CONSTANTIN ȘTEFANIU

*

PARTIDE DECISIVE
ÎN CAMPIONATELE MONDIALE DE ȘAH

EDITURA SPORT-TURISM

CONSTANTIN ȘTEFANIU

PARTIDE DECISIVE
ÎN CAMPIONATELE MONDIALE DE ȘAH

www.stere.ro

Coperta de CONSTANTIN GULUȚĂ

ISBN 973-41-0036-X

www.stere.ro

CONSTANTIN ȘTEFANIU

PARTIDE DECISIVE
ÎN CAMPIONATELE MONDIALE DE ȘAH

EDITURA SPORT — TURISM
București, 1989

www.store.ro

www.stere.ro

CUVÎNT ÎNAINTE

Motto

„Șahul este cel mai minunat mijloc de disciplinare a gîndirii, de ordonare a domeniilor de cunoaștere și de recreație a spiritului. Este un univers comprimat pe 64 de pătrățele".

NICOLAE IORGA

În istoria oricărei activități umane — științifice, artistice sau sportive — confruntările creatoare între cele mai dotate și instruite personalități dintr-un domeniu oarecare au condus fără excepție la dezvoltarea ramurii respective, dezvoltare cu atît mai valoroasă cu cît a fost mai încrîncenat efortul intelectual, psihologic sau fizic, făcut pentru obținerea unor rezultate în principiu superioare celor realizate de predecesori.

Această lege de bază, caracteristică ființelor gînditoare, este proprie sub toate aspectele și sportului minții, șahul, care de-a lungul secolelor s-a răspîndit pe toate meridianele globului terestru, crescînd și maturizîndu-se în marea majoritate a țărilor lumii. Cum era și firesc, această dezvoltare a generat piramida valorilor, cu multele ei milioane de amatori la temelie, precedați pe verticală, în trepte, de jucătorii de performanță cu clasificări sportive, avînd în vîrf elita marilor maeștri dintre care, din anul 1886, a început să se desprindă cel mai bun șahist al timpului, laureat cu titlul oficial de campion al lumii.

Monografia de față și-a propus să prezinte iubitorilor șahului toate partidele cuprinse în cele 31 de meciuri și un turneu, organizate între anii 1886—1986

în scopul atribuirii titlului de campion mondial, la care au fost adăugate atît precampionatele din perioada 1851—1885, cît și întrecerile susținute în confruntările oficiale și apoi anulate din diferite motive. Lucrarea cumulează astfel un număr de 803 partide, constituind un excelent material de studiu adresat atît celor ce doresc să-și îmbunătățească măiestria șahistă, cît și amatorilor care, în ambianța căminului familial, se pot delecta cu repunerea pe tablă a acestor „perle șahiste" create de magnificii jocului practic.

Analizele sînt în general elaborate sumar, prin semne convenționale, păstrînd intacte stadiul teoriei deschiderilor și strategia jocului de mijloc existente la vremea desfășurării meciurilor, nefiind actualizate atît pentru a se păstra patina timpului, cît și pentru a nu fi eronat depreciate, mai ales cele disputate cu peste 50 de ani în urmă, cînd nivelul general al teoriei șahului era incomparabil mai redus decît cel actual.

În totalitatea ei, această retrospectivă se înscrie ca un omagiu adus șahului și o permanentă aducere aminte a celor 13 campioni mondiali din centenarul 1886—1986. Un jubileu care impune de la sine imortalizarea luptelor pentru titlul suprem, prin înlănțuirea tuturor partidelor într-o singură piesă de bibliotecă.

În încheiere, doresc să aduc mulțumiri și pe această cale eminentului documentarist al șahului românesc și mondial, Gheorghe Moldoveanu *(București) care, cu o deosebită generozitate, mi-a pus la dispoziție tot materialul adunat cu sîrguință și competență de-a lungul vieții sale.*

Autorul

LAURII ŞAHULUI MONDIAL

Confruntările pentru cucerirea laurilor şahului mondial, respectiv a titlului de campion al lumii de mai tîrziu, îşi au izvorul în însăşi firea omului, înzestrat de natură nu numai pentru a supravieţui şi a perpetua specia, ci şi pentru a evolua cît mai rapid. Din fragedă copilărie şi pînă la adînci bătrîneţi, această fiinţă raţională îşi frămîntă creierii căutînd metode şi argumente eficiente care să-l ajute să-şi depăşească semenii, pe cît posibil în toate activităţile sale.

Cîndva am afirmat că *şahul este o gimnastică a gîndirii generatoare de valori estetice şi activităţi creatoare*, adevăr care, privit prin prisma firii omeneşti, demonstrează că *şahul poate fi considerat o altă faţetă a selecţiei naturale a oamenilor*. Or, selecţie fără confruntare nu se poate concepe.

Din multimilenara existentă a „jocului regilor" reconstituită mai mult sau mai puţin complet de istorici competenţi, pe baza vechilor manuscrise şi a documentelor ajunse pînă la noi, aflăm o serie de date importante despre performanţele unor jucători cu mare faimă în vremea lor ce-şi măsurau forţa de joc la tabla de şatrandj. Astfel, în cronicile arabe din

secolele VIII și IX sînt menționate numele unor jucători celebri ca Zairab, Abu Hafiz, Djabir al Kufi, Ansari sau Naim al Hadim de origine tadjică. Între aceşti jucători, consideraţi „alia" (mari maeştri) ai timpului lor, s-au disputat numeroase confruntări, dintre care se menționează în mod special aceea desfășurată în anul 819 în fața califului Al Mamun din Horasan, între Zairab, Djabir și Ansari. Dar cel mai mare jucător din lumea arabă a fost *As Suli Abu Bakr Muhammad Ben Yahia*, un veritabil geniu al șatrandjului, care evolua cu nespusă ușurință și în partidele „aveugle" izolate sau în simultan. De reținut că șatrandjul era atît de răspîndit în rîndul popoarelor asiatice, încît jucătorii erau împărțiți în cinci categorii.

Prima perioadă de mare avînt a șahului european datează încă de la sfîrșitul secolului XVI, fiind marcată de apariția spaniolului *Ruy Lopez de Segura*, primul jucător de mare talent care, prin activitatea sa, a dat șahului un impuls notabil. Pe baza rezultatelor sale, contemporanii l-au considerat un adevărat campion mondial din 1560 pînă în 1575, cînd a fost întrecut la Madrid de italianul *Giovanni Leonardo da Cutro*, care a deținut supremația pînă la moartea sa violentă din 1587.

O altă eminență, ce constituie apogeul acestui prim secol de progres, a fost genialul *Gioacchino Greco*, primul „copil minune" din istoria șahului. Recunoscut după 1620 drept campionul lumii șahiste, a rămas celebru prin stilul său primitiv de joc, cu sacrificii spectaculoase chiar din deschidere și atacuri premature, stil predominant și în continuare, vreme de peste un secol. În toată această perioadă de stagnare în evoluție, nu se mai semnalează nici un jucător de valoare deosebită, însă șahul a continuat să cîștige noi adepți și să cucerească teritorii atît în Europa, cît și în cele două Americi. Astfel, centrul

lumii șahista se mută de la Madrid la Paris, unde se organizează vestita „Café de la Régence", ideea înființării unui loc de întîlnire a șahiștilor fiind concretizată în scurt timp și la Londra, New York, Berlin, Roma și Viena.

Cel ce avea să continue tradiția marilor campioni inaugurată de Ruy Lopez a fost francezul *François-André Danican Philidor*, un nou „enfant prodige", primul mare teoretician al șahului fundamentat științific. Pentru succesele sale șahiste obținute în toate marile capitale europene unde a fost invitat, după trecerea sa în neființă i s-a atribuit titlul de „campion al secolului XVIII".

În prima jumătate a veacului următor, al XIX-lea, apare „marea rivalitate șahistă franco-engleză", reprezentată la început prin mai modestele confruntări A. L. H. Deschappelles — W. Lewis, dominate în general de jucătorul francez. Ulterior, în 1834, s-a jucat la Londra meciul-fluviu, de 85 de partide, între *Louis-Charles Mahé de La Bourdonnais* și *Alexandre Mac Donnell*, cîștigat clar (+45 =13 —27) de reprezentantul Franței, căruia i s-a recunoscut, după această victorie categorică, poziția de lider al șahului mondial.

După moartea oarecum timpurie a lui La Bourdonnais, în 1840, disputa anglo-franceză a continuat, *Howard Staunton* ridicînd șahul britanic, pentru prima oară, pe primul loc în lume prin cîștigarea unui meci tur-retur ($2^1/_2$—$3^1/_2$ și 13—8) cu scorul general $15^1/_2$—$11^1/_2$, în dauna francezului Charles Fournier de Saint-Amant. Staunton însă n-a fost unanim recunoscut ca purtător al titlului de „campion mondial neoficial", deoarece rezultatele sale nu erau constant superioare (în 1847 pierde la maestrul E. Löwe, cu 2—5, un meci în care oferise conaționalului său ca avantaj piesele albe și pionul f7), iar partidele

sale erau în general calitativ inferioare celor jucate de Philidor.

Aici se încheie perioada confruntărilor primare pentru supremația șahistă mondială, confruntări bazate exclusiv pe forța de joc a adversarilor, fără subtilități psihologice, fără contracte și arbitri, fără ceas de control, fără spectatori plătitori și... fără premii! Miza întrecerii o constituiau bucuria victoriei și satisfacția de a fi considerat *cel mai tare șahist din lume*. Dar să nu uităm că toate acestea se petreceau în perioada șahului romantic.

CODUL SEMNELOR PENTRU COMENTAREA PARTIDELOR

!	Mutare foarte bună
!!	Mutare excelentă
?	Mutare greșită
??	Greșeală gravă ; gafă
!?	Mutare interesantă
(!?)	Se pare mutare interesantă
?!	Mutare îndoielnică
(?!)	Se pare mutare îndoielnică
!?!	Combinație frumoasă cu defect
A	Cu amenințarea ; cu ideea
F	Mutare forțată
B	Era mai bine
E	Pentru a evita, a împiedica
Ș	Cu șanse
Y	Cu contrajoc ; cu contraatac
Nt	Noutate teoretică
Tr	Teoria recomandă
∞	Oriunde ; orice mutare
⩲	Albul stă ceva mai bine
⩱	Negrul stă ceva mai bine
±	Albul are joc mai bun
∓	Negrul are joc mai bun
+−	Albul are avantaj decisiv

−+	Negrul are avantaj decisiv
=	Jocul este egal ; egalitate
∞	Situație neclară, complicată
W	Cu compensație pentru material
V	Se mai putea juca și
U	Urmează ; continuă cu
P	Poanta combinației
Ad	Avantaj de dezvoltare
Am	Avantaj material
Ap	Avantaj pozițional
As	Avantaj de spațiu
→	Cu atac
↑	Cu inițiativă
⌽	Sacrificiu
Za	Albul este în zugzwang
Zn	Negrul este în zugzwang
±	Mat
30'	Timp de gîndire la mutare
/	Diagonala
I	Coloana
M	Centrul tablei de șah
Fr	Flancul regelui
Fd	Flancul damei
X	Cîmp slab
T	Timp ; cu tempo
Cra	Albul este în criză de timp
Crn	Negrul este în criză de timp
Dtg	Depășire timp gîndire
VD	Vezi diagrama

PRECAMPIONATE MONDIALE

Pe la jumătatea secolului XIX, milenarul joc de șah cucerise definitiv toate marile centre populate din Europa și America, fiind deopotrivă prezent la Londra, Paris, New York, Petersburg, Berlin, Viena, Roma sau Budapesta, unde marii șahiști ai timpului se întîlneau în cafenele și cluburi, întrecerile continuînd invariabil cu veșnicele meciuri.

În acest timp, confruntările prin corespondență, revistele și cărțile de șah reușiseră să stabilească o întreagă serie de relații între jucătorii din diverse capitale ale lumii, astfel că nevoia unor întîlniri directe în grupe, cu pretendenți recunoscuți din toate naționalitățile, pentru tranșarea multiplelor rivalități și controverse apărute, devenise de mult o necesitate. Se căutau doar gazda și... fondurile !

1. TURNEU INTERNAȚIONAL

Londra: 27 mai — 15 iulie 1951

Deschiderea marii „Expoziții Industriale Internaționale" de la Londra, din primăvara anului 1851, a oferit lui H. Staunton, care se considera liderul lumii

șahiste, prilejul mult așteptat al organizării unui mare concurs internațional, cu gîndul nerostit că va ieși victorios din această întrecere, dovedind astfel tuturor pretendenților că merită titlul de campion mondial. S-au lansat deci invitații unui număr de 32 de maeștri renumiți ai timpului, printre care, pe lîngă cei englezi, figurau și Saint-Amant (Franța), v. d. Lasa (Germania), Löwenthal și Szén (Ungaria), Petrov și Ianiș (Rusia). Dar, în preajma întrecerii, confirmaseră participarea numai 14 jucători, inclusiv cei din Anglia. Printre cei care n-au putut da curs invitației a fost și eruditul maestru v. d. Lasa care a propus ca în locul său să fie acceptat profesorul A. Anderssen din Breslau, cunoscut în șahul internațional mai ales ca un remarcabil... problemist. După cum scriau cronicarii timpului, Staunton a fost încîntat de această înlocuire, deoarece, privind prin prisma confruntărilor anterioare, Lasa era un adversar mai dificil, avînd în palmares două meciuri cîștigate categoric la Löwenthal (5—0, 1846) și Schulten (4—1, 1850), în timp ce modestul Anderssen pierduse clar la Bledow ($^1/_2$—$4^1/_2$, 1845) și obținuse un meci egal la Harrwitz (5—5, 1848). Rezultatul final al concursului avea să demonstreze încă o dată cît de relative sînt calculele probabilităților.

În fața numărului redus de participanți, organizatorii au fost nevoiți să apeleze la compatrioții lor Brodie și Kennedy pentru a completa lotul de 16 jucători, necesar sistemului cu meciuri eliminatorii în care urma să se desfășoare competiția, ce avea drept scop final atribuirea titlului de campion mondial învingătorului și recunoașterea lui oficială de toate organizațiile șahiste din lume.

În ceea ce privește regulamentul și desfășurarea concursului, răsfoind presa vremii putem afla că: „...în urnă au fost puse 16 bilete. Pe cîte două din ele era scris același număr. Jucătorii care trăgeau

același număr jucau între ei. Unul din bilete era alb, celălalt galben ; cel ce trăgea biletul alb juca cu piesele albe în prima partidă. A doua zi, la 27 mai, la ora 11 dimineața, a început lupta. Toate cele opt perechi joacă la clubul St. George's. Nu e prea confortabil. Mesele și scaunele sînt mici și joase. Marginile marilor table depășesc marginile meselor. Lîngă jucători nu este loc pentru cei care scriu mutările.

TURUL I : L. Kieseritsky (Franța) — *A. Anderssen* (Germania) $1/2$—$2^1/2$: *J. Szen* (Ungaria) — S. Newham (Anglia) 2—0 ; *H. Staunton* (Anglia) — J. Brodie (Anglia) 2—0 ; *B. Horwitz* (Germania) — H. Bird (Anglia) $2^1/2$—$1^1/2$; E. Löwe (Anglia) — *M. Wyvill* (Anglia) 0—2 ; K. Mayet (Germania) — *H. A. Kennedy* (Anglia) 0—2 ; J. Löwenthal (Ungaria) — *E. Williams* (Anglia) 1—2 și *J. Mucklow* (Anglia) — E. S. Kennedy (Anglia) 2—0. TURUL II : *Anderssen* — Szen 4—2 ; *Staunton* — Horwitz 4—3 ; *Wyvill* — Kennedy $4^1/2$—$3^1/2$ și *Williams* — Mucklow 4—0. TURUL III : *Anderssen* — Staunton 4—1 și Williams — *Wyvill* 3—4. FINALA : *Anderssen* — Wyvill $4^1/2$—$2^1/2$. MECIURI DEPARTAJARE : *Williams* — Staunton $4^1/2$—$3^1/2$ (locurile 3—4) ; *Szen* — Horwitz 4—0, *H. Kennedy* — Mucklow 4—0 și H. Kennedy — *Szen* $1/2$—$4^1/2$ (locurile 5—6) ; *Horwitz* — Mucklow +— (locurile 7—8).

Și nu este loc nici ca să te sprijini de masă. Însă englezii nu suferă din cauza acestor incomodități. Drept ca o lumînare, englezul stă nemișcat, cu ambele degete mari băgate în buzunarele jiletcii și se uită la tablă gîndindu-se uneori la o mutare cîte o jumătate de oră. Uneori poți să oftezi de o sută de ori pînă cînd, în sfîrșit, cu o mișcare rapidă și hotărîtă, englezul execută mutarea". Mai trebuie precizat că în primul tur cîștigătorul se decidea după două victorii, în restul concursului fiind necesare patru partide cîștigate pentru promovare.

Să urmărim în continuare partidele învingătorului :

1. APĂRAREA SICILIANĂ (1)

L. Kieseritsky A. Anderssen

1.e4 c5 2.b3 Cc6 3.Nb2 a6 4.a4 e6 5.Cf3 d6 6.Cc3 Cf6 7.Ne2 Ne7 8.0—0 0—0 9.d4 cd4 10.Cd4 Db6 11.Cc6 bc6 12.a5 Dc7 13.f4 Ce8 14.Nd3 f5 15.ef5 ef5 16.D:5 Cf6 17. Db3 Cg4 18.Tf3 Da7 19.Rf1 Tf6 (A 19...Th6) **20.Tg3??** (20.Dg3? Tg6 ∓) **Df2 mat.** (0—1)

2. GAMBITUL REGELUI (2)

A. Anderssen L. Kieseritsky

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. h4 g4 5.Ce5 h5 6.Nc4 Th7 7. d4 d6 8.Cd3 f3 9.g3 (B 9. gf3) **Ne6 10.d5 Nc8 11.e5 de5 12.Ce5 Nd6 13.Nf4 Ce7 14.0—0 Nf5 15.Cc3 Cd7** (B 15...Ne5) **16.Cd7 Dd7 17.Nb5 c6 18.dc6 Ne5 19.Rh2 bc6 20.Nd3 Nd3 21.cd3 f5 22.Te1 Td8 23.Da4 f2** (23...Db7!?) **24.Te2 Rf8 25. Ne3 Ne3 26.Te3 Dd4 27.Dd4 Td4** (VD) **28.Tf1 f4 29.Tf2 Cf5 30.Ce2 Tf7 31.Te5 fg3 32. Cg3 Cg3 33.Tf7 Rf7 34.Rg3 Td3 35.Rf4 Td4 36.Rg3 Td5 37.Te3 Rf6 38.Tc3 c5 39.Ta3 Rf5 40.Ta7 Td3 41.Rf2 Td2 42.Rg3 Tb2 43.Tg7 c4 44.Tg5**

Re4 45.Th5 c3 46.Tc5 Rd3 47. Rg4 Tb4 48.Rg5 Tc4 49.Td5 Re2 50.Te5 Rf2 51.Tb5 Rg3 (B 51...c2) **52.Tb1 Tc5 53.Rf6 Rf4 54.Tc1 Re4 55.Tc3.** (½—½)

3. APĂRAREA SICILIANĂ (3)

L. Kieseritsky A. Anderssen

1.e4 e5 2.b3 Cc6 3.Nb2 e6 4.Cf3 d6 5.d4 cd4 6.Cd4 Nd7 7.Nd3 Cf6 8.0—0 Ne7 9.Cd2 0—0 10.c4 Ce5 11.De2 Cg6 12. f4? (12.C2f3 ±) e5! 13.fe5 de5 14.Ce2? (14.C4f3 ∓) Nc5 15.Rh1 Ng4! → 16.Cf3 Cf4 17.Dd2 Cd3. (0—1)

4. APĂRAREA FRANCEZĂ (4)

A. Anderssen J. Szen

1.e4 e6 2.d4 d5 3.ed5 ed5 4.c4 Nb4 5.Cc3 De7 6.Ne3 Cf6

7.h3 Nc6 8.Db3 dc4 (B 8... 0—0) 9.Nc4 Nc4 10.Dc4 c6 11.Cf3 Cbd7 12.0—0 0—0 13. Tac1 Dd6 14.Ce5 Nc3 15.bc3 Cd5 16.Nc1 Tfe8 17.Cd7 Dd7 18.Db3 (A 19.c4) h6 19.c4 Cf6 20.Td1 Tad3 21.Nb2 b5 22. cb5 cb5 23.d5 Ce4 24.Td4 f6 25.Tfd1 Df5 26.d6 Rh8 27.f3 Cg5 28.Td5 Df4 29.De2 Dg3 30.Rh1 Te1 (30...Ch3? VD) 31.

Te1 De1 32.Rh2 De8 33.De7 Td7 34.De6 De6 (34..Cf3?!) 35.Db5 Cf7 36.Na3 Rh7 37. Dd3 g6 38.f4 f5 39.Nb2 Cd8 40.De3 g5 41.Tf5 Dg8 42.Tc5. (1—0)

5. APĂRAREA SICILIANĂ (5)

J. Szen — A. Anderssen

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 e6 5.Cb5!? d6 6.Nf4 e5 7.Ne3 a6 8.C5c3 Ne6 9.Cd5 Nd5 10.Dd5 (B 10.ed5) Cf6 11.Db3 d5 12.Db7!? Cb4 13. Ca3 Ce4 14.e3 Tb3 15.Da7 d4 16.Nc4! Cd6 17.cb4 Ce4 18. Ce4 de3 19.0—0 e2 20.Tfe1 Nb4 21.Te2 f6? (21...0—0) 22. Dg7 Tf8 23.Dh7 Dd5 24.Dh5 Rd8 25.Tc2 Re7 26.Ce3 De4 27.Tc7 Re6 28.Te4 Db7 29. Td1 f5 30.g4 f4 31.Cd5. (1—0)

6. GAMBITUL DAMEI (6)

A. Anderssen — J Szen

1.d4 d5 2.c4 e6 3.e3 Cf6 4. Cc3 c5 5.Cf3 Cc6 6.a3 a6 7. b3 b6 8.Nb2 Nb7 9.cd5 cd5 10.Nd3 cd4 11.cd4 Nd6 12. 0—0 0—0 13.b4 b5 14.Tc1 Tc8 = 15.Db3 Nb8 16.Tc2 Te8 17.Ce2 Ce4 18.Cg3 Cg5 19.Ce5?! (19.Nf5) Ce6! 20. Ce2? (20.Cc6) Ccd4! 21.Tc8 Ce2 22.Ne2 De8 23.Td1 Cf4 24.Ng4 f5! 25.g3 Ne5 26.Ne5 Cg6. (0—1)

7. APĂRAREA SICILIANĂ (7)

J. Szen — A. Anderssen

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 e6 4.Nc4 a6 5.a4 Cge7 6.De2 Cg6 7.d3 Ne7 8.Ne3 0—0 9.

0—0 f5 10.ef5 Tf5 11.Cb1?! (11.d4) b6 12.c3 Nb7 13.Cbd2 Dc7 14.d4 Cf4 15.Dd1 Taf8 ⩲ 16.dc5 bc5 17.Nf4 Df4 18. Te1?! Ce5 19.Ne2 Tg5 ∓ 20. Rf1 Cg4 21.h4 Dh2!? (B 21... Ch2 —+) 22.Nc4 Dh1 23.Re2 Dg2 24.Cg5 Ng5 25.hg5 Df2 26.Rd3 Df5 27.Re2 Dc5 28. Rd3 Cf2 29.Rc2 Df5 30.Rb3 Cd1 31.Tad1 Dg5 32.Nd3 Tf2 33.Ce4 c4 34.Ra2 Ne4 35.Ne4 Da5 36.Ta1 Dc3. (0—1)

8. APĂRAREA SICILIANĂ (8)

A. Anderssen — J. Szen

1.e4 c5 2.Nc4 Cc6 3.Cc3 e6 4.d3 Cge7 5.Nf4 Cg6 6.Ng3 a6 7.a3 Ne7 8.Cge2 0—0 9. 0—0 f5 10.f3 b5 11.Na2 Rh8 12.Nf2 d6 13.d4 c4 14.d5 Ca5 (B 14...Ce5) 15.b4 cb3 16.cb3 e5 17.Tc1 Nd7 18.Dd3 (A 19. b4) Nh4 19.g3 Ng5 20.Tc2 fe4 21.Ce4 Nf5 22.b4 Cb7 23. Tc6 Ne4 24.De4 Dd7 25.Nb1 Dh3 26.Tc7 Cd8 27.f4 ef4 (VD) 28.Nd4! Cf7 29.De6! De6 30.de6 Cfe5 31.Ng6 Cg6 32.Ng7 Rg8 33.Nf8 Tf8 34. gf4 Nf6 35.f5 Ce5 36.Cg3 Cg4 37.Ce4 Nd4 38.Rh1 d5 39.e7 Te8 40.Cd6. (1—0)

9. APĂRAREA SICILIANĂ (9)

J. Szen — A. Anderssen

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 e6 5.Nc3 Cf6 6.Nd3 Ne7 7.0—0 0—0 8.c3 d5 9.Cc6 (B 9.ed5) bc6 10.e5 Ce8 11. f4 f5 12.Cd2 Cc7 13.g4! ± g6 14.g5 c5 15.Cf3 Nb7 16.Rf2! Dd7 17.h4 Dc6 18.Ne2? (18. Tg1 ±) Tfd8 19.Dc2? (19. Tc1 =) d4 20.cd4 cd4 21.Cd4 (21.Dc6??) Dg2 22.Re1 Nb4 23.Nd2 Td4 24.Nb4 Tb1 25. Dc7 Te1! —+ 26.Tf2 Dg1 27. Tf1 Dg3 28.Rd1 Te2 29.Re2 Na6 30.Rd2 Dd3. (0—1)

10. APĂRAREA SICILIANĂ (10)

A. Anderssen — H. Staunton

1.e4 c5 2.d4 cd4 3.Cf3 e6 4. Cd4 Nc5 5.Cc3 a6 6.Ne3 Na7

7.Nd3 Ce7 8.0—0 0—0 9.Dh5 Cg5 10.e5 De7 11.Tae1 ± b5 12.f4 Nb7 13.Ce4 Ne4 14.Ne4 Cc6 15.Cc6 dc6 16.g4 Tad8 17.Rh1 e5 18.Tf3 Da5 19.Tef1 Da1 20.Nd3 Da2 21.Th3 h6 22.g5 Td3 23.ed3 Dd5 24.Tff3 Ce7 25.gh6 g6 26.h7 Rh8 27. Dg5 Cf5 28.Df6 Cg7 29.f5 Db3 30.Nh6 Dd1 31.Rg2 De2 32. Tf2. (1—0)

11. PARTIDA ITALIANĂ (11)

H. Staunton — A. Anderssen

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.d3 d6 5.c3 Cf6 6.Ng5 0—0 7.Cbd2 a6 8.a4 Na7 9.b4 Ce7 10.Nf6 gf6 11.Ch4 c6 12.Df3 d5 13.Nb3 Dd6 14.0—0 Rg7 15.Tad1 Ne6 16.Nc2 Cg6 17. Cf5 Nf5 18.ef5 Ce7 19.Dh5 Rh8 20.Rh1 Tae8 21.f4 Cg8 (VD) 22.fe5? (22.Tf3! ±—)

fe5 23.g4 f6 24.Tf3 Te7 25.h4 Nb8 26.Th3 Td8 27.g5 Tdd7 28.Tg1 Tg7 29.De2 Tde7 30.g6 Na7 31.Tg2 Dd7 32.Dh5 Te8 33.Tf3 Ce7 34.Cf1! Cc8 35. Ch2 e4 36.de4 de4 37.Tf1 e3 38.Nb3? (38.De2!) Dd3 39. gh7?? (39.Ne6; De2; Dd1) De4! 40.Cf3 e2 41.Te1 Tg2 42. Rg2 Te7! 43.Ne6 (43.Nf7?) Cd6 44.Rh3 Tg7 45.Cg5 fg5 46.De2 Dh4 47.Rg2 Ce4!. (0—1)

12. PARTIDA SCOȚIANĂ (12)

A. Anderssen — H. Staunton

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed4 4.Nc4 Nc5 5.0—0 d6 6.c3 Cf6 7.cd4 Nb6 8.Ce3 Ng4 9.Ne3 0—0 10.a3 De7 11.Dd3 Nf3 12.gf3 Dd7 13.Rg2 Ch5 14.Ce2 Ce7 15.Cg3 Cg3 16.hg3 d5 17. Na2 Tad8 18.Tad1 c6 19.Th1 Cg6 20.Th5 de4 21.fe1 Dg4! 22.Tdh1 Td4! 23.Dc3! Te1 24. Th7 Nd4 25.Nd4 Td1? (25... Cf4 —+) 26.T1h4 Ch4 27. Th4 Dh4 28.gh4 Th4 29.Dg3 Th5 30.f4 Tb5 31.b4 Td3 32. Ne4 Td2 33.Rg1 Td1 34.Rf2 Tf5? 35.Dg4. (1—0)

13. PARTIDA ITALIANĂ (13)

H. Staunton — A. Anderssen

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 cd4 6.c5 d5 7.Nb5 Ce4 8.cd4 Nb4 9. Cbd2 (B 9.Nd2) **0—0 10.0—0 Ng4 11.Nc6 bc6 12.De2 Nf3 13.Cf3 Tb8 14.De6?! Tb6 15. De2 f5 16.a3 Ne7 17.b4 f4 18. Ce1 Th6 19.f3 Cg5 20.Cd3 Ce6 21.Nb2 De8 22.Tac1 Db5 23.h3 Tg6 24.Cf2 Tg3 25.Rh2 Tf5 26.De6?! Dg6 27.Tg1 Tfg5 28.Cg4 h5 29.Cf6 Rf7??** (29... Nf6 ∓) **30.De8 mat.** (1—0)

14. APĂRAREA SICILIANĂ (14)

A. Anderssen — H. Staunton

1.e4 e6 2.d4 g6 3.Nd3 Ng7 4.Nc3 c5 5.c3 cd4 6.cd4 Db6 7.Ce2 Db2 8.Cbc3 Db6 9.Tc1 (9.Tb1) **Ca6 10.Cb5** (A 11.d5) **Nf8 11.0—0 d6 12.d5 Da5 13. Nd4 e5 14.Nc3 Dd8 15.f4 f6 16.fe5 fe5 17.Da4 Nd7 18.Nb4 Ch6 19.Rh1 Cf7 20.Da3 Ce5?** (20...Cb4) **21.Cd6 Nd6 22.Ne5 Ne5 23.De5 De7 24.Dc7 Cd6 25.Da5 h5?** (VD) **26.Tc7 Tf8 27.Tfc1 a6 28.Cd4 Tc8 29.Ce6 Tc7 30.Tc7 Tf7 31.Db6 Tf6 32. h3 g5 33.Db2! Cb5 34.Nb5 ab5 35.De5 h4 36.Tb7.** (1—0)

15. APĂRAREA SICILIANĂ (15)

A. Anderssen — M. Wyvill

1.e4 c5 2.Nc4 Cc6 3.Cc3 e6 4.d3 Cc5 5.Nf4 (5.Nb3) **Ce4 6.dc4 a6 7.De2 Ce7 8.0—0—0 Cg6 9.Ng3 Ne7 10.f4 0—0 11. f5 Ng5 12.Rb1 ef5 13.ef5 Te8 14.Dg4! Cf8 15.Cf3 Nf6 16. Ce4 b5 17.Nc7! De7 18.Cf6 Df6 19.Td6 Ce6 20.fe6 de6 21. Thd1 Nb7 22.Td7 Nc6 23.Nc5 Nf3 24.Dg3! Dg6 25.Df3 bc4 26.Da8!.** (1—0)

16. GAMBITUL DAMEI (16)

M. Wyvill — A. Anderssen

1.c4 e6 2.c3 d5 3.d4 Cf6 4. Cc3 c5 5.Cf3 Cc6 6.a3 a6 7. b3 b6 8.Ne2 Nb7 9.0—0 Te8 10.Nb2 cd4 11.Cd4 Cd4 12. Dd4 (12.ed4) **Ne7 13.Tad1 dc4 14.Dh4! Dc7 15.Nc4 b5**

16.Nd3 Ce4 17.Dg4 Cc3 18. Dg7 Tf8 19.Tc1 b4 20.ab4 Nb4 21.Nc4! f6 22.De7 Tc7 23.Nc3 Tg8 24.g3 Nc3 25.Tc3 Re7 26. Ta1? (26.Ne6! ±) Td8 27.Td3 Td3 28.Nd3 Tc3 29.Na6? (29. Nc4 ±) Tb3 30.Nf1 Nf3 31. h4 Tb2 32.Ng2 Ng2 33.Rg2 Tb7 34.Ta5?! Rf7 35.Th5? (35.R∞) Rg6 36.g4 h6 37.Ta5 Tc7 38.Rg3 Tb7 39.f4 Tc7 40. Ta3 Rf7 41.g5 hg5 42.hg5 fg5 43.fg5 Tc4 44.Rf3 Rg6 45.Ta5 Th4 46.Te5 Ta4 47.e4 Ta1 48. Tb5 Ta7 49.Rf4 Tc7 50.Tb1 Ta7. (½—½)

17. APĂRAREA SICILIANĂ (17)

A. Anderssen — **M. Wyvill**

1.e4 c5 2.d4 cd4 3.Cf3 Cc6 4.Cd4 e6 5.Nc3 Cf6 6.Nd3 Ne7 7.0—0 0—0 8.Cd2 d5 9. Cc6 bc6 10.e5 Cd7 11.f4 f5 12. Tf3 c5 13.Th3 Tf7 14.b3 g6 15.Cf3 Cb6 16.Nf2 d4! 17.Nb4 Cd5 ∓ 18.Dd2 a5 19.Nc7 Tc7 20.Cg5 Ce3 21.Df2 Nb7 22.Nf1 Cg4 23.Dh4 Dd7 24.Td1 Tc8 25.Nc2 h5 26.Tg3 De8! 27.Td2 Tg7 28.c3 Ce3 (VD) **29.cd4 cd4 30.Td4 Tc1 31.Rf2 Cd5**

32.Tgd3 Dc6! 33.Td2 Db6! 34. Nc4 Tc2! 35.Re1 Td2 36.Td2 Dg1 37.Nf1 Tc7 38.Td1 Tc2 (A 39...Te2) **39.Dg3 Na6. 40. Df3 Nf1.** (0—1)

18. APĂRAREA OLANDEZĂ (18)

M. Wyvill — **A. Anderssen**

1.c4 f5 2.e3 Cf6 3.Cc3 e6 4. Ne2 Nb4 5.Nh5?! g6 6.Ne2 0—0 7.f4 c5 8.Cf3 Cc6 9.0—0 Nc3 10.bc3 b6 11.a4? Nb7 12. Dc2 Dc7 13.Cg5? h6 14.Ch3 Tae8 15.Nf3 Te7 16.d4 Tg7 17.Na3 Ca5! 18.Nb7 Cb7 19. Tad1 g5 20.g3 Cd6 21.fg5 hg5 22.Dd3 Cde4 23.d5 De5 24. Rg2 Th7 25.Cg1? Th2 26.Rh2 Dg3 27.Rh1 Rg7. (0—1)

19 APĂRAREA SICILIANĂ (19)

A. Anderssen — M. Wyvill

1.e4 c5 2.f4 e6 3.Cf3 Cc6 4. Nb5 Cce7 5.e4 f5 6.d3 Ch6 7. Cc3 Cg6 8.0—0 Ne7 9.Cg5 0—0 10.Dh5 b6 11.ef5 ef5 12. Tf3 Nb7?! 13.Tg3 Dc7 14.Ch7 Cg4 15.Dg6 Tf7 16.Th3 Nf6 17.Cf6 Tf6 18.Dh7 Rf7 19.Nd2 Ch6 20.Te1 Tg8 21.Cd5! Nd5 22.Th6! Dd6 23.Tf6 Df6 24. Nc3. (1—0)

20. APĂRAREA OLANDEZĂ (20)

M. Wyvill — A. Anderssen

1.e4 f5 2.e3 Cf6 3.f4 e6 4. Cf3 Ne7 5.Ne2 0—0 6.0—0 d6 7.b3 Ce4 8.a3 Nf6 9.Ta2 a5 10.d3 Cc5 11.Cbd2 Cc6 12.d4 Ce4 13.Dc2 d5 14.Ce5 Nd7 15. ed5 ed5 16.Cd7 Dd7 17.Nb5 Ne7 18.Ce4 fe4 19.Nd2 Tf6 20. Te1 Tg6 21.Dd1 De8 22.De1 Ca7 23.Ne2 Cc6 24.h3?? Dh3 25.Df2 Nh4 26.Rf1! Nf2 27. gh3 Nh4 28.Ng4! Rf8 29.Tc5 Td8 30.b4 ab4 31.ab4 Nc7 32. Te1 Nd6 33.Ne1 Th6 34.Tac2 Ce7 35.b5 g6? 36.Te7! Nc7 37. Te7 Cf5 38.Re2 Ta8 39.Nb4 Re8 40.Tb7 Ta2 41.Nd2 Cd6 42.Tb8 Re7 43.Re1 Tb2 44. Na5! g5? 45.Nd8 Rf7 46.Ng5 Tg6 47.Nh5 Tb5 48.Tb5 Cb5 49.f5. (1—0)

21. APĂRAREA SICILIANĂ (21)

A. Anderssen — M. Wyvill

1.e4 c5 2.Nc1 e6 3.Cc3 a6 4.a1 Cc6 5.d3 g6 6.Cge2 Ng7 7.0—0 Cge7 8.f4 0—0 9.Nd2 d5 10.Nb3 Cd4?! (10...d4) **11. Cd4 Nd4 12.Rh1 Nd7 13.ed5 Nc3 14.Nc3 ed5 15.Nf6 Ne6** (VD) **16.f5! Nf5?!** (B 16...Nd7)

17.Tf5! gf5 18.Dh5! Dd6 19. Dh6 Df6 20.Df6. (1—0)

Faza	Optimi			Sferturi					
Nr. partidei	01	02	03	04	05	06	07	08	09
ANDERSSEN	1	½	1	1	0	0	1	1	1
KIESERITSKY	0	½	0						
SZEN				0	1	1	0	0	0
STAUNTON									
WYVILL									
Mutări	20	55	17	42	31	26	36	40	30

Semifin le					Finala							Total
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1	1	1	0	1	1	½	0	1	1	0	1	15
												½
												2
0	0	0	1	0								1
					0	½	1	0	0	1	0	2½
32	47	35	30	36	26	50	40	27	24	49	20	713

Rezultatul a constituit o mare surpriză pentru întreaga lume șahistă, prin faptul că „problemistul" A. Anderssen, căruia nu i se dădea nici o șansă pentru unul din primele patru locuri, mai ales din cauza lipsei sale de rutină, a reușit să depășească unul după altul patru mari performeri ai timpului, printre care și pe Staunton, marele favorit al întrecerii, instalîndu-se în fruntea clasamentului : 1. Anderssen, 2. Wyvill, 3. Williams, 4. Staunton, 5. Szen, 6. H. Kennedy, 7. Horwitz și 8. Mucklow, restul concurenților fiind eliminați. După stabilirea rezultatului final nu s-a mai trecut la oficializarea titlului suprem deoarece... nu-l mai interesa pe orgoliosul Staunton care,

ca organizator, avea obligația morală și materială să o facă.

Importanța acestui prim turneu internațional, deși nu a întrunit participarea multor șahiști de valoare ai mijlocului de secol, a constat, în primul rînd, în aceea că s-a experimentat un sistem capabil să adune un număr mai mare de jucători, formulă care a proliferat în scurtă vreme ; în al doilea rînd trebuie consemnat faptul că, pentru prima oară în istoria sportului minții, s-a putut face o ierarhizare a principalilor jucători de șah din lume

2. P. C. MORPHY — A. ANDERSSEN

Paris : 20—28 decembrie 1858

Cu un an înainte de desfășurarea marelui concurs internațional de la Londra, care dăduse lumii șahiste primul „campion mondial neoficial", de partea cealaltă a Atlanticului, la New Orleans, în zilele de 25—26 mai 1850 un adolescent de numai 13 ani îl depășea net, cu scorul de $2^1/_2$—$^1/_2$, pe rutinatul mare maestru ungur J. J. Löwenthal, anunțîndu-se ca un nou talent de excepție, de talia unui Greco sau Philidor.

Așa a intrat în „arena cu 64 de pătrate albe și negre" genialul șahist nord-american Paul-Charles Morphy care în anii ce au urmat, pe lîngă studiile profesionale, și-a continuat și pregătirea teoretică și practică la tabla de șah, prin partide de antrenament. Consacrarea și „bastonul de mareșal" al șahului american le-a cucerit prin participarea la cel dintîi turneu internațional de pe pămîntul Lumii Noi, organizat cu ocazia primului concurs al „Asociației Șahiștilor Americani" (recent înființată) și desfășurat la New York între 6.X.—10.XI.1857, tot în sistem

eliminatoriu, calificîndu-se pentru meciul final cu reputatul mare maestru german L. Paulsen pe care l-a învins cu 6—2, devenind astfel cel mai autorizat pretendent la titlul neoficial deținut din 1851 de A. Anderssen.

Animat de dorința de a urca pe cea mai înaltă treaptă a șahului mondial, la 9 iunie 1858 se îmbarcă la New York pe un transatlantic care-l aduce în Europa unde în cursul lunilor iulie-noiembrie trece prin „foc și sabie" toată elita șahistă franco-engleză, cu excepția lui Staunton, care îl evită cu strășnicie. În ultima lună a aceluiași an 1858, la celebra „Café de la Régence" din Paris s-a produs marea confruntare cu germanul Adolf Anderssen, venit special de la Breslau pentru întîlnirea cu Paul Morphy, jucîndu-se mai întîi, în prima jumătate a lunii, un set de șase partide amicale încheiat în favoarea campionului american cu 5—1, după care la 20 decembrie s-a dat startul în meciul pentru supremația mondială.

22. GAMBITUL EVANS (1)

P. Morphy — A. Anderssen

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.d4 ed4 7.0—0 Cf6? (7...Cge7!) 8. e5 (B 8.Na3) d5 9.Nb5 Ce4 10.cd4 0—0 11.Nc6 bc6 12. Da4 Nb6 13.Dc6 Ng4 14.Nb2 (B 14.Ne3) Nf3 15.gf3 Cg5 16. Cd2 Te8! 17.Rh1 Ch3! 18.f4 Dh4 19.Dd5 Cf2 20.Rg1 Cd3 21.Nc3 Cf4 22.Df3 Ch3 23.Rh1 Cg5 24.Dg2 Tad8 25.Tg1 (B 25.Cf3) h6 26.Taf1 Dh3 27. Dc6 Dd7 28.Dg2 Nd4 29.Nd4 Dd4 30.Cf3 Dd5 31.h4 Ce6 32. Dg4 Dc6?! (32...Da2 ∓) 33. Tg2 Td3 34.Df5 Ted8 35.Df6 Dd5 36.Df5 Td1 37.Td1 Dd1 38.Rh2 Td3 (B 38...Dd3!) 39. Tf2 Te3 40.Cd2 Te2 41.Df7 Rh8 42.Ce4 Tf2 (B 42...Te4) 43. Cf2 Dd5 (VD) 44.Cg4! Da2

45.Rg3 Db3 46.Rh2 Dc2 47. Rg3 Dc3 48.Rh2 Dc6 49.h5 a5 (B 49...Dc2) 50.Cf6 gf6 51.Df6 Rg8 52.Dg6 Rf8 53.Dh6 Re8 54.Dg6 Rd7 55.h6 Dd5 56.h7 De5 57.Rg1 Cg5 58.h8D Dh8 59.Dg5 Dd4 60.Rf1 a4 61.Df5 Rc6 62.Dc8 Rb5 63.Re1 c5 64. Db7 Rc4 65.Df7 Rc3 66.Df3 Dd3 67.Df6 Rb3 68.Db6 Rc2 69.Da7 Dc3 70.Re2 a3 71.Da4 Rb2 72.Db5 Db3. (0—1)

23. PARTIDA SPANIOLĂ (2)

A. Anderssen P. Morphy

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d3 Nc5 6.c3 (B 6.0—0) b5 7.Nc2 (B 7.Nb3) d5 8.ed5 Cd5 9.h3 0—0 10. 0—0 h6 11.d4 ed4 12.cd4 Nb6 13.Cc3 Cdb4 14.Nb1 (B 14. Ne3 ; 14.d5) Ne6 15.a3 Cd5 16.Ce2 Cf6 17.Ne3 Te8 18.Cg3 Nc4 19.Cf5?! (B 19.Nd3 = ; 19.Te1 Cd4 20.Cd4 Nd4 21. Nd4 Te1 22.De1 Dd4 —+) Nf1 20.Df1 Ce7 21.C3h4 Cf5 22.Cf5 Dd7 (B 22...Ce4) 23. Nh6 gh6 24.Dc1 Nd4 (B 24... Ch7) 25.Dh6 Te1 26.Rh2 Ce4 27.Ne4 Te4 28.Dg5 Rf8 29. Dh6 Re8 30.Cd4 Dd6 31.Dd6 cd6 32.Td1! Rf8 33.Td2 Tae8 34.g4 T8e5 35.f3 Te1 36.h4 Td5 37.Rg3 a5 38.h5 Rg8 39. Rf2 Te8 40.Rg3 Rh7 41.Rf4 Te7 42.Rg3 f6 43.Rf4 Te8 44. Rg3 Te7. (½—½)

24. PARTIDA SPANIOLĂ (3)

P. Morphy A. Anderssen

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d4 Cd4 5.Cd4 ed4 6.e5 c6 7.0—0 cb5 8.Ng5 Ne7 (B 8...Db6) 9.e3? Nf6 10.Te1 Rf8 11.Nf6 Df6 12.c3 d5 13.cd4 Ne6 14.Cc3 a6 15.Te5 Td8 16. Db3 Dc7 17.Tae1 g5?! (17...g6) 18.Dd1 Df6 19.T1e3 Tg8?? (19...Dg6) 20.Te6 fe6 21.Tf3. (1—0)

25. PARTIDA SPANIOLĂ (4)

A. Anderssen P. Morphy

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d3 Nc5 6.c3 (B 6.0—0) b5 7.Nc2 d5 8.ed5 Cd5 9.h3 0—0 10.0—0 h6 11.d4 ed4 12.cd4 Nb6 13.Cc3 Cdb4 14.Nb1 Ne6 15.a3 Cd5 16.Ne3 Cf6 17.Dd2 Te8 18.Td1 Nd5 19.Ce5 Dd6! 20.Dc2 (B 20.Dd3 Tad8 21.f4 = VD) Cd4! 21. Nd4 Nd4 22.Cd5 De5 23.Cf6 Df6 24.Dh7 Rf8 25.Ne4 Tad8 26.Rh1 Nb2 27.Tab1 Td1 28. Td1 Df2 29.Db8 Re7 30.Dh7 Ne5 (B 30...Td8!) 31.Nf3 Dg3

32.Rg1 Dg6 33.Dg6 fg6 34. Nb7 Tb8 35.Na6 c6 36.Rf2 (B 36.Tb1) Nd6 37.Td3 (B 37.Ta1) Rd7 38.Rc2 Ta8 39. Nb7 Ta3 40.Nc8 Rc7 41.Td1 Ta2 42.Rf3 Nc5 43.Ne6 Tf2 44.Rg3 Tf6 45.Td7 Rb6 46.Ng4 Nd6 47.Rh4 c5 48.Nf3 c4 49. Tg7 Tf4 50.Ng4 c3 51.g3 Tg4. (0—1)

26. APĂRAREA SCANDINAVĂ (5)

P. Morphy — A. Anderssen

1.e4 d5 2.ed5 Cf6 3.d4 Cd5 4.c4 Cf6 5.Cc3 Nf5 (B 5...e5) 6.Cf3 e6 7.Ne3 Nb4 (?!) 8.Db3 Nc3 9.bc3 Ne4 10.Cd2 Nc6 11.Nd3 Cbd7 12.Dc2 h6?! 13. 0—0 0—0 14.Tae1 (B 14.Tfe1) b6 15.h3 Dc8 (B 15...Rh8) 16. Rh2 Rh8 17.Tg1 Tg8 18.g4 g5 19.f4 Df8! 20.Tg3 Td8 21.Cf3 Nf3 22.Tf3 Dd6 23.Rg2 Ch5?! 24.fg5 hg5 25.gh5 g4 26.hg4 Tg4 27.Rf1 f5 28.Df2 Ce5 29. de5 (B 29.Nf4) Dd3 30.De2 De4 31.Nf2 Dc6 32.Td1 Td1 33.Dd1 Dc4 34.Dd3 (B 34.De2) Da2 35.Tg3 Dc4 36.Dc4 Tc4 37.Tg6 Tc6 38.c4?! a5 39.Re2 Tc4 40.Te6 Tc2 41.Rf3 a4 42. Tg6 (B 42.Te3) Tc4 43.Tg1 a3 44.e6 a2 45.Ta1 Te4 46.Ta2 Te6 47.Rf4 Td6 48.Rf5 Td5 49.Rg4 b5 50.Ta8 Rh7 51.Ta7 Td7 52.Ng3 Tg7 53.Rh4 Tf7 54.Tc7. (1—0)

27. DESCHIDEREA ANDERSSEN (6)

A. Anderssen — P. Morphy

1.a3 e5 (B 1...d5) 2.c4 Cf6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.e3 Ne6 6.Cf3 Nd6 7.Ne2 0—0 8.d4 Cc3 9.bc3 e4 10.Cd2 f5 11.f4 (B 11.0—0) g5?! 12.Nc4 (B 12. Cc4) Nc4 13.Cc4 gf4 14.ef4 De8 15.0—0 Dc6 16.Db3 Dd5 17.Tb1 b6 18.Da2 c6 19.De2 Cd7 20.Ce3 De6 21.c4! Cf6 22.Tb3! Rf7 23.Nb2! Tac8 24. Rh1 Tg8 25.d5 cd5 26.cd5 Dd7 27.Cc4! Re7 28.Nf6 (B 28.Th3) Rf6 29.Db2 Rf7 30. Th3 (B 30.Dd4) Tg7 31.Dd4 Rg8! 32.Th6 Nf8 33.d6 Tf7 34.Th3 Da4 35.Tc1 Tc5 36.Tg3 Ng7 37.h3 Rh8 38.Tg7 (B 38. Dd2) Tg7 39.Tc3 e3 40.Te3?? (40.Df6 =) Tc4 41.Df6?? (B 41.De5) Tc1 42.Rh2 Df4. (0—1)

28. APĂRAREA SCANDINAVĂ (7)

P. Morphy — A. Anderssen

1.e4 d5 2.ed5 Dd5 3.Cc3 Da5 4.d4 e5! 5.de5 (5.Cf3!) De5 6.Ne2 Nb4! 7.Cf3! Nc3 8. bc3 Dc3 9.Nd2 Dc5 10.Tb1! Cc6 11.0—0 Cf6 12.Nf4!? (12. Tb5) 0—0 13.Nc7 Cd4! 14.Dd4 Dc7 15.Nd3 Ng4?! (15...b6) 16. Cg5! Tfd8 17.Db4 Nc8?! (B 17...a5. VD) 18.Tfe1! a5 19.

Dc7! Dc7 20.Te7 Cd5 21.Nh7 Rh8 22.Tf7 Cc3 23.Te1 Ca2 24.Tf4! Ta6 25.Nd3. (1—0)

29. DESCHIDEREA ANDERSSEN (8)

A. Anderssen — P. Morphy

1.a3 e5 2.e4 Cf6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.e3 Ne6 6.Cf3 Nd6 7.Ne2 0—0 8.d4 Cc3?! 9.bc3 e4?! 10.Cd2 f5 11.f4?! Dh4 12. g3 Dh3 13.Nf1 Dh6 14.c4 (B 14.Cc4) c6 15.c5 Nc7 16.Nc4 Cd7 17.0—0 b5 18.cb6 ab6 19.Db3 Tfe8 20.Nb2 b5 (B 20...Dg6) 21.Ne6 De6 22.Dc2 (B 22.Tfc1) Dd5 23.Tfc1 (B 23.a4) Ta6 24.a4 Tea8 25.ab5 Db5 (25...Ta1!) 26.Dc4 Dc4 27. Cc4 Ta1 28.Na1 Cf6 29.Nc3 Ta2 30.Nd2 Cd5 31.Rf1 Nd8 32.Re1 Ne7 33.Tb1 h6 34.Ce5 c5 35.dc5 Nc5 36.Tb5 Ce3 37. Tc5 Cg2 38.Re2 e3 39.Cf3 (B 39.Cc4) g6 40.Td5 Rf7 41.Td6 Rg7 42.h4 ed2 43.Td2 Ta1 44. Rf2 Cf4 45.gf4 Tf4 46.Td4 Td4 47.Cd4 Rf6 48.Re3 g5 49. h5 Re5 50.Cf3 Rf6 51.Cd4. (½—½)

30. APĂRAREA SICILIANĂ (9)

P. Morphy — A. Anderssen

1.e4 c5 2.d4 cd4 3.Cf3 Cc6 4.Cd4 e6 (4...e5) 5.Cb5!? d6 (5...Cf6!) 6.Nf4 e5 7.Ne3 f5 (B 7...a6) 8.C1c3! f4 9.Cd5! fe3 10.Cbc7 Rf7 11.Df3 (B 11. Ca8) Cf6 12.Nc4 Cd4 13.Cf6 d5! 14.Nd5 Rg6?? (14...Dd5! =) 15.Dh5 Rf6 16.fe3 Cc2 17.Re2. (1—0)

31. DESCHIDEREA ANDERSSEN (10)

A. Anderssen — P. Morphy

1.a3 e5 2.e4 Cf6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.e3 Ne6 6.Cf3 Nd6

7.Ne2 0—0 8.0—0 Cc3?! 9.bc3 f5 10.d4 e4?! 11.Cd2 Tf6?! 12. f4 Th6 13.g3 (B 13.Tf2) Cd7 14.Ce4 Nc4 15.Nc4 Rh8 16. Ta2 De7 17.a4 Cf6 18.Db3 b6 19.Ne6 Te8! 20.Nc4 Cg4 21. Tg2 Tb8 22.Ne2 Cf6 23.c4 c6 24.Nb2 Df7 25.Dc2 Ne7 26. Nc3 Tg8?! 27.a5! Nd6 28.ab6 ab6 29.Ta1 g5? 30.fg5 Tg5 31. Ta8?! (31.c5) Tg8 32.Da4 Ta8 33.Da8 De8 34.De8?! (34.Db7) Ce8 35.c5! Nc7 36.Nc4 Rg7! 37.cb6 Nb6 38.Tb2 Nc7 39. Tb7 Rf6 40.Nb4 Tg6 41.Nf8! h5 42.Rf2 h4 43.gh4 Tg4 44. h5 Th4 45.h6 Th2 46.Rg1 Th3 47.Nf1 Tg3 48.Rf2 Tg4 49. Nc4 Th4 50.Ng8 Nd6 51.Nd6 Cd6 52.Td7 Ce8 53.h7 Rg5 54.Te7 Cd6 55.Te6 Cc4 56.Tc6 Cd2 57.Re2 Th2 58.Rd1 Cf3 59.Tc7! Rg6 60.d5 f4 61.ef4 e3 62.Te7 e2 63.Te2 Th1 64. Rc2 Cd4 65.Rd2 Ce2 66.Re2 Rg7 67.Re3 Te1 68.Rd4 Tf1 69.Re5 Te1 70.Rf5 Td1 71.Ne6 Td4 72.Re5 Td1 73.f5 Th1 74. f6 Rh7 75.Rd6 Ta1 76.Re7 Ta7 77.Nd7. (1—0)

32. APĂRAREA SICILIANĂ (11)

P. Morphy — A. Anderssen

1.e4 e6 2.d4 g6 3.Nd3 Ng7 4.Ne3 c5 5.c3 cd4 6.cd4 Cc6 7.Ce2 Cge7 8.0—0 0—0 9.Cbc3 d5?! (9...d6) 10.e5 f6 11.f4 fe5? (11...a6 A 12...Nd7) 12. fe5 a6 (B 12...Tf1) 13.Dd2 Cb4?! 14.Ng5! Cd3 15.Dd3 Nd7 16.Dh3 De8 17.Cg3 Tc8 (B 17...Cf5) 18.Tf8 Df8 19.Tf1 De8 20.Dh4 Cf5 21.Cf5 gf5 22. Tf3 Nb5 (VD) 23.Tg3 Tc7 24.

Nf6 f4 25.Df4 Df8 26.Cb5 ab5 27.Dh6 Rh8 28.Tg7 Tg7 29. Rf2 Rg8 30.Dg7 Dg7 31.Ng7 Rg7 32.g4 b4 33.h4 b5 34.Re3 b3! 35.a3. (1—0)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	Total
MORPHY	0	½	1	1	1	1	1	½	1	0	1	8
ANDERSSEN	1	½	0	0	0	0	0	½	0	1	0	3
Mutări	72	44	21	51	54	42	25	51	17	77	35	489

Morphy a jucat cu albele în partidele fără sot.

Debutul senzațional al lui Anderssen, care obținuse victoria în prima partidă și o remizase pe a doua, a fost imediat temperat de șalanger care a înclinat balanța în avantajul său cîștigînd în lanț următoarele cinci runde. Ulterior, lupta a luat un aspect relativ echilibrat, dar terenul pierdut nu a mai putut fi refăcut de marele maestru german, astfel că meciul s-a terminat la 28 decembrie (în zilele de 21 și 27 s-au disputat cîte două partide pe zi) cu scorul de 8—3 (+7 =2 —2) pentru Paul Morphy, care a urcat astfel pe prima treaptă în ierarhia șahistă mondială.

După concurs, Anderssen a recunoscut fără rezerve că „Morphy este, fără îndoială, cel mai bun jucător de șah al timpului".

3. W. STEINITZ—A. ANDERSSEN

Londra : 18 iulie — 10 august 1866

Doi ani după victoria de la Paris, Paul Morphy s-a retras din șahul competițional, locul său revenind de drept lui A. Anderssen, care a reconfirmat poziția sa de lider al șahului mondial în urma cîștigării importantului turneu internațional de la Londra din vara anului 1862, la care s-au aplicat pentru prima oară sistemul de joc fiecare cu fiecare și limitarea timpului de gîndire la două ore pentru 20 de mutări, contabilizat de un asistent după ceasul de buzunar.

La același turneu a apărut, pentru prima oară într-o mare întrecere internațională, maestrul praghez Wilhelm Steinitz, care pînă la sfîrșitul secolului XIX va avea una din cele mai importante contribuții la dezvoltarea științifică a „sportului minții".

Evoluția sa șahistă a fost mult mai lentă, comparativ cu aceea a supertalentatului Paul Morphy,

dar continuă. După mai modestul rezultat obținut în turneul de la Londra/1862 (locul 4—6), s-a stabilit temporar în Anglia unde, în anii următori, s-a impus prin victoriile la Blackburne (7—0/1862), Deacon (5—1/1863), Mongredien (7—0/1863), Green (8—1/1864), Robey (4—1/1865) și Bird ($9\frac{1}{2}$—$7\frac{1}{2}$/1866), astfel că meciul cu deținătorul titlului (neoficial) Adolf Anderssen devenise o axiomă. Conform convenției semnate de cei doi adversari, victoria urma să fie atribuită celui care va cîștiga mai întîi opt partide.

33. GAMBITUL EVANS (1)

A. Anderssen — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Nc5 6.d4 ed4 7.0—0 d6 8.cd4 Nb6 9.d5 Ca5 10.Nb2 Ce7! 11.Nd3 0—0 12.Cc3 c6 (B 12...c5) **13.Ce2 f5 14.Tc1 fe4 15.Ne4 Nf5 16.Nf5 Tf5 17.dc6 bc6?!** (17...Cac6 VD) **18.Ced4 Tf6 19.Cc6 Cec6**

20.Nf6 Df6 21.Tc6 Cc6 22.Dd5 Df7 23.Dc6 Td8 24.a4 d5 25.Td1 d4 26.Td3 Df5 27.Dc4 Rh8 28.h3 Tc8 29.Db3 h6 30.g4 Df6 31.Dd5 Tc3 32.Ce5 Tc5 33.Da8 Rh7 34.De4 Rg8 35.Cg6 Tc3 36.De8. (1—0)

34. GAMBITUL REGELUI (2)

W. Steinitz — A. Anderssen

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4.Nc4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rf1 Ch6 7.d4 d6?! (7...f3) **8.Cd3 f3 9.g3 Dh3** (9...De7) **10.Re1 Dh5 11.Cc3 c6 12.Nd2 Dg6 13.Cf4 Df6 14.Ne3 Cd7 15.Rf2 Cg8?!** (15...Cb6) **16.e5 De7 17.e6 fe6 18.Ce6 Cdf6 19.Nf4 Ne6 20.Ne6 Rd8 21.Te1 Dg7 22.d5 c5 23.Cb5 Ce8 24.Dd2 Cgf6 25.Da5 b6 26.Da4** (A 27.Cd6) **Db7 27.Ng5 Ne7 28.Nf7 Dd7 29.Ne8 Te8 30.Te6 ± a6 37.Tae1 Db5 32.Db5 ab5 33.Nf6 Ta7 34.Td6 Td7 35.Tde6 Nf6 36.Te8 Rc7 37.T8e6 Nb2 38.Te7 Nd4 39.Rf1 Te7 40.Te7 Rd6 41.Th7 Rd5 42.Th4 Rc4**

43.Tg4 Rc3 44.h4 Re2 45.h5 Ne3 46.Tf4 c4 47.h6 Nf4 48. gf4 c3 49.h7 Rb1 50.h8D c2 51.Dh7 Rb2 52.Dg7 Ra2 53. Dc3. (1—0)

35. GAMBITUL EVANS (3)

A. Anderssen W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Nc5 6.d4 ed4 7.0—0 d3? (7...d6) 8.Dd3 (8.Cg5) d6 9.Ng5 Cge7 10. Cbd2 h6 11.Nh4 0—0 12.Cb3 Nb6 13.h3 Ne6 14.Tad1 Dd7 15.Nd5 Cg6 16.Ng3 Tae8 17. c4 Nd5 18.ed5 Cce5 19.Ce5 Ce5 20.Dc3 Cg6 21.c5 dc5 22. Cc5 Df5 23.Cb7 Te2 24.d6 cd6 25.Cd6 De6 26.a4 Nd8 (VD) **27.Dc5?** (27.Tfe1) **f5 28.**

Da7 f4 29.Nh2 Ch4 30.Db7 Dg6 31.Td4?! Nb6 32.Tdd1 Te6 33.a5 Nc5 34.a6 Te7 35. Dd5 Rh8 36.a7 Na7 37.Tfe1 Te1 38.Te1 Rh7 39.De4 Tf6 40.Cb5 Te6 41.Dg6 Tg6 42. Ca7 Tg2 43.Rh1 Th2 44.Rh2 Cf3 45.Rg2 Ce1 46.Rf1 Cd3 47.Cc6 Rg6 48.Re2 Cc5 49.Rf3 Ce6 50.Ce5 Rf5 51.Cd3?! (51. Cc4) g6 52.Ce1 Cd4 53.Rg2 Re4 54.Rf1 f3 55.Rg1 g5 56. Rh2 h5 57.Rg3 Cf5 58.Rh2 g4 59.hg4 hg4 60.Rg1 Rd4 61.Cc2 Rd3 62.Ca3 (62.Cb4!?) **g3 63. Cb5 g2.** (0—1)

36. GAMBITUL REGELUI (4)

W. Steinitz A. Anderssen

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. Nc4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rf1 Ch6 7.d4 d6 8.Cd3 f3 9.g3 De7 10. Cf2 (10.Cc3!) **Ne6 11.Ca3 Nc4 12.Cc4 De6 13.d5 Dg6 14.h3 Cd7 15.Nh6 Nh6 16.hg4 b5 17. Ca3 Ce5 18.Cb5 Tb8 19.Cd4 Ne3 20.Cf3 Df6 21.Rg2 Nf2?!** (21...Tb2) **22.Ce5 Ng3! 23.Cd3 Nh4 24.De2 De7 25.Taf1 Ng5 26.Tf5 f6 27.Thf1 0—0 28.b3 Tbe8 29.Te1 Rh8 30.Cf2 Nh4 31.Th5 Nf2 32.Df2 Tg8 33.Df5 Tg7 34.Th6 Teg8 35.Teh1 Tg4 36.Rf3 Tg3 37.Re2 T3g7 38. Tf6 Tg2 39.Rd3 T8g3? 40.Rc4 Te3 41.Tf8 Tg8 42.Tg8 Rg8 43.Tg1.** (1—0)

37. GAMBITUL EVANS (5)

A. Anderssen — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Nc5 6.d4 ed4 7.0—0 d6 8.cd4 Nb6 9.d5 Ca5 10.Nb2 Ce7 11.Nd3 0—0 12.Cc3 c6 13.Dd2?! (13.Ce2) f5 14.Tac1 fe4 15.Ce4 Cd5 16. Ceg5 h6 17.Ce6 Ne6 18.Te6 Dd7 ∓ 19.Tg6 Cf4 20.Tg7 Dg7 21.Ng7 Rg7 22.Ch4?! (22.Nb1) Cd3 23.Dd3 Tf6 24.Cf5 Rf8 25.Dh3 Te8 26.Dg4 Tee6 27. Dg7 Re8 28.g4 d5 29.Rg2 Cc4 30.Db7 Te2 31.Dg7 Tfe6 32.h4 d4?! 33.Dg8 Rd7 34.Df7 Rc8 35.Cg7 Ce3 36.Rg1? (36. Rf3 +—) Te4 37.f3 d3 38.fe4 Cg4 39.Tf2 Nf2 40.Rh1 Te1 41.Rg2 Tg1 42.Rf3 Ce5 43.Rf2 Cf7 44.Rg1 d2. (0—1)

38. APĂRAREA SICILIANĂ (6)

W. Steinitz — A. Anderssen

1.e4 c5 2.g3 Cc6 3.Ng2 e5!? 4.Ce2 Cf6 5.Cbc3 d6 6.0—0 Ne7 7.f4 h5 8.h3 Nd7 9.Cd5 Dc8 10.Cf6 Nf6 11.f5 Ce7 12. c4 Dd8 13.Cc3 Nc6 14.d3 Dd7 15.a3 a5 16.b3 b5 17.Ne3 b4 18.ab4 cb4 19.Ca4 Na4 20. Ta4 Cc6 21.Dd2 Nd8 22.d4 Nb6 23.d5 Da7 24.Nb6 Db6 25.Rh1 Cd8 ∓ 26.Dg5 Rf8 27.f6 g6 28.h4 Cb7 29.Nh3 Td8 30.Ta2 Re8 31.Td1 Ta8 32.Dd2 Cc5 33.De3 Rd8 34. Ne6 Db7 35.Rg1 a4 36.ba4 b3 37.Taa1 b2 38.Tab1 Ta4 39. Nh3 Rc7 40.Nf1 Tha8 41.Td2 Tb4 42.Rh2 Ta1 43.Tdd1 Tb3 44.Dh6 Tb1 45.Tb1 Db4 46. Df8 Dd2 47.Ng2 Dd3 48.Df7 Cd7 49.c5 Dg3 50.Rg1 Tc3 51.cd6 Rb6 52.Tb2 Rc5 53.Tb1 Tc2 54.Tb5 Rc4. (0—1)

39. GAMBITUL EVANS (7)

A. Anderssen — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Nc5 6.0—0 d6 7.d4 ed4 8.cd4 Nb6 9.d5 Ca5 10.Nb2 Ce7 11.Nd3 Cg6 12.Cc3 0—0 13.Dd2 Nd7 14. Ce2 c5 15.Cg3 Nc7? (15...f6) 16.Ng7 (VD) f6 17.Nf8 Df8

18.Cf5 b5 19.Tac1 Cb7 20.Rh1 a5 21.g4 Te8 22.g5 c4 23.gf6 Df6 24.Cg5 Ce5 25.Nb1 Cc5 26.Tg1 Rh8 27.Dc3 Nf5 28.ef5 b4 29.Dg3 Nd8 30.Ch7 Df7 31.f6 Dd5 32.Tg2 Tg8 33.Cg5 Nf6 34.Cf7. (1—0)

40. GAMBITUL REGELUI (8)

W. Steinitz — A. Anderssen

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4.Nc4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rf1 Ch6 7.d4 d6 8.Cd3 f3 9.g3 De7 10.Ce3 (10.Cf2) Ne6 11.d5?! (11.Nb3) Nc8 12.e5 de5 13.Ce5 De5 14.Nf4 Dg7 15.Cb5 Nd6! (15...Ca6?? +—) 16.De1 Rd8 17.Nd6 cd6 18.Db4 Cf5 19.Nd3 Ca6 20.Da3 Cc5 21.Nf5 Dh6!! 22.Nd3 Te8 23.h4 Dd2 24.Tg1 Te2. (0—1)

41. GAMBITUL EVANS (9)

A. Anderssen — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Nc5 6.0—0 d6 7.d4 ed4 8.cd4 Nb6 9.d5 Ca5 10.Nd3 Ce7 11.Nb2 0—0 12.Cc3 Cg6 13.Ce2 c5 14.Dd2 Nc7 15.Tac1 Tb8 16.Cg3 f6 17.Cf5 b5 18.Rh1 b4 19.Tg1 Nf5 20.ef5 Ce5 21.Ne5 fe5 22.Cg5 Dd7 23.Cc6 ± Tfc8 24.g4 b3 25.g5 ba2 26.g6 Cb3 27.gh7 Rh8 28.Dg5 Nd8 29.Cd8 Cc1 30.f6 Tc7 31.f7 Df7 32.Cf7 Tf7 33.Tc1 Tf2 34.De7 Tbf8 35.Da7 T8f7 36.Db8 Tf8 37.Dd6 e4 38.Ne4 c4 39.Db4 c3 40.Tg1 T8f7 41.Dc3 T7f6 42.d6. (1—0)

42. GAMBITUL REGELUI (10)

W. Steinitz — A. Anderssen

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4.Nc4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rf1 Ch6 7.d4 d6?! (7...f3!) 8.Cd3 f3 9.g3 De7 10.Cc3 Ne6 11.Nb3 ± Ng7 12.Ne3 Nb3 13.ab3 c6 14.Dd2 Cg8 15.e5 d5 16.Ng5 De6 17.Ca4 Ca6?! (17...h6) 18.Cac5 Cc5 19.Cc5 Dg6 20.Cb7 Ch6 21.Cd6 Rd7 22.h3 f6 23.ef6 Nf8 24.Cb7 Cf5 25.Nf4 gh3 26.Rf2 Df6 27.Ne5 Dg6 28.Th3! Nh6 29.Cc5 Re8 30.Th6 Ch6 31.Nh8 Rf7 32.Ne5 Dh5 33.Df4 Rg8 34.Th1 Cg4 35.Rg1. (1—0)

43. GAMBITUL EVANS (11)

A. Anderssen — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Nc5 6.0—0

d6 7.d4 cd4 8.cd4 Nb6 9.d5 Ca5 10.Nb2 Ce7 11.Nd3 0—0 12.Ce3 c6 13.Dd2 cd5 14.Cd5 Cg6 15.Cb6 Db6 16.Tab1 Dd8 17.Cd4?! (17 Nc3) Ce5 18.Na1 Cd3 19.Dd3 Cc6 20.Cb5?! (20. Cc6) De7 21.Cd6 Td8 22.Dg3 f6 23.Tbd1 Ne6 24.Tfe1?! Na2 25.Cf5 Df8 (VD) 26.Cd6 (B

26.Td6) Td7 27.Td2 Tad8 28. Ted1 Ne6 29.h4 a5 30.Nc3 a4 31.Td3 a3 32.h5 h6 33.T3d2 a2 34.Nb2 Ce5 35.Na3 Td6 36. Nd6 Td6 37.Td6 Dd6 38.Tc1 Dd4 39.Da3 Cg4 40.Tf1 Cf2 41.Rh2 Cg4 42.Rh1 De5 43.g3 De4. (0—1)

44. APĂRAREA SICILIANĂ (12)

W. Steinitz — A. Anderssen

1.e4 c5 2.g3 Cc6 3.Ng2 e5! 4.Ce2 d6 5.0—0 Cf6 6.c3 Dc7 7.d4 Nd7 8.Ca3 a6 9.Cc2 Dc8 10.Ce3 Ne7 11.Cd5 Nd8 12. de5 de5 13.Ng5 Cd5 14.Nd8 Cc3?! (14...Ce3) 15.Ce3 Dd8 16.Dd6 De7 17.De7 0—0 18. Cd5 Dd8 19.Db7 Tb8 20.Da6 Tb2 21.Dc4 Da5 22.Tfc1 Ta8 23.Dc5 Dc5 24.Tc5 Cd4 25.Te7 Ne6 26.a4 h6 27.h3 Ta5 28. Ta3 Rh8 29.Ta1 = Rh7 30. Ta3 h5 31.Ta1 Rh6 32.Ce3?! Tc2 33.Te1 Ta4 34.Ca4 Te7 35.Cb6 Tc2 36.Cd5 Td2 37. Ce3 g6 38.Ta1 Na2 39.Nf1 f6 40.Cc4 Nc4 41.Nc4 h4 42.g4 Cf3 43.Rg2 Cg5 44.Nd5 Td3 45.Ta6 Cb3 46.Tf6 Rg5 47.Td6 Cf4 48.Rh2 Td2 49.Rg1 h3 50.Ta6 Rh4 51.Nc4 Td4 52. Nb5 Rg4 53.Ta3 Rh4 54.Ta8 g5 55.Te8 Td1 56.Rh2 Td2 57. Rg1 h2 58.Rh2 Tf2 59.Rh1 g4 60.Te5 g3 61.Te8 Th2. (0—1)

45. PARTIDA SPANIOLĂ (13)

A. Anderssen — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d3 (?!) d6 (4...Nc5!) 5.Nc6?! (5.c3) bc6 6.h3 g6 7.Ce3 Ng7 8.0—0 0—0 9.Ng5 h6 10.Ne3 c5 11.Tb1 Ce8 12.b4 cb4 13. Tb4 c5 14.Ta4?! (14.Tb1) Nd7 15.Ta3 f5 16.Db1 Rh8 17. Db7?! a5 18.Tb1 a4 19.Dd5 Dc8 20.Tb6 Ta7 21.Rh2 f4 22. Nd2 g5 23.De4 Dd8 24.Tb1 Cf6 25.Rg1 Ch7 26.Rf1 h5! ∓

27.Cg1 g4 28.hg4 hg4 29.f3 Dh4 30.Cd1 Cg5 31.Ne1 Dh2 32.d4 gf3 33.gf3 Ch3 34.Nf2 Cg1 35.dc5 Dh3 36.Re1 Cf3 37.Tf3 Df3 38.Cc3 dc5 39.Nc5 Tc7 40.Cd5 Tc5 41.Dc5 De4 42.Rf2 Tc8. (0—1)

46. GAMBITUL REGELUI (14)

W. Steinitz — A. Anderssen

1.e4 e5 2.f4 Nc5 3.Cf3 d6 4.Nc4 Cf6 5.d3 0—0 6.De2 Ng4 7.fe5 de5 8.Ne3 Cbd7 9. Cbd2 c6 10.Nb3 b5 11.0—0 Db6 12.Nc5 Cc5 13.Rh1 Tae8 14.Df2 a5?! 15.a4 h6 16.Ch4 ba4 17.Na4 Ne6 18.b3 Cg4 19. Dg1 Db4 20.Chf3 Nd7 21.Cc4 Ca4 22.Ta4 Dc3 23.h3 Cf6 24. Tc1 Ch5 25.De1 De1 26.Te1 f6 27.Ta5 Te6 28.d4 Tb8 29. de5 Ne8 30.Cd4 Te7 31.Tc5 Tc7 32.Cd6 fe5 33.Ce8 Te8 34. Tc6 Tec8 35.Tc7 Tc7 36.Cf3 Tc2 37.Ce5 Tc3 38.b4 Tb3 39. Cc6 Cf4 40.e5 Cd3 41.Ta1 Cb4 42.Ta8 Rh7 43.Tb8 Cc6 44.Tb3 Ce5 (VD) 45.Tb6 Cg6 46.Rh2

Ce5 47.Rg3 Cd7 48.Td6 Cf6 49.Rf4 Cg8 50.g4 Ce7 51.h4 Cg6 52.Rg3 Ce7 53.Te6 Cg6 54.h5 Cf8 55.Te7 Rg8 56.Rf4 Ch7 57.Rf5 Rf8 58.Ta7 Rg8 59.Tc7 Cg5 60.Rg6 Ce6 61.Tc8 Cf8 62.Rf5 Rf7 63.Ta8 Rg8 64.Re5 Rf7 65.Ta7 Rg8 66.Rd6 Ch7 67.Re6 Cf6 68.Rf5 Rh7 69.Te7 Cd5 70.Te6 Cc7 71.Te5 Ca6 72.Re6 Cb4 73.Rf7 Cd3 74.Te8 Cf4 75.Rf8 Cd5 76.Te5 Cf4 77.Rf7 Ch3 78.Te3 Cg5?? (78...Cf4 =) 79.Rf8 Rh8 80. Te7 Ch7 81.Rf7 Cf6 82.Rg6 Cg8 83.Tg7 Cf6 84.Ta7 Cg8 85. Th7 mat. (1—0)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	Total
STEINITZ	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	8
ANDERSSEN	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	6
Mutări	36	53	63	43	44	54	34	24	42	35	43	61	42	85	659

Steinitz a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Privind rezultatele acestei încleștări acerbe, remarcăm faptul că fiecare partidă a fost asemănătoare asaltului a doi spadasini încheiat cu înfrîngerea unuia dintre adversari, obligat în final să rostească fatidicul „cedez" ; neînregistrarea nici unei remize a reprezentat o situație unică în cadrul disputelor pentru titlul mondial, oficial sau neoficial.

După meci, pe care unii cronicari influențați de cîștigătorul întrecerii l-au considerat în mod eronat oficial, Anderssen s-a reîntors acasă pentru a-și relua activitatea la catedra de matematică de la Breslau, în timpul liber participînd în continuare la marile turnee internaționale. Prin „stilul său strălucitor, frumusețea combinațiilor și profunzimea ideilor sale încîntătoare", cum l-a caracterizat Steinitz, Anderssen a fost una din marile personalități ale șahului mondial.

INTERLUDIU

Acestea au fost cele trei episoade ce au animat perioada precampionatelor mondiale, blocată după 1866, timp de două decenii, de însuși W. Steinitz, noul lider al lumii șahiste, prin refuzul de a mai disputa vreun meci în condițiile de pînă atunci, adică neoficiale, deși adversarii nu i-au lipsit. Printre cei ce au fost frustrați de această posibilitate s-a numărat și A. Anderssen care, participînd la primul turneu internațional organizat de Germania la Baden-Baden în perioada 18.VII. — 4.VIII.1870, s-a clasat pe primul loc învingîndu-l pe Steinitz, ocupantul locului secund, în ambele partide (tur-retur). Apoi eruditul medic J. H. Zukertort, datorită succeselor sale din turnee și meciuri și mai ales după un senzațional 5—2 realizat în 1871 la Berlin în fața celebrului A. Anderssen. Acestor doi campioni li s-ar mai putea

adăuga englezul J. H. Blackburne și americanul G. H. Mackenzie care, în preajma anului 1880, obținuseră deja frumoase victorii internaționale.

Trebuie precizat că pînă în anul 1870 se constituiseră doar două asociații naționale de șah, a Statelor Unite în 1858 și a Angliei în 1862, ceea ce justifică în suficientă măsură neputința organizării oficiale a unui campionat mondial cît de cît realist.

Ideea lui Steinitz, desigur abuzivă, de a nu mai susține nici un meci pînă la oficializarea titlului, poate fi motivată doar subiectiv prin laborioasele sale studii și cercetări în domeniul șahului (ce-i ocupau timpul în cea mai mare parte) care au condus în final la clarificarea teoriei jocului pozițional și clasificarea deschiderilor, stabilind legi care au devenit clasice. Lucrările sale de o deosebită importanță au contribuit la creșterea măiestriei șahiste la un nivel mult superior celui existent, dîndu-i un caracter apropiat de știință și artă.

CAMPIONATE MONDIALE

Anii au trecut și pînă în 1886, pe lîngă asociațiile șahiste ale S.U.A. și Angliei, se mai organizaseră încă trei, reprezentînd Canada (1872), Olanda (1873) și Germania (1879). Numărul acestor foruri naționale oficiale a ajuns astfel la cinci, dintre care trei în Europa și două în America de Nord. În plus, într-o serie de țări europene se înjghebaseră unele formații amatoare cu caracter oficios care puteau susține la nevoie interesele șahiștilor din țările respective, în lipsa unei federații legale. Astfel, în Franța, încă din 1869 C. Sanson organizase un comitet de inițiativă, preluat în 1874 de J. Preti, apoi de A. de Rivière în 1896, iar înființarea federației s-a făcut abia în 1921. Mai eficienți au fost șahiștii din Italia unde în 1878 înființează „Academia Romana degli Scacchi" pe care o legalizează în 1892, transformînd-o în „Unione Scacchistica Italiana" șase ani mai tîrziu. Comitete asemănătoare, sub diferite forme și denumiri, existau și în Spania, Elveția, Austria sau Rusia. La toate acestea trebuie adăugată și „Țara de la Antipozi", unde cîțiva iubitori ai șahului, constituiți într-un fel de asociație particulară, au inițiat, începînd din 1885, campionatul național al Australiei.

În aceeași perioadă, numărul maeștrilor care asaltau poziția de lider deținută de Steinitz din 1866 crescuse simțitor, solicitîndu-se de pe diferite meridiane

reluarea disputelor pentru titlul mondial, dar de astă dată oficial, propunere cu care au fost de acord în mod independent, între 1880—1882, toate organizațiile naționale sau amatoare din țările cu șah organizat.

De aici, din 1886, a început minunata poveste a neobositelor lupte pentru cucerirea laurilor șahului mondial și care fără îndoială vor dura cît va dăinui gîndirea omenească pe pămînt.

I. W. STEINITZ — J. H. ZUKERTORT
(Austria) (Anglia)

S.U.A. 11 ianuarie — 29 martie 1886

Primul maestru al șahului care a purtat în mod oficial titlul de campion mondial a fost Wilhelm Steinitz, născut la Praga în 1836 și stabilit la Viena în 1858. La 25 de ani, în 1861, cîștigînd campionatul Vienei, abandonează studiile politehnice, dedicîndu-se șahului pentru tot restul vieții.

Adversarul său, Johannes Zukertort, care a văzut lumina zilei la Lublin în 1842, din tată german și mamă poloneză, a fost una din cele mai distinse personalități șahiste ale secolului XIX, prin multilateralitatea cunoștințelor și talentelor sale. Se știe că vorbea relativ fluent 12 limbi, printre care araba, latina, elina, ebraica, germana, engleza, rusa, franceza Avea de asemenea, o bună pregătire în filozofie, jurnalistică și critică muzicală, compunînd și singur. În plus, era un scrimer de elită, juca cu mult succes domino și săgeta cu siguranță un as de pică de la 15 pași.

Primele întreceri la tabla de șah între cei doi viitori adversari au avut loc în vara anului 1872 la

Londra, mai întîi în cadrul unui turneu scurt de „8" și apoi într-un meci amical, Steinitz cîștigînd partida din turneu și meciul cu un dezolant 7—1 și 4 remize. După acest catastrofal rezultat, Zukertort s-a îndepărtat considerabil de perspectiva unei întîlniri pentru titlu, plătind amarnic cutezanța de a-l înfrunta — într-o perioadă cînd era insuficient maturizat în ale șahului — pe inițiatorul „Marilor căutări", erudiul cercetător și constructor al „Școlii noi".

Încrezător în forța sa de joc, talentatul mare maestru polonez a perseverat, luînd totul de la capăt prin participarea la o serie de meciuri și turnee care l-au readus în prim-planul elitei șahiste, dar după zece ani încheiați. În plus, în 1878 s-a decis să se stabilească la Londra, devenind cetățean al Angliei.

Așa se face că în 1882 Steinitz a acceptat să joace un meci pentru titlul suprem cu Zukertort, punînd însă o serie de condiții și formulînd pentru prima dată pretenții financiare, pentru definitivarea cărora au fost necesari... trei ani! Deși poate părea paradoxal, ceea ce a „accelerat" într-un fel încheierea tratativelor a fost excelenta victorie obținută de Zukertort în marele turneu internațional Londra/1883. El l-a lăsat în urma sa, la trei puncte, pe Steinitz, clasat pe locul secund, rezultat care i-a determinat pe mulți cronicari și specialiști ai genului să-l considere favorit pe marele maestru de origine germano-poloneză.

Meciul, care se juca pînă la 10 partide cîștigate, s-a desfășurat pe teritoriul S.U.A., în orașele New York, St. Louis și New Orleans.

1/47. GAMBITUL DAMEI (1)

J. Zukertort — **W. Steinitz**

1.d4 d5 2.c4 c6 3.e3 Nf5 4.Cc3 e6 5.Cf3 Cd7 6.a3 Nd6 7.c5?! (7.Nd3) Nc7 8. b4 e5! 9.Nc2?! (9.de5 Ce5 10.Cd4 =) Cgf6 10.Nb2 e4 11.Cd2 h5 12.h3 Cf8 13.a4 Cg6 14.b5 Ch4 15. g3 (VD) Cg2! ∓ 16.Rf1

Ce3 17.fe3 Ng3 18.Rg2 Nc7 19.Dg1 Th6 20.Rf1 Tg6 21.Df2 Dd7 22.bc6 bc6 23.Tg1 Nh3 24.Re1 Cg4 25.Ng4 Ng4 26.Ce2 De7 27.Cf4 Th6 28.Nc3 g5 29.Ce2 Tf6 30.Dg2 Tf3! 31.Cf1 Tb8 32.Rd2 f5 33. a5 f4 34.Th1 Df7 35.Te1 fe3 36.Ce3 Tf2! —+ 37. Df2 Df2 38.Cg4 Nf4 39. Rc2 hg4 40.Nd2 e3 41.Nc1 Dg2 42.Rc3 Rd7 43.Th7 Re6 44.Th6 Rf5 45.Ne3 Ne3 46.Tf1 Nf4. (0—1)

2/48. PARTIDA SCOȚIANĂ (2)

W. Steinitz — **J. Zukertort**

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 Nb4 6.Cc6 bc6 7.Nd3 d5! 8. ed5 cd5 9.0—0 0—0 10. Ng5 c6 (10...Nc6!) 11. Ce2?! (11.Df3!) Nd6! = 12.Cg3 h6 13.Nd2 Cg4 14. Ne2 Dh4 15.Ng4 Ng4 16. Dc1 Ne2 17.Te1 Na6 18. Nc3 f5 19.Te6 Tad8 20. Dd2 d4 21.Na5 Td7 22. Td6 Td6 23.Nb4 Df6 24. Td1 Td5 25.Nf8 Df8 26. Ch5 De8 27.Cf4 Te5 28. h4 c5 29.h5 Te4 30.c3 Db8 31.g3 De5 32.Cg6 Dd6 33. Cf4 d3! ∓ 34.b3 c4 35. Tb1 Rh7 36.Rh2 Db6 37. Rg1 Nb7 38.Tb2 Dc6 39. f3 Dc5 40.Df2 Te1 41.Rh2 Df2 42.Tf2 Nf3! —+ (42. Tf3?? d2 —+) 43.g4 Ne2 44.Cg2 d2 45.Ce3 cb3 46. ab3 Ng4. (0—1)

3/49. GAMBITUL DAMEI (3)

J. Zukertort — W. Steinitz

1.d4 d5 2.c4 c6 3.e3 Nf5 4.a3 e6 5.c5 a5 6.Db3 Dc7 7.Cc3 Cd7 8.Ca4 Cgf6 9. Ce2 Ne7 10.Cg3 Ng6 11.

Nd2 0—0 12.Ne2 Tfb8 = 13.0—0 b6 14.cb6 Cb6 15. Cb6 Tb6 16.Dc3 Db7 17. Ta2 Cd7 18.Nd1 c5 19.Na4 c4 20.Dc1 Cf6 21.Nc3 Nd6 22.f3 Db8 23.f4 Nd3 24. Te1 h5 25.h4 Dd8 26.Nd1 g6 27.Dd2 Tbb8 28.Df2 Ne7 29.Nf3 Ce4 30.Ne4 de4 31.Ch1! (VD) Nh4 32.

g3 Ne7 33.Dd2 Dd5 34. Cf2 a4 35.Rg2 Tb3 36.Th1 Rg7 37.Taa1 Nd8 38.g4 hg4 39.Cg4 Na5?? 40. Th7! ± Rf8 41.Th8 Rg7 42.Th7 Rf8 43.Df2 Nd8 44.Ce5 Rg8 45.Tah1 Nf6 46.Tf7 Tf8 47.Tf6. (1—0)

4/50. PARTIDA SPANIOLĂ (4)

W. Steinitz — **J. Zukertort**

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.Te1 Cd6 6.Ce5 Ce5 7.Te5 Ne7 8. Nf1 0—0 9.d4 Nf6 10.Te1 Te8 11.c3 Te1 12.De1 Cf5 13.Nf4 d6 = 14.Cd2 Ne6 15.Nd3 Ch4 16.Ce4 Cg6 17.Nd2 d5 18.Cc5 Nc8 19. De3 b6 20.Cb3 Dd6 21. De8 Cf8 22.Te1 Nb7 23. De3 Ce6 24.Df3 Td8 25. Df5 Cf8 26.Nf4 Dc6 27. Cd2 Nc8 28.Dh5 g6 29.De2 Ce6 30.Ng3 Db7 31.Cf3 c5 32.dc5 bc5 33.Ce5 c4 34. Nb1 Ng7 35.Td1 Nd7 36. Df3 Ne8 37.Cc4?? dc4 —+ 38.Td8 Cd8 39.De2 Ce6. (0—1)

5/51. GAMBITUL DAMEI (5)

J. Zukertort — W. Steinitz

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 Cf6 4.e3 Nf5 5.cd5 cd5 6. Db3 Nc8 7.Cf3 e6 8.Ce5 Cc6 9.Nb5 Dc7 10.Nd2 Nd6 11.f4 0—0 12.Tc1 Ne5 13.fe5 Ce8 14.0—0 f6 15.Nd3 Tf7 16.Dc2 f5 17. Ce2 Nd7 18.Tf2 Tc8 19. Nc3 Db6 20.Dd2 Ce7 21. Tcf1 Nb5 22.Nb1 Da6 23. g4 g6 24.h3 Tc7 25.Te1 Cg7 26.Cf4 Cc8 27.gf5 gf5 28.Tg2 Rh8 29.Rh2 Dc6 30.Teg1 Ce7 31.Df2 Dc8 32.Tg7! (1—0)

6/52. PARTIDA SPANIOLĂ (6)

W. Steinitz — J. Zukertort

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.Te1 (5. d4!) Cd6 6.Ce5 Ce5 7.Te5 Ne7 8.Cc3 0—0! 9.Nd3 Nf6 10.Te3 g6 11.b3 Te8?! (11...Ce8! =) 12.Df3 Ng5 13.Te8 Ce8 14.Nb2 c6 15. Ce4 Ne7 16.De3 d5 17. Dd4 f6 18.Cg3 Ne6 19.Te1 Cg7 20.h4 Dd7 21.h5 Nf7 22.hg6 Ng6 23.De3 Rf7 24.Df4 Te8 25.Te3 Ce6 26. Dg4 Cf8 27.Cf5 Nc5 28. Ch6 Rg7 29.Cf5 Rf7 30. Ch6 Rg7 31.Cf5 Rf7 32. Ch6 Rg7 33.Cf5 Rf7 34. Ch6 Rg7 35.Ng6 Dg4 36. Cg4 Te3 37.fe3 Rg6 38. Cf6 Nb4 39.d3 Ce6 40.Rf2 h5 41.g4 h4 42.Ch5 Nd6 43.Rg2 c5 44.Nf6 Cg5 45. Ng5 Rg5 46.Rh3 Ne5 47. Cf4 d4 48.Ce6 Rf6 49.ed4 cd4 50.Cc5 Rg5 51.Cb7 Rf4 52.Ca5 Nf6 53.Cc6 Re3 54.Ca7 Rd2 55.Cc6 Rc2 56.a4 Rd3 57.Cb4 Re2 58.a5 Ne7 59.Cd5 Rf3 60.Ce7 d3 61.Cd5. (1—0)

7/53. GAMBITUL DAMEI (7)

J. Zukertort — W. Steinitz

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 Cf6 4.e3 c5 5.Cf3 Cc6 6. a3 dc4 7.Nc4 cd4 8.ed4 Ne7 9.0—0 0—0 10.Ne3? (B 10.Dd3!) Nd7 11.Dd3 Tc8 12.Tac1 Da5 13.Na2 Tfd8 14.Tfe1 Ne8 15.Nb1 g6 16.De2 Nf8 17.Ted1 Ng7 18.Na2 Ce7 19.Dd2?! (B 19.Td2 ; 19.Ng5 Cf5 20. d5! ±) Da6! ∓ 20.Ng5 Cf5 (VD) 21.g4? (21.De1)

Cd4! 22.Cd4 c5 23.Cd5 Tc1 24.Dc1 ed4 25.Td4 Cd5 26.Td5 Td5 27.Nd5 De2 28.h3 h6 = 29.Nc4? (29.Ne3 =) Df3 —+ 30. De3 Dd1 31.Rh2 Nc6 32. Ne7 Ne5! 33.f4 Nf4 34. Df4 Dh1 35.Rg3 Dg1. (0—1)

8/54. PARTIDA SPANIOLĂ (8)

W. Steinitz J. Zukertort

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.Te1 Cd6 6.Ce5 Ne7 7.Nd3 0—0 8. Dh5 f5 9.Cc3 Ce5 10.Te5 g6 11.Df3 c6 12.b3 Cf7 13. Te2 d5 14.Nb2 Nf6 15. Tae1 Dd6 16.Te8 Nd7 17. Ta8 Ta8 18.Cd1 Cg5 19. De2 Te8 20.Df1 Nb2 21. Te8 Ne8 22.Cb2. ($^1/_2$—$^1/_2$)

9/55. GAMBITUL DAMEI (9)

J. Zukertort **W. Steinitz**

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 dc4 **5.e3 c5 6. Nc4 cd4 7.ed4 Ne7 8.0—0 0—0 9.De2 Cbd7 10.Nb3 Cb6 11.Nf4 Cbd5 12.Ng3 Da5 13.Tac1 Nd7 14.Ce5 Tfd8 15.Df3 Ne8 16.Tfe1 Tac8 17.Nh4** (A 18.Cd5) **Cc3** (F) **18.bc3 Dc7 19. Dd3 Cd5! 20.Ne7 De7 21. Nd5 Td5 22.c4 Tdd8 23. Te3 Dd6 24.Td1 f6 25.Th3** (25.Tf3?! Nh5!) **h6 26.Cg4 Df4! 27.Ce3 Na4! 28.Tf3 Dd6 29.Td2 Nc6 30.Tg3** (30.d5 ed5 31.cd5 Nd5! ∓ VD) **f5! 31.Tg6 Ne4 32. Db3 Rh7! 33.c5 Tc5 34.**

Te6 Tc1 35.Cd1 Df4 36. Db2 Tb1 37.Dc3 Tc8 38. Te4 De4. (0—1)

10/56. PARTIDA SPANIOLĂ (10)

W. Steinitz J. Zukertort

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.Te1 Cd6 6.Ce5 Ne7 7.Nd3 0—0 8. Cc3 Ce5 9.Te5 c6 10.b3 Te8 11.Na3 Nf8 12.Te3 Te3 13.fe3 Ce4 14.Nf8 Cc3 15.Dh5 g6 16.De5 Df8 17.Dc3 Dg7 18.Dg7 Rg7 19.e4 d6 20.Te1 Nd7 21. Rf2 Rg8. ($^1/_2$—$^1/_2$)

11/57. JOCUL CELOR PATRU CAI (11)

J. Zukertort **W. Steinitz**

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 Nb4 5.0—0 0—0 6.Cd5?! (6.d3) **Cd5!**

7.ed5 e4! 8.dc6 ef3 9.Df3 dc6 10.Nd3 Nd6 11.b3 Dg5 12.Nb2 (?!) Dd2 13. Nc1 Da5 14.Nf4 Nc6 15. Tae1 Tfe8 16.Te3 Nd5 (VD) 17.Nh7!?! Rh7 18.

Dh5 Rg8 19.Th3 f6 20. Dh7 Rf7 21.Dh5 Rf8 22. Dh8 Rf7 23.Dh5 Rf8 24. Dh8 Rf7 25.Dh5 Rf8 26. Dh8 Rf7 27.Dh5 Rf8 28. Dh8 Rf7 29.Dh5 Rf8 30. Dh8 Rf7 31.Dh5 Re7 32. Te3 Rf8 33.Dh8 Ng8 34. Nh6 Te7 35.Te7 Re7 36. Ng7 Df5! 37.Te1 Rf7 38. Nh6 Dh7! —+ 39.Dh7 Nh7 40.c4 a5 41.Ne3 c5 42.Td1 a4. (0—1)

12/58. PARTIDA SPANIOLĂ (12)

W. Steinitz — J. Zukertort

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.Te1 Cd6 6.Ce5 Ne7 7.Nc6!? dc6 8. De2 Ne6 9.d3 Cf5 10.Cd2 0—0 11.c3 Te8 12.Ce4 Dd5 13.Nf4 Tad8 14.d4! Cd6 15.Cc5 Nc8 16.Ccd3 f6 17.Cb4 Db5 18.Db5 Cb5 19.Ced3 Nf5 20.a4 Cd6 21.a5 Cb5 22.a6 Nd3 23.Cd3 b6 24.Te3 Rf7 25. Tae1 Td7 26.Cb4 g5 27. Ng3 f5 28.f4 c5 29.Cc6 cd4 30.cd4 Rf8 31.Te5 Cd4 32.Cd4 Td4 33.Tf5 Rg7 34. fg5 Nc5 35.Tc5! Te1 36. Ne1 bc5 37.Nc3 Rg6 38. Nd4 cd4 39.h4 Rf5 40.Rf2 Re4 41.Re2 c5 42.b3 Re5 43.Rd3 Rf4 44.b4. (1—0)

13/59. GAMBITUL DAMEI (13)

J. Zukertort — W. Steinitz

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Nf4 c5 5.e3 cd4 6. ed4 dc4 7.Nc4 Cc6 8.Cf3 Ne7 = 9.0—0 0—0 10.Te1 Nd7 11.De2 Da5 12.Cb5 a6 13.Nc7 b6 14.Cc3 Tfc8 15.Nf4 b5 16.Nb3 Db6 17. Ted1 Ca5 18.Nc2 Cc4 19. Nd3 Cd6 20.Ce5 Ne8 21. Ng5 Dd8 22.Df3 Ta7 23. Dh3 h6 24.Ne3 Tac7 25. d5 b4 26.Ce2 Cd5 27.Na6 Ta8 28.Nd3 Nf6 29.Nd4 Cb5 30.Cf3 Cd4 31.Cfd4

Ta5 32.Df3 Na4 33.Te1 Ce7 34.De4 g6 35.b3 Ne8 36.Nc4 Cf5 37.Ce6!? fe6 38.Ne6 Rg7 39.Tad1 De7 40.Cf4! Te5 41.Db1 Te1 42.Te1 Nc3?! 43.Cd5 Dc5 44.Cc7 Dc7 45.Td1 Cd4 46.Nc4 Nc6 47.Dd3 Na8 48.Dc3 Dd6 49.a3 Nc6 50. ab4 Df6 51.Rf1 Cb5 52. De6 De6 53.Ne6 Nb4 54. Nd7 Cc3 55.Td4 Nd7 56. Td7 Rf6 57.Td4 Ne7 58. b4 Re5 59.Tc4 Cb5 60.Tc6 Nd6 61.Tb6 Cd4 62.Tb7 g5 63.b5 Rd5 64.b6 Rc6 65.Th7 Rb6 66.Th6 Rc7 67.h4 gh4 68.Th4 Cf5 69. Th7 Rd8 70.g4 Ce7 71. Rg2 Re8 72.Rf3 Nc5 73. Th5 Nd4 74.Rg3 Rf7 75. f4 Nc3 76.Tb5 Ne1 77.Rf3 Nc3 78.g5 Na1 79.Rg4 Nc3 80.f5 Nd4 81.Tb7 Nc3 82.Rh5 Nd4 83.Rh6 Ng7 84.Rh7 Ne5 85.g6 Rf8 86. Te7! (1—0)

14/60. PARTIDA SPANIOLĂ (14)

W. Steinitz — J. Zukertort

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.Te1 Cd6 6.Ce5 Ne7 7.Nd3 0—0 8. Cc3 Ce5 9.Te5 c6 10.b3 Ce8 11.Nb2 d5 12.Df3 Nf6 13.Te2 Cc7 = 14.Na3 Te8 15.Tae1 Ce6 16.Ca4 Nd7 17.Cc5 Cc5 18.Te8 Ne8 19. Nc5 b6 20.Na3 Nd7 21. Dg3 c5 22.c3 Ne6 23.Nb2 Dd7 24.Nc2 Te8 25.h3 b5 26.d4 cd4 27.cd4 Tc8 28. Nd3 Nf5 29.Nf5 Df5 30. Dg4 Dg4 31.hg4 h6 32. Te2 b4 33.g3 a5 34.Rf1 a4 35.ba4 Ta8 36.Te1 Ta4 37.Ta1 Rf8 38.Re2 Re7 39.Rd3 Ta6 40.a3 ba3 41. Ta3 Ta3 42.Na3 Rd7 43. Nf8 Re8 44.Nd6 g6 45. Ne5 Nd8 46.Ng7 h5 47. gh5 gh5 48.Ne5 Rd7. (½—½)

15/61. GAMBITUL DAMEI (15)

J. Zukertort — W. Steinitz

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 c5 5.cd5 ed5 6. Nf6 gf6 7.e3 Ne6 8.Db3 Dd7 9.Nb5 Cc6 10.e4 0—0—0 11.ed5 Nd5 12. Cd5 Dd5 13.Dd5 Td5 14. Nc6 bc6 15.dc5 Nc5 16. Cf3 Te8 17.Rf1 Nb6 18. g3 Tf5 19.Rg2 Te2 20. Thf1 Tb2 21.a4 Tc5 22. Cg1 Ta5 23.Ta3 Rb7 24. Ch3 Nd4 25.Te1 Te5 26. Td1 c5 27.Tf3 Tee2 28. Tf1 Tb6 29.Cf4 Ta2 30.

Cd5 Te6 31.Cf4 Td6 32. Tb1 Rc6 33.Tb8 Ta4 34. Th8 Ta2 35.Th7 a5 36. Tf7 a4 37.h4 Td7 38.Td7 Rd7 39.h5 Re7 40.h6 Rf7 41.h7 Rg7 42.Ce6 Rh7 43. Cd4 cd4 44.Td3 Tb2 45. Td4 a3 46.Ta4 a2 47.g4 Rg6 48.Rg3 Rf7 49.f4. ($^1/_2$—$^1/_2$)

16/62. PARTIDA SPANIOLĂ (16)

W. Steinitz J. Zukertort

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d3 d6 5.c3 g6 6.d4 Nd7 7.Cbd2 Ng7 = 8.de5 Ce5 9.Ce5 de5 10.De2 0—0 11.Nd3 De7 12.f3 Nc6 13.Cb3 a5 14.Ne3 Cd7 15.h4 a4 16.Cd2 h6 17.h5 g5 18.Cf1 Cc5 19. Nc2 Tfd8 20.Cg3 Nd7 21. 0—0—0 c6 22.Td2 Ne6 23.Cf5 Nf5 24.ef5 Td2 25. Dd2 Cd7 26.g4 Cf6 27.Ne4 Td8 28.Dc2 Cd5 29.Nf2 b5 30.a3 Nf8 31.Td1 Db7 32.c4 bc4 33.Dc4 Tb8 34. Td2 Cb6 35.Dc3 Cd5 36. Dc4 Cb6 37.Dd3 Ne7 38. Tc2 Cd5 39.Dc4 (VD) Na3?! 40.ba3 Db1 41.Rd2 Td8 42.Nd5 Td5 43.Re3 Tb5 44.Dc6 Tb3 45.Re2

Rh7 46.f6 Tb2 47.Tb2 Db2 48.Rf1 Da3 49.De8. (1—0)

17/63. GAMBITUL DAMEI (17)

J. Zukertort W. Steinitz

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.Cf3 0—0 6.e3 dc4 7.Nc4 Cbd7 8. 0—0 c5 9.De2 h6 10.Nh4 Cb6 11.dc5 Nc5 12.Tfd1 Cbd7 13.e4 Ne7 14.e5 Ce8 15.Ng3 Db6 16.a3 a5 17. Tac1 Cc5 18.Nf4 Nd7 19. Ne3 Nc6 20.Cd4 Td8 21. Cdb5 Td1 22.Td1 Nb5 23. Cb5 Dc6 24.b4 ab4 25. ab4 Cd7 26.Cd4 De4 27. Ce6 Ce5 28.Cf8 Cc4 29. Cd7 Nb4 30.Dd3 Dg4 31. h3 De6 32.Tb1 Ce3 33. De3 Dd7 34.Tb4 Dd1 35. Rh2 Dd6 36.Df4 Rf8 37. Dd6 Cd6 38.Rg3 Re7 39. Rf4 Re6 40.h4 Rd5 41.g4

b5 42.Tb1 Rc5 43.Tc1 Rd5 44.Re3 Cc4 45.Re2 b4 46. Tb1 Rc5 47.f4 Ca3 48.Tc1 Rd4 49.Tc7 b3 50.Tb7 Rc3 51.Tc7 Rd4 52.Tb7 Rc3. ($^1/_2$—$^1/_2$)

18/64. PARTIDA SPANIOLĂ (18)

W. Steinitz — **J. Zukertort**

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d3 d6 5.c3 g6 6.d4 Nd7 7.Cbd2 Ng7 8.de5 Ce5 9.Ce5 de5 10.De2 0—0 11.f3 a5 12.Nd3 De7 13.Cf1 Ne6 14.g4 Tfd8 15. h4 Dd7 16.Nc2 h5 17.g5 Ce8 18.Ce3 Dc6 19.c4 Cd6 20.Nd3 Tab8 21.Cd5! ± Nd5 22.cd5 Dd7 23.Nd2 Ta8 24.Tc1 c6 25.Tc5 cd5 26.Td5 Da4 27.a3 b6 28. Nc3 De8 29.Df2 Cc8 30. Nb5 +— De7 31.Te8 Dd8 32.0—0 Ca7 33.Nc4 Cc6 34.Nd5 Tc8 35.f4 Dd7 36. f5 Ce7 37.Na2 gf5 38.ef5 Nf8 39.Df3 e4 40.Dh5. (1—0)

19/65. GAMBITUL DAMEI (19)

J. Zukertort — **W. Steinitz**

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.Cf3 0—0 6.c5? (6.Dc2) **b6 7.b4 bc5 8.dc5 a5 9.a3 d4 10.Nf6 gf6 11.Ca4 e5 12.b5 Ne6 13.g3 c6 14.bc6 Cc6 15. Ng2 Tb8 16.Dc1 d3! 17. e3 e4 ∓ 18.Cd2 f5 19. 0—0 Te8 20.f3 Cd4! 21. ed4 Dd4 22.Rh1 e3 —+ 23.Cc3 Nf6 24.Cdb1 d2 25.Dc2 Nb3 26.Df5 d1D 27.Cd1 Nd1 28.Cc3 e2 29. Tad1 Dc3.** (0—1)

20/66. PARTIDA VIENEZĂ (20)

W. Steinitz — **J. Zukertort**

1.e4 e5 2.Cc3 Cc6 3.f4 ef4 4.d4 d5 5.ed5 Dh4 6. Re2 De7 7.Rf2 Dh4 8.g3 fg3 9.Rg2 Cd4 10.hg3 Dg4 11.De1 Ne7 12.Nd3 Cf5 13.Cf3 Nd7 14.Nf4 f6 15. Ce4 (VD) **Cgh6?? 16.Nh6!**

Ch6 17.Th6!! +— gh6 18. Cf6 Rf8 19.Cg4. (1—0)

	New York					St. Louis				
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
STEINITZ	1	0	0	0	0	1	1	½	1	½
ZUKERTORT	0	1	1	1	1	0	0	½	0	½
Mutări	46	46	47	39	32	61	35	22	38	21

New Orleans										
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Total
1	1	0	½	½	1	½	1	1	1	12½
0	0	1	½	½	0	½	0	0	0	7½
42	44	86	48	49	49	52	40	29	19	845

Steinitz a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Început în condiții excelente pentru Zukertort, care după etapa New York conducea cu un incredibil 4—1, meciul luase o turnură dramatică. Cronicarii amatori de senzații tari, ascuțindu-și mintea și creioanele, se întreceau în a așterne pe hîrtie aprecieri asupra evoluției șalangerului, despre care scriau că joacă foarte degajat și neobișnuit de repede, uneori răspunzînd fulgerător la mutările campionului ; astfel, ei dădeau ca exemplu partida a cincea în care, pentru cele 32 de mutări, a consumat doar 55 de minute, în timp ce Steinitz depășise două ore de gîndire. Mai mult decît atît, chiar și în partidele în care stătea mai slab părea foarte deconectat, conversînd cu cunoștințele sale din sală și reacționînd foarte vioi la cele ce se întîmplau în jurul său.

De partea cealaltă, Steinitz, deși recunoștea că este îngrijorat de scorul nefavorabil de la New York, își menținea calmul datorită rutinei sale de concurs, contînd pe finișurile sale tradițional-puternice. Evenimentele ulterioare au demonstrat evident că Steinitz a avut dreptate, în sensul că, din următoarele 15 partide, Zukertort a decis în favoarea sa doar una, a 13-a, în timp ce Steinitz a realizat toate cele nouă victorii necesare cîștigării meciului.

Răsfoind publicațiile timpului se constată că, în general, lumea șahului a rămas dezamăgită de evoluția celor doi corifei. Jocul lor, spre deosebire de acela al meciului Morphy — Anderssen, a fost apreciat ca vested și neinteresant, exprimîndu-se multe cuvinte amare la adresa lui Zukertort. Astfel, se scria despre el că, după etapa St. Louis, era atît de slăbit moral și fizic, încît practic nu mai putea opune nici o rezistență adversarului său, nemaipunîndu-se astfel sub semnul îndoielii victoria lui Steinitz.

Cu trecerea anilor însă, nemeritatele reproșuri au fost înlăturate, recunoscîndu-se că meciul Steinitz — Zukertort s-a desfășurat într-o perioadă de transformare a tacticii și strategiei șahului, de creare a unui nou stil de joc, care nu putea fi întronat fără dureri. În plus, acei contemporani ai meciului nu sesizaseră încă complexele psihologice care însoțeau pe marii maeștri angrenați într-o confruntare cu o asemenea miză.

Un meci revanșă nu s-a mai putut organiza deoarece în 1888, la Londra, o hemoragie cerebrală a pus capăt vieții marelui maestru Zukertort.

11. W. STEINITZ — M. CIGORIN
(Austria) (Rusia)

Havana: 20 ianuarie — 24 februarie 1889

Deși devenise campion mondial oficial, așa cum își dorise încă din 1866, exigentul Steinitz se pare că rămăsese neplăcut impresionat de aprecierile făcute de cronicari în ceea ce privește atît evaluarea partidelor jucate în meciul cu Zukertort, cît și legitimitatea poziției sale fruntașe în șahul mondial, care îi era în mod voalat contestată.

Și pentru a dovedi tuturor capacitatea sa creatoare, el se decide să-și pună din nou titlul în joc, adresîndu-se în acest sens singurului mare maestru din lume la care avea încă un scor negativ (1—1 în turneul de la Viena/1882 și 0—2 la Londra/1883), respectiv rusului Mihail Cigorin din Petersburg, unul din cei mai talentați șahiști din noua pleiadă de jucători tineri.

Născut în 1850 la Gatcina, lîngă Petersburg, Cigorin a fost atras spre șah abia la 23 de ani, în 1873, cînd s-a hotărît să renunțe la activitatea diplomatică spre care se îndrepta, dedicîndu-se exclusiv mirificului „joc al regilor". Un an mai tîrziu începe să participe la competițiile interne, iar pe plan internațional este prezent în 1881 la importantul turneu de la Berlin, unde se clasează printre premiați: I. Blackbourne 14 puncte din 16 puncte, II. Zukertort 11, III—IV. Cigorin și Winawer $10^1/_2$ etc., intrînd direct în rîndul marilor maeștri. După acest rezultat, excelent pentru un debutant, i s-au deschis larg porțile spre înalta performanță, devenind în scurt timp un răsfățat al lumii șahiste. Elocvent în acest sens este faptul că, atunci cînd s-a anunțat acordul celor doi jucători de a disputa un meci pentru titlul mondial,

pînă la 20 de partide, Clubul de Șah din Havana s-a oferit cu generozitate să-l organizeze, asumîndu-și sarcina rezolvării tuturor problemelor organizatorice și financiare.

Ceea ce a captat în mod deosebit interesul suporterilor, inclusiv al presei generale și de specialitate de pe toate meridianele, spre magnifica luptă ce urma să se desfășoare în saloanele clubului de șah din capitala Cubei, a fost faptul că urmau să se înfrunte doi adversari cu stiluri de joc total diferite, dacă nu chiar opuse — un „poziționalist", respectiv Steinitz și un „fantezist", reprezentat prin Cigorin. Toată lumea era de acord că la Havana va avea loc un mare festival cu jocuri de artificii...

Și așa a fost !

21/67. GAMBITUL EVANS (1)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 Df6 7.d4 Cge7 8.Cg5 Cd8 9.f4!? ed4 10.cd4 Nb6 11.Ne3 d5 12.Nd5 Cd5 13.ed5 0—0 14.Cc3 Te8 15.Cge4 Dg6 (VD) **16.**

Nf2! ± c6 17.Te1 Nd7 18. Cc5 Te1 19.De1 Dd6 20. De3 cd5 21.Cd7 Dd7 22. Cd5 +— Cc6 23.Cb6 ab6 24.Te1 h6 25.d5 Cb4 26. Td1 Cd5 27.De5 Ta2 28. Td5 Ta1 29.Da1 Dd5 30. Nb6 De4 31.g3 h5 32.Dd4 Df3 33.De3 Dd1 34.Rg2 Dc2 35.Df2 Dc6 36.Rg1 h4 37.Dc5 hg3 38.hg3 De4 39.Rf2 Dh1 40.Dc8 Rh7 41.Dg4 Dh2 42.Rf1 Dh1 43.Ng1 Dd5 44.Dh3 Rg8 45.Dc8 Rh7 46.Dc5 Dd3 47.Rg2 Dd7 48.Nd4 f6 49. Rf3 b5 50.g4 Db7 51.Rg3 b4 52.Df5 Rg8 53.g5 fg5 54.De6 Rh7 55.fg5 Dc7 56.Rg4 g6 57.Df6 Dc8 58. Rh4. (1—0)

22/68. PARTIDA PIONULUI DAMEI (2)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.Cf3 d5 2.d4 Ng4 3. Ce5 Nh5 4.Dd3 Dc8 5.c4 f6 6.Cf3 e6 7.Cc3 Ng6 8. Dd1 c6 9.e3 Nd6 10.Nd2 Ce7 11.Tc1 Cd7 12.Ch4 f5 13.g4 Cf6 14.h3 Ce4 15. Nd3 fg4 16.Cg6 Cg6 17. Nc4 de4 18.Ce4 Ne7 19. hg4 e5 20.d5 Dd7 21.Nc3 Td8 22.Th5 cd5 23.cd5 0—0 24.d6 De6 25.Db3 Db3 26.ab3 Nd6 27.Cd6 Td6 28.Nb4 Tb6 29.Nf8 Rf8 30.Tc8 Rf7 31.Tc7 Rf6 32.Tf5 Re6 33.Tff7 Tb4 34.Tb7 Tg4 35.Tg7 h5 36.Ta7 Rf5 37.f3 Tg2 38.Ta6. (1—0)

23/69. PARTIDA SPANIOLĂ (3)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.d4 Nd7 5.de5 de5 6. 0—0 Nd6 7.Cc3 Cge7 8. Ng5! f6 (B 8...0—0 9.Cd5 f6) **9.Nc3 0—0 10.Nc4 Rh8 11.Cb5** (B 11.Ch4!?) **Cc8 12.Dd2 De8 13.Tad1! Ng4 14.Ne2 Cd8 15.c4 Ce6 16.h3! Nh5 17.c5 Nc7!?** (17...Nf3!?! 18.gf3 Nc5 19. Nc5 Cf4 20.Df4! ef4 21. Nf8 Df8 22.Cc7 Cb6 23. Ca8 +—) **18.Dd5 Dc6 19. Nc4 Ne8 20.a4 Cc5?** (20... Dd5) **21.Nc5 ± Nc5 22. Dc6 Nc6 23.Cc7 Cd6 24. Nb3 Ne4 25.Ca8 Nf3 26. gf3 Ta8 27.Td5 b6 28. Tfd1 Td8 29.Rg2 a5 30. Nc2 g6 31.h4 Rg7 32.f4 ef4 33.Rf3 f5 34.Rf4 Rf6 35.Nb3 h6 36.h5!! gh5 37. Nc2 Re7 38.Te5 Rf8?!** (38...Rd7) **39.Tf5 Re7 40. Te5 Rd7 41.f3 h4 42.Rg4 Tg8 43.Rh4 Tg2 44.Nf5 Rc6 45.b3! Nf2 46.Rh3 Tg3 47.Rh2 Tf3 48.Rg2 Tf4 49.Ne6 Nc5 50.Nd5 Rd7 51.Te6 Cf5 52.Nc4 Rc7 53.Td3 h5 54.Nb5 Tg4?!** (B 54...Tf2 Ş =) **55.Rh2 Th4 56.Th3 Nd6 57.Rg2 Tg4 58.Rf1 Cg3 59.Rf2 h4 60.Th6! Tf4 61. Rg2 Ne7 62.Tc6 Rb7 63. Tc4 Tf8 64.Td4 Rc8 65. Td7 Nd8 66.Th2! Ce4 67. Tg7 Cc5 68.Th3 Nf6 69. Tg6 Nd8 70.Nc4 Tf4 71. Tf3 Td4 72.Tg7 Rb8 73. Tff7 Td6 74.Rh3 Td2 75. Th7 Td6 76.Nf1 Ce6 77. Td7 Tc6 78.Rg4 Tc7 79. Nc4 Tc4 80.bc4 Rc8 81. Td6 Cc5 82.Tc6 Rb8 83. Th8.** (1—0)

24/70. PARTIDA
PIONULUI DAMEI (4)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.Cf3 d5 2.d4 Ng4 (?!) 3.c4 Nf3 (?!) 4.gf3 e6 5. cd5 Dd5 6.e4 Nb1 7.Cc3 Da5 8.Nd2 Cc6? (8...Db6 VD) 9.d5! ± ed5 10.a3!

Cd4 11.Nd3 0—0—0 12. ab4 Cf3 13.Df3 +— Da1 14.Re2 Db2 15.Tb1 Da3 16.Cb5 Da6 17.Df7 Db6 18.Tc1 Ch6 19.Dg7 de4 20. Dc7 Dc7 21.Tc7 Rb8 22. Ne4. (1—0)

25/71. GAMBITUL
EVANS (5)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 Df6 7.d4 Cge7 8.Ng5 Dd6 9.Db3? (9.d5! ±) **0—0 10.Td1 Nb6 11.de5?! Dg6! 12.Da3?! Te8 13. Cbd2 d6! 14.ed6 cd6 15. Nf4 Nc5! ∓ 16.Dc1 Ng4 17.Ng3??** (17.Te1) **Tad8 18.h3 Nf3 19.Cf3 Dg3 —+ 20.Rh1 Dg6 21.Td3 Df6 22.Dd2 Cg6 23.Cg5 Cge5 24.Tf3 Cf3 25.Nf7 Df7 26. gf3 Dc4.** (0—1)

26/72. PARTIDA
PIONULUI DAMEI (6)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.Cf3 d5 2.d4 Ng4 (?!) 3.c4 Nf3 (?!) 4.gf3 dc4 5. e4! e5! 6.de5 Dd1 7.Rd1 Cc6 8.f4 Td8 9.Nd2 Nc5 10.Tg1 Cge7! 11.Nc4 Cg6 12.Rc1 Nf2 13.Tg2 Nb6 14.Cc3 Cd4 15.Cd5 Cf3! ∓ 16.Cb6 (B 16.Nc3) **Cd2 17. Td2 ab6 18.Td8 Rd8 19.Nf7 Cf4 20.Rd2 Tf8 21.Nb3 Cg6 22.e6 Re7 23.Tg1 Tf2 ∓ 24.Re3 Th2 25. Tg5?** (25.Tf1 Ce5 26.Tf5 Th3 27.Re2 Tb3 Ş =) **Th3 26.Rd4 Tf3 —+ 27.Tb5 Cf4 28.a4 h5! 29.a5 h4 30. ab6 c6 31.Tf5 Ce2 32.Rc5 Tf5 33.ef5 h3 34.Na4 h2 35.Nc6 bc6 36.b7 h1D 37. b8D Dc1.** (0—1)

27/73 GAMBITUL EVANS (7)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 Df6 7.d4 Cge7 8.Ng5 Dd6 9.d5! Cd8 10.Da4 Nb6 11.Ca3 Dg6 12.Ne7 Re7 13.Ce5 Df6 14.Cf3 Dc3 15.e5 c6 16.d6 Rf8 17.Nb3! +— h6 18.Dh4 g5 19.Dh5 Dd3 20.Tad1! Dh7 21.Cc2?! (21.e6 Ce6 23.Ne6) Rg7 22.Ccd4 Dg6 23.Dg4 h5 24.Cf5 Rf8 25. Dg5 Dg5 26.Cg5 h4 27. Rh1 Th5 28.f4 Ce6 29.g4 hg3 30.Cg3 Th6 31. Cf7! +— Rf7 32.f5 Re8 33.fe6 de6 34.Ce4. (1—0)

28/74. GAMBITUL DAMEI (8)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.Cf3 Cf6 2.d4 d5 3.c4 e6 4.Cc3 c6 5.e3 Nd6?! (5...Ne7) 6.Nd3 Cbd7 7. 0—0 0—0 8.e4 de4 9.Ce4 Ce4 10.Ne4 h6?! 11.Nc2 Te8 12.Te1 Df6 (B 12... Cf6) 13.Nd2 Cf8 14.Nc3 Nd7? (B Df6—d8—c7) 15. c5! Nb8 16.d5! Dd8 17. d6! b6 18.b4 f6 19.Dd3 a5 20.a3 e5 21.Ch4! bc5 22. bc5 Na7 23.Tad1 Nc5 24. Dc4 Ce6 25.De4 Cf8 26. Dc4 Ce6 27.Ng6 Db6 28. Te2?! (B 28.Ne8) Teb8 (VD) 29.Tb2 Da7 30.Nf5

Rf7 31.Te2! Da6 32.Dg4! Cf4 33.Te5!! fe5 34.Ne5 g5 35.Ng6 Rf8 (35...Cg6? 36.Dd7 +—) 36.Dd7 Da7 37.Df5 Rg8 38.d7. (1—0)

29/75. GAMBITUL EVANS (9)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 Df6 7.d4 Cge7 8.Ng5 Dd6 9.d5 Cd8 10.Da4 b6?! (10...f6 ∞; 10...Nb6) 11. Ca3 a6 12.Nb3? (12.Nd3) Nc3 13.Tac1 Db4 14.Cb5 Db5 15.Db5 ab5 16.Tc3 c5 17.dc6 Cdc6 18.Ne7 Re7 19.Nd5 f6 20.Nc6 dc6 21. Tc6 Nd7 22.Tb6 Thb8 23.

Tb8 Tb8 24.Tb1 Nc6 25. Te1 Ta8 26.Te2 Ta4 ∓ 27.Tb2 Te4 28.h3 Rd6 29. Cd2 Ta4 30.f3 f5 31.Rf2 Ta3 —+ 32.Cb1 Td3 33. Re2 e4 34.Cd2 Ta3 35. fe4 fe4 36.Cb1 Tg3 37. Rf2 Td3 38.Re2 h5 39. Cd2 Tg3 40.Rf2 Ta3 41. Cf1 Nd5 42.Tb5 Ta2 43. Re3 Tg2 44.Rd4 Nc6 45. Th5 Ta2 46.Ce3 Td2 47. Rc4 Nd7 48.Tg5 Ne6 49. Rb4 Td4 50.Rb5 Td3 51. Cc4 Nc4 52.Rc4 Td1 53. Tg7 e3 54.Tg2 Re5 55.Rc3 Re4 56.Re2 Tf1. (0—1)

30/76. PARTIDA PIONULUI DAMEI (10)

W. Steinitz — **M. Cigorin**

1.Cf3 d5 2.d4 Ng4 3.c4 Cc6 4.e3 e5 5.Db3!? Nf3 6.gf3 ed4 7.cd5 Ce5 8.ed4 Cd7 9.Cc3! De7 10.Ne3 Db4 11.Dc2! Cgf6 12.Nb5 Td8 13.0—0—0 a6 14.Na4 Ne7 15.Thg1! g6 16.Nh6 b5 17.Nb3 Cb6 18.Tge1 Rd7 19.Nf4 (A 20.Nc7!) **Tc8 20.a3 Da5 21.Ng5 Cg8 22.Ne7 Ce7 23.Ce4 Tb8 24.Cf6 +— Rd8 25.Te7! Re7 26.Dc7 Cd7 27.Da5.** (1—0)

31/77. GAMBITUL EVANS (11)

M. Cigorin — **W. Steinitz**

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 Df6 7.d4 Cge7 8.Ng5 Dd6 9.d5 Cd8 10.Da4 b6?! 11.Ca3 a6 12.Nd3!? Nc3?! (B 12...Cb7 A Cb7—c5 ; b6—b5) **13.Tab1 Nb7 14.Cc4 Dc5?! 15.Ne3 b5 16.Nc5 ba4 17.Tfc1 d6 18. Nd6 cd6 19.Cd6 Rd7 20. Cb7 Nd4 21.Cd4 ed4 22. Cd8 Thd8 23.Tb7 +— Rd6 24.e5 Rd5 25.Te7 Tac8 26.Tc8 Tc8 27.f3 Tc3 28.Ne4 Rc4 29.Tf7 Rb4 30. e6 d3 31.Td7.** (1—0)

32/78. PARTIDA PIONULUI DAMEI (12)

W. Steinitz — **M. Cigorin**

1.Cf3 d5 2.d4 Ng4 3.c4 Cc6 4.e3 e6 5.Cc3 Nb4 6. Nd2 Cge7 7.Nd3 Nf5 8. Nf5 Cf5 9.cd5 ed5 10.Db3 Nc3 11.Nc3 Tb8 12.0—0 0—0 13.Tac1 Te8 14.Nd2 Cce7 15.Tc2 c6 16.Tfc1 Cg6 17.Ne1 Cgh4 18.Ch4 Ch4 19.f3 Cf5 20.Nf2 Dg5 21.Te1 Te6 22.e4 Tbe8 23.Tce2 Cd6 24.e5 Dd8 25.Rf1 Cc4 26.Db7 Dg5

27.Db1 Tg6 28.Ng3 h5 29.b3 Cb6 30.Dd2 Df5 31. Dc2 Dg5 32.Dd2 Df5 33. Rg1 Cc8 34.Dc2 Dd7 35. Nh4 Cb6 36.Dd3 Ca8 37. f4 Cc7 38.Nf2 Dg4 39.Ne3 f5 40.Tf2 Tge6 41.De2 Dg6 42.Tf3 Df7 43.Tg3 Rh7 44.Nf2 Th6 45.Tc1 Tc8 46.Tgc3 Ce6 47.Da6 Tg8 48.Tc6 Cf4 49.Th6 gh6 50.Ng3 Tg6 51.Df1 Ce6 52.Dd3 Tg4 53.h3 Td4 54.Da6 Td2 55.Ne1 Td4 56.Tc6 Te4 57.Te6 Te1 58.Rh2 Tc1 59.Tf6 Dg7 60.De6 Tc8 61.Tf7. (1—0)

33/79. GAMBITUL EVANS (13)

M. Cigorin — **W. Steinitz**

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.0—0 Df6 7.d4 Cge7 8.d5! Cd8 9.Ng5 Dd6 10. Da4 f6! 11.Nc1 Nb6 12. Ca3 c6 13.Nb3 Nc5 ∞ 14.Td1 b5 = 15.Da5 Cb7 16.Da6 Cd8 17.Da5 Cb7 18.Da6 Cd8 19.Da5 Cb7 20.Da6 Dc7? (B 20... Cd8 =) 21.dc6 dc6 (VD) 22.Cb5! cb5 23.Db5 Nd7 24.Nf7!! ± Rd8 25.Tb1 Cd6 26.Db3 Db6 27.Dc2

Dc6 28.Nb3 a5 29.Ne3 Ne3 30.fe3 a4 31.Nd5 Cd5 32.Td5 Te8 33.Tbd1 Te6 34.c4 Ta7 35.c5 Cc8 36. Cd2 Re8 37.Cc4 Te7 38. De2 a3 39.Dh5 g6 40.Dh4 Ta4 41.Td6 Cd6 42.Cd6 Rd8 43.Df6 Ta5 44.Df8 Te8 45.Ce8 Dc5 46.Dc5 Tc5 47.Cf6 Tc7 48.Rf1 Rc8 49.Td7 Td7 50.Cd7 Rd7 51.Re2 Rc6 52.Rd3 Rb5 53.Rc3 h5 54.Rb3 g5 55.Ra3 Rc4 56.Rb2 Rd3 57.a4 Re2 58.a5 Rf2 59. a6 Rg2 60.a7 Rh2 61.a8D h4 62.Dg8 h3 63.Dg5 Rh1 64.De5. (1—0)

34/80. PARTIDA PIONULUI DAMEI (14)

W. Steinitz — **M. Cigorin**

1.Cf3 d5 2.d4 Ng4 3.c4 Cc6 4.e3 e5 5.Db3 Nf3 6. gf3 Cge7 7.Cc3 ed4 8.Cd5 Tb8 9.c4 Cg6 10.Nd2 Nd6

11.f4 0—0 12.0—0—0 Cce7 13.f5 Cd5 14.cd5 Cf4 15.Df3 Dh4 16.Tg1 h5 17. Rb1 c5 18.Dg3 Cg6 19. Dd6 De4 20.Ra1 Df5 21. Dg3 Dd5 22.f4 b5 23.Ng2 Dd6 24.Dg5 f5 25.Nh3 Tb6 26.Nf5 Tf6 27.Ne4 Dd7 28.Dh5 Cf8 29.Dc5 Ce6 30.Dh5 Dd6 31.Dh7 Rf8 32.Tc1 Ta6 33.f5 Cc5 34.Dh8 Re7 35.Tg7. (1—0)

35/81. GAMBITUL EVANS (15)

M. Cigorin W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 Df6 7.d4 Cge7 8.d5! Cd8 9.Da4 Nb6 10.Ng5 Dd6 11.Ca3 c6 12.Tad1 Db8 13.Ne7 Re7 14.d6 Rf8 15.Ce5 f6 16.Cf3 Nc5 17.e5 b5 18.Nb5 cb5 19. Cb5 Ce6 20.ef6 gf6 21. Dh4 Rf7 22.Dh5 Rg8 23. Dg4 Rf7 24.Dh5 Rg7 25. Cbd4 Nd4 26.Cd4 Tf8 27. Td3 Nb7 28.Ce6 de6 29. Th3 Ne4 30.Dg4 Ng6 31. De6 Db6 32.Dd5 Tad8 33. Td1 Tfe8 34.c4 Td6 35. Df3 Td3 36.Dg4 Te4. (0—1)

36/82. APĂRAREA OLANDEZĂ (16)

W. Steinitz M. Cigorin

1.Cf3 f5 2.d4 e6 3.e4 Cf6 4.e3 Ne7 5.Cc3 0—0 6.Nd3 d5 7.Nd2 c6 8.c5 Cbd7 9.Cg5 Cb8 10.f3 Dc7 11.Dc2 Ch5 12.Ch3 Nh1 13.Cf2 e5 14.de5 De5 15. 0—0 Ne7 16.Ce2 b6 17. cb6 ab6 18.Cd4 c5 19.Cb5 Cc6 20.Nc3 Db8 21.Tfd1 Ce5 22.Ne2 Cf6 23.Ch3 Td8 24.Nf1 Cf7 25.Cf4 d4 26.Nd2 de3 27.Ne3 Td1 28.Td1 De5 29.Te1 Rf8 30.Nd2 Db8 31.Db3 Cd8 32.De3 Db7 33.Nc4 Dd7 34.Nc3 Ta4 35.Nb3 Ta8 36.Cd5 Cd5 37.Nd5 Ta4 38.Ng7 Rg7 39.De7 De7 40.Te7 Rf6 41.Th7 Tb4 42.Cd6 Ne6 43.Ne6 Re6 44.Th6 Re5 45.b3 b5 46.f4 Rd4 47.Cb5 Tb5 48. Td6 Rc3 49.Td8 Ta5 50. Td5 Rb4 51.Td2 Rc3 52. Te2. (1—0)

37/83. GAMBITUL EVANS (17)

M. Cigorin W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 Df6 (B 6...d6) 7.d4

Cge7 8.d5! Cd8 9.Da4 Nb6 10.Ng5 Dd6 11.Ca3 c6 12.Tad1 Db8 13.Ne7 Re7 14.d6 Rf8 15.Db4 f6 16.Nb3 g6 17.Cc4 Rg7 18. a4 Cf7 19.Cb6 ab6 20.Nf7 Rf7 (VD) 21.Ce5 Rg7 22.

Cc4 b5 23.ab5 Da7 24.b6 Da4 25.Dc5 Te8 26.f3 Dc2 27.Ce3 Db3 28.Tb1 Df7 29.Cc4 Ta4 30.Tb4 Ta6 31.Dd4 Rg8 32.Cc3 Ta3 33.Ta4 Tb3 34.Tfa1 Rg7 35.Ta8 Tb5 36.Tb8 c5 37. Dd5 Tb6 38.Taa8 Df8 39. Cc4 Tc6 40.f4 b5 41.Tb5 Na6 42.Te8 De8 43.Tc5 Tc5 44.Dc5 De4 45.Ce3 Df4 46.h3 Nb7 47.c4 Nc6 48.Da3 Dd4 49.Rh2 f5 50. c5 f4 51.Cc2 De5 52.Da1 Da1 53.Ca1 Rf6 54.Cc2 Re5 55.Cb4 Nb7 56.Rg1 Rd4 57.c6 Nc8 58.cd7 Nd7 59.Rf2 Re5 60.Cd3 Rd6 61.Cf4 Re5 62.Re3 Rf6 63.Cd3 h6 64.Rf4 g5 65.Re3 h5 66.Cc5 Nc6 67. g3 h4 68.g4 Ng2 69.Ce4 Ne4 70.Re4 Re6. (½—½)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09
STEINITZ	0	1	0	1	1	0	0	1	1
CIGORIN	1	0	1	0	0	1	1	0	0
Mutări	58	38	83	22	26	37	34	38	56

10	11	12	13	14	15	16	17	Total
1	0	1	0	1	1	1	½	10½
0	1	0	1	0	0	0	½	6½
27	31	61	64	35	36	52	70	768

Steinitz a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Așa cum se prevedea, „duelul șahist" Steinitz — Cigorin, încadrat perfect în atmosfera cavalerească a epocii, cu înclinări tradiționale spre șarje și lovituri elegante pe care spectatorii le aplaudau cu plăcere, indiferent de adversar, s-a desfășurat sub semnul egalității pînă spre mijlocul întrecerii, cînd Steinitz s-a desprins cu un punct în plus, după care, începînd cu cea de a 14-a partidă, realizînd trei victorii consecutive și o remiză, a terminat învingător meciul. După părerea multor cronicari, secretul evoluției superioare a lui Steinitz din a doua jumătate a meciului a constat în faptul că, pentru a se adapta cît mai bine climatului tropical de la Havana, s-a antrenat intens aici începînd din ultimele luni ale anului 1888. Astfel, el a jucat patru meciuri scurte cu maeștrii A. C. Vasquez (5—0), C. Golmayo (5—0), A. C. Ponce (4—1) și V. M. Carvajal (4—1), în timp ce Cigorin își depăna liniștit activitatea șahistă la Petersburg, nu departe de cercul polar de nord.

Dar carența principală a pregătirii campionului Rusiei a fost insuficienta cunoaștere a liniilor de joc din deschiderile cu pionul damei, în care a înregistrat un scor deosebit de slab. Deși Cigorin a părăsit terenul învins la puncte, pentru evoluția strategiei șahului el a fost considerat de fapt marele învingător al meciului. Criticile aduse de el teoriilor lui Steinitz, demonstrate convingător pentru cunoscători în cele 17 partide jucate, aveau să stea la baza concepțiilor la care au ajuns ceva mai tîrziu Reti, Nimzovici, Tartakover și chiar Alehin.

III. W. STEINITZ – I. GUNSBERG
(Austria) (Anglia)

New York: 9 decembrie 1890 — 22 ianuarie 1891

După episodul Havana/1889, Steinitz a intrat din nou în penumbra marilor concursuri, în căutarea... „victimei" următoare.

Prin prisma rezultatelor, cele mai mari șanse de „selecționare" le avea... Cigorin care, imediat după confruntarea pentru titlul mondial, susținuse tot la Havana un meci cu Gunsberg, terminat la egalitate (+9 =5 —9). Ulterior a cîștigat cel mai important turneu al anului, New York/1889, la egalitate cu austriacul Weiss, cu 29 de puncte. În imediata lor apropiere se situase tînărul mare maestru german Tarrasch, învingător cu trei puncte avans în puternicul turneu internațional Manchester/1890 și mai vechiul pretendent la titlu, exungurul Gunsberg, emigrat în Anglia, care la New York/1889 obținuse premiul al treilea, la jumătate de punct de învingători, iar la Manchester/1890 se clasase abia pe locurile 5—6 la patru puncte de Tarrasch.

Steinitz, considerînd că pe Cigorin îl învinsese de curînd, iar Tarrasch era prea „crud" pentru o astfel de confruntare, l-a ales pe Isidor Gunsberg (născut la Budapesta în 1854) deoarece în turneul tur-retur de la New York/1889 cîștigase ambele partide la Cigorin. Între timp, Steinitz primise încă două oferte din partea englezilor H. Bird și J. Mason, pe care le respinsese ca fiind insuficient justificate.

Trebuie precizat însă faptul că în favoarea lui Gunsberg au mai pledat și unele aspecte subiective, deloc neglijabile, în sensul că șalangerul acceptase de la bun început aproape toate condițiile formulate de campionul lumii: meciul să se desfășoare la New York în saloanele Clubului de Șah Manhattan, să se

joace pînă la 20 de partide cu un ritm (cel puțin ciudat) de 26 de mutări pentru 1 h și 45 min (?!), iar șalangerul să se ocupe de unele probleme financiare și organizatorice.

Lumea șahistă l-a privit cu oarecare dezamăgire pe noul pretendent la titlul mondial prin faptul că Gunsberg era cunoscut ca un șahist cu evoluții monotone care, cu bună știință, evita complicarea jocului. Astfel, în momentele critice recurgea la simplificarea poziției, străduindu-se să rezolve problemele prin manevre poziționale. Practic, era un ucenic fidel al teoriilor lui Steinitz, dar cu elemente personale care restrîngeau și mai sever aria artistică a acestui „sport al minții".

38/84. GAMBITUL DAMEI (1)

W. Steinitz — I. Gunsberg

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.f3 Cc6 5.e3 Ne7 6. Ch3 0—0 7.Cf2 Te8 8.Ne2 Nb4 9.Nd2 e5 10.de5 Te5 11.cd5 Cd5 12.e4 Cc3 13. bc3 Na5 14.Dc2 Te8 15. 0—0 Nb6 16.Rh1 De7 17. Cd3 Ce5 18.Ce5 De5 19. Nd3 Td8 20.Tad1 Ne6 21. Nc1 Da5 22.c4 Nd4 23. Nd2 Dh5 24.Nf4 c6 25. Ne2 Dc5. (½—½)

39/85. PARTIDA SPANIOLĂ (2)

I. Gunsberg — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.c3 Nd7 (4...f5!) **5. 0—0 Cge7 6.d4 Cg6 7.d5 Cb8 8.Nd7 Cd7 9.Ca3?** (9.c4! ±) **Ne7 10.Cc2 Cc5 11.De2 Dd7 12.b4 Ca4 13. Nd2 0—0 14.c4 f5 15.ef5 Df5 16.Tac1 Tae8** (VD)

17.Cfe1?! Ng5 18.g3 Cc3! ∓ 19.Nc3 Nc1 20. Cg2 Df3 21.Df3 Tf3 22. Cge3 Ne3 23.Ce3 Tef8 24. Rg2 c6 25.Nb2 cd5 26. Cd5 Td3 27.Nc1 b5 28.

Ce3 bc4 29.Cc4 Td4 30. Ce3 Tb4 —+ 31.Td1 Tb1 32.Na3 Td1 33.Cd1 Td8 34.f3 d5 35.Cc3 d4 36.Ce4 Tb8 37.h4 h5 38.Rf2 Tb1 39.Nd6 Tb2 40.Re1 Ta2. (0—1)

40/86. GAMBITUL DAMEI (3)

W. Steinitz — I. Gunsberg

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c6 4.e3 Cf6 5.f3 Nb4 6. Ch3 Cbd7 7.Cf4 0—0 8. Ne2 dc4 9.Nc4 e5 10.Ce2 ed4 11.ed4 Cb6 12.Nb3 Nf5 13.Ng5 Ne7 14.0—0 Cfd5 15.Ne7 Ce7 16.Cg3 Ng6 17.Cce4 Cbd5 18.Dd2 b6 19.Tae1 Dd7 20.Te2 Tad8 21.Tfe1 Cf5 22.Cc3 Cc3 23.bc3 Cg3 24.hg3 Tfe8 25.Df4 Te2 26.Te2 Rf8 27.Rf2 Dd6. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

41/87. PARTIDA ITALIANĂ (4)

I. Gunsberg — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.d3 Cf6 5.Ne3 Ne3 6.fe3 d6 7.0—0 Ca5 8.Nb5 c6 9.Na4 Db6 10.Dd2 Cg4 11.Te1 Da6 12.c3 f6 13.Nc2 c5 14.b4 cb4 15. cb4 Cc6 16.Nb3 Db6 17. a3 Nd7 18.Cc3 Ce7 19. h3 Ch6 20.d4 Td8 21.Tf1 Tf8 22.Df2 Te8 23.Tac1 Da6 24.a4 Db6 25.b5 Da5 26.Db2 Cf7 27.Cd2 ed4 28.ed4 Db6 29.Ce2 d5 30. ed5 Cd6?? 31.Da3 Rd8 32.a5 Cb5 33.De7 Re7 34. ab6 ab6 35.Cc4 Ta8 36. Ta1 Cd6 37.Cb6 Ta1 38. Ta1 Nb5 39.Cf4 Rf7 40. Ce6 Te8 41.Na4 Na4 42. Ta4 g6 43.Cc4 Cf5 44. Tb4 Te7 45.g4 Cg3? 46. Cd6 Rg8 47.Cb7 Td7 48. Cbc5 Td5 49.Rf2 Cf5 50. gf5 Tf5 51.Rg3 h5 52.Tb7 g5 53.Ce4 Rh8 54.Tg7 h4 55.Rg2 Ta5 56.Cf6 Ta2 57.Rf1. (1—0)

42/88. GAMBITUL DAMEI (5)

W. Steinitz — I. Gunsberg

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.e3 (B. 3.Cf3) e5 4.de5?! (4. Nc4) Dd1 5.Rd1 Cc6 6. Nc4 Ce5 ∓ 7.Nb5 c6 8. Ne2 Ne6 9.Cc3 0—0—0 10.Rc2 Cf6 11.Cf3 Ceg4 12.Tf1 Nf5 13.Rb3 Cd7 ∓ (VD) 14.e4? (14.a3) Cc5 15.Rc2 Ce4 —+ 16.Ch4 Cc3 17.Rc3 Ne6 18.f4

Cf6 19.f5 Nd5 20.g4 Ne7 21.Rc2 Ne4 22.Rb3 Cd7 23.g5 f6 24.Ng4 Cc5 25. Ra3 Td3 26.b3 Ca4 27. Ra4 Td4 28.b4 Tb4. (0—1)

43/89. PARTIDA PIONULUI DAMEI (6)

I. Gunsberg — W. Steinitz

1.d4 d5 2.e3 e6 3.Nd3 c5 4.b3 Cc6 5.Cf3 Cf6 6. 0—0 Nd7 7.Nb2 Tc8 8.c3 Nd6 9.Cbd2 e5 10.de5 Ce5 11.Ce5 Ne5 12.Cf3 Nb8 13.h3 c4 14.Nc2 0—0 15.Dd4 Te8 16.Tad1 b5 17.b4 Dc7 18.Tfe1 Te7 19.Rf1 Tce8 20.Dh4 Dd6 21.Td4 Dc6 22.Ted1 Ne5 23.Td5 Nb8 24.a4 a6 25. a5 h6 26.T5d4 Db7 27. Ce1 Ne5 28.T4d2 Nc7 29. Te2 Te5 30.f3 Te3 31.Te3 Te3 32.Ne1 Te5 33.Df2 Dc6 34.Ne3 Te8 35.Dd2 De6 36.Nd4 Ch5 37.Nf2 Nc6 38.Nb1 De5 39.Cc2 Nf3 40.gf3 Dh2 41.Dd7 Dh1 42.Ng1 Df3 43.Nf2 Cg3. (0—1)

44/90. GAMBITUL DAMEI (7)

W. Steinitz — I. Gunsberg

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 Nb4 6. Cc3 0—0 7.0—0 b6 8.Ce5 Nb7 9.Db3 Nc3?! (9... Nd6!?) 10.bc3 ± Nd5 11. Nd5 ed5 12.Na3 Te8 13. c4 c5 14.Tac1 Ce4 (?!) 15. Tfd1 cd4 16.ed4 f6 17. cd5 fe5 18.d6 Rh8 19.Dd5 Cf2? (19...ed4!) 20.Td2 Cd7 21.Tf2 Cf6 (VD) 22.

Tf6! gf6 23.d7 Tg8 24. de5 Tg5 25.Da8! +— Da8 26.Tc8 Tg8 27.Ta8 Ta8 28.e6. (1—0)

45/91 PARTIDA ITALIANĂ (8)

I. Gunsberg — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.d3 Cf6 5.c3 d6 6. Ne3 Ne3 7.fe3 De7 8.0—0 Cd8 9.Cbd2 Ce6 10.d4 Cg4 11.De1 f6 12.Ch4 Ch6 13.Cf5 Cf5 14.ef5 Cf8 15.e4 Cd7 16.Dh4 Cb6 17.Dh5 Rd8 18.Nb3 Nd7 19.Tae1 c6 20.Te3 Rc7 21.Tg3 Taf8 22.de5 de5 23.De2 g5 24.Td3 Nc8 25.Td1 Td8 26.Cf1 Cd7 27.Nc2 Cc5 28.Td8 Td8 29.Td8 Rd8 30.b4 Cd7 31.Nb3 a5 32.a3 ab4 33.ab4 Dd6 34.Ce3 b5 35. Rf2 Rc7 36.Dd1. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

46/92. GAMBITUL DAMEI (9)

W. Steinitz — I. Gunsberg

1.Cf3 Cf6 2.d4 e6 3.e3 c5 4.c4 d5 5.dc5 Nc5 6. Cc3 Nb4 7.Nd2 dc4 8.Nc4 0—0 9.0—0 Cc6 10.De2 De7 11.e4 Nc3 12.Nc3 e5 13.De3 Ne6 14.Ne2 Cg4 15.Dc1 Tac8 16.h3 Ch6 17.De3 f6 18.a3 Cf7 19.b4 a6 20.a4 Cb4 21.Nb4 Db4 22.Tfb1 De7 23.Tb6 Tc7 24.Tab1 Tfc8 25.Ce1 Cd8 26.Cd3 Da3 27.Rh2 Td7 28.Te6!? Ce6 29.Ng4 Te8 30.Ne6 Te6 31.Cc5 De3 32.fe3 Tee7 33.Cd7 Td7 34.Rg3 Rf7 35.a5 Rg6 36.Rf3 Tc7 37.Tb2 Tc5 38.Ta2 Tb5 39.Re2 Rf7 40.Rf3 Re6 41.h4 h5 42.Ta1 g6 43.g4 hg4 44. Rg4 Tb4 45.Rf3 f5 46.ef5 Rf5 47.Th1 Tb5 48.e4 Rf6 49.Td1 Ta5 50.Td6 Rg7 51.Td7 Rh6 52.Tb7 Ta3 53.Rf2 Ta5 54.Tb6 Rh5 55.Tf6 Ta4 56.Rf3 Ta3 57.Rf2 Rh6 58.Te6 Ta5 59.Rg3 Rg7 60.Rg4 Rf7 61.Tb6 Ta1 62.Tb7 Rf6 63.Tb6 Rg7 64.Te6 a5 65. Te5 a4 66.Ta5 a3 67.Rg5 a2 68.Ta7 Rf8 69.Ta8 Rf7 70.Ta7 Re6 71.Ta6 Re5 72.Ta5 Re4 73.Ta4 Rf3 74.Ta3 Rf2 75.Rg6 Tg1 76.Rf5 a1D 77.Ta1 Ta1 78.h5 Th1 79.Rf6 Tg1 80. Rf6. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

47/93. PARTIDA ITALIANĂ (10)

I. Gunsberg — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.d3 (4.d4!) Cf6 5. c3?! (5.Cc3; 5.Ne3) d6 (5...d5!) 6.Cbd2 Ce7 7.Cf1 c6 8.De2 0—0 9.h3 d5 10. Nb3 Cg6 11.g3?! (11.Cg3)

de4 12.de4 Ne6 13.Cg5 (?!) Nb3 14.ab3 Dd7 15.Ne3 Ne3 16.De3 (B 16.Ce3) b6 17.Cd2 c5 18.Cgf3 Tad8 19.Cc4 Tfe8 20.Ccd2 Te7 21.Rf1 h5 22.Rg2 h4 23.Rh2 Db5 24.c4 Dc6 25. Tac1 Ted7 ∓ (VD) 26.

Te3 Ch5 27.Tg1 Df6 28. Cf1 Td1 29.De2 hg3 30. fg3 Ta1 31.C3d2 Dg5 32. Tf3 Cf6 33.Td3 Td3 34. Dd3 Cf8 35.De3 Dg6 36. Tg2 Ce6 37.Te2 Cd4 38. Tf2 Ta2 39.Cf3 Cf3 40. Df3 De4 −+ 41.De4 Ce4 42.Te2 Cg5 43.Rg2 Ce6. (0—1)

48/94. GAMBITUL DAMEI (11)

W. Steinitz — I. Gunsberg

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.e3 e6 4.c4 Ne7 5.Cc3 0—0 6.Nd3 c5 7.cd5 cd4 8.Cd4 Cd5 9.Cd5 Dd5 10.0—0 Cc6 11.Cc6 Dc6 12.Nd2 Nf6 13.Db3 Nd7 14.Tfc1 Da4 15.Da4 Na4 16.Nc3 Nc3 17.Tc3 Nc6 18.b4 a6 19.a4 Tfd8 20.f3 Rf8 21. Taa3 h6 22.Rf2 Tdc8 23. b5 Nd7 24.Tc8 Tc8 25.ba6 ba6 26.a5 Nb5 27.Nb5 ab5 28.Tb3 Tb8. (½—½)

49/95. GAMBITUL EVANS (12)

I. Gunsberg — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.0—0 Df6 (6...d6) 7.d4 Ch6 8.Ng5 Dd6 9.d5 Cd8 10.Da4 Nb6 11.Ca3 c6 12.Ne2! Nc7 13.Cc4 Df8 (VD) 14.d6! Nd6 15.

Cb6 Tb8 16.Da7 ± Cg4 17.Ch4 Ce6 18.Ng4 Cg5 19.Cf5 Cc6 20.Tfd1 Nc7 21.Ca8!! +− Ta8 22.Da8

Rd8 23.Td7!! Rd7 24.Td1. (1—0)

50/96. DESCHIDEREA ZUKERTORT (13)

W. Steinitz — I. Gunsberg

1.Cf3 Cf6 2.d4 e6 3.e3 Nb4 (Nt) 4.c3 Ne7 5.Ne2 0—0 6.0—0 d5 7.c4 b6 8. Cc3 Nb7 9.cd5 ed5?! (9... Cd5 U c7—c5) 10.Ce5 Cfd7?! (10...c5) 11.f4 Ce5 12.fe5 c6 13.Nd2 Na6 14. Na6 Ca6 15.Da4 Cb8 16. Tac1 f6 17.ef6 Nf6 18.Ce2 Te8 19.Tf3 De7 (19...a6! U Ta8—a7) 20.Tcf1 Tc8 21.Nb1 De6 22.Cf4 De4 23.Ch5 Cd7 24.Da6 De8 25.Th3 Ng5 26.Rh1 Cf6 27.Cf6 gf6 28.Db7 Dg6 29.Dd7 Rh8 30.Ne7 Tg8 31.Dc6 Tac8 32.Dd5 Tg7 33.Nb4 Dd3 34.Df3 Tc2 35.Nc3 Te7 36.e4 De4 37. d5 Dg6 38.Tg3 Tf7 39.d6 h6 40.h4. (1—0)

51/97. GAMBITUL EVANS (14)

I. Gunsberg — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 Df6 7.d4 h6 8.Nb5 Cge7 9.Na3 ed4 10.e5 De6 11.cd4 Nb4 12.Nb2 d5 13.Cc3 0—0 14.Ce2 Cg6 15.Db3 Na5 16.Ce1 Cce7 17.f4 Db6 18.Na3 f5 19.Da4 c6 20.Nd3 Dd8 21.Dc2 b5 22.Rh1 Nb6 23. g4 a5 24.Tg1 b4 25.gf5 Nf5 26.Nf5 Tf5 27.Tg6 ba3 28.Tc6 Cc6 29.Df5 Cd4 30.Cd4 Nd4 31.De6 Rh8 32.Td1 Nc3 33.Td5 Db8. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

52/98. DESCHIDEREA ZUKERTORT (15)

W. Steinitz — I. Gunsberg

1.Cf3 Cf6 2.d4 e6 3.e3 b6 4.c4 Nb7 5.Cc3 d5 6. cd5 Cd5 7.Nb5 c6 8.Nd3 Ne7 9.e4 Cc3 10.bc3 0—0 11.0—0 c5 12.Ne3 cd4 13. cd4 Cc6 14.Tc1 Na3 15. Tc3 Nb4 16.Tc4 Ne7 17. Da4 Ca5 18.Tc2 Tc8 19. Tfc1 Tc2 20.Tc2 Da8 21. Cd2 Nc6 22.Nb5 Ne4 23. Ce4 De4 24.Tc7 Nf6 25. Ta7 Cc6 26.Ta8 Cd4 27. Tf8 Rf8 28.Da3 Rg8 29. Da6 g5 30.Nd4 Nd4 31. Nf1 Nc5 32.De2 Dd4 33. g4 Rg7 34.Df3 Da4 35. Dc3 f6 36.Dc4 Dc6 37.De2 Dd6 38.Df3 Dd4 39.Nd3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

53/99. GAMBITUL EVANS (16)

I. Gunsberg — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.0—0 Df6 (6...d6) 7.d4 h6? (7...Ch6) 8.Da4 Nb6 9.Nb5 Cge7 10.Na3 ed4 (?!) 11.e5 Dg6 12.cd4 ± (VD)

Cd5 13.Te1 Cf4 14.g3 Dg4 15.Cbd2 Ch3 16.Rg2 Cg5 17.Nb2 Ce7 18.Ne2 Ce6 19.Rh1 Df5 20.Ch4 Df2?? (20...Dh7) 21.Ce4!!. (1—0)

54/100. GAMBITUL DAMEI (17)

W. Steinitz — I. Gunsberg

1.d4 d5 2.c4 Cf6 3. cd5!? Cd5 4.e4 Cf6 5.Cc3 e5 6.de5!? Dd1 7.Rd1 Cg4 8.Cd5 Rd7 9.Ch3 c6 10.Cc3 Ce5 11.f4 Cg4 12. Ne2 Re8 13.Rc2!? Nc5 14.f5 Ce3 15.Rd3 Cg2!? 16.b4 Nb4 17.Tg1 Ch4 18. Tg7 Cg6!? 19.fg6 hg6 20. Cg5 Ne7!? 21.Th7 Th7 22.Ch7 f6 23.Nf4 Rf7 24. Tg1 Ca6 25.e5 Nf5 26. Rd2 Nb4 27.Tg3 Cc5 28. Rc1 Na3 29.Rd1 g5 30. Nc4 Ce6 31.Cg5!? fg5 32. Ng5 Tg8 33.h4 b5 34. Cb5!? cb5 35.Ne6 Re6 36. Ta3 Re5 37.Ta7 Nd3 ∞ 38.Rd2 Nf1 39.Rc3 Tc8 40.Rb4 Tg8 41.Ta5 Re4 42.Ta6 Rf3 43.Tf6 Rg2 44.Tf5 Ne2 45.Ne3 Nd3 46.Tf2 Rg3 47.Td2 Tg4 48.Rc5 Nc4 49.h5 Rf3 50. Nd4 Tg5 51.Rb4 Th5 52. a4 Re4 53.Nc5 Nd3 54. ab5 Th1 55.Tb2 Rd5 56. Nf2 Tb1. (½—½)

55/101. GAMBITUL EVANS (18)

I. Gunsberg — W Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.0—0 Df6 (6...d6) 7. d4 Cge7 8.Da4?! (8. d5!) Nb6 9.Ng5 Dd6 10.Ca3 ed4 11.Cb5 Dg6 12.cd4 a6 13.d5 Ce5?! (13...Cd8) 14.Ce5 Dg5 15. Cf3 Dh6 16.Nb3 0—0 17.

Tac1 c6 18.Cbd4 c5 19. Ce2 d6 20.Cg3 Nd8 21.e5 b5 22.Da3 c4 23.ed6 Cd5 24.Nc2 b4 25.Da4 Dd6 ∓ 26.Ne1 Cb6 27.Dc2 Tb8 28.Nh7 Rh8 29.Tcd1 Dh6 30.Nf5 g6 31.Nc8 Tc8 32. Db2 Dg7 33.Db4 Nc7 34. Td4 Tfd8 35.Th4 Rg8 36. Cg5 Td7 37.Te4 c3 38. Tfc1 Tdd8 39.Ce2 Cd5 40. Da4 Df6 41.Cf3 Nb6 ∓ 42.Tc1 c2 43.h3 (VD) Db2

44.Db3 Db3 45.ab3 a5 46. Tc4 Tc4 47.bc4 Cb4 48.g3 Nf2!! —+ 49.Rf2 Cd3 50. Re3 Cc1 51.Cc1 Td1 52. Ce2 a4 53.Cfd4 c1D 54. Cc1 Tc1. (0—1)

56/102. GAMBITUL DAMEI (19)

W. Steinitz — I. Gunsberg

1.d4 d5 2.e3 Cf6 3.c4 e6 4.Cc3 Ne7 5.Cf3 0—0 6.Ne2 dc4 7.Nc4 c5 8. 0—0 Cc6 9.dc5 Nc5 10. Dd8 Td8 11.Nd2 a6 12. Tac1 Na7 13.Tfd1 Nd7 14.Ne1 Cg4 15.e4 Cce5 16.Ce5 Ce5 17.Ne2 Nc6 18.Rf1 Nd4 19.f3 Td7 20. Nf2 Tad8 21.Nd4 Td4 22. Td4 Td4 23.Td1 Td1 24. Cd1 Rf8 25.Re1 Cg6 26. Ce3 Re7 27.Rd2 Rd6 28. Rc3 Rc5 29.g3 Nb5 30.b4 Rb6 31.Nd1 Rc7 32.a4 Nd7 33.f4 Nc6 34.Rd4 Ce7 35.Nb3 Ne8 36.Cc4 Cc6 37.Rc5 Cd8 38.Cb6 f6 39.b5 ab5 40.ab5 Ng6. (½—½)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09
STEINITZ	½	1	½	0	0	1	1	½	½
GUNSBERG	½	0	½	1	1	0	0	½	½
Mutări	25	40	27	57	28	43	28	36	80

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Total
1	½	0	1	½	½	0	½	1	½	10½
0	½	1	0	½	½	1	½	0	½	8½
43	28	24	40	33	39	21	56	54	40	742

Steinitz a jucat cu piesele albe în partidele fără soț.

Prea multe concluzii nu s-au putut trage după acest meci clasic, desfășurat după cele mai stricte canoane ale „Școlii noi". Dintre toate declarațiile făcute, cea mai interesantă pare a fi cea a lui Tarrasch care a fost de părere că, prin evoluția sa, Gunsberg a reușit să demonstreze în ce fel poate fi învins Steinitz.

IV. W. STEINITZ — M. CIGORIN
(Austria) (Rusia)

Havana : 1 ianuarie — 28 februarie 1892

Să ne reamintim că din 1883, cînd se proiectase primul meci pentru titlul mondial oficial, Steinitz nu mai luase parte la întrecerile ocazionale (exceptînd cele cîteva scurte antrenamente), împărțindu-și timpul între cercetările sale în domeniul tacticii și strategiei șahului și confruntările pentru „coroana șahistă" pe care o deținea cu suficientă autoritate din 1886.

Steinitz se afla din nou în fața dilemei : Tarrasch sau Cigorin ?! Alt adversar, cu rezultate care i-ar fi permis să atace titlul suprem, nu se vedea...

Printre motivele care l-au determinat să-i dea prioritate lui Cigorin s-au numărat : acordarea revan-

şei solicitate imediat după terminarea meciului din 1889, închizîndu-se astfel şi „gura presei" care, ori de cîte ori avea ocazia, o readucea în actualitate; răscolirea orgoliului lui Steinitz după pierderea celor două partide jucate prin cablu transoceanic în perioada 1890/1891; evitarea vigurosului Tarrasch care începuse să emită pretenţii şi verificarea încă o dată pe viu a teoriilor sale publicate în „The Modern Chess Instructor", între anii 1889—1891 şi în serialul din „International Chess Magazin" din perioada 1884—1891, teorii criticate parţial de Cigorin

57/103. GAMBITUL EVANS (1)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.0—0 d6 7.d4 Ng4 8.Nb5 ed4 9.cd4 Nd7 10.Nb2 Cce7 (B 10...Cf6) **11.Nd7 Dd7 12.Ca3! Ch6 13.Cc4 Nb6 14.a4! c6 15.e5! ∓ → d5 16.Cd6 Rf8 17.Na3 Rg8 18.Tb1! Chf5?!** (18... Cc8. VD) **19.Cf7!! Rf7 20.**

e6 Re6 21.Ce5! Dc8 22. Te1 Rf6 23.Dh5 g6 24.Ne7 Re7 25.Cg6 Rf6 26.Ch8 Nd4 27.Tb3 Dd7 28.Tf3 Th8 29.g4 Tg8 30.Dh6 Tg6 31.Tf5. (1—0)

58/104. PARTIDA SPANIOLĂ (2)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d3 d6 5.c3 g6 6. Cbd2 Ng7 7.Cf1 0—0 8. Ce3 d5 9.Dc2 a6 10.Na4 de4 11.de4 Cd7 12.0—0 Cc5 13.Nc6 bc6 14.Td1 De7 15.b3 Ce6 16.Cc4 Cf4 17.Nf4 ef4 18.Cd4 c5 19. Ce2 g5 20.Te1 Nb7 21.f3 Tae8 22.Tad1 g4 23.Cf4 Dg5 24.Cd5 gf3 25.Te3 f5 26.e5 f4 27.Tf3 Ne5 28.

Tf2 f3 29.Ce5 Te5 30.c4 Nd5 31.cd5 Tfe8 32.Tf3. (½—½)

59/105. GAMBITUL EVANS (3)

M. Cigorin W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 d6 7.d4 Ng4 8.Nb5 ed4 9.cd4 Nd7 10.Nb2 Cf6 11.Ca3 0—0 12.d5 Ce7 13. Nf6 gf6 14.Nd7 Dd7 15. Cc4 Nb6 16.Ch4 Rh8 17. Df3 f5 18.Cb6 ab6 19.ef5 Ta4 20.g3 c6 21.dc6 bc6 22.Tfe1 Cd5 23.Dh5 Tg8 24.Rh1 Cf6 25.Df3 d5 26. Te2 d4 27.Tae1 Dd5 28. Te7 Rg7 29.Rg1 Df3 30. Cf3 Cd5 31.Td7 d3 32. Td1 Te8. (½—½)

60/106. PARTIDA SPANIOLĂ (4)

W. Steinitz M. Cigorin

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d3 d6 5.c3 g6 6. Cbd2 Ng7 7.Cf1 0—0 8. Na4 Cd7 9.Ce3 Cc5 10. Nc2 Ce6?! (B 10...f5) 11. h4! Ce7 12.h5 d5 13.hg6 fg6 14.ed5 Cd5 15.Cd5 Dd5 16.Nb3 Dc6 17.De2 Nd7 18.Ne3 Rh8 19. 0—0—0 Tae8 20.Df1! a5?! (20...Cf4) 21.d4 ± ed4 22. Cd4 Nd4 (VD) 23.Td4!

Cd4 24.Th7!! Rh7 25. Dh1 +— Rg7 26.Nh6 Rf6 27.Dh4 Re5 28.Dd4. (1—0)

61/107. GAMBITUL EVANS (5)

M. Cigorin W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.0—0 d6 7.d4 Ng4 8.Nb5 ed4 9.cd4 Nd7 10. Nb2 Cf6 11.Ca3 0—0 12. d5 Cb8 13.Tc1 Nb5 14. Cb5 Cbd7 15.Dc2 a6 16. Cbd4 g6 17.Ce2 Te8 18. Cg3 Tc8 19.Dd3 De7 20. Da3 Nb6 21.Dc3 c6 22. Cd4 Nd4 23.Dd4 cd5 24. ed5 De5 25.Db4 Dd5 26. Tcd1 Da2 27.Td6 Te6 28. Nf6 Cf6 29.Db7 Tce8 30. Tdd1 h5 31.Ta1 Dc4 32. Tfc1 Df4 33.h3 h4 34.Cf1 Te2 35.Df3 Df3 36.gf3

Cd5 37.Tc4 Tb2 38.Td1 Cb6 39.Tc6 a5 40.Ce3 a4 41.Td3 Ta8 42.Ta3 Td8 43.f4 Tb5 44.Rg2 Td4 45. Rf3 Tbb4 46.f5 gf5 47.Tf6 Tf4 48.Rg2 Tb2 49.Cd1 Td2 50.Tb6 Td1 51.Ta6 Td2 52.Tf3 Tf3 53.Rf3 Td3 54.Rf4 a3 55.Rf5. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

62/108. JOCUL CELOR DOI CAI (6)

W. Steinitz — **M. Cigorin**

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cg5 d5 5.ed5 Ca5 6.Nb5 c6 7.dc6 bc6 8.Ne2 h6 9.Ch3 Nc5 10.0—0 0—0 11.d3 Cd5 12.c4 Ce7 13.Rh1 Nh3 14.gh3 Cf5 15.f4! ef4 16.Nf4 Ce3 17. Ne3 Ne3 18.Cc3 ± Tb8 19.Tb1 Dd7 20.b4 Cb7 21. b5 Cd8 22.Ng4 Dd6 23. Tb3 cb5 24.Cb5 Dc5 25. Tf5 De7 26.Cc3 Tb3 27. ab3 Nd4 28.Cd5 Dd6 29. b4 g6 30.Tf1 Cc6 31.Dd2 Rg7 32.Nf3 Td8 33.Ng2 Ne5 34.De3 Td7 35.Te1 f6 36.b5 Cd4 37.Df2 Db8 38.Ne4 Ce6 39.Tf1 Tf7 40 Ng6 +— Rg6 41.Df5 Rg7 42.De6 Db7 43.d4 Nb8 44. Tg1 Rf8 45.Df5 Nd6 46. c5 Nc7 47.c6. (1—0)

63/109 GAMBITUL EVANS (7)

M. Cigorin — **W. Steinitz**

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 d6 7.d4 Nd7 8.Db3 Df6 9.de5 de5 10.Td1 h6 11.Na3 Td8 12.Cbd2 Nb6 13.Nd5 Ca5 14.Db4 c5 15. Db2 Ce7 16.Cb3 Cb3 17. Db3 0—0 18.Nb7 Cg6 19. c4 Cf4 20.De3 Ng4 21. Nd5 Tfe8 22.Nb2 Td6 23. Td2! Cg2? (23...Ch3) 24. Rg2 Nf3 25.Df3 Dg5 26. Rh1 Dd2 27.Df7 Rh7 28. Tg1! (1—0)

64/110. JOCUL CELOR DOI CAI (8)

W. Steinitz — **M. Cigorin**

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cg5 d5 5.ed5 Ca5 6.Nb5 c6 7.dc6 bc6 8. Nf1?! (8.Ne2; 8.Na4) h6 9.Ch3 Nc5 10.d3 Db6 11. De2 Ng4 12.f3 Nh3 13.gh3 0—0—0 ∓ 14.Cd2 Cd5 15.Cb3 Nb4 16.Nd2 (VD) Ce3!! 17.Nb4 Db4 18.c3 Dh4 19.Rd2 Cac4 20.Rc1

Td3! —+ 21.Ng2 Thd8 22.a4 Td1 23.Td1 Td1 24. Dd1 Cd1. (0—1)

65/111. GAMBITUL EVANS (9)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 d6 7.d4 Nd7 8.Db3 Df6 9.de5 de5 10.Td1 h6 11.Nf7 Df7 12.Df7 Rf7 13. Td7 Cge7 14.Rf1 Re6 15. Td3 Tad8 16.Ce1 Cc8 17. Re2 Cd6 18.f3 b5 19.a3 Nb6 20.Cd2 Ca5 21.Tb1 a6 22.Cc2 Cdb7 23.Td8 Td8 24.Cb4 Cc5 25.Cd5 Ca4 26.Rd1 c6 27.Cb6 Cb6 28.Rc2 Cbc4 29.Cf1 Td7 30.Ta1 Cb6 31.Ne3 Ca4 32.Te1 Cc4 33.Nc1 c5 34.h4. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

66/112. JOCUL CELOR DOI CAI (10)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cg5 d5 5.ed5 Ca5 6.Nb5 c6 7.dc6 bc6 8. Nf1?! h6 9.Ch3 Nc5 10. De2 0—0 11.c3 Nb6 12. d3 Cd5 13.Ca3 Te8 14. Nd2 Nf5 15.0—0—0 Tb8 16.g4 Ng6 17.Ng2 Nc5 18. Cc2 Db6 19.b4 Db5 20. Ne4 Da4 21.Rb2 Te7 22. Ng6 fg6 23.Tb1 Nd6 24. Thc1 Tb6 25.Ra1 Teb7 26.Tb2 c5 27.De4 Cf6 28. Dg6 cb4 29.cb4 Cc6 30. g5?? Ce7. (0—1)

67/113. PARTIDA SPANIOLĂ (11)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 d6 4.Cc3 Nd7 5.d4 Cge7 6.Ng5 f6 7.Ne3 Cg6 8.Dd2 a6 9.Na4 b5 10.Nb3 Ca5 11.0—0 c6! 12.de5 fe5 13.Ng5 Ne7 14.Tfd1 Cb7 15.Ne7 De7 16.Cg5 (VD) Tf8!? 17.Ch7 (!?) Th8 18.Dg5?! (18.Cg5!?) Cf4!! 19.De7 Re7 20.Cg5

Th5 21.h4! Th4 22.g3 Tg4 23.Cf3 Tf8 24.Td2 Cc5 25. Ch2 Tg6 26.Te1 Ch3 27. Rg2 Cg5 28.Tde2 Th6 29. Te3 Tfh8 30.Cf1 Nh3 31. Rg1 Ng4 32.Rg2 b4 33.f4 Nh3 34.Rf2 Tf6 35.Ce2 Cge4 36.Rg1 Nf1 37.fe5 de5 38.Tf1 Tfh6 39.Tf7 Rd6 40.Tg7 Th1 41.Rg2 Cd2 42.Tg6 Rc7 43.g4 T8h2 44.Rg3 Cf1 45.Rf3 Th3. (0—1)

68/114. JOCUL CELOR DOI CAI (12)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cg5 d5 5.ed5 Ca5 6.Nb5 c6 7.dc6 bc6 8.Ne2 h6 9.Ch3 Nc5 10.0—0 0—0 11.c3 Cb7 12.Da4?! (12.d3) Nh3 13.gh3 Dd6 14.d3 Cd5 15.Nf3 Nb6 16. Dh4 Nc7 17.Td1 f5 18. Nd5 cd5 19.Cd2 Tf6 20. Rf1 e4 21.d4 Tg6 22.Dh5 Tg5 23.Dh4 Da6 24.c4 dc4 25.f4 c3 26.Rf2 e3. (0—1)

69/115. GAMBITUL EVANS (13)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 d6 7.d4 Ng4 8.Nb5 ed4 9.cd4 Nd7 10.Nb2 Cf6 11.Ca3 Ce4 12.d5 Ce7 13.Da4 Nc3 14.Tab1 Nb2 15.Tb2 Cc5 16.Dd4 0—0 17.Nc4 Cf5 18.Dd2 Df6 19.Ne2 Tfe8 20.Cb1 Te7 21.Cc3 Tae8 22.Nd1 Ch4 23.Tb4 Cg6 24.Nc2 a5 25. Td4 Nf5 26.Na4 Ca4 27. Ta4 b6 28.Cd4 Ce5 29.f4 Cg4 30.Cc6 Te3 31.Td4 Dh4 (VD) 32.h3 Cf6 33.

Ce5 Tg3 34.Cf3 Dh3 35. Tf2 Tg2!! 36.Tg2 Df3 37. Tf2 Dg3 38.Tg2 Te1. (0—1)

70/116. PARTIDA SPANIOLĂ (14)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 Cf6 4.d3 d6 5.c3 g6 6.Cbd2 Ng7 7.Cf1 0—0 8. Na4 d5 9.De2 Dd6 10.Nc2 b6 11.Cg3 Na6 12.0—0 de4 13.Ce4 Ce4 14.De4 Nb7 15.Dh4 Ce7 16.Cg5 h6 17.Ce4 Dd7 18.Nh6 Cf5 19.Dh3 Ne4 20.de4 Nh6 21.Tad1 Dc8 22.ef5 Rg7 23.f6 Rh7 24.Td7!! De8 25.Dg4 Rh8 26.Ne4 Td8 27.Te7 Db5 28.Ng6 e4 29.Nf5 Db2 30.Dh5 Dd2 31.Tf7 Tf7 32.Df7 Df2 33.Rf2. (1—0)

71/117. GAMBITUL EVANS (15)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 d6 7.d4 Ng4 8.Da4 cd4 9.cd4 a6 10.Nd5 Nb6 11.Nc6 bc6 12.Dc6 Nd7 13. Dc3 (B 13...Dc2) Ce7 14. Ca3 0—0 15.Cc4 d5 16. ed5 Cd5 17.Dc2 Df6 ∞ 18. Ng5 Dg6 19.Dd2 f6 20. Nh4 Ng4 21.Ng3 Tad8 22. Tfe1 Dh5 23.Dd3 Nf3 24. gf3 Rh8 24.a3 Na7 = 26. Tab1 f5 27.Tb7! Nd4 28. Dd4 f4 29.Ce5 fg3 30.hg3 Cf4?! (30...Dh3. VD) 31.

Dc3! ↗ Cd5 32.Dc5 Df5 33.f4 Dc8 34.Tb3! Cb6 35. Tc1 Ca8 36.Dc4 Df5 37.g4 Df6 38.Rg2 (38.g5!?) Cb6 39.Dc4 Cd5 40.f5 Dg5? (40...g5 ±) 41.Th1 Rg8 42.Cc6 Td6 43.Rg3 Cf6? (43...Dd2) 44.Dc4 Rh8 45. Ce5 Cd5 46.Th5 De7?? (46...Dd8, Ş' =) 47.Dd5. (1—0)

72/118. PARTIDA SPANIOLĂ (16)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d3 Nc5 6. c3 b5 7.Nc2 d5 8.De2 (Nt ; 8.ed5) **0—0?! (B 8... d4) 9.Ng5 de4 10.de4 h6 11.Nh4 Dd6 12.0—0 Ch5 13.Ng3 Ng4?! (13...Ne6 ; 13...Nb7) 14.b4?! (B 14.a4) Nb6 15.a4 ba4 16.Cbd2 Df6 17.Na4 Ce7 18.Dc4 Ne6** (B 18...Cg6) **19.Ne5 Nc4 20.Nf6 Cf6 21.Cc4 Ce4 22.Cb6** (!?) **cb6 23. Tfe1 f5 24.Ce5 Tfc8 25.c4 Ta7 26.f3 Cf6 27.Nb3 Rf8?** (27...Rh7) **28.b5 a5 29.Ted1 Te8 30.c5! +— bc5 31.Td6 Tb8 32.Tad1 Taa8 33.b6 a4 34.Na4! Rg8 35.Cc6 Cc6 36.Nc6 Ce8 37.b7 Ta7 38.Td8.** (1—0)

73/119. GAMBITUL EVANS (17)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6. 0—0 d6 7.d4 Ng4 8.Da4 Nf3 9.gf3 ed4 10.cd4 a6 11.Nd5 Cge7 12.Nc6 (55′) **Cc6 13.d5 b5 14.Da3 Cd4 15.Da5 Df6 16.Da3** (F) **Cc2 17.Dd3 Ca1 18.De2 0—0 19.Nb2 Dh6 20.Na1 Tae8 21.Rh1 f5 22.Tg1 Tf7 23.Cd2 Dh5 24.Dd3 b4 25.Tg3 a5 26.Rg2! Dh4?!** (26...Tee7) **27.ef5 a4 28.Ce4 Tb8 29.Cg5 Tbf8 30.De3! Tf5 31.De6 Rh8 32.Ng7!** (40′) **Rg7 33.De7 Rg6 34.Ce6 Dg3 35.hg3 T8f7 36.De8 b3 37.ab3 ab3 38.g4 Te5 39.Dg8.** (1—0)

74/120. APĂRAREA OLANDEZĂ (18)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.Cf3 f5 2.d4 e6 3.c4 Cf6 4.Cc3 Ne7 5.d5 ed5 6. cd5 0—0 7.g3 d6 8.Ng2 Cbd7 9.0—0 Ce5 10.Cd4 Cg6 11.De2 Ce8 12.f4 Nf6 13.Ne3 Nd7 14.Nf2 Ce7 15.Tae1 Nd4 16.Nd4 c5 17.dc6 Nc6 18.e4 Dd7 19. Cd5 Cd5 20.ed5 Nb5 21. Tf3 Ce7 22.Te3 Ca6 23. Tce3 Tfc8 24.Te6 ± Ce7 25.Df5! Ce6 26.de6 De7 27.Db5 Tac8 28.Db7 Tc7 29.De4 Tec8 30.Nc3 Tc4 31.Dd3 a5 32.Td1 Da7 33. Rh1 T4c7 34.Dd6 h5 35. Nc4 Te8 36.De5 Tc5 37.

Td5 Td5 38.Nd5 Te7 39. Dg7!! (1—0)

75/121. PARTIDA SCOȚIANĂ (19)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed4 4.Cd4 Dh4!? (4...Cf6; 4...Nc5) 5.Cb5 De4 6.Ne3 Rd8 7.Cbc3 De5 (B 7...Dg6) 8.Cd5 Cf6 9.Cbc7 Nd6 (B 9...Cd5) 10.f4! De4 = 11. Nd3 Dg2 12.Tg1 Dh2 13. Df3 Cd5 14.Cd5! Dh6 15. 0—0—0 f5! 16.Nf5 g6 17. Cf6?! (17.Ne4! U f4—f5) Df8! 18.Nd7 (B 18.Ce4) Df6 19.Nc6 Rc7 20.Ne4 Tf8 21.Tgf1 Nd7 22.Td3 Nc6! 23.Nc6 bc6 (VD) 24.

Nd2! Nc5 25.Nc3 Df7? (25...De6) 26.Ne5 +— Rb7 27.Tfd1 Dc4 28.Tc3 Db5 29.Tb3 Nb4 30.Td7 Rb6 31.Nc7 Ra6 32.Tb4! (1—0)

76/122. GAMBITUL DAMEI (20)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.e3 e6 4.c4 Ne7 5.Cc3 Cbd7 6.c5 ↗ c6 7.b4 0—0 8. Nb2 Dc7 9.Ne2 Ce8 10. 0—0 f5 11.Dc2 Cef6 12.a4 Ce4 13.b5 Tf6 14.a5 Cc3 15.Nc3 a6 16.ba6 ba6 17. Tfb1 Tf8 18.Tb2 Nb7 19. Tab1 Tfb8 20.Ce1 Nc8 21. Cd3 Tb2 22.Tb2 Nf6 23. Da4 Rf7 24.Da3 Nd8 25. Nd1 Tb8 (VD) 26.

Tb6! ± Cb6 27.cb6 Db7 28.Ce5 Rg8 29.Na4 De7 30.Nb4 Df6 31.Dc3 h6 32. Nd6 +— Tb6 33.ab6 Nb6 34.Dc6 Dd8 35.Nc5 Nc7 36.Cg6 Rh7 37.Ne7 Nd7 38.Nd8 Nc6 39.Nc6 Nd8 40.Cf8 Rg8 41.Ce6. (1—0)

77/123. GAMBITUL REGELUI (21)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cc3 Cc6 3.f4 ef4 4.d4 Dh4 5.Re2 Cf6 6. Cf3 Dg4 7.d5 Ce5 8.h3 Dh5 9.Nf4 Cf3 10.gf3 d6 11.Rd2 Dh4 12.Ne3 Ne7 13.Cb5 Nd8 14.Ca7 Nd7 15.Cb5 0—0 16.Cc3 Ch5 17.De1 Cg3 18.Tg1 Cf1 19.Df1 f5 20.Dg2 Tf7 21. Th1 Nf6 22.Cd1 Te8 23. f4 Te4 24.c3 Tfe7 25.Te1 Tf4 26.Nf2 Dh6 27.Ne3 Dh4 28.Nf2 Dg5 29.Dg5 Ng5 30.Ne3 Tfe4 31.Ng5 Te1 32.Ne7 Te7 33.Cf2 Rf7 34.c4 g5 35.a4 f4 36. a5 Nc8 37.b4 f3 38.Te1 Te1 39.Re1 h5 40.Rd2 g4 41.h4 Nf5 42.Ch1 Re7 43. Cg3 Ng6 44.Re3 Rd7 45. b5 Rc8 46.Rd4 Rb8 47. Re3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

78/124. GAMBITUL DAMEI (22)

W. Steinitz — M. Cigorin

1.Cf3 d5 2.d4 e6 3.c4 Cf6 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 0—0 6.e3 b6 7.Tc1 Nb7 8.Ne2 Cbd7 9.cd5 Cd5 10.Cd5 Nd5 11.Ne7 De7 12.Tc7 Dd6 13.Tc3 Na2 14.e4 Db4 15.Da1 Nb3 16.Cd2 Nc2 17.Tc4 Dd6 18.Tc2 Dd4 19.0—0 Cc5 20.Nf3 e5 21.Td1 Db4 22.Da3 Db5 23.Cc4 Ce6 24.Td5 Dc6 25.Tc3 Cf4 26.Td6 De8 27.g3 Ch3 28.Rg2 Cg5 29.h4 Ce6 30.Ce5 Cc5 31.Td5 f6 32.b4 Ca4 33. Tc7 fe5 34.Tdd7 Dg6 35. Tg7 Dg7 36.Tg7 Rg7 37. Da4 Tf7 38.Ng4 Td8 39. Db5 Te7 40.Dc6 Tf8 41. Nf5 Tf6 42.Dd5 h5 43. Dd8 Tef7 44.De8 Tf5 45. ef5 Tf5 46.De7 Tf7 47. De5 Rg6 48.Dg5 Rh7 49. Dh5. (1—0)

79/125. GAMBITUL REGELUI (23)

M. Cigorin — W. Steinitz

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 Cf6 4.e5 Ch5 5.Ne2 g6!? 6.d4 Ng7 7.0—0 d6 8.Cc3 0—0 9.Ce1 de5 10.Nh5 gh5 11.de5 Dd1 12.Cd1 Cc6 13.Nf4 Nf5? (13... Ce5! 14.Ce3 Ne6 ∓) 14. Ce3 Ne4 15.Cf3 Tfe8 16. Cg5 Ng6 17.Cd5 Ne5 18.

Cc7 Nc7 19.Nc7 Tac8 20. Ng3 Cd4 21.c3 Ce2 22.Rf2 h4? 23.Nd6 Cd4 24.cd4 Tc2 25.Rg1 Tee2 26.Tae1 Tg2 27.Rh1 Rg7 28.Te8? (28.Ne5 +−) f5 29.Ce6 Rf6 30.Te7 Tge2 31.d5 Tcd2 (VD) 32.Nb4?? Th2. (0—1)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
STEINITZ	0	½	½	1	½	1	0	0	½	0	1	0
CIGORIN	1	½	½	0	½	0	1	1	½	1	0	1
Mutări	31	32	32	28	55	47	28	24	34	30	45	26

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Total
1	1	0	1	0	1	0	1	½	1	1	12½
0	0	1	0	1	0	1	0	½	0	0	10½
38	33	47	38	39	39	32	41	47	49	32	847

Steinitz a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Comentariile privind acest celebru meci, declanșate de faimoasa gafă din finalul ultimei partide care a încheiat lupta într-un mod atît de nefericit, au alertat întreaga opinie publică șahistă, care și-a manifestat compătimirea la adresa lui Cigorin. Datorită acestui fapt, Steinitz a apărut într-o lumină practic defavorabilă, unii cronicari lăsînd impresia că și-ar fi menținut titlul printr-un noroc, ceea ce era inexact,

avînd în vedere faptul că marele maestru rus a cîștigat partidele 10, 15 și chiar 19 în urma unor gafe comparabile cu cea făcută de șalanger. Deci, din acest punct de vedere, scorul rezultatelor influențate de zeița Fortuna ar fi de 3—1 în favoarea lui Cigorin, fără a mai pune la socoteală și greșeala, decisivă, tot a lui Steinitz, din partida a 7-a, care mărește scorul la 4—1 puncte cîștigate de campionul din Petersburg, datorită orbirilor șahiste.

În principiu sîntem de acord cu articolul publicat de „La Stratégie" în numărul său din martie 1892 în care se scria, printre altele, că „Cigorin a pierdut, dar cu toate acestea el stă și mai sus în ochii adevăraților prețuitori ai artei șahului. Stilul său îndrăzneț, agresiv, atrage fără deosebire simpatia tuturor. Combinațiile lui profunde pot fi înțelese și apreciate just numai după o analiză amănunțită a poziției, iar atacurile neașteptate și frumoase dau atîta farmec partidelor lui, încît ele sînt întotdeana rejucate și studiate cu încîntare. (...) El a fost învins numai pentru că s-a întîlnit cu o astfel de stîncă de granit ca Steinitz". Nu putem fi însă de aceeași părere cu cronicarul revistei franceze cînd afirmă că „Partidele acestui meci poartă în ele pecetea uriașei forțe a lui Cigorin", deoarece în realitate acea „forță uriașă" a dovedit-o Steinitz care, practic, a condus meciul, permițîndu-și „luxul" să piardă patru partide ca urmare a unor gafe incredibile pentru spectatori, dar perfect credibile din punctul de vedere al omului.

Și să nu se uite că, la datele disputării meciului, Cigorin avea frumoasa vîrstă de 41 de ani, pe cînd Steinitz se apropia de 56, în plus fiind suferind și de o gută chinuitoare.

V. Em. LASKER—W. STEINITZ
(Germania) (Austria)

S.U.A. — Canada: 15 martie — 26 mai 1894

Ceea ce a urmat se poate spune că a fost un capitol desprins dintr-o piesă de teatru, în care eroul principal a fost... hazardul! Dar să povestim faptele.

La 24 decembrie 1868, la doi ani după ce Steinitz se autointitulase campion mondial, în căminul unui cantor evreu din mica localitate Berlinchen, se năștea cel de-al doilea fiu al familiei Lasker, Emanuel, care la vîrsta de zece ani învățase jocul de șah de la fratele său, cu opt ani mai mare. Ulterior, în perioada studenției, începe să-l practice ca profesionist într-o ceainărie din Berlin, pentru a se întreține. În 1888, la 20 de ani, participă la primul său concurs organizat la cafeneaua Kaiserhof din Berlin unde cîștigă toate partidele. Aici are revelația că este un talent deosebit și se decide să și-l cultive. În acest scop, în vara anului următor ia parte la turneul internațional secund desfășurat la Breslau și se clasează pe primul loc, primind astfel titlul de maestru. O lună mai tîrziu, în august 1889, în întrecerea de la Amsterdam obține premiul al doilea, după Burn, dar înaintea unor mari maeștri consacrați ca Mason și Gunsberg, intrînd în elita șahului mondial. După încă o suită de turnee medii și meciuri cîștigate, în 1892 este invitat la tradiționalul concurs de la Londra, unde își înscrie numele pe tabelul de onoare al învingătorilor, după care se decide să se stabilească temporar la Londra, dar în anul următor pleacă în S.U.A. pentru a fi în imediata apropiere a campionului mondial, fără a neglija însă pregătirea profesională în matematici și filozofie

Pînă aici nimic deosebit. Circulația marilor talente ale timpului dintr-o țară în alta era o „modă" cu-

rentă, justificată prin reașezarea lor în centrele cele mai active. Acum însă, atenție! Intră în joc... hazardul.

După o scurtă perioadă de aclimatizare în care susține cîteva meciuri de antrenament în Cuba și S.U.A., tînărul Em. Lasker, pentru a-și „confecționa" un tabel cu rezultate cît mai competitive, îl solicită în 1893 pentru un meci pe dr. S. Tarrasch, la acea oră aspirantul nr. 1 la laurii șahului mondial. Acesta, extrem de iritat de îndrăzneala tînărului „culegător de succese de duzină", îi răspunde cu orgoliu-i cunoscut că „mai întîi ar trebui să aibă un palmares corespunzător pentru a-l putea provoca pe un Tarrasch".

În fața acestui refuz nepoliticos din multe puncte de vedere, riposta imperturbabilului Em. Lasker uimește întreaga lume șahistă prin nonconformismul ei. El trece direct la realizarea țelului final, adresîndu-se... campionului lumii și propunîndu-i un meci pentru titlul mondial cu clauza principală „zece partide cîștigate", pe care Steinitz îl preferă unei confruntări cu impetuosul Tarrasch sau incisivul Cigorin.

După cum se va vedea, psihologul Lasker a știut ce face.

80/126. PARTIDA SPANIOLĂ (1)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.d4 Nd7 5.Cc3 Cge7 6.Nc4 Cd4 7.Cd4 ed4 8. Dd4 Cc6 9.De3 Ce5 10, Nb3 c6 11.Dg3 Cg6 12.h4 Ne6 13.Ne6 fe6 14.Ng5 Ne7 15.0—0—0 e5 16.Ne3 0—0 17.Ce2 Tf7 18.h5 Cf4 19.Nf4 ef4 20.Df3 Da5 21.Rb1 De5 22.Cd4 Nf6 23.c3 Te8 24.The1 Nd8 25.Dg4 Nc7 26.Cf3 Df6 27.Cd2 Tfe7 28.f3 d5 29.Th1 Te5 30.g3 Tg5 31. Dd7 Df7 32.Df7 Rf7 33. g4 Nb6 34.ed5 cd5 35. Cb3 Te3 36.Thf1 Tge5 37.Cc1 Nc7 38.Cd3 Tg5

39.Cb4 Tee5 40.Td4 ± Nb6 41.Tf4 Rg8 42.Cd3 Te2 43.Td1 Ne3 44.Tb4 b6 45.Ta4 a5 46.b4 d4 47. c4 Nd2 48.b5 Nc3 49.Tg1 Td2 50.f4 Tg4 51.Tg4 Td3 52.c5 +— Te3 53.Tc4 d3 54.Tg1 d2 55.Td1 bc5 56. b6 Nd4 57.b7 Te8 58.Rc2 Tb8 59.Tb1 Rf7 60.Ta4. (1—0)

81/127. PARTIDA SPANIOLA (2)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d3 d6 5.c3 Nd7 6. Na4 g6 7.Cbd2 Ng7 8. Cc4!? 0—0 9.Ce3 Ce7 10. Nb3 c6?! (B 10...Cg4) **11. h4 Dc7 12.Cg5!? d5 13.f3 Tad8 14.g4 de4 15.fe4 h6 16.Df3 Ne8 17.Nc2 Cd7 18.Ch3 Cc5 19.Cf2 b5?** (19...f6 20.h5 g5 ∞ VD)

20.g5 h5 21.Cf5! gf5 (21... Ce6) 22.ef5 f6 23.g6 ± Cg6 24.fg6 Ng6 25.Tg1 e4 (B 25...Rh7 26.Tg6 Rg6 27. d4 Ş ±) 26.de4 Rh7 27. Tg6 Rg6 28.Df5 Rf7 29. Dh5 Rg8 30.Dc5 +— De5 31.Ne3 a6 32.a4 Tfe8 33. ab5 ab5 34.De5 Te5 35. Ta6 Tc8 36.Cg4 Te7 37. Nc5 Tee8 38.Ce3 Nf8 39. Nd4 Rf7 40.h5 Ne7 41. Nb3 Rf8 42.Cf5. (1—0)

82/128. PARTIDA SPANIOLĂ (3)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.d4 Nd7 5.Cc3 Cge7 (5...Cf6) **6.Nc4 ed4 7.Cd4 Cd4 8.Dd4 Cc6 9.De3 Ce5?!** (9...Ne6!) **10.Nb3 Ne6 11.f4 Cc4?!** (11...Cd7) **12.Dg3 Cb6 13.Ne3 c6 14. f5 Nb3 15.ab3 Cd7 16. Nf4 Dc7 17.b4 f6 18.Ce2 Ce5 19.Cd4 Db6 20.c3 0—0—0 21.Cc6 Td7 22. Ne3 ± Db5 23.Ta7 b6 24.Ta8 Rb7 25.Tf8 Tf8 26. Cf8 Dd3 27.Tf1 Dc2 28. Nd2 Te7 29.Ce6 De4 30. De3 Dg2 31.b3 Te8 32. De2 Dh3 33.Rd1 Ta8 34. Tf2 Ta2 35.b5 c5 36.Cg7**

d5 37.Rc1 Dd3 38.Dd3 Cd3 39.Rb1 Tb2 40.Ra1 Tb3 41 Tf3 c4 42.Ce8 Cb4 43.Tg3 Ta3 44.Rb1 Tb3 45.Rc1 Cd3 46.Td3 +— cd3 47 Cf6 Tb5 48.Ce8 Rc6 49.f6 d4 50.Cg7 dc3 51.Nc3 Tg5?? (51...Rd7!) 52.f7. (1—0)

83/129. PARTIDA ITALIANĂ (4)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6. e5 d5 7.Nb5 Ce4 8.cd4 Ne7 9.Cc3 0—0 10.Nd3 f5 11.ef6 Cf6 12 Ne3 Cb4 13.Nb1 Cg4 14.a3 Ce3 15. fe3 Nh4 16.g3 Ng4 17. 0—0 De8 (∞ VD) 18.ab4

Dh5 19.Cd5 Tf3 20.Cf4 Tf4 21.Db3 Tf7 22.Tf7 Df7 23.Na2 Db3 24.Nb3 Rf8 25.gh4 Re7 26.Nd5 c6 27.Ne4 a6 28.Ta5 h6 29.b5 cb5 30.Nb7 Ta7 31. Nc6 Nd7 32 Nd7 Rd7 33. Rf2 Rc6 34.Re2 Rb6 35. Ta1 a5 36.Rd3 a4 37.e4 Tf7 38.e5 Tf3 39.Re4 Tf2 40.Tb1 Rc6 41 d5 Rd7 42. Rd4 Td2 43.Rc5 Te2 44. Rb5 Te2 45.e6 Rd6 46. Td1 Tb2 47.Ra4 Th2? (47...Te1) 48.Te1 Ta2 49. Rb3 Ta8 50.Rc4 g5 51. hg5 hg5 52.Rd4 Ta4 53. Rd3 Ta3 54.Re4 g4 55.Rf5 Ta8 56.e7 Te8 57.Rf6 g3 58.Rf7 Rd7 59.d6 g2 60. Tg1. (1—0)

84/130. PARTIDA SPANIOLĂ (5)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.d4 Nd7 5.Cc3 Cge7 6.Nc4 ed4 7.Cd4 Cd4 8. Dd4 Cc6 9.De3 Ne6 10. Cd5 Ne7 11.Nd2 0—0 12. 0—0 Ce5 13.Nb3 Nd5 14. Nd5 c6 15.Nb3 Cd7 16. Tad1 a5 17.c3 a4 18.Nc2 Te8 19.Dh3 Cf8 20.Ne3 Da5 21.a3 Db5 22.Nc1 Tad8 23.Td4 d5 24.ed5 Nc5 25.Tf4 Cg6 26.c4 Da6 27.Ng6 fg6 28.Th4 h5 29.Ng5 Td6 30.dc6 Dc6 31.Df3 Df3 32.gf3 Te2 33.

Nc1 Tf2 34.Tf2 Td1 35. Rg2 Nf2 36.Rf2 Tc1 37. Rg3 b6 38.Td4 Tc2 39. Td8 Rh7 40.Tb8 Tb2 41. Ta8 g5 42.Ta4 h4 43.Rh3 Tf2 44.Tb4 Tf3 45.Rg4 Ta3 46.Tb6 Ta2 47.Rg5 Th2 48.Tb3 Th1 49.Tc3 h3 50.Rg4. (½—½)

85/131. PARTIDA ITALIANĂ (6)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6. e5 d5 7.Nb5 Ce4 8.cd4 Nb6 9.Cc3 0—0 10.Ne3 f5 11.ef6 Cf6 12.Tc1 Dd6 13.0—0 Ng4 14.Nc2 Tae8 15.h3 Nf3 16.Nf3 Ce7 17. Ce2 Cg6 18.g3 c6 19.Ng2 Ce4 20.Db3 Df6 21.a4 Cd6 22.Db4 Cc4 23.Tc4 dc4 24.a5 Nd8 25.Db7 Na5 26. Da7 Nd2 27.Dc5 Nc3 28. fe3 De6 29.Tf8 Tf8 30.e4 Df7 31.Rh2 Tb8 32.Dc6 Ce7 33.Dc7 Tb2 34.Cf4 g5 35.Cd5 Cd5 36.Dd8 Rg7 37.Dg5 Rh8 38.ed5 Te2 39.Dd8 Te8 40.Dg5 Dg7 41.Dd2 Df6 42.Dc3 Te8 43.Nf3 Tb8 44.Ng2 Te8 45.h4 Dd6 46.Nh3 Te7 47.Ne6 Df8 48.Rg2 Df6 49.Da5 Te7 50.Dc3 Te8 51.Dc4 Tf8 52.De2 Dd4 53.d6 Td8 54.d7 Td7 55.Nd7 Dd7 56.De5 Rg8 57.h5 Dg7 58.De8 Df8 59. Df8 Rf8 60.Rf3 Rf7 61. Rg4 Rg7 62.Rg5 Rf7 63. Rh6 Rg8 64.Rg5 Rf7 65. Rf4 Rg7 66.Rf5 Rf7 67. g4 h6 68.Re5 Re7 69.Rd5 Rf6 70.Re4 Re6 71.Rd4 Rf6. (½—½).

86/132. PARTIDA SPANIOLĂ (7)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.d4 Nd7 5.Cc3 Cge7 (5...Cf6) 6.Ne3 Cg6 7.Dd2 Ne7 8.0—0—0 a6 9.Ne2 ed4 10.Cd4 Cd4 11.Dd4 Nf6 12.Dd2 Nc6 13.Cd5 0—0 14.g4 (?!) Te8 15. g5? (15.f3!) Nd5 16.Dd5?! (B 16.ed5) Te5! 17.Dd2 Ng5 18.f4 Te4! 19.fg5 De7 20.Tdf1 Te3 21.Nc4 Ch8 22.h4 c6 (VD) 23.g6!?

d5? (23...hg6 24.h5 g5 25. h6 gh6 26.Th6 Te8 ∞) 24.gh7 Rh7 25.Nd3 Rg8 26.h5 Te8 27.h6 g6 28.h7 Rg7 29.Rb1 De5 30.a3 c5 31.Df2 c4 32.Dh4! f6 33. Nf5 Rf7 34.Thg1 gf5 35. Dh5 Re7 36.Tg8 Rd6 37. Tf5 De6 38.Te8 De8 39. Tf6 Rc5?! 40.Dh6 Te7 41. Dh2! Dd7?! (41...Dd8) 42. Dg1 d4 43.Dg5 Dd5 44. Tf5 Df5 45.Df5 Rd6 46. Df6. (1—0)

87/133. APĂRAREA FRANCEZĂ (8)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Cd7 5.Cf3 Cgf6 6.Cg3 c5 7.Ne2 cd4 8.Cd4 Nc5 9.Cb3 Ne7 10.0—0 0—0 11.Nd2 Dc7 12.c4 Ce5 13.Dc2 Cg6 14.Tfe1 Nd7 15.Tac1 Tfc8 16.Nf1 Na4 17.Nc3 Cg4 18.De2 Cf6 19.Cd4 Nd7 20.b4 Td8 21.Db2 Tac8 22.Cb3 Df4 23.Nd2 Db8 24.b5 b6 25.Nc3 Ce8 26.Ch5 f6 27. a4 e5 28.a5 Ng4 29.Cg3 Ne6 30.Cd2 Cf4 31.Db1 Nf7 32.Cf5 Nf8 33.Nb4 Cd6 34.Cd6 Nd6 35.Ce4 Nb4 36.Db1 Td4 37.ab6 ab6 38.g3 Cd3 39.Nd3 Td3 40.c5 Td4 41.Db1 bc5 42. Cc5 Tc4 43.Cd7 Db7 44. Tcd1 Ne6 45.Ce5 fe5 46. Te5 Nh3 47.Ted5 Tc1!! 48.Dd3 h6 49.g4 Ng4 50. f3 Td1 51.Dd1 Ne6 52. Td6 De7 53.b6 Tc1 54. Dc1 Dd6 55.De3 Nd5 56. Rg2 Dg6 57.Rf2 Dc2 58. Rg3 Dg6 59.Rf2 Dc2 60. Rg3 Dg6 61.Rf2 Nb7 62. Db3 Df7 63.Dd3 Dd5 64. De3 Dd6 65.Rg2 Rf7 66. h4 De6 67.Df4 Rg6 68. Dg3 Rh7 69.Df2 Dg4 70. Rh2 Df3 71.Dc2 De4 72. Df2 Df3 73.Dc2 Ne4 74. Dd2 Df6 75.De3 Dh4 76. Rg1 Dg5. (0—1)

88/134. PARTIDA SPANIOLĂ (9)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.Cc3 a6 5.Nc4 Ne6 6. Ne6 fe6 7.d4 ed4 8.Cd4 Cd4 9.Dd4 Ce7 10.Ng5 Cc6! 11.Nd8 Cd4 12. 0—0—0 Cb5? (12...Td8 =) 13.Cb5 ab5 14.Nc7 Ta2 15. Nb6 Ne7 16.c3 Rf7 17. Rc2 Tha8 18.Rb3 T2a4 19.f3 T8a6 20.Nd4 g6 21. Td3 Re8 22.Thd1 ± e5

23.Ne3 Rd7 24.Nc5 Ta1 25.T1d2 Re6 26.Na3 g5 27.Td5 Tb6 28.Rb4 g4 29. Ra5 Ta6 30.Rb5 h5 31. Td1 Td1 32.Td1 gf3 33. gf3 Ta8 34.Rb6 Tg8 35. Rb7 +— Tg2 36.h4 Th2 37.Rc6 Nh4 38.Td6 Rf7 39.Rd5 Nf6 40.Td7 Rg6 41.Re6 h4 42.Td1 h3 43. Tg1 Tg2 44.Tg2 hg2 45. Nc5 Nd8 46.b4 Rg5 47. Rd7 Nf6 48.b5 Rf4 49.b6. (1—0)

89/135. GAMBITUL DAMEI (10)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.f3?! (4.cd5!?; 4. Nf4) c5 5.dc5 Nc5 6.cd5 Cd5 7.e4 Cc3 8.Dd8 Rd8 ∓ (VD) 9.bc3 Cc6

10.Ch3 Rc7 11.Cf4 Td8 12.Cd3 Nd6 13.f4 b6 14. Cf2 Nc5 15.Ne2 Nb7 16. Cd3 Nf8 17.f5 e5 18.Ng5 f6 19.Ne3 Tac8 20.0—0—0 Rb8 21.Cf2 Cd4 22.Nd4 ed4 23.Nd3 dc3 24.g4 Na3 25.Rc2 Nc6 26.Rb3 Nc5 —+ 27.Ch3 Ne3 28. Nc2 Nd2 29.Cf2 Td4 30. Ra3 Ne8 31.Cd3 Te4 32. Cb4 Td4 33.Nb3 a5 34. Cc2 b5. (0—1)

90/136. GAMBITUL DAMEI (11)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 Ne7 5.e3 0—0 6.Nd3 c5 7.dc5 dc4 8.Nc4 Dd1 9.Rd1 Cc6 10.a3 Nc5 11.b4 Nb6 12.Re2 Nd7 13.Nb3 Tac8 14.Nb2 a5 15.b5 Ce7 16.Ce5 Ne8 17. a4 Nc7 18.Cc4 Nd7 19. Tac1 Ced5 20.Cd5 Cd5 21. Ce5 Ne5 22.Ne5 f6 23.e4 fe5 24.ed5 Rf7 25.Thd1 Re7 26.d6 Rf6 27.Re3 Tc1 28.Tc1 Tc8 29.Tc8 Nc8 30. Nc2 +— Rf7 31.Nh7 b6 32.Re4 Rf6 33.g4 g5 34. Rf3 Rf7 35.Ne4 Re8 36. h4 Rd7 37.h5 Re8 38.Re3. (1—0)

91/137 GAMBITUL DAMEI (12)

W Steinitz — Em Lasker

1 d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.Cf3 0 - 0 6.e3 Cbd7 7 c5 c6 8.Nd3 h6 9 Nh4 e5 10.de5 Ce4 11.Ne4 Nh4 = 12.Nc2 Cc5 13.Dd4 Ne7 14. 0—0—0 a5 15.h4 b5 16. Ce2 b4 17.g4 b3 18.ab3 Tb8 19.Dc3 Ng4 20.Cfd4 Db6 21 f3 Nd7 22.Cf4 Db4 23.Tdg1 Dc3 24.bc3 Tfc8 25 Ch5 g6 26.Cf4 Nf8 27.Cfe2 Ng7 28.h5 g5 29.f4 Ce4 30.Tg2 c5 31.Cf3 c4 32.bc4 Tc4 33. Cd2 Cd2 34.Rd2 f6 35.ef6 Nf6 36.fg5 Ng5 37.Tb1 Tb1 38.Nb1 Rf8 39.Cd4 Re7 40.Na2 Tc5 41.Rd3 Rd6 42.Tb2 Ng4 43.Tb6 Rc7 44.Ta6 Rb7 45.Td6 Rc7 46.Ta6 Rb7 47.Td6 Rc7 48.Ta6 Rb7 49.Td6 Rc7 50.Ta6 Rb7. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

92/138. PARTIDA SPANIOLĂ (13)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Nc6 dc6 5.d4 ed4 6. Dd4 Dd4 7 Cd4 c5 8.Ce2 Nd7 9.Cbc3 0—0—0 10. Nf4 Nc6 11 0—0 Cf6 12. f3 Ne7 13.Cg3 g6 14.Tfe1 Cd7 15.Cd1 Cb6 16.Cf1 Td7 17.Ne3 Thd8 ∓ 18. b3 c4! 19.Nb6 cb6 20.bc4 Nb4! 21.c3 Nc5 22.Rh1 Td3 23.Tc1 a5 24.Cde3 f5 25.ef5 gf5 26.h3 Tg8 27. Cd5 Nd5 28.cd5 Td5 29. Tcd1? (29.g4!) Td1 30.Td1 f4! 31.Rh2 Te8 32.a4 Rc7 33.h4 Rc6 34.c4 Nb4 35. Rh3 Te1 36.Te1 Ne1 37. Rg4 Rc5 38.Rf4 Rc4 39. Re4 Nh4 40.g3 Nd8 41. Ce3 Rb4 42.Rd3 Ra4 43. Rc2 Rb5 44.f4 Rc5 45.f5 Rd6 46.g4 b5 47.Cd1 Re5 48.Cc3 b4 49.Ca4 Rd4 50. Cb2 b5 51.Rb3 Ne7 52. g5 a4 53.Ca4 ba4 54.Ra4 Re5 55.Rb3 Rf5. (0—1)

93/139. GAMBITUL DAMEI (14)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c6 4.e3 Cf6 5.Cf3 Nd6 6.Nd3 Cbd7 7.0—0 0—0 8.e4 de4 9.Ce4 Ce4 10.Ne4 h6 11.Nc2 f5 12.Te1 Cf6 13. Nd2 Nd7 14.Nc3 Dc7 15. Ce5 Ne8 16.Dd3 g5 17. Dh3 Dg7 18.Tad1 g4 19. De3 Nh5 (VD) 20.Cc6!! Nh2 21.Rh2 g3 22.Dg3

Dg3 23.fg3 Nd1 24.Nd1 bc6 25.Te6 Ce4 26.Tc6 Cc3 27.bc3 Rg7 28.Ta6 Tf7 29.c5 Td8 30.Rg1 Te7 31.Rf2 Tb8 32.Nb3 Tbe8 33.Nc4 Tb8 34.Nd3 h5 35. Rf3 Tb2 36.Nf5 Tf7 37. Re4 Te2 38.Rd3 Tg2 39. Tg6 Rf8 40.Ne4 Tg1 41. f5 Tg7 42.Tg7 Rg7 43.c6 Rf6 44.c7 Tg3 45.Rd4 Tg8 46.d6. (1—0)

94/140. GAMBITUL DAMEI (15)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 Ne7 5.e3 0—0 6.Nd3 c5 7.0—0 cd4 (B 7...dc4) 8.ed4 dc4 9.Nc4 Cbd7 10.Nb3 Cb6 11.Ng5 Nd7 12.Dd3 Tc8 13.Ce5 Nc6 14.Cc6 Tc6 15.Tfd1 Cfd5 16.Ne7 Ce7? (B 16... De7) 17.Nc2 Cg6 18.Df3 Cd5 19.Ne4 Cc3 20.bc3 Tb6? (20...Tc7) 21.c4 ± f5 22.Nc2 Df6 23.c5 Tc6 24. Tab1 Ch4 25.De3 Tc7 26. f4 Cg6 27.Nb3 Te7 28.a4 Td8 29.a5 a6 30.Na4 Dh4 31.g3 Dg4 32.Td2 Cf8 33. Nd1 Dg6 34.d5! +— Tf7 35.d6 Df6 36.Tdb2 g5 37. Tb7 gf4 38.Tf7 Df7 39. gf4 Dg7 40.Rh1 Cg6 41. De6 Rh8 42.De3 Tg8 43. Nf3 Ch4 44.Nd5. (1—0)

95/141. GAMBITUL DAMEI (16)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.Cf3 Cbd7 6.e3 0—0 7.c5 Ce4 8.Ce4 de4 9.Ne7 De7 10. Cd2 Cf6 11.Cc4 (11.Dc2!?) b6 12.b4 Cd5 13.Db1 f5 14.Ce5 a5 15.Cc6 Dg5 16. h4 Df6 17.cb6 (VD) f4! ↗

18.De4 fe3 19.f3 Nb7 (B 20...ab4 ∓) 20.b5 Nc6 21.

bc6 cb6 22.Nd3 Dh6 23. g3 Tac8 24.Tc1 Tc7 25. 0—0 Td8 26.f4 Dg6 27. Dg6 hg6 28.Ng6 Ce7 29. Ne4 Td4 30.Nf3 Cf5 31. Tfe1 Rf7 32.Tb1 Cg3 33. Tb6 Cf5 34.Tb7 Tb7 35. cb7 Tb4 36.Tc1 Cd4 37. Rg2? (37.Tc7 ∞) Tb2! —+ 38.Rg3 Tb7 39.Nb7 Ce2 40.Rf3 Cc1 41.Re3 Ca2 42.Rd4 Rf6 43.Rc5 Cc3 44.Rc4 Ce2 45.Rb5 Cf4 46.Ra5 Cg6 47.h5 Cf4 48. Nf3 Rf5 49.Rb4 e5 50.Rc3 e4 51.Nd1 e3 52.Nf3 Rg5 53.Rc2 Rh4 54.Rd1 Rg3. (0—1)

96/142. PARTIDA ITALIANĂ (17)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nc4 Nc5 4.d3 (B 4.c3 ; 4. d4!) Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne3 Nb6 7.Dd2! Ca5 8.Nb5 c6 9.Na4 Ne3 10.fe3 b5 11. Nb3 Db6 12.0—0 Cg4 13. Tae1 f6 14.h3 Ch6 15.Ce2 Cb3 16.ab3 0—0 17.Cg3 a5 18.d4 Cf7 19.Df2 Ta7 20.Td1 a4 21.b4 Dc7 22. Ce1 c5 23.Dd2 Ne6 24.d5 Nd7 (Ad+As) 25.Ta1 cb4 26.Db4 Tc8 27.Dd2 Dc4 28.Tf2 Cg5 ↗ 29.Dd3 Tac7 30.h4 Cf7 31.Dc4 Tc4 32.Td2 g6 33.Rf2 Cd8 34.b3 T4c7 35.Tdd1 Cb7 36.Tdb1 Rf7 37.Re2 Ta8 38.Rd2 Ca5 39.Rd3 h5 40. Ta2 Taa7 41.b4 Cc4 42. Cf3 Ta8 43.Cd2 Cb6 44. Tf1 Tac8 45.Cb1 Re7 46. c3 Cc4 47.Taf2? Ca3! —+ 48.Ce2 Cb1 49.Tb1 Ng4 50.Tc1 Tc4 51.Tc2 f5. (0—1)

97/143. GAMBITUL DAMEI (18)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.Cf3 0—0 6.e3 Cbd7 7.Tc1 c6 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.e4 (!?) Cf4 12. g3?! (12.0—0) Cg6 13. 0—0 Td8 14.De2 b5 15. Nb3 Nb7 16.De3 a6 17. Ce2 Tac8 18.Tfd1 Te8 19. Ce1 c5! 20.dc5 Cc5 21. Nc2 Tc7 22.f3 Tec8 23. Nb1 Ce5 24.b3 f6 25.Tc2! f5 26.ef5 ef5 27.Df2 g6 28.Cf4 Ccd7 29.Cd5 Dd6 30.Tcd2 Tc1 31.Ce3 Td1 32.Cd1 De6 33.Rf1 Tc5 34.De3 Td5 35.Td5 Dd5 36.Cc3 Dc6 37.Rf2 Rg7 38.Ce2 Dd6 39.Cd4 Df6 40.Cg2? (Cra ; 40.h3)

Cc6?? (Crn ; 40...Nf3!! ∓) 41.Ce6 Rg8 42.Nc2 De5 43.Cgf4 De3 44.Re3 Cb4 45.Nb1 Ce5 46.Cd4 Rf7 47.a3 Cd5 48.Cd5 Nd5 49. Nd3 Re7 50.Ne2 Rd6 51. f4 Cd7 52.g4 fg4 53.Ng4 Cb6 54.h4 Nb7 55.Ne6 Cd5 56.Nd5 Rd5 57.Cf3 Nc8 58.Cg5 h5 59.Ce4 Nf5 60.Cc3 Rc5 61.Ce4 Rd5. (½—½).

98/144. GAMBITUL DAMEI (19)

Em. Lasker W. Steinitz

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 Ne7 5.e3 0—0 6.Nd3 c5 7.dc5 dc4 8.Nc4 Dd1 9.Rd1 Cc6 = 10.a3 Nc5 11.b4 Td8 12.Re2 Nf8 13.Nb2 Nd7 14.Thd1 Tac8 15.Nb3 Ce7 16.Cd4 Cg6 17.Td2 e5 18.Cf3 Ng4 19.Td8 Td8 20.h3 Nf3 21. gf3 Ne7 22.Tc1 Rf8 23. Ca4 b6 24.Cc3 Nd6 25. Td1 Ce8 26.Cb5 Td7 27. Nc2 Re7 (VD) 28.Nf5! ±

a6 29.Nd7 Rd7 30.Cc3 f5 31.b5 ab5 32.Cb5 Re6 33. Nc3 Ce7 34.Cd6 Cd6 35. Nb4 Cd5 36.Tc1 Cf7 37. Nd2 Cd6 38.Rd3 Rd7 39. e4 Cf6 40.Ne3 fe4 41.fe4 b5 42.f3 Cc4 43.Tc3 Ce8 44.Nc1 Ccd6 45.Tc5 Cc7?! 46.Te5 +— Ce6 47.Th5 h6 48.Te5 g5 49.h4 gh4 50.Th5 Rc6 51.Th6 Cc5 52.Rc2. (1—0)

După semnarea fișei de concurs a ultimei partide, Steinitz s-a ridicat cu multă dificultate în picioare, felicitîndu-și adversarul pentru victoria în meci și scandînd un impresionant triplu „Ura" pentru noul campion mondial.

Aflat încă în perioada de maturizare, Lasker a desfășurat un joc aparent convingător, dar lipsit de

	New York						Philadelphia					
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
LASKER	1	0	1	0	½	½	1	1	1	1	1	½
STEINITZ	0	1	0	1	½	½	0	0	0	0	0	½
Mutări	60	42	52	60	50	71	46	76	49	34	38	50

Montreal							Total
13	14	15	16	17	18	19	
0	0	1	1	0	½	1	12
1	1	0	0	1	½	0	7
55	46	44	54	51	61	52	991

Lasker a jucat cu piesele albe în partidele fără soț.

strălucire. Inovațiile sale creatoare neproducînd o impresie deosebită, majoritatea cronicarilor au pus înfrîngerea lui Steinitz mai ales pe seama vîrstei înaintate și a sănătății sale foarte precare.

Fără a neglija toate aceste aspecte, trebuie însă menționat faptul că Lasker s-a dovedit un demn urmaș al teoreticianului Steinitz, știind să aplice tot arsenalul ideilor acestuia. la care mai trebuie adăugate calitățile sale native ca t excelenta măiestrie tactică, puterea de stăpînire în situațiile cele mai dificile, lipsa aproape totală a scăpărilor din vedere, perfecta conducere a finalurilor și enorma sa voință de a învinge, aplicînd pentru prima oară în istoria șahului unele principii psihologice de dirijare a partidei spre victorie.

VI. Em. LASKER – W. STEINITZ
(Germania) (Austria)

Moscova: 7 noiembrie 1896 — 14 ianuarie 1897

După dureroasa înfrîngere suferită în 1894, toată lumea era convinsă că bătrînul, bolnavul și obositul Steinitz, care dominase autoritar șahul mondial timp de trei decenii, se va retrage pentru o bine-meritată odihnă. Însă primul campion al lumii nu gîndea, nu putea gîndi deloc așa, deoarece iubea prea mult șahul de care a rămas legat pînă la moarte.

Invitat la marele turneu internațional Hastings/ 1895, unde urma să fie „testată" forța de joc a noului campion mondial, Steinitz nu a ezitat să traverseze Atlanticul, obținînd un onorabil loc cinci din cei 22 de concurenți, aproape toți actuali sau viitori mari maeștri. Lasker, clasat al doilea după Pillsbury, deținea atuul de a fi învins în concurs atît pe Steinitz, cît și pe cîștigătorul întrecerii. Cum ierarhia din „Olimpul șahist" rămăsese încă incertă, la propunerea lui Cigorin, „Asociația amatorilor de șah" din capitala Rusiei a invitat la un turneu de șase ture pe primii cinci clasați la Hastings, inaugurînd astfel lunga perioadă a marilor concursuri organizate de Rusia și apoi de Uniunea Sovietică, care a devenit una din principalele țări șahiste de pe glob. Confruntarea s-a desfășurat la Petersburg între 13 decembrie 1895 — 18 ianuarie 1896 cu numai patru participanți, Tarrasch refuzînd invitația. Deși învins (la limită) de Pillsbury în meciul direct, Lasker a obținut un succes clar, justificînd în sfîrșit poziția sa de lider al șahului mondial. La rîndul său, Steinitz, ocupînd locul secund, a devenit de data asta șalanger la titlul de campion mondial. Pillsbury și Cigorin, terminînd în ordine pe ultimele locuri, erau practic scoși din cursă.

Unul din biografii săi precizează că „dacă Steinitz ar fi fost un înțelept cumpătat, așa cum i-ar fi impus-o vîrsta lui, el nu ar mai fi provocat destinul și ar fi emigrat din lumea șahului, cu onorurile succesului său de la Petersburg, într-o tihnită viață particulară, avînd satisfacția relativă de a fi fost învins de numai un singur om, și acesta cu 30 de ani mai tînăr" și cel puțin tot atît de talentat, adaugă autorul acestei lucrări. Dacă Steinitz ar fi făcut numai o mică socoteală a rezultatului partidelor jucate cu Lasker, după pierderea titlului, la Hastings, Petersburg și Nürnberg, ar fi constatat că realizase catastrofalul scor de +1 =2 —5, trăgînd concluzia, tragică, dar rațională, că nu deține armamentul strategic necesar pentru a se opune cu succes principiilor de joc ale campionului lumii.

Și astfel, parcă mai îndîrjit ca oricînd Steinitz a lansat provocarea pentru un meci, pînă la zece partide cîștigate, care avea să fie ultima luptă din secolul al XIX-lea pentru laurii șahului mondial.

99/145. PARTIDA ITALIANĂ (1)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6. cd4 Nb4 7.Cc3 **Ce4 8.** 0—0 Nc3 9.bc3 d5 (VD) 10.Na3?! dc4 **11.Te1 f5** 12.Cd2 Rf7 13.Ce4 fe4 14. Te4 Df6 15.De2 → Nf5 16.Dc4 Rg6 17.Te3 Tae8 18.Tae1 Te3 19.Te3 h5 20. h3 h4 21.d5 Ce5 22.Dc7 Cd3 23.Db7 Nc8 24.Dc6 Dc6 25.dc6 Cf4 26.Te7 a6 27.c4 Rf6 28.Ta7 Cd3 29.

Ne7 Re6 30.Tc7 Ce5 31. Nb4 Tg8 32.Ne7 g5 33.c5 Cf7 34.f3 Te8 35.Rf2 Te7 36.Tc8 Rd5 37.Ta8 Ce5 38.Re3 Cc6 39.Rd2 a5 40. Tf8 Te5 41.f4 gf4 42.Tf4

Th5 43.Re3 Ce5 44.Ta4 Cc4 45.Rf4 Rc5. (0—1)

100/146. PARTIDA SPANIOLĂ (2)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Nc5 4.c3 Cge7 5.0—0 Cg6 6.d4 ed4 7.cd4 Nb6 8. Cc3 0—0 9.a4 a6 10.Nc4 h6 11.h3 d6 12.Ne3 Cce7 13.Te1 c6 14.Db3 Nc7 15. Cd2 Tb8 16.Tac1 b5 17. ab5 ab5 18.Nd3 Rh8 19. Ce2 f5 20.ef5 Nf5 21.Nf5 Tf5 22.Cg3 Tf8 23.De6 Dc8 24.Dc8 Tfc8 25.Cb3 Rg8 26.Ce4 Rf7 27.g3 Re8 28.Te2 Rd7 29.Tce1 Nb6 30.Nf4 Nc7 31.h4 h5 32. Ng5 Nd8 33.g4 hg4 34.h5 Cf8 35.Cec5!! dc5 36.Cc5 Rd6 37.Nf4. (1—0)

101/147. PARTIDA ITALIANĂ (3)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.cd4 Nb4 7.Cc3 Ce4 8.0—0 Nc3 9.bc3 d5 10. Na3?! dc4 11.Te1 Ne6 12. Te4 Dd5 13.De2 0—0—0 14.Ce5 The8 ∓ 15.Cc6?! Dc6 16.Te1 Tg8 17.Te5 b6 18.Nc1 g5! 19.Tg5?! Tg5 20.Ng5 Tg8 21.f4 Nd5 ∓ (A 22...h6 —+) 22.g3 Rb7 23.h3 Db5 24.Rh2 Tg6 25.Dc2 f6 26.Nh4 Nc6 27.g4 Dd5 → 28.Df2 (B 28.g5) h5 29.g5 fg5 30.Ng5 (VD) h4 31.Tf1 Tg8 32.

Dd2 a5 33.a4 Te8 (A 34... Te3!) 34.f5 Tg8 35.Te1 Df5 36.Te5 Df3 37.d5 Dg3 38.Rh1 De5 39.dc6 Rc6. (0—1)

102/148. PARTIDA SPANIOLĂ (4)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Nc5 4.c3 Cge7 5.d4 ed4 6. cd4 Nb4 7.Nd2 Nd2 8.Dd2 d5 9.ed5 Cd5 10.Nc6 bc6 11.0—0 0—0 12.Cc3 f6 13. Tfe1 Tb8 14.h3 Nf5 15.

Tac1 Dd6 16.Ch4 Nd7 17. Ce4 Df4 18.Df4 Cf4 19.Cc5 Nc8 20.b3 Rf7 21.Cf3 Te8 22.Te8 Re8 23.Te1 Rf7 24. Cd2 Ce6 25.Ce6 Ne6 26. Ce4 Nd5 27.Cc5 Tb4 28. Td1 Re7 29.f3 Rd6 30. Rf2 Tb8 31.Te1 Nf7 32. Ce4 Rd7 33.Re3 Nd5 34. Cc5 Rd6 35.Rd3 h5 36.h4 Th8 37.Rc3 Tb8 38.f4 Tg8 39.g3 g5 40.fg5 fg5 41. Te5 gh4 42.gh4 Tg3 43. Rb4 Tg4 44.Cb7 Rd7 45. Th5 Td4 46.Ra5 Nf7 47. Th6 Td2 48.Cc5 Re7 49. a4 Td6 50.Th8 Td5 51.b4 Ne8 52.Th6 Tf5 53.Te6 Rd8 54.Te4 Nf7 55.Ra6 Nd5 56.Td4 Rc8 57.Ra7 Th5 58.Tf4 Th8 59.h5 Na2 60.h6 Nd5 61.h7 Na2 62. Te4 Nf7 63.Th4 Na2 64. Ce4 Nb3 65.a5 Nc2 66. Tg4. (1—0)

103/149. GAMBITUL DAMEI (5)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Db3 dc4 7.Nc4 c5 8.dc5 Da5 9.Cf3 Dc5 10.0—0 Cc6 11.Nd3 Cb4 12.Nf6 gf6 13.Nb1 Td8 14.a3 Cd5 15.Dc2 f5 16.Cd4 Nf6 17. g4 Cc3 18.bc3 fg4 19.Dh7 Rf8 20.Ne4 Re7 21.Ng6 Tf8 22.Tab1 Dg5 23.Nc2 Th8 24.De4 Ne5 25.Tfd1 Nh2 26.Rf1 f5 27.Tb7!? Nb7 28.Db7 Rf6 29.Ce6 Dg8 30.Cd4 Tad8 31.Nf5 Ne5 32.Ne4 Dc4 33.Nd3 Dc3 34.De4 Nd4 35.ed4 Dd4 36.Dg6 Re7 37.Te1 Rf8 38.Df5 Rg8 39.Dg6 Rf8 40.Df5 Rg8. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

104/150. PARTIDA ITALIANĂ (6)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.Cc3?! (B 4.c3) d6 5.d3 Cf6 6.Ne3 Ne3 7.fe3 Ca5 8.Nb3 Cb3 9.ab3 Cg4 10.De2 f6 11.d4 c6 12. 0—0—0 De7 13.h3 Ch6 14.g4 Nd7 15.Ch4 g6 16. Cf3 Cf7 17.Tdg1 0—0—0 18.b4 Rb8 19.Df2 Tdf8 20.Dg3 h6 21.Tf1 Cd8 22. Thg1 Ce6 23.Tf2 Cc7 24. Tgf1 Tfg8 25.Ch4 Ce8 26. b5 Ra8 27.bc6 bc6 28.Cf3 g5 29.Tg2 h5 30.b3 Th6 31.Rb2 Tgh8 32.Df2 Cc7 33.Ta1 Tb8 34.De2 Tb7 35.Tgg1 Th8 36.Tad1 hg4 37.hg4 Tc8 38.Dd3 Ne6 39.Cd2 Cb5 40.Cdb1 Tbc7

41.Ca1 Tb7 42.Rc1 Tcb8 43.Tg2 Td7 44.Cbc3 Cc7 45.d5 cd5 46.ed5 Ng8 47. Dc4 Tc8 48.Rb2 Tb8 49. e4 Tdd8 50.Tf2 Tf8 51. Tdf1 Nh7 (VD) 52.Tf6!!

Tf6 53.Tf6 Df6 54.Dc7 Dh8 55.Dc6 Tb7 56.Cb5 Rb8 57.Dd6 Rc8 58.Dc6. (1—0)

105/151. GAMBITUL DAMEI (7)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Db3 dc4 7.Nc4 c5 8.dc5 Da5 9.Cf3 Dc5 10.0—0 Cc6 11.Ne2 Db4 12.Dc2 Nd7 13.Tfd1 Tfd8 14.a3 Da5 15.b4 Dc7 16.Tac1 Ne8 17.Nf4 e5 18.Ng3 a6 19.Ca4 Td1 20.Td1 Tc8 21.Cc5 Nc5 22.bc5 Cd7 23.Cg5 Cf8 24.Ce4 Tb8 25.Cd6 Nd7 26.Dc3 Ne6 27.f4 g6 28.fe5 Da5 29. Da5 Ca5 30.Nf3 Rg7 31. Ne1 Cc6 32.Tb1 Cd7 33. Tb7 Tb7 34.Cb7 Cde5 35. Nc3 Rf8 36.Cd6 Cf3 37. gf3 Re7 38.Rf2 Nb3 39. Ce4 Nc2 40.Cf6 h5 41.e4 Nd1 42.Re3 Re6 43.Ce8 Rd7 44.Cd6 Re6 45.h4 Ce7 46.Ce4 Cc6 47.Cd2 Ce7 48.Rf4 Nc2 49.Cb3 Cc6 50.Cc1 Nc4 51.Rg5 Ce5 52.Ne5 Re5 53.c6 Rd6 54.f4 Rc6 55.f5 Rd6 56.fg6 fg6 57.Rg6 Re5 58. Rh5 Nf7 59.Rg5 Re4 60. Ce2 Re5 61.Cf4 Ne8 62. Cg6 Re6 63.h5 Rf7. (½—½)

106/152. PARTIDA SPANIOLĂ (8)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.d4 Nd7 5.Cc3 Cge7 6.Ng5 f6! 7.Ne3 Cc8! 8. Ce2 Ne7 9.c3 0—0 10.Nd3 Cb6 11.Cg3 Rh8 12.0—0 De8 13.Tc1 Cd8 14.Te1 c5! 15.Cd2 Ca4 16.Tc2 b5 17.f4 Ce6 18.f5 Cd8 19. d5 Cb7 20.Cf3 c4 21.Ne2 Nd8 22.Ch4 (A 23.Nh5!) **g6 23.Ng4 g5 24.Cf3 Cbc5 25.h4 gh4 26.Ch4 Cd3!?**

27.Tf1 Cab2 28.Df3 Nb6 29.Rh2 Tg8 30.Nh6 De7 31.Ch5 Ne8 32.Dh3 Ca4 33.Nf3 (∞ VD) Cac5 34.

Te2 Cd7 35.g3 a5 36.Cg2 b4 37.Ce3 Tc8 38.Cd1 bc3 39.Cc3 Nd4 40.Nd2 C7c5 41.Dh4 Nh5 42.Nh5 Tb8 43.Cd1 Ca4 44.Na5 Ta8 45.Nd2 c3 46.Nc3 Cc3 47. Cc3 Nc3 48.Tf3 Cc1 49. Tc2 Ca2 50.Tfc3 Cc3 51. Tc3 Tgc8 52.Tb3 Ta2 53. Rh3 Tac2 54.Tb6 T2c3 55. Ng6 Td8 56.Tb7. ($^1/_2$—$^1/_2$)

107/153. GAMBITUL DAMEI (9)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Db3 dc4 7.Nc4 c5 8.dc5 Da5 9.Cf3 Dc5 10.0—0 Cc6 11.Ne2 Cd7 12.Ce4 Db6 13.Ne7 Db3 14.ab3 Ce7 15.Tfd1 Cd5 16.Nc4 Cb4 17.Td6 b6 18.Cc3 Cc2 19.Tc1 Cb4 20.Ta1 Cc2 21.Ta2 Cb4 22.Ta4 a5 23.Cd4 Cc5 24.Ta1 Tb8 25.Ca4 Ca4 26.ba4 Na6 27.Na6 Ca6 28.Cc6 Tb7 29.Ca5 ba5 30.Ta6 Tb2 31.Ta5 Td8 32.Tb5 Tc2 33.h3 g6 34.Tbb1 Tdd2. ($^1/_2$—$^1/_2$)

108/154. PARTIDA SPANIOLĂ (10)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Nc6 dc6 5.Cc3 Ng4 6.h3 Nf3 7.Df3 Ce7 8.d3 c5 9.Dg3 Cg6 10.Ne3 Nd6 11.0—0—0 0—0 12.h4 Cf4 13.Rb1 Ce6 14.Dg4 De8 15.Ce2 Cd4 16.Cd4 ed4 17.Nh6 Ne5 18.Nc1 De6 19.De2 f5 20.f4 Nd6 21.e5 Ne7 22.h5 Tad8 23. g4 b5 24.Tdg1 c4 25.Tg2 cd3 26.cd3 fg4 27.Tg4 Tf5 28.Thg1 Nf8 29.Tg5 Tg5 30.Tg5 Td5 31.Df3 Td7 32.De4 Td5 33.Tg2 c6 34. Te2 Dg4 35.e6 Ne7 36. Te2 Dh5 37.Tc6 Td8 38. Ta6 De8 39.Ta7 h5 40.f5 h4 41.Dg4. (1—0)

109/155. GAMBITUL DAMEI (11)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Db3 dc4 7.Nc4 c5 8.dc5 Cbd7 9.c6 bc6 10.Cf3 Cd5 11.Ne7 De7 12.0—0 Tb8 13.Dc2 Db4 14.Cd1 Nb7 15.Ce1 Tfd8 16.Cd3 Dd6 17.f3 C7b6 18.Nd5 cd5 19.b3 c5 20.C1f2 Tbc8 21. Db2 f6 22.Tfc1 Cd7 23. Tc8 Tc8 24.Tc1 Db6 25. Tc8 Nc8 26.Dd2 Nb7 27. Rf1 Cf8 28.Db4 Db4 29. Cb4 Rf7 30.Cfd3 Ce6 31. Re2 Re7 32.Rd2 Rd6 33. Rc3 g5 34.Cc2 Na6 35.b4 Nb5 36.Ca3 Ne8 37.Cc2 Nh5 38.a4 f5 39.b5 f4 40. e4 de4 41.fe4 Ng6 42.Ca3 Ne4 43.Cc4 Re7 44.g3 Nd3 45.Rd3 Cc5 46.Re2 fg3 47.hg3 Ca4 48.Ce5 Cc3 49.Rf3 Cb5 50.Rg4 Re6 51.Ce6 Rf6 52.Rh5 a6 53.g4 Cd6 54.Cb8 a5 55. Cd7 Re7 56.Cc5 Cf7 57. Ca4 Re6 58.Cc5 Rd5 59. Ca4 Re5 60.Cc3 Cd6 61. Ca4 Ce4 62.Cb6 Rf4 63. Cd5 Rg3 64.Cb6 Rf3. (0—1)

110/156. PARTIDA SPANIOLĂ (12)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.d4 Nd7 6. Nb3 (B 6.c3) Ne7 7.de5 de5 8.Dd5 Nc6 9.Dd8 Td8 10.Ne6 fe6 11.c3 Cf6 12. Cbd2 Nc5 = 13.b4 Na7 14.a4 b5 (F ; A 15.b5!) 15. Re2 (A ab5 U Ce5) Nb6 16.ab5 ab5 17.Ce1 Tf8 18. f3 Tf7 19.Cb3? (19.Cd3!?) Ce4! ∓ 20.Nb2 Cd6 21. Tf1 Cc4 22.Nc1 Ce7 23. Ng5 (VD) Cd5!! 24.Nd8

Cf4 —+ 25.Rd1 Td7 26. Rc2 Ce3 27.Rb2 Cf1 28. Ng5 Ce3 29.Nf4 ef4 30. Tc1 e5. (0—1)

111/157 GAMBITUL DAMEI (13)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Db3 dc4 7.Nc4 c5 8.dc5 Cbd7 (?! ; 8...Da5 =) **9.Cf3 Cc5 10.Dc2 a6 11.Td1 Da5 12.Cd2 b5 13.Ne2 Nb7 14. 0—0 Tac8 15.Db1 b4 16. Cc4 Dc7 17.Nf4 e5** (?!) **18.Ne5 Dc6 19.Nf3 De6 20.Nf6 Nf3 21.gf3 bc3 22. Ne7** ± **De7 23.Td5 Tc6 24.Tfd1 Tg6!?! 25.Rf1 Th6 26.Cd2 Th2?! 27. Tc5** ± **Dh4 28.Ce4 f5 29. Cg3! Tf2 30.Rf2 Dh2 31. Rf1 Dg3 32.Tc3 Df3 33. Re1 f4 34.Dd3** +— **Dg3 35.Rd2 f3 36.Rc1 f2 37. Dc4 Rh8 38.Df4!! Df4 39.ef4 g5 40.Tf3.** (1—0)

112/158. PARTIDA SPANIOLĂ (14)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 a6 4.Nc6 dc6 5.Cc3 f6 6.d4 ed4 7.Dd4 Nd6 8. Ne3 Ce7 9.Cd2 c5 10.Dd3 b5 11.De2 c4 12.Dh5 g6 13.Dh6 Rf7 14.f4 Df8 15. Dh4 Cc6 16.Cd5 f5 17.Df6 Rg8 18.Df8 Nf8 19.Cc7 Tb8 20.0—0—0 Rf7 21. Cf3 h6 22.e5 Ne7 23.Cd5 Nd8 24.h4 Tg8 25.The1 Ne6 26.Nc5 b4 27.Ce3 Tb5 28.Nd6 c3 29.b3 a5 30.Td3 a4 31.Cd1 Cd1 32. Td4 Nh4 33.Te2 ab3 34. cb3 Ne7 35.Cc2 g5 36.Ne7 Re7 37.Cb4 gf4 38.Cc6 Rf7 39.Tf4 Tg4 40.Td4 h5 41.Cd8 Re7 42.Ce6 Re6 43.Td6 Re7 44.Th6 Te4 45.Tf2 Tbe5 46.Th5 Re6 47.Th6 Rd5 48.Tf6 Rd4 49.Td6 Rc5 50.Td1 Te2 51.Tf3 Ta2 52.Tc3 Rb4 (VD) **53.Tc2??** (53. Tcd3) **Tc2??** (53...Ta1 —+) **54.Rc2 Te2 55.Td2 Te4 56.Tf2 Tg4 57.Rb2 Te4 58.g3 Te5 59.Tf4 Rb5 60. Ra3 Td5 61.Tf3 Ra5 62. b4 Rb5 63.Rb3 Rb6 64. Rc4 Rc6 65.Tb3 Te5 66. b5 Rb6 67.Rd4 Te4 68. Rd5 Te8 69.Rd6 Te1 70.**

Tf3 Rb5 71.Tf5 Rc4 72. g4 Rd4 73.g5 Tg1 74.Re6 Re4 75.Rf6 Ta1 76.g6 Ta7 77.Te5 Rf4 78.Te7. (1—0)

113/159. GAMBITUL DAMEI (15)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Db3 dc4 7.Nc4 c5 8.dc5 Cfd7 9.Ne7 De7 10.Cf3 Cc5 11.Dc2 Cc6 12.a3 b6 13.0—0 Nb7 14.Tfd1 Tac8 15.De2 Tfd8 16.Td8 Td8 17.Td1 h6 18.De2 Cd7 19. Ne2 Cde5 20.Ce5 Ce5 21. Da4 Td1 22.Dd1 Dg5 23. g3 De7 24.Dd4 Cd7 25. Cb5 Na6 26.Cc3 e5 27. Dd2 Ne2 28.De2 Dd6 29. Dc4 Cc5 30.b4 Ce6 31.Cd5 Cg5 32.Rg2 Rh8 33.Dc8 Rh7 34.Df5 Rh8 35.Dc8 Rh7 36.Df5 Rg8. (½—½)

114/160. PARTIDA SPANIOLĂ (16)

Em. Lasker — W. Steinitz

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 a6 4.Na4 d6 5.d4 Nd7 6.Nb3 ed4 7.Cd4 Cf6 8.Cc3 Ne7 9.Cde2 Ca5 10. 0—0 0—0 11.f3 Te8 12. Ne3 Nf8 13.Dd2 Cb3 14. ab3 Ne6 15.Cf4 Cd7 16. Tad1 c6 17.Df2 Da5 18. Dg3 Ce5 19.Cfe2 Nd7 20. Cd4 b5 21.h3 b4 22.Cb1 c5 23.Ce2 Da2 24.f4 Cc6 25.Nc5 Te4 26.Cbc3 bc3 27.Cc3 Db2 28.Ce4 Dc2 29.Cf6 Rh8 30.Cd7 dc5 31.Df3 Te8 32.Ce5 Ce5 33.fe5 c4 34.bc4 Dc4 35. Rh1 a5 36.Td7 a4 37.Tf7 Nb4 38.Tf4 De5 39.Dg4 Na3 40.Ta4 Td8 41.Df3 Nb2 42.Ta8! (1—0)

115/161. GAMBITUL DAMEI (17)

W. Steinitz — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Db3 Cbd7 7.Cf3 c6 8. Nd3 dc4 9.Nc4 b5 10.Ne2 a6 11.a4 b4 12.Cb1 c5 13. Cbd2 Nb7 14.a5 cd4 15. ed4 Cd5 16.Ne3 Nd6 17. Cc4 Nc7 18.Ng5 f6 19. Nd2 De7 20.Ce3 Tab8 21 Nc4 Tfd8 22.0—0 Cf8 23. Tfe1 Df7 24.Cf1 Rh8 25. Cg3 Ng3 26.hg3 Cg6 27. Dd3 Td6 28.Te2 Nc8 29. Ce1 Dd7 30.Cc2 e5 31. Tae1 Nb7 32.Db3 Nc6 33. Cb4 Cb4 34.Nb4 Td4 35. Dc3 (VD) Ng2! ∓ 36.Rg2

Dc6 37.Te1 Te4 38.Te4 De4 39.Rg1 Db7 40.Nc5 Td8 41.Ne2 e4 42.b4 Ce5 43.Ne3 Cd3 44.Nb6 Tc8 45.Dd4 h6 46.Rh2 Ce5 47. Dd1 Tc3 48.Dd6 Cf3 49. Rg2 Df7 50.g4 Da2 51. Nf1 Ch4 52.Rg1 Tc1 53. Ne3 Cf3 54.Rg2 Tf1! —+ 55.Da6 Tg1 56.Rh3 Dd5 57.De8 Rh7 58.a6 Th1 59.Rg2 Tg1 60.Rh3 Th1 61.Rg2 Ch4 62.Rh1 Dd1 63.Rh2 Df1. (0—1)

	01	02	03	04	05	06	07	08
LASKER	1	1	1	1	½	1	½	½
STEINITZ	0	0	0	0	½	0	½	½
Mutări	45	37	39	66	40	58	63	56

09	10	11	12	13	14	15	16	17	Total
½	1	1	0	0	1	½	1	1	12½
½	0	0	1	1	0	½	0	0	4½
34	41	64	30	40	78	36	42	63	832

Lasker a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Acest meci-revanșă între primii doi campioni mondiali oficiali, organizat la cumpăna anilor 1896—1897 de Clubul de Șah din Moscova, o premieră prestigioasă pentru unul din cele mai mari orașe din Rusia de pe atunci, a fost dominat autoritar de Lasker, care după primele 11 runde conducea categoric cu 7—0 și 4 remize, așteptînd apoi relaxat

și ultimele trei victorii ce-i mai erau necesare pentru cîștigarea meciului și păstrarea titlului în continuare, ceea ce s-a întîmplat în următoarele șase partide.

Pentru Steinitz, pierderea ultimului asalt a însemnat și totala sa prăbușire psihică, deoarece a înțeles că sensul vieții sale s-a spulberat pentru totdeauna.

În ceea ce-l privește pe Em. Lasker, după dramatica confruntare de la Moscova, instalat confortabil pe tronul lumii șahiste, nu a mai acceptat nici o ofertă pentru disputarea titlului de campion mondial timp de un deceniu, participînd sporadic la cîteva întreceri internaționale, mai mult pentru relaxare și antrenament și ocupîndu-și timpul cu problemele profesionale.

VII. Em. LASKER — F. MARSHALL
(Germania) (S.U.A.)

S.U.A.: 26 ianuarie — 6 aprilie 1907

Sîntem în secolul XX ale erei noastre, secol în care șahul, prin farmecul lui, s-a răspîndit spectaculos pe toată Terra, cucerind chiar și popoare din țări cu variante șahiste proprii adînc înrădăcinate prin tradiție, ca de exemplu China cu milenarul ei xiang-qi, Japonia cu insolitul shogi, sau țările arabe unde se mai desfășoară încă întreceri cu iremediabil îmbătrînitul șatrandj.

În răstimpul celor zece ani în care campionul lumii ignorase orice solicitare, numărul pretendenților, cum era și normal, sporise considerabil, unii dintre ei — ca Tarrasch, Maroczy, Janowski, Schlechter, toți patru cu rezultate dintre cele mai competitive, și

eventual Marshall, un outsider... cu șanse — tatonînd stăruitor posibilitățile organizării unei confruntări oficiale.

Oarecum „șifonat" de evasiescul înregistrat la marele turneu american de la Cambridge Springs din primăvara anului 1904, unde se clasese pe locurile II/III, împreună cu Janowski, la două (?!) puncte de învingător, Lasker se decide să-și „redreseze" palmaresul prin organizarea cîtorva meciuri pentru coroana șahistă, punînd capăt zgomotoaselor critici ale ziariștilor care-l acuzau, pe bună dreptate, de inadmisibil prelungita „vacanță" a... titlului suprem.

Aplicînd celor cinci pretendenți un calcul al probabilităților (ca doctor în matematici ce era) și al șanselor (fiind și doctor în filozofie), el s-a oprit la Frank James Marshall (n. New York 10 august 1877 — d. 9 noiembrie 1944), un profesionist al șahului, probabil pentru a demonstra că triumful tînărului mare maestru nord-american în importantul turneu internațional Cambridge Springs/1904 a fost o performanță foarte frumoasă, dar de circumstanță. Opinia publică era însă aproape în unanimitate de acord că, prin decizia sa, campionul lumii arăta evident că nu a uitat încă afrontul pe care i-l făcuse Tarrasch în 1893, iar dintre ceilalți patru, cel mai avantajos cadru pentru desfășurarea întrecerii îl oferea Marshall, care era cetățean al S.U.A. unde trăia și el, avea un fastuos club personal chiar în New York și acceptase toate condițiile financiare și de regulament ale meciului, care urma să se joace pînă la opt victorii, în cinci orașe din Statele Unite.

116/162. PARTIDA SPANIOLĂ (1)

F. Marshall — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 Cf6 4.d4 ed4 5.0—0 Ne7 6.e5 Ce4 7.Cd4 0—0!? 8.Cf5 d5 9.Nc6 bc6 10.Ce7 De7 11.Te1 Dh4!? 12.Ne3 f6 13.f3 (VD) fe5!! 14.fe4 d4 15.

g3 Df6 16.Nd4!? cd4 17. Tf1 Df1 18.Df1 Tf1 19. Rf1 Tb8!! 20.b3 Tb5!! 21. c4 Th5 22.Rg1 c5! 23. Cd2 Rf7 24.Tf1 Re7 25. a3 Th6! 26.h4 Ta6 27. Ta1 Ng4 28.Rf2 Re6 29. a4 Re5 30.Rg2 Tf6! 31. Te1 d3 32.Tf1 Rd4 33.Tf6 gf6 34.Rf2 c6 35.a5 (Za) a6 36.Cf1 Re4 37.Re1 Ne2 38.Cd2 Re3 39.Cb1 f5 40.Cd2 h5 41.Cb1 Rf3 42.Cc3 Rg3 43.Ca4 f4 44. Cc5 f3 45.Ce4 Rf4 46.Cd6 c5 47.b4 cb4 48.c5 b3 49. Cc4 Rg3 50.Ce3 b2. (0—1)

117/163. APĂRAREA FRANCEZĂ (2)

Em. Lasker — F. Marshall

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Nd3 c5 5.ed5 cd4 6.Nb5 Nd7 7.Nd7 Dd7 8. de6 De6 9.Cce2 Cc6 10. Cf3 Nb4 11.Nd2 0—0—0 = 12.0—0 The8 13.Cf4 Dg4 14.h3 Df5 15.Cd3 Nd2 16.Dd2 Ce4 17.Df4 Dd5 18.Dg4 f5 19.Dg7 Tg8 20.Dh6 Cd2 21.Dd2 Df3 22.g3 h5 23.Df4 Dd5 24.Tfe1 Tde8 25.Te8 Te8 26.Te1 Te4 27.Dg5 Cb4 28.Te4 fe4 29.Dd5 Cd5 30.Cc5 e3 31.Cd3 h4 32. gh4 Rd7 33.Rf1 Re6 34. Re2 ef2 35.Rf2 Rf5 36. Rf3 Cf6 37.Cc5 b6 38.Cd3 Ch5 39.Cc1 Cf6 40.Ce2 Re5 41.Cg3 Cd5 42.h5 Ce3 43.h6 Rf6 44.c3 Cd1 45.cd4 Cb2 46.Cf5 Rg6 47.d5 Cc4 48.Re4 Ca5 49. d6 Cb7 50.Rd5 Cd8 51.d7 a5 52.Ce7. (1—0)

118/164. GAMBITUL DAMEI (3)

F. Marshall — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 Ce4 6.Ne7 De7 7.Nd3 Cc3 8. bc3 Cd7 9.Cf3 0—0 10. 0—0 Td8 11.Dc2 Cf8 12. Ce5 c5 13.Tab1 Dc7 14. Db3 b6 15.cd5 ed5 16. Da4 Nb7 17.Dd1 Td6 18. Dg4 Te8 19.Dg3 Tde6 20. Nf5 T6e7 21.f4 Nc8 22. Nc8 Tc8 23.Df3 Dd6 24. Tfc1 Tec7 25.h3 h6 26. Rh2 Ch7 27.Dh5 Cf6 28. Df5 cd4 29.ed4 (VD) Ce4!

30.Cf7?! Tf7 31.Dc8 Tf8 32.Db7 Df4 33.Rg1 De3 34.Rh2 Dg3 35.Rg1 Cd2! 36.Dd5 Rh8 37.Rh1 Cf3!! —+ 38.gf3 Dh3 39.Rg1 Dg3 40.Rh1 Tf4 41.Dd8 Rh7 42.Tf1 Tf5!. (0—1)

119/165. APĂRAREA FRANCEZĂ (4)

Em. Lasker — F. Marshall

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Nb4 5.e5 h6 6.Nd2 Nc3 7.bc3 Ce4 8. Dg4 g6 9.Cf3 c5 10.dc5 Cd7 11.Nd3 Cd2 12.Rd2 Cc5 13.The1 Nd7 14.Te3 Dc7 15.Tb1 0—0—0 16. Db4 Thf8 17.c4 Ca6 18. Dc3 dc4 19.Dc4 Dc4 20. Nc4 Nc6 21.Re1 Nf3 22. Tf3 Cc5 23.Tb5 b6 24. Tb4 Td7 25.Ne2 Rd8 26. Nb5 Td5 27.Te3 Rc7 28. Tf4 a6 29.Nc4 Td7 30. Ne2 b5 31.Tb4 Rb6 32.a3 Tfd8 33.c4 Cd3 34.Nd3 Td3 35.Td3 Td3 36.cb5 ab5 37.a4 Td5 38.f4 Ra5 39.Tb5 Tb5 40.ab5 Rb5. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

120/166. GAMBITUL DAMEI (5)

F. Marshall — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 Ce4 6.Ne7 De7 7.Nd3 Cc3 8. bc3 Cd7 9.Cf3 e5 10.de5 dc4 11.Nc4 Ce5 12.Ce5 De5 13.Dd4 Dd4 14.ed4

Ne6 15.Ne6 fe6 16.0—0 0—0—0 17.Tfe1 Td6 18. Te3 Tf8 19.Tae1 Rd7 20. Tb1 Tb6 21.Tb6 ab6 22. Th3 h6 23.Tg3 g5 24.h4 gh4 25.Tg6 h5 26.Tg5 Th8 27.a4 Ta8 28.Th5 Ta4 29.Th1 Tc4 30.Th3 b5 31.Td3 b4 32.cb4 Tb4 33.Rf1 Tb2 34.g4 Re7 35. Rg2 Tb4 36.Rg3 Rf6 37. f4 Tb6 38.Te3 c6 39.Rf3 Tb4. (½—½)

121/167. APĂRAREA FRANCEZĂ (6)

Em. Lasker F. Marshall

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Nb4 5.ed5 Dd5 (?!) 6.Nf6 gf6 7.Dd2 Nc3 8.Dc3 Cc6 9.Cf3 Tg8 10.0—0—0 Da2 11.d5 ed5 12.Nb5 Rf8 13.Nc6 bc6 14.Df6 Da1 15.Rd2 Da5 16.c3 Tb8 = 17.Cg5 Tb2 18.Re1 Tg5 19.Dd8 Rg7 20.Dg5 șah etern. (½—½)

122/168. GAMBITUL DAMEI (7)

F. Marshall Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.cd5 ed5 5.Cf3 Cc6 6. Ng5 Ne7 7.Ne7 Cge7 8. dc5 Da5 9.e3 Dc5 10.Nd3 Ng4 11.0—0 Td8 12.Te1 f5 13.h3 Nh5 14.Ne2 0—0 15.Cd4 Ne2 16.Cce2 Tf6 17.Db3 Ca5 18.Dd3 Cc4 19.b3 Cd6 20.Tac1 Db6 21.Tc2 Ce4 22.Tec1 a6 23. Cf4 g5 24.Tc7 Cc6 25. Cfe6 Ce5 (VD) 26.Tg7

Rh8 27.Tcc7 Dc7 28.Tc7 Cd3 29.Cd8 Cdf2 30.Tb7 Cd1 31.Cf7 Rg7 32.Cg5 Rg6 33.Ch7 Tf7 34.Tf7 Rf7 35.Cf5 Cdc3 36.a4 Rg6 37.Ce7 Rh7 38.b4 Cd6 39.Rf2 .Rg7 40.Rf3 Rf6 41.Cc6 Cc4 42.b5 a5 43.b6 Cb6 44.Ca5 Cba4 45.h4 Cc5 46.g4 Cd3 47. g5 Rf5 48.Cc6 Ce1 49. Rf2. (½—½)

123/169. APĂRAREA FRANCEZĂ (8)

Em. Lasker F. Marshall

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Nb4 5.ed5 Dd5 6.Nf6 gf6 (B 6...Nc3 7.bc3 gf6) 7.Dd2!? Nc3 8.Dc3 Cc6 9.Cf3 De4 10. Rd2!? Nd7 11.Te1 Df4 12.De3 Dd6 13.Rc1 0—0—0 14.Td1 Thg8 15. g3 Cb4 16.Da3 Nc6 17. Ng2 Ne4 18.Ce1 Ng2 19. Cg2 Cc6 20.Dd6 ± Td6 21.c3 e5 22.d5 Ce7 23. Ce3 c6 24.dc6 Tc6 25.Thf1 Te8 26.f4 ef4 27.Tf4 Cg6 28.Tf3 Ce5 29.Tf2 Ta6 30. a3 Td8 31.Td8 Rd8 (VD)

32.Rc2! +— Td6 33.Tf5 Cd7 34.Th5 Cf8 35.c4 Rd7 36.Rc3 Re6 37.Cd5 a6 38.a4 Tc6 39.a5 Td6 40.g4 Tc6 41.b3 Td6 42. Rd4 Rd7 43.Tf5 Ce6 44. Re3 Cg7 45.Cf6 Rc6 46. Tf2 Td1 47.Cd5 Tb1 48. Tf7 Tb3 49.Re4 Ce8 50. Te7 h5 51.Te8 hg4 52. Re5 Th3 53.Tc8 Rd7 54. Tc7 Rd8 55.Tb7 Th2 56. Rd6 Th6 57.Rc5 Tg6 58. Cf4 Tf6 59.Cd5 Tg6 60. Ce7 Te6 61.Cc6 Rc8 62. Tg7 Te4 63.Rd5 Tf4 64. Ce5 Tf1 65.Tg4 Th1 66.c5 Rc7 67.Tg7 Rc8 68.Cc4 Th2 69.Rc6. (1—0)

124/170. GAMBITUL DAMEI (9)

F. Marshall Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.cd5 ed5 5.Cf3 cd4 6. Dd4 Cf6 7.e4 Cc6 8.Nb5 de4 9.Nc6 bc6 10.Dd8 Rd8 11.Cg5 Ne6 12.0—0 Nb4 13.Cce4 Ce4 14.Ce4 Nd5 15.Nd2 Tb8 16.Tad1 Rc8 17.Cc3 Nc4 18.Tfe1 Td8 19.Nf4 Tb7 20.Td8 Rd8 21.Td1 Td7 22.Td7 Rd7 23.a3 Nd6 24.Ne3 a6 25.Nd4 f6 26.Ce4 Nc7 27. f3 Re6 28.Rf2 Rd5 29. Ne3 Ne5 30.Cc3 Re6 31. Ca4 h5 32.b3 Nd5 33.Cc5 Rf5 34.Ca6 Nb3 35.Cc5 Nc4 36.a4 Nh2 37.g3 h4 38.Nf4 g5 39.Rg2 Ng3 40.

Ng3 hg3 41.Rg3 Re5 42. a5 f5 43.a6 Na6 44.Ca6 Rd4 45.Cc7 Re5 46.f4. (½—½)

125/171. APĂRAREA FRANCEZĂ (10)

Em. Lasker — F. Marshall

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Nb4 5.ed5 Dd5 6.Nf6 gf6 7.Dd2 Nc3 8. Dc3 Cc6 9.Cf3 De4 10. Rd2 Nd7 11.Td1 0—0—0 12.Rc1 e5 13.Nb5 Cd4 14. Cd4 ed4 15.Td4 Dg2 16. Nd7 Td7 17.Td7 Dh1 18. Td1 Dh2 19.Df6 Tf8 20. a4 a6 21.Rb1 Dh5 22.Td3 Te8 23.Dd4 Rb8 24.Dd7 Dh1 25.Ra2 De4 26.Df7 Da4 27.Ta3 Dc6 28.Dh7 Dd5 29.b3 Te2 30.Ta4 Tf2 31.Dh8 Ra7 32.Rb2 c5 33.Tc4 Tf1 34.Ra2 Tf7 35.Dc8 b6 36.Tg4 Dd7 37. Dd7 Td7 38.Tf4 b5 39. Tf6 Td5 40.Rb2 Rb7 41. Th6 b4 42.Th7 Rc6 43. Th6 Td6 44.Th8 Rb5 45. Tb8 Tb6 46.Tc8 a5 47.c4 bc3 48.Rc3. (½—½)

126/172. APĂRAREA OLANDEZĂ (11)

F. Marshall — Em. Lasker

1.d4 f5 2.e4 fe4 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 c6 5.f3 Da5 6. Nf6 ef6 7.fe4 Nb4 8.Df3 d5 9.Ce2 0—0 10.ed5 Dd5 11.Dd5 cd5 12.0—0—0 Td8 = 13.a3 Na5 14.h3 Cc6 15.g3 Ne6 16.Ng2 Nf7 17.Thf1 Tac8 18.Ca4 Nc7 19.Cf4 b5 20.Cc3 b4 21.ab4 Cb4 22.Cd3 a5 23. g4 Nb6 24.Cb4 ab4 25. Ca4 b3 26.c3 Na7 27.Rd2 Nd4 28.cd4 Tc2 29.Re3 Tg2 30.Tf2 Tg3 31.Tf3 Te8 32.Rf2 Tf3 33.Rf3 Ng6 34.Cc5 h5 35.Ta1 hg4 36.hg4 Nc2 37.g5 Rf7 38.Ta7 Rg6 39.gf6 gf6 40. Rf2 Th8 41.Td7 Ta8 42. Re3 Ta2 43.Rd2 Tb2 44. Rc3 Tb1 45.Td5 f5 46. Td8 f4 47.Tf8 Nf5 48.Cb3 f3 49.Cd2 f2 50.Tg8 Rf7 51.Tg2. (½—½)

127/173. APĂRAREA FRANCEZĂ (12)

Em. Lasker — F. Marshall

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Nd3 c5 5.Cf3 de4 6. Ce4 cd4 7.Cf6 gf6 8.Cd4 Nd7 9.Ne3 Cc6 10.Ne4 Da5 11.c3 Tc8 12.0—0

Tg8 13.Te1 Ce5 14.Nh7 Th8 15.Ne4 Dc7 16.Nf4 Nd6 17.Ng3 Cc4 18.Df3 Ng3 19.fg3 Ce5 (VD) 20.

Df6! Th2!?! 21.Nf5!! Th5 22.Te5 Dd8 23.Dd8 Rd8 24.g4! Tg5 25.Cf3!! Tg7 26.Nd3 +— Tg4 27.Rf2 Re7 28.Tae1 Tcg8 29.Nf1 Nc6 30.b3 Th8 31.T5e3 Thg8 32.a4 a5 33.Ce5 Tf4 34.Rg1! Ne8 35.Cc4 b5? 36.ab5 Nb5 37.Ca5 Nd7 38.b4 f5 39.Cb3 Tfg4 40. Cd4 f4 41.Te4 T8g6 42.c4 Rd6 43.c5 Rd5 44.Cf3 Tf6 45.Td4 Rc6 46.Ce5. (1—0)

128/174. GAMBITUL DAMEI (13)

F. Marshall — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 Cc6 3.cd5 Dd5 4.Cf3 Cf6 5.Cc3 Da5 6.c3 e5 7.de5 Ce5 8.Nb5 Ced7 9.Db3 Nb4 10.Nd2 0—0 11.Nd7 Nd7 12.0—0 Ne6 13.Dc2 Dh5 14.Ce4 Ne7 15.Cg3 Dc5 16.Nc3 Tfe8 17.Tfc1 Nd5 18.Cg5 Nc6 19.Cf5 Nf8 20.b4 Dd5 21.f3 Nd7 22.e4 Nf5 23.ef5 h6 24.Nf6 hg5 25. Td1 Db5 26.Ng5 Nb4 27. Dc7 Df5 28.Nh4 b6 29. Nf2 Te2 30.Td8? Td8 31. Dd8 Nf8 32.Dd1 De5 33. Nd4 Nc5 34.Nc5 Dc5 35. Rh1 Df2 36.Dg1 Ta2 37. Ta2 Da2 —+ 38.Dd1 Dc4 39.Dd8 Rh7 40.h4 b5 41.Dg5 b4 42.h5 b3 43. h6 gh6 44.Df5 Rg8 45. De5 a5 46.f4 a4 47.f5 Rh7 48.f6 Rg6 49.Rh2 Dh4 50.Rg1 Df6 51.De4 Df5 52.Db4 Rh7 53.Db7 Dc5 54.Rh2 Dc4 55.Dd7 b2 56.Df5 Rg8 57.g4 a3 58.g5 Dh4. (0—1)

129/175. APĂRAREA FRANCEZĂ (14)

Em. Lasker — F. Marshall

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Nd3 c5 5.Cf3 c4? (5...cd4 ; 5...Cc6 =) 6.Ne2 de4 7.Ce5 Nd6 8.0—0 a6 9.Cc4!? h6 10.f3 ef3 11. Nf3 Nh2?! 12.Rh2 h5 13. Nf4 Cg4 14.Rg1 g5 15. Ne5 Tg8 16.Ng4 hg4 17.

Ce4 Cd7 18.Dg4 Ce5 19. de5 Rf8 20.Tad1 Dc7 21. Cf6. (1—0)

130/176. GAMBITUL DAMEI (15)

F. Marshall — Em. Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 Ce4 6.Ne7 De7 7.cd5 Cc3 8. bc3 cd5 9.Db3 c6 10.c4 (B 10.Nd3 etc. ±) 0—0 11.Cf3 Dc7 12.Tc1 Da5 13.Tc3 Cd7 14.Cd2 c5 15. cd5 cd4 16.ed4 Te8 17. Te3 Te3 18.fe3 Cf6 19. Ne2?! (19.Nd3; VD) Ce4 20.Dd3 (20.Db2) Nf5! 21.

0—0 Cg3! 22.Tf5 Cf5 23. e4 Ce7 ∓ 24.a4 Tc8 25. d6 Cg6 26.Cc4 Dg5 27. Nf1 b5 28.Ca5 Cf4 29. Dg3 Df6 30.De3 Dd6 31. Nb5 Db6 32.Nc4 Ce6 33. Ne6 fe6 —+ 34.Cb3 c5 35.Rf2 Tb8 36.Cc5 cd4 37.Dd4 Tc8. (0—1)

	New York						Philadelphia	
	01	02	03	04	05	06	07	08
LASKER	1	1	1	½	½	½	½	1
MARSHALL	0	0	0	½	½	½	½	0
Mutări	50	52	42	40	39	20	49	69

Memphis		Chicago		Baltimore		New York	Total
09	10	11	12	13	14	15	
½	½	½	1	1	1	1	11½
½	½	½	0	0	0	0	3½
46	48	51	46	58	21	37	668

Lasker a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Scorul cu care s-a încheiat meciul ne scutește de orice comentarii. Este adevărat că și în revanșa Lasker — Steinitz se consemnase în final aceeași diferență de 8 puncte, însă Steinitz, deși era mai în vîrstă cu 32 de ani, reușise să cîștige două partide, în timp ce Marshall, care era mai tînăr decît Lasker cu 9 ani, nu a fost în situația de a înregistra nici o victorie.

VIII. Em. LASKER — S. TARRASCH
(Ger ania) (Germania)

Germania: 17 august — 30 septembrie 1908

În sfîrșit, confruntarea celor mai buni și talentați jucători de șah ai timpului, un fel de „meci al secolului XIX", avea să se petreacă în anul... 1908, adică cu aproximativ un deceniu mai tîrziu decît era normal să se desfășoare. Lasker, considerînd că este într-o formă superioară tuturor celorlalți jucători, s-a hotărît să atace „marele meci" cu Tarrasch, pretendent la titlu încă din anul 1891, adică imediat după meciul Steinitz — Gunsberg.

Siegbert Tarrasch s-a născut la 5 martie 1862 în orașul Breslau, unde își desfășura activitatea profesională și șahistă Adolf Anderssen, primul campion mondial neoficial, care se pare că în mod indirect i-a insuflat dragostea pentru șah. După absolvirea Facultății de medicină în 1885, la 23 de ani, proaspătul doctor Tarrasch a pornit în viață... pe două cărări : cea de medic și cea de profesionist al șahului, ultima constituind, o dată cu trecerea anilor, activitatea de bază a marelui maestru german. Însușindu-și și aplicînd la un nivel superior teoriile „Școlii noi" elaborate de Steinitz, Tarrasch le-a distilat și trans-

format (cronat) în dogme după îndelungate cercetări, devenind după succesele în lanț din perioada 1888—1894 (Nürnberg, Breslau, Manchester, Dresda și Leipzig) șalangerul autentic, dar temut, al deținătorilor titlului mondial, motiv pentru care a fost... evitat cu grijă timp de peste un deceniu.

De astă dată, Lasker, simțindu-se stăpîn pe situație, a dat curs solicitării lui Tarrasch, propunînd un meci pînă la opt victorii de partidă, acceptînd Germania ca loc de desfășurare, dar cerînd să i se depună în bancă 7 500 de mărci ca onorariu personal pentru punerea în joc a titlului suprem și un fond de premii de 6 500 de mărci, din care învingătorul urma să primească 4 000, iar învinsul 2 500. Trebuie remarcată atmosfera de antipatie reciprocă a celor doi adversari, întrevăzîndu-se o luptă la baionetă, mai ales psihologică.

131/177. PARTIDA SPANIOLĂ (1)

Em. Lasker — S. Tarrasch

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Nc6 dc6 5.d4 ed4 6.Dd1 Dd4 7.Cd4 c5 8.Ce2 Nd7 9.b3 Nc6 10.f3 Ne7 11.Nb2 Nf6 12.Nf6 Cf6 13.Cd2 0—0—0 14.0—0—0 Td7 15.Cf4 Te8 16.Ce4 b6 17.a4 a5 18.Td7 Cd7 19.Td1 Ce5 20.Ce5 Te5 21.c4 Te8 22.Ch5 Tg8 23.Td3 f6 24.Rd2 Ne8 25.Cg3 Nd7 26.Re3 Te8 27.Ch5 Te7 28.g4 c6 29.h4 Re7 30.g5 f5 31.Cg3 fe4 32.Ce4 Nf5 33.h5 Td7 34.Tc3 Td1 35.Rf4 Nd7 36.Te3 Th1 37.Cg3 Th4 38.Re5 Th3 39.f4 Rd8 40.f5 Th4 41.f6 gf6 42.Rf6 Ne8 43.Cf5 Tf4 44.g6 hg6 45.hg6 Tg4 46.Te8 +— Re8 47.g7 Rd7 48.Ch4 Tg7 49.Rg7 Re6 50.Cf3 Rf5 51.Rf7 Re4 52.Re6 Rd3 53.Rd6 Rc3 54.Rc6 Rb3 55.Rb5. (1—0)

132/178. PARTIDA SPANIOLĂ (2)

S. Tarrasch — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 d6 5.d4 Nd7 6.Cc3 Ne7 7.Te1 ed4 8. Cd4 0—0 9.Cc6 Nc6 10. Nc6 bc6 11.Ce2 Dd7 12. Cg3 Tfe8 13.b3 Tad8 14. Nb2 Cg4 (?!) 15.Ng7 Cf2 16.Rf2? (16.Dd4! Cg4 17. Cf5!) Rg7 17.Cf5 Rh8 18. Dd4 f6 19.Da7 Nf8! 20. Dd4 Te5! 21.Tad1 Tde8 22.Dc3 Df7 (A d6—d5) 23.Cg3 Nh6! 24.Df3 d5 25.ed5 Ne3 26.Rf1 cd5 27.Td3? (27.Cf5) De6 28. Te2 f5 29.Td1 f4 30.Ch1 d4 31.Cf2 Da6 32.Cd3 Tg5 33.Ta1 Dh6! 34.Re1 Dh2 —+ 35.Rd1 Dg1 36. Ce1 Tge5 37.Dc6 T5e6 38. Dc7 T8e7 39.Dd8 Rg7 40. a1 f3! 41.gf3 Ng5! (0—1)

133/179. PARTIDA SPANIOLĂ (3)

Em. Lasker — S. Tarrasch

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 Ca5 9.Nc2 c5 10.d4 Dc7 11.Cbd2 Cc6 12.h3 0—0 13.Cf1 cd4 14.cd4 Cd4 15. Cd4 ed4 16.Cg3 Cd7 17. Nb3 Db6 18.Cf5 (?!) Nf6 19.Nf4 Ce5! 20.Nd5 Ta7 21.Db3 Tc7 22.g4 g6 23. Ch6 Rg7 24.g5 Nd8 25. Dg3 (VD) f6! 26.Cf5 Rh8

(26...gf5?) 27.Ch4 fg5 28. Ng5 Ng5 29.Dg5 d3 30. Rh1 Tc2 31.Te3 (E 31... Df2) Tff2 —+ 32.Cg2 d2 33.Tg1 Tc1 34.De7 Tg1 35.Rg1 d1D 36.Rf2 Df3 37.Re1 Da5 38.Tc3 Nh3 39.Dd6 Dac3 40.bc3 Dc3 41.Re2 Dc2 42.Re3 Dd3 43.Rf4 g5 44.Rg5 Cf7! (0—1)

134/180. PARTIDA SPANIOLĂ (4)

S. Tarrasch — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 d6 5.d4 Nd7 6.Cc3 Ne7 7.Te1 ed4 8.

Cd4 Cd4 9.Dd4 Nb5 10. Cb5 0—0 11.Ng5 h6 12. Nh4 Te8 13.Tad1 Cd7! 14.Ne7 Te7 15.Dc3 (A Cb5—d4—f5) Te5!! 16. Cd4 Tc5 17.Db3 Cb6 18. f4 Df6 19.Df3 Te8 20.c3 a5 21.b3 a4! 22.b4 Tc4 23.g3 Td8! 24.Te3 (B 24. a3! c5 25.Cb5 cb4 26.cb4!) c5 25.Cb5? (25.bc5) cb4 26.Td6 Td6 27.e5 (VD)

Tf4!! 28.gf4 Dg6 29.Rh1 Db1 30.Rg2 Td2 31.Te2 Da2 32.Td2 Dd2 33.Rg3 a3! 34.e6 De1 35.Rg4 De6 36.f5 Dc4 37.Cd4 a2 38. Dd1 Cd5 39.Da4 Cc3 40. De8 Rh7 41.Rh5 a1D. (0—1)

135/181. PARTIDA SPANIOLĂ (5)

Em Lasker — S Tarrasch

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 Ca5 9.Nc2 c5 10.d4 Dc7 11.Cbd2 Cc6 12.h3 0—0 13.Cf1 cd4 14.cd4 Cd4 15.Cd4 ed4 16.Ng5 h6 17. Nh4 Db6 18.Dd3 g5? 19. Ng3 Ne6 20.Tad1 Tfc8? 21.Nb1 Cd7 22.e5 Cf8 23. Df3 d5 24.Dh5 Rg7 25.f4 f5 26.ef6 Nf6 27.fg5 hg5 28.Ne5 d3 29.Rh1 Cg6 30.Dg5 +— Nf7 31.Cg3 Ne5 32.Te5 Th8 33.Nd3 Tac8 34.Tde1 Rf8 35.Ng6 Dg6 36.De3 Tc7 37.Cf5 Dc6 38.Dg5. (1—0)

136/182. APARAREA FRANCEZĂ (6)

S. Tarrasch — Em Lasker

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Cf6 5.Cf6 Df6 6.Cf3 Nd7 7.Ng5 Dg6 8. Nd3 f5 9.h4 Cc6 10.De2 h6 11.Nf4 0—0—0 12. 0—0—0 Nd6 13.Ne5 The8 14.h5 Df7 15.c3 Ce5 16.Ce5 Ne5 17.De5 Df6 18. f4 De5 19.fe5 Te7 20.Ne2 Nc6 21.Nf3 Ne8 22.Tdg1 c6 23.Th2 Rc7 24.Re2 Rb6 25.b4 Rc7 26.g4 fg4 27.Tg4 a5 28.a3 ab4 29. ab4 Ta8 30.Rd3 Td8 31. Ne4 b5 32.Re3 Rb6 33.

Tg3 Ta8 34.Thg2 Ta3 35. Rd3 Nh5 36.Tg7 Tg7 37. Tg7 Ta2 38 Td7 Ne2 39. Re3 Nc4 40.Td6 Ta3 41. Tc6 Ra7 42 Rf4 Tc3 43. d5 ed5 44 Nd5 Tc1 45. Nc4 bc4 46.e6 c3 47.Re3 Rb7 48.b5 Te1 49.Rd3 h5 50.Rc3 h4 51.Tc4 Te6 52. Th4 Rb6 53.Rb4 Tg6. (½—½)

137/183. APĂRAREA FRANCEZĂ (7)

Em. Lasker — S. Tarrasch

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Nb4 5.Nd3 de4 6.Ne4 c5 7.dc5 Nc3 8.bc3 Da5 9.Nf6 gf6 10.Dd4 e5 11.De3 Dc7 12.Ce2 Cd7 13.Df3 Re7 14.c6 Cc5 15. cb7 Nb7 16.Nb7 Db7 17. De3 Tac8 18.0—0 De4 19. Tab1 Thd8 20.Cg3 De3 21.fe3 Td2 22.Tf2 Tcd8 23.Tb5 Td1 24.Tf1 Ca4 25.Ce4 Cb6 26.Ta5 Cc8 27.Tc5 Cb6 28.Tc7 Rf8 29.Cf6 Tf1 30.Rf1 Rg7 31. Cg4 Td5 32.Ta7 h5 33.e4 Tc5 34.Ce3 Tc3 35.Re2 Cc4 36.Cf5 Rh8 37.Tf7 Tc2 38.Rd3 Tc1 39.Ce3 Ce3 40.Re3 Tc3 41.Rf2 Tc2 42.Rg3 h4 43.Rh3 Te2 44.Tf5 Te4 45.Tg5 Rh7 46.Tg4 Te3 47.Th4 Ta3 48.Rg5 Ta2 49.Rf5 Te2 50.h3 Rh6 51.g3 Te3 52.h4 Rh7 53.Tg5 Te1 54. g4 Rh6 55 Rf6 Rh7 56. Te5 Tf1 57.Rg5 Tf7 58. h5 Ta7 59.Tb5 Tg7 60. Rf4 Ta7 61.g5 Rg7 62. Rf5 Tf7 63.Rg4 Ta7 64. h6 Rg6 65.Tb6 Rh7 66. Rh5 Ta5 67.Tb7 Rg8 68. Te7 Tb5 69 Rg6 Tb6 70. Rf5 Tb5 71.Rf6 Tb8 72. g6 Ta8 73.Te5 Rh8 74. Rg5 Tg8 75.Tb5 Te8 76. h7. (1—0)

138/184. PARTIDA SPANIOLĂ (8)

S. Tarrasch — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.d4 Ne7 6.De2 Cd6 7.Nc6 bc6 8.de5 Cb7 9.Te1 0—0 10.Cd4 Cc5 11.Ce3 Ce6 12.Ne3 Cd4 13.Nd4 c5 14. Ne3 d5 15.ed6 Nd6 16. Dh5 Nb7 17.Tad1 Te8 18. Cb5 Df6 19.Cd6 cd6 20. Nc1 Te6 21.c3 Tae8 22. Te3 Te5 23.Tde1 h6 24. Dg4 T8e6 25.Te5 de5 26. f3 De7 27.Ne3 Nd5 28.b3 c4 29.bc4 Nc6 30.Tb1 Dc7

31.c5 Dd8 32.Df5 e4 33. f4 Dd3 34.Te1 Dc3 35.Rf2 Dc4 36.Dg4 Da2 37.Te2 Dc4 38.Td2 Nb5 39.Dd1 Ta6 40.Tc2 De6 41.h3 Nd3 42.Td2 f5 43.Rg3 Ta3 44.Rh2 a5 45.De1 Ta4 46.Dc3 Tb4 47.c6 Tc4 48.Da5 Tc6. (½—½)

139/135. APĂRAREA FRANCEZĂ (9)

Em. Lasker — S. Tarrasch

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Nb4 5.Nd3 de4 6.Ne4 c5 7.dc5 Dd1 8.Td1 Cbd7 9.Nf6 Cf6 10.Nf3 Nc5 11.Cge2 Re7 12.0—0 Nd7 13.Cc1 Tab8 14.Cd3 Nd6 15.Td2 Thd8 16.Te1 Ne8 17.Ted1 b5 18.g3 b4 19.Ce2 Tbc8 20.Cd4 a5 21.Cb3 Nc7 22.Nb7 Tb8 23.Ng2 Nb6 24.Ce5 Td2 25.Td2 Tc8 26.Rf1 Nb5 27.Re1 a4 28.Cc1 Cd7 29. Cd7 Nd7 30.Nf1 Na5 31. b3 Nc6 32.Nc4 e5 33.Cd3 f6 34.Re2 Ne8 35.f3 Td8 36.Cc5 Td2 37.Rd2 ab3 38.Cb3 Nb6 39.c3 bc3 40. Rc3 Ng1 41.h3 Nf2 42.g4 Ne1 43.Rd3 Nc6 44.Re3 Rd6 45.Ng8 h6 46.Nh7 Ne8 47.Nd3 Nf7 48.Nb5 Nb4 49.Nd3 Na3 50.Nb5 Rd5 51.Nd3 h5 52.Re2 h4 53.Re3 Ng8 54.Re2 Rd6 55.Re3 Nd5 56.Ng6 Re7 57.Ne4 Nc4 58.Nd3 Nf7 59.Re2 Rf8 60.Ne4 g6 61. Ca1 Rg7 62.Cc2 Nc5 63. a4 Rh6 64.a5 Rg5 65.Ce1 f5 66.gf5 gf5 67.Nb7 Nc4 68.Cd3 Nb4 69.a6 e4 70. fe4 fe4 71.Ne4 Na6 72. Rf3. (½—½)

140/136. PARTIDA SPANIOLĂ (10)

S. Tarrasch — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.d4 Ne7 6.De2 Cd6 7.Nc6 bc6 8.de5 Cb7 9.Cc3 0—0 10. Te1 Cc5 11.Cd4 Ce6 12. Ne3 Cd4 13.Nd4 c5 14. Ne3 d5 15.ed6 Nd6 16. Ce4 Nb7 17.Cd6 cd6 18. c4 Df6 19.Tad1 Tfe8 20 Dg4 ± Nc6 21.Te2 Te4 22.Dg3 De6 23.h3 Td8 24.Ted2 Te5 (VD) 25.

Nh6! Dg6 26.Nf4 Te6 27. Nd6 +— Dh5 28.Dg4 Dg4 29.hg4 Te4 30.Nc5 Td2 31.Td2 h5 32.Td6. (1—0)

141/187. APĂRAREA FRANCEZĂ (11)

Em. Lasker — S. Tarrasch

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Nb4 5.ed5 Dd5 6.Cf3 c5 7.Nf6 gf6 8.Dd2 Nc3 9.Dc3 Cd7 10.Td1 Tg8 11.dc5 Dc5 12.Dd2 Db6 13.c3 a6 14.Dc2 f5 15.g3 Cc5 16.Ng2 Dc7 17. De2 b5 18.0—0 Nb7 19. c4 b4 20.Dd2 Tb8 21.Dh6 Nf3 22.Nf3 De5 23.Tfe1 (VD) Db2?? 24.Df4 +—

Tc8 25.Dd6 f6 26.Nh5 Tg6 27.Ng6 hg6 28.Te6. (1—0)

142/188. PARTIDA SPANIOLĂ (12)

S. Tarrasch — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 Cf6 4.Cc3 Nb4 5. 0—0 d6 6.Cd5 Nc5 7.d4 ed4 8.Cd4 Nd4 9.Dd4 0—0 10.Cf6 Df6 11.Df6 gf6 12.Nh6 Te8 13.Tfe1 a6 14.Nf1 Rh8 15.Nd2 Ce7 16.Nc3 Cg8 17.f4 Rg7 18.Te3 Rf8 19.Nd3 Nd7 20.Tae1 Nb5 21.e5 Nd3 22.Td3 fe5 23.fe5 de5 24. Te5 b6 25.Th5 h6 26.Nd2 Te6 27.Td7 Tc8 28.Tf5 Te7 29.Te7 Re7 30.Te5 Rf6. 31.Nc3 Rg6 32.Te3 Td8 33.Tg3 Rf5 34.Tg7 Re6 35.Th7 c5 36.Rf2 b5 37.Re2 b4 38.Nd2 Td4 39. g3 Tg4 40.Nh6 Cf6 41. Th8 Tc4 42.Rd1 Cg4 43. Nf4 Rf5 44.b3 Tc3 45. Nd2 Tf3 46.Th5 Re4 47. Th4 Rf5 48.h3 Cf6 49. Tf4 Tf4 50.Nf4 Re4 51. Re2 c4 52.Ng5 Cd5 53. bc4 Cc3 54.Rd2 Rf5 55. Nf4 Ca2 56.c5 Re6 57.c6 Cc3 58.Rd3 Cd5 59.Rc4 Ce7 60.Rc5 a5 61.c7 Rd7 62.Rb5 Cf5 63.Ra5 Cd4 64.Rb4 Cc2 65.Rc4. (1—0)

143/189. GAMBITUL DAMEI (13)

Em. Lasker — S. Tarrasch

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.Cf3 Cc6 5.e3 Cf6 6. a3 Nd6 7.dc5 Nc5 8.b4 Nd6 9.Nb2 0—0 10.Tc1 a5 11.b5 Ce5 12.cd5 ed5 13.Ne2 Ne6 14.0—0 De7 15.a4 Tac8 16.Cd4 Cc4 17.Na1 Nb8 18.Te1 Dd6 19.g3 Tfd8 20.Cb1 Cb6 21.Nc3 Te8 22.Db3 Cc4 23.Ce6 De6 24.Nf6 gf6 25. Ted1 Na7 26.Nf3 Ce3 27. Tc8 Dc8 28.b6 Nb6 29. fe3 Te3 30.Db6 Tf3 31. Da5 Dc4 32.Dd2 f5 33. Tc1 Dg4 34.Dd5 f4 35. Cd2 Te3 36.Tf1 Te6 37. Tf4 Dd1 38.Rg2 b6 39. Dd7 De2 40.Tf2 Dh5 41. Cf3 h6 42.Cd4 Te5 43. Dd8 Rh7 44.Df8. (1—0)

144/190. PARTIDA SPANIOLĂ (14)

S. Tarrasch — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.d4 Ne7 6.De2 Cd6 7.Nc6 bc6 8.de5 Cb7 9.Te1 0—0 10. Cc3 Cc5 11.Cd4 Ce6 12. Ne3 Cd4 13.Nd4 c5 14. Ne3 d5 15.ed6 Nd6 16. Tad1 Dh4 17.h3 Db4 18. Nc1 Ne6 19.a3 Db7 20. De4 De4 21.Ce4 Tfd8 22. Ne3 Nf5 23.Cc5 Nc2 24. Td2 Nf5 25.Cb7 Td7 26. Ted1 Ne6 27.Cd6 cd6 28. Td6 Td6 29.Td6 a5 30. b4 ab4 31.ab4 Rf8 32.b5 Re7 33.Td1 Td8 34.Tb1 Nd5 35.Ng5 f6 36.Nf4 Nb7 37.Te1 Rd7 38.Tc1 Re6 39.b6 Td7 40.Te1 Rd5 41.Te8 Rc6 42.Ne3 Na6 43.Ta8 Nd3 44.Tb8 Na6 45.Rh2 Nd3 46.Nf4 Ng6 47.Ne3 Nd3 48.g4 Ng6 49.Rg3 h5 50.f4 hg4 51.hg4 Te7 52.Tc8 Rb7 53.Tc3 Ne4 54.Ta3 Rc6 55.Tc3 Rb7 56.Ta3 Rc6 57.Tc3 Rb7 58.f5 g6 (VD)

59.g5 Tf7 60.gf6 Tf6 61. Tc7 Ra6 62.Ta7 Rb5 63. b7 Nb7 64.Tb7 Rc4 65. Rf4 gf5 66.Re5 Tf8 67. Tc7 Rd3 68.Nc5 Td8 69.

Nb4 f4 70.Tc3 Re2 71. Re4 Te8 72.Rf4 Te6 73. Nc5 Rd2 74.Nd4 Th6 75. Re4 Te6 76.Rd5 Te7 77. Ta3 Te8 78.Ne5 Tg8 79. Re4 Tg4 80.Rd5 Tg8 81. Nd4 Te8 82.Tf3 Re2 83. Tg3 Rd2 84.Ne5 Td8 85. Re4 Rc2 86.Tc3 Rd2 87. Tb3 Tc8 88.Th3 Te8 89. Th2 Rc1 90.Rd4 Td8 91. Rc3 Rd1 92.Nd4 Re1 93. Rd3 Tf8 94.Tg2 Tf7 95. Ne3 Td7 96.Nd4 Tf7 97. Tg5 Tf8 98.Tb5 Rf1 99. Tb1 Rg2 100.Tg1 Rh3 101.Ne3 Rh4 102.Re4 Tf7 103.Nd4 Tf8 104.Ng7 Ta8 105.Nf6 Rh3 106.Ne5 Ta4 107.Rf5 Ta3 108.Nf4 Ta5 109.Re4 Rh4 110.Ng3 Rh5 111.Ne5 Rh4 112.Rf5 Ta3 113.Tg2 Tb3 114.Ta2 Tf3 115.Nf4 Tb3 116.Tg2 Tb5 117.Re4 Rh5 118.Ne5 Rh4 119.Rf5 Tb3. (½—½)

145/191. PARTIDA PIONULUI DAMEI (15)

Em. Lasker — S. Tarrasch

1.d4 d5 2.Cf3 c5 3.dc5 e6 4.e4 Nc5 5.ed5 ed5 6. Nb5 Cc6 7.0—0 Cf6 8. Cc3 0—0 9.Ng5 Ne7 10. Nf6 Nf6 11.Dd5 Nc3 12. Dd8 Td8 13.bc3 Ca5 14. Tfe1 Nd7 15.Nd3 Te8 16. Cd4 Rf8 17.Cb3 b6 18. Ca5 ba5 19.Rf1 Tac8 20. c4 Ne6 21.Te5 Nc4 22. Ta5 Nd3 23.cd3 Tc3 24. Ta7 Td3 25.Te1 Td2 26. Te8 Re8 27.Re1 Tb2 28. a4 g6 29.a5 Ta2 30.a6 Rf8 31.Ta8 Rg7 32.g4 Rf6 33.h4 h5 34.gh5 gh5 35. a7 Rg7 36.Rd1 Rh7 37. Re1 Rg7 38.Rb1 Ta4 39. Re2 Ta2 40.Re3 Ta3 41. Re4 Ta4 42.Rb5 Ta1 43. f4 Tb1 44.Re5 Ta1 45. Rd6 Rf6 46.Rd7 Rf5 47. Re6 Rf4 48.Rb6 Tb1 49. Re6 Te1 50.Rb6 Tb1 51. Re6 Ta1 52.Rb6. (½—½)

146/192. PARTIDA SPANIOLĂ (16)

S. Tarrasch — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.Cc3 Nb4 5.0—0 0—0 6.d3 d6 7.Ng5 Ne6 8.d4 ed4 9.Cd4 h6 10.Nh4

Ce5 11.f4 (VD) Nc5!? 12. Nf6 Df6 13.fe5 De5 14. Ce2 Ng4 15.Tf3 Nf3 16. gf3 f5! 17.Dd3 c6 18.Nc4 Rh8 19.Rh1 b5 20.Nb3 fe4 21.De4 De4 22.fe4 Tae8! 23.Cc6 Te4 24.Cg3 Tee8 25.Td1 Tf2 26.Cd4?? Nd4 (0—1)

	Düsseldorf				München												Total
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	
LASKER	1	1	0	1	1	½	1	½	½	0	1	0	1	½	½	1	10½
TARRASCH	0	0	1	0	0	½	0	½	½	1	0	1	0	½	½	0	5½
Mutări	55	41	44	41	38	53	76	48	72	32	28	65	44	119	52	26	834

Lasker a avut piesele albe în partidele fără sot.

Desfăşurat într-un climat de duşmănie fără precedent între cei doi doctori, unul în matematici şi filozofie, altul în medicină şi amîndoi în şah, meciul a confirmat faptul că Lasker era la acea oră campionul de necontestat al şahului mondial. Întrecerea care ar fi putut să fie o perlă a istoriei luptelor pentru laurii şahului mondial, întîrziase cu aproximativ zece ani.

Despre această mult aşteptată confruntare, marele maestru Znosko — Borovski scria după cîţiva ani : „În acest meci s-au aflat în competiţie cei mai puternici reprezentanţi ai ultimelor două decenii, teoreticieni eminenţi, fondatori sau exponenţi a două

curente și teorii, doi veșnic împătimiți rivali care aparent sînt foarte apropiați în joc, dar foarte opuși unul altuia".

Dr. Tarrasch, marele maestru care a luptat o viață întreagă pentru cucerirea titlului mult rîvnit, după acest meci și-a încheiat practic cariera șahistă. Deși a continuat să participe la marile turnee internaționale încă două decenii, el nu a mai reușit niciodată să ocupe unul din cele trei locuri pe podiumul de premiere.

IX. Em. LASKER — D. JANOWSKI
(Germania) (Franța)

Paris: 19 octombrie — 9 noiembrie 1909

O altă eminență care aspira la titlul mondial a fost și David Janowski, unul din cei mai originali maeștri din istoria modernă a șahului, născut la 25 mai 1868 în Polonia și stabilit definitiv spre sfîrșitul anului 1894 în capitala Franței. Jucător pasionat, adeseori, în diversele stadii ale partidei, era preocupat mai mult de frumusețea combinațiilor decît de rezultatul final, fapt pentru care nu de puține ori și-a asumat riscuri ce l-au dus la remiză sau chiar la înfrîngere. Încadrîndu-se mult — după metoda timpului — în revoluția steinitziană, nu ezita, de cîte ori i se ivea prilejul, să se avînte în jocul aventuros al perioadei romantice din vremea lui La Bourdonnais sau Anderssen.

Cunoscînd desigur toate aceste caracteristici ale personalității viitorului său adversar, nu e deloc de mirare că Lasker, după ce a tranșat clar în favoarea sa rivalitatea cu Tarrasch, a răspuns afirmativ unei

mai vechi scrisori-provocare a lui Janowski, impulsionat și de faptul că după marea întrecere internațională de la Petersburg, organizată în memoria lui Cigorin la începutul anului 1909, apăruse la orizont un nou talent de excepție, cu pretenții justificate la titlu, marele maestru A. Rubinstein, cîștigătorul de fapt al turneului Petersburg/1909, la egalitate cu Em. Lasker, dar învingător în partida directă.

Lasker n-a greșit cu nimic în prognoza sa privind rezultatul meciului cu Janowski, așa cum se va vedea din cele zece partide convenite prin contract să se dispute în celebrele saloane ale clubului „La Regénce" din Paris.

147/193. PARTIDA SPANIOLĂ (1)

Em. Lasker — D. Janowski

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 a6 4.Na1 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 d6 7.Nc6 bc6 8.d4 Cd7 9.de5 de5 10. Cbd2 f6 11.Cc4 a5 12.Nd2 a4 13.Ca5 Ta6 14.De2 Cc5 15.Ted1 Ne6 16.b4 ab3 17.ab3 Da8 18.Nc3 Rf7 19.Ch4 g6 20.Tf1 Rg7 21.f4 ef4 22.Cf5 Nf5 23. ef5 Nd6 24.Cc4 Ta1 25. Ta1 Te8 26.Df3 Dd8 27. Dc6 Ce4 28.Cd6 Dd6 29. Dd6 cd6 30.Nd4 gf5 31. Ta2 Rf7 32.c3 Re6 33.Rf1 Tc8 34.Re1 Tb8 35.b4 Rd5 36.Re2 Rc4 37.Ta6 Tg8 38.Rf3 Tg4 39.Ta5 Cd2 40.Rf2 Ce4. (½—½)

148/194. JOCUL CELOR PATRU CAI (2)

D. Janowski — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Cc3 Cf6 4.Nb5 Nb4 5. 0—0 0—0 6.d3 d6 7.Ng5 Nc3 8.bc3 Ce7 9.Nc4? (B 9.Ch4! ±) **Cg6 10.Ch4 Cf4 11.Nf4 ef4 12.Cf3 Ng4** (Ad) **13.h3 Nh5 14.Tb1 b6 15.Dd2 Nf3 16.gf3 Ch5 17.Rh2 Df6 18.Tg1 Tae8 19.d4 Rh8 20.Tb5 Dh6 21.Tbg5 f6 22.T5g4 g6 23.Nd3 Te7 24.c4** (?) **Cg7 25.c3 Ce6! 26.Nf1** (VD) **f5! 27.T4g2 Tf6 28. Nd3 g5!! 29.Th1 g4 30.**

Ne2 Cg5! 31.fg4 f3 32.Tg3 fe2. (0—1)

149/195. PARTIDA SPANIOLĂ (3)

Em. Lasker D. Janowski

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 a6 4.Nc6 dc6 5.d4 ed4 6.Dd4 Ng4 7.Cc3 Dd4 8.Cd4 0—0—0 9.Ne3 Nb4 10.Ce2 Ne2 11.Re2 Nc3 12.bc3 Cf6 13.f3 Cd7 14. Tad1 Ce5 15.Td4 b6 16.f4 Cd7 17.Thd1 c5 18.T4d3 Cb8 19.Rf3 Tde8 20.f5 Te7 21.Nf4 Cc6 22.g4 The8 23.Te3 f6 24.g5 Ca5 25.h4 Cc4 26.Te2 Tf7 27. Tg1 Rd7 28.h5 Cd6 29.h6 fg5 30.Tg5 g6 31.fg6 hg6 32.Tg6 Tef8 33.Tg7 Tg7 34.hg7 Tg8 35.Tg2 Ce8 36.Ne5 Re6 37.Rf4. (1—0)

150/196. JOCUL CELOR PATRU CAI (4)

D. Janowski Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Cc3 Cf6 4.Nb5 Nb4 5.0—0 0—0 6.d3 d6 7.Ng5 Nc3 8.bc3 Ce7 9.Nc4 (?) Cg6 10.Ch4? Cf4 11.Nf4 ef4 12.Cf3 Ng4 13.Dd2 Nf3 14.gf3 Ch5 15.Rh1 Rh8 16.Tg1 Dd7 17.Tg5 g6 18. Tag1 f6 19.T5g4 Tae8 20. Dc1 f5! (Ap) 21.Tg5 c6 22.Df1 d5 23.ed5 cd5 24. Nb3 Dc6 25.Dg2 Df6 26. Th5!?! gh5 27.Nd5 Dc3 28.Dg5 Te1! 29.Df4 b6 30.Te1 Dc1 31.Rg2 Dc7! (Am) 32.Nb3 Tf6 33.Rf1 Dd6 ∓ 34.Dc4 Rg7 35.f4 Dd8 36.Dc3 b5 37.De5 Dd7 38.Re2 Rg6 39.Rd2 Tf8 40.Ne6 Dc6 41.Dc3 Te8 —+· 42.Dg3 Rf6 43. Nb3 h6 44.c3 Dh1 45.Nd1 Dc1 46.Re2 Tc8 47.c4 bc4 48.d4 c3 49.Dc3 Tc8 50.Dc3 Dc3 51.Rc3 Te4. (0—1)

151/197. PARTIDA SPANIOLĂ (5)

Em. Lasker D. Janowski

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Nc6 dc6 5.d4 ed4 6.

Dd4 Ng4 7.Cc3 Dd4 8. Cd4 0—0—0 9.Cde2 Nc5 10.f3 Ne6 11.Nd2 Ce7 12. 0—0—0 f6 13.Cf4 Nc4 14.b3 Nf7 15.Cd3 Nd6 16. Nf4 Na3 17.Rb1 Cg6 18. Nc1 Nd6 19.g3 c5 20.Cd5 The8 21.Nb2 Nd5 22.ed5 Te2 23.Tde1 Tde8 24.Rc1 Rd7 25.Te2 Te2 26.Rd1 Te3 27.Tf1 b5 28.Rd2 Te8 29.c4 c6 30.Tc1 b4 31.dc6 Rc6 32.Te1 Ta8 33.Ta1 Td8 34.Re2 a5 35. a3 Nc7 36.a4 h5 37.Td1 h4 38.f4 hg3 39.hg3 Th8 40.Cf2 Ce7 41.Rf3 Cf5 42.Td5 Ce7 43.Td1 Cf5 44.Td5 Cd6 45.Nc1 Nb6 46.Ne3 Te8 47.f5 Cc8 48. Ce4 Th8 49.Nc5 Nc7 50. Cf2 Th2 51.Nf8 Nb6 52. Ce4 Th7 53.Cc5 Nc7 54. Ce6 Ne5 55.Tc5 Rd7 56. Ta5 Th3 57.Td5 Rc6 58. Cf4 Nf4 59.Rf4 Cb6 60. Td6 Rc7 61.Td3. (1—0)

152/198. PARTIDA SPANIOLĂ (6)

D. Janowski — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 d6 5.d4 Nd7 6.0—0 Ne7 7.Te1 ed4 8. Cd4 0—0 9.Cde2 Cc5?! (B 9...a6!) 10.Cg3 Nb5 11. Cb5 Te8 12.b3 Nf8 13. Nb2 g6 14.f4 Ced7 15. Df3 ± a6 16.Cd4 Ng7 17. Tad1 De7 (VD) 18.Cdf5!!

gf5 19.Cf5 De6 20.Cg7 Rg7 21.e5! Rf8 22.ef6! De1 23.Te1 Te1 24.Rf2 Tae8 25.Db7 T1e2 26.Rf3 Tc2 27.Nd4 a5 28.Db5 Cc5 29.Da5 Cd3 30.Ne3 d5 31.Nd2 c5 32.Rg3 Cc1 33.Nc1. (1—0)

153/199. PARTIDA SPANIOLĂ (7)

Em. Lasker — D. Janowski

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 d6 7.Nc6 bc6 8.d4 ed4 9.Cd4 Nd7 10. Ng5 0—0 11.Cc3 Te8 12. Df3 h6 13.Nh4 Ch7 14. Ne7 De7 15.Tad1 Cg5 16. Df4 Ce6 17.Dd2 Cf8 18. Cde2 Cg6 19.Cf4 Ce5 20. Cd3 Df6 21.Ce5 De5 22. Dd4 Dg5 23.Te3 c5 24. Dd5 Tab8 25.Dg5 hg5 26.

b3 Nc6 27.Cd5 Tb7 28.f3 f6 29.Rf2 Rf7 30.Rg3 a5 31.Tc3 a4 32.Ce3 Ta8 33. Td2 g6 34.h4 gh4 35.Rh4 Tb5 36.Rg3 Ta7 37.Tcd3 ab3 38.ab3 Ta2 39.Td1 Tb7 40.Th1 Rg7 41.Tdd1 Ne8 42.Ta1 Tba7 43.Ta2 Ta2 44.Rf4 Nf7 45.g4 Ta3 46.Te1 Ta2 47.g5 Ne6 48. Th1 fg5 49.Rg5 Ta5 50. Rf4 c4 51.bc4 Tc5 52.Tg1 Nc4 53.Tg5 Tc6 54.Cf5 Rf7 55.Tg6 Na2 56.Tg2 Nb1 57.Ce3 Tc5 58.Td2 Re6 59.c4 Tc6 60.Rg5 Tb6 61.Th2 Tb3 62.Rf4 Td3 63.Th7. (1—0)

154/200. PARTIDA SPANIOLĂ (8)

D. Janowski — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 d6 5.d4 Nd7 6. 0—0 Ne7 7.Te1 ed4 8. Cd4 0—0 9.Cde2 a6 10. Nd3 Cg4 11.Cg3 Nf6 12. h3 Nc3 13.bc3 Cge5 14.f4 Dh4 15.Cf1 Cd3 16.cd3 f5 17.Ch2 fe4 18.de4 Tae8 19.Cf3 Dg3 20.f5 Ce5 21. Ce5 Te5 22.Te3 Dh4 23. Db3 d5 24.Db7 de4 25. Dc7 Tef5 26.Dd7 Tf1 27. Rh2 Df2 28.De6 Rh8 29. De4 Dg1 30.Rg3 Df2. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

155/201. PARTIDA SPANIOLĂ (9)

Em. Lasker — D. Janowski

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 d6 7.c3 Ng4 8.d4 Cd7 9.Ne3 f5 10.ef5 Nf5 11.Cbd2 0—0 12.Nc2 Ng4 13.Db1 Cf6 14.h3 Nd7 15. Cg5 h6 16.Nb3 Rh8 17. Cf7 Tf7 18.Nf7 Df8 19. Nb3 Ch5 20.Dd1 Cf4 21. Cf3 Td8 22.Nc2 g5 23. de5 de5 24.Nf4 ef4 25. Dd3 Dg7 26.Dg6 Dg6 27. Ng6 Nd6 28.Nh5 Rg7 29. Te2 Nf5 30.Te8 Td7 31. Ng4 Ng4 32.hg4 Ne7 33. Te1 Rf7 34.Te8 Nf6 35. Rf1 a5 36.Te4 Td1 37. Re2 Td7 38.Re1 Ng7 39. Te2 Nf6 40.Td2 Te7 41. Rd1 Ne5 42.Te2 Td7 43. Rc2 Nd6 44.Ta8 Rf6 45. Th8 Rg7 46.The8 Tf7 47. T8e6 Td7 48.Td2 b6 49. Cd4 Cd4 50.Td4 Tf7 51. f3 Nf8 52.a4 Rh7 53.Td8 Ng7 54.Rb3 Nf6 55.Td5 Ng7 56.Rc4 Nf8 57.Tf5 Tf5 58.gf5 h5 59.Tg6 Ne7 60.Rd5 Nd8 61.Rc6. (1—0)

156/202. APĂRAREA SICILIANĂ (10)

D. Janowski — Em. Lasker

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3. Cf3 g6 4.d4 cd4 5.Cd4 Ng7 6.Ne3 Cf6 7.Ne2 0—0 8.Dd2?! (8.0—0 ±) d5! ↗ 9.ed5 Cd5 10.Cd5 Dd5 11.Nf3 Dc4 12.b3 Da6 13.Ne2 Da3 14.c3 Td8 15.Td1 (VD) e5! ∓ 16.Cb5 Td2 17.Ca3 Ta2 18.Cb5 Nf5 19.Nc4 Ca5 20.Nd5 Nc2 21.0—0 Nd1

22.Td1 Td8 23.g3 Cc6 24. c4 Cd4!! —+ 25.Cc3 Tb2 26.Ce4 Tb3 27.Ng5 Cf3 28.Rg2 Cg5 29.Cg5 Td7. (0—1)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	Total
LASKER	½	1	1	1	1	0	1	½	1	1	8
JANOWSKI	½	0	0	0	0	1	0	½	0	0	2
Mutări	40	32	37	51	61	33	63	30	61	29	437

Lasker a jucat cu piesele albe în partidele fără soț.

Referitor la acest meci, în care campionul lumii, ajuns la deplina sa maturitate șahistă, a evoluat cu siguranța și iscusința care-l caracterizau, Reti afirma, într-un articol publicat mai tîrziu, că „forța lui Lasker constă în special în critica obiectivă și în sesizarea erorilor psihologice ale adversarului său", iar Tartakover conchidea cu oarecare doză de pesimism că „...soluționarea problemei Lasker impune lupta cu mutările sale, nu cu voința lui".

X. Em. LASKER – K. SCHLECHTER
(Germania) (Austria)

Viena — Berlin : 7 ianuarie — 10 februarie 1910

„Victima" următoare a „marelui vrăjitor", cum fusese denumit mai tîrziu Lasker, era gata-gata să fie... însuși campionul lumii !

După victoriile euforice obținute în confruntările cu Steinitz, Marshall, Tarrasch și Janowski, deținătorul titlului a considerat că ar fi bine ca în vacanța din iarna următoare să lichideze conturile și cu Karl Schlechter, născut la Viena la 2 martie 1874, care în 1906 ieșise învingător în giganticul „turneu al pătratelor" de la Ostende, unde, cu excepția lui Lasker și Tarrasch, participase toată elita șahului mondial.

Proiectul întocmit inițial de Em. Lasker prevedea ca meciul cu Schlechter să cuprindă 30 de partide ce urmau să se desfășoare în principalele capitale șahiste ale lumii : Viena, Berlin, Paris, Londra, Stockholm și New York. În acest scop el a adresat conducerilor administrative ale principalelor metropole, în primăvara anului 1909, un apel semnat de cei doi adversari, în care, printre altele, aceștia precizau că „...sîntem pregătiți ca în cursul iernii care vine să jucăm un meci pentru titlul de campion mondial și invităm pe toți iubitorii șahului să-și exprime interesul față de intențiile noastre prin înființarea unui premiu pentru învingător". Cum însă apelul celor doi competitori n-a obținut rezultatul așteptat, meciul a fost redus la zece partide, programate la Viena și Berlin. În caz de egalitate, titlul urma să rămînă în posesia vechiului deținător.

După unii cronicari, convenția conținea și clauza (secretă ?) că șalangerul putea prelua titlul numai dacă cîștiga meciul cu cel puțin două puncte diferență.

157/203. PARTIDA SPANIOLĂ (1)

K. Schlechter — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 d6 5.d4 Nd7 6.Te1 ed4 7.Cd4 Ne7 8. Cc3 0—0 9.Nc6 bc6 10. Ng5 Te8 11.Df3 h6 12. Nh4 Ch7 13.Ne7 De7 14. Tad1 Cf8 15.h3 Cg6 16. Dg3 Dg5! 17.Dg5 hg5 18. f3 f6 19.Rf2 Rf7 20.Cde2 a5 21.b3 Teb8 22.Cc1 Ne6 23.Cd3 c5 24.Cb2 Ce5 25. Cd5 Tb7 26.Te3! Cc6 27. Tc3! g6 28.a4 f5 29.Ce3 Te8 30.Cbc4 Ta7 31.Te1 Nc4 32.Cc4 Rf6 33.Ce3 Ce5 34.ef5! gf5 35.g3! Th8 36.f4 gf4 37.Cd5 Rf7 38.Cf4 Tb7 39.Rg2 c4! 40. bc4 Tb4 41.c5 Ta4 42.cd6 cd6 43.Tc7 Rf6 44.Cd5 Rg5 45.h4 Rh6 46.Ce7 Tf8 (VD) 47.Td1 Tf7! 48.

Td6 Rh7 49.Te6 Cg6! 50. Tg6 Te7 51.Tgc6 Tc7 52. Tc7 Rg6 53.Tc6 Rg7 54. Rf3 Te4!! 55.Tc5 Rf6 56. Ta5 Tc4 = 57.Ta6 Re5 58.Ta5 Rf6 59.Ta6 Re5 60.Ta5 Rf6 61.Ta2 Re5 62.Tb2 Tc3 63.Rg2 Rf6 64.Rh3 Tc6 65.Tb8 Tc2 66.Tb6 Rg7 67.h5 Tc4 68. h6 Rh7 69.Tf6 Ta4. (½—½)

158/204. PARTIDA SPANIOLĂ (2)

Em. Lasker — K. Schlechter

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.a4 Cd4 9.Cd4 ed4 10.Dd4 Ne6 11.c3? (11.ab5) c5 12. De5 Db8 13.Db8 Tb8 14. ab5 ab5 15.Ca3 Nc7 16. Nf4 Tb7 17.f3 Cf6 18.Cb5 0—0 19.Na4 c4 20.Ta2 Nc5 21.Rh1 Nd7 22.Nd6 Nd6 23.Cd6 Tb6 24.Nd7 Cd7 25.Cf5 Te8 26.Ta7 Cf6 27.Ta2 g6 28.Cd4 Teb8 29.Tf2 Cd7 30.h3 Cc5 31.Td2 Cd3 32.b4! cb3 33.Cb3 Tb3 34.Td3 Tc8 35.Td5 Tbc3. (½—½)

159/205. PARTIDA SPANIOLÁ (3)

K. Schlechter — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 d6 5.Te1 Ne7 6.d4 ed4 7.Cd4 Nd7 8. Cc3 0—0 9.Nc6 bc6 10. Ng5 Te8 11.Dd3 Cg4! 12. Ne7 De7 13.Cf3 Tab8 14. b3 Ce5 15.Ce5 De5 16. De3 Da5 17.Dd3 Te7 18. Te3 Tbe8 19.Tae1 f6 20. h3 Ne6 21.Ca4 Nf7 22.c4 h6 23.Cc3 Rh8 24.Dd2 Ng6 25.T1e2 Nf7 26.Dd4 Db6 27.Dd2 Da5 28.Dd4 Db6. (½—½)

160/206. PARTIDA SPANIOLÁ (4)

Em. Lasker — K. Schlechter

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na1 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.a4 Tb8 9.ab5 ab5 10.de5 Ne6 11. c3 Ne7 12.Cbd2 0—0 13. Cd4! Cd4 14.cd4 Cd2 15. Nd2 c5 16.Nc2 cd4 17.f4 f5 18.ef6 Tf6 19.f5 Nf7 20.Nf4 Tc8 21.Nd3 Dd7 22.Ne5 Th6 23.Dg4 Nf6 24.Nf6 Tf6 25.Dd4 h6 26. Tfc1 Tfc6 27.Tf1 Dd8! 28. Ta7 b4 29.Te1 Tc1 30. Tc1 Tc1 31.Rf2 Tc7 32. Tc7 Dc7 33.Db4 De5 34. g3 h5 35.Db6 h4! 36.b4 hg3 37.hg3 Db2 38.Rf3 Dc3 39.Dd8 Rh7 40.Dh4 Rg8 41.Dd8 Rh7 42.Dh4 Rg8 43.Re2 Db2 44.Re3 Dc1 45.Re2 Db2 46.Re3 Dc1 47.Rf2 Db2 48.Rg1 Dc3 49.Nf1 d4 50.Dd8 Rh7 51.Dd6 De3 52.Rh2 Dd2 53.Rh3 De1 54.Na6 Dh1 55.Rg4 Dd1 56.Rg5 Dc1. (½—½)

161/207. PARTIDA SPANIOLÁ (5)

K. Schlechter — Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 Cf6 4.0—0 d6 5.d4 Nd7 6.Cc3 Ne7 7.Ng5 0—0 8.de5 (B 8.Nc6) Ce5 9.Nd7 Cfd7 10.Ne7 Cf3 11.Df3 De7 12.Cd5 Dd8 13.Tad1 Te8 14.Tfe1 Cb6 15.Dc3 Cd5 16.Td5 Te6 17.Td3 De7 18.Tg3 Tg6 19.Tee3 Te8 20.h3 Rf8 21. Tg6 hg6 22.Db4 c6 23. Da3 a6 24.Db3 Td8 25.c4 Td7 26.Dd1 De5 27.Dg4 Re8 28.De2 Rd8 29.Dd2 Rc7 30.a3 Te7 31.b4 b5! 32.cb5 ab5 33.g3 g5 34. Rg2 Te8 35.Dd1! f6! 36. Db3 De6 37.Dd1 Th8 38. g4 Dc4 (VD) 39.a4! Db4

40.ab5 Db5 41.Tb3 Da6 42.Dd4 Te8 43.Tb1 Te5 44. Db4 Db5 45.De1 Dd3 46. Tb4 c5 (46...Ta5 U 47... Ta3) 47.Ta4 c4 48.Da1 De4 49.Rh2 Tb5 50.Da2 De5 51.Rg1 De1 52.Rh2 (B 52.Rg2) d5 53.Ta8 Db4 54.Rg2 Dc5?? (54...Tb7 ; 54...Tb8 =) 55.Da6 +— Tb8 56.Ta7 Rd8 57.Tg7 Db6 58.Da3 Rc8 59.Df8. (1—0)

162/208. PARTIDA SPANIOLĂ (6)

Em. Lasker K. Schlechter

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.a4 Tb8 9.ab5 ab5 10.de5 Ne6 11.c3 Nc5 12.Cbd2 0—0 13.Nc2 Cd2 14.Dd2 Dd7 15.b4 Ne7 16.Te1 f6 17. Dd3 g6 18.Nh6 Tfe8 19. ef6 Nf6 20.Nb3 Nf7! 21. Tad1 Ce5 22.Ce5 Ne5 23. h3 Dd6 24.Nd5 Nd5 25. Dd5 Dd5 26.Td5 Nc3 27. Te8 Te8 28.Tb5 Te4 29. Tb8 Rf7 30.b5 Te1 31. Rh2 Ne5 32.f4 Nd4 33. Rg3 Te3 34.Rg4 Tb3 35. f5 Tb4 36.fg6 Rg6 37.Nf4 Ne5 38.g3 c6 39.Tb6 h5 40.Rf3 Nf4 41.gf4 Rf5 42. Tc6 Tb3 43.Rg2 Rf4 44. Tc4 Rg5 45.Tc5 Rh4 46. Te5 Tg3 47.Rf2 Th3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

163/209. APĂRAREA SICILIANĂ (7)

K. Schlechter Em. Lasker

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Nc4 d6 7.Cc6 bc6 8.e5 Cg4 9.e6! f5 10.0—0 Ng7 11.Nf4! Db6! 12.Nb3 Na6 13.Ca4 Dd4 14.Dd4 Nd4 15.c4 0—0 16.Tad1 Nf6 17.Tfe1 g5 (VD) 18.Nd6!

ed6 19.Td6 Ne5 20.c5 Tfe8 21.g3! Nf6 22.Tc6 Nb7 23.Tc7 Ne4 24.Cc3 Nc3 25.bc3 Ce5 26.Td1 Cf3 27.Rf1 Ch2· 28.Re1 Cf3 29.Re2 Ce5 30.Tdd7!! f4! 31.Tg7 Rh8 32.Tg5 Nd3! 33.Rd1 fg3! 34.fg3 Cg6 35.Td5 Ne4 36.Td6 Nf5 37.Nd5 Tab8 38.c6 Cf8 39.Tb7 Tbc8 40.e7 Cg6 (VD) 41.Nf7 Te7 42.

Ng6 Ng4! 43.Rc1 Te1 44. Rb2 hg6 45.Tg6 Nf5 46. Tf6 Ne4 47.Ta7 Th1 48. Ra3 Nc6!. (½—½)

164/210. PARTIDA SPANIOLĂ (8)

Em. Lasker K. Schlechter

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.a4 Cd4! 9.Cd4 ed4 10.ab5 Nc5 11.c3 0—0 12.cd4 Nb6 13.Cc3 Nb7! 14.ba6 Ta6 15.Ta6 Na6 16.Te1 Nb7 17.Ca4 Df6 18.Ne3 Na7 19.f3 Cg5! 20.Cc5 Nc5 21.dc5 Ce6 22.Dd3 Td8 23.Nc2 g6 24.b4 d4 25.Nc1 h5 26.Nb3! Nd5 27.Nd5 Td5 28.h3 Te5 29. Te5 De5 30.Rf2 Dd5 31. h4! Da2 32.De2 Db1 33. Db2 Dd3 34.De2 Db3 35. Nd2 Rh7 36.Re1 Db1 37. Dd1 Df5 38.De2 De2 39. Dd1 Df5 40.De2 Db1 41. Dd1 Df5 42.De2 Db1. (½—½)

165/211. APĂRAREA SICILIANĂ (9)

K. Schlechter Em. Lasker

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 e5 6.Cb3 Nb4 7.Nd3 d5 8. ed5 Cd5 9.Nd2 Cc3 10. bc3 Nd6 11.Dh5! Dc7 12. 0—0 Ne6 13.Ng5 h6 14.f4 ef4 15.Tae1 Rd7 16.Nf5 Taf8? (16...Db6) 17.Nf4! Nf4 18.Cc5 Rc8 19.Ne6 fe6 20.Ce6 Nh2 21.Dh2 Tf1 22. Tf1 Dd7 23.Cc5 De7 24.Dh3 Rb8 25.Ce6? (25.Df5! ±) Ra8 26.Cd4 Dc7 27. Df5 Tc8 28.Dc5? (28.Df7!) Cb8! 29.Dc7 Tc7 30.Tf3 a6 31.Rf2 Cc6 32.Ce6 Te7

33.Te3 Rb8 34.Cd4 Tf7 35.Tf3 Tc7 36.Ce6 Te7 37.Te3 Rc8 38.Re2 Cd8 39.Cd4 Tf7 40.Tf3 Rd7 41.Td3 Re7 42.Te3 Rd6 43.Td3 Ce6 44.Cf3 Rc5 45.g3 Cc7 46.Cd2 Rc6 47. Cf3 Rb5 48.Td4 Rc5 49. Cd2 Cb5 50.Cb3 Rb6 51. Td3 Tc7 52.Rd2 Tc4! 53. Td7 Tg4 54.c4 Rc6! 55. Td3 Cd6 56.Cd4 Rc7? (56...Rb6!) 57.Ce6 Rc6 58. Cd8 Rc7 59.Ce6 Rd7 60. Cg7 Re7 61.Ch5 Tc4 62. Te3 Rf7 63.Tf3 Rg6 64. Tf6 Rh5 65.Td6. (½—½)

166/212. GAMBITUL DAMEI (10)

Em. Lasker — K. Schlechter

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 g6 5.Cc3 Ng7 6. Nd3 0—0 7.Dc2 Ca6 8.a3 dc4 9.Nc4 b5 10.Nd3 b4 11.Ca4 ba3 12.ba3 Nb7 13.Tb1 Dc7 14.Ce5 (B 14. 0—0) Ch5! 15.g4?! (15. f4!?) Ne5 16.gh5 Ng7 17. hg6 hg6 18.Dc4 Nc8!? 19. Tg1 Da5 20.Nd2 Dd5 21. Tc1 Nb7 22.Dc2 Dh5 23. Ng6? (23.Nc4) Dh2 24.Tf1 fg6 25.Db3 Tf7 26.Db7 Taf8! 27.Db3 Rh8 28.f4 g5 29.Dd3 gf4 30.ef4 Dh4 31.Re2 Dh2 32.Tf2 Dh5 = 33.Tf3 Cc7 34.Tc6 Cb5! 35.Tc4 (VD) Tf4?? (35...

Td8 ∓) 36.Nf4 Tf4 37. Tc8 Nf8 38.Rf2 Dh2 39. Re1 Dh1?? (39...Dh4 =) 40.Tf1 Dh4 41.Rd2 Tf1 42.Df1 Dd4 43.Dd3 Df2 44.Rd1 +— Cd6 45.Tc5 Nh6 46.Td5 Rg8 47.Cc5 Dg1 48.Rc2 Dc1 49.Rb3 Ng7 50.Ce6 Db2 51.Ra4 Rf7 52.Cg7 Dg7 53.Db3 Re8 54.Db8 Rf7 55.Da7 Dg4 56.Dd4 Dd7 57.Rb3 Db7 58.Ra2 Dc6 59.Dd3 Re6 60.Tg5 Rd7 61.Te5 Dg2 62.Te2 Dg4 63.Td2 Da4 64.Df5 Rc7 65.Dc2 Dc2 66.Tc2 Rb6 67.Te2 Cc8 68.Rb3 Rc6 69.Tc2 Rb7 70.Rb4 Ca7 71.Rc5. (1—0)

	Viena					Berlin					Total
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
LASKER	½	½	½	½	0	½	½	½	½	1	5
SCHLECHTER	½	½	½	½	1	½	½	½	½	0	5
Mutări	69	35	28	56	59	47	48	42	65	71	520

Lasker a jucat cu piesele albe în partidele cu soț

De la preluarea titlului mondial în 1894, Lasker a simțit pentru prima oară în meciul cu Schlechter fiorii reci ai înfrîngerii care se profila mai ales după partida a cincea, în finalul căreia, după ce obținuse o poziție egală, cu unele șanse de cîștig, a greșit grav, dînd posibilitate marelui maestru austriac să înscrie un punct întreg și să ia conducerea cu 3—2. De aici încolo, fiecare rundă a însemnat pentru campionul lumii un consum enorm de materie cenușie și o mare uzură psihologică, deoarece „maestrul remiză", cum era supranumit Schlechter, reușea să-și mențină avantajul partidă după partidă pînă în fața ultimului „asalt" cînd scorul era 5—4 în favoarea șalangerului.

Această ultimă confruntare, de rezultatul căreia depindea cine va purta cununa de lauri în continuare, desfășurată într-o tensiune maximă, părea că va confirma previziunile aproape unanime ale presei de specialitate, care-l „vedea" pe Schlechter cîștigător al meciului. În adevăr, după cîteva mutări mai slabe făcute de Lasker în jocul de mijloc (greu de stabilit dacă cu intenție sau din greșeală), Schlechter, după mutarea 34, avea un final suficient de avantajos pentru a marca cel de-al doilea punct în favoarea sa. Dar, spre stupoarea spectatorilor, printre care se găsea și marele S. Tarrasch, negrul a gafat incre-

dibil de două ori aproape consecutiv, pierzînd într-un lung final, condus excelent de Lasker, partida, meciul, titlul de campion mondial, premiul acordat învingătorului și... șansa unei revanșe!

Acesta a fost primul meci egal din istoria luptelor pentru titlul de campion mondial masculin de șah.

XI. Em. LASKER — D. JANOWSKI
(Germania) (Franța)

Berlin — Paris: 8 noiembrie — 9 decembrie 1910

Victoria lui Lasker, chinuită și lipsită de glorie, a dat prilej presei să-l elogieze... pe Schlechter, care a pierdut întrecerea împleticindu-se în propria timiditate și în spiritul său cavaleresc. În culisele Olimpului șahist se ventilau acum numele unor noi șalangeri, ca de exemplu Maroczy, Rubinstein, Duras, Spielmann sau, de ce nu, chiar perspectiva unei revanșe cu Schlechter, învingătorul moral al ultimei confruntări.

În acest potop de presupuneri suficient de justificate, Lasker a curmat brusc discuțiile anunțînd cu calmu-i cunoscut că a considerat ca o obligație de onoare să acorde revanșa... marelui maestru Janowski, decizie care a stîrnit proteste unanime.

Fără îndoială că în dorința unei reabilitări imediate, precautul Em. Lasker stabilise să se joace pînă la opt partide cîștigate (primele zece runde la Berlin și restul la Paris), începînd cu toamna aceluiași an 1910, fapt fără precedent și cu totul neobișnuit pentru o astfel de manifestare la cel mai înalt nivel.

167/213 GAMBITUL DAMEI (1)

Em. Lasker — D. Janowski

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.Cf3 Cf6 5.cd5 ed5 6. Ng5 Ne6 7.e3 Cc6 8.Ne2 Ne7 9.dc5 Nc5 10.0—0 0—0 11.Tc1 Ne7 12.Cd4 Tc8 13.Dd2 Ce4 14.Ce4 de4 15.Ne7 De7 16.Cc6 bc6 17.Da5 Tfd8 18.Tfd1 Nd5 19.b4 Td6?? (19...h6) 20.Td5 Td5 21.Dd5 Db4 22.Tc6. (1—0)

168/214. PARTIDA PIONULUI DAMEI (2)

D. Janowski — Em. Lasker

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 e6 4.Nd3 c5 5.0—0 Cc6 6.b3 Nd6 7.Nb2 0—0 8. Cbd2 De7 9.Ce5 Td8 10. a3 Nd7 11.f4 Ne8 12.Df3 Cd7 13.Dh3 Cf8 14.Cdf3 f6 15.Cg4 Ng6 16.Ng6 Cg6 17.dc5 Nc5 18.Cd4 f5 19.Cc6 bc6 20.Ce5 Ce5 21. Ne5 Na3 22.Tf3 Nd6 23. Nb2 Tf8 24.Ta6 Tac8 25. Tg3 Tf7 (VD) 26.Dh6 e5 27.fe5 Ne5 28.Ne5 De5 29.Tc6 Tfc7 30.Df6 Df6 31.Tf6 Tc2 32.Tf5 Td2 33.h4 Te8 34.h5 Td3 35. Rf2 Tf8 36.Tgf3 Tf5 37. Tf5 d4 38.ed4 Td4 39.Tb5

Td7 40.Rf3 Rf7 41.Re4 g6 42.g4 gh5 43.Th5 Rg6 44.Tb5 Td6 45.Ta5 Tb6. (½—½)

169/215. GAMBITUL DAMEI (3)

Em. Lasker — D. Janowski

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Nd3 Cbd7 7.Cf3 b6 8. cd5 ed5 9.0—0 Nb7 10. De2 c5 11.Tad1 Ce4 12. Ne7 De7 13.Na6 Nc6 14. Nb5 Cc3 15.bc3 Nb7 16. Na6 Cf6 17.Nb7 Db7 18. dc5 bc5 19.c4 Da6 20.Dc2 dc4 21.Tc1 c3 22.Dc3 Ce4 23.De2 Tfe8 24.Tfd1 Df6 25.Ce1 Tac8 26.Cd3 c4 27.Cf4 c3 28.Cd5 De5 29. f3 Cf6 30.e4 Cd5 31.Td5 Df6 32.Td3 Db6 33.Rh1 Da5 34.h3 h6 35.Tc3 Tc3 36.Dc3 Da2 37.Ta1 De2 38.Da5 Ta8 39.Dd5 Tf8

40.Ta7 De1 41.Rh2 De3 42.Td7 Df1 43.Rg1 De3 44.Rf1 Dc1 45.Rf2 Db2 46.Rg3 Df6 47.Dd6 Dg5 48.Rf2 Te8 49.Dc7 Df6 50.Td6 Te6 51.Te6 De6 52.Db8 Rh7 53.Df4 g6 54. h4 Rg7 55.e5 De7 56.Dd4 Rg8 57.Rg3 Dc7 58.Dd6 Da5 59.Rh2 Da1 60.Dd8 Rh7 61.Df6 Dc1 62.Rg3 Da2 63.Rf4 Dc4 64.Rg3 Dc7 65.Df4 Dd7 66.Dc4 Rg7 67.Dc3 Rg8 68.Rf2 Da7 69.De3 Da2 70.Rg3 De6 71.Dh6 De5 72.Df4 De1 73.Rh2 Dd1 74.Dg5 Dd6 75.f4 Rh7 76.h5 gh5 77.Dh5 Rg8 78.De5 Dd3 79.f5 Rh7 80.Df4 Da6 81. Dh4 Rg7 82.Dd4 Rh7 83. Rg3 Dc8 84.Rf4 Dc1 85. Re5 Dg5 86.Dd5 Rg8 87. Df3 De7 88.Rf4 Dd6 89. Rg4 De5 90.Dg3 De4 91. Rg5 Dd4 92.Rh5 Rf8 93. Da3 Re8 94.Df3 Re7 95. Rg5 Dg7 96.Rf4 Dh6 97. Rg3 Dg5 98.Rf2 Rf6 99. g4 Dd2 100.Rg3 Rg5 101. f6. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

170/216. GAMBITUL DAMEI (4)

D. Janowski — Em. Lasker

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 c5 4.c4 e6 5.Nd3 Cc6 6. 0—0 dc4 7.Nc4 a6 8.a4 Ne7 9.Cc3 0—0 10.b3 c4 11.ed4 Cb4 12.Nb2 b6 13. De2 Nb7 14.Tad1 Cfd5 15.Ce5 Cf4 16.Dg4 Cbd5 17.Cd5 Cd5 18.Tfe1 Nb4 19.Te2 Tc8 20.f4 Tc7 21. f5 h5! 22.Dh5? Cf4 ∓ 23.Dg4 Ce2 24.De2 ef5 25.Dh5 Nd5 26.Td3 f6 —+ 27.Th3 fe5 28.Dh7 Rf7 29. Df5 Re8 30.Dh5 Nf7 31. De5. (0—1)

171/217. GAMBITUL DAMEI (5)

Em. Lasker — D. Janowski

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.cd5 ed5 5.Cf3 Ne6 6.e4 de4 7.Ce4 Cc6 8.Ne3 cd4 9.Cd4 Da5 10.Cc3 0—0—0 11.a3 Ch6 12.b4 De5 13.Ccb5 Cf5 14.Tc1! Ce3 15.fe3 De3 16.Ne2 Ne7 17.Tc3 Nh4 18.g3 De4 19.0—0! Nf6 (VD)

20.Tf6!! gf6 21.Nf3 +— De5 22.Ca7 Rc7 23.Cac6 bc6 24.Tc6 Rb8 25.Tb6 Rc8 26.Dc1 Rd7 27.Ce6 fe6 28.Tb7 Re8 29.Nc6. (1—0)

172/218. GAMBITUL DAMEI (6)

D. Janowski — Em. Lasker

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.e3 c5 5.Nd3 Cc6 6. 0—0 dc4 7.Nc4 a6 8.Cc3 b5 9.Nd3 Nb7 10.a4 b4 11.Ce4 Ce4 12.Ne4 Ca5 13.Nb7 Cb7 14.b3 Ne7 15. Nb2 0—0 16.Tc1 Dd5 17. Dc2 Ca5 18.dc5 Db3 19. De2 Da4 20.Cd4 Cb3 21. Dd1 Cc5 22.Dg4 g6 23. Tfd1 Tac8 24.h4 Nf6 25. h5 De8 26.hg6 fg6 27.Tc4 Ca4 28.Tb4 Cb2 29.Tb2 Df7 30.Tdb1 Nd4 31.Dd4 Tc6 32.f3 Tfc8 33.Tb7 T6c7 34.De4 Df5 35.Tc7 Tc7 36.Tb8 Rg7 37.Dd4 e5 38.Dd2 Df6 39.Db2 Te7 40.Db4 Tf7 41.Tb6 Dg5 42.De4 Tf6 43.Tb7 Tf7 44.Tb6 Tf6 45.Tb1 Td6 46.Tb2 Dg3 47.Db1 e4 48. Tf2 Td3 49.Db7 Rh6 50. De4 Td1 51.Tf1 Td2 52. Df4 Df4 53.ef4 Rg7 54. Ta1 Td6 55.Ta5 Rf6 56. Rf2 h5 57.Re3 Tb6 58.g3 Tb3 59.Rf2 Tb6 60.Rg2 Tc6 61.Rh3 Tb6 62.Rh4 Tc6 63.Td5 Tb6 64.Rh3 Tb3 65.Td6 Rf5 66.Ta6 Tf3 67.Ta8. (½—½)

173/219. GAMBITUL DAMEI (7)

Em. Lasker — D. Janowski

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.cd5 ed5 5.Cf3 Cc6 6.Ng5 Ne7 7.Ne7 Cge7 8. e3 Ng4? (8...cd4 =) **9.dc5 Da5 10.Da4 Da4 11.Ca4 Nf3 12.gf3 0—0—0 13.0—0—0 The8 14.Tg1 g6 15.Nb5 ± Rc7 16.Cc3 Tf8 17.Ce2 Ce5 18.Cd4 C7c6 19.Nc6 bc6 20.f4 Cd7 21.Rb1 Tb8 22.Tc1 a5 23.Tc2 Tb7 24. a3 Tfb8 25.Ra2 a4 26. Tgc1 Cf6 27.Cf3 Cd7 28. Cg5 Tf8 29.Ch7 Th8 30. Cg5 Tf8 31.e4 Cf6 32.f3 Rd7 33.Td1 Tb5 34.Td4 Ta5 35.Tcc4 Re7 36.Ta4 Tc5 37.Ta7 Cd7 38.b4 Tc4 39.Td2 f6 40.ed5! fg5 41. dc6 +— Tc6 42.Tad7 Re6 43.fg5 Tf3 44.Tg7 Tcc3 45.Tg6 Re5 46.Tgd6. (1—0)**

174/220. GAMBITUL DAMEI (8)

D. Janowski — Em. Lasker

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 c5 4.c4 e6 5.Nd3 Cc6 6. 0—0 a6 7.Cc3 dc4 8.Nc4 b5 9.Nd3 Nb7 10.a4 b4 11.Ce4 Ce4 12.Ne4 Ca5 13.Nb7 Cb7 14.De2 Nd6 15.Td1 0—0 16.b3 De7 17.Nb2 a5 18.Cd2 Tfd8 19.Cc4 Nc7 20.Tac1 cd4 21.ed4 Td5 22.Ce3 Td7 23.Dg4 Tad8 24.d5 f5 25. Df3 Cc5 26.de6 Td1 27. Td1 Td1 28.Dd1 De6 29. Dd4 De7 30.Dd5 Rf8 31. Df5 Re8 32.Dh7 Df7 33. g3 Cb3 34.Cf5 g6 35.Cg7 Rd7 36.Dh3 Rc6 37.Dc8 Dd5 38.Da6 Nb6 39.Dc8 Rd6 40.Ce8 Re7 41.Cf6 Nf2 42.Rf1 Dh1 43.Rf2 Dh2 44.Rf3 Db2 45.De8 Rd6 46.Dd7 Rc5 47.Ce4 Rb6 48.De6 Rc7 49.Dd6 Rb7 50.De7 Rc6 51.Dd6 Rb7 52.Dd7 Rb6 53.Dd8 Rb7 54.Dd7 Rb6 55.De6 Rc7 56.Df7 Rb8 57.Df4 Rb7 58.Df7 Rb8 59.Df8 Rc7 60.Df4 Rc6 61.Dd6 Rb7 62.Dd5 Rb6 63.Dd8 Rb7 64.Cd6? Rc6 65.Cb5 De5 66.Da8 Rd7 67.Rg2 De2 68.Rh3 De6 69.Rh2 Re7 70.Db7 Rf6 71.Df3 Rg7 72.Df2 De5 73.Da7 Rh6 74.Df7 Cd2 75.Df8 Rh5 76.Df2 De3 77.De3 Cf1 —+ 78.Rh3 Ce3 79. Cd4 Rg5 80.Cb3 Cc4 81. g4 Rf4 82.Rh4 Re3 83. Rg5 Rd3 84.Rg6 Rc3 85. Rf6 Rb3 86.g5 Rc3 87. g6 Cd6. (0—1)

175/221. PARTIDA SPANIOLĂ (9)

Em. Lasker — D. Janowski

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 b5 6.Nb3 d6 7.Te1?! Ca5 8.d4 Cb3 9.ab3 Cd7 10.b4 Ne7 11.b3 0—0 12.Nb2 Nf6 13.c4 Tb8 14.Dd2 Te8 15.Ca3 bc4 16.bc4 ed4 17. Cd4 ± Nb7 18.f3 Ce5 19. Cf5 Nc8 20.Ce3 Ng5 21. Ne5 Te5 22.Cac2 Nf4 23. Df2 Th5 24.g3 Ne5 25. Ta3 c6 26.f4 Nf6 27.Td1 Ne7 28.c5 Dc7 29.cd6 Nd6 30.e5 Nf8 31.Tad3 Nh3 32.g4 Th6 33.Cf5 Th5 34. Cg7!! +— Ng4 35.Ch5 Nh5 36.T1d2 h6 37.Td7 Db6 38.Db6 Tb6 39.Td8 c5 40.f5 cb4 41.Tg2 Rh7 42.Tf8 b3 43.Tgg8. (1—0)

176/222. DESCHIDEREA CENTRALĂ (10)

D. Janowski — Em. Lasker

1.d4 d6 2.e4 e5 3.de5 de5 4.Dd8 Rd8 5.Cf3 Nd6 6.Cc3 Ne6 7.Ne3 Cf6 8. 0—0—0 Cg4 9.Ng5 f6 10. Nh4 Cd7 11.h3 Ch6 12. Cb5 Cf7 13.Cd6 cd6 14. Cd2 Tc8 15.b3 Re7 16. Rb2 Tc7 17.c4 Thc8 18. Nd3 Cc5 19.Ne2 b5 20.f3 bc4 21.Nc4 a5 22.Nf2 a4 23.Nc5 Tc5 24.Tc1 ab3 25.ab3 Cd8 26.Ta1 Cc6 27. Thc1 Cd4 28.Ta7 T8c7 29. Tca1 Rd7 30.Tc7 Tc7 31. Ta6 Re7 32.Tb6 f5 33. Rb1 Nc4 34.Cc4 fe4 35. fe4 (VD) Cb3 36.Cd6 Cd2

37.Ra2 g6 38.h4 Td7 39. Cb5 Ce4 40.Rb3 Cf6 41. Tc6 Td3 42.Tc3 Tc3 43. Cc3 Re6 44.Rc2 Rf5 45. Rd3 Rg4 46.Re3 Rg3 47. h5 gh5 48.Cb5 h4 49.Cd6 Rg2 50.Cf5 h3 51.Ch4 Rg3 52.Cf5 Rg4. (0—1)

177/223. GAMBITUL REGELUI (11)

Em. Lasker — D. Janowski

1.e4 e5 2.f4 Nc5 3.Cf3 d6 4.c3 Ng4 5.d4? (5.h3; 5.fe5!?) Nf3 6.gf3 Dh4 7. Re2 Nb6 8.Ca3 f5 9.Cc4 fe4 10.fe5 de5 11.Ce5 Cc6 12.Cc6 bc6 13.Ng2 Dh5 ∓ → 14.Ne3 Db5? (14...Cf6) 15.Rf2 Ce7? (15...ef3) 16.fe4 Db2 17. Dd2 0—0 18.Re2 Db5 19. Dd3 Dh5 20.Rd2 c5? (20... Tad8) 21.De4 ± Rh8 22. de5 Na5 23.Taf1 Dg4 24. Thg1 Cf5?? 25.Tf5 Tf5 26.Rc2 Tb8 27.Nf1! +— Dh4 28.ef5 Dh2 29.Tg2 De5 30.Nd4. (1—0)

	Berlin										Paris	Total
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	
LASKER	1	½	½	1	1	½	1	1	1	1	1	9½
JANOWSKI	0	½	½	0	0	½	0	0	0	0	0	1½
Mutări	22	45	101	31	29	67	46	87	43	52	30	553

Lasker a jucat cu piesele albe în partidele fără soț.

Însuși rezultatul final, opt partide cîștigate de Lasker și trei remize, demonstrează inutilitatea organizării acestei lupte cu un adversar purtat în corzi, înregistrîndu-se cel mai ridicat coeficient de eficacitate din toate meciurile disputate pentru titlul de campion mondial masculin de șah, 86,36% pentru Lasker. Lesne de imaginat că, datorită diferenței de valoare dintre competitori, duelul-revanșă s-a desfășurat aproape „cu ușile închise", cronicarii fiind nevoiți să consemneze rezultatele în mare parte la rubrica „diverse".

După această evoluție impusă de împrejurări, campionul lumii șahiste, considerînd că a eliminat toți pretendenții la titlu, ceea ce nu era deloc adevărat, s-a reinstalat în turnul său de fildeș, de unde n-a mai coborît decît după un deceniu și mai bine. În toată această perioadă, marele maestru Em. Lasker a participat doar la trei manifestații șahiste : marele turneu internațional Petersburg/1914, un meci amical cu Tarrasch la Berlin în 1916 și miniturneul de patru mari maeștri Berlin/1918, cîștigînd toate aceste întreceri.

XII. J.R. CAPABLANCA — Em. LASKER
(Cuba) (Germania)

Havana : 15 martie — 28 aprilie 1921

In primăvara anului 1911 se ridicase amenințător pe firmamentul eșichierului mondial fiul unui plantator de zahăr din Cuba, o nouă stea de primă mărime, Jose Raul Capablanca, născut la 19 noiembrie 1888 în Havana, un „enfant prodige" care la 13 ani devenise campionul absolut al țării sale, iar în 1910 îl depășise net pe campionul Statelor Unite ale Ame-

ricii, F. Marshall, cu 8—1 și 14 remize. La începutul anului 1911, Capablanca traversa Atlanticul fiind invitat, prin „derogare" de la regulamentul concursului, la superturneul internațional de la San Sebastian. Aici el a urcat pe podiumul de onoare al învingătorului, lăsînd în urma sa toată pleiada marilor maeștri ai bătrînei Europe, cu excepția liderului lumii șahiste care nu luase parte la marele turneu din frumoasa stațiune climaterică spaniolă de pe malul Golfului Biscaya.

Cu aceste spectaculoase (dar... cam puține) performanțe în palmares, la scurt timp după victoria de la San Sebastian, Capablanca i-a trimis campionului mondial o scrisoare prin care îi propunea organizarea unui meci pentru titlul suprem.

Provocarea tînărului campion cubanez a fost primită și tratată de Em. Lasker cu o totală lipsă de entuziasm, ceea ce nu era chiar atît de surprinzător avînd în vedere faptul că în ultimii patru ani, 1907—1910, campionul lumii își pusese în joc titlul de cinci ori, iar după spaima trasă în meciul cu Schlechter, îi cam pierise pofta de noi confruntări. O pauză de doi-trei ani era în principiu necesară pentru o asemenea întrecere cu o încărcătură psihologică atît de mare, dar „punerea la naftalină" a titlului pentru un întreg deceniu reprezenta o provocare la adresa lumii șahiste. Răspunsul lui Lasker a fost oarecum evaziv, iar condițiile financiare și parte din cele organizatorice au fost de-a dreptul inacceptabile. Corespondența care a urmat a fost din ce în ce mai înveninată, ajungîndu-se în pragul unui scandal public.

Situația a fost salvată aparent de un alt posibil șalanger, A. Rubinstein, care în urma victoriilor sale în lanț, realizate în 1912 (San Sebastian, Pistyan, Breslau și Viena) a comunicat campionului mondial dorința sa de a-și măsura forțele într-un meci ofi-

cial. Neputîndu-i transmite un răspuns asemănător celui dat lui Capablanca, din condescendență, Lasker a acceptat provocarea, trecînd pe planul al doilea pe cea a cubanezului. Tratativele inițiate cu marele maestru polonez au ajuns la scurt timp într-un stadiu destul de avansat, însă în 1914 au intervenit două evenimente care au avut darul să clarifice lucrurile, dar.. într-o perioadă de timp mult prea lungă! Mai întîi superturneul de primăvară de la Petersburg în care Lasker și Capablanca au luptat de la egal la egal, în timp ce Rubinstein s-a clasat modest în jumătatea a doua a clasamentului, fiind eliminat astfel din turneul final al primilor cinci clasificați (Capablanca, Lasker, Tarrasch, Alehin și Marshall) și în principiu și din cursa pentru obținerea statutului de șalanger. În al doilea rînd, declanșarea, în cursul verii, a primului război mondial din cauza căruia vrînd-nevrînd organizarea meciului s-a amînat *sine die*.

După terminarea marii conflagrații, rezultatele obținute de cei doi pretendenți în perioada 1914—1919 au dat cîștig de cauză lui Capablanca.

178/224. GAMBITUL DAMEI (1)

J. Capablanca — Em. Lasker

1.d4 d5 2.Cf3 e6 3.c4 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 Cbd7 6.Cc3 0—0 7.Tc1 b6 8. cd5 ed5 9.Nb5 Nb7 10. Da4 a6 11.Nd7 Cd7 12. Ne7 De7 13.Db3 Dd6 14. 0—0 Tfd8 15.Tfd1 Tab8 16.Ce1 Cf6 17.Tc2 c5 18. dc5 bc5 19.Ce2 Ce4 20. Da3 Tbc8 21.Cg3 Cg3 22. hg3 Db6 23.Tcd2 h6 24. Cf3 d4 25.ed4 Nf3 26.Df3 Td4 27.Tc2 Td1 28.Dd1 Td8 29.De2 Dd6 30.Rh2 Dd5 31.b3 Df5 32.g4 Dg5 33.g3 Td6 34.Rg2 g6 35. Dc4 Te6 36.Dc5 Dg4 37. f3 Dg5 38.Dg5 hg5 39. Rf2 Td6 40.Re3 Te6 41. Rd4 Td6 42.Re3 Te6 43. Rf2 Td6 44.g4 Td1 45. Re2 Ta1 46.Rd3 Rg7 47. b4 Tf1 48.Re3 Tb1 49. Tc6 Tb4 50.Ta6 Tb2. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

179/225 GAMBITUL DAMEI (2)

Em. Lasker J. Capablanca

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Nd3 0—0 7.0—0 dc4 8. Nc4 c5 9.De2 a6 10.Td1 b5 11.Nd3 Nb7 12.e4 cd4 13.Cd4 Ce5 14.Cb3 Cd3 15.Td3 Dc7 (VD) 16.e5

Cd5 17.Tg3 Cc3 18.Tc3 Dd7 19.Tg3 Tfd8 20.Nh6 g6 21.Ne3 Dd5 22.Ca5 Tac8 23.Cb7 Db7 24.Nh6 Dd5 25.b3 Dd4 26.Tf1 Td5 27.Te3 Na3 28.g3 Db2 29.Te1 Tc2 30.Df3 Ne7 31.T3e2 Te2 32.Te2 Db1 33.Rg2 Nf8 34.Nf4 h6 35.h4 b4 36.De4 De4 37.Te4 Rg7 38.Te4 Nc5 39.Rf3 g5 40.hg5 hg5. (½—½)

180/226 PARTIDA SPANIOLĂ (3)

J. Capablanca Em. Lasker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 d6 5.d4 Nd7 6.0—0 Ne7 7.Te1 ed4 8. Cd4 0—0 9.Nc6 bc6 10. Ng5 h6 11.Nh4 Te8 12. Dd3 Ch7 13.Ne7 Te7 14. Te3 Db8 15.b3 Db6 16. Tae1 Tae8 17.Cf3 Da5 18. Dd2 Cg5 19.Cg5 hg5 20. h3 Te5 21.Td1 Nc8 22. Td3 Db6 23.Rh2 T8e6 24. Tg3 Tf6 25.Rg1 Rf8 26. Ca4 Da5 27.Da5 Ta5 28. Tc3 Nb7 29.f3 Te6 30. Te3 Na6 31.Td4 f6 32. Te1 c5 33.Td2 Nb5 34. Cc3 Nc6 35.a4 Ta6 36. Rf2 Tb6 37.Cd1 Rf7 38. Ce3 Tb8 39.Th1 Tee8 40. Tdd1 Th8 41.g4 Nd7 42. Cd5 Tb7 43.Rg3 Th4 44. Td3 Ne6 45.c4 Th8 46. Te1 Re8 47.Ce3 Rd7 48. Cg2 Tbb8 49.Te1 Rc6 50. Ce3 Tbe8 51.Tb1 Th7 52. Td2 Tb8 53.Td3 Tbb8 54. Th1 Rb6 55.Th2 Rc6 56. Th1 Tb8 57.Th2 Tf8 58. Th1 Rd7 59.Th2 Nf7 60. Cf5 Tfh8 61.Ce3 Re6 62. Cd5 Tc8. (½—½)

181/227. GAMBITUL DAMEI (4)

Em. Lasker J. Capablanca

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Cbd7 7.Dc2 c6 8. Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10. Ne7 De7 11.0—0 Cc3 12. bc3 b6 13.Nd3 g6 14.a4 Nb7 15.a5 c5 16.Cd2 e5 17.Ne4 Ne4 18.De4 Tae8 19.ab6 ab6 20.Ta7 ed4 21. Dc6 Td8 22.cd4 cd4 23. ed4 Df6 24.Df6 Cf6 25. Cf3 Cd5 26.Tb1 f6 27.Rf1 Tf7 28.Tba1 Tdd7 29.Td7 Td7 30.g3. (½—½)

182/228. GAMBITUL DAMEI (5)

J. Capablanca Em. Lasker

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cc3 0—0 7.Tc1 b6 8.cd5 ed5 9.Da4 (9.Nd3!?) **c5 10.Dc6 Tb8 11.Cd5 Nb7** (11...Cd5 = W) **12.Ce7 De7 13.Da4 Tbc8 14.Da3! Dc6 15.Nf6! Df6 16.Na6 Nf3 17.Nc8 Tc8 18.gf3 Df3 19.Tg1 Te8 20.Dd3 g6 21.Rf1 Te4 22.Dd1 Dh3 23.Tg2 Cf6 24.Rg1 cd4 25.Tc4 de3 26.Te4 Ce4 27.Dd8 Rg7 28.Dd4 Cf6 29.fe3 Dc6 30.Tf2 g5 31. h4 gh4?** (31...Rg6! Ş = VD) **32.Dh4 Cg4 33.Dg5**

Rf8 34.Tf5 h5 35.Dd8 Rg7 36.Dg5 Rf8 37.Dd8 Rg7 38.Dg5 Rf8 39.b3 Dd6 40.Df4 Dd1 41.Df1 Dd7 42.Th5 Ce3 43.Df3 Dd4 44.Da8 Re7 45.Db7 Rf8?? (45...Re6 ; 45...Rf6 ∞) **46.Db8.** (1—0)

183/229. PARTIDA SPANIOLĂ (6)

Em. Lasker J. Capablanca

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 d6 5.d4 Nd7 6.Cc3 Ne7 7.Te1 ed4 8. Cd4 0—0 9.Nc6 bc6 10. Ng5 Te8 11.Dd3 h6 12. Nh4 Ch7 13.Ne7 Te7 14. Dc4 De8 15.Te2 Tb8 16. b3 c5 17.Cf3 Nb5 18.Cb5 Db5 19.Db5 Tb5 20.Rf1 Cg5 21.Cd2 Ce6 22.c3 f6

23.Cc4 Cf4 24.Te3 Cg6 25.Cd2 Tb8 26.g3 a5 27. a4 Ce5 28.f4 Cd7 29.Re2 Cb6 30.Rd3 c6 31.Tae1 Rf7 32.Cc4 Cc4 33.Rc4 Te6 34.e5 fe5 35.fe5 d5 36.Rc5 Tb3 37.c4 dc4 38. Te4 c3 39.Tc4 h5 40.Te3 Tb2 41.Tcc3 Th2 42.Rb6 Tb2 43.Ra5 g5. (½—½)

184/230. GAMBITUL DAMEI (7)

J. Capablanca Em. Lasker

1.d4 d5 2.Cf3 e6 3.c4 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 Cbd7 6.Cc3 0—0 7.Tc1 c6 8. Dc2 c5 9.Td1 Da5 10.cd5 Cd5 11.Ne7 Ce7 12.Nd3 Cf6 13.0—0 cd4 14.Cd4 Nd7 15.Ce4 Ced5 16.Cb3 Dd8 17.Cf6 Cf6 18.Dc5 Db6 19.Tc1 Tfc8 20.Db6 ab6 21.Tc8 Tc8 22.Tc1 Tc1 23.Cc1. (½—½)

185/231. GAMBITUL DAMEI (8)

Em. Lasker J. Capablanca

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 c6 4.e3 Nf5 5.Cc3 e6 6. Nd3 Nd3 7.Dd3 Cbd7 8. 0—0 Nd6 9.e4 de4 10. Ce4 Ce4 11.De4 0—0 12. Nd2 Df6 13.Tad1 Dg6 14. Dg6 hg6 15.Nc3 Tfd8 16. Tfe1 Nc7 17.Rf1 Cf8 18. Nd2 f6 19.h4 Rf7 20.g3 Cd7 21.Ne3 Cb6 22.Tc1 Cc8 23.Tc3 Ce7 24.Td1 a6 25.a4 Tab8 26.b4 b5 27. cb5 ab5 28.a5 Nd6 29.Tb3 Cd5 30.Nd2 Tdc8. (½—½)

186/232. GAMBITUL DAMEI (9)

J. Capablanca Em. Lasker

1.d4 d5 2.Cf3 e6 3.c4 c5 4.cd5 ed5 5.Cc3 Cc6 6.g3 Cf6 7.Ng2 Ne6 8. 0—0 Ne7 9.dc5 Nc5 10. Ng5 d4 11.Ce4 Ne7 12. Cf6 Nf6 13.Nf6 Df6 14. Da4 0—0 15.Db5 Tab8 16. Tfd1 h6 17.Ce1 Tfe8 18. Td2 Ng4 19.Tc1 Te5 20. Dd3 Tbe8 21.Nf3 Nf3 22. Cf3 Te4 23.Tc4 De6 24. Cd4 Cd4. (½—½)

187/233. GAMBITUL DAMEI (10)

Em. Lasker J. Capablanca

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Cbd7 7.Dc2 c5!? 8. Td1 Da5 9.Nd3 h6 10. Nh4 cd4 11.ed4 dc4 12. Nc4 Cb6 13.Nb3 Nd7 14. 0—0 Tac8 15.Ce5 (15.De2!) Nb5! 16.Tfe1 Cbd5 17. Nd5 Cd5 18.Ne7 Ce7 19.

Db3 Nc6 20.Cc6 bc6 = 21.Te5 Db6 22.Dc2 Tfd8 23.Ce2 (B 23.Ca4!) Td5 24.Td5?! (B 24.Te3) cd5 25.Dd2 Cf5 26.b3?! (B 26.g3) h5 27.h3? (27.Cg3! ; 27.g3) h4! −+ 28.Dd3 Tc6 29.Rf1 g6 30.Db1 Db4 31.Rg1 a5! 32.Db2 a4 33.Dd2 Dd2 34.Td2 ab3 35.ab3 Tb6 36.Td3 (VD) Ta6! 37.g4 hg3 38.

fg3 Ta2 39.Cc3 Tc2 40. Cd1 Ce7 41.Ce3 Tc1 42. Rf2 Cc6 43.Cd1 Tb1! 44. Re2? Tb3 45.Re3 Tb4 46. Cc3 Ce7 47.Ce2 Cf5 48. Rf2 g5 49.g4 Cd6 50.Cg1 Ce4 51.Rf1 Tb1 52.Rg2 Tb2 53.Rf1 Tf2 54.Re1 Ta2 55.Rf1 Rg7 56.Te3 Rg6 57.Td3 f6 58.Te3 Rf7 59.Td3 Re7 60.Te3 Rd6 61.Td3 Tf2 62.Re1 Tg2 63.Rf1 Ta2 64.Te3 e5 65. Td3 ed4 66.Td4 Rc5 67. Td1 d4 68.Tc1 Rd5. (0—1)

188/234. GAMBITUL DAMTI (11)

J. Capablanca Em. Lasker

1.d4 d5 2.Cf3 e6 3.c4 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cc3 0—0 7.Tc1 Te8 8. Dc2 c6 9.Nd3 (B 9.a3) dc4 10.Nc4 Cd5 11.Ne7 Te7?! (11...De7) 12.0—0 Cf8 13.Tfd1 Nd7 14.e4 Cb6 15.Nf1! Tc8 16.b4! Ne8 17.Db3 Tec7!? 18.a4 Cg6 19.a5 Cd7 20.e5 b6 21. Ce4 Tb8 22.Dc3 Cf4 23. Cd6 Cd5 24.Da3 f6 25. Ce8 De8 26.ef6 gf6 27. b5 Tbc8! 28.bc6 Tc6 29. Tc6 Tc6 30.ab6 ab6 31. Tc1 Dc8 32.Cd2 Cf8 33. Ce4 Dd8 34.h4 (VD) Tc7?!

(34...h6) 35.Db3 Tg7 36.g3 Ta7 37.Nc4 Ta5 38.Cc3 Cc3 39.Dc3 Rf7 40.De3 Dd6 41.De4 Ta4 42. Db7 +− Rg6 43.Dc8 Db4 44.Tc1 De7 45.Nd3

Rh6 46.Tc7 Ta1 47.Rg2 Dd6 48.Df8. (1—0)

189/235. PARTIDA SPANIOLĂ (12)

Em. Lasker J. Capablanca

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 d6 5.d4 Nd7 6.Cc3 Ne7 7.Te1 ed4 8. Cd4 0—0 9.Nf1 Te8 10.f3 Nf8 11.Ng5 h6 12.Nh4 g6 13.Cd5 Ng7 14.Cb5 g5 15. Cdc7 gh4 16.Ca8 Da8 17. Cc7 Dd8 18.Ce8 Ce8 19. Tb1 Ne6 20.c3 Na2 21. Ta1 Ne6 22.Dd2 a6 23. Df2 h5 24.f4 Nh6 25.Ne2 Cf6 26.Dh4 Ce4 27.Dd8 Cd8 28.Na6 d5 29.Ne2 Nf4 30.Nh5 Nc7 31.Tad1. (½—½)

190/236. GAMBITUL DAMEI (13)

J. Capablanca Em. Lasker

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.Ng5 Ne7 5.e3 Cbd7 6.Cc3 0—0 7.Tc1 Te8 8. Dc2 h6 9.Nh4 c5 10.cd5 Cd5 11.Ne7 Ce7 12.dc5 Cc5 13.Nb5 Nd7 14.0—0 Db6 15.Nd7 Cd7 16.Tfd1 Ted8 17.h3 Tac8 18.Da4 Cc6 19.Db5 a6 20.Db6 Cb6 21.Td8 Cd8 22.Ce2 Rf8 23.Tc8 Cc8. (½—½)

191/237. PARTIDA SPANIOLĂ (14)

Em. Lasker J. Capablanca

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 d6 5.d4 Nd7 6.Cc3 Ne7 7.Nc6 Nc6 8. Dd3 ed4 9.Cd4 Nd7 10. Ng5 0—0 11.Tae1 h6 12. Nh4 Ch7 13.Ne7 De7 14. Cd5 Dd8 15.c4 Te8 16.f4 c6 17.Cc3 Db6 18.b3 Tad8 19.Rh1 Cf6 20.h3 Nc8 21. Td1 Te7 22.Tfe1 Tde8 23. Te2 Da5 24.Tf1 Dh5 25. Rg1 a6 26.Tff2 Dg6 27. Tf3 Dh5 28.f5 Dh4 (VD)

29.Rh2?? Cg4 30.Rh1 Ce5 31.Dd2 Cf3 —+ 32.Cf3 Df6 33.a4 g6 34.fg6 fg6 35.Te3 Nf5 36.Dd3 g5 37. Cd2 Ng6 38.b4 De6 39.b5 ab5 40.ab5 Ta8 41.Db1 De5 42.De1 Rh7 43.bc6 bc6 44.Dg3 Dg3 45.Tg3 Ta3 46.Rh2 Tb7 47.c5 dc5 48.Cc4 Ta1 49.Ce5

Tc1 50.h4 Te7 51.Cc6 Te6 54.Td7 Rh8 55.Cd5 Tf8
52.Cd8 gh4 53.Td3 Tf6 56.Rh3 Ne4. (0—1)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	Total
CAPABLANCA	½	½	½	½	1	½	½	½	½	1	1	½	½	1	9
LASKER	½	½	½	½	0	½	½	½	½	0	0	½	½	0	5
Mutări	50	40	62	30	46	43	23	30	24	68	48	31	23	56	574

Capablanca a jucat cu piesele albe în partidele fără soț.

După aproape 27 de ani (25 mai 1894 — 28 aprilie 1921) de „monarhie absolută", Em. Lasker a fost nevoit să predea coroana lumii șahiste mai tînărului său adversar Jose Raul Capablanca, după numai 14 partide jucate din cele 24 programate. Secretele acestui abandon aveau să fie dezvăluite de Lasker abia în 1937, într-o discuție purtată cu unul din antrenorii clubului de șah al Casei Pionierilor din Moscova.

„...Dvs. sînteți încă tînăr. Mă tem că nu mă veți înțelege. Era în timpul războiului, iar pierderea celor apropiați, a cîtorva prieteni..., toate aceste răni necesitau timp ca să se cicatrizeze. În 1920 m-am gîndit foarte serios să renunț la titlul de campion mondial. Însă cred că o astfel de decizie putea fi interpretată ca o slăbiciune de caracter. Așa că m-am hotărît să accept provocarea lui Capablanca. Onorariul oferit prezenta o reală importanță... Viața era foarte dificilă. Meciul s-a desfășurat în atmosfera înăbușitoare a Havanei, unde m-am simțit deosebit de incomodat, și cînd am înțeles că nu voi reuși să-mi adun forțele, m-am hotărît să mă retrag, recunoscîndu-mă învins... Să nu vă gîndiți că acum caut să mă justific! Capablanca a meritat pe deplin să cîștige, fiind un ade-

vărat campion al lumii. Jocul lui s-a prezentat deasupra oricăror laude".

Într-adevăr, pierderea titlului nu l-a afectat deloc pe Lasker, care a continuat să participe, din dragoste pentru șah, la marile turnee internaționale cu rezultate în general superioare.

În confruntarea Capablanca — Lasker a apărut pentru prima oară „tactica remizelor de salon", constînd din egalități realizate simplu prin aplicarea strictă a recomandărilor teoretice.

XIII. A. ALEHIN — J.R. CAPABLANCA
(Franța) (Cuba)

Buenos Aires: 16 septembrie — 29 noiembrie 1927

La 20 iulie 1924 luase ființă organul coordonator al șahului internațional, F.I.D.E., care, printre cele mai importante probleme de rezolvat, o inclusese și pe aceea a reglementării întrecerilor pentru titlul mondial. După discuțiile purtate în acest sens la congresele de la Paris/1924, Zürich/1925 și Budapesta/1926, conducerea F.I.D.E. a înțeles că nu va putea ajunge lesne la elaborarea unui astfel de regulament prin faptul că deținătorul titlului suprem, J. R. Capablanca, pretindea ca viitorul său adversar să-i ofere bursa de 10 000 dolari pe care fusese obligat să o accepte și el în 1921 pentru meciul cu Lasker.

Sesizînd situația, la scurt timp după primul congres din 1924, marele maestru A. Alehin, care urmărise din culise evoluția lui Capablanca încă din 1914, i-a transmis cubanezului provocarea sa, întîlnirea desfășurîndu-se abia în 1927, nu sub egida federației internaționale, cum ar fi fost normal, ci datorită unui

grup de iubitori ai șahului din America de Sud care au organizat acest celebru meci în capitala Argentinei. Principala condiție a confruntării între cei doi titani, care au dominat șahul mondial din perioada 1920—1945, consta în faptul că, pentru obținerea victoriei în meci, șalangerul trebuia să cîștige șase partide, în timp ce campionului lumii „en titre" îi erau suficiente cinci.

Interesul deosebit cu care lumea șahistă a urmărit perfectarea acestei lupte pe tabla cu 64 de pătrate a fost pe deplin justificat de dramatismul celor 34 de partide, una mai frumoasă decît alta

192/238. APĂRAREA FRANCEZĂ (1)

J. Capablanca — A. Alehin

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.ed5 ed5 5.Nd3 Cc6 6.Ce2 Cge7 7.0—0 Nf5 8. Nf5 Cf5 9.Dd3 Dd7 10. Cd1 0—0 11.Ce3 Ce3 12. Ne3 Tfe8 ∓ 13.Cf4?! (13. Nf4 U c2—c3 =) **Nd6! 14.Tfe1 Cb4 15.Db3?** (15. Dd2) **Df5 16.Tac1?!** (16. Cd3. VD) **Cc2! ∓ 17.Tc2**

Df4 18.g3 Df5 19.Tce2 b6 20.Db5 h5 21.h4 Te4 22. Nd2! Td4!? 23.Nc3 Td3 24.Ne5 Td8 25.Nd6 Td6 26.Te5 Df3 27.Th5 Dh5 28.Te8 Rh7 29.Dd3 Dg6 30.Dd1 Te6!? 31.Ta8 Te5! 32.Ta7 c5 33.Td7 De6 34. Dd3 g6 35.Td8 d4 36.a4 Te1 —+ 37.Rg2 Dc6 38. f3 Te3 39.Dd1 De6 40.g4 Te2 41.Rh3 De3 42.Dh1 Df4! 43.h5 Tf2. (0—1)

193/239. GAMBITUL DAMEI (2)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 Cbd7 6.e3 0—0 7.Tc1 c6 8.Dc2 a6 9.cd5 Cd5 10.Ne7 De7 11.Ne2 Te8 12.0—0 Cc3 13.Dc3 e5 14.Tfd1 ed4 15.

Cd4 Cf6 16.Nf3 Ng4 17. Ng1 Cg1 18.Cf5 Df6 19. Df6 Cf6. (½—½)

194/240. INDIANA DAMEI (3)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.Cf3 b6 3.g3 Nb7 4.Ng2 c5? (4...e6! =) 5.0—0! cd4 6.Cd4 Ng2 7. Rg2 d5?! (B 7...g6) 8.c4 e6? (8...dc4) 9.Da4 Dd7 10.Cb5! Cc6 11.cd5! ed5 12.Nf4 Tc8 13.Tc1 Nc5 (VD) 14.b4! Nb4 15.Tc6

Tc6 16.Db4 Ce4 17.Cd2 Cd2 18.Dd2 0—0 19.Td1 Tc5 20.Cd4 Te8 21.Cb3 Tcc8 22.e3 Da4 (B 22... Tcd8) 23.Dd5!! Tc2 24. Td2 Ta2 25.Ta2 Da2 26. Dc6 +— Tf8 27.Cd4 Rh8 28.Ne5 f6 29.Ce6 Tg8 30. Nd4 h6 31.h4 Db1 32.Cg7 Dg6 33.h5 Df7 34.Cf5 Rh7 35.De4 Te8 36.Df4 Df8 37. Cd6 Tc7 38.Nf6 Da8 39.e4 Tg7 40.Ng7 Rg7 41.Cf5 Rf7 42.Dc7. (1—0)

195/241. GAMBITUL DAMEI (4)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Cbd7 7.Tc1 c6 8.a3 a6 9.Dc2 Te8 10.Nd3 h6 11.Nf4 dc4 12.Nc4 b5 13. Na2 Nb7 14.0—0 c5 15. dc5 Cc5 16.Tfd1 Db6 17. Ne5 Tac8 18.De2 Cce4 19. Nd4 Nc5 20.Ce4 Nd4 21. Cd4 Ne4 22.Nb1 Tc1 23. Tc1 Nb1 24.Tb1 Tc8 25. De1 Dc7 26.h3 Ce4 27.Ce2 De5 28.Tc1 Tc1 29.De1 Dc5 30.Dc5 Cc5 31.Cd4 Rf8 32.b4 Ca4 33.Rf1 Cb6 34.Cb3 Ce4 35.Cc5 Ca3 36. Ca6 Re7 37.Re2 Rd6 38. Rd3 Ce4 39.Cc5 f5 40.Re3 Rd5 41.Ca6 Rd6 42.Cc5 Cb6 43.Cd3 e5 44.Rb3 Ce4 45.Re3 Rd5 46.Cc5 Cb6 47. Rd3 g6 48.Ca6 e4 49.Re3 Re6. (½—½)

196/242. GAMBITUL DAMEI (5)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6. a3 Ne7 7.Cf3 0—0 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Tc1 Cc3 12.Tc3 e5 13.de5 Ce5 14.Ce5 De5 15. 0—0 Ne6 16.Ne6 De6 17. Td3 Df6 18.Db3 De7 19. Tfd1 Tad8 20.h3 Td3 21. Td3 g6 22.Dd1 De5 23. Dd2 a5 24.Td7 b5 25.Dc3 Dc3 26.bc3 Tc8 27.Rf1 Rg7 28.Ta7 a4 29.c4 Rf6 30.Ta5 Re6 31.Re2 bc4 32. Tc5 Rd6 33.Tc4 Ta8 34. Td4 Re6 35.Rd3 c5 36.Th4 h5 37.g4 hg4 38.Tg4 Rd6 39.Tf4 f5 40.Th4 Rd5 41. Rc2 Ta6 42.Rc3. (½—½)

197/243. GAMBITUL DAMEI (6)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 c6 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Ce4 Db4 12.Dd2 Dd2 13.Rd2 Td8 14.Thd1 C5f6 15.Cf6 Cf6 16.Nb3 Rf8 17.Re2 Re7 18.Ce5 Nd7 19.f3 Ne8 20.e4 Cd7 21.Cc4 Cb6 22.Ce3 Td7 23.a4 Tad8 24.a5 Ca8 25. d5 cd5 26.ed5 Tc7 27.de6 Td1 28.Cf5 Rf6 29.Td1 fe6 30.Cd6 Ng6 31.Td4 Tc5 32.Tb4 b6 33.ab6 Cb6 34.Rd2 Re7 35.Ce4 Ne4 36.Te4 Cd5 37.Nd5 Td5 38.Rc3 a5 39.Tc4 h5 40.h4. (½—½)

198/244. GAMBITUL DAMEI (7)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cd7 4.Cc3 Cgf6 5.Ng5 c6 6.e3 Da5 7.Cd2 Nb4 8.Dc2 0—0 9.Nh4 (Nt) **c5!** (9... e5! etc. =) **10.Cb3 Da4 11.Nf6 Cf6 12.dc5 Ce4?!** (65′ ; Crn ; B 12...Nc3) **13. cd5 Nc3 14.bc3 Cc5 15. Td1! ± ed5 16.Td5 Cb3 17.ab3 Dc6 18.Td4 Te8** (VD) **19.Nd3! Dg2 20.Nh7**

Rf8 21.Ne4 Dh3 22.Dd2 Ne6 23.c4 a5 24.Tg1!? Dh2?! (24...Dh6) 25.Th1 ± Dc7 26.Db2! Dc5 27.Nd5! Ta6 28.Te4 Td6 29.Th7! +— Re7 30.Dg7 Rd8 31. Ne6 fe6 32.Db7 Db4 33. Db4 ab4 34.c5 Tc6 35.Tb4 Tc5 36.Ta7. (1—0)

199/245. GAMBITUL DAMEI (8)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Dc2 c5 8. cd5 cd4 9.Cd4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Cd5 ed5 12.Nd3 Db4 13.Dd2 Ce5 14.Ne2 Dd2 15.Rd2 Nd7 16.Tac1 Tfc8 17.b3 Rf8 18.f4 Cc6 19.Nb5 Re7 20.Nc6 bc6 21. Tc5 a5 22.Thc1 Rd6 23. T1c3 Ta6 24.Cb5 Re7 25. Cd4 Rd6 26.e4 de4 27.Re3 Tb8 28.Cf5 Nf5 29.Tf5 f6 30.Tc4 Tb5 31.Td4 Re6 32. Tb5 cb5 33.Te4 Rf7 34. Td4 Tc6 35.Td7 Rg6 36. Rd2 Tc5 37.Ta7 b4 38.g4 h5 39.h3 h4 40.f5 Rh6 41. Ta8 Rh7 42.Re3 Tc3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

200/246. GAMBITUL DAMEI (9)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6.Dc2 Da5 7.cd5 Cd5 8.e4 Cc3 9.Nd2 Da4 10.Dc3 a5! 11.Cf3 Nb4 12.Dc1 0—0 13.a3! Nd2 14.Dd2 e5 15. Tc1 ed4 16.Tc4 Db5! 17. Td4 Dc5 18.Ne2 De7! = 19.0—0 Cc5 20.De3 Ng4 21.h3 Nf3 22.Nf3 Tfd8 23. Tfd1 Ce6 24.Td8 Td8 25. Da7 Td1 26.Nd1 Dc7 27. Nb3 h6 28.Ne6 fe6 29.Dd4 c5 30.Dc4 De5 31.f4 Df4 32.De6 Rh7 33.Dd5 Dc1 34.Rh2 Df4. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

201/247. GAMBITUL DAMEI (10)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Dc2 c5 8.cd5 Cd5 9.Cd5 ed5 10.Ne7 De7 11.Nd3 g6 12.dc5 Cc5 13.Tc1 Cd3 14.Dd3 Nf5 15.Dd1 Ne4 16.0—0 Nf3 17.gf3 Dg5 18.Rh1 Df5 19. Rg2 Dg5 20.Rh1 Df5. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

202/248. GAMBITUL DAMEI (11)

J. Capablanca — Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6.Cf3 Da5 7.Cd2 Nb4 8. Dc2 dc4 9.Nf6 Cf6 10.Cc4 Dc7 11.a3 Ne7 12.Ne2 0—0 13.0—0 Nd7 14.b4 b6 (B 14...Tfd8 U 15... Ne8 =) **15.Nf3! Tac8 16. Tfd1 Tfd8 17.Tac1 Ne8 18.g3!? Cd5 19.Cb2 Db8** (B 19...Db7) **20.Cd3 Ng5 21.Tb1 Db7 22.e4 Cc3 23. Dc3 De7?!** (23...Tc7) **24. h4! Nh6 25.Ce5 g6 26. Cg4?** (26.Cc4) **Ng7 27.e5 h5 28.Ce3 c5! 29.bc5 bc5 30.d5?!** (30.Tb7 =) **ed5 31.Cd5 De6 32.Cf6?** (32. Tb7 ∞) **Nf6 33.ef6 Td1 34.Td1 Nc6 35.Te1 Df5 36.Te3 c4 37.a4 a5 38.Ng2 Ng2 39.Rg2 Dd5 40.Rh2 Df5 41.Tf3 Dc5 42.Tf4 Rh7?!** (42...Db6!?) **43.Td4 Dc6?** (43...Db6! ∓) **44.Da5 c3 45.Da7! Rg8 46.De7 Db6 47.Dd7?** (47.Td7! =) **Dc5! 48.Te4 Df2 49.Rh3 Df1 50.Rh2 Df2 51.Rh3 Tf8 52.Dc6 Df1 53.Rh2 Df2 54.Rh3 Df3 55.Rh2 Rh7! 56.Dc4 Df2 57.Rh3** (VD) **Dg1! —+ 58.Re2**

Df1?! · (58...Dh1 59.Th2 Df3! —+) **59.Rh2 Df6 60. a5?** (60.Tc2 Te8 61. Rg2 =) **Td8? ∞** (60...Df1! —+) **61.a6? Df1! —+ 62.De4 Td2 63.Td2 cd2 64.a7 d1D 65.a8D Dg1 66. Rh3 Ddf1.** (0—1)

203/249. GAMBITUL DAMEI (12)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 (B 7.a3) **c6 8.Dc2 a6 9.a3 h6 10. Nh4 Te8 11.Td1 b5 12. cd5 cd5 13.Nd3 Nb7 14. 0—0 Tc8 15.Db1 Da5 16. Ce2 Cb6?** (16...b4. VD) **17. Ce5?** (17.Nf6! etc. ±) **Cc4 ∓ 18.Nf6** (B 18.Cf3) **Nf6 19.Nh7 Rf8 20.Cd7 Re7 21.Cc5 Db6?** (21... Tc5! ∓) **22.Cb7 Db7 23. Nd3 Tc7?** (23...Rf8 : 23...

Db6 ∓) 24.Da2 ∞ Tec8 25.b3 Cd6 26.Dd2 Db6 27. Tc1 Rd7 28.Tc7 Tc7 29. Nb1 Ne7 30.Cf4 Rc8 31. De2 ↗ g6 32.Cd3 Ce4 33. b4 Tc3 34.Db2 Dc7? (34... Tc7) 35.Cc5 ± Nc5 36. dc5 De5 37.f4! +— Dg7 38.Ne4 de4 39.Rf2 Df6 40. g3 g5 41.Tc1. (1—0)

204/250. GAMBITUL DAMEI (13)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 a6 8.a3 h6 9.Nh4 dc4 10.Nc4 c5 11.dc5 Cc5 12.Ne2 b6 13. 0—0 Nb7 14.Cd4 Cd5 15. Ne7 Ce7 16.b4 Ce4 17.Ce4 Ne4 18.Nf3 Nf3 19.Df3 Dd7 20.Cc6 Tac8 21.Ce7 De7 22.Tc6 Db7 23.Tfc1 Tfd8 24.h3 Tc6 25.Dc6 Dc6 26.Tc6 Td1 27.Rh2 Td3. (½—½)

205/251. GAMBITUL DAMEI (14)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cd7 4.Cc3 Cgf6 5.Ng5 Ne7 6.e3 0—0 7.Tc1 c6 8. Dc2 a6 9.a3 h6 10.Nh4 Te8 11.cd5 çd5 12.Nd3 Ch5 13.Ne7 Te7 14.0—0 Chf6 15.h3 Ce8 16.Ce2 Cd6 17.Cg3 Cf8 18.Ce5 f6 19.Cg6 Cg6 20.Ng6 Ne6 21.Ce2 Dd7 22.Cf4 Nf5 23.Nf5 Df5 24.Df5 Cf5 25. Cd3 Cd6. (½—½)

206/252. GAMBITUL DAMEI (15)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 a6 8.a3 h6 9.Nh4 dc4 10.Nc4 c5 11.dc5 Cc5 12.Ne2 b6 13. Dd8 Nd8 14.0—0 Cb3 15. Tcd1 Nb7 16.Cd2 Cd2 17. Td2 Ce4 18.Ce4 Nh4 19. Cd6 Nd5 20.e4 Tfd8 21. Cf7 Rf7 22.ed5 Td5 23. Td5 ed5 24.Td1 Nf6 25. Nf3 Tc8 26.Nd5 Re7 27. b3 Nb2 28.a4 Tc1 29.Tc1 Nc1 30.Nc4. (½—½)

207/253. GAMBITUL DAMEI (16)

A. Alehin J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 c6 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Ce4 C5f6 12.Cg3 Db4 13.Dd2 Dd2 14.Rd2 b6 15.e4 Td8 16.e5 Ce8 17.Re3 Nb7 18.Thd1 c5 19.d5 ed5 20.Nd5 Nd5 21. Td5 Cc7 22.Td2 Cf8 23. Tcd1 Td2 24.Td2. (½—½)

208/254. GAMBITUL DAMEI (17)

J. Capablanca A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 a6 8.a3 b6 9.cd5 ed5 10.Nd3 Nb7 11.0—0 c5 12.dc5 bc5 13. De2 Te8 14.Nc2 Db6 15. Tfd1 Tad8 16.Ca4 Db5 17. Db5 ab5 18.Cc3 Nc6 19. Nd3 c4?! (19...Tb8) 20. Nf5 ↗ b4 21.ab4 Nb4 22. Cd4 Nb7 23.Nd7 Td7 24. Nf6 gf6 25.Cde2 Nd6 26. Tc2 Ne5 27.Tcd2 Tc7 28. Ta1 Rg7 29.g3 Tc5 30.Ta7 Tb8 31.Cd4 Rg6 32.f4 Nc7 33.Rf2 Ta5 34.Ta5 Na5 35. g4 h5 36.gh5 Rh5 37.Rf3 Tg8 38.Tg2 Tg2 39.Rg2 Rg4 40.h3 Rh4 41.Cf5 Rh5 42.Rg3 (VD) Nb4!

43.Cd4 Rg6 44.Rg4 f5! 45.Rg3 Rf6 46.Cf3 Nc5 47.Rf2 Nb4 48.Cg5 Nd6 49.Cf3 Nb4 50.h4 Rg6 51. Ce2 Nc8 52.Cg3 Ne6 53. h5 Rh6 54.Re2 Ne7 55. Rd2 Nd8 56.Cd4 Nc8 57. Rc2 Na5 58.Rd1 Nb4 59. Re2 Nd7. (½—½)

209/255. GAMBITUL DAMEI (18)

A. Alehin J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 c6 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Ce4 C5f6 12.Cg3 Db4 13.Dd2 Dd2 14.Rd2 Td8 15.Re2 b6 16.Thd1 Nb7 17.Td2 Rf8 18.Tcd1 Re7 19.e4 h6 20.h3 g5 21. Td3 c5 22.dc5 Cc5 23.Td8

Td8 24.Td8 Rd8 25.Ce5 Re7 26.f3 Cfd7 27.Cd7 Cd7 28.Rd3. (½—½)

210/256. GAMBITUL DAMEI (19)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 a6 8.a3 h6 9.Nh4 dc4 10.Nc4 c5 11.Ne2 cd4 12.Cd4 Cb6 13. Ng3 Cbd5 14.Cd5 Cd5 15. 0—0 Nf6 16.Db3 Nd4 17. ed4 b6 18.Nf3 Nb7 19. Nc7 Dd7 20.Nd5 Dd5 21. Dd5 Nd5. (½—½)

211/257. GAMBITUL DAMEI (20)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 c6 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Ce4 C5f6 12.Cg3 Db4 13.Dd2 Dd2 14.Rd2 Td8 15.Nd3 e5!? 16.de5 Cg4 17.e6!? (17.Re2 =) Cde5 18.Ce5 Ce5 19.ef7 Rf7 20.Tc3 b5! = 21.f4 b4 22.fe5! bc3 23.Rc3 (W) Re6 24.Ce2! (24.Nh7?!) Re5 25.Cd4 Nb7 26.Nh7 c5 27.Cf3 Rf6 28.Nd3 Te8 29.Te1 Nf3 30.gf3 Th8 31. Te2 Th4 32.Ne4 Tah8 33. a4 g5 34.a5 g4 35.fg4 Tg4 36.Nd3 Ta4 37.Tf2 Re7 38.a6 Ta1 39.Tg2 c4 40. Nc4 Tc8 41.b3 Ta6 42.e4 Ta1 43.Rd4 Th8. (½—½)

212/258. GAMBITUL DAMEI (21)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 a6 (?!) 8.a3? (8.cd5) h6 9.Nh4 dc4 10.Nc4 b5! 11.Ne2 Nb7 12.0—0 c5 13.dc5 Cc5 14.Cd4 (B 14.Dd8!?) Tc8 15.b4 Ccd7! 16.Ng3 Cb6 17.Db3 Cfd5!? 18.Nf3 Tc4! 19.Ce4 Dc8 20.Tc4?! (20.Db1) Cc4 ∓ 21.Tc1 (VD) Da8! 22.Cc3 Tc8 23.

Cd5 Nd5 24.Nd5 Dd5 25. a4 Nf6 26.Cf3 Nb2! 27. Te1 Td8 28.ab5 ab5 29.h3

e5 30.Tb1 e4 —+ 31.Cd4 Nd4 32.Td1 Ce3!. (0—1)

213/259. GAMBITUL DAMEI (22)

A. Alehin J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 c6 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Ce4 C5f6 12.Cg3 Db4 13.Dd2 Dd2 14.Rd2 Td8 15.Thd1 b6 16.e4 Nb7 17.e5 Ce8 18.Re3 Rf8 19.Cg5 h6 20.C5e4 Re7 21. f4 f5 22.Cc3 Cc7 23.Cge2 g5 24.h4 g4 25.Cg3 a5 26. Nb3 Tac8 27.a3 Tf8 28. Td2 Na8 29.Tdc2 c5 30. dc5 Cc5?! (B 30...bc5 ∞) 31.Ca4! C7a6 32.Ne6!! Re6 33.Cb6 ± Tb8 (33... Tcd8 Ş =) 34.Ca8 Tb3 (34...Ta8 35.Ce2!! ±) 35. Tc3 Tc3 (VD) 36.bc3!! (36. Tc3? Ta8 ∓) Ta8 37. Td1 +— Tf8 38.Td6 Re7 39.Th6 Cc7 40.Th7 Rd8 41.c4 C7e6 42.Ta7? (42. Ce2 +—) Cc7! 43.Ta5 C5e6 44.h5? (44.Ce2 ∞) Rd7 45.h6 Cf4! = 46.Rf4 Ce6 47.Re3 f4 48.Rf2 fg3 49.Rg3 Th8 50.Td5 Re7 51.c5 Th6 52.c6 Cf8 53. Tc5 Rd8 54.Rg4 Tg6 55. Rf3 Rc7 56.g4 Ce6 57.Td5 Cf8 58.Tc5 Ce6 59.Td5 Cf8 60.Ta5 Tc6 61.Re4 Tc1 62.Ta7 Rc6 63.Ta6 Rd7 64.Ta7 Re6 65.Ta6 Re7 66.a4 Cd7 67.Th6 Tc1 68.Rd4 Ce5 69.a5 Cg4 70. Th7 Rd6 71.a6 Ta1 72.a7 Cf6 73.Tb7 Cd7 74.Tb2 Ta7 75.Td2 Cc5 76.Rc4 Rc6 77.Th2 Ta4 78.Rc3 Tg4 79.Rd2 Tg3 80.Th5 Rb5 81.Re2 Rc4 82.Th4 Rc3 83.Rf2 Td3 84.Tf4 Rd2 85.Rg2 Td5 86.Rf3 Rd3. (½—½)

214/260. GAMBITUL DAMEI (23)

J. Capablanca A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 a6 8.cd5 ed5 9.Nd3 c6 10.0—0 Ce8 11.Ne7 De7 12.e4 de4 13.

Ce4 Cdf6 14.Dc2 Ce4 15. Ne4 Cf6 16.Nf5 Nf5 17. Df5 Tad8 18.Tfe1 Db4 19. Dc2 Tfe8 20.a3 Dd6 21. Db3 Te1 22.Te1 Dd7 23. h3 h6 24.Te3 Cd5 25.Ce5 Dc7 26.Te1 Db6 27.Db6 Cb6 28.Cf3 Rf8 29.Te3 Ce4 30.Tc3 Cd6 31.Rf1 f6 32.Re2 Cb5 33.Tc4 Re7 34.Rd3 Re6 35.Tc1 Td5 36.a4 Cc7 37.Cd2 Re7 38. Cb3 Ce6 39.Re3 Rd6 40. Tc2 h5 41.h4 g6 42.f3 b6 43.g4 a5 44.Tg2 g5 45. Th2 hg4 46.fg4 gh4 47. Th4 Tg5 48.Cd2. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

215/261. GAMBITUL DAMEI (24)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 c6 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Ce4 C5f6 12.Cg3 Db4 13.Dd2 Dd2 14.Rd2 Td8 15.Thd1 b6 16.e4 Nb7 17.e5 Ce8 18.Re3 Rf8 19. Cg5 h6 20.C5e4 Re7 21.f4 f5 22.Cc3 Cc7 23.Cge2 g5 24.h4 g4 25.Cg3 a5 26.Nb3 b5 27.d5 cd5 28.Cce2 Tac8 29.Cd4 Cb6 30.Tc5 a4 31.Nc2 Cd7 32.Tc3 b4 33.Tc6 Nc6 34.Cc6 Re8 35. Cd8 Rd8 36.Na4 Cb6 37. Nb3 Ca6 38.Ce2 Rd7 39. Td4 Tc5 40.Rd2 Tc8 41. Re3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

216/262. GAMBITUL DAMEI (25)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 a6 8.cd5 ed5 9.Nd3 c6 10.Dc2 Te8 11.0—0 Cf8 12.Tfe1 Ne6 13.Ca4 C6d7 14.Ne7 De7 15.Cc5 Cc5 16.Dc5 Dc7 17.b4 Cd7 18.Dc2 h6 19. a4 Dd6 20.Tb1 Tec8 21. Tec1 Ng4 22.Cd2 Nh5 23. Cb3 Tc7 24.Cc5 Cc5 25. Dc5 Df6 26.b5 ab5 27.ab5 Ng6 28.Ng6 Dg6 (VD) **29.**

Ta1 Tac8 30.b6 Td7 31. Ta7 Rh7 32.Tca1 f5 33. Dc2 Te7 34.g3 Tce8 35. Ta8 Te4 36.Te8 Te8 37.

Ta7 Tb8 38.h4 h5 39.Rg2 De6 40.Dd3 Rg6 41.Rh2. (½—½)

217/263. GAMBITUL DAMEI (26)

A. Alehin J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Cbd7 7.Tc1 c6 8.a3 a6 9.Dc2 Te8 10.Nd3 h6 11.Nf4 dc4 12.Nc4 b5 13. Ne2 Nb7 14.0—0 c5 15. dc5 Cc5 16.Tfd1 Db6 17. Ne5 Tac8 18.Nd4 Nf3 19. Nf3 Db8 20.Nc5 Tc5 21. Db1 Dc8 22.Ce4. (½—½)

218/264. GAMBITUL DAMEI (27)

J. Capablanca A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 a6 8.cd5 ed5 9.Nd3 c6 10.Dc2 h6 11.Nh4 Ce8 12.Ng3 Nd6 13.0—0 Ng3 14.hg3 Cd6 15.Ca4 Te8 16.Tfe1 Cf6 17.Ce5 Cfe4 18.Db3 Ne6 19.Cc5 Cc5 20.dc5 Cb5 21. a4 Cc7 22.Nb1 Nc8 23.Cf3 Ce6 24.e4 de4 25.Te4 Te7 26.Tce1 Nd7 27.Dc2 g6 28. Na2 Df8 29.Ce5 Dg7 30. Cd7 Td7 31.Ne6 fe6 32. Tg4 +— Rh7 33.Te6 Tg8 34.De4 Tf7 35.f4 Df8 36. Tgg6?? (36.b4 +—) Dc5! = 37.Rf1 De1 38.Rf2 Dd2. (½—½)

219/265. GAMBITUL DAMEI (28)

A. Alehin J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 c6 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Ce4 C5f6 12.Cg3 Db4 13.Dd2 Dd2 14.Rd2 Td8 15.Thd1 b6 16.e4 Nb7 17.e5 Ce8 18.Re3 Rf8 19. h4 (19.Cg5!?) Re7 20.h5 h6?! (20...Cc7) 21.Ch1 c5! 22.f4 Cc7 23.dc5 Cc5 24. Td8 Td8 25.b4 Cca6 26.a3 b5 27.Nb3 Nd5 28.Nd5 Cd5 29.Re4 Cb6 30.f5 Cc4 31.fe6 fe6 (F) 32.Cg6 Re8 33.Ce2 Cd2 34.Rf4 Cc4 35. Re4 Cd2 36.Rf4 Cc4 37. Rg4 Cc7 38.a4 a6 39.ab5 ab5 40 Ta1 Td3! 41.Cef4! (110') Tb3 42.Ta7 Rd8 43. g3 (P). (½—½)

220/266. GAMBITUL DAMEI (29)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6.Cf3 Da5 7.Cd2 Nb4 8. Dc2 dc4 9.Nf6 Cf6 10.Cc4 Dc7 11.a3 Ne7 12.g3 0—0 13.Ng2 Nd7 14.b4 b6 15. 0—0 a5 16.Ce5! ab4 17. ab4 Ta1 18.Ta1 Tc8 19. Cd7 Dd7?! (19...Cd7! =) 20.Ca4! ↑ Dd8 21.Db3 Cd5 22.b5! cb5 23.Db5 Ta8 24.Tc1! Ta5 25.Dc6 Na3 26.Tb1 Nf8 27.Nd5 Td5 28.Cb6 ± Td6 29. Db7 h5 30.Cc4 Td7 31. De4 Tc7 32.Ce5 Dc8 33. Rg2 Nd6 34.Ta1 Tb7 35. Cd3 g6 36.Ta6 Nf8 37.Tc6 Tc7 38.Tc7 Dc7 39.Ce5 Ng7 40.Da8 Rh7 41.Cf3 Nf6 42.Da6 Rg7 43.Dd3 Db7 44.e4 ± Dc6 45.h3 Dc7 46.d5 ed5 47.ed5 Dc3 48.Dc3 Nc3 49.Rf1 Rf6 50.Re2 Nb4 51.Cd4 Nc5 52.Cc6 Rf5 53.Rf3 Rf6 54. g4 hg4 55.hg4 Rg5? (55... Nd6! ∞ VD) 56.Ce5! Nd4 (56...f5? 57.d6!! +—) 57. Cf7 Rf6 58.Cd8! Nb6 59. Cc6 Nc5 60.Rf4! +— Nf2 61.g5 Rf7 62.Ce5 Re7 63. Cg6 Rd6 64.Re4 Ng3 65.

Cf4 Re7 66.Re5 Ne1 67.d6 Rd7 68.g6 Nb4 69.Rd5 Re8 70.d7!. (1—0)

221/267. GAMBITUL DAMEI (30)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 c6 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Ce4 C5f6 12.Cg3 Db4 13.Dd2 Dd2 14.Rd2 Td8 15.Thd1 b6 16.e4 Nb7 17. e5 Ce8 18.Re3 Rf8 19.h4 Re7 20.h5 Cc7 21.Ce4 c5 22.dc5 Ne4 23.Re4 Cc5 24. Re3 Td1 25.Td1 b5 26. Nb3 Tc8 27.Cd4 Cb3 28. ab3 Cd5 29.Re4 a6 30.Ta1 Cb4 31.g4 f6 32.f4 fe5 33. Re5 Tc5 34.Re4 h6 35.f5 ef5 36.Cf5 Rf6 37.Td1 Te5 38.Rf3 Td5 39.Td5 Cd5 40.Re4 Cb4. (½—½)

222/268. GAMBITUL DAMEI (31)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6.Nd3 Da5 7.Nh4 dc4 8.Nc4 b5 9.Nb3 Nb7 10.Cf3 c5 11.dc5 Nc5 12.0—0 0—0 13.Cd4 a6 14.De2 b4 15.Ca4 Nd4 16.ed4 Cd5 17.Ng3 Nc6 18.Dc2 Na4 19.Na4 Tac8 20.Dd1 C7b6 21.Nc2 Cc4 22.b3 Ca3 23.Nd3 Cb5 24.Ne5 f5 25.Nc4 Tfd8 26.Te1 Db6 27.Dd2 Db7 28.Nd5 Dd5 29.Db4 Tc2 30.De7 Dd7 31.Dd7 Td7 32.Rf1 Rf7 33.a4 Cc3 34.Tac1 Tc1 35.Tc1 Cd5 36.Tc6 Ta7 37.a5 g5 38.h3 h5 39.Re2 g4 40.Tc8 Tb7 41.Tb8. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

223/269. GAMBITUL DAMEI (32)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6.cd5 ed5 7.Nd3 Ne7 8.Cge2 (Nt) 0—0 9.Cg3 Ce8 10.h4! Cdf6 11.Dc2 Ne6 12.Cf5 Nf5 13.Nf5 Cd6 14.Nd3 h6 15.Nf4 Tac8 16.g4! Cfe4 17.g5 h5 18.Ne4 Ce4 19.Ce4 de4 20.De4 Da5 21.Rf1 Dd5! (P) 22.Dd5 cd5 23.Rg2 Tc2 24.Thc1 Tfc8 25.Tc2 Tc2 26.Tb1 Rh7 27.Rg3 Rg6 28.f3 f6! = 29.gf6 Nf6 30.a4 Rf5 31.a5 Te2 (VD) 32.

Tc1!? (B 32.a6! ba6 33.Ta1 Tb2 34.Ta6 Tb7 35.Ta5 Ap +—) Tb2 33.Tc5 Re6 34.e4 Nd4 35.Td5 Nc3 36.Th5 a6 37.Nc7 Ne1 38.Rg4 Tg2 39.Rh3 Tf2 40.Rg4 Tg2 41.Rh3 Tf2 42.f4! Tf3 43.Rg2 Tf2 44.Rh3 Tf3 45.Rg2 Tf2 46.Rg1 Tc2 47.Nb6 Tc4?! (47...Ng3) 48.Rg2! ± g6 49.Te5 Rd7 50.h5 +— gh5 51.Rf3 h4 52.Th5 Tc3 53.Rg4 Tc4 54.Rf5! Na5 55.Th7 Rc6 56.Na5 Tc5 57.Re6! Ta5 58.f5 Ta3 59.f6 Tf3 60.f7 b5 61.Th5 h3 62.Tf5 Tf5 63.ef5. (1—0)

224/270. GAMBITUL DAMEI (33)

J. Capablanca — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6.Nd3 Da5 7.Nh4 dc4 8. Nc4 b5 9.Nd3 Nb7 10. Cge2 a6 11.Nf6 Cf6 12.a3 Db6 13.Ce4 Ce4 14.Ne4 c5 15.dc5 Nc5 16.Nb7 Db7 17.0—0 0—0 18.Tc1 Tac8. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

225/271. GAMBITUL DAMEI (34)

A. Alehin — J. Capablanca

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6.a3 Ne7 7.Cf3 0—0 8. Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10. Ne7 De7 11.Ce4 C5f6 12. Cg3 c5 13.0—0 Cb6 14. Na2 cd4 15.Cd4 g6 16.Tc1 Nd7 17.De2 Tac8 18.e4 e5 19.Cf3 Rg7?! (19...Tc1 20. Tc1 Tc8 etc. =) 20.h3 h6 21.Dd2! Ne6? (21...Ca4! ∞) 22.Ne6 De6 23.Da5 ± Cc4 24.Da7 Cb2 25.Tc8 Tc8 26.Db7 Cc4 27.Db4 Ta8 28.Ta1 Dc6! 29.a4! Ce4 30.Ce5 Dd6!? 31.Dc4 De5 32.Te1 Cd6 33.Dc1! Df6 34.Ce4 Ce4 35.Te4 ± (VD) Tb8 36.Te2 Ta8 37.

Ta2 Ta5 38.Dc7 Da6 39. Dc3 Rh7 40.Td2 (A 41. Td8) Db6 41.Td7 Db1 42. Rh2 Db8 43.g3 Tf5 44. Dd4 De8 45.Td5 Tf3 46. h4 Dh8 47.Db6! Da1 48. Rg2 Tf6 49.Dd4 ± Dd4 50.Td4 Rg7 51.a5 Ta6 52. Td5 Tc6 53.Td4 Ta6 54. Ta4 Rf6 55.Rf3 Re5 56. Re3 h5 57.Rd3 Rd5 58. Rc3 Rc5 59.Ta2 Rb5 60. Tb2 Rc5 61.Ta2 Rb5 62. Rd4 Td6 63.Re5 Te6 64. Rf4 Ra6 65.Rg5 Te5 66. Rh6 Tf5 67.f4?! (67.Rg7 Tf3 68.Rg8 Tf6 69.Rf8! +—) Te5! 68.Ta3 Tc7 69. Rg7 Td7 70.f5?! (70.Rf6 etc. +—) gf5 71.Rh6 f4 72.gf4 Td5 73.Rg7 Tf5 74. Ta4 Rb5 75.Te4! Ra6 76. Rh6 Ta5 77.Te5 Ta1 78. Rh5 Tg1 79.Tg5 Th1 80. Tf5 +— Rb6 81.Tf7 Rc6 82.Te7. (1—0)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
ALEHIN	1	½	0	½	½	½	0	½	½	½	1	1
CAPABLANCA	0	½	1	½	½	½	1	½	½	½	0	0
Mutări	43	19	42	49	42	40	36	42	34	20	66	41

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
½	½	½	½	½	½	½	½	1	½	½	½	½	½	½	½
½	½	½	½	½	½	½	½	0	½	½	½	½	½	½	½
27	25	30	24	59	28	21	43	32	86	48	41	41	22	38	43

29	30	31	32	33	34	Total
0	½	½	1	½	1	18½
1	½	½	0	½	0	15½
70	40	41	63	18	82	1396

Alehin a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

La sfîrșitul lunii noiembrie 1927 s-a încheiat cea mai înverșunată luptă șahistă din toate timpurile, un veritabil „meci al secolelor", meci neegalat încă, valoric și emoțional, nici chiar de confruntarea Fischer — Spasski din 1972.

Despre această încleștare extraordinară între doi „monștri sacri" ai șahului universal s-a scris enorm și se va mai scrie încă în superlative care uneori frizează fanatismul. Printre cei antrenați în torentul scriitoricesc s-a numărat și marele nostru romancier Mihail Sadoveanu.

Devenind campion mondial, Alehin a demonstrat convingător prin partidele sale că victoria în șah se

obține prin fantezie creatoare, inspirație și voința de a învinge, îndrumînd astfel sportul minții de pe calea tehnicismului dogmatic pe cea a artei creatoare.

XIV. A. ALEHIN — E. BOGOLIUBOV
(Franța) (Germania)

Germania — Olanda : 6 septembrie — 12 noiembrie 1929

În perioada 1925—1935 Alehin a trăit apogeul carierei sale șahiste, cîștigînd aproape toate întrecerile la care acceptase să participe, cu rezultate concludente.

În ceea ce privește revanșa promisă lui Capablanca, noul campion al lumii era decis să nu i-o mai acorde niciodată prin faptul că relațiile lor se înveninaseră pînă la dușmănie în timpul celebrului lor meci. Din acest motiv, Alehin a acceptat cu plăcere provocarea primită în toamna anului 1928 de la marele maestru Efim Bogoliubov (Stanislawtzik 14.4. 1889 — Triberg 18.6.1952), recomandat ca șalanger și de forul internațional care îl considera „campion al F.I.D.E." în urma cîștigării unui meci la M. Euwe, primul deținător al efemerului titlu de „campion mondial de șah amator", ambele distincții desființate după primele lor ediții.

Inițiat, organizat și finanțat de Federația germană de șah, în strînsă colaborare și cu participarea celei olandeze, independent de reglementările F.I.D.E., care erau încă în fază de proiect și deci... lipseau cu desăvîrșire, meciul Alehin — Bogoliubov era prevăzut să se desfășoare pe distanța a 30 de partide, în șase orașe (cîte trei în Germania și Olanda), urmînd a fi cîștigat de cel ce va realiza $15\frac{1}{2}$ puncte, cu condiția de a avea cel puțin șase victorii de partidă.

226/272. GAMBITUL DAMEI (1)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 e6!? (B 5...Nf5) 6.e4 Nb4 7.e5 Cd5 8.Nd2 Nc3 9.bc3 b5 10.Cg5! f6?! (X c6, X e6) 11.ef6 Cf6 12.Ne2 a6 (VD)

13.Nf3! h6? (13...g6 ∞) 14.Nh5 ± Ch5 15.Dh5 Rd7 16.Cf7 De8 17.Dg6 Tg8 18.Nf4 Nb7 19.Ng3 Re7 20.Nd6 Rd7 21.0—0 ┼— c5 22.dc5 Nd5 23.ab5 ab5 24.Ta8 Na8 25.Ta1 Cc6 26.Ce5. (1—0)

227/273. INDIANA NIMZOVICI (2)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Db3 c5 5.dc5 Cc6 6.Cf3 Nc5 7.Ng5 h6 8.Nf6 Df6 9.e3 b6 10.Ne2 Nb7 11.Ce4 De7 12.0—0 0—0 13.Tad1 Tfd8 14.a3 Tac8 15.Dc2 d5 16.cd5 ed5 17. Cc5 bc5 18.Tfe1 d4 19. Nd3 de3 20.Te3 Df6 21. Tde1 Cd4 22.Cd4 cd4 23. T3e2! g6 24.Dd2 Na6 25. Na6 Da6 26.Dh6 d3! 27. Td2 Te8 28.Ted1 Tc2 29. h3 Df6 30.Rh1 Tb2 31.f3 Td2 32.Dd2 Dd4 33.Db4 Df2 34.Rh2 Te2 35.Db8 Rg7 36.Dg3 Dd4 37.Dg4 De3 38.Dg3 d2 39.f4 De4 40.f5 Rh6 41.fg6 fg6 42. h4 Dd5 43.Dg4 De5 44. Dg3 Dd5 45.Dg4 Te4 46. Dg5 Dg5 47.hg5 Rg5 48. Td2 Ta4 49.Td3 Rf4 50. Rh3 g5 51.Tb3. (½—½)

228/274. GAMBITUL DAMEI (3)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.Ce5 e6 7.f3 c5 8.dc5 Dd1 9.Rd1 Nc5 10.e4 Ng6 11.Nc4 Cc6 12.Cc6 bc6 13. Nf4 Ch5 14.Nd2 Tb8 15. Rc2 e5 16.The1 Cf4 17. Nf4 ef4 18.Tad1 Re7 19. Ce2 Nf2 20.Cd4 Tbc8 21. Tf1 Nd4 22.Td4 Thd8 23. Tfd1 Td4 24.Td4 f6 25. Rc3 Ne8 26.b3 Tc7 27.

Ng8 h5 28.Rc4 h4 29.h3 Td7 30.Td7 Rd7 31.Rc5 g5 32.Nc4 Rc7 33.Ne6 Nh5 34.b4 Ng6 35.Nc4 Ne8 36.Ne6 Ng6 37.a5 Nh5 38.Nc4 Ne8 39.Nb3 Nh5 40.Ne6 Ne8 41.Nc4 Ng6 42.b5 cb5 43.Nb5 Nf7 44.Nc4 Ng6 45.Ne6 Rd8 46.Rd6 Re8 47.e5 fe5 48.Re5 Re7 49.Nf5 Nf7 50.Nd3 Ne6 51.Ng6! Nc4! 52.Rf5 Nf1 53.Nh5 Ng2 54.Ng4 Rd6 55.Rg5 Re5 56.Rh4 Rd4 57.Rg5 Re3 58.h4 Nf3 59.Nf3 Rf3 60.h5 Re4 61.h6 f3 62.h7 f2 63.h8D f1D 64.Da8 Re5 65.Db8 Re6 66.Da7 Df5 67.Rh4 Df4 68.Rh3 Df3 69.Rh2 De2 70.Rg3 De1. (½—½)

229/275. INDIANA NIMZOVICI (4)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Db3 c5 5.dc5 Ca6 6.a3 Nc3 7.Dc3 Cc5 8.f3 a5 9.e4 0—0 10.Nf4 Db6 11.Td1 Ce8 12.Ce2 d6 13.Ne3 Dc7 14.Cd4 De7 15.Cb5 Ta6 16.Ne2 f5 17.e5!? (V 17.Nc5) de5 18.De5 Cd7 19.Dc3 e5 20.0—0 Tg6!? 21.Da5 f4 22.

Nc1 Dg5? (22...Cb6 VD) 23.Tf2 e4 24.fe4 Ce5 25.Dd8 Cf6 26.Nf4 Cf3! 27.Nf3 Df4 28.Dd6! Dh4 29.g3 Dh3 30.e5 ↗ h6 31.Nd5 Rh7 32.Df8 Cd5 33.cd5 Ng4 34.Td3 +— Dh5 35.Cd6 Ne2 36.Cf7 Tb6 37.Td2 Nc4 38.Dc5. (1—0)

230/276. GAMBITUL DAMEI (5)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.Ce5 e6 7.Ng5 Ne7?! (7...Nb4) 8.f3 h6 9.e4! Nh7 10.Ne3 Cbd7 11.Cc4 0—0 12.Ne2 c5 13.dc5 Nc5 14.Nc5 Cc5 15.b4 (Ap) Ca6 16.Dd8 Tfd8 17.Ca2! Cb8 18.Rf2 Cc6 19.Thd1 Cd4 20.Tac1 Rf8 21.Nf1 ± Ce8 22.Cc3 (22.Ca5!?) f6 23.Ca5 Tab8?! (23...b6 ∞

VD) 24.Cb5 Cb5 25.Td8 Td8 26.Cb7! Tb8 27.Cc5 Re7 28.ab5! Cd6 29.Ta1 Cc8 30.Nc4 Ng8 31.f4 Nf7 32.e5 fe5 33.fe5 Tb6 34.Re3 Ne8 35.Ta5 Nd7 36.Rd4 +— Ne8 37.h4 Nd7 38.Ne2 Tb8 39.Cd7 Rd7 40.Nf3! Tb6 41.Rc5 Tb8 42.h5 Rd8 43.Nc6 Re7 44.Ta3 Rf7 45.Ne4 Re7 46.Rc6 Rd8 47.Td3 Re7 48.Rc7. (1—0)

231/277. INDIANA NIMZOVICI (6)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Db3 De7 5.a3 Nc3 6.Dc3 b6 7.f3 d5 8.cd5 Cd5 9.Dc2 Dh4 10.g3 Dd4 (?!) 11.e4 Ce7 12.Nf4 Nd7 13.Td1 Da4 14.Dc7 Dc6 15.Ce2 Dc7 16.Nc7 Ca6 17.Nd6 Nb5 18.Cc3 Nf1 19.Tf1 Cc8 20.Nf4 (Ap) Re7 21.Tf2 Td8 22.Td8 Rd8 23.Td2 Re8 24.Cb5 f6 25.b4 Ce7 26.Rd1 Cg6 27.Nc7 e5 28.Rc2 Cf8 29.Nd6 Ce6 30.f4! ± ef4 31.gf4 Tc8 32.Rb3 Ta8 33.h4 +— Rf7 34.f5 Cd8 35.Nf4 Re7 36.Tg2 g6 37.Tc2 gf5 38.ef5 Cf7 39.Te2 Rd7 40.Te6 Tg8 41.Tf6 Re7 42.Te6 Rd7 43.Nd6 Cd6 44.Td6 Re8 45.Ca7 Tg3 46.Ra1 Tg7 47.Cc6 Cc7 48.f6. (1—0)

232/278. APĂRAREA GRÜNFELD (7)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 c6 4.Ng2 d5 5.Cf3 Ng7 6.0—0 0—0 7.Cc3 dc4 8.Ce5 Ne6 9.e4 Cbd7 10.f4 Db6 11.f5 gf5 12.ef5 Nd5 13.Cd5 cd5 14.Cd7 Cd7 15.Nd5 Tad8 16.Ne3 Db2 17.Nc4 Cb6 18.Nb3 Td4!? 19.Dh5 Te4 20.f6! Te3?? (20...Nf6) **21.Dg5 +— Tg3** 22.Dg3 ef6 23.Tad1 Rh8 24.Rh1 Nh6 25.Dd6 Ng7 26.De7 De5 27.Db7 f5 28.Tde1 Df6 29.Df3 Dc3 30.Df5 Cc8 31.Nc2 Dc6 32 Tf3 Dg6 33.Dg6 hg6 34.Ng6 Rg8 35.Nf7. (1—0)

233/279. INDIANA DAMEI (8)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 b6?! (2... e6) 3.Cc3 Nb7 4.f3 d5 5. cd5 Cd5 6.e4 Cc3 7.bc3 e6 8.Nb5 Cd7 9.Ce2 Ne7 10.0—0 a6 11.Nd3 c5 12. Nb2? (12.Ne3; 12.Nf4) Dc7 13.f4 Cf6 14.Cg3 h5 ↗ 15.De2 h4 16.Ch1 Ch5 17.Dg4 0—0—0 18. Tae1 Rb8 19.f5 e5 20.d5 c4! 21.Nc2 Nc5 22.Cf2 g6! ∓ 23.fg6 Tdg8 24. Nc1 Nc8 25.Df3 Tg6 (VD)

26.Rh1? Cg3! —+ 27.hg3 hg3 28.Ch3 Nh3 29.gh3 Th3 30.Rg2 Th2 mat. (0—1)

234/280. GAMBITUL DAMEI (9)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.Ng5 Cbd7 6.e3 Da5 7.Cd2 Nb4 8. Dc2 0—0 9.Ne2 dc4 10. Nf6 Cf6 11.Cc4 Nc3 12. Dc3 Dc3 13.bc3 Nd7 14. Nf3 Tfd8 15.a4 Tac8 16. Rd2 Tc7 17.Thb1 Nc8 18. a5 Cd7 19.Rc2 Rf8 20. Cb6 ab6 21.ab6 Cb6 22. Tb6 Re7 23.Ta7 c5 24. Ta4 Td6 25.dc5 Tc5 26. Tb4 Td7 27.Ta3 Tdc7 28. Tab3 e5 29.Nb7 Nb7 30. Tb7 Tc3. (½—½)

235/281. GAMBITUL DAMEI (10)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 c6 5.Ng5 Cbd7 6.e3 Da5 7.Cd2 Nb4 8, Dc2 dc4 9.Nf6 Cf6 10.Cc4 Dc7 11.Ne2 0—0 12.0—0 Td8 13.Tad1 Cd5 14.Ce4 Ne7 15.a3 b6 16.Nd3 Nb7 17.Tc1 Tac8 18.b4 h6 19. Db3 Cf6 20.Tfd1 (?!) Cg4 21.Cg3 c5 22.dc5 bc5 23. b5 Nd5 24.Dc2 Ce5 25. Ce5 De5 26.Nc4 Nc4 27. Dc4 Db2 28.a4 Td1 29.

Td1 Db4 30.Dc2 c4 31. Ce2 Nf6 32.g3 c3 33.Tb1 Da5 34:Rg2 Td8 35.De4 Td2 36.Dc4 Tc2 37.Td1 Db6 38.Cd4 Dd8 39.Td3 Nd4 40.Td4? (40.Dd4 =) Df6! 41.Tf4 De5! 42.e4? (55′; 42.Te4 etc. =) Td2 → 43.Dc8 Rh7 44.Tf7 De4 45.Rh3 Td5 —+ 46. Tf4 Th5 47.Rg4 Dc2 48. f3 Tg5 49.Rh3 Df1. (0—1)

236/282. GAMBITUL DAMEI (11)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 c6 3.Cc3 e6 4.Cf3 d5 5.Ng5 Cbd7 6.e4 de4 7.Ce4 Db6 8.Cf6 gf6 9.Nc1 e5 10.Nd3 → ed4 11.0—0 Ne7 12.Te1 Cf8 13.Ch4 Ne6 14.Cf5 Nb4 15.Cg7 Rd7 16.Te4 Tg8 17.Ch5 Ne7 18.b4 f5 19.c5 Db4 20.Te5 Cg6 21. Tb1 Da5 22.Te2 b6 23. cb6 ab6 24.Teb2 Tab8 25.Nf1 c5 26.a4 Rc7 27. Tb5 Da8 28.a5 ba5 29.Nd2 Tb5 30.Tb5 Tb8 31.Ta5 Db7 32.Da4 Nd7 33.Da2 Db3 34.Ta7 Rd6 35.Da6 Tb6 36.Da5 Tb7 37.Ta6 Nc6 38.Cg7 Dd5 39.f3 Rd7 40.Nd3 Nd8 41.Da1 Ce7 42.Cf5! Db3 → 43.Df1 Cd5 44.Ta1 Nb5 45.Nb5 Db5 46.De1 Dc6 47.Dg3 Dg6 48.Dh3 Rc6 49.Cd4! cd4 50.Dc8!! Nc7 51.Tc1 Cc3 52.Nc3 Tb1 (Y) 53. Da8 Rd7 54.Da4 Rc8 55. Nd2 Tc1 56.Nc1 Dd6 57. De8 Rb7 58.Db5 Ra7 59. Da4 Rb7 60.Db5 Nb6 61. Dd3 Dg6 62.Dg6 fg6 63. Rf2 Rc6. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

237/283. GAMBITUL DAMEI (12)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.Ng5 Cbd7 6.e3 Da5 7.cd5 Cd5 8.Dd2 Nb4 9.Tc1 h6 10.Nh4 0—0 11.Nd3 e5 12.a3! → Nc3 13.bc3 Da3 14.Ce5 Ce5 15. de5 Te8 16.Ng3 (16.f4!?) Ne6 17.0—0 Tad8 ∓ 18. Dc2 (?) Cc3!? 19.Nh7 Rh8 20.Ta1 Db4 21.Tfc1 g6?! ∓ (21...Nb3!! 22.Db2 Ca4 23. Db1 a5 +—) 22.Ng6 fg6 23.Dg6 Ce2 24.Rf1 Cg3 25.hg3 Df8 26.Ta7 Td7 27. e4 Tf7 28.Rg1! Dg7 29. Dg7 Rg7 30.f3 Tc8 31.f4 b5 32.Ta6 Nc4 33.f5 Tc7 34.Rf2 Te8 35.e6 Rf6 36. Th1 Re5! 37.Th6 b4! 38. Tb6 Nb5 39.Th1 Re4 40. g4 Rd5 (VD) 41.g5! Ta7!

42.Te1 b3! (40′) 43.g4 Ta2 44.Rg3 b2 45.Tb1 Ta3 46. Rf4 Ne2! 47.g6 Ta4 48. Rg5 Tg4 49.Rf6 Tf8 50. Re7 Tf5 51.T6b2 Te5 52. Td2 Rc5 53.g7 Nc4 54. Td7 Te6 55.Rd8 Td6 56. Td6 Rd6. (0—1)

238/284. GAMBITUL DAMEI (13)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 e6 5.Ng5 Cbd7 6.e3 Da5 7.cd5 Cd5 8. Dd2 Nb4 9.Tc1 0—0 10. Nd3 h6 11.Nh4 e5 12. 0—0!? Te8 13.e4 Cf4 14. Nc4 Cg6 15.a3 Ch4 (15... Ne7!?) **16.Ch4 Ne7 17.Cf5 Nf8 18.b4! Dd8! 19.Da2 Df6 20.d5 Cb6 21.Ce3 Dg6 22.Nb3 a5!** (Y) **23.b5 a4 24.Nd1** (B 24.Nc4) **cd5 25. Ccd5 Cd5 26.Cd5 Ne6! 27. Tc4 Tec8! ∓ 28.Te1 Nd5 29.ed5 Dd3! 30.Tc8** (30. Ta4?!) **Tc8 31.Na4?** (Cra) **De4!! —+ 32.Dd2 Da4 33.d6 Dd4 34.Dd4 ed4.** (0—1)

239/285. GAMBITUL DAMEI (14)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nd3 c5 6. 0—0 Cc6 7.Cc3 Ne7 8.a3 a5 9.dc5 Nc5 10.De2 (10. Dc2!) **0—0 11.e4 dc4 12. Nc4 e5 13.h3! Cd4 14.Cd4 Nd4 15.Ng5 Ne6 16.Cd5 Nd5 17.Nd5 h6 18.Nf6 Df6 19.Tad1 Tac8 20.Td3! Tc7 21.b3 b5 22.Tf3 Db6 23.a4 ba4 24.ba4 Db4 25. Da2 Db2 26.Db2 Nb2 27. Tb1 Nd4 28.Tb5 Ta7 29. h4! h5 30.Tb7 Tb7 31.Nb7 Td8 32.Nd5 Td7 33.Tb3! Rf8 34.Tb5 Ta7 35.Nb7 Re7 36.g3 Rd6 37.Rg2 Rc7 38.Nd5 Rd6 39.f4 f6 40. Nb3 Ta6 41.Nf7 Tc6! 42. Td5 Re7?** (42...Rc7! =) **43.Nh5 Tc5 44.fe5! fe5 45.Nf3 +— Rf6 46.Td6 Re7 47.Tg6 Rf8! 48.Nh5 Ne3 49.Rf3?!** (49.Rh3!) **Tc3 50.Re2 Nc5?** (50...

Nd4) 51.Te6 g6? (Crn ; 51...g5) 52.Ng6 Te3 53. Rd1 Tg3 54.h5 Rg7. 55. Te5 Nb4 56.Re2 Ta3 57. Ne8 Th3 58.Nd7 Tc3 59. Te6 Nf8 60.Ta6 Nb4 61. h6 Rf7 62.Ne6 Rf6 63.Nf5 Rf7 64.Ta7 Ne7 65.Ta5 Tc2 66.Rf3 Th2 67.h7 Nf6 68.e5 Ng7 69.Ta7 Rf8 70. e6 Ne5 71.e7. (1—0)

240/286. INDIANA REGELUI (15)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.f3 Ng7 4.e4 0—0 5.Cc3 c6 6.Ne3 d5 7.e5 Cfd7 (!?) 8. cd5 cd5 9.Cd5 Da5 10. Cc3 Cc6 11.Nc4 Cb6 12. Nb3 Ne6 13.Ce2 Cc4 14. Nc4 Nc4 15.0—0 Tfd8 16. f4 Tac8 17.a3 Db6 18.Dd2 Ca5 19.Tae1 Dc6 20.Nf2 b6 21.De3 f5 22.Nh4 Td7 23.b4 Ne2 24.Ce2 Cc4 25. Db3 b5 26.Td1 e6 27.Nf2 Nf8 28.Td3 a5 29.ba5 Ca5 30.Db1 Cc4 31.Tc1 Ta8 32.d5! Td5 33.Td5 Dd5 34.Cc3 Dd2 35.Cb5 Ca3 36.Ca3 Ta3 37.g3 Ta2 38. Tf1 Tb2 39.Dc1 Db4 40. Dc6 Db3 41.Da8 Dc4 42. Dd8 Dc6 43.Td1 Df3 44. Tf1 Dc6 45.Td1 Df3. (½—½)

241/287. GAMBITUL DAMEI (16)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nd3 Cbd7 6.0—0 dc4 7.Nc4 Nd6 8. Cbd2 0—0 9.Nb3 Nc7 10. Cc4 b6 11.Te1 Nb7 12.e4 b5! 13.Cce5 Ce5 ∓ 14.de5 Cd7 15.Nf4 c5 16.De2 c4 17.Nc2 Db8! 18.b3 cb3 19. Nb3 Ce5 ∓ 20.Cd4 a6 21. Ng3 Td8 22.Tad1 Cg6 23. Dh5 Ng3 24.hg3 De5 25. De5 Ce5 26.f3 Td7 27.Cc2 Rf8 28.Td7 Cd7 29.Td1 Re7 30.Rf2 Tc8 31.Cd4 g6 32.g4 e5 33.Cc2 Cc5 34. Ce3 Cb3 35.ab3 Tc3 36. b4 Tb3 37.Cc2 Tb2 38. Tc1 Nc8 39.g5 Ne6 40.Rg3 Rd7 41.Ce1 Nc4 42.Cc2 Rc6! —+ 43.Ce3 Tb4 44. Cg4 a5! 45.Ce5 Rb6 46. Cd7 Rc7 47.Ce5 Rb7 48. Rf4 a4 49.Ta1 Rb6 50.g4 Ne6 51.Re3 Tb3 52.Rd4 a3 53.f4 Tb4 54.Re3 a2 55.f5 Tb1 56.fe6 Ta1 57. e7 Te1 58.Rf4 a1D 59. e8D Dc1 60.Rg3 De3. (0—1)

242/288. APĂRAREA GRÜNFELD (17)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.f3 d5?! (Nt ; 3...Ng7) 4.cd5 Cd5 5.e4 Cb6 6.Ne3 Ng7 7.Cc3 Cc6? (7...0—0) 8.d5 Ce5 9.Nd4!. (Ap + As) f6 10.f4 Cf7 11.a4 e5 12.de6 Ne6 13.a5 Cd7 14.a6! → b6 15.Nb5 De7 16.Cge2 c5 (16...0—0—0) 17.Nf2 0—0—0 (?!) 18.Da4 f5 19. e5 g5 20.Nc4 Cde5 21. Ne6 De6 22.fe5 Ce5 23. 0—0 Dc4 (VD) 24.b4!! ±

Db4 25.Dc2 Cd3 26.Tfb1 (Y) Dc4 27.Ta4 De6 28. Cb5 Rb8 29.Cd4! +— De4 30.Cc3! De8 31.Dd3 cd4 32.Nd4 (32.Df5 +— ; 32.Tb6!! +—) De6 33. Df3! Df7 34.Nb6!! (1—0)

243/289. APĂRAREA FRANCEZĂ (18)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 de4 5.Ce4 Ne7 6.Nf6 gf6 (B 6...Nf6) 7.Cf3 f5 8.Cc3 c6 9.g3 Cd7 10. Ng2 Dc7 11.De2 b5 12. Ce5 Nb7 13.0—0—0 Cb6 14.Dh5 Tf8 15.f4 b4 16. Ce2 Cd5 17.Nd5 cd5 18. Rb1! a5 19.g4 fg4 20.f5 ef5 21.Df5 a4 22.The1 a3 23.b3 Nc8 24.Dh7 Ne6 25. Dd3 0—0—0 26.c3! Rb7 27.Tc1 Db6 28.cb4 Nb4 29.Tc6 Da5 30.Tec1 Tc8 31.Cf4 Nd6!? 32.Ce6 fe6 33.Dh7 ± Tc7 34.Tc7 Nc7 35.Dd7 Db6 36.Cd3 Td8 (VD) 37.Tc7! +—

Dc7 38.Cc5 Rb6 39.Dc7 Rc7 40.Ce6 Rd7 41.Cd8 Rd8 42.b4 Rd7 43.Rc2 Rc6 44.Rb3 Rb5 45.Ra3

Re4 46.b5 Rb5 47.Rb3 Ra5 48.a4 Ra6 49.Rb4 Rb6 50.a5 Rc6 51.Ra4. (1—0)

244/290. GAMBITUL DAMEI (19)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 c6 3.Cf3 d5 4.Cc3 e6 5.Ng5 Cbd7 6.e4 de4 7.Ce4 Ne7 8.Cc3 0—0 9.Dc2 b6 10.0—0—0 Nb7? (10...c5) 11.h4 Dc7 12.Nd3 Te8 13.Rb1 Cf8 14.Nf6 Nf6 15.Ce4 c5 16. Cf6 gf6 17.Dd2 Cg6 18.h5 Cf4 19.Th4 Nf3 20.gf3 e5 21.d5 Dd6 22.h6 Rh8 23. Dc2 Cd3 24.Dd3 Tg8 25. f4 Tg6 26.Df5 a6 (26... Tag8!?) 27.Te1 ef4 28.Tf4 Th6 29.Tfe4 Tg8 30.Te7 Tf8 (Crn) 31.a4 Th4 32. Te8 Te8 33.Te8 Rg7 34. Dc8 Rh6 35.Tg8 De7 36. Ra2 b5 37.Tg3! f5 38.Df5 f6 39.Te3 Df7 40.Te6?! (40.De6! +—) Rg7 41.Td6 Dg6 42.Td7 Rh6 43.Dg6 Rg6 44.ab5 ab5 45.cb5 Ta4 46.Rb3 Tb4 47.Rc3 Tb5 48.Tc7! h5 49.d6 Tb8 50.Tc5 Td8 51.Td5 h4 52. Re4 Rf7 53.Rc5 Re6 54. Td4 Tc8 55.Rb6 Rd7 56. Th4 Tc6 57.Ra5 Tc2 58. b4 Rd6 59.f3 Tc3 60.f4 Ta3 61.Rb6 Re6 62.Th5 Tf3 63.f5 Re5 64.b5 Rf4 65.Rc6 Rg4 66.Th1 Tc3 67.Rd5 Rf5 68.Tb1 Td3 69.Rc6 Td8 70.b6 Rg4?? (70...Re4 Ş =) 71.b7 +— f5 72.b8D Tb8 73.Tb8 f4 74.Rd5 f3 75.Re4 f2 76. Tf8 Rg3 77.Re3. (1—0)

245/291. PARTIDA SPANIOLĂ (20)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 d6 6.c3 Nd7 7.d4 Ne7 8.d5 Cb8 9.Nc2 Ng4! 10.c4 Cbd7 11.Cc3 Cf8 12.h3 Nd7 13.Ce1 g5!? 14.Ng5 Tg8 15.f4 ef4 16.Nf4 Nh3 17.c5 Cg6 18.Nh2 Ch4 19. Na4 Rf8 20.Dd2! Tg6 21. Rh1 Tg2 22.Cg2 Ng2 23. Rg1 Cg4 24.Df4 Ce5 25. Dh6 Rg8 26.Ne5 de5 27. Tf7! = Nc5 28.Rh2 Rf7 29.Dh7 Rf8 30.Dh8 Rf7 31.Dh7 Rf8 32.Dh6 Rf7 33.d6 cd6 34.Dh7 Rf8 35. Dh8 Rf7 36.Dh7 Rf8 37. Dh6 Rf7 38.Nb3 Re8 39. Ne6 Cf3 40.Rg2 Dg5 41. Dg5 Cg5 42.Nf5 Rf7 43. Tf1 Rg7 44.Cd5 a5 45. Rg3 Tf8 46.Th1 Tg8! 47. Tf1 Tf8 48.Th1. (½—½)

246/292. INDIANA NIMZOVICI (21)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3. Cc3 (?!) Nb4 4.Db3! c5 5.dc5 Nc5 6.Cf3 d5?! (6... 0—0) 7.cd5 ed5 8.Ng5 Ne6 9.Nf6! gf6 10.0—0—0 Cd7 11.Cd4! 0—0 12.e3 Te8 13.Rb1 Ce5 → 14. Ce6! (32') fe6 15.Ne2!? Rh8!? (15...Db6!) 16.f4 Cc6 17.f5 Ne3 18.fe6 d4 19.Cd5 De8 20.Ce3 de3 21.De3 +— Ce5 22.Dh3 Tc6 23.Nb5! Dg6 24.Ra1 Tc7 25.Nd7 Tfd8 26.Tc1! Tc1 27.Tc1 Dg5 28.Td1 Cc6 29.a3 De5 30.Df3 Tb8 31.Df2! Ce7 32.Te1 Dg5 33.Da7 Tg8 34.Dd4 Tg6 35.g3 Da5 36.Tf1 Rg7 37. Tc1 De5 38.Db4 Cd5 39. Db7 Rh6 40.Db3 Tg8 41. Tc5 De1 42.Ra2 Ce7 43. Df3 Tg6 44.Df4 Rg7 45. Dd6 Cg8 46.Na4 Rh8 47. Tc8 Tg7 48.e7 De7 49. De7. (1—0)

247/293. PARTIDA SPANIOLĂ (22)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.c3 Nd7 6. d4 g6 7.Ng5 f6 8.Ne3 Ch6 9.0—0 Ng7 10.h3 Cf7 11.Cbd2 0—0 12.de5 de5 13.Nc5 Te8 14.Nb3 b6 15.Ne3 De7 16.De2 Ccd8 17.Nd5 Nc6 18.c4 (B 18.Nc6 Cc6 19.Tfd1 ∞) Nd5! 19.cd5 f5 (Ap) 20. Cc4 Cb7 21.Tac1 Tad8 22. d6?! Cbd6 23.Cd6 Td6 24. Da6 Dd7! ∓ 25.Tc2 c5 26.a4 f4 27.Nd2 g5 28. Db5 Db5 29.ab5 Td3 30. Ta1 Cd6! 31.Ta6 Tb8 (VD)

32.Nc3? (32.Cg5?! Nf6 33. Cf3 Ce4 ∓ ; 32.Tc3? c4' etc. —+) Ce4 —+ 33.Ne5 Ne5 34.Ce5 Td1 35.Rh2 Cd2 36.h4 Te8 37.Cf3 (37. Cg4 Tee1 38.Rh3 Th1 39. Ch2 h5! 40.hg5 Cf1 —+) Cf3 38.gf3 Tee1 39.Rh3 h5. (0—1)

248/294. GAMBITUL DAMEI (23)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nd3 Cbd7 6.Cbd2 Ne7 7.0—0 0—0 8.c4 de4 9.Ce4 b6 10.De2 Nb7 11.Nf4 c5 12.dc5 Ce4! 13.Ne4 Ne4 14.De4 Cc5 15.De3 Dd3 16.b4 De3 17.Ne3 Cd3 18.a3 Cb2 19.Tac1 Tfc8 20.c5?! (B 20.Cd2) **bc5 21.bc5 Ca4 22.Tc2 Cb6 23.Tb1 Cd5 24.Nd4 f6 25.c6 a5 26.Nb2 Tab8 27.Td1 Rf7 28.Cd4 g6 29.g3 Tb6 30. Rg2 a4 31.Te2 Cc7 32.f4 Td8 33.Tc2 Td5 34.Tdd2 Nd6 35.Cf3 Re7 36.Td5 Cd5 37.Rf2 Tb5 38.Nd4 Rd8 39.Cd2 Na3 40.Ta2 Nb1 ∓ 41.Cc4** (70′) **Nc3! 42.Nc3 Cc3 43.Tc2 Cd5 44.Cd6 Tb3 45.Tc5 Tb6 46.Cb5 Cc7 47.Cc7 Rc7 48.Ta5 Tb2 49.Re3 Tb4??** (49...Ta2 —+) **50.Ta6 e5 ∞ 51.fe5 fe5 52.Rd3 h5 53.Re3 Tg4 54.Ta5 Rc6 55.Te5 Rd6 56.Ta5 Re6 57.Rd3 h4 58.Re2 Tb4 59. Rf3 Rf6 60.gh4 Th4 61. Rg3 g5 62.Ta6 Rf5 63. Ta5 Rg6 64.Ta8 Tb4 65. h3 Tc4 66.Ta7 Rf6 67. Ta6 Re5 68.Ta5 Rd4 69. Rg4! Rc3 70.Rg5 Rb4 71. Ta8 Tc5 72.Rg6 Ta5 73. Tb8 Rc3 74.h4 a3 75.Tb1 Ta6 76.Rg7 a2 77.Ta1 Ta7 78.Rg6 Rb2 79.Ta2 Ta2 80.h5 Rc3 81.h6 Tg2 82.Rh7 Th2 83.Rg7.** (½—½)

249/295. APARAREA FRANCEZĂ (24)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 de4 5.Ce4 Ne7 6.Nf6 Nf6 7.Cf3 Cd7 8. De2!? (Nt ; 8 Nd3) **0—0 9. 0—0—0 Ne7 10.Rb1 b6 11.g4 Nb7 12.Tg1 c5! 13. g5 Dc7 14.Nh3 Rh8 15. Tg4 f5 16.gf6 Cf6 17.Cf6 Nf6 18.Ng2! Tad8 19.c3 cd4 20.Cd4 Nd4 = 21.cd4 Ng2 22.Tg2 Df7 23.De4 Df6 24.a3 Td5 25.Td3 Df5 26.f3 h6 27.Rc2 Tc8 28. Tc3 Tc3 29.bc3 Rg8 30. Rd3 Rf7 31.a4 Ta5 32.Ta2 Dh3 33.Rc4 e5 34.d5 Dd7 35.De5 Ta4 36.Ta4 Da4 37.Rd3 Dd1 38.Rc4! Da4 39.Rd3 Dd1 40.Rc4 Da4.** (½—½)

250/296. GAMBITUL DAMEI (25)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 c6 3.Cf3 d5 4.e3 e6 5.Nd3 Cbd7 6. Cbd2 Ne7 7.0—0 0—0 8. b3 b6 9.Nb2 Nb7 10.De2 c5 11.Tfd1 cd4 12.ed4 dc4 13.bc4 Te8 14.Ce5 Ce5 15. de5 Cd7 16.Ce4 Dc7 17. Cd6 → Nd6 18.ed6 Dc6 19.Dg4 e5 20.Dg3 Tad8 21.Ne2 Te6 22.Nf3 Dc8 23.Nb7 Db7 24.Td5 Tg6 25.Dh3 Dc6 26.Tc1 Te8 27.Tcd1 h6 28.g3 Tee6 29.Dh4! Rh7 30.De4 Da4 31.T5d2 Cc5 32. Df5 Cd7 (VD) 33.Df7 Tgf6 34.Dh5 Dc4 35.Tc1 Da2 36.Dd1 Da5 37.Ta1 Dc5 38.Ta7 Tf7 39.Dg4 Tg6 40.Dd1 e4 41.Db3 Tf3! 42.Dd5 Dd5 43.Td5 Td3! 44.Nd4 Cf6! 45.Nf6 (45.d7? Cd5 46.d8D Td1 47.Rg2 Cf4 +) Td5 46. Ne7 Tgd6 47.Nd6 Td6 48. Te7 Td4 49.Rf1 Tb4 50. Te6 Rg8 51.Re2 Rf7 52. Tc6 h5 53.h4 Re7 54.Re3 b5 55.Tb6 Rf7. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

Confruntarea celor doi corifei ai şahului mondial a produs o excelentă impresie în lumea şahistă, cartotecile sportului minţii cuprinzînd partide foarte tăioase în care, jocului activ, ofensiv şi creator al lui Bogoliubov, Alehin i-a răspuns cu un şah ştiinţific, avînd la bază cunoştinţe teoretice multiple şi o pregătire specială în funcţie de adversar.

Interesantă şi concludentă este una din declaraţiile făcute de Alehin la scurt timp după stabilirea scorului final : „Bogoliubov este un jucător agresiv şi în-

	Wiesbaden								Heidelberg		
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
ALEHIN	1	½	½	0	1	0	1	1	½	1	½
BOGOLIUBOV	0	½	½	1	0	1	0	0	½	0	½
Mutări	26	51	70	38	48	48	35	30	30	49	63

Berlin						Haga		Rotterdam	Amsterdam		Haga	Wiesbaden		Total
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
1	0	0	½	1	1	0	1	½	1	1	½	½	½	15½
0	1	1	½	0	0	1	0	½	0	0	½	½	½	9½
56	34	71	45	60	34	51	77	48	49	39	83	40	55	1230

Alehin a jucat cu piesele albe în partidele fără soț.

treprinzător. Sînt de acord că între noi doi există unele asemănări în interpretarea esenței luptei șahiste, însă avem concepții diferite asupra vieții și principiilor de luptă. Înzestrat cu un optimism nemărginit, Bogoliubov speră să găsească mereu idei noi pentru realizarea inițiativelor sale creatoare și bogate, rod al talentului său natural, considerîndu-și adversarul drept un teren prielnic pentru experimentarea artei sale, însă nu se străduiește deloc să-l studieze. Adeseori nădăjduiește într-un miracol acolo unde sînt necesare cunoștințe exacte. Scopul principal al luptei sale este satisfacția personală. Eu însă văd în succes un scop mult mai elevat, și anume acela de a da lumii șahiste realizări științifice și estetice care să transfere șahul în rîndul celorlalte arte".

XV. A. ALEHIN — E. BOGOLIUBOV
(Franța) (Germania)

Germania : 1 aprilie — 14 iunie 1934

Încă din anul 1929, Capablanca ceruse foarte insistent să i se acorde revanșa cerută de Alehin. După amînări repetate, invocate sub diverse pretexte, la începutul anului 1934, campionul mondial s-a decis să acorde revanșa solicitată de... Bogoliubov ! Pe Capablanca îl trecuse în... enciclopedie.

251/297. GAMBITUL DAMEI (1)

E. Bogoliubov A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 c5 5.Ng5 cd4 6.Cd4 dc4 7.e3 Db6?! (Nt) 8.Nf6 gf6 9.Nc4 Nd7 10. 0—0 Cc6 11.Nb3 Ne7 12. Tc1 Td8 13.Cc6 Nc6 14. Dh5 Dc5 15.Cd5 Dd6 16. Ce7! Re7 17.Da5! (Ad) Thg8 18.g3 Db8 19.Na4 Tg5 20.Dc3! Na4 21.Db4 Dd6 22.Da4 Db6 23.Tc3! Tb5 24.Tfc1 Td7 25.Da3 Dd6 26.Da7 Tb2 27.Tc8 Td2 28.e4! Td1 29.Td1 Dd1 30.Rg2 Dd3 31.Dc5 Dd5 32.Dc3 ± (Cra) b5 33.Tc6 Dd4 34.Dc2 b4 35. Tc4 Db6 36.Db2 Tb7 37. e5! fe5 38.De5 Dd6 39. Dg5 Rd7 40.Tf4 f5 41.Rh3 Rc6 42.Dg8 Rb5 43.De8 Cd7 44.Df8 De7 45.Da8 Ta7 46.Db8 Tb7 47.De5! Ra6 48.Tc4 Tb5 49.Tc6 Ra5! 50.De6?! (Cra ; 50. Dh8! →) De6 51.Te6 Td5 52.Te2 Td6! 53.f4 Th6 54. Rg2 Rb5 55.h3 Tg6 56. Rf3 h5 57.Te5 Rc4 58. Tf5 Ta6 59.Th5 Ta2 60. Th8 b3 61.Tc8 (Cra) Rd4 62.Td8 Rc3 63.Tc8?? (63. Td8 Rc2 64.g4!! +—) Rd4 64.Td8 Rc3 65.Tc8 Rd3. (½—½) ?? U 66.Tb8 Rc2 67.g4!! etc. +—

252/298. GAMBITUL DAMEI (2)

A. Alehin E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 c6 3.Cc3 d5 4.e3 e6 5.Nd3 Cbd7 6.Cf3 dc4 7.Nc4 b5 8.Nd3 a6 9.0—0 c5 10.a4 b4 11. Ce4 Nb7 12.Ced2 Ne7 13.

a5! 0—0 14.Cc4 Dc7 15. De2 Cg4!? (A 16...Nf3 U Dh2 +) 16.e4! cd4 17.h3 Ce5 18.Cfe5 Ce5 19. Nf4 Nd6 20.Ne5 Ne5 21.Cb6 Ta7? (B 21... Td8) 22.Tac1 Dd6 23. Tc4 ± f5 (X : a6, b4, d4) 24.ef5 ef5 25.Te1 Dg6 26. f3 Te8? (26...Nf4 VD) 27.

f4! Dg3 28.fe5 Te5 29. Tc8! Rf7 30.Dh5 g6 31. Dh7 Rf6 32.Tf8 Rg5 33. h4 Rf4 34.Dh6 g5 35.Tf5! Tf5 36.Dd6 Rg4 37.Nf5. (1—0)

253/299. GAMBITUL DAMEI (3)

E. Bogoliubov A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 a6 4.e3 Ng4 5.Nc4 e6 6. h3 Nh5 7.Cc3 Cf6 8.0—0 Cc6 9.a3 Nd6 10.Ne2 0—0 11.Cd2 Ne2 12.De2 e5! 13.de5 Ne5 14.Tb1 Te8 15.Cf3 De7 16.Ce5 De5 17.Dc2 Tad8 18.Nd2 De6 19.Tbd1 Dc4 20.Nc1 Ce5 21.e4 h6 22.Ne3 Td3 23.Td3 Dd3 24.Da1 Dc4 25.Dc2 Dd3 26.Da1 Dc4 27.Dc2 Dd3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

254/300. GAMBITUL DAMEI (4)

A. Alehin E. Bogoliubov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 Cf6 4.e3 e6 5.Nd3 Cbd7 6.f4 (?!) dc4!! 7.Nc4 b5 8.Nd3 Nb7 9.Cf3 a6 10. a4?! (10.0—0) b4 11.Ce2 c5 12.0—0 Ne7 13.a5? (13. f5) 0—0 14.Cg3 g6! ↗ (Ap) 15.De2 cd4 16.ed4 Cb8! 17.Ce5! Cc6! 18.Cc6 Nc6 19.Nc4? (19.Na6 =) Nb7 20.Ne3 Dd6 21.Tad1 Tfe8! 22.b3 Nf8 23.Td3 Dc7 24.Da2 Nd6 25.Nd2 Dc6! 26.Ne1 Tad8 27.Td2 Ne7 (?!) 28.Db2 Td7 —+ (X g2) 29.Tc2 (?!) Dd6? (29...Cg4! —+) 30.Ce2 Cd5 31.Dc1 Nd8 32.Ng3 De7?! (B 32...Dc6 ; 32... f5) 33.Ta2 Df6 34.Dd2 Df5 35.Nd3 Df6 36.Nc4 Ne7 ∓ 37.Dd3 Tf8 38.Ne1

Df5 39.Dd2 De4 40.Nd3 De3 41.Nf2 Dd2 42.Td2 Tc8 43.Nc4 Rg7 44.g3 Tcd8 (?!) 45.Tc1 h6?! (45... Cc3! ∓) 46.Nd3 f5 47.Tdc2 g5? (47...Nd6) 48.g4! ∞ Cf4? (48...gf4 49.gf5 Rf7 = VD) 49.Cf4 ↗ gf4 50.gf5

e5 51.Te1 ed4? (51...Nf6 52.Tc4! ed4 Ş =) 52.Te7!! Te7 53.Nh4 +— Rf7 54. Ne7 Re7 55.Tc7 Td7 56. f6! Re8 57.Ng6 Rd8 58.f7 Rc7 59.f8D f3 60.Db4 Td6 61.Nd3. (1—0)

255/301. GAMBITUL DAMEI (5)

E. Bogoliubov A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 c5 5.Nc4 e6 6. 0—0 Cc6 7.Cc3 Ne7 8.dc5 Dd1 9.Td1 Nc5 10.a3 Re7 11.b4 Nb6 12.Nb2 Td8 13. Td8 Nd8 14.e4 Nd7 15. Nd3 h6 16.e5 Ce8 17.Td1 Nb6 18.Ce4 a6! 19.Nc3 (?!) Cc7 20.Cd6 Cd5 21.Nb2 Cd8 22.Ne4 Nc6 23.Cd4 Nc7 24.Tc1 Rd7 25.Cc6 bc6 26.Cc4 a5! 27.b5 Tb8 28.bc6 Cc6 29.g3 Tb5 30. Td1 Tc5! = 31.Nd3 Re7 32.f4 Cb6 33.Cd6 Ca4 34. Na1 Cc3 35.Tf1 (?) Nd6 36.ed6 Rd6 37.f5 ef5? (37...e5 38.f6 g5! 39.Ng6 Re6 —+) 38.Nf5 Cd4 39. Nd3 f5 40.Rg2 g6 41.g4 fg4 42.Ng6 Cf3 43.Nd3 h5 44.Tc1! Ch4 45.Rh1 Ce4 46.Tc5 Cf2 47.Rg1 Ch3 48. Rf1 Rc5 49.Na6 Cf3 50. Rg2 h4 51.Nf6! (½—½)

256/302. GAMBITUL DAMEI (6)

A. Alehin E. Bogoliubov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nd3 Cbd7 6.Cbd2 Ne7 7.0—0 0—0 8. b3 b6 9.Nb2 Nb7 10.De2 a5?! (Nt) 11.a4! Nb4 12.e4 de4 13.Ce4 Ce4 14.Ne4 De7 15.Tad1 Tfd8 16.Nc2 Tac8 17.Td3 Cf8 18. Ce5! ± c5 19.dc5 Nc5 20. Tg3!? → f6 (B 20...f5) 21. Cg4 Rh8 22.Cf6! gf6 23. Dg4 Cd7 24.Nh7! (P . ∞) Dh7 25.Th3 Tg8 26.Th7

Rh7 27.Dh4? (27.Dh5! +—) Rg6 28.Td1 Tcd8 29. Td3 Th8 30.Dg3 Rf7 31. Dc7 Nc8 32.Nd4 Ne7 33. f4 The8 34.Ne3 f5 35.h3 Cc5 36.Td8 Td8 37.Db6 Ce4 38.g4 Td3 39.Rg2 Nd7 40.g5 Td6 41.Da5 Ne8! 42. h4 Td3 43.Db6 Td6 44. Dc7 Rf8 45.Dc8 Td3 46. Nb6 Tb3 47.a5 Tb2 48. Rf3 Cd6 49.Da8 Cc4 50. g6 Tb3 51.Re2 Tb2 52. Rd3 Cb6 53.ab6 Tb6 54. g7?! (54.h5! ±) Rg7 55. De8 Nh4 ∞ 56.Dd7 Rg6 57.Rc4 Nf6 58.Rc5 Tb8 59. De6 Td8 60.Rc6 Th8. (½—½)

257/303. GAMBITUL DAMEI (7)

E. Bogoliubov A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 c5 6. 0—0 a6 7.De2 Cc6 8.Td1 b5 9.Nb3 c4 10.Nc2 Cb4 11.a3 Cc2 12.Dc2 Nb7 13. Cc3 Cd5 14.Ce2 Cf6 15. Cc3 Cd5 16.Ce2 Cf6 17. Cc3. (½—½)

258/304. INDIANA NIMZOVICI (8)

A. Alehin E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 c5 6. Cf3 0—0 7.Ng5 d6 8.Dc2 Te8 9.e4 h6 10.Ne3 Da5 11.Nd2 e5 12.Nd3 Cc6 13. 0—0 Dc7 (Ad) 14.d5 → Ce7 15.Ch4 g5! (E 16.f4!) 16.Cf5 Cf5 17.ef5 e4 18. Ne2 Nf5 19.h4 Ch7 20.g4 e3!! ∓ 21.Df5 Te5! 22. Dd3 ed2 23.Dd2 Tae8 24. Nd3 De7 25.Nf5 Te2 26. Dd3 Cf8! 27.h5 De5 28. Tab1 b6 29.Df3 Df6 30.a4 Rg7 31.Dd3 T8e7 32.Ta1 De5 33.a5 Cd7 34.Df3 Df6 35.ab6 Cb6 36.Ta7 Cc4 37. Te7 Te7 38.Td1 Ta7 39. Tc1 De5 40.Nd3 Cd2! 41. Df5 Df5 42.Nf5 Cf3 43. Rg2! Ch4 44.Rg3 Cf5 45. gf5 Rf6 46.Te1 Ta4 ∓ (B 46...Te7!) 47.Te8 Tc4? (47...Th4! —+) 48.Th8 Tc3 49.Rg2 Rf5 50.Th6 f6 51.Th7 Re5 52.h6 Ta3 53. Te7 Rd5 54.h7 Ta8 55. Rg3 f5 56.f4 gf4? ∞ (Cra ; 56...g4 57.Rh4 Th8! —+) 57.Rf4 c4 58.Rf5 c3 59. Td7! Tc8 60.Tc7 Tf8 61. Rg6 Rd4 62.Rg7 Tb8 63. h8D Th8 64.Rh8. (½—½)

259/305. APĂRAREA BENONI (9)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 c5 (?!) 2.d5 e5 3.e4 d6 4.f4?! (4.Cc3 a5 5.a4 U Cg1—f3—d2—c4 ↗) ef4 5.Nf4 Dh4?! (5...Ce7 U 6...Cg6!) 6.g3 De7 7.Cc3? (B 7.Cf3! E 7...g5!) g5! (Ad) 8.Ne3 Cd7 9.Cf3 h6 10.Dd2 Cgf6 11.0—0—0 Cg4 12.Ne2 Ng7 13.Thf1 Ce3 (13...a6!?) 14.De3 a6 15.Cg1 b5 16.Tde1 Nb7 17.Cd1 0—0—0 18.Ng4 Rb8 19.Nd7 Td7 20.Dd2 g4! 21.Ce3 De5 22.c3 h5 23.Cf5 Nf6 24.Df4? (24.Rb1 ∞) Df4 25.gf4 Tdd8 ∓ 26.c4 bc4 27.Ce3 c3! 28.b3 Nd4 29.Cc4 f5! 30.e5 de5 31.fe5 Nd5 —+ 32.Tf5 Tdf8 33.Tf8 Tf8 34.e6 Te8 35.e7 Nc4 36.bc4 Ng1 37.Tg1 Te7 38.h3 gh3 39.Rc2 h2 40.Tb1 Tb7 41.Th1 Tb2 42.Rc3 Ta2 43.Rd3 Rc7 44.Re4 Rc6 45.Rf5 a5 46.Rg5 a4. (0—1)

260/306. GAMBITUL DAMEI (10)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 c6 5.Ng5 Cbd7 6.e3 Da5 7.Cd2 Nb4 8.Dc2 dc4 9.Nf6 Cf6 10.Cc4 Nc3 11.Dc3!? Dc3 12.bc3 Re7 13.f3 Nd7 14.Tb1 b6 15.Ce5 Thc8 16.Na6 Tc7 17.Rd2 (B 17.Re2) c5 ∓! ↗ 18.Thc1 Td8 19.g4 Na1! 20.h4 Cd7 21.Cd7 Tcd7 22.f4 h6 23.Re2 Nc6 24.Nb5 Td6 25.Nc6 Tc6 26.Rd3 f6! 27.a4 e5 28.a5 Tcd6 29.ab6 ab6 30.f5 T8d7! 31.Ta1 b5 ∓ (VD)

32.Ta5 cd4 33.cd4 ed4 34.e4 Tb6 35.Tb1 b4 36.g5 b3 37.e5 fe5 38.Te5 Rf7 39.Tb2 Tb4 —+ 40.Te4 Td5 41.Tf4 hg5 42.hg5 Tbb5! 43.f6 g6 44.Tf3 Tg5 45.Rd4 Tg4 46.Rc3 Tgb4 47.Tf1 g5 48.Tbf2 b2 49.Tb1 Tb8 50.Rd3 T4b6 51.Re3 Tb3 52.Rd2 T8b7 53.Rc2 T7b6 54.Rd1 T3b4 55.Re1 T4b5 56.Rd1 g4 57.Rc2 Tb3 58.Th2 Rf6

59.Th8 Rg7 60.Th1 Tg3 61.Th2 Tgb3 62.Th1 T3b4 63.Rc3 Rg6 64.Thh1 Rg5 65.Rd2 T4b5 66.Re2 Th6 67.Thg1 Th2 68.Rd3 Rh4 69.Tge1 Td5 70.Rc3 Tc5 71.Rb3 Tc1!! 72.Tbc1 bc1D 73.Tc1 g3 74.Tc8 g2 75.Tc1 Rg3 76.Tc3 Rf2 77.Tc2 Re1 78.Tc1 Re2 79.Tc2 Rd1 · 80.Ta2 Th3 81.Rc4 Tg3. (0—1)

261/307. APĂRAREA OLANDEZĂ (11)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 f5 2.g3 Cf6 3.Ng2 e6 4.Cf3 Ne7 5.c4 0—0 6. Cc3 d6 7.Nf4 De8 (?!) 8. Tc1 Cc6 9.d5 Cd8 10.Cb5 Dd7 11.Db3 a6! 12.de6 Ce6 13.Cc3 Cf4 14.gf4 Rh8 15.Cd5 Nd8! 16.e3 Ce4! 17.Cd4 c5 18.Ce2 Na5 19.Cdc3 b5! 20.0—0 Nb7 21.Ce4 Ne4 22.Tfd1 Ng2 23.Rg2 Tab8 24.cb5 Tb5 25.Dd5 Tb2 26.Cg3 (26.Tc5 =) **Nb6! (VD) 27. a3! e4! 28.Rg1 De8 29. Tc1 Nc5! 30.a4?** (30.Cf5!) **Dg6 31.Tc3 h5 32.h4 Df6! → ∓ 33.Tcd3 g6! 34.Dc1 a5 35.Dc3 Dc3 36. Tc3 Ta2 37.Tc4 Tb8 38. Td5 Tb1 39.Rg2 Tbb2**

—+ 40.Ch1 Tb4 41.Tcc5 dc5 42.Tc5 Taa4 43.Tc8 Rg7 44.Tc7 Rh6 45.Tc6 Ta2 46.Cg3 Rg7 47.Tc7 Rf8 48.Tc8 Rf7 49.Tc7 Re8 50.Tc6 Tbb2 51.Ch1 Rf7 52.Tc7 Rf6 53.Tc6 Rg7 54.Tc7 Rh6 55.Tc6 a4 56.Rh3 a3 57.e4 fe4 58.f5 e3 59.fg6 ef2 60.Cg3 Tb3 61.Tf6 Rg7! 62.Tf2 Tg3. (0—1)

262/308. GAMBITUL DAMEI (12)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 c6 5.e3 Cbd7 6. Nd3 dc4 7.Nc4 b5 8.Nd3 a6 9.e4 c5 10.e5 cd4 11. Cb5 Ce5 12.Ce5 ab5 13. 0—0 Dd5 14.De2 Na6 15. Ng5 Ne7 16.a4 (V 16.f4) **0—0 17.ab5 Nb7 18.f4 h6 19.Nh4 Ta1 20.Ta1 Te8 21.Tf1 Nc5 22.Cc6 Nc6**

23.bc6 Dc6 24.Nf6 gf6 25. Dg4 Rf8 26.Dh5 Nb6 27. Dh6 Re7 ∓ 28.Dh5 Tb8 29.De2 Na5 30.h4? Dd6 31.h5 Db4 32.Dc2 f5 33. Tc1 Rf6 34.Df2 Rg7 35. Td1 Rh8 36.b3 Tg8 37. Nc4 Dc3 38.Rf1 Nb6 39. De1 De1 40.Te1 Tg4 —+ 41.Ta1 Tf4 42.Re1 Te4 43.Rd1 Rg7 44.Ta8 Nc5 45.Tb8 Nd6 46.Tb7 Rf6 47.b4 Tg4 48.b5 Tg2 49. Td7 Nc5 50.Tc7 Nb4 51. Td7 Td2 52.Rc1 Tb2 53. b6 Nd2 54.Rb1 Nf4 55.b7 Th5 56.Td8 Th2? (B 56... Th3 U Tc3 —+) 57.b8D Nb8 58.Tb8 e5?! (B 58... f4 —+) 59.Td8 Th3 60. Td7 Tc3 61.Nf7 d3? (61... e4 A Tc5! —+) 62.Rb2 Tc2 63.Rb3 e4 64.Nc4 Re5 65.Nb5 Rf4 66.Td5 = Th2 67.Rc3 Th5 68.Nd7 Tg5 69.Rd2 Tg2 70.Rc3 Tg5 71.Rd2 Th5 72.Rc3 Re3 73.Nf5 d2 74.Rc2 Th6 75.Td2. (½—½)

263/309. DESCHIDEREA RETI (13)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.Cf3 Cf6 2.d4 b6 3.Ng5 Ce4 4.Nh4 Nb7 5.e3 h6 6.Cbd2 g5 7.Ng3 Cg3 8. hg3 e6 9.c3 d6 10.Da4! c6 11.Ce4 g4 12.Ch4 Cd7 13. 0—0—0 Tg8 14.c4 d5 15. Cc3 a6 16.Dc2 b5 17.c5 f5 18.Rb1 Dc7 19.Nd3 0—0—0 20.Ce2 Te8 21. Cf4 Rb8 22.Chg6 Ng7 23. Th2 Nc8! (A e6—e5!) 24. Th5 Cf8! 25.Cf8 Nf8 26. Tdh1 Ng7 27.a3 Df7 28. Ra2 e5 29.de5 d4 30.Rb1 de3 31.e6! Ne6 32.Ce6 De6 33.Nf5 Df6 34.fe3 Te3 35.Ng4 Tge8 36.Td1 T3e4 37.Tf5! De7 38.Tf4 Te1 39.Tf1 Tf1 40.Tf1 Td8 41.Nf3 Dc3 42.De4 De4 43.Ne4 Tf8 44.Td1 Rc7 45.Nf3 Ne5 46.Te1 Te8 47.Te4 a5 48.b4 a4 = 49.Rc2 Tc7 50.Th4 Te6 51.Tg4 Na1 52.Tg8 Nd4 53.Tf8 Te7 54.g4 Rb7 55. Tg8 Ng7 56.Td8 Ne5 57. Tf8 Nd4 58.Tf5 Ne3 59. Tf6 Tc7 60.Te6 Ng5 61. Ne4 Tc8 62.g3 Tc7 63. Td6 Tc8 64.Nf5 Td8 65. Te6 Td2 66.Rb1 Td1 67. Rc2 Td2 68.Rb1 Td1 69. Rb2 Td2 70.Ra1 Td1 71. Ra2 Td2 72.Ra1 Td1 73. Rb2 Td2 74.Rb1 Td1. (½—½)

264/310. GAMBITUL DAMEI (14)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 c6 5.Ng5 Cbd7 6.Db3 (?!) Ne7 7.e3 0—0 8.Ne2 Ce4 9.Ne7 De7 10. Ce4 de4 11.Cd2 e5 12. 0—0—0 Cf6 13.h3 Tb8 14. g4 Te8 15.The1 h6 16. Dc3 Nd7 17.Cb3 b6 18. Tg1 ed4 19.Dd4 c5 20. Dd6 Na4 21.h4 g5!? 22. hg5 hg5 23.Dh2 Rg7 24. Th1 Th8 25.Dg3 Tbe8 26. Th8 Th8 27.Tg1! → Nb3 28.ab3 Te8 29.Th1 De5 30.Dh3 Rf8 31.Td1 Re7 32.Rb1! Td8 33.Td8 Rd8 34.Dh8 Re7 35.Dc8 Cd7 36.Db7 a5 37.Ra2! Rd8 38.Nd1 De6 39.Nc2 Cf6 40.f3 ef3 41.Df3 Rc7 42. Nf5 Dc6 43.Dg3 Dd6 44. Dg2 Cg8 45.Da8 Ce7 46. e4 Dd8 47.Da7 Rd6 48. Db7 Re5 49.Nd7 f6 50. Ra3 Rd6 51.Nb5 Re5 52. Nd7 Rd6 53.Nb5 Re5 54. Nd7. (½—½)

265/311. GAMBITUL DAMEI (15)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.Cf3 e6 2.c4 d5 3.d4 dc4 4.Cc3 a6 5.e3 b5 6.a4 b4 7.Cb1 Cf6 8.Nc4 Nb7 9.0—0 c5 10.Cbd2 cd4 11. ed4 Nd6 (Ad) 12.Te1 0—0 13.Ce5 Cbd7 14.Nb3 Ne7 15.Cdc4 Cd5 16.a5 Dc7 17.Dd3 Tad8 18.Dg3 Nf6 19.Nd2 Cb8 20.Tac1 De7 21.Na4 Tc8 22.Db3 Ng5 23.Ce3 Tc1 24.Tc1 Td8 25.g3 Ce3 26.fe3 Nd5 27. Dd3 Db7 28.Tf1 Ne4 29. Dc4 Nd5 30.Dd3 Tf8 31. Cc4 Ne4 32.De2 Ne7 33. Cb6 Cc6! 34.Dh5 Ng6! 35. Df3 Ca5 36.Db7 Cb7 37. Tc1 Tb8 38.Cd7 Td8 39. Tc7 Ne4 40.Cb6 Nd6 41. Tc1 h6?! (41...h5 —+) 42.Nd1! Nf8 43.Rf2 e5 44.Tc8 Tc8 45.Cc8 Ca5 46.Cb6 Nd3 47.Cd5 Cc4 48.Cb4 Ne4 49.Nc3 Cb2 (B 49...ed4!) 50.Nb2 Nb4 51.de5 Rf8 52.Nb3 Re7 53.Re2 a5 54.Nd4 h5 55. Na4 g6 56.Nb3 Nf5 57. Nd5 Nc2 58.e4 a4 59.Re3 g5 60.Re2 Rf8 61.Re3 Rg7 62.Re2 Rg6 63.Re3 g4 64. Re2 Nb1 65.Re3 a3 66.

Re2 Nc2 67.Re3 Nb1 68. Re2 a2 69.Rd1 Nc5 70. Na2. (½—½)

266/312. PARTIDA SPANIOLĂ (16)

A. Alehin E. Bogoliubov

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.Nc6 (Nt) dc6 6.Cc3 Nd6 (6...Nc5!?) 7.d3 c5 8.h3 Ne6 9.Ne3 h6 10.a4! c4? (10...Cd7) 11.d4 ed4 12.Nd4 Nb4 13. 0—0 c6? (13...0—0 =) 14. e5 Cd5 15.Ce4 Cf4 (B 15...0—0) 16.Nc5! Nc5 17. Dd8 Td8 18.Cc5 b6? (18... Tb8) 19.Cb7? (20.Ca6! +—) Td7 20.Cd6 Re7 21. Cd4 Nd5 22.g3!! Ch3 23. Rh2 Cg5 24.f4 Ce4 25. C6f5 Rd8? (25...Rf8) 26. Cg7 f6 27.Tad1! ± Rc8 28.Cdf5 fe5! 29.fe5 Tg8? (29...Cg5 VD) 30.e6! Tdg7

31.Cg7 Tg7 32.Td5!! +— cd5 33.Tf8 Rc7 34.Tf7 Rd6 35.Tg7 Re6 36.Tg6 Re5 37.Rg2 b5 38.a5 d4 39.Ta6 b4 40.Rf3 c3 41. bc3 bc3 42.Te6! Re6 43. Re4. (1—0)

267/313. GAMBITUL DAMEI (17)

E. Bogoliubov A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 a6 5.e4? (5.a4) **b5 6.e5 Cd5 7.Cg5 e6 8. Df3 Dd7 9.Cd5 ed5 10.a3** (E 10...Nb4) **Cc6 11.Ne3 Cd8 ↗ 12.Ne2 Df5! 13. Dg3 h6 14.Ch3 c6 15.f4 Dc2! 16.Df2** (VD) **Na3!!**

17.0—0 ∓ Nb2 18.Tae1 Nf5 19.g4 Ne4 20.f5 Cb7 21.Cf4 0—0—0! 22.Dg3 g5 23.fg6 fg6 24.Nd1 Dc3

25.Ce6 Tde8 26.Tf6 Te7 27.Tef1 The8 28.Cf4 Cd8 29.Df2 Da3 30.Nf3 Nf3 31.Df3 g5 32.Ce2 Te6 33. Tf5 Dd3 34.h4 Tg6 35.h5 Tge6 36.Df2 c5! —+ 37. Tf3 Dc2 38.De1 Cc6 39. T1f2 De4 40.Cg3 Dg4 41. Rg2 Nd4. (0—1)

268/314. PARTIDA PIONULUI DAMEI (18)

A. Alehin E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.e3 c5 4.Nd3 d5 5.dc5 Nc5 6. a3 0—0 7.b4 (B 7.Cbd2) Ne7 8.Cbd2 a5 9.b5 Cbd7 10.Nb2 Cc5 11.a4 Cd3 12. cd3 Cd7 13.0—0 f6 14.d4 Cb6 15.Db3 Nd7 16.Tfc1 Cc8 17.e4 Cb6 18.Na3 Na3 19.Da3 Ne8! 20.e5 Nh5 21.ef6 Df6 22.Tc7 Nf3 23.Cf3 Cc4 24.Dc3 Tf7 25.Tf7 Df7 26.Ce5 Ce5 27.de5 Tf8 28.Tf1 Ta8. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

269/315. GAMBITUL DAMEI (19)

E. Bogoliubov A. Alehin

1.d4 d5 2.Cf3 c6 3.c4 e6 4.e3 Cf6 5.Nd3 c5 6. 0—0 dc4 7.Nc4 a6 8.Ce5 Dc7 9.Cd2 b5 10.Ne2 cd4 11.ed4 Nb7 12.a4 b4 13. Cdc4 Cd5 (B 13...Ne7!) 14.a5 Ne7 15.Da4 Cc6 16. Cb6! Td8 17.Cd5 Td5 18. Nf3 Tb5 19.Cc6 Nc6 20. Nf4! Dd7 21.Nc6 Dc6 22. Tac1 De4! 23.Nd6! Nd6! 24.Tc8 Re7 25.Th8 Dd4 26.g3 Db2 27.Ta8 Da3! 28.Dd1 Da5 29.Ta7 Nc7 30.Dd4 Td5 31.De3 Td7 32.Tc1 Nb6 33.Td7 Rd7 34.Df3 Re7 35.Db7 Rf6 36.Tc6 Nd4 37.Tc7 Dd5 38.Tf7?! (38.Da6!) Rg6 39.Td7 Db7 40.Tb7 Nc3 41.Ta7 Rf5 42.Rf1 b3 43. Ta6 b2 44.Tb6 Re4 45. Re2! Rd4 46.Rd1 Rd3 47. g4 e5 48.f3 Re3 49.Tb3 Rf2 50.Rc2 Nd4 51.h4 g6 52.h5 gh5 53.gh5 h6 54. Rd2 Rg3 55.Re2 Rf4 56. Tb5 Rg3 57.Tb3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

270/316. GAMBITUL DAMEI (20)

A. Alehin E. Bogoliubov

1.Cf3 Cf6 2.c4 e6 3.d4 d5 4.Cc3 c6 5.Ng5 Cbd7 6.e3 Da5 7.Cd2 Nb4 8. Dc2 dc4 9.Nf6 Cf6 10. Cc4 Nc3 11.Dc3 Dc3 12. bc3 Re7 13.f3 Nd7 14.

Ce5 Thc8 15.Rd2 Tc7 16. Nd3 c5 17.Thb1! Td8 18. a4 Nc8 19.a5 Cd7 20.Cd7 Nd7 21.Ne4 Nc8 22.f4 h6 23.Tb5 f5 24.Nf3 g5 25. g3 g4 26.Ng2 Tdd7 27. Th1 Rd6 28.Td1! h5 29. Re2 cd4 30.Td4 Re7 31. Td7 Rd7 32.e4 a6! 33.Te5 Rd6 34.Rd3 h4! 35.ef5 ef5 36.Td5 Re7 37.gh4 Ne6 38.Td4 Tc5 39.Tb4 Ta5 40.Tb7 Rf6 41.Tb6 Re7 42.Tb7 Rf6 43.Tb6 Re7 44.Tb7 Rf6. (½—½)

271/317. GAMBITUL DAMEI (21)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 d5 2.Cf3 e6 3.c4 a6 (?!) 4.c5 (?!) b6 5.cb6 c5! 6.Cc3 Cd7 7.Ca4 c4? (7...cd4 8.Dd4 Ce7!) 8.Nd2 Nd6 9.b3! Nb7 10.e3 cb3 11.Db3 Ce7 12.Nd3 0—0 13.0—0 Cc6 14.Tfc1 ± e5 15.Nf5 e4 16.Ce1 Cf6 17. Cc5 De7 18.g3 Tfb8 19. a4 a5 20.Db5 Cd8 21. Cb7 ↗ Cb7 22.Tab1 h5 23.Cg2 g6 24.Nh3 g5 25. Nf5 Dd8 26.Tc6 Ne7 27. h4! gh4 28.Ch4 Cd6 29. Td6! Dd6 30.b7 Ta7 31. Nc8 ± Nd8 32.Cf5 (?! ; B Nd2—c1—a3 +—) Da6

(VD) 33.Dc5?? (Cra ; 33. Da6 U Tb5 şi Nd2—c1—a3 +—) Tab7 34.Tb5?? (34.Rg2 ; 34.Nb7 etc. ±) Tb5 35.Na6 Tc5 36.dc5 Cd7 ∓ 37.c6 Ce5! 38.Cd4 Tb2 39.Nc3 Tb1 40.Rg2 Nb6 41.Nb7 Cf3 42.Cf3 ef3 43.Rf3 Nc7 44.Na6?? (44.Nd4 ∓) Tc1 45.Nd4 Tc6 —+ 46.Nb7 Tc4 47. Nd5 Ta4 48.Re2 Nd6 49. f4 Nf8 50.f5 Tb4 51.Nc3 Tg4 52.Ne5 a4 53.e4 h4 54.Rf3 h3! 55.Nf4 Tg7 56. g4 Th7 57.Nh2 Nd6 58. Nd6 h2 59.Nh2 Th2 60.e5 a3 61.e6 fe6 62.Ne6 Rf8 63.Rf4 a2. (0—1)

272/318. INDIANA NIMZOVICI (22)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 d5 5.cd5 ed5

(B 5...Dd5) 6.Ng5 h6 7. Nh4 Cbd7 8.e3 0—0 9. Nd3 c5 10.dc5 Cc5 11. Cge2 Cd3 12.Dd3 Ne6 13. 0—0 Ne7 14.Tfd1 Da5 15. Cd4 Tfc8 16.Tac1 Tc4 17. b3 Tc5 18.Ca4 Tc1 19.Tc1 Tc8 20.Tc8 Nc8 21.De3 Dd8 22.f3 Nd7 23.Cb2 Db6 24.Cd3 Ce4 25.fe4 Nh4 26.ed5 Dg6! = 27. Dd2 De4 28.Cf3 Dd5 29. Ch4 Nb5 30.Cf3 Nd3 31. Rf2 Df5 32.g4! De4 33. Da5 Na6 34.Dd8 Rh7 35. Dd4 Dc2 36.Rg3 Nf1 37. Dd5 Dc7 38.Rf2 Na6 39. De4 Rg8 40.De8 Rh7 41. De4 g6 42.h4. (½—½)

273/319. GAMBITUL DAMEI (23)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 dc4 4.Da4 c6 5.De4 Nf5 6.Cc3 e6 7.g3 Cbd7 8.Ng2 Nc2 9.e3 Ne7 10.0—0 0—0 11.a3 a5 12.De2 Ng6 13.e4 Db6 14.h3! Da6 15. De3! ± c5 16.e5 Cd5 17. Cd5 ed5 18.Nd2 Ne4 19 Nc3 c4 20.Ce1 Ng2? (20... f5) 21.Cg2 b5 22.f4 Dh6 23.Df3 b4 24.Nd2 Cb6 25. g4 De6 26.f5 ± f6 (X f6) 27.Cf4 Tfc8 28.ef6! Nf6 29.Ce6 e3 30.be3 Ce4 31. Nf4 Ca3?! (31...b3) 32.g5 Nd8 33.Ne5 Ta7 34. Dh5 +— Ce4 35.eb4 (B 35.Ng7 Tg7 36.Cg7 Rg7 37.f6 U g6 +—) Cc5 36. de5 Nb6 37.Rh1 d4 38. Df3 Df3 39.Tf3 Tc3 40. Tff1! d3 41.f6! Tc6 42. Cg7 Tg7 43.fg7 ab4 44. Tf6 Nd4 45.Ta8 Rg7 46. Tc6 d2 47.Tc7 Rg6 48. Tg8 Rf5 49.Tf8 Re4 50. Tf1 Ne5 51.Tc4 Rd3 52. Tb4 Ng3 53.Rg2 (B 53. Tb3 Re2 54.Tg3 +—) Ne1 54.Tb1 Nh4 55.Tb3 Re2 56.Tb5 Re3 57.Td5 Re2 58.Tf7!. (1—0)

274/320. GAMBITUL DAMEI (24)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nd3 Cbd7 6.Cbd2 Ne7 7.0—0 0—0 8.b3 a5 9.a3 c5! 10.cd5 ed5 11.Nb2 a4!! → 12. ba4 c4 13.Nc2 Da5 14. Cb1 Ce4! 15.Ne4 de4 16. Cfd2 Cb6! 17.Ce3 f5 18. f3 ef3 19.Df3 Nd7! ∓ 20. De2 Tac8 21.Tac1 (B 21. e4! VD) Nf6! 22.d5 Tfe8

23.Rh1 Dc5 24.e4 (?!) Cd5 —+ 25.Tfe1 Cf4 26. De3 Cd3 27.Dc5 Tc5 28. Na1 Ng5 29.Ccb1 fe4 30. Nc3 Cc1 31.Tc1 Na4 32. Rg1 Nc6 33.Te1 b5 34. Cf1 Td5 35.Cg3 Td3 36. Ce2 Ne3 37.Rh1 Ted8 38. Cg1 Nf2 39.Tf1 e3. (0—1)

275/321. GAMBITUL DAMEI (25)

E. Bogoliubov — A. Alehin

1.d4 d5 2.Cf3 c6 3.c4 dc4?! (3...Cf6!?) 4.e3 Ng4 5.Nc4 e6 6.Ce3 Cd7 7.h3 Nh5 8.a3? (8.0—0) Cf6 9. e4 Ne7 10.0—0 0—0 11. Nf4 a5! → 12.Na2 Db6 13.g4 (?!) Ng6 14.De2 Da6 15.De3 (15.Da6 =) b5 16.Ce5 Ce5 17.Ne5 b4 18. Nf6 Nf6 19.Ce2?! (19.Ca4) ba3 ↗ 20.ba3 c5 21.Tac1 cd4 22.Cd4 Nd4! ∓ 23. Dd4 Tfd8 24.Dc4! Db7 25. f3 h5!? ∓ 26.De2 Td1 27. De3 Td7 28.gh5 Nh5 29. Tc5 Ng6 30.Tfc1 Tad8! 31.Nc4 Td1 32.Nf1 Tc1 33.Tc1 a4! 34.Tc4 Td1 35. Tb4 Dc7 36.f4 Dd8! 37. Df2 (VD) f5! 38.e5 Ne8

39.Tb6 Dc8 40.Td6 Tc1 —+ 41.Dd4 Rh7 42.Rf2 Dc2 43.Dd2 Dc5 44.De3? Tf1. (0—1)

276/322. APĂRAREA GRÜNFELD (26)

A. Alehin — E. Bogoliubov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7?! (3...c6) 4.Ng2 d6 5. Cc3 0—0 6.Cf3 Cbd7 7. 0—0 e5 8.b3 Tfe8 9.Dc2 Cg4 10.de5 Cde5 11.Ce5 Ce5 12.Nb2 h5 13.Tad1 Nf5 14.Dd2 Dc8 15.Cd5 c6 16.Ce3 ± Nh3 17.f4

Ng2 18.Cg2 Cg4 19.Ng7 Dd6 24.Td6 Tad8 25.
Rg7 20.f5 Dd8 21.Dd4 Tfd1 +— Td6 26.Td6.
Ce5 22.fg6 fg6 23.Dd6 (½—½)

	Baden-Baden			Willingen		Freiburg			Pforzheim		Stuttgart		München		
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15
ALEHIN	½	1	½	1	½	½	½	½	1	0	1	½	½	½	½
BOGOLIUBOV	½	0	½	0	½	½	½	½	0	1	0	½	½	½	½
Mutări	65	37	27	61	51	60	17	64	46	81	62	75	74	54	70

Bayreuth	Kissingen		Nürnberg		Karlsruhe	Mannheim			Berlin		Total
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
1	1	½	½	½	1	½	0	0	1	½	15½
0	0	½	½	½	0	½	1	1	0	½	10½
43	41	28	57	44	63	42	58	39	44	26	1329

Alehin a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Acest al doilea meci Alehin — Bogoliubov, asemănător, cu mici deosebiri, primei confruntări, nu a făcut decît să confirme superioritatea clară a lui Alehin, de altfel necontestată de nimeni.

După părerea majorității cronicarilor competenți, meciul a oferit partide de luptă înverșunată, cu multe strategii interesante, descoperiri ingenioase, sacrificii îndrăznețe și... destule greșeli, mai ales din partea șalangerului. Dar, după cum se știe, în șah greșelile

duc adesea la reanimarea partidei și chiar la... excelente combinații de final care intră în eternitate.

XVI. M. EUWE — A. ALEHIN

(Olanda) (Franța)

Olanda: 3 octombrie — 15 decembrie 1935

Și totuși... Alehin pierduse ceva din strălucirea manifestată în meciul cu Bogoliubov din 1929. În acest sens, un articol publicat în „Revista Română de Șah" din octombrie 1934 lămurea în bună măsură situația lui Alehin.

„...După meciul cu Bogoliubov (din 1934, *n.a.*) care i-a permis să păstreze mai departe titlul și după turneul de la Zürich, unde se adunase aproape tot ce era mai select în șah și unde din nou efortul supraomenesc depus de Alehin a fost încununat de succes, iată întărindu-se convingerea că Alehin va dispărea curînd din prim-planul vieții șahiste mondiale (...) Turneul de la Zürich ne-a dezvăluit un Alehin care amintea de vechiul maestru cu multă experiență și cu un remarcabil spirit combinativ. Dar dacă a cîștigat sau salvat multe partide în cariera sa, aceasta se datorește în parte prestigiului său de campion, dar și timidității partenerilor săi. Nu trebuie să uităm că într-un turneu atît de important rezultatele se obțin mai mult în culise și, dacă nu ar fi existat rivalitățile necunoscute marelui public, poate că rezultatul de la Zürich ar fi fost cu totul altul. Marele său talent și artificiile sale scînteietoare s-au diminuat calitativ și jocul său de acum ne oferă imaginea unui astru la începutul crepusculului. Prietenii săi și aceia care-l cunosc mai de aproape încearcă regretul de a

înregistra faptul ca atare. Alehin face parte din generația maeștrilor care au îndurat vicisitudinile războiului și care s-au lăsat atrași de mirajul epocii postbelice, animați de dragoste pentru șah, dar și naivi în convingerea lor că acest joc reprezintă o sursă inepuizabilă de beneficii materiale. El este maestrul care a exploatat și beneficiat de toate avantajele pe care i le oferă titlul. Mai mult încă, în această epocă de triumf al tehnicii, a voit ca într-un timp record să cucerească laurii în toate activitățile șahiste, dornic să-și înscrie numele printre primii jucători ai tuturor timpurilor. Ambiție grandioasă și orgolioasă. A reușit oare ? Într-o măsură, da. Realitatea l-a convins însă că nu este mai mult decît un om și că beneficiile obținute nu merită nici surmenarea fizică, nici zbuciumul moral prin care a trecut. Într-un cerc restrîns, ne-a relatat toate inconvenientele turneului său în jurul lumii. Efortul supraomenesc la care era supus zilnic în Australia, în Indii, China și Egipt, căldurile tropicale și ritmul accelerat al acestor turnee s-au făcut din plin resimțite. În zilele extrem de călduroase călătorea cîte 10—12 ore în trenuri suprapopulate, iar seara trebuia să facă față angajamentului, dînd simultane cu numeroase partide oarbe. Rezultatele obținute sînt foarte bune, însă în detrimentul jocului frumos și clar al marelui Alehin. De la întoarcerea sa nu s-a putut admira nici o partidă frumoasă, astfel că turneele de la San Remo, Londra, Bled rămîn unice ca joc și ca rezultat. Din patru partide jucate cu Tartakover (două amicale și două în turneu) nu a obținut decît o remiză, iar cu O. Bernstein a jucat un meci amical cu rezultatul 2—2. Turneul Hastings 1933/1934 a confirmat aceste rezultate. Învățămintele ce se pot trage de pe urma activității șahiste a lui Alehin sînt numeroase și vor servi desigur succesorilor săi. Tînărul și talentatul maestru Flohr nu vrea să riște un eventual eșec

și, deși este cel mai calificat pentru a disputa campionatul mondial, lasă totuși maestrului mai experimentat, dr. M. Euwe, sarcina de a-l detrona pe Alehin".

Cam în aceste condiții psihofizice, la care mai trebuiau adăugate consumul exagerat de țigări și alcool, precum și angajarea unui astrolog-escroc în care începuse să creadă orbește, a luat startul Alehin în maratonul șahist cu marele maestru Maghielis Euwe (Amsterdam : 20.5.1901 — 26.11.1981). Acesta ducea o viață sportivă ideală și își pregătea partidele cu maximă seriozitate, ajutat fiind de o întreagă armată de teoreticieni, la o întrecere de asemenea anvergură avînd de partea sa și miile de spectatori.

Condițiile meciului prevedeau, pe scurt, să se joace pînă la 30 de partide, urmînd a fi învingător cel ce va realiza $15\frac{1}{2}$ puncte, avînd minimum șase partide cîștigate. Dacă după 30 de partide Alehin va fi în avantaj, fără a avea șase victorii de partidă, meciul se va considera nul, iar el își va păstra titlul mai departe. În caz că Euwe va fi în avantaj la sfîrșitul meciului, fără a avea cele șase victorii, întrecerea va continua pînă cînd, fie că Euwe va realiza șase partide cîștigate, fie că Alehin îl va depăși în punctajul general pe adversarul său și în acest caz se va considera meci nul, iar Alehin va rămîne în continuare campion mondial.

277/323. GAMBITUL DAMEI (1)

A. Alehin — **M. Euwe**

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.Ce5 (B 6.e3) Cbd7 (B 6...e6) 7.Cc4 Dc7 8.g3 e5 9.de5 Ce5 10.Nf4 Cfd7 11. Ng2 Ne6 12.Ce5 Ce5 13. 0—0 Ne7 14.Dc2 Td8 15. Tfd1 0—0 16.Cb5 Td1 17. Td1 Da5 18.Cd4 Nc8 (VD) 19.b4! ± Dc7 20.b5 c5 21.Cf5 f6 (X d5) 22. Ce3 Ne6 23.Nd5! Nd5 24.

Td5 Da5 25.Cf5 De1 26. Rg2 Nd8 27.Ne5 +— fe5 28.Td7! Nf6 29.Ch6! Rh8 30.Dc5. (1—0)

278/324. APĂRAREA GRÜNFELD (2)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Db3 dc4 5.Dc4 Ne6 (?!) 6.Db5 Cc6 7.Cf3 Tb8 8.Ce5 Nd7 9.Cd7 Dd7 10. d5 (Ad) Cd4 11.Dd3 e5 12.e3 Cf5 13.e4 Cd6 14. f4 De7 15.Ne3 Cg4 (B 15...Cd7) 16.Na7 Ta8 17. h3 Ta7 18.hg4 Ng7 19. De3 Ta5 20.f5 Nf6 21.a4 Nh4 22.g3 Ng5 23.Df3 0—0 24.b4 Taa8 25.Ta2 Ce8 26.Tb2 Cf6 27.Ne2 c6 28.dc6 bc6 29.0—0 Tad8 30.Rg2 Td4 31.b5 cb5 32. ab5 Tb8 33.fg6 fg6 34.b6 Db7 35.Rh3 Td6 36.Cd5 Rg7 37.Tc2 (B 37.Ta1) Cd5 38.ed5 Tb6 39.Tc6 → Tc6 40.dc6 De7 41.Nc4 +— Rh6 42.Dh1 Tb2 43. Tf7 De8 44.c7 Tc2 45.Db7. (1—0)

279/325. APĂRAREA FRANCEZĂ (3)

A. Alehin — M. Euwe

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.a3!? Nc3 5.bc3 de4 6.Dg4 Cf6 (6...Rf8!?) 7. Dg7 Tg8 8.Dh6 c5 9.Ce2 Cbd7 10.Cg3 Tg6? (Tr 10...Da5) 11.De3 Cd5 12. De4 Cc3 13.Dd3 Cd5 14. Ne2 Df6 15.c3 cd4 16.cd4 C7b6 17.Nh5! Tg7 18.Nf3 Dg6 19.Ne4! f5 20.Nf3 Rf8 21.a4! Tc7 22.0—0 Nd7 23.Na3 Rg8 24.a5 Tc3 25.Db1 +— Ca4 26. Nd5 ed5 27.Db7 Dc6 28. a6! Cb6 29.Nc5 f4 30.Cf5! Rh8 31.Ce7 De6 32.Nb6 Nc6 33.Cc6 Tg8 34.Ce5! Tg7 35.Db8? (35.Na7! +—) Tc8 36.Cg6 Tg6 37. Df4 Db6 38.De5 Tg7 39. Dd5 Td8 40.De4 Dd4 41. Dd4. (1—0)

280/326. APĂRAREA GRÜNFELD (4)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Db3 (B 4.Nf4) dc4 5.Dc4 Ng7 6.Nf4 c6 7. Td1? (7.Cf3) Da5 8.Nd2 b5? (8...Db6 Ad) 9.Db3 b4 10.Ca4 Ca6 11.e3 Ne6 12.Dc2 0—0 13.b3 Tab8 14.Nd3 Tfc8 15.Ce2?! (B 15.Na6) c5! 16.Na6 Da6 17.Cc5 Db5 18.Cf4? (18. e4! Cd7 19.Ne3 =) Ng4! 19.f3 e5! 20.Cfd3 (VD)

ed4! ↗ 21.fg4 de3 22.Ne3 Cg4 23.Nf4 Nc3 24.Td2 (F) Tc5 25.Cc5 Dc5 → (B 25...Te8! 26.Ce4 f5 27. Rd1 Te4 28.Td8 Rf7 29. Ng5 f4! 30.Rc1 Te2 31. Dd3 Dg5! —+) 26.Nb8 De7 27.Rd1 Ce3 28.Rc1 Cc2 29.Tc2 h5! 30.Td1 Ng7 31.h3 a5 32.Nf4 De4 33.Nc7 De3 34.Rb1 a4! ∓ 35.ba4 b3 36.ab3 Db3 37. Rc1 Nh6 —+ 38.Tdd2 Da4 39.Ne5 (B 39.Rd1) Rh7 40.Nc3 Db5! 41.Nd4 De2! 42.g4 De1 43.Rb2 Nd2 44.Tc8 Nc1!. (0—1)

281/327. APĂRAREA FRANCEZĂ (5)

A. Alehin — M. Euwe

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.Ce2 de4 5.a3 Ne7 6.Ce4 Cc6 7.Ne3 Cf6 8. C2c3 0—0 9.Cg3 b6 10. Ne2 Nb7 11.0—0 Dd7 12. Dd2 Tad8 13.Tfd1 Dc8 14. De1 e5 15.d5 Cd4! 16. Nd4 ed4 17.Td4 c5 18. Ta4! Cd5 19.Ng4! Dc7 20. Ta7 Cc3 21.bc3 Ta8 22. Tb7! Db7 23.Nf3 Dd7 24. Na8 Ta8 25.De4 Ta4 26. De2 Nf8 27.h3 De6 28. De6 fe6 29.Tb1 Ta3 30. Ce4 Ta6 31.Rf1 Ne7 32. Re2 Rf7 33.Re3 Nd8 34. Td1 Re7. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

282/328. GAMBITUL DAMEI (6)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 Nf5 5.cd5 Cd5

6.Nc4 e6 7.0—0 Cd7 8. De2 Ng4 9.h3 Nh5 10.e4 C5b6 11.Nb3 Ne7 12.a4 0—0 13.a5 Cc8 14.a6 Db6 15.ab7 Db7 16.Na2 c5?! (16...Td8) 17.d5! Ce5 18. g4 Cf3 19.Df3 Ng6 20.Cc3 Cb6 21.De2 e5 22.Ne3 a6 23.h4 Nh4 24.Nc5 Tfc8 25.Ne3 Ne7 26.Tfc1 ± Nd6 27.Cd1 Tab8 28.Tc8 Tc8 29.Nb1 Cc4 30.Nd3 Ce3 31.Na6? (31.Ce3 U Cc4 ±) Da7 ∞ 32.De3 Nc5 33.Dd3? (Cra ; 33. De2) Tb8 34.De2 De7! 35.Tc1 h5! 36.Tc3 Tb4 37. Nd3 Tb8 38.Nb1 Nd4 39. Th3 Dg5 40.Rg2 hg4 ∓ 41.Tg3 Nh5 42.Nc2 Tb6 43.Ce3 Tb2 (B 43...g6) 44. Dc4 Ne3 (72') 45.Te3 Tb6 46.Dc8 Rh7 47.Df5 Df5 48.ef5 f6 49.Td3 Td6 50. Td1 Rh6 51.Rg3 Rg5 52. Ne4 g6! 53.fg6 f5! 54.g7 Nf7 55.Th1 fe4? (55... Tg6! —+) 56.Th8 Tg6 57.d6! Td6 58.g8D Ng8 59.Tg8 Rf5 60.Tf8 Re6 = 61.Rg4 Td3 62.Te8 Rf6 63.f4! ef3 64.Tf8 Re6 65. Tf3 Td2 66.Tf8 Td3 67. Tf3 Td1 68.Rg3 e4 69. Tf8 Td2 70.Te8 Rf5 71. Te7 Ta2 72.Te8 Tb2 73. Te7. (½—½)

283/329. APĂRAREA FRANCEZĂ (7)

A. Alehin — M. Euwe

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.Cge2 de4 5.a3 Nc7 6.Ce4 Cc6 7.g4!? (Nt) b6 8.Ng2 Nb7 9.c3! Cf6 10. C2g3 0—0 11.g5 Ce4 12. Ce4 Rh8 13.Dh5 De8 (A f7—f5 VD) 14.Cf6!! Nf6

15.gf6 gf6 16.Dh4! ± Dd8 (F) 17.Nf4! e5 18. Ng3 f5 19.de5 Tg8 20. Nf3?! (20.Dh3! +—) Dd3! 21.Ne2 De4? (21...Dc2 =) 22.De4 fe4 23.Nh4 ± h6 24.0—0—0 Tae8 25.Nf6 Rh7 26.f4! ef3 27.Nf3 +— Ca5 28.Nb7 Cb7 29.Td7 Cc5 30.Tf7 Rg6 31.Tc7 Cd3 32.Rb1 Rf5 33.Td1 Ce5 34.Tf1 Re4 35.Ta7 Cc4 36.Td7 Re3 37.Te1 Rf3 38.Te8 Te8 39.Td4 Ce3 40.Th4 Cf5 41.Tb4. (1—0)

284/330 GAMBITUL DAMEI (8)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Cc3 a6 6.c5 b6 7.cb6 Cbd7 8.Ca4 Cb6 9.Nd2 Ca4 10.Da4 Db6 11. Tc1 Nd7 12.Ce5 (Ad) Db2 13.Cd7 Cd7 14.Nd3! Tb8 15.Re2 Tb6 16.Tb1 Da3 17.Da3 Na3 18.Tb6! Cb6 19.Tb1 Cd7 20.Na6 ± Re7 (X c6) 21.Tb3 Nd6 22.Nb7 c5 23.a4 Nb8 24. Tb5 Na7 25.dc5 (?!) Cc5 26.Nb4 Rd6 27.a5 Rc7 (F) 28.Nc5 Nc5 29.Nd5! +— Rd6 30.Nb7 Na7 31.a6 Td8 32.Tb2 Td7 33.Td2 Re7 34.Tc2 Td6 35.Tc7 Td7 36.Tc2 Td6 37.f4 f5 38.Tc8 Td8 39.Tc7 Td7 40.Tc3 Td6 41.Tc7 Td7 42.Tc3 Td6 43.h4 g6 44. Tc2 h5 45.Tc3 Tb6 46. Tc7 Rd6 47.Tg7 Tb2 48. Rd3 Ta2 49.Tg6 Ta3 50. Rc4 Ne3 51.Nd5! Nf4 52. Te6 Rc7 53.Tc6 Rb8 54. Tg6 Nc7 55.Nb7 Ra7 56. Tg5 Nd8 57.Th5 Nh4 58. Tf5 Rb6 59.Tb5 Rc7 60. Tb3 Ta5 61.Rd4 Nf2 62. Re4 Rd6 63.Td3 Re6 64. Nc8 Re7 65.Td5 Ta4 66. Rf5 Ng3 67.Td7 Rf8 68. a7!! Nf2 69.Na6!. (1—0)

285/331. APĂRAREA FRANCEZĂ (9)

A. Alehin — M. Euwe

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 (?!) 4.Dg4 (Nt) Cf6 5. Dg7 Tg8 6.Dh6 Tg6 7. De3 Ce4 8.Nd3! f5 9. Cge2 c5! 10.Ne4 fe4 11. Dh3! Cc6?! (11...De7) 12. Dh7! Df6 13.Cf4 cd4 14. Cg6 dc3 15.b3 Ce7 16. Ce7 Ne7 17.h4 Df7! 18. Dh8 Df8! 19.Df8 Rf8 20. Ng5 e5 21.f3! ef3 22.gf3? (22.Ne7 Re7 23.gf3 +—) Na3! ∞ 23.f4 Nf5 24.fe5 Nc2 25.0—0 Rg8 26.Tac1!! Nc1 27.Tc1 Nf5 28.Tc3 Tc8 29.Tf3 Tf8 30.Nf6 Ne4 31.Tg3 Rf7 32.h5! Tc8 33.Tg7 +— Re6 34. h6 d4 35.h7 Tc1 36.Rf2 Tc2 37.Rg3! Nh7 38.Th7 Ta2 39.Rf4 b5 40.Re4 Te2 41.Rd4. (1—0)

286/332. GAMBITUL DAMEI (10)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Cc3 a6 6.c5 Cbd7 7.b4 a5 8.b5 Ce4 9. Ce4 de4 10.Cd2 f5 11.f3 Dh4 12.g3 Dh6 13.De2!

Ne7! 14.Ng2 0—0 15.0—0 Cf6 16.Cc4! ± Nd8 17. fe4 fe4 18.Cd6 Dg6 19.b6 (VD) Ne7 20.Cc4 Dg5 21.

Nd2 e5 22.Ce5!? Ne6 23. Tf4! Dh6 24.a3 g5 (→ !?!) 25.Tf2 Dg7 26.Taf1 h5 27. Rh1 Dh7 28.Nc3 h4? 29. gh4 Dh4 (29...gh4? 30. Tg1 +—) 30.Cg6 Dh7 31. Cf8 Tf8 32.d5! +— Cd5 33.Tf8 Nf8 34.Nd4 Ne7 35.Df2 Dh4 36.Dh4 gh4 37.Ne4 Nd8 38.Nf5 Nf5 39.Tf5 Ce7 40.Tf6 Cc8 41. Tc6!! (1—0)

287/333. GAMBITUL DAMEI (11)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 Nf5 5.cd5 cd5 6.Cc3 e6 7.Ce5 Cfd7! 8. Db3 Dc8 9.Nd2 Cc6 10. Tc1 Ne7 11.Ne2 Cde5 12. de5 0—0 13.Cb5! Dd7 14. 0—0! a6 15.Cd4 Cd4 16. ed4 Tac8 17.Nb4 Nb4 18. Db4 Tc2 19.Tc2 Nc2 20. Tc1 Tc8 21.h3 Tc6 22.Da5 h6 23.b4 Na4! = 24.Tc6 Dc6 25.Dd8 De8 26.Dc7 Dc6 27.Db8 Rh7 28.Nd3 g6 29.Rh2 Rg7 30.Dd8 Nc2. ($^1/_2$—$^1/_2$)

288/334. APĂRAREA GRÜNFELD (12)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Db3 dc4 5.Dc4 Ng7 6.e4 0—0 7.Cf3 a6?! (7... c6) 8.Nf4 b5? (8...Cbd7) 9.Dc7 ± De8 10.Ne2! Cc6 11.d5 Cb4 12.0—0 Ce4 (?!) 13.Ce4 Cd5 14.Dc1 Nf5 15.Cg3! Tc8 16.Dd2 Cf4 17.Df4 Nc2 18.Db4 Dd8 19.Ce1 Na4 20.Tb1 Nd4 21.Cf3! Nc5 22.Dh4 Nc2! 23.Tbc1! f6 24.Nc4!! +— bc4 25.Dc4 Rg7 26.Dc2 Da5 27.De2 e5 28.a3 Ne7 29.Cd4! Tc1 30.Tc1 Rh8 31.Cc6 Dc7 32.Da6 Tc8 33.Cf1 (A 34.Ce7 +—) Tb8 34.Ce7! De7 35.Tc8 Tc8 36.Dc8. (1—0)

289/335. PARTIDA SPANIOLĂ (13)

A. Alehin — M. Euwe

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3. Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8. de5 Ne6 9.c3 Ne7 10.a4?! (10.Cbd2; 10.Te1; 10. De2; 10.Ne3) b4 11.Cd4 Ce5! 12.f4 Cc4 13.f5 Nc8 14.De1 Nb7 15.cb4 c5! 16. f6 Nf6 17.Cf5 0—0 18.bc5 Te8 19.Db4 Dc8 20.Nc4 a5! 21.Da3 dc4 22.Cc3 Ce5? (22...Cc3! 23.bc3 Te2! 24.Ta2 Ng2! 25.Te2 Nf1 —+) 23.Ne3 Dc6 24. Tf3 Cd3! ∓ (V 24...Te3! 25.Ce3 Nd4! ∓) 25.Taf1 Te3! —+ 26.Ce3 Nd4 27. De7! (A 3+) Ce5 28.Rh1! Cf3 29.Tf3 Tf8 30.h3 Ne3?! (30...Db6 —+) 31. De3 De6 32.Tg3 Te8 33. Dg5 De5 34.De5 Te5 35. Tg4 Te3 36.Rg1 (B 36. Tc4) Td3 37.Tc4 Td2 38. b4!! Tg2! 39.Rf1 Tb2 40. Td4 g6 41.ba5! Tc2! 42. Cb5 Rg7 43.Re1 Tc5 44. Td6 Nc6! 45.a6 Nb5 46. a7! Nc6 47.Tc6 Ta5 48. Tc7 Ta4 ∞ 49.Rd2 g5 50. Rc3 h5 51.Rb3 Ta1 52. Rc4 g4?! (52...Rg6!) 53. hg4 hg4 54.Rd4 Rg6 55. Re5 f6 56.Rf4 Ta4 57.Rg3 f5 58.Rh4 Rf6 59.Tb7!!. (½—½)

290/336. APĂRAREA GRÜNFELD (14)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Nf4 Ch5? (Nt; 4... Ng7) 5.Ne5! f6 6.Ng3 Cg3 7.hg3 c6 8.e3 Ng7 9.Nd3 0—0 10.Th7! f5 11.Th1 e5 12.de5 Ne5 13.Cf3 Nc3 (?!) 14.bc3 Df6 15. cd5 Dc3 16.Rf1 Df6 17. Tc1! cd5 18.Tc7 Cd7 19. Nb5 ± Dd6 (VD) 20.Tc4?!

(20.Dd4! Dc7 21.Th8 etc. +—) Cf6 21.Tch4 Dc5 22.Na4 Dc3 23.Cg5 Rg7 24.Ch7! Td8 25.Cf6 Rf6

26.Th7 Ne6 27.T1h6 Nf7 28.Rg1 Tg8 29.g4! Tg7 30.gf5 Th7 31.Th7 gf6 32. Nb3 De5 33.Df3 Tc8? (33...Td8) 34.g4 Ng6 35. Tb7 Da1 36.Rg2 Th8 37. g5 Rg5 38.Df4 Rf6 39. Dd6 Rg5 40.f4 Rh6 41. De7. (1—0)

291/337. GAMBITUL DAMEI (15)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.Ch4 Nc8! 7.e3 e5! 8. de5 Dd1 9.Cd1 Nb1! 10. Nd2 Nd2 11.Rd2 Ce4 12. Re1 Ne6 13.f4 Ca6 14. Cf2 Cf2 15.Rf2 0—0—0 16.Cf3 Cc5 17.Ne2 Cd3! 18.Rg3 Cb2 19.Cd1 Td4! 20.ed4 Td8 21.Rf2! Td1 22.Re3 c5 23.Ta3! Nf5 24. g4! Ne4 25.Tf1 Nc6 26.a5 Cd3 27.Tc3! Te1 28.Rd2 Cf4 29.Ne4 Td1 30.Rc2 Ne4 31.Rb3 g5 32.Nf7 b6 33.Ra3! Rd7 34.Nb3 Rc6 35.Tc1! ∞ Tc1 36.Nc4 b5 37.Nf7 c4 38.Rb4 Cd3 39. Rc3 Ce5 40.Ne8 Rc5 41. Nb5! Nd3 42.Te1 Cg6 43. Na6 Cf4 44.Nb7 Ce2 45. Rd2 Cd4 46.Te7 Rb4 47. Ne4 Ne4 48.Te4 Cf3 49. Re2 Ch2 50.Rf2 a6! 51. Re2 Ra5 52.Tc4 Rb5 53. Te4 a5 54.Te5 Rb4 55. Tg5 a4 56.Rd3 a3! 57.Rc2 a2 58.Rb2 a1D 59.Ra1 Rc3 60.Tg7 h6 61.Tg6 Rd3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

292/338. GAMBITUL DAMEI (16)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 Nf5 5.cd5 cd5 6.Cc3 e6 7.Db3 Dc8 8.Nd2 Cc6 9.Tc1 Ne7 10.Nb5 0—0! 11.0—0 Dd8 12.Ca4 Ca5! 13.Na5 Da5 14.Cc5 Nc5 15.dc5 Ce4 16.Da4 Da4 17.Na4 Tfc8! 18.c6?! (18.b4!?) bc6 19.Nc6 Tab8 20.Cd4?! Tb2! ∓ 21.Cf5 ef5 22.Nd5 Cc3! (A 23... Ce2) 23.Rh1 g6 24.Nb3 (B 24.f3) Tc5! 25.f3 a5 26.e4 a4! 27.Nd5 Tbb5! 28.h3 Rg7! 29.Tc2 Cd5 30.Tc5 Tc5 31.ed5 Td5 ∓| 32.Tf2 Rf6 33.Te2 Te5 34. Tc2 Te3! 35.Rh2 Ta3 36. Rg3 Re5 37.Td2 h6 38.h4 h5 (Za) 39.Te2 Rd6 40. Rf4 f6 41.Tc2 Rd5 42.g3 g5 43.hg5 fg5 44.Rg5 Tf3 45.Tg2! Rd4 46.Rh5 f4!

47.gf4 Tf4 48.Rg5 Te4 49. Rf5 Te5 50.Rf4 Te8 51. Rf3 Rd3 52.Tb2 Tf8 53. Rg3 Rc3 54.Tb7 Tf1! —+ 55.Tb8 Ta1 56.Rf3 Ta2 57.Re3 Th2 58.Tc8 Rb2 59.Tb8 Rc1 60.Tc8 Rb1 61.Tb8 Tb2 62.Ta8 Tb3 63.Rd4 a3 64.Rc4 Rb2 65. Th8 Tc3. (0—1)

293/339. DESCHIDEREA EUWE (17)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 Nf5 4.Nd3 e6 5.Nf5 ef5 6.Dd3 Dc8 7.b3 Ca6! 8. 0—0 Ne7 9.c4 0—0 10. Cc3 c6 11.Nb2 Ce4 12. Tfc1 Td8 13.De2 De6 14. a3 Cc7 = 15.c5 Te8 16. b4 f4 17.ef4 Cc3 18.De6 Ce6 19.Tc3 Cf4 20.Tb3 a6 21.g3 Ce6 22.a4 Nf6! 23. Td1. (½—½)

294/340. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (18)

M. Euwe — A. Alehin

1.c4 e5 2.Cf3 e4 3.Cd4 Cc6 4.Cc2 Cf6 5.Cc3 Nc5 6.b3 0—0 7.g3 d5 8.cd5 Cb4 9.Cb4 Nb4 10.Ng2 Te8 11.0—0! Nf5 12.Nb2 Cd5 13.Cd5 Dd5 14.d3 Tad8 15.de4 Ne4 16.Dd5. (½—½)

295/341. GAMBITUL DAMEI (19)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 e6 6. e4 ↗ Nb4 7.e5 Ce4 8.Dc2 Dd5 9.Ne2 c5 10.0—0 Cc3 11.bc3 cd4!? 12.cd4 c3 13.Nd2! ± (Ad) Da5?! (13...Cc6!) 14.Nc3! Nc3 15.Ta3! Cc6 16.Tc3 Nd7 17.Tb1 0—0? (17...Tb8 ∞) 18.Tc5! ± Dd8 19.Tb7 Nc8 20.Tb1 Cd4!? 21.Cd4 Dd4 22.Nf3 Nd7 23.Na8 Ta8 24.a5? (24.Td1 Da4 25.Da4 Na4 26.Tdc1 +—) g6 25.Td1 Db4! 26.Dc4 Tb8 27.Db4 Tb4 28.h3 (28.Tc7!?) Nb5 29.Tc8 Rg7 30.Tdd8 Tb1 31.Rh2 Tb2 32.Rg3 Tb3 33.f3 Tb2 (Ş =) 34.Tg8 Rh6 35.Tc7 Nf1 36.Tf7 Tg2 37.Rf4 g5 38.Re3 Te2 39.Rd4 Td2 40.Re3 Te2 41.Rd4 Td2 42.Re3 Td3 43.Rc2 Ta3 (V 43...Td5 44.Ta7 etc. +— VD) 44.f4! +— gf4 45.Tf4 Ne2 46.Tf6 Rh5 47.Rd2! Nc4 48.Tg7 h6

49.Tgg6 Td3 50.Rc2 Td7 51.Th6 Rg5 52.Rc3 Nd5 53.Rd4! Nh1 54.Re3 Nd5 55.Thg6 Rh5 56.Rf4 Th7 57.h4! (1—0)

296/342. GAMBITUL DAMEI (20)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.Ce5 Cbd7 7.Cc4 Dc7 8.g3 e5 9.de5 Ce5 10.Nf4 Cfd7 11.Ng2 f6 12.0—0 Td8 (Nt ; 12...Ne6) 13.Dc1 Db8? (13...Ne6!) 14.Ce4 Ne7 15.Dc3 0—0 16.Tad1 Ne6 17.Ce5! Ce5 18.Cg5! ± fg5?! (18...Nf7) 19.Ne5 Nf6 20.Nb8 Nc3 21.Nd6! Tf7! 22.bc3 Tfd7 23.Tb1 Td6 24.Tb7 ± T8d7 25.Td7!? Nd7 26.Ne4 c5 27.c4 Na4? (27...Ta6) 28.Nd5 Rf8 29.Ta1 Ta6 30.Ta2! Re7 31.f4 gf4 32.gf4 Rf6 33.e4 —— g5 34.f5! h5 35.h4! gh4 36.Rh2 Rg5 37.Rh3 Ta5 38.Nb7! Rf6 39.Nd5 Rg5 40.Nb7 Rf6 41.Nc8!. (1—0)

297/343. GAMBITUL DAMEI (21)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.Ce5 Cbd7 7.Cc4 Dc7 8.g3 e5 9.de5 Ce5 10.Nf4 Cfd7 11.Ng2 Td8 12.Dc1 f6 13.0—0 Ne6 14.Ce5 Ce5 15.a5 a6 16.Ce4 Nb4!? 17.Cc5 Nc8 18.Ne5 fe5 ∓| (Ap) 19.f4 Nd2! 20.Dc4?! (B 20...Dc2) Td4! 21.Db3 ef4 22.gf4 (VD) De7! ∓.

23.Cd3 Ne6 24.Da3 Nc4 25.Rh1 Da3 26.Ta3 0—0

27.Ta4 Tfd8 28.Ta3 Nd3 29.cd3 Tb4 30.Tf2 Tb2 31.Nf1 Td4 32.f5 Tf4 —+ 33.Tf4 Nf4 34.h3 Nd6 35. Ta1 Rf7 36.d4 Rf6 37.Te1 Nb4 38.Ta1 Td2 39.Nc4 Td4 40.Nc6 Td8 41.Nb3. (0—1)

298/344. INDIANA NIMZOVICI (22)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 c6 2.c4 Cf6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 Cc6 5.Cf3 d6 6.Nd2 0—0 7.a3 Nc3 8. Nc3 De7 9.e3 e5 10.d5 (B 10.Ne2) Cb8 11.Nd3 Cbd7 12.Cg5 g6 13.Ce4 Ce4 14.Ne4 Cc5 15.0—0 Ce4 16.De4 Nf5 17.Df3 Dh4. (½—½)

299/345. GAMBITUL DAMEI (23)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.e3 b5 6. a4 b4 7.Cb1 Na6 8.Ne2 (N t ; 8.De2 ; 8.Ce5) e6 9. Ce5 Ne7 10.0—0 0—0 11. Ce4 c5 12.dc5 Cbd7 13.c6 Ce5 14.Cbd2 De7 15.De2 Tad8 16.Nf3? (16.b3 =) Cd5 17.b3 Nf6 18.Nb2 Nb2 19.Db2 Dc6 20.Tfd1 Dc7 21.Nd5 Td5 22.e4 Td3 ∓ 23.De5 → De5 24. Ce5 Td2 25.Td2 Cb3 26. Tad1 Cd2 27.Td2 Tc8 28. f4 f6 29.Cf3 Rf8?! (B 29...Nb7 ; 29...b3) 30.Tb2 Tc4 31.Cd2 Td4 32.Cb3 Te4 33.Cc5 Te1 34.Rf2 Tf1 35.Re3 Nc4 36.Tb4 Nd5 37.Tb8 Re7 38.Tg8 Rd6 39.Ce4 Nc4? (39... Rc6 —+) 40.Re4 Ta1 41. Tg7 = Ta4 42.Rf3 h5 43. Tf7! Ta3 44.Rf2 f5 45. Th7 Rd5 46.Th5 Re4 47. Th6 Ta6 48.Rg3 Td6 49. Th7! Td3 50.Rf2 Rf4 51. Ta7 Td2 52.Rf1 e5 53. Tg7! Re3 54.Tg3 Rd4 55. h4! e4 56.h5! Td1 57.Re2 Th1 58.Tg5. (½—½)

300/346. APĂRAREA OLANDEZĂ (24)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Nb4 4.Nd2 Ne7 5.Ng2 Cf6 6.Cc3 0—0 7.Cf3 Ce4 8.0—0 Nf6 9.Ce4 fe4 10. Ce1 Nd4 11.Ne4 Nb2 12. Nh7 Rh7 13.Dc2 Rg8 14. Db2 Cc6 15.Cf3 d6 16. c5!? dc5 17.Nc3 De7 18.

Tad1 b6 19.Dc2 Nb7 20. Dg6 (B 20.h4) Df7! 21. Dg5 Tad8 22.h4 Td1 23. Td1 Cd4 24.Nd4 cd4 25. Td4 Nf3 26.Tf4 Dh5 27. Tf8?? (27.Tf3 ∞) Rf8 28. Df4 Df7 29.Df3 Df3 30. ef3 e5 31.Rf1 b5 32.Re2 c5?? (32...a5! 33.Re3 a4 34.Rd3 c5 U e5—e4 —+) 33.Re3!. (½—½)

301/347. GAMBITUL DAMEI (25)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.Ng5 Cbd7 6.e3 Da5 7.cd5 Cd5 8.Dd2 C7b6 9.Nd3?! (B 9.Tc1) Cc3 10.b3 Cd5 11.Tc1 Cc3 12.0—0 Nb4 13.a3?! Da3 ∓ (Ad) 14.Ta1 Db3 15.Nc2 Dd5 16.e4? (16. Tfb1!?) Ce4 17.Db4 Cg5 18.Ce5 a5! 19.Da3 f6 20. Ng6!?! hg6 21.Cg6 Cf3!! 22.Df3 Df3 23.gf3 Th5! —+ 24.Cf4 Tf5 25.Cd3 Tf3 26.Cc5 b6 27.Rg2 Tf4 28.Cb3 e5 29.de5 Ne6 30. Cc1 0—0—0 31.ef6 Tg4 32.Rf3 Tf8 33.Re3 Tf6 34. f4 g5 35.Cd3 Nc4 36.f5 Th4 37.Td1 Th2 38.Re4 Te2 39.Rf3 Te8 40.Rg4 Td8 41.Ce5 Td1 42.Td1 Nc2 43.Rg5 Tf5 44.Rf5 Nd1 45.Cc6 a4. (0—1)

302/348. APARAREA OLANDEZA (26)

M. Euwe — Alehin

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Nb4 4.Nd2 Ne7 5.Ng2 Cf6 6.Cc3 0—0 7.Cf3 Ce4 8.0—0 b6 9.Dc2 Nb7 10. Ce5 Cc3 11.Nc3 Ng2 12. Rg2 Dc8 13.d5 d6 14.Cd3 e5 15.Rh1 (15.f4!?) c6 16. Db3 Rh8 17.f4 e4 18.Cb4 c5 (F) 19.Cc2 Cd7 20.Ce3 Nf6 21.Cf5!? Nc3 22.Cd6 Db8 23.Ce4 Nf6 ∞ 24. Cd2 (A e2—e4—e5) g5 25.e4 gf4 26.gf4 Nd4 27. e5 De8 28.e6 Tg8 29.Cf3 (29.Dh3!?) Dg6 30.Tg1! Ng1 31.Tg1 Df6? (B 31... Df5! 32.Cg5 h6 ∞ VD)

32.Cg5! ± Tg7 33.ed7 Td7 34.De3! Te7 (35′; Crn) 35.Ce6 Tf8 36.De5 (Cra ; B 36.Dg3) De5 37. fe5 Tf5 38.Te1 h6 39.Cd8! Tf2 40.e6 Td2 41.Cc6! +— Te8 42.e7! b5 43. Cd8 Rg7 44.Cb7 Rf6 45. Te6 Rg5 46.Cd6 Te7 47. Ce4. (1—0)

303/349. PARTIDA VIENEZĂ (27)

A. Alehin — M. Euwe

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Nc4 Ce4 4.Dh5 Cd6 5.Nb3 Ne7 (5...Cc6! etc. →) 6.Cf3 Cc6 7.Ce5 Ce5? (7...0—0 =) 8.De5 0—0 9.Cd5! Te8 10.0—0 Nf8 11.Df4 c6 (11...b6!?) 12.Ce3 Da5 13.d4 Dh5 14.c3 Ce4 15. f3! ± Cg5 16.d5 cd5 17. Cd5 Ce6 18.Dg4 Dg6 19. Ne3 b6 20.Tad1 Nb7 21. Dg6 hg6 22.Tfe1 Tac8 23. Rf2 Nc5 24.Nc5 Nd5 (B 24...Tc5) 25.Nd5 Cc5 26. Te8 Te8 27.b4! ± Ce6 28.Ne6 de6 29.Td7 Tc8 30. Ta7 Tc3 31.Ta8 Rh7 32. a4? (X a3, b3 ; 32.Re2 etc. +—) Tb3 33.b5 g5 34.Re2 +— e5 35.Rd2 f6 36.Rc2 Tb4 37.Rc3 Td4 38.Ta6 Rg6 39.Tb6 Ta4 40.Ta6 Td4 41.b6. (1—0)

304/350. GAMBITUL DAMEI (28)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Ne7 5.e3 Cbd7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 c6 8.Nd3 h6 9.Nh4 dc4 10.Nc4 b5 11.Nd3 a6 12.e4? (12.a4) Ce4! 13.Ne4 Nh4 14.Nc6 Ta7 15.0—0 Cb6! 16.Ce1? (16.Dc2) Ne7 17.Ce5 Tc7 18.Dd3 Cc4! ∓ 19.Cc4 Tc6 20.Ce5 Tc1 21.Tc1 Nb7 22.Cc5 Nc5 —+ 23. Tc5 Dd6 24.a4!? ba4 (?!) 25.Cc4 Df4?! (25...Dd8) 26.De3 Dg4 27.f3 Dg6?! (27...Dh4! —+) 28.Cd6 Nd5 29.De3 Rh7! 30.De2 Dc2?? (30...f5! —+) 31. Tc2 Rg6 32.Te8 Tc8 33. Cc8 Rf6 34.Rf2 g5 35. Cb6 Nc6 36.Cc4 Re7 37. Ce3 Rd6 38.Re2 f5 39.g3 Nb5 40.Rd2 f4 ∞ 41.gf4 gf4 42.Cg2 = e5 43.de5 Re5 44.Rc3 Nf1 45.Ce1 Rd5 46.Cc2 Rc5 47.Cd4 Nh3 48.Ce2 Ng2 49.Cf4 Nf3 50.Cd3 Rb5 51.Ce5 Nh5 52.Cc4 Ng4 53.Cd6 Rc5 54.Cf7 h5 55.Ce5 Nf5

56.Ce4 Ne4 57.Cd2 Ng2 58.h4 Rd5 59.Ce4 Re4 60. Cd6 Rd5 61.Ce8 Rc5 62. Cf6 Nf3 63.b3. ($^1/_2$—$^1/_2$)

305/351. APARAREA ALEHIN (29)

A. Alehin — M. Euwe

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4.c4 Cb6 5.Cf3 Ng4 6. Ne2 (!?) de5 7.c5! e4 8. cb6 (8.Cg5!?) ef3 9.Nf3 Nf3 10.Df3 ab6 = 11.Db7 Cd7 12.Nf4 e5! 13.Ne5 Ce5 14.de5 Nb4 15.Cc3 Nc3 16.bc3 0—0 17.0—0 De7 ∞ 18.Tfe1 Dc5 19. Te3 Ta3 20.Df3 Te8 21. h3! Ta5 22.Td1 De7 (VD)

23.Dc6! Te5 24.Dd7 g6 25.f4 Tc4! 26.De7 Te7 27. Td4 Tc5 28.Rf2 c6 29.a4 Ta7 30.Tb4 b5 31.ab5 cb5 32.Rf3 Tac7?! (32... Ta3 =) 33.Tb3 (Ş ±) Rf8 34.g4? (34.g3 U Rf3—e2—d2 ±) Re7 = 35.f5 gf5 36.gf5 f6 37.Rf4 fe5 38. Te5 Te5 39.Re5 Tc5 40. Re4 Rf6 41.Ta3 Tc4 42. Rd3 Th4 43.Tb3 Rf5 44. Tb5 Re6 45.c4 Th3 46. Rd4 Rd6 47.Tb6 Re7 48. Tf6 Th5 49.Re3 Rb7 50. Rb4 Re7. ($^1/_2$—$^1/_2$)

306/352. GAMBITUL DAMEI (30)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cd7!? 4.Da4 c6 5.Dc4 Cgf6 6.g3 g6 7.Cc3 Ng7 8.Ng2 0—0 9.0—0 Da5 (?!) 10.e4 Dh5 11.Dd3 Cb6 12. Ce2 Td8 13.a4 Cbd7 14. b4 g5 15.Cg5 Ce5 16.De2 Cg6 17.h3 h6 18.Nf3 Cg4 19.hg4 Ng4 20.Ng4 Dg4 21.Cf7 Rf7 22.De4 e6 23. f3 Dh5 24.Ne3 Tg8 25. Tf2 Nf6 26.Taf1 = Ch4 (?!) 27.De6! ± Re6 28. Cf4 Rf7 29.Ch5 Ne7 30. Rh2 +— Cg6 31.Tb2 Tac8 32.f4 Cf8 33.f5 Ng5 34.Ng5 Tg5 35.Cf4 Ch7 36.Ce6 Th5 37.Rg2 Cf6 38.Rf3 Th8 39.Cf4 Tg5 40. Tg1. ($^1/_2$—$^1/_2$) ?! +—

	Amsterdam	Amsterdam	Amsterdam	Haga	Delft	Rotterdam	Utrecht	Amsterdam	Amsterdam	Gonda	Haga	Amsterdam	Amsterdam
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
EUWE	0	1	0	0	½	½	0	1	0	1	½	1	½
ALEHIN	1	0	1	1	½	½	1	0	1	0	½	0	½
Mutări	30	45	41	44	34	73	41	69	41	41	30	36	59

	Groningen	Baarn	Herlongebusch	Eindhoven	Amsterdam	Zeist	Amsterdam	Ermelo	Haga	Amsterdam	Delft	Amsterdam	Zandvoort	Haga	Amsterdam	Amsterdam	Amsterdam	Total
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
	1	½	0	½	½	0	1	1	½	½	½	1	1	0	½	½	½	15½
	0	½	1	½	½	1	0	0	½	½	½	0	0	1	½	½	½	14½
	41	61	65	23	16	57	41	41	17	58	33	45	47	41	63	50	40	1323

Euwe a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Urmărit cu o pasiune neobișnuită de lumea șahistă, meciul Euwe — Alehin a dat, cum era și firesc, partide interesante, pline de combinații surprinzătoare și îndrăznețe, care au atras în sălile de joc un mare număr de spectatori, printre care puteau fi văzuți Capablanca, Em. Lasker, Flohr, Spielman, Tartakover, Maroczy și mulți alți mari maeștri.

Despre performanța lui Max Euwe, cel de-al cincilea campion mondial de șah, nu s-a scris atît de

mult pe cît ar fi meritat, dar cea mai corectă caracterizare i-a făcut-o însuși Alehin : „Care sînt calitățile ce-au făcut din Euwe unul din cei mai redutabili jucători ai zilelor noastre ? În primul rînd, darul său de a combina. Știu oare spectatorii și mai ales criticii că Euwe n-a făcut niciodată o combinație incorectă ? Desigur că uneori poate să nu țină seama destul de combinația adversarului, însă cînd are inițiativa într-o operație tactică, calculul său este întotdeauna impecabil. Dar principala sa calitate este profunda cunoaștere a deschiderilor combinată cu un fel de intuiție în prima parte a jocului"

XVII. A. ALEHIN — M. EUWE
(Franța) (Olanda)

Olanda : 5 octombrie — 5 decembrie 1937

Înfrîngerea din meciul cu Euwe a fost pentru Alehin o lovitură de măciucă ce l-a trezit la realitate. Hotărît să-și recapete coroana pierdută datorită propriilor sale carențe, pe care Em. Lasker le explică prin faptul că „...în prodigioasa sa carieră șahistă a avut multe succese, pierzînd obișnuința de a fi învins, iar în ultimii ani nu a mai urmărit progresul șahului...". Alehin se decide să revină la o viață normală. Făcînd un nou efort de voință, ca înainte de 1927, renunță la băutură și fumat și reia studiul individual combinat cu participarea la turnee, reintrînd astfel în atmosfera competițională.

De partea cealaltă, Euwe, demonstrînd un fair-play desăvîrșit, imediat după victoria din 1935 declara : „Alehin are dreptul să mă provoace în următoarele șase luni, în aceleași condiții pe care le-am acceptat și eu. El poate juca cu mine dacă are banii necesari pe care-i voi dona pentru un fond al șahului. Personal n-am primit nimic acum si nu vreau

bani nici pentru meciul revanşă. Dacă Alehin nu va dispune de fondurile necesare, atunci voi pune titlul la dispoziţia F.I.D.E. care va decide cine îmi va fi şalanger. Alehin a cîşţigat 10 000 guldeni la meciul terminat, dar sînt convins că i-a meritat deoarece o astfel de luptă este înspăimîntător de grea".

307/353. GAMBITUL DAMEI (1)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6. Ce5 Cbd7 7.Cc4 Dc7 8.g3 e5 9.de5 Ce5 10.Nf4 Cfd7 11.Ng2 f6 12.0—0 Tad8 13.Dc1 Ne6 14.Ce4! (Nt) Nb4 15.a5 0—0! 16.a6 ba6 17.Ce5 Ce5 18.Ce5 Nc5 19.Dc5 (Ap) g5 20. Ne3 Nd5 21.Ta6 Ng2 22. Rg2 Tf7 23.Tfa1 Dd6? (23...Db8! VD) 24.Dd6 Td6 25.Ta7 ± Ta7 26.Ta7 Cc4 27.Nc5 Te6 28.Nd4 (V 28.b3) **Te2 29.Nf6 g4!? 30.Rf1 +— Tc2 31.Tg7 Rf8 32.Tg4 Cb2 33.Nb2 Tb2 34.Tc4 Tb6 35.Re2 Rf7 36.Th4 Rg6 37.Tf4! Tb3 38.Tc4 Tb6 39.Re3 Rf5 40.g4 Re6 41.f4 Rd5 42.Td4 Re6 43.f5 Re7 44. Te4 Rf7 45.h4 Tb1 46.Rf4 Tc1 47.Ta4 h6 48.Ta7 Rg8 49.g5 Tc4 50.Re5.** (1—0)

308/354. GAMBITUL DAMEI (2)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6. Ce5 e6 7.Ng5 Nb4 8.Cc4 Dd5 9.Nf6 Dc4 10.Dd2 gf6 (B 10...Db3!) **11.e4 Db3 12.ef5 Cbd7 13.fe6 fe6 14.Ne2 0—0—0 15. 0—0 e5 = 16.de5 Ce5 17. Dc1 Nc3 18.bc3 ± Thg8 19.De3 Rb8 20.g3 Td7 21.**

Tab1 Dc2 22.Tfe1! (A f2—f4) Dd2 23.Dd2 Td2 24.f4 Cg6 25.Nc4 Tgd8 26. Te6! T8d6 27.Tbe1 Rc7 28.Td6 Td6 29.h4 Rd7 30. Rf2 Ce7 31.Rf3 Cd5? (31... f5 ∞) 32.Nd3! ± h6 33. Nf5 Rd8 34.Rg4! Ce7 35. Nb1 +— Re8 36.Rh5 Rf7 37.Na2 Rf8 38.Rh6 Td2 39.Ne6 Td3 40.g4 Tc3 41. g5. (1—0)

309/355. GAMBITUL DAMEI (3)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.e3 Cbd7 6. Nd3 Nb4 7.0—0 0—0 8.a3 Nc3 9.bc3 Dc7 10.Cd2 e5 11.Nb2 e4 12.Ne2 b5 13. cb5 cb5 14.a4 ba4 15.c4 dc4 16.Cc4 Cb6 17.Cb6 ab6 18.Ta4 Nd7 19.Ta8 Ta8 20.Db1! Te8 21.Tc1 Dd6 22.Dc2! h6?! (B 22... Cd5!) 23.Dc7 Dc7 24.Tc7 Tc8 25.Tc8 Nc8 26.f3 Nb7 27.Rf2 Ce8 28.Na3 Nd5 29.Ne7?! (29.fe4) f5 30.fe4 fe4 31.Nd8 Cd6 32.Nb6 Cc4!! 33.Nc7 Rf7 34.h4 g5 35.Nh5 Re7 36.Ng4 ±| Nb7 37.Ne5? (37 hg5) Ce5! = 38.de5 gh4 39. Rg1 Na6 40.Rh2 Rf7 41. Rh3 Nf1! 42.Nf5 Re7 43. Rh2 Ne2 44.Rh3 Nf1 45. Ne4 Re6 46.Rh4 Re5 47. Nf3 Rf6 48.Rh5 Rg7 49. e4 Nd3 50.e5 Ng6 51.Rg4 Rf7 52.Nd5 Re7 53.Rf4 Nh7 54.g3 Rf8 55.Ne4 Ng8 56.Nf3 Re7 57.Rg4 Re6 58.Rf4 Re7 59.Ng4 Nb3 60.Ne8 Rf7. (½—½)

310/356. GAMBITUL DAMEI (4)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.Ce5 e6 7.f3 Nb4 8.Ng5 c5 9.dc5 Dd5!? (9...Da5) 10. Dd5 cd5 11.e4! ± dc4 12. Cc4?! 0—0 ∞ 13.Nf6 gf6 14.0—0—0 ef3 15.Cd5 Cc6 = 16.gf3 Nc5 17.Cf6 Rh8 18.Td5 Cd4 19.Ce4! Ne4 20.fe4 Tad8 21.Ce5 Td5 22.ed5 Te8 23.Cf7 Rg7 24.Cg5 h6 25.Ce6 Ce6 26.de6 Te6 27.Nc4. (½—½)

311/357 GAMBITUL DAMEI (5)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 f5 2.e4 fe4 3.Cf3 a6 4.e3 Cf6 5.Ne4 e6 6. 0—0 c5 7.De2 Cc6 8.Cc3!? (8.Td1) b5 9.Nb3 Ne7 10. dc5 Nc5 11.e4 b4 12.e5!! → bc3 13.ef6 gf6 14. De4! ± Db6 15.Dc3 Cd4 (?! ; 15...Re7) 16.Cd4 Nd4 17.Na4! Re7 18.Ne3! (P) Nc3 19.Nb6 Ne5 20.Tad1! Rf8 (B 20...Tb8) 21.f4! Nb2 22.Tf3! Nb7? (22...f5) 23.Tg3 +— Na3 (F) 24. Ta3 Tg8 25.Tg3 Tg3 26. hg3 Nd5 27.Nf3 Nb3 28. ab3 Re8 29.b4 Tb8 30.Nc5 Tc8 31.Ta1 Tc6 32.Rf2 f5 33.Re3 f6 34.Rd4 Rf7 35. Rc4 Rg6 36.Td1 Rh5 37. Td6 Td6 38.Nd6 Rg4 39. Ne7 Rg3 40.Nf6 Rf4 41. Rc5. (1—0)

312/358. GAMBITUL DAMEI (6)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 dc4 4.e4! e5 5.Nc4 (!?) ed4 (VD) 6.Cf3!? b5? (6... Nc5!?) 7.Cb5!! Na6 8. Db3! (→f7) De7 9.0—0

Nb5 10.Nb5 Cf6 11.Nc4 Cbd7 12.Cd4 Tb8 13.Dc2 Dc5 14.Cf5 ± Ce5 15.Nf4 Ch5? 16.Nf7!! +— Rf7 17.Dc5 Nc5 18. Te5 Tb5 19.Nd6 Nb6 20.b4! Td8 21.Tad1 c5 22.bc5 Nc5 23. Td5! (1—0)

313/359. GAMBITUL DAMEI (7)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.e3 e6 7.Nc4 Cbd7 8. 0—0 Nd6 9.De2 Ce4 10. Ce4 (B 10.Cd2) Ne4 (Ad) 11.Cd2 Ng6 12.e4 Nc7! 13. Nb3 0—0 14.f4? (14.Cf3 =) Cf6 15.Nc2 Ld4 16. Rh1 Db4 17.g4 Tad8! 18. f5 ef5 19.ef5 Tfe8 20.Dg2 Dg4 21.fg6 hg6 22.Nd1! Dg2 23.Rg2 Td4 ∓ → 24. Cf3 Tg4 25.Rh3 Td8 26.

Ng5 Tb4 27.Nd2 Te4! 28. Nb3? (28.Rg2; 28.Ta3 ∓) Te2 —+ 29.Nc3 Td3 30. Rh4 Tf3! 31.Tf3 Th2 32. Th3 g5 33.Rg5 Th3 34. Nd1 Ce4. (0—1)

314/360. INDIANA NIMZOVICI (8)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 d5 5.cd5 Dd5 6.e3 c5 7.a3 Nc3 8.bc3 Cbd7 (B 8...0—0 9.Cf3 b6! =) 9.f3!? (Nt; 9.Ce2!) cd4 10.cd4 Cb6 11.Ce2 Nd7 12.Cf4 Dd6 13.Nd2 Tc8 14.Db2 Cfd5 15.Cd5 ed5 16.Nb4 De6 17.Rf2 Ca4 18.Dd2 b6?? (18... f5 ±) 19.Na6! +— Tb8 20.e4 b5 21.Df4! Tb6 22. ed5 Dd5 23.The1 Ne6 24. Tac1 f6 25.Tc7! Rd8 26. Ta7. (1—0)

315/361. GAMBITUL DAMEI (9)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6. e3!? e6 7.Nc4 Nb4 8.0—0 Cbd7 9.De2 Ce4 (?!) 10. Nd3!? Dc3 11.bc3 Cc3 12. Dc2 Nd3 13.Dd3 Cd5 14. Na3 a5 15.Tab1 Cb4 16. Nb4 ab4 17.Tb4 0—0 = 18.Dc2 Dc7 19.Tfb1 Tfb8 20.e4 Ta5 21.e5 h6 22.Cd2 c5 23.Cb3 Taa8 24.Tc4 b6 25.f4 Dc6 26.dc5 bc5 27. Ta1 Db6 28.Ta3 Da7 29. Df2 (Ap) Cb6 30.Tc5 Ca4 31.Tc1?! (Cra; B 31.Tc4) Df2 = 32.Rf2 Tb4 33.g3 Td8 34.Re2 Cb6 35.Cd2 g5 36.fg5 hg5 37.Td3 Cd5 38.Tc4 Tc4 39.Cc4 Ta8 40. Ce3 Ce3 41.Te3. (½—½)

316/362. INDIANA NIMZOVICI (10)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 d5 5.cd5 Dd5 6.e3 c5 7.a3 Nc3 8.bc3 Cc6 (?!) 9.Cf3 0—0 10.c4 Dd6 11.Nb2 cd4 12.cd4 b6 13.Nd3 Nb7 14.0—0 Tac8 15.De2 Df4?! (15... Ch5!?) 16.Tad1 Tfe8 17. h3?! (17.Tfe1) Ca5 18.Ce5 Ne4 19.Tfe1 Nd3 20.Dd3 Ted8 21.Nc1 Dh4?! (21... Df5 = VD) 22.De2!! Te8? (22...Cd7; 22...Cc6 ∞) 23.g4! Cc6?? (23...h6) 24.Rg2! Ce5 25.de5 Ch5 26.gh5 +— Tc4 27.Df3 Tf8 28.h6 f5 29.Dg3 Dg3

30.fg3 Tfc8 31.hg7 Tc2 32. Rf3 Tc3 33.Ne3 Ta3 34. Td7 Tc4 35.Rf2 Tc2 36. Te2 Taa2 37.Tc2 Tc2 38. Rf3 a5 39.Nh6 Tc8 40. Te7. (1—0)

317/363. GAMBITUL DAMEI (11)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6. Ce5 e6 7.Ng5 Nb4 8.f3 h6 9.Nf6 (35') gf6 10.Cc4 c5! 11.dc5 Dd1 12.Td1 Nc2 13.Tc1 Nb3 14.Cd2 Nc3 15.Tc3 Na4 16.e4 Re7 17.Nd3 Td8 18.Re2 ∞ Cc6 19.Re3 Cb4 20.Nb1 Nb5 21.Cb3 f5 22.Ca5 b6 23. cb6 ab6 24.Cc4! Ta1 25. Ca3 (B 25.Cb6) Na6 26. Tb3 Cd3! = 27.ef5 Cb2 28.Tb2 Ta3 29.Rf2 Td6 30.fe6 Te6. (½—½)

318/364. INDIANA NIMZOVICI (12)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 d5 5.cd5 Dd5 6.e3 c5 7.a3 Nc3 8.bc3 0—0 9.Cf3 cd4 10.cd4 b6 11.Nc4 Dc6 12.Nd3! Dc2 13.Nf2 Na6 14.Ce5 Cbd7 15.Cd7 Cd7 16.Nb2 Tac8 17.Tac1 Tfd8 18.f3 e5 = 19.Rf2 ed4 20.Nd4 Cc5 21. Thd1 Ce6 22.Nb3 Tc1 23. Tc1 Cd4 24.ed4 Tc8 25. Td1! Tc3 26.d5! (½—½)

319/365. GAMBITUL DAMEI (13)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.e3 e6 7.Nc4 Cbd7 8.De2 Ce4 9.0—0 Nb4 10.Nd3 Nc3 11.Ne4! Nb1 12.Nf5 ef5 13.d5! cd5?! (13...c5!) 14.Db5! Da5 (F) 15.Db7 Tb8 16.Dc6 (Ap) Dc5 17. Cd4 (B 17.Ce5!) Tb6 18. Dc5 Cc5 19.a5 Ta6 (19... Tb7!? VD) 20.Cc2!! Na5 21.b4 Nb1 22.Nb2 Na5 23. Ng7 Tg8 24.Ne5 Cb3 25. Ta4 ± Tag6 26.Ng3 Nb6 27.Tf4 h5 28.Th1 a5 29. Th5 Tc6 30.Ca3 d4 31.ed4

Cd1 32.Te1 Rd7 33.Rf1 Tc3 34.Cb1 Tc2 35.Td1 Rc6 36.Th6 Tg6 37.Th8 Rb7 38.Tf8 Tg7?? (Crn ; 38...Tgc6 Y) 39.Ne5 +— Cf3?! 40.Tb8 Ra7 41.Td7 Nc7 42.Tc7 Rb8 43.Tc2 Ce5 44.Tc5 f6 45.Ta5 Tc7 46.Cd2 Tc2 47.Td5! Rc7 48.Re2 Tb2 49.h3 Rc6 50. Td4 Rc5 51.Re3 Cg6 52. Td8 Ce7 53.Rd3 Tb7 54. Re3 Tb2 55.Td3 Cd5 56. Rf3 Cb4 57.Tc3 Rd4 58. Tb3 Tb3 59.Cb3 Re5 60. g3 Cc6 61.h4 Cd8 62.Cc5 Cf7 63.Cd3 Rd4 64.Ce1 Re5 65.Cd3 Re6 66.Rf4 Cd6 67.Cc5 Rf7 68.Cb3! (1—0)

320/366. DESCHIDEREA CATALANĂ (14)

A. Alehin M. Euwe

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Cf3 dc4 5.Da4 Cbd7 6. Dc4 c5 7.Ng2 Cb6 (B 7... cd4) 8.Dd3 cd4 9.0—0! Ne7 10.Cd4 0—0 11.Ce3 e5 12.Cf5 Nb4 13.Dc2! Nc3 14.bc3 Nf5?! (B 14... Dc7) 15.Df5 Dc7 16.Nh6 Cbd7 17.Dg5? (17.Ne3) Ce8 18.Tab1 Cc5 19.Dg4 Td8 20.Ng5 Td6 21.Dc4 b6 22.f4!? Tg6! 23.Tbd1 e4! 24.Nh4! b5 (!?) 25.Db4 a5 26.Da3 f5? (26...Cd6) 27.Nd8! ± Da7 28.Rh1 Ta6 29.Td5 Ce6 30.Tfd1 Cd8 31.Td8 Df7 32.T1d5 Tc6 33.Tb5 Dc4 (VD) 34.

Tf5! +— Tcf6 35.Tf6 gf6 36.Td4? (Cra ; 36.Db3 +—) De2 37.Db3 ± Rh8 38.Te4 Dd2 39.Db1! Dc3 40.De1 De1 41.Te1 +— Cd6 42.Nc6! Tb8 43.Te6 Tb1 44.Rg2 Tb2 45.Rh3 Cf5 46.Tf6 Ce7 47.Ne4 Rg7 48.Te6 Rf7 49.Th6 Ta2 50.Th7 Rf6 51.Th6 Rf7 52.Ta6. (1—0)

321/367. GAMBITUL DAMEI (15)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6. e3 e6 7.Nc4 Nb4 8.0—0 Cbd7 9.De2 Ng6 10.Nd3 Nd3 11.Dd3 0—9 12.Td1 De7 13.e4 e5 14.Ng5 (40′) h6 15.Nf6 Df6 16.d5! Tfd8 17.dc6 bc6 18.Ca2! Ne7 19.b4 a5 20.Dc3 ab4 21. Cb4 Ce5!! 22.Td8 Td8 23. De4 Ce4! 24.Cc6 Cd2 25. Cd2 Td2 26.Ce7 De7 27. a5 Df6 28.Tf1 Dd8! 29.a6 Td4 30.Da2 Td5 31.Dc4 Ta5 32.Tb1? (32.h3) Da8 33.Dc7 Da6 34.Tb8 Rh7 35.h3 Ta1 36.Rh2 Df6 37. De2 g6 38.Tb3! Df4 39.g3 Da4 40.Dd3 Ta2 41.Rg2 Da7 42.De3 Dc7 43.Df3 Rg7 44.Dd5 (B 44.Tb7) Ta5 45.Tb5 Tb5 46.Db5 De3 47.De8 Dd4 48.Dc6 Dd3 49.Dc5 De4 50.Rg1 g5 51.g4 Dd4 52.De2 Df4 53.Rg2 h5 54.gh5 Rh6 55. Dd1 e4 56.Dd4! Df3 57. Rg1 Rh5 58.Dh8 Rg6 59. Dg8 Rf6 60.Dd8 Rf5 61. De8 Re5 62.Db8. (½—½)

322/368. DESCHIDEREA CATALANĂ (16)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Ng2 dc4 (B 4...Ne7) 5.Da4 Cbd7 6.Cc3 c5 7.Cf3 a6 8.0—0 Ne7 9.dc5 Nc5 10.Dc4 b5 11.Dh4 Nb7 12. Ng5 0—0 13.Tad1 Dc7 14. Tc1 Db6 15.b4 Ne7 16. Tfd1 Nc6 17.Ne3 Db7 18. Td7 Nd7 19.Cg5 Db8 20. Na8 Da8 21.Ch7 Tc8 22. Cg5 Tc4 23.Cce4 Tc1 24. Nc1 Dd5?! (24...Dc6) 25. Cc3 De5? (25...Df5 =) 26. Nb2?? (26.Dh8! Rh8 27. Cf7 ±) Nc6?? (26...Df5) 27.a3?? (27.Dh8! etc. ±) Nd6 28.e3 Df5 29.e4 Dg6 30.f3 Cd7 31.Ch3 f6 32. Cf4 Df7 33.Dg4 Ce5 34. De6 Cf3 35.Rf2 De6 36. Ce6 Cd2 37.Cd4 Ce4 38. Ce4 Ne4 39.Re3 Nb7 40. Cf5 Nc7 41.Nd4 Rf7 42. Nc5 Rg6 43.Nd6 Nd8 44. Cd4 Nd5 45.h3 Nb6 46. Nc5 Nc7 47.Ce2 Nc4 48. Cf4 Rf7 49.h4 g5 50.hg5 fg5 51.Ch3 Rf6 52.Cf2 Rf5 53.g4 Re6 54.Ch3 Rf6 55.Nd4 Rg6 56.Re4 Nf1 57.Cf2 Ng2 58.Rd3 Nd5 59.Cd1 Nf3 60.Cf2 Nf4 61. Ne3 Ng3 62.Rd4 Nb8. (½—½)

323/369 GAMBITUL DAMEI (17)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.e3 e6 7.Nc4 Nb4 8.0—0 0—0 9.De2 Ce4 10.Nd3!? (Nt ; Tr 10.Ce4) Nc3 11. bc3 Cc3 12.Dc2 Nd3 13. Dd3 Cd5 14.Na3 Te8 15. Tab1 b6?! (15...Dc8) 16. Tfc1 a5? (16...Ce7) 17. Ce5 Cb1 (?!) 18.Nb4 ab4 19.Cc6! Cc6 20.Tc6 e5 21. Tb1 ed4 22.Td4?! (B 22. Dd4) Db8 23.Db5! Tc8 24. g3 Tc6 25.Dc6 h6 26.Tb4 Ta6 27.Db5! Da8 28.Td4 Dc8 29.Te4 Rh7 (VD) 30.

Te7! + — Ta5 (Crn) 31. Db6 Dc1 32.Rg2 Tf5 33. Dd4 Dc2 34.e4 Tf6 35.Te5 Tc6 36.a5 De2 37.Dd5 Tc1 38.Df7 Df1 39.Rf3 Dd1 40.Rf4 Dd2 41.Rg4. (1—0)

324/370 GAMBITUL DAMEI (18)

A. Alehin — M. Euwe

1.Cf3 d5 2.c4 e6 3.d4 Cf6 4.Cc3 c5 5.cd5 Cd5 6. e4 Cc3 7.bc3 cd4 8.cd4 Nb4 9.Nd2 Nd2 10.Dd2 0—0 11.Nc4!? Cc6 12.0—0 b6 13.Tfd1 Nb7 14.Df4 Tc8 15.d5 ed5 16.Nd5 De7 17.Cg5 Ce5 18.Nb7 Cg6 19.Df5 Db7 20.Td7 Da6 21.h4 Tc5 22.Td5 Td5 23.ed5 Dc8 24.De4 Te8 25.Da4 Te7 26.d6 Td7 27.Td1 Cf8 28.Df4 D:6 29.Ce4 Dc2 30.Tc1!? (B 30.Td2!) Da2 31.h5 h6 32. Cg3! Ce6 33.De5 Da6 34. Cf5! Dd3 35.Rh2 Rh7 36. Tc3 Dd1 37.f3 Dd2 38. Tc4 Dg5 39.Th1 Df6 40. De4 Cc5 41.Dc2 a5 ∞ 42. g3 a4 43.Tg4 g6 44.Ch4 Dd6 45.hg6 fg6 46.Td1!! — De6 47.Td7 Cd7 48.Da4 h5 49.Dc2 Ce5 50.Rg2 Cc4? (50...Dc4) 51.Cg6. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

325/371. INDIANA NIMZOVICI (19)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 Ce4?! (Nt ; 4...

d5, 0—0, c5) 5.Dc2 d5 6. e3 c5 7.Nd3 Cf6?! (7...cd4) 8.cd5 ed5 9.dc5 Nc5 10. 0—0 ± Cc6 11.e4 Ne7 12. e5 Cg4 13.Te1 Cb4 14. Nb5 Rf8 15.De2 Nc5 16. Cd1 Nf5 17.h3 h5 18.Ng5 Db6 19.Ch4 Ne4 20.hg4 Cc2 21.Cc3 Cd4! 22.Df1 (F) hg4 23.Ca4 Dc7 24. Te4 de4 25.Dc4 Tc8 26. Tc1 b6 27.Cc5 bc5 28. Na6? (28.e6! etc. +—) De5! ∞ 29.Nc8 Dg5 30. Dc5 Dc5 31.Tc5 Th4 32. Tc4 Ce2 33.Rf1 Cf4 34. Rg1 g3! (A 35...Th1!! —+) 35.Na6 = gf2 36. Rf2 Th6 37.Te4 Ta6 38. Tf4 Ta2 39.Tb4 g6 40.Tb7 Rg7 41.Rf3 g5 42.b4 Rg6 43.b5 f5 44.b6 Ta3 45.Rf2 a6 46.Tb8 Tb3 47.b7 Rg7 48.Ta8 Tb7 49.Ta6. (½—½)

326/372. INDIANA NIMZOVICI (20)

A. Alehin — M. Euwe

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 d5 5.cd5 Dd5 6.e3 c5 7.Nd2 Nc3 8.bc3 0—0 9.Cf3 Cc6 10.c4 Dd6 11.dc5 Dc5 12.Tb1 e5 13. Cg5 h6 14.Ce4 Ce4 15. De4 Td8 16.Tb5 De7 17. Ne2 b6! 18.Nf3 Nb7 19. Dc2 Tac8 20.0—0 Na6 21. Td5 Cb4 22.Nb1 Db4 23. Td8? (23.Tfd1! =) Td8 24.Tc1 Td2 25.Db3 Da5?! (25...Db3) 26.a3 g6 27.h4 e4 28.Ne4 Dh5 29.Dc3 De2?! (B 28...Td1 =) 30. Df6 Nc1 31.Ng6! (P) Td1 32.Td1 Dd1 33.Rh2 fg6 34.Dg6 Rf8 35.Dh6 (Ş +—) Rg8 36.Dg6 Rf8 37. Dh6 Rg8 38.Dg5 Rf8 39. Df4 Nf7 40.Db8 Rg7 41. Da7. (½—½)

327/373. INDIANA DAMEI (21)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Nb4 (Nt) 6.Nd2 Ne7 7.Cc3 Ce4 (B 7...0—0) 8.0—0 0—0 9. d5! (As) Cd2 10.Dd2 (B 10.Cd2) Nf6 11.Tad1 (B 11.Cd4) d6 12.de6 fe6 13. Cd4 Ng2 14.Rg2 Dc8 15. De3 Nd4 16.Td4 Cc6 17. Te4!?! (B 17.Tf4) Tf6 18. f4? (18.Tf4) Dd7 19.g4 (B 19.Td1 Ş =) Taf8 ∓ 20.g5 Tf5! 21.h4 Df7 22. Tf3 Rh8! 23.Dd3 d5! 24. Te6 Cb4! 25.De3 Cc2 26.

Dd2 De6 27.cd5 Df7 28. Dc2 (VD) Tf4 —+ 29.

Dd3 Dh5 30.Tf4 Tf4 31. Dh3 Tg4 32.Rf2 h6!. (0—1)

328/374. DESCHIDEREA RETI (22)

A. Alehin — M. Euwe

1.Cf3 d5 2.c4 d4?! (2... c6, e6, dc4!?) 3.e3 Cc6!? 4.ed4 Cd4 5.Cd4 Dd4 6. Cc3 Cf6 7.d3 c6? (7...e5) 8.Ne3 Dd7 9.d4 g6 10.Ne2 (As) Ng7 11.h3 0—0 12. 0—0 b6 13.Nf3 Nb7 14. a4! Tad8 15.a5 Dc7 16. Db3 Cd7 17.ab6 ab6 18. Ta7 Ta8 19.Tfa1 e6 20. Ta8 Na8 21.d5! (40′) cd5 22.cd5 Cc5 23.Dc4 ed5 24. Nd5 Nd5 25.Cd5 De5 26. Tb1 Ca4! 27.b3 Cb2 28. Dc6 b5! 29.Nf4! De6 30. Db5! ± De4 31.Tc1 Cd3 32.Dc4! De2 33.Tf1 Cf4 34.Df4 Db5 35.Df3! (35. Dc4? =) Tb8 36.Tb1 Da6 37.Td1 Da3 38.Tb1 Da2 39.Dd3 Nd4 40.Tf1 Db2 41.Ce7! +— Rf8 42.Cc6 Nf2 43.Rh2! Te8 44.Df3 Te2 45.Cd4!! Td2 46.Ce6 Re7 47.Cf4 Dd4 48.Rh1! Ta2 49.Ce2 Ta1 50.Db7 Rf6? (50...Rf8) 51.Cd4 Tf1 52.Rh2 Ng1 53.Rg3 Nf2 54.Rf3 Nd4 55.Re4 Td1 56.Dd5? (56.Dc6 U 57. Dc2) Re7 57.g4 h5 58.gh5 f5 59.Rf3 Td3 60.Re2 Te3 61.Rd2 Te4 62.hg6. (1—0)

329/375. INDIANA DAMEI (23)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.0—0 0—0 7.b3 d5 (B 7...Dc8) 8.Ce5 c5 9.dc5 bc5 10.cd5 ed5 11.Cc3 Cbd7 12.Cd3! Cb6 13.a4 a5 14.Na3 Tc8 15.Cb5 Ce4 16.De1 Cd7 17.Td1 Cd6 18.Cf4! Cb5 19.ab5 Cf6 20.Cd5! Cd5 21.e4?! (B 21.Nd5 etc.) c4! 22.Ne7 (F) De7 23.ed5 De1 24.

Tfc1 cb3 ∞ 25.d6! Ng2 26.Rg2 Tb8 27.d7 g6 28. Ta1 Tb5 29.Te8 Td5 30. Ta5 Td7 31.Tf8 Rf8 32. Tb5 Td3 33.Tb7 Rg7 34. Tb6 g5 35.h3 h5 36.h4 g4 37.Tb5 Rg6 38.Tg5 Rh6 39.Tb5 f6 40.Rf1 Rg6 41. Re2 Tf3 42.Re1 f5 43.Tb6 Rf7 44.Th6 f4 45.Th5 Tc3 46.Tb5 f3 47.Rd2 Tc2 48. Re3 b2 49.Rf4 Tc4 50.Re3 Tc2. (½—½)

330/376. GAMBITUL DAMEI (24)

A. Alehin — M Euwe

1.Cf3 d5 2.c4 e6 3.d4 Cf6 4.Cc3 c5 5.cd5 Cd5 6. g3!? cd4 7.Cd5 Dd5 8. Dd4 Dd4 9.Cd4 Nb4 10. Nd2 Nd2 11.Rd2 Re7? (11...Nd7) 12.Ng2 Td8 13. Re3 Ca6 14.Tac1 Tb8 15. a3 Nd7 16.f4 f6 17.Ne4! Ne8 18.b4! Td7 19.f5! Cc7 20.fe6 Ce6 21.Ce6 Re6 22.Nh7 ± f5 23.Tc5! g6 24.Ng8 Rf6 25.Thc1 Te7 26.Rf2 Nc6 27.Nd5 Tbe8 28.Te1 Nd5 29.Td5 g5 30.Td6 Re5? (30... Rf7 ±) 31.Ted1 +— g4 32.T1d5 Re4 33.Td4 Re5 34.Re3 Te6 35.T1d5 Rf6 36.Rf4 Rg6 37.Te6 Te6 38. Te5 Ta6 39.Tf5 Ta3 40. Tb5! b6 41.Rg4. (1—0)

331/377. INDIANA NIMZOVICI (25)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Cge2 (B 5.Nd3) d5 6.a3 Ne7 7.cd5 ed5 8.Cg3 (8.Cf4) c5 9. dc5 (B 9.Nd3) Nc5 10.b4? (10.Nd3!?) d4! ↗ 11.bc5!? dc3 12.Dc2?! (12.Dd8) Da5 13.Tb1 Nd7 14.Tb3 Na4 15.Dc3 Dd8! 16.Nc4 Ca6! 17.Na6 ba6 18.0—0 Nb3 19.Db3 Tb8 ∓ 20.Dc2 Dd5 21.e4 Db3 22.De2 Db5! 23.Df3 Dc5 24.Cf5? (24.Nf4!?) Tb1 25.Df4 Ce4 26.h4 Te8 27.Te1 Dc3 28. Td1 (VD) Cd2! —+ 29.

Td2 Te1 30.Rh2 De7 31. Td6 Te5 32.g3!? Tf8! 33. g4 f6 34.Rh3 h5 → 35.Dd2 hg4 36.Rg4 Df7 37.h5 Tf5! 38.Rf5 Dh5 39.Rf4 Dh4 40.Rf3 Dh3 41.Re4 Te8 42.Rd5 Db3 43.Rd4 Da3. (0—1).

Realizînd cele 15½ puncte necesare victoriei în meci, Alehin a reciștigat titlul de campion mondial de șah, însă, conform convenției, s-au jucat cu caracter amical și restul de cinci partide, programate la Haga (p. 26), Amsterdam (27 și 28) și Rotterdam (29 și 30).

378. GAMBITUL DAMEI (26)

A. Alehin — M. Euwe

1.Cf3 d5 2.c4 c6 3.d4 Cf6 4. Cc3 dc4!? 5.a4 Nf5 6.e3 e6 7. Nc4 Nb4 8.0—0 0—0 9.De2 Ce4 10.g4!? Ng6 11.Ce5 Cc3 12.bc3 Nc3 13.Cg6 hg6 (13... Na1?!) 14.Tb1 De7 15.f4!? c5 16.dc5 Cc6 17.Na3 a5 18.Tbc1 Nb4 19.Nb4 ab4 (V 19..Cb4) 20.Nb5 Tfd8 21.Tfd1 (25′) Td1 22.Dd1 e5?! (30′; 22...Td8 ∓) 23.Dd6 Dh4 24.Nc6 bc6 25. Dc6 Td8 26.Dg2 ef4 27.ef4 De7 28.Df3 Da7 29.De3 Da4 30.c6 Da3. (½—½)

379. INDIANA NIMZOVICI (27)

M. Euwe — A. Alehin

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 b6 5.Ng5 h6 6.Nf6 Nc3!? 7.bc3 Df6 8.e4 Nb7 9.Nd3 d6 10.0—0 e5 11.c5! 0—0 12.Tb1 Td8 (A dc5) 13.De2 Cd7 14. cd6 cd6 15.a4!? Tac8 16.a5 d5! 17.ab6 ab6 18.ed5 ed4 19. Cd4 Nd5 20.Nf5 g5 21.Nd7 Td7 22.Dd2 Rh7 23.Tfe1 Ta8 24.Tb2 Tda7 25.Cc2 Ta2 26. Ce3 Tb2 27.Db2 Ne6 28.Ta1. (½—½)

380 GAMBITUL DAMEI (28)

A Alehin M Euwe

1.Cf3 d5 2.c4 e6 3.e3 Nf5 4.cd5 cd5 5.Db3 Dc7 6.Nb5 Nd7 7.Cc3 e6 8.Nd7 Cd7 9.d4 Cgf6 10.Nd2 a6 11.0—0 Nd6 12.Tfc1 Db6 13.Dc2 Tc8 14.a4 0—0 15.a5 Dc7 16.Db1 Db8 17.h3 Tc6?! (17...Tfd8 U h6) 18.b4 Te4?! (18...Tfc8!) 19.Ca4 Tc1 20.Nc1 Ce4 21.Cc5 ± Ne5 22.dc5! Ce5 23.Ce5 De5 24.Nb2 Dc7 25.Dd3 f6 26.Tc1 De6 27.f3 Cg5 28.Td1 Cf7 29.f4 (E 29...Ce5) Db5?? (29...Td8 =) 30.Db5 ab5 31.e4! ± Td8 32.ed5 ed5 33.Te1 Rf8 34.Nd4 Ta8 35.c6! +— Cd8 36.Nc5 Rg8 37.Te8. (1—0)

381. GAMBITUL DAMEI (29)

M. Euwe A. Alehin

1.Cf3 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.d4 c5 5.Ng5 cd4 6.Cd4 e5 7.Cf3 d4 8.Cd5 Cc6 9.e4 Ne7 10.Nf6! Nf6 11.b4! 0—0 12.Nd3 a5 13.a3 Ne6 (A 14...ab4) 14.Tb1 ab4 15.ab4 Ne7 16.0—0 f6 17.Dc2! Rh8 18.c5! ± Ta3 19.Ne4 f5 20.Ce7 De7 21.Nd5 Tc3 22.Dd2 fe4 23.Ne4 Nf5 24.Nf5 Tf5 25.Tfe1! Tcf3 26.gf3 Dh4 27.Te4 Dh3 28.Tg4 Df3 29.Tg3 De4 30.Ta1 (A 31.Ta8 ≠) h6 31.b5 Ce7 32.c6! +— Tf8 33.Db4 Te8 (F) 34.c7 (A 35.De7!) Cd5 35.Dd6 Cf4 36.Dd8 Ce2 37.Rf1 Cg3 38.hg3 Dh1 39.Re2 Dh5 40.Rd2 Df7 41.Re1! (1—0)

382. GAMBITUL DAMEI (30)

A. Alehin M. Euwe

1.Cf3 d5 2.c4 e6 3.d4 Cf6 4.Cc3 c5 5.cd5 Cd5 6.g3 Cc6 7.Ng2 Cd4 8.Cd4 Cc3! 9.bc3 cd4 10.Dd4 Dd4 11.cd4 Nd6 12.a4 Tb8 13.Na3 Re7 14.Nd6 Rd6 15.Rd2 Nd7 16.Thc1 Thc8 17.Tc8 Tc8! 18.Nb7 (B 18.a5) Tc4 19.a5?! (19.Rd3 =) Td4 20.Rc3 Rc5 21.a6 Nb5 22.Ta2 Tc4 23.Rb3 Tb4 24.Rc3 Na4! 25.e3 Tb3 26.Rd2 Nb5 27.Ne4 Ne4 ∓ 28.Nh7?! g6 29.Rc2 Tb8 30.Tb2 Th8 31.Tb7 Th7 32.Tc7 Rb5 33.Rc3 Th2! —+ 34.Tf7 Nd5 35.Ta7 Tf2 36.Tg7 Tf3! 37.Tg6 Te3 38.Rd4 Te4 39.Rd3 Ra6 40.g4 Rb5. (0—1)

	Haga	Rotterdam	Amsterdam	Amsterdam	Amsterdam	Harlem	Amsterdam	Leyden	Gravenhage	Gravenhage	Groningen	Amsterdam	Amsterdam
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
ALEHIN	0	1	½	½	0	1	1	1	½	1	½	½	0
EUWE	1	0	½	½	1	0	0	0	½	0	½	½	1
Mutări	50	41	60	27	41	23	34	26	41	40	30	26	68

Zwolle	Rotterdam	Rotterdam	Gravenhage	Gravenhage	Eindhoven	Amsterdam	Amsterdam	Delft	Rotterdam	Rotterdam	Gravenhage	Total
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
1	½	½	0	½	½	½	1	1	½	1	1	15½
0	½	½	1	½	½	½	0	0	½	0	0	9½
52	62	62	41	51	49	41	32	62	50	41	43	1093

Alehin a jucat cu piesele albe în partidele cu sot

Alehin *redivivus!* Pentru prima oară în istoria șahului, un campion mondial recucerea titlul pierdut.

Referitor la desfășurarea meciului, Euwe a declarat cronicarului de la „Manchester Guardian" :

„Meciul nostru avea de rezolvat problema legată de persoana lui Alehin, în sensul dacă este sau nu cu adevărat un mare maestru încă foarte tare. Rezultatul luptei arată într-un mod convingător că Alehin nu numai că este foarte puternic, dar că trebuie considerat ca fiind cel mai bun jucător din lume. (...) El a jucat minunat și desigur nu e o rușine să fii învins

de un astfel de adversar. (...) Alehin n-a avut numai diferite inovații în deschidere, ci a construit și în jocul de mijloc lucruri frumoase, caracteristice stilului său plin de resurse combinative și tactice. În special jocul său în finaluri a fost de un nivel foarte ridicat. Am fost mai ales surprins de felul cum trata pozițiile întrerupte în care ambii aveam posibilitatea analizei. Cînd mă gîndesc la ideile creatoare pe care adversarul meu le aplica cîteodată în pozițiile întrerupte și la neașteptatele întorsături pe care era capabil să le descopere, atunci trebuie să exprim cea mai mare admirație pentru măiestria lui în această fază a partidei. Jocul meu a fost mai puțin satisfăcător. Dacă fac abstracție de deschideri, trebuie să admit că acest meci a dezvăluit defectele jocului meu care par a fi : lipsa unei precizii totale în unele combinații, greșeli grave ocazionale, dar mai ales absența completă a tehnicii de a remiza, defect care a determinat și rezultatul final al meciului".

Aceasta a fost ultima evoluție a lui Alehin în confruntările pentru titlul de campion al lumii.

Încă din 1937 F.I.D.E. desemnase ca șalanger pe cehoslovacul Salo Flohr, căruia, printr-o scrisoare personală, Alehin îi comunicase acordul său de principiu, cu mențiunea că pînă în 1939 nu va juca nici un meci pentru titlu și că așteaptă mai întîi rezultatele tratativelor foarte înaintate cu sud-americanii pentru revanșa cu Capablanca. Cu aceasta a căzut și propunerea unei întîlniri oficiale Alehin — Keres, pentru care proprietarul hotelului Panhans din Semmering pusese la dispoziția F.I.D.E. 10 000 dolari. În plus, era în pregătire și un proiect Alehin — Botvinnik.

Însă la 3 septembrie 1939 izbucnește cel de-al doilea război mondial, care răscolește tot globul terestru timp de șase ani, astfel că pînă la 2 septembrie 1945 nu mai putea fi vorba de confruntările pașnice de pe tabla cu 64 de pătrate albe și negre.

XVIII. SUPERTURNEUL PENTRU TITLUL MONDIAL

Haga-Moscova : 2 martie — 16 mai 1948

După pauza forțată dintre 1939—1945, F.I.D.E. își reia activitatea prin cel de-al XVII-lea congres organizat în 1946 de Federația Elvețiană de Șah, în mica, dar frumoasa localitate Winterthur, situată în apropiere de Zürich.

Problema principală pe care o avea de rezolvat acest congres istoric era întocmirea unui regulament ad-hoc privind desfășurarea unui concurs special pentru atribuirea titlului de campion mondial, devenit vacant prin decesul deținătorului lui, A. Alehin, la Lisabona, în ziua de 24.III.1946. În urma discuțiilor purtate a fost constituit un grup de șase pretendenți la titlu — M. Euwe (Olanda), R. Fine și S. Reshevsky (S.U.A.), M. Botvinnik, P. Keres și V. Smîslov (U.R.S.S.) — selecționați pe baza rezultatelor obținute, care urmau să participe la un superturneu. Redactarea finală a regulamentului s-a putut face abia la congresul al XVIII-lea, ținut la Haga în 1947, în urma aderării U.R.S.S. la F.I.D.E. Cu acest prilej s-a stabilit ca întrecerea să se desfășoare în șase ture, cîte una de fiecare participant, trei la Haga și trei la Moscova. Cu puțin înainte de începerea concursului, marele maestru nord-american R. Fine a anunțat însă că nu se va putea prezenta la Haga, fiind reținut de obligațiile profesionale. În această situație s-a decis ca titlul să se dispute între cei cinci rămași în concurs, urmînd ca la Haga să se joace numai două ture.

Prin organizarea acestui superturneu, F.I.D.E. a intrat în drepturile sale legitime de coordonator al întregului eșafodaj privind atribuirea titlului de campion mondial.

332/383. PARTIDA SPANIOLA (1)

M. Euwe — P. Keres

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.c3 (V 5.c4) Nd7 6.d4 Cge7 7.Nb3 h6 8.Cbd2 Cg6 9.Ce4 Ne7 10. 0—0 0—0 11.Ce3 Nf6 12. Cd5 ed4 13.Cd4 Te8 14. Cf6 Df6 15.f3 Cf4 16.Cc6 Nc6? (16...bc6) 17.Ne3 Tad8 18.Dd2 Cg6 19.Nd4 De7 20.Tae1 Dd7 21.c4 Na1!? 22.Na1 Da4 23.Dc3 f6 24.f4 Rh7 25.b3 Dd7 26.Df3 b5 27.Dd3 bc4 28. Dc4? (28.bc4. VD) Te4!!

→ 29.Te4 d5 30.Da6 de4 ∓ 31.Ne3 Dg4! 32.Dc4 Td3! 33.Nc1 Ch4! 34.De4 f5 35. Db7 c6 36.Dc6 Tc3! 37. Dd5 Tc5 38.Dd2? (Cra+ Crn ; 38.h3) Tc1!! 39.h3 Dg3?? (39...Cf3! —+) 40. De2 Df4 41.Tc1 Dc1 42. Rh2 Df4 —+ 43.Rg1 Cg6 44.De2 Ce7 45.a4 Dd4 46. Rh2 De5 47.Rg1 Cd5 48. Dd1 Cc3 49.De2 Rg6 50. Rh1 De1 51.Rh2 Ce2 52. Dc6 Rh7 53.Dc5 Cg3 54. Dd6 Cf1 55.Rg1 h5 56. Df4. (0—1) Dtg.

333/384. PARTIDA SPANIOLA (2)

V. Smislov — S. Reshevsky

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11. d4 Dc7 12.Cbd2 cd4 13. cd4 Cc6 14.Cb3 a5 15.Ne3 a4 16.Cbd2 Nd7 17.Tc1 Tfc8 18.Nb1 Db8 19.Cf1 Ca5 20.Tc8 Nc8 21.Ng5 h6 22.Nh4 Cc6 23.Ce3 Cd4? (23...Db7) 24.Cd4 ed4 25.Dd4?! (25.Cd5!) Da7 26.Dd3 Ne6! 27.Ng3? (27.Tc1) Dc5 28.Cd5? (28. Td1) Nd5 29.ed5 Ta7 30. Td1 Tc7 31.Nh4 g6 32.a3 Dd5 33.Nf6 Dd3 34.Nd3 Nf6 35.Nb5 Nb2 36.Td3 Tc5 37.Na4 Ta5 38.Nb3 Na3 39.Tf3 d5 40.Nd5 Td5 41.Ta3. (½—½)

334/385 GAMBITUL DAMEI (3)

P. K... Smislov

1.c4 Cf6 2.Cf3 c6 3.Cc3 d5 4.e3 g6 5.d4 Ng7 6.cd5 Cd5 (6...cd5!?) 7.Nc4 (7. e4! ; 7.Ne2!) 0—0 8.0—0 b6? (8...Cb6) 9.Db3 Cc3 10.bc3 Na6 11.Na3 (B 11. a4!?) Nc4 12.Dc4 Te8 13. e4 ± b5 14.Db3 Cd7 15. e4! ± Tb8 16.Tad1 Da5 17.c5! b4 18.Nb2 e5 19. Cg5! → Te7 20.f4!? ed4 21.f5! Cc5? (21...Tf8 ; 21... Dc5!) 22.Dh3! ± h5 23. f6 Nh6 24.fe7 +— Ng5 25.Df3 f6 26.Nd4 Cd7 27. h4! (1—0)

335/386. GAMBITUL DAMEI (4)

M. Botvinnik M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 c6 5.e3 Cbd7 6. Nd3 Nb4 7.a3 Na5! 8.Dc2 De7 9.Nd2 dc4 10.Nc4 e5 11.0—0 0—0 12.Tae1 Nc7 13.Ce4 Ce4 14.De4 a5 15. Na2 (Ad) Cf6 16.Dh4 e4 (B 16...ed4!) 17.Ce5!! (Ş →) Ne5 18.de5 De5 19. Nc3 De7 20.f3! (P) Cd5 21.De7 Ce7 22.fe4 ∞ b6?! (22...Cg6) 23.Td1 ± Cg6 24.Td6 Na6 25.Tf2 Nb5 26.e5! Ce7 27.e4 c5 28.e6! f6 (F) 29.Tb6 Nc6 30. Tc6!! +— Cc6 31.e7 Tf7 32.Nd5! (1—0)

336/387. INDIANA VECHE (5)

S. Reshevsky P. Keres

1.Cf3 Cf6 2.c4 b6 3.d3!? (3.d4) g6 4.e4 d6 5.Cc3 Ng7 6.d4 0—0 7.Ne2 Nb7 8.De2 e5 9.de5 de5 10.Ne3 Te8 (B 10...Cbd7) 11.0—0 Cbd7 (B 11...c5) 12.Tfd1 c6 13.b4! De7? (13...Dc7) 14.Tab1 Cf8 15.a4 Dc7 16. b5 Ted8 17.Td8 Td8 18.a5 Cg4 19.ab6 ab6 20.Ng5 f6? (20...Nf6) 21.bc6 Nc6 22. Nd2 f5 23.Ng5 Te8 (VD)

24.h3 ± fe4 25.Ce4 Ne4 26.De4 Cf6 27.De3 C8d7 28.Db3 Tb8 29.Ne3 Cc5 30.Dc2 Ta8 31.Cg5 Te8 32.h4 e4 (Cra+Crn) 33. Ch3 Td8? (33...Nf8) 34. Cf4 Td6 35.h5 g5? (35... gh5) 36.Cd5 +— Cd5 37. cd5 h6 38.Nc5! bc5 39. De4 Nd4? (39...Tf6) 40. De8 Rg7 41.Tb8. (1—0)

337/388. APĂRAREA GRÜNFELD (6)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 c6 (5...dc4!?) 6.cd5 Cd5 7.e4 Cb6 8.Ne3 Ne6 9.Dc2 Nc4 10.Ne2 Ca6 11.0—0 0—0 12.Tfd1 Dd6 13.b3 Ne2 14. Ce2 Tac8 15.Nf4 De6 16. Ne5 f6 17.Ng3 Df7 18.Cf4 Nh6 19.Cd3 f5! 20.Cc5! fe4 21.De4 Cc5 22.dc5 Cd5 23.Te1 Tce8 24.Ne5 Nf4! 25.Nb2 Df5 26.Dc4 e5 27.Te4 Df7 28.Tae1 Cf6 29.Df7 Tf7 30.T4e2 Cd7 31.b4 a5 32.a3 ab4 33. ab4 Tfe7 34.g3 Nh6 35.Ce5 Ng7! 36.f4 Cf6 37.Rf2 Cd5 38.Te4 Cf6 39.T4e3 Cd5 40.Tb3 g5! 41.Rf3 Tf8 42.Te4 Cf6 43.Te2 Cd5 44.Te4 Cf6 45.Te2 Cd5. (½—½)

338/389. INDIANA NIMZOVICI (7)

M. Botvinnik — S. Reshevsky

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 d5 5.a3 Ne7 (5...Nc3) 6.Cf3 0—0 7.b4 Cbd7 8.Nb2 c6 9.Nd3 dc4 10.Nc4 Nd6 11.Ce2? (11. 0—0) a5! ↗ 12.b5 C:6 13. Nd3 cb5 14.Nb5 Nd7 15. Db3?! (15.Dd3) a4 16.Dd3 Ta5! ∓ 17.Cc3 De8 18. Nd7 Dd7 19.0—0 Tc8 20. e4?! (B 20.Cd2; 20.Tfb1) Ce4 21.Nc1 e5! ∓ 22.Td1 ed4 23.Dd4 De6 24.Ta2 h6 (Cra+Crn) 25.h3 Ta6 26. Cd5!? Ce4 27.Te2 f5 —+ 28.g4 Nc5?? (28...Cg5! —+) 29.gf5 = Df5?? (29...Nd4 =) 30.De4 +— Dh3 31.Ch2 Tec6 32.Cf4. (1—0) Dtg.

339/390. PARTIDA SPANIOLĂ (8)

M. Euwe — V. Smislov

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7

6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11. d4 Dc7 12.Cbd2 Cc6 13. dc5 (13.d5) dc5 14.Cf1 Ne6 15.Ce3 Tad8 16.De2 g6 17.Cg5 Nc8 18.Nd2 Rg7 19.Tad1 h6 20.Cf3 Ne6 = 21.a4 Db8 22.Nc1 Td1?! (B 22...c4) 23.Td1 Td8 24.Td8 Nd8 25.ab5 ab5 26.Cd5! → ± Cg8 27. Ne3 c4 28.b3! Ca5? (28... cb3!?) 29.Ce5 cb3 30.Nb1 Db7 31.Nd4 Rh7 32.Cf4 Nc4 33.Ceg6!! fg6 34. Cg6?? (34.Dg4!! Nf7 35.e5 Ce7 36.h4 +— ; 34...Ng5 35.e5 Nf7 36.e6 Ne8 37. Cg6 Ng6 38.Df5!! +—) Rg6 35.e5? (35.Df3 ∞) Rf7 36.Dh5 Rf8 37.f4 Nb6 —+ 38.Df5 Re7 39. Dh7 Rd8 40.Nb6 Db6 41. Rh2 De3 42.Df5 Cc6. (0—1)

340/391. DESCHIDERE NEREGULATĂ (9)

P. Keres — M. Botvinnik

1.c4 e6 2.g3 d5 3.Ng2 d4 4.b4!? c5 5.b5 e5 6.d3 Nd6 7.e4?! (7.e3) Dc7 8. Ce2 h5! 9.h4 Ch6 10.0—0 Ng4 11.f3 Ne6 12.f4 Ng4 13.f5 Cd7 14.Cd2 g6 15. fg6 fg6 16.Cf3 Ne7 17.Tf2 Dd6 18.Nh6? (B 18.Ng5) Th6 19.Dd2 Th8 20.Cg5 Cf6 21.Te1 Db6 22.Cf3 Cd7 23.Cg5 Tf8 24.Tf8 Nf8 25.a4? (25.Cf3) Nh6 26.a5 Df6 27.Cc1 0—0—0 28.Cb3 Tf8 (Ap ; VD) 29.

Ta1? (29.Tf1!) De7 30. Dc1 Rb8 31.Ta2 Tf7 32. Da3 Ng5 33.hg5 Nd1 —+ 34.Dc1 Nb3 35.Tb2 Nd1! 36.Dd1 Dg5 37.De1 Cf8 38.Rh2 Df6 39.Nh3 Ch7 40.Dd1 Cg5 41.b6 h4! (V 41...a6 —+) 42.Dg4 hg3 43.Rg3 Tf8 44.ba7 Ra7 45.a6 Ch3 46.Dh3 Df4 47. Rg2 Df1 48.Rh2 Tf2 49. Tf2 Df2 50.Rh1 De1 51. Rg2 De2 52.Rg1 De3 53. De3 de3 54.ab7 Rb7 55. Rg2 Rb6 56.Rf3 Ra5 57. Re3 Rb4 58.Rd2 g5. (0—1)

341/392 GAMBITUL DAMEI (10)

S. Reshevsky — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 c6 5.e3 Cbd7 6. Nd3 Nb4 7.a3 Na5 8.Dc2 De7 9.Nd2 dc4 10.Nc4 e5 11.0—0 0—0 12.d5 c5? (12...Cb6) **13.d6! Dd8 14. Tad1 ± Tb8 15.Cd5! Cd5 16.Na5 Da5 17.Td5 e4 18. Cg5 b5 19.Na2 Db6 20. Ce4 Nb7 21.Td2 c4 22. Nb1 g6 23.Dc3 Tfe8 24. Cf6 Cf6 25.Df6 Dc6 26. e4?** (26.Dg5) **Te6 27.Df4 Td8 28.Tfd1 a5 29.h4 h5 30.d7?** (30.Td4! U Dd2, f2—f4, e4—e5 ±) **Te7 ∞ 31.g4 Ted7 32.gh5 Td2 33. Td2 Td2 34.Dd2 gh5?** (34...Df6) **35.Dg5 Dg6??** (35...Rf8 36.Dh5 Dd6! 37. Db5 Dd1 38.Rh2 Dd4! Ş =) **36.Dg6 +— fg6 37. f4 b4 38.ab4 ab4 39.Rf2 c3 40.b3 Rf7 41.Re3 Nc8.** (1—0)

342/393. PARTIDA SPANIOLĂ (11)

P. Keres — M. Euwe

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.De2 (V 6.Te1) **b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d5! 9.d3** (B 9. ed5) **d4 10.cd4 Cd4 11. Cd4 Dd4 12.Ne3 Dd6 13. Cc3 Nc6! 14.Nc6?** (14. Nc2) **fe6 15.f4?** (15.Tad1 c5 16.f4!) **ef4 16.Nf4 e5 17.Ng3 Tad8 18.Tad1 De6! 19.Tf5 Nc5 20.Rh1 Nd4 21.Nh4 Td7 22.Tc1?** (22. Tdf1 =) **Tdf7 23.a3 Nc3 24.bc3 Cd7 25.Tf7 Tf7 26. Ng3?** (26.De2) **Db3 27.d4 Da3 28.Dd1 Cf6! 29.Ta1 Df8! 30.de5 Ce4 31.Dd3 Cc5 32.De2 Ce6 33.h3 De8 34.Da2.** (½—½)

343/394. GAMBITUL DAMEI (12)

S. Reshevsky — V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 d5 3.d4 c6 4.Cf3 dc4 5.a4 Nf5 6. Ce5 e6 7.f3 Nb4 8.e4 Ne4! 9.fe4 Ce4 10.Nd2 Dd4 11. Cc4 De4 12.De2 Nd2 13. Rd2 Dd5 ∞ 14.Re2 Ca6 15.Td1 Da5 16.Cc4 Da4 17.b3 Da2? (17...Cb4) **18. Rc3 De2 19.Ne2 Re7 20. Ca5 →** (B 20.Cd6) **Cc5 21. Nf3 Thc8 22.b4 Ca6 23. Rb3?** (23.Ta1!) **Tab8 ∞ 24.Ta1 f5?** (24...Tc7) **25. Thc1?** (25.The1!) **Rf6 = 26.Cc6 bc6 27.Ta6 c5 28. Tc4 Tb4 29.Tb4 cb4 30.**

Ta7 h6 31.Ta6 Re5 32.Rb4 g5 33.Tc6 Tc6 34.Nc6 Rd4! 35.Nd7 Re3 36.Ne6 Rf2 37.Nd5 g4 38.Rc5 Rg1 39.Rd4 Rh2 40.Re5 Rg3 41.Rf5 h5 42.Rg5 h4 43.Nc6 h3 44.gh3 gh3 45. Nb7. (½—½)

344/395. DESCHIDEREA CATALANĂ (13)

V. Smislov — P. Keres

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Ng2 dc4 5.Da4 Nd7 6. Dc4 Nc6 7.Cf3 Cbd7 8. Cc3 Cb6 9.Dd3 Nb4 10. 0—0 0—0 11.Td1 h6 12. Nd2 Dc7 13.a3 Nc3 14. Dc3 Tfd8 15.Ne1 Tac8 16. Nf1 Nd5 17.b4 Cbd7 18. Ch4 Ce4 19.Dc2 Cd6 20. f3 g5! 21.Cg2 f5 (As) 22. Nf2 Cf6 23.Ce1 a5 24.Cd3 Ta8 25.Ng2 Ta7 26.Te1 Dh7! 27.b5? (27.ba5) Cb5 28.Dc5 c6 29.a4 Cd7 30. Dc2 Cd6 ∓ (Ap + Am ; VD) 31.Ce5? (31.Cc5) Cf6 32.Tac1 Taa8 33.Cd3 Tab8 34.Cc5 b6 35.e4 fe4 ∓ 36. Ce4 Dg6 37.De2 Tb7 38. Cc3 Nc1 39.Db2 b5 40. ab5 cb5 41.Ce4! Cde4 42. fe4 Cg4! → 43.Tc4 Dh5! 44.Tc2? (44...h4! etc. ∞)

Dh2 ∓ 45.Rf1 Tf7 46. Tee2 Dg3 47.Dc3 Dc3 48. Tc3 Tdf8 49.Tcc2 Cf2 —+ 50.Tf2 Tf2 51.Tf2 Tf2 52. Rf2 a4! 53.Nh3 Rf7 54.d5 ed5 (54...a3 —+) 55.Nd7 Rf6 56.Nc6 de4 57.Nb5 a3. (0—1)

345/396. APĂRAREA FRANCEZĂ (14)

M. Euwe — M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 4.ed5 ed5 5.Nb5 Cc6 6.De2 De7 7.dc5 De2 8. Ce2 Nc5 9.Cb3 Nb6 10. Nd2 Ce7 11.Nb4 a6 12. Nc5! Nc7 13.Nc6 Cc6 14. 0—0—0 Ne6 15.Ced4 0—0—0 16.Cc6 bc6 17. Td4! Rd7 18.g3 f6 19.Ta4 Ta8 20.Te1 The8 21.Ne3 Nd6 22.Nf4 Nf8 23.Ne3 Nf5 24.Td1 Rc7 25.Tdd4 Ne4 26.Ta5 Ng2! 27.Cc5

Nf1 28.Cd3 Te4 29.Tda4 Ta4 30.Ta4 Nd3 31.cd3 c5 32.b3 d4 33.Nd2 Rb6 34. Rd1 Te8 35.a3 Rb5 36. Ta5 Rb6 37.b4 Te5 38. bc5 Nc5 39.f4 Te8 40.Ta4 Rb5. (½—½)

346/397. PARTIDA SPANIOLĂ (15)

P. Keres — S. Reshevsky

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.c4 Ng4 6. Cc3 Cge7 7.h3 Nf3 8.Df3 Cg6 9.Cd5! Tb8 10.Cb4 Ce7 11.Cc2 Dd7 12.d3? (12.b4!) Cc8 13.Nd2 Ne7 14.Dg3 Nf6 15.Tc1? (15. b4!) Cb6! 16.Nb3? (16. Nc6) Dd8! 17.0—0 Cd7 18.a3 Cc5 19.Na2 0—0 20.b4 Ce6 21.Ne3 Cf4! 22. Df3 Cd3 23.Tb1 Cf4 24.b5. (½—½)

347/398. APĂRAREA GRÜNFELD (16)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6.Dc4 0—0 7.e4 Ng4 8. Ne3 Cfd7 9.Cd2 Cb6 10. Dd3 c6 11.f3 Ne6 12.Td1 Ca6 13.a3 Dd7 14.Dc2 Cc7 15.Cb3 Nc4 16.Ne2 Ne2 17.De2 Tad8 18.0—0 De6 19.Cc5 Dc8 20.Rh1 Cd7 21.Cb3 b6 22.Dc4 Db7 23.f4 e6 24.Tc1 Cf6 25.Ng1 Tc8 26.Tc2 Tfd8 27.De2 Cb5 28.e5! Cc3 29. bc3 Cd5 30.c4 Cc7 31. Cd2 Cf5 32.Ce4 Cd4!? (32...Da6) 33.Nd4 Td4 34. Cd6 Td6 35.ed6 c5 36.Td2 Td8 37.Df3 Df3? (37...Dd7) 38.Tf3 Nd4 39.g3? (39.g4!) Td6 40.Rg2 f5? (40...h5) 41.a4 Rf7 42.Tb3 Rf6 43. Ta2? (43.a5) a5! 44.Td2 Re7 45.Rf3 Rd7? (45...h5!) 46.g4 h6 47.Tg2 Re7 48. Td3 Rf7 49.h4? (49.Tb2) fg4 50.Tg4 h5 51.Tg2 Td8 52.Tgd2 Re8 53.Tg2 Rf7 54.Tgd2 Re8 55.Re2 Re7 56.Td1 Tf8! 57.Tf1 Nf6 58.Tb3 Nh4 59.Tb6 Ng3 60.Tb7 Rf6 61.Tb5 Rf5? (61...Rg7) 62.Tc5 Re4 63. Te5 Rd4 64.Td1 Rc4 65. Te4 Rc5 66.Rf3 h4 67.Tb1 Rd6 68.Tb6 Rd7 69.Rg4 Tf5 70.Td4? (70.Ta6! Ş) Re7 71.Tb7 Rf6 72.Tb5 e5! 73.Td6 Rg7 74.Ta5 Tf4 75.Rh3 Rh6 76.Ta6 Rh5 77.Tg6 Ta4 78.Th6 Rg5 79.Thg6 Rh5. (½—½)

348/399. APĂRAREA OLANDEZĂ (17)

S. Reshevsky — M. Botvinnik

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Cf6 4.Ng2 Ne7 5.Ch3 0—0 6. 0—0 d6 7.Cc3 De8! 8.e4 fe4 9.Cf4! c6 10.Ce4 Ce4 11.Ne4 e5 12.Cg2 Cd7 13. Ce3 ed4! 14.Dd4 Ce5 15. f4 Cg4 16.Cg4 Ng4 17. Te1 Nf6! 18.Dd3 Dh5 19. Nd2 Tfe8 20.Tab1? (20. Nc3 etc.) Te7? (20...Te6) 21.Nb1 Tae8 22.Nd6 Te6 23.Te3 Td6 24.Dd6 Td8 25.Dc7 Dc5? (25...Td7) 26. Te1 Tc8 27.Db7 Nd4 28. Rf2? (28.Db3) Ne3 29.Te3 Dd4? (29...Td8) 30.Db3? (30.Nf3!) Dd2 31.Rg1 Dc1 32.Rf2 Dd2 33.Rg1 Dc1. ($^1/_2$—$^1/_2$)

349/400. PARTIDA SPANIOLĂ (18)

V. Smislov — M. Euwe

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 Ca5 9.Nc2 c5 10.d4 Dc7 11.Cbd2 Nb7 12.Cf1 cd4 13.cd4 Tc8 14.Te2 0—0 15.Cg3 Tfe8 16.b3 Nf8 17. Nb2 g6 18.Dd2 Ng7 19. Tc1 Cd7 20.Tee1 Cc6 21. Nb1 Db6 22.d5 Ce7 23. Nc3! Na8 24.h4 h5 25. Na5! Db8 26.Cf1 Tc1 27. Tc1 Tc8 28.Ce1 Cc5 29. Dg5 Rf8 30.De3 Cg8 31. Dh3 Nh6 32.Tc3 Ce7 33. Nc2 Cb7 34.Tc8 Dc8 35. Dc8 Cc8 36.Nc3 Cc5 37. Nb4 Re7 38.f3 Rd7? (38... Cb6) 39.Cd3 Cd3 40.Nd3 Ce7 (VD) 41.g4! → ±

hg4? (41...Nf4!) 42.fg4 Nc1 43.g5 Nb7 44.Rf2 Cc8? (44...Cg8!) 45.Ce3 Re7 46.Na5 Na3 47.Rg3 Nc5 48.Nd2 Rf8 49.Cc2 Re7 50.Ne2 Ca7 51.Na5 Cc8 52.Ng4 f6 53.Ne6 fg5 54.hg5 Cb6 55.b4 Cc4 56. bc5 Ca5 57.cd6 Rd6 58. Nf7 +— Cc4 59.Ng6 a5 60.Rg4 b4 61.Nf5 Re7 62. Ne6 Cd6 63.Ce3! Ce4 64.

Rf5 Cd6 65.Re5 Cf7 66. Rf4 Cd8 67.Cf5 Rf8 68.g6 Ce6 69.dc6 a4 70.Re5. (1—0)

350/401. INDIANA NIMZOVICI (19)

M. Botvinnik P. Keres

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.a3 Nc3 6.bc3 Te8 7.Ce2 e5 8.Cg3 d6 9.Ne2 Cbd7 10.0—0 c5 (10...e4!?) **11.f3 cd4? (11...** Cf8) **12.cd4 Cb6? (12...Cf8.** VD) **13.Nb2 ed4 14.e4!! ±**

Ne6 15.Tc1 Te7? (15...Tc8) **16.Dd4 Dc7??** (16...Ca4) **17.c5! +— dc5 18.Tc5 Df4?** (18...Dd8) **19.Nc1 Db8 20.Tg5 Cbd7 21.Tg7! Rg7 22.Ch5 Rg6 23.De3.** (1—0)

351/402. PARTIDA SPANIOLA (20)

M. Euwe S. Reshevsky

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.c3 Cge7 6. d4 Nd7 7.h4 h6 8.Ne3 ed4 9.cd4 d5 10.e5 b5 11.Nc2 Ca5 12.Cc3 Ng4 13.a4 c6 14.Dd3 Nf5 15.De2 b4 16. Cd1 Dd7 17.Tc1 Nc2 18. De2 Cf5 19.g4? (19.Nf4; 19.Nd2) **Ce7! 20.Cd2 Dg4 21.De5 Cb7 22.Db1 Cd8 23.f3 Dg2 24.Tg1 Dh3 25.Nf2 De8 26.De3 Cf5 27.Ce3 Tb8?** (27...Ce3!) **28.Cd5 Dd7 29.Cf4 Nb4 30.Dd3 0—0 31.Rf1?** (31. Tc2) **Nd2 32.Dd2 Ce6 33.Ch5 Rh8 34.Tg4 Tb3?** (34...Dd5) **35.Tc3 Tb4?** (35...Tfb8) **36.d5! a5 37. Dd3 Dd5 38.Df5 Tb2 39. Td3?** (39.Cg3 +—) **Da2 40.Nc1 Th2 41.Te3 Th1 42.Tg1 Dh2 43.Dg4 g6 44. Te2??** (44.Cf6 Cf4 45. Ce4! +—) **Tg1 45.Dg1 Dg1 46.Rg1 gh5 47.Te4 Rh7 48.Na5 Tb8 49.Tb4 Ta8 50.Nb6 Rg6 51.a5 Rf5 52.Te4 Ta6 53.Rf2 Cf4 54.Tc4 c5 55.Rg3 Cd5 56.Nd8 Ta8 57.Nb6.** (½—½)

352/403. PARTIDA SPANIOLĂ (21)

M. Euwe — P. Keres

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.c3 f5 6.ef5 Nf5 7.d4 e4 8.Cg5 d5 9. f3 e3 10.f4 Nd6 11.Df3?? (11.Dh5 g6 12.Df3! etc.) Df6 12.De3 Cge7 13.Nc6 bc6 14.0—0 0—0 15.Cd2? (15.Cf3) Cg6 —+ 16.g3 Tae8 17.Df2 Nd3 18.Te1 Te1 19.De1 Nf4! 20.gf4 Cf4 21.Cdf3 Ce2 22.Rg2 h6 23.Dd2 Df5 24.De3 hg5 25.Nd2 Ne4. (0—1)

353/404. PARTIDA SPANIOLĂ (22)

V. Smislov — S. Reshevsky

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.c3 Cge7 6. d4 Nd7 7.Nb3 h6 8.Cbd2 Cg6 9.Cc4 Ne7 10.0—0 0—0 11.Ce3 Nf6 12.Cd5 Te8?! (12...cd4) 13.de5!? Ne5 (F) 14.Ce5 de5 15.Df3 Ne6 16.Td1 Nd5 17.Td5 De7 18.Df5 Cf8 19.Ne3 Ce6 20.Tad1 Ted8 21.g3 Td6 22.Td6 cd6 23.Dg4 Rh8 24.Nb6 ± Cb8?! (B 24...Tc8 ; 24...Cc7) 25.Ne6 fe6 (VD) 26.Dh4 ± Dd7 27.Dd8 Dd8 28.Nd8 Cd7

29.Nc7 Cc5 30.Td6 +— Tc8 31.Nb6 Ca4 32.Te6 Cb2 33.Te5 Cc4 34.Te6 Cb6 35.Tb6 Tc3 36.Tb7 Tc2 37.h4 Ta2 38.Rg2 a5 39.h5 a4 40.Ta7 Rg8 41.g4 a3 42.Rg3 Te2 43.Rf3 Ta2 4 .Re3 Rf8 45.f3 Ta1 46. Rf4 a2 47.e5 Rg8 48.Rf5 Tf1 49.Ta2 Tf3 50.Rg6 Rf8 51.Ta8 Re7 52.Ta7. (1—0)

354/405. APĂRAREA GRÜNFELD (23)

P. Keres — V. Smislov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6.Dc4 0—0 7.e4 Ng4 8. Ne3 Cfd7 9.Db3 Cb6 10. Td1 e5 11.de5 C8d7 12. Ne2 De7 13.Ng5? (13.h3) De8 14.0—0 Ce5 15.Cd5 Cd5 16.ed5 Cf3 17.Nf3 Nf3 18.Df3 Dd7 19.Td2

Te8 20.Tc1 Ne5 21.g3 a5 22.Rg2 a4 23.Te2 Nd6 24. Tce1 Te2 25.Te2 Te8 26. Te8 De8 27.Nf6 Nf8 28. d6 cd6 29.Db7 De6 30.Nc3 Da2 31.De4 f5 32.Dd4 Rf7 33.Dh8 Re8? (33...h6! Ş —+) 34.Dh7 Df7 35.Dh4 Dd5 36.Rg1 Dd1 37.Rg2 Dd5 38.f3 Db5 39.Dd4 De2 40.Df2 Df2 41.Rf2 Rf7 42.Re3 Re6. ($^1/_2$—$^1/_2$)

355/406. GAMBITUL DAMEI (24)

M. Botvinnik — M. Euwe

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.Cc3 c6 5.e3 Cbd7 6. Nd3 dc4 7.Nc4 b5 8.Nd3 a6 9.e4 c5 10.e5 cd4 11. Cb5 ab5 (B 11...Ce5) 12. ef6 Db6 13.fg7 Ng7 14. 0—0 Cc5?! (14...0—0) 15. Nf4 Nb7 16.Te1 Td8? (16...Cd3) 17.Tc1! Td5 18. Ne5! Ne5 19.Te5 Te5 20. Ce5 Cd3 (20...Tg8!?) 21. Dd3 f6 22.Dg3!! +— fe5 23.Dg7 Tf8 24.Tc7 Dc7 25. Dc7 Nd5 26.De5 d3 27. De3 Nc4 28.b3 Tf7 29.f3! Td7 30.Dd2 e5 31.bc4 bc4 32.Rf2 Rf7 33.Re3 Re6 34.Db4 Tc7 35.Rd2 Tc6 36.a4. (1—0)

356/407. GAMBITUL DAMEI (25)

S. Reshevsy — P. Keres

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.e3 a6 6.c5 Cbd7 7.b4 a5 8.b5 e5 9. Da4! Dc7 10.Na3 e4 11. Cd2 Ne7 12.Ne2 h5 13.b6 Dd8 14.h3 Cf8 15.0—0—0 Ce6? (15...Cg6) 16.Cde4! Ce4 (40′; 16...de4? 17.d5 Cd5 18.Td5 Nd7 19.Td2 +—) 17.Ce4 h4 18.Cd2 0—0 19.Thg1 Te8 20.Nd3 Nf8 21.Nb2 Cg5 22.Dc2 a4 23.a3 De7 24.Tde1 Ce4 25.Cf1 Dg5 26.f3 Cf6 27. Rb1 Ch5 28.Nc3 Nd7 29. f4 Dh6 30.Df2 Df6 31.Rb2 Nf5 (VD) 32.Dc2? (Cra ;

32.Ne2! ; 32.Nf5) Ne4 3 g4 hg3 34.Cg3 Cg3 35. Tg3 Nd3 36.Dd3 Te4 37. Teg1 Tae8 38.Tf1 Dh4 39.

Tfg1 T8e6 40.Dd2 f5 41. Dd3 Dh5! 42.Nd2 g6 43. Tg5 Dh3 44.T1g3 Dh2 45. Tg6 Tg6 46.Tg6 Rf7 47. Tg5? (47.Tc6! bc6 48.c7 Te8) **Ne7! 48.Tf5 Nf6! 49. Rc3 Dh3 50.Tf6 Rf6 51. Dc2 Df1 52.Da4 Da1 53. Rc2 Te8 54.Db3 Ta8 55. Nc1 Th8 56.e4?** (56.Nd2) **Th1 57.e5 Re7 58.De3** Da2 **59.Rc3 Th2 60.Dd3 Da1 61.Rb3 Dc1 62.f5 Db2 63.Ra4 Th8.** (0—1)

357/408. APĂRAREA SICILIANĂ (26)

V. Smislov — **M. Botvinnik**

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 e6 7.Ne2 Ne7 8. 0—0 0—0 9.Cdb5 a6 10. Nf6 gf6 11.Cd4 Rh8 12. Rh1 Tg8 13.f4 Nd7 14. Nf3? (14.f5!) Tc8 15.Cc6? (15.Cce2) bc6 16.Ce2 d5 17.f5? (17.Dd3) Dc7 18.c4 dc4 19.Dd4 c5 20.Dc4 Nd6 21.g3 Nb5 22.De2 ef5! 23.ef5 Tce8 24.Tf2 Te3 25.Ng2 De7 ∓ 26. Cg1 Nd3 27.Dd2 c4 28. Tf3 Te8 29.Td1 Nc5 30. b3 Te1! 31.bc4 Nc4 32.Nf1 Td1 33.Dd1 Td8 —+ 34. Dc2 Nd5 35.Dc3 Nd4 36. Dd3 De3 37.De3 Ne3 38. Ng2 Nf3 39.Nf3 Td2 40. Ce2 Ta2 41.Rg2. (0—1)

358/409. INDIANA NIMZOVICI (27)

M. Botvinnik — S. Reshevsky

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.a3 Nc3 6. bc3 Cc6 7.Nd3 0—0 8.Ce2 b6 9.e4 Ce8! 10.Ne3 d6 11.0—0 Ca5 12.Cg3 Na6 13.De2 Dd7 14.f4? (14.e5!) **f5! 15.Tae1 g6 16.Td1 Df7 17.e5 Tc8 18.Tfe1 de5! 19.de5 Cg7 20.Cf1 Tfd8 →** (VD) **21.Nf2 Ch5!**

22.Ng3 De8 23.Ce3 Da4 24.Da2 Cg3 25.hg3 h5 26. Ne2? (26.Nc2!) Rf7 27.Rf2 Db3! 28.Db3 Cb3 29.Nd3 Re7 30.Re2 Ca5 31.Td2

Tc7? (31...Rf7 U Tc8—c7—d7) 32.g4! Tcd7 33. gf5 gf5 34.Ted1? (34. Tdd1!) h4 35.Re1 Cb3 —+ 36.Cd5 ed5 37.Nf5 Cd2 38.Td2 dc4 39.Nd7 Td7 40.Tf2 Re6 41.Tf3 Td3 42.Re2. (0—1)

359/410. APĂRAREA GRÜNFELD (28)

M. Fuwe — V. Smislov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6.Dc4 0—0 7.e4 Ng4 8. Ne3 Cfd7 9.Db3 Cb6 10. a4 a5 11.d5 Ca6? (11...Nf3) 12.Ne2 e6 13.h3 Nf3 14. Tf3 ed5 15.ed5 Dh4? (15... De7) 16.Ce4! Tae8 17.g3 Dd8 (VD) 18.d6! ± Cc8

19.dc7 Dc7 20.0—0 Te6 21.Tac1 De5 22.Db7 Ce7 23.Cg5! Tf6 24.Nf4 Tf4 25.gf4 Df4 26.De7 Nf6 27. De3?! (27.Df7! Tf7 28. Tc8 Nd8 29.Td8 Tf8 30. Ce6 +—) De3 28.fe3 Ng5 29.Tc3 f5 30.Td1 Cc5 31. b3 Te8 32.Td5 +— Ne3 33.Rg2 Ca6 34.Td7 Nf4 35.Ta7 Cb4 36.Ta5 Rg7 37.Tb5 Nd2 38.Tc7 Rf6 39.Td7 Ne1 40.Tb6 Rg5 41.h4 Rf4 42.Tb4. (1—0)

360/411. APĂRAREA FRANCEZĂ (29)

P. Keres — M. Botvinnik

1.d4 e6 2.e4 d5 3.Cd2 c5 4.ed5 ed5 5.Cgf3 a6 6. dc5? (6.Ne2) Nc5 7.Cb3 Na7 8.Ng5 Cf6 9.Cfd4! 0—0 10.Ne2 Dd6 11.0—0 Ce4 12.Ne3 Cc6 13.Cc6! Ne3 14.fe3 bc6 15.Nd3? (15.Tf4) Cf6 16.De1 Cg4 17.Dh4 f5 18.Tf4! ∞ Ce5 19.Dg3 Ta7 20.Taf1 Taf7 21.Cd4! Cd3 22.cd3 c5 → 23.Cf3 Db6 24.Th4 h6 25. Ce5? (Cra ; 25.De5!) Tf6 26.d4 (?!) cd4 27.Td4 Db2 28.Td5? (28.a4) Ne6? (Crn ; 28...f4! —+) 29. Td4?! (29.Td7!) Rh7? (29...

Da2) 30.Cd7 Nd7 31.Td7 Tg6 = 32.Df2 De5 33.Td4 Tb8 34.Df4 De6 35.Td2 Tb5 36.h3 Te5 37.Rh2 Tf6 38.Tfd1? (38.Tf3) Te4 39. Db8 Te3 40.Td8 De5 (Ş [∓) 41.De5 Te5 42.T1d2 g5? (42...f4! →) 43.g4! Tf7 44.T8d7 Rg7 45.gf5 Tf5 46.a3? (46.Tf7 F) Tf2? (46...Ta5 Ş —+) 47.Rg3? (47.Tf2 =) Td2? (47...Tf3) 48.Td2 Tc7 49.Td4! Tc6 50.a4? (50.Ta4!) Rg6 51. h4 Rh5 52.hg5 hg5 53. Td3? (Cra ; 53.Td5! =) Tc4 54.Ta3 a5 —+ 55. Rh3 Tb4 56.Rg3 Tf4 57. Ta1 Tg4 58.Rh3 Te4 59. Ta3 Rg6 60.Rg3 Rf5 61. Rf3 Re5 62.Rg3 Td4 63. Ta1 Rd5 64.Tb1 Tb4 65. Tf1 Re4 66.Te1 Rd4 67. Rh2 Ta4 68.Tg1 Tc4 69. Tg5 a4 70.Rg2 Rc3 71.Rf3 a3 72.Ta5 Rb3. (0—1)

361/412. DESCHIDEREA RETI (30)

S. Reshevsky — M. Euwe

1.c4 e6 2.Cf3 d5 3.g3 d4 4.e3 Cc6 5.ed4 Cd4 6. Ng2 Ch6! 7.0—0 Cf5 8.d3 Ne7 9.Cd4 Cd4 10.Cd2 0—0 11.Cf3 Nf6 12.Cd4 Nd4 13.Tb1 e5 14.b4 Nf5 15.Nb7 Nd3 16.Na8 Nf1 17.Df1 Da8 18.De2 De6 19.Nb2 g6 20.Nd1 ed4 21. Dd3 Dd6 22.Td1 Db4 23. Dd4 Te8 24.Rg2 Db6 25.a3 Dd4 26.Td4 Te6. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

362/413. PARTIDA SPANIOLĂ (31)

P. Keres — M. Euwe

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na1 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.De2! Ne7 10.Td1 0—0 11.c4 bc4 12.Nc4 Nc5 13.Ne3 Ne3 14.De3 Db8 15.Nb3 Ca5 16.Cbd2! Cd2 17.Td2 Cb3 18.ab3 Tc8 19.Tc1 c5! 20.Tc5 Tc5 21.Dc5 Db3 22.Cd4 Db7 23.h3 Td8 24.Rh2 g6 25.f4 h5 26.Td3! Dd7 27.Db6 Ta8 28.Ta3 Da7 29.Db4? (29.Da7) Dd7? (29...Tc8) 30.Da5 Nf5? (30...Da7) 31. Tc3 Ta7 32.Tc5 Ne4 33. Dc3 Dc7?? (33...Rh7) 34. Cc6. (1—0)

363/414. GAMBITUL DAMEI (32)

S. Reshevsky — V. Smislov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.e3 e6 7.Nc4 Nb4 8.0—0

0—0 9.De2 Ng4 10.h3 (Ad) Nf3 11.Df3 Cbd7 12. Td1 e5 13.d5 Nc3! 14.dc6 e4 15.Df5? (15.De2) Ne5 16.cd7 Dc7 17.Nb3 g6 18. Dg5 Rg7 19.f4 ef3 20.gf3 h6 21.Dg2 Db6 22.Nc2 Tfd8 23.Ta3! Td7 24.Td7 Cd7 25.f4! Nf6 26.Tb3 Dc5 27.Tb5 Dc4 28.Tb7 Tc8! 29.Td7 Dc2 30.Dc2 Tc2 31.Nd2 Nb2 32.Rf1 a6 33.Re2 Nc1 34.Rd1 Td2 35.Td2 Nd2 36.Rd2 g5 37. Re2 f5 38.Rf3 Rf6 39.e4 fe4 40.Re4 gf4 41.Rf4 a5. (½—½)

364/415. GAMBITUL DAMEI (33)

V. Smislov — P. Keres

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 c6 5.e3 Cbd7 6.cd5 ed5 7.Nd3 Ne7 8. Cf3 0—0 9.Dc2 Te8 10. 0—0 Cf8 11.Tab1 Cg6 12. b4 Nd6 13.b5 Nd7 14.bc6 Nc6? (14...bc6) 15.Db3 Ne7 16.Nf6! Nf6 17.Nb5 Dd6 18.Tfc1 h5 19.Ce2 h4 20. Nc6 bc6 21.Da4 ± Ce7 (VD) 22.Tb7? (22.Da6!) a5 23.h3 Teb8 24.Tcb1 Tb7 25.Tb7 c5! 26.Tb5 cd4 27. Cfd4 Tc8? (Crn ; 27...Dc7!)

28.Cb3 Nc3 29.Dh4 Tc4 30. g4! a4 31.Cbd4 Nd4 32. Cd4 De5? (32...Cc6) 33.Cf3 Dd6 34.Ta5 +— Tc8 35. Ta4 Cg6 36.Dh5 Df6 37. Df5 Dc6 38.Ta7 Tf8 39. Td7 d4 40.Td4 Ta8 41.a4! (1—0)

365/416. APĂRAREA FRANCEZĂ (34)

M. Euwe — M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 4.ed5 ed5 5.Nb5 Nd7 6.De2 De7 7.Nd7 Cd7 8. dc5 Cc5 9.Cb3 De2 10. Ce2 ± Cb3 11.ab3 Nc5 12.Nd2 Ce7 13.Nc3 Cc6 14.0—0—0 Nf2 15.Ng7? (15.Td5 ±) Tg8 16.Nh6 Tg2 17.Td5 Td8 18.Td8 Cd8 19.Rd2 Ce6 20.Ne3 Re7 21.Nf2 Tf2 22.Re3 Tf5 23.Ta1 a6 24.Ta4 Th5 25.h4 Te5 26.Rf3 Tf5 27.

Re3 Te5 28.Rf3 Tf5 29. Re3. (½—½)

366/417. PARTIDA SPANIOLĂ (35)

P. Keres — S. Reshevsky

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.De2 Cc5 10.Td1 Cb3 11.ab3 Dc8 12.Ng5 h6 13.Nh4 Nc5 14.Cc3? (14.c4!) g5 15.Ng3 Db7! 16.Cd5 0—0—0! 17.Cf6 g4 18.Ce1! Cd4 19.Df1 h5 20.Nf4 h4 (VD) **21.Ne3 h3**

22.Td2 hg2 23.Dg2 Cf3 24.Cf3 Ne3! ↗ 25.Td8 Td8 26.Ce1 Nd4 27.Cd3 Nf5 28.Te1 a5 29.Ce4? (29. Db7) Rb8 30.b4 a4 31.c3? (31.Cec5! ∞) Ne4 —+ 32. Te4 Ne3? (32...Nb6 —+) 33.Te3? (Cra ; 33.Dg4! ∓) Dg2 34.Rg2 Td3!! —+ 35. Td3 Nb2 36.Td5 c6 37. Td8 Rc7 38.Ta8 Rb7 39. Tf8 Ne5 40.Tf7 Rb6 41.f4. (0—1)

367/418. APĂRAREA GRÜNFELD (36)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 d5 4.cd5 Cd5 5.Ng2 Ng7 6. Cf3 0—0 7.0—0 Cb6?! (7... c5) **8.Cc3 a5?!** (8...Cc6) **9. Nf4 c6 10.Dc1 Te8 11. Td1 Ca6 12.h3 a4 13.e4 Nd7 14.Ce5 Dc8 15.Rh2 Td8 16.Ng5 ±** (16.De3!?) **f6 17.Cd7 Dd7 18.Ne3 Rh8 19.Nf1 f5?** (19...Dc7) **20.d5! c5 21.Nb5?** (21.Na6 etc. ±) **Dc7 22.Nf4?** (22. ef5) **Ne5 23.Ne5 De5 24. f4 Dg7 25.De3?** (25.Na6) **fe4 26.Tac1 a3! ∞ 27.ba3 Cc8?** (27...Cc7!) **28.Ce4 Cd6 29.Na6 Ce4 30.De4 Ta6 31.Tc5 Ta3 32.Td2 ± Tda8 33.De6 Tc3 34.Tc3 Dc3 35.De5?!** (35.Te2!) **De5 36.fe5 Rg7 37.Rg2 Rf7 38.Tf2?** (38.Rf3) **Re8 39.Td2 Ta3 40.Tb2 Td3 = 41.Tb5 Rd8 42.a4 b6! 43. Tb6 Td5 44.Tb8 Rd7 45. Th8 Te5 46.Th7 Re6 47.**

Th4 Te2 48.Rf3 Ta2! 49. Te4 Rf6 50.Tf4 Rg7 51. Tc4 Ta3 52.Rg4 e5 53. Rh4 Rh6 54.Tb4 Ta1 55. Rg4 Ta3 56.h4 Rg7 57. h5 gh5 58.Rh5 Rf6 59. Rh4 Rf5 60.g4 Rf6 61. Tb6 Rf7 62.Tb7 Rg6 63. Tb4 Rf6 64.Tb6 Rf7 65. Tb7 Rg6 66.Ta7 e4 67. Ta6 Rf7 68.g5 e3 69.Rg3 e2 70.Rf2 Te3 71.Re1 Rg7 72.a5 Te5 73.Ta7 Rg6 74. Ta8 Rg7 75.g6 Rg6 77.a6 Rg7 77.Ta7 Rg6 78.Tb7 Ta5 79.Tb6 Rf7 80.Re2 Re7. ($^1/_2$—$^1/_2$)

368/419. APĂRAREA FRANCEZĂ (37)

S. Reshevsky — M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6. bc3 Dc7 7.Dg4 f5 8.Dg3 cd4 9.cd4 Ce7 10.Nd2 0—0 11.Nd3 b6 12.Ce2 Na6 13.Cf4 Dd7 14.Na6 Ca6 15.Dd3 Cb8 16.h4! Cbc6 17.Th3 Tac8 18.Tg3 Rh8 19.h5 Tf7 20.h6 g6 21.Tc1 Tff8 22.Ce2 Cb8? (22...Ca5!) 23.Rf1 Tc4 24. Rg1 Cbc6 25.Ng5 Cg8 26. Te1 Df7 27.c3 Ca5 28.Cf4 Tc6! 29.Nf6? (Cra ; 29. Tge3 ; 29.Rh2! U Te1—h1 ±) Cf6 30.ef6 Cc4! 31. Db1? (31.Ch3 Df6 32.f4!) Df6 (Crn) 32.a4 g5 (Y) 33. Cd3 f4 34.Th3 g4 35.Th1 Tc7 36.Dd1 Dg6? (36... Tg8) 37.Th4 f3 38.g3 Tcf7 39.Cf4? (39.Ce5!) Tf4 40. gf4 Tf4 41.Db1 Tf5! —+ 42.Dd3 g3 43.Df1 gf2 44. Rf2 Tg5 45.Dh3 Tg2 46. Rf3 Cd2 47.Re3 Tg3. (0—1)

369/420. PARTIDA SPANIOLĂ (38)

V. Smislov — M. Euwe

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.De2! Cc5 10.Td1 Cb3 11.ab3 Dc8 12.c4! dc4 (60′) 13.bc4 Nc4 14. De4 Ce7? (14...Cb4 ; 14... Db7) 15.Ca3 ± c6 16.Cc4 bc4 17.Dc4 Db7 18.e6 +— f6 19.Td7 Db5 20.Db5 cb5 21.Cd4 Tc8 22.Ne3 Cg6 23. Ta6 Ce5 24.Tb7 Nc5 25. Cf5 0—0 26.h3!. (1—0)

370/421. PARTIDA PIONULUI DAMEI (39)

M. Botvinnik — P. Keres

1.d4 d5 2.Cf3 Nf5 3.c4 e6 4.cd5 ed5 5.Db3 Cc6 6.Ng5 Ne7 7.Ne7 Cge7 8. e3 Dd6 9.Cbd2 0—0 10. Tc1 a5! 11.a3 Tfc8 12. Nd3 a4 13.Dc2 Nd3 14. Dd3 Cd8 15.0—0 Ce6 16. Tc3 b5? (16...b6) 17.Dc2 Tcb8 18.Ce5! Cc8 19.Tc6 De7 20.Cd3 Cb6 21.Cb4 Td8 22.Df5 Td6 23.Tfc1 Tc6 24.Tc6 Td8 25.Tb6! cb6 26.Cc6 Dc7 27.Cd8 Dd8 28.Dc2 Dc7? (28... Dd7) 29.Dc7 Cc7 30.Cb1 Rf8 31.Rf1 Re7 32.Re2 Rd6 33.Rd3 Rc6 34.Cc3 Ce8 35.Ca2 f6 36.f3 Cc7 37.Cb4 Rd6 38.e4 de4 39. fe4 Ce6 40.Re3 Cc7 41. Rd3 Ce6 42.Cd5! Rc6 43. h4 Cd8 44.Cf4 Rd6 45. Ch5 Ce6 46.Re3 Re7 47. d5 Cc5 48.Cg7 Rd6 49. Ce6! Cd7 50.Rd4 Ce5 51. Cg7 Cc4 52.Cf5 Rc7 53. Rc3 Rd7 54.g4 Ce5 55.g5 fg5 56.hg5 Cf3 57.Rb4 Cg5 58.e5 h5 59.e6 Rd8 60. Rb5. (1—0)

371/422. INDIANA NIMZOVICI (40)

M. Euwe — S. Reshevsky

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 Cc6 5.Cf3 d6 6.Nd2 0—0 7.a3 Nc3 8. Nc3 a5 9.e3 De7 10.Nd3 e5 11.de5 de5 12.0—0 Te8 13.Nf5?! Nf5 14.Df5 De6! 15.De6 Te6 16.b4? (16. Cd2!) **Ce4 17.Nb2 f6! 18. b5 Ce7 19.Tfd1 Td6! 20. Rf1 Cc8! 21.Tdc1 c5 22. Nc3** (VD) **Cc3! 23.Tc3 e4**

24.Cg1 Cb6 25.Ce2 f5 26. Re1 Tad8 27.Tc2 Rf7 28. Cg3? (28.Cc3!) **Re6 29.Cf1 Td3 30.Cg3 g5 31.Ce2 Ca4 32.Cg3 Re5 33.Cf1 h5 34. f3 Tb3 35.fe4 fe4 36.Tf2 Cb2 37.Tc2 Cd3 38.Re2 Tf8 39.Cd2 Tf2 40.Rd1 Tb2 41.Tb2 Cb2 42.Rc1 Tg2.** (0—1)

372/423. INDIANĂ NIMZOVICI (41)

M. Euwe — P. Keres

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 0—0 5.Ng5 h6 6.Nh4 c5 7.dc5 Ca6 8.e3 Cc5 9.Cge2? (9.a3) d5! 10. 0—0—0 Nd7! 11.cd5 Tc8 12.Rb1 Ca4? (12...e5!) 13. de6! fe6 14.Db3 Nc3 15. Cc3 Cc3 16.bc3 De8 17. Td4! Cd5? (17...Rh8!) 18. c4 Cb6 19.Nd3 Ca4 20. Nc2 Cc5 21.Dc3 b5 22.Ra1 a5 23.cb5 Nb5 24.Db2 Dc6? (Crn ; 24...Tb8) 25. Tg4 Tf7 26.Nf6 Tcc7 27. Td1 Nd3! 28.Nd3?! (28. Td3!) Cd3 29.Td3? (29. Ng7! Ş =) Tf6! 30.f3 Tf5 31.Tgd4 Tc5 32.Td8 Rh7 33.Td1 Tc2 34.Dd4?? (34. Da3! Tg2 35.T8d2 Ş =) Tc1 —+ 35.Rb2 Dc2. (0—1)

373/424. PĂRTIDA SPANIOLĂ (42)

V. Smislov — S. Reshevsky

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.De2 Cc5 10.Td1 b4!? 11.Ne3 Cb3 12.ab3 Dc8 13.c4 dc4 14.bc4 h6! 15.Cbd2 Ne7 16.Cb3 0—0 17.Nc5 Ng4 18.De4!? Nf3 19.gf3 De6 20.Ne7? Ce7 21.Cc5 Dg6 22.Dg6 Cg6 23.Ca6 Ce5 24.b3 Ta7! 25. Cb4 Ta1 26.Ta1 Tb8 27. Cd5 Tb3 28.f4 Cc4 29.Tc1 Cd2 30.Tc7 Cf3 = 31.Rg2 Ch4 32.Rf1 Tb2 33.Ce3 Tb4 34.f5 f6 35.Tc5 Rh7 36.Cd5 Td4 37.Ce7 Td3 38.Cg6 Cg6 39.fg6 Rg6 40. Rg2 h5 41.h3 f5 42.Tc6 Rg5 43.Tc7 g6 44.Tc6 Td4 45.Ta6 h4 46.Tb6 Td3 47. Ta6 Rh5 48.Ta8 Td6 49. Th8 Rg5 50.Rf3 Td3 51. Rg2 Td4 52.Rf3 Rf6 53. Tf8 Rg7 54.Ta8 Td3 55. Rg2 g5 56.Ta6 Td7 57. Tb6 Te7 58.Ta6 Rf7 59. Th6 Te6 60.Th8 Rg7 61. Th5 Rg6 62.Th8 Tc6 63. Tg8 Rf6 64.Tf8 Re5 65. Tg8 Rf4 66.Th8 Tc5 67. Th5 Tc6 68.Th8 Tg6 69. Th7 Re5 70.Th8 Rf6 71. Tf8 Re6 72.Th8 Rf7 73. f4. (½—½)

374/425. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (43)

P. Keres — V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 d5 3.cd5 Cd5 4.e4 Cc3 5.bc3 g6 6.

Na3 Ng7 7.Cf3 Cd8 8.Ne2 c5 9.0—0 0—0 10.d4 cd4 11.cd4 Cb6 12.Db3! Ng4 13.Tad1 Nd7 14.Tc1 Na4 15.Db4 e6 16.Nb5! Nb5 17.Db5 Te8 18.Tfd1 Tc8 (VD) 19.Nc5 Dc7! 20.Tb1

Dc6 21.Nb6 ab6 22.e5 Db5 23.Tb5 Tc6 24.g3? (24. Tbd1) Ta8 25.Td2 Nh6 26. Tdb2 Nc1 = 27.Tb1 Ta2 28.Tb6 Tb6 29.Tb6 Tb2! 30.Tb2 Nb2 31.Rf1 Rf8 32.Re2 Re8 33.Rd3 b5 34. Cg5 h5 35.h3? (35.Ce4) Na3 36.f3 Ne7 37.Ce4 Rd7 38.g1 Rc6 39.Cg3 hg4 40. fg4 b4 41.Rc4 g5 42.Ce4 b3 43.Cc3! b2 44.Rb3 f6 45.Rb2 fe5 46.de5 Rc5 47. Re2 Rd4 48.Cb5 Re5 49. Rd3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

375/426 GAMBITUL DAMEI (44)

M. Botvinnik — M. Euwe

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.cd5 ed5 5.Cc3 c6 6. Dc2 g6 7.Ng5 Ng7 8.e3 Nf5 9.Nd3 Nd3 10.Dd3 0—0 11.0—0—0 Cbd7 12. Ce5 De8 13.Cd7 Dd7 14. b4 Tfe8. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). Cu această remiză Botvinnik a devenit cel de al șaselea campion mondial.

376/427. INDIANA NIMZOVICI (45)

S. Reshevsky — P. Keres

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 0—0 5.a3 Nc3 6.Dc3 b6 7.Ng5 Nb7 8.Cf3 d6 9.e3 Cbd7 10.Dc2 De8! 11.Cd2 c5 12.dc5! bc5 13. b4! e5? (13...Ch5!) **14.bc5 dc5 15.Ne2 h6 16.Nf6 Cf6 17.0—0 Dc6 18.f3 Tfe8 19.Nd3 Tad8 20.Tfd1 Dc7 21.Ce4 Te6 22.Cf6 Tf6 23. Nh7 Rh8 24.Td8 Dd8 25. Td1 Td6 26.Td6 Dd6.** ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

377/428. GAMBITUL DAMEI (46)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 a6 4.e3 Ng4 5.Nc4 e6 6. Cbd2 Cd7 7.0—0 Cgf6 8. h3 Nh5 9.b3 c5 10.Ne2 cd4 11.Cd4 Ne2 12.De2 Nc5 13.Nb2 0—0 14.Tac1 Tc8 15.Tfd1 De7 16.C4f3 Nb4 17.Tc8 Tc8. (½—½)

378/429. JOCUL CELOR PATRU CAI (47)

M. Botvinnik — S. Reshevsky

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 Nb4 5.0—0 0—0 6.d3 Nc3 7.bc3 d6 8. Ng5 De7 9.Te1 Cd8 10.d4 Ce6 11.Nc1 Td8 12.Nf1! Cf8? (12...c5) 13.Ch4! Cg4? (13...Ce8) 14.g3 Df6 15.f3 Ch6 16.Ne3! Te8 17. Dd2 Cg6 18.Cg2! Nh3 19. Nc2 Ng2 20.Rg2 d5! (VD)

21.ed5 ed4 22.cd4 Cf5 23. Nf2 Ted8 24.c4 h5 25.h4 b5! 26.Dg5 Dg5 27.hg5 h4? (27...bc4) 28.Nd3 hg3 29.Ng3 Cd4? (29...Cg3) 30. Tad1! ± c5 31.dc6 Cc6 32.Ne4 Tac8 33.Td8 Cd8 34.Nf5! +— Ta8 35.Te8 Rh7 36.cb5 f6 37.Nc7 Ce6 38.Ta8 (38.Te6 +—) Cc7 39.Ta7 Cb5 40.Td7 fg5 41. a4. (1—0)

379/430. APĂRAREA GRÜNFELD (48)

M. Euwe — V. Smislov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6.Dc4 0—0 7.e4 Ng4 8.Ne3 Cfd7 9.Db3 Cb6 10.a4 a5 11.d5 Nf3 12.gf3 Dd6! 13. Cb5 Db4 14.Db4 ab4 15. Cc7 Ta4 16.Tb1?! (16. Ta4) C6d7 17.Cb5 Te8 18. Ne2 b3! 19.Ca3! Nb2 20. Tb2 Ta3 21.Rd2 Ca6 22. Thb1 Cac5 23.Nd4 e5 24. de6? (24.Ne3 ; 24.Nc3) Ce6 25.Ne3 Cdc5 26.Nc5? (26. Nc4!) Cc5 27.Re3 Ta4 28. Rd2 Rg7 29.Re3 Td8 30. Tc1 b6 31.Nc4 Tda8 32. Nd5 Ta2 33.Tcb1 T8a4 34. Rd2 Td4 35.Re2 Ca4 36.

Ta2 ba2 37.Ta1 Cc3 38. Re3 Td1! (0—1)

380/431. APĂRAREA FRANCEZĂ (49)

P. Keres — M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.Nd2 de4 5.Dg4 Cf6 6.Dg7 Tg8 7.Dh6 Cc6 8. 0—0—0! Tg6 9.Dh4 Nc3 10.Nc3 Dd5 11.b3 Ce7 12. f3! Nd7 13.Nb2? (13.fe4) Nc6 14.c4 Df5! 15.d5 ed5 16.fe4 de4 17.Ch3! Cg4 18.Dg3 Dc5! 19.Dc7 Tc8 20.Df4 De3 21.Td2 ± (VD) Df4? (21...De1) 22.

Cf4 e3 23.Tc2! Tg5 24. Ne2 Cf2 25.Te1 Td8 26. g3? (26.Nf1!) Tf5?? (26... Ne4) 27.Nf1 Tf4 28.gf4 Cd3 29.Nd3 Td3 30.Tc3! +— Tc3 31.Nc3 Cf5 32. Nd2 Rd7 33.Ne3 b6 34. Nf2 f6 35.Rd2 h5 36.Rd3 Ch6 37.Nh4 f5 38.Te7 Rd6 39.h3. (1—0)

381/432. GAMBITUL DAMEI (50)

S. Reshevsky — M. Euwe

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.e3 c5 5.Cf3 Cc6 6. dc5 Nc5 7.a3 a5 8.Ne2 0—0 9.0—0 dc4 10.Dc2 e5 11.Nc4 Ng4 12.Cg5 Nh5 13.Nd3 b6 14.Cge4 Ce4 15.Ne4 Na7 16.Nd2 Ng4 17.h3 Ne6 18.Cb5 Nb6 19.Tfd1 Dg5? (19... De7!) 20.Cd6! ± Nh3 21. Db3! Na7 22.Db7 Ce7 23. Nf3! f5 24.Rf1? (24...Dd7) e4 25.gh3 Tab8? (25...ef3) 26.Ce4? (26.Da7!) fe4 27. De4 Tf7?? (27...Df6) 28. Ng4! Dh4? (28...Cf5!) 29. f4! +— Rh8 30.Ne1 Df6 31.Nc3 Da6 32.Ne2 Dc8 33.Ng4 Da6 34.Rg2 Cf5 35.Nf5 Tf5 36.Td7! (1—0)

Turul :	I. Haga : 2—13.III.										II. Haga : 15—26.III.										III. Moscova : 10—21.IV.									
Partida nr. :	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
BOTVINNIK				1		½	1		1					½		½	½		1					1		1	0		1	
SMÎSLOV		½	0			½		1				½	0			½		1				1	½			0		0		
RESHEVSKY		½			1		0			1		½			½		½			½		0			0		1			½
KERES	1		1		0				0		½		1		½				0		1		½		1				0	
EUWE	0			0				0		0	½			½				0		½	0			0				1		½
Mutări	56	41	27	32	41	45	32	42	58	41	34	45	57	40	24	79	33	70	23	57	25	52	42	36	63	41	42	42	72	26

IV. Moscova : 22.IV.—5.V.											V. Moscova : 6—16.V.										Total	Sonneborn
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50		
			½		½	1		1					½		½	1		0		14	—
	½	1			½		1				½	½			½		1			11	—
	½			1		0			1		½			½		0		1		10½	18,10
1		0		0				0		1		½		½					1	10½	17,20
0			½				0		0	0			½				0		0	4	—
34	41	41	29	41	80	47	26	60	42	35	73	49	14	26	17	41	38	39	36	2127	

	Botvinnik	Smîslov	Reshevsky
BOTVINNIK	♙ ♘ ♙	½ ½ 1 ½ ½	1 ½ 0 1 1
SMISLOV	½ ½ 0 ½ ½	♙ ♗ ♙	½ ½ 1 ½ ½
RESHEVSKY	0 ½ 1 0 0	½ ½ 0 ½ ½	♙ ♖ ♙
KERES	0 0 0 0 1	1 1 ½ 0 ½	0 ½ 1 0 ½
EUWE	0 ½ 0 ½ ½	0 0 1 0 0	0 ½ ½ 0 0

Keres	Euw.	Puncte	S
1 1 1 1 0	1 ½ 1 ½ ½	14	—
0 0 ½ 1 ½	1 1 0 1 1	11	—
1 ½ 0 1 ½	1 ½ ½ 1 1	10½	18.10
♙ ♕ ♙	1 ½ 1 1 1	10½	17.20
0 ½ 0 0 0	♙ ♔ ♙	4	—

Victoria lui Mihail Botvinnik (Petersburg 17.8.1911), inițiatorul și organizatorul școlii de șah sovietice, a fost în general așteptată, însă a surprins rezultatul deosebit de slab al fostului campion mondial M. Euwe.

Despre ceilalți trei pretendenți la titlu, „Revista Română de Șah" din mai 1948 scria : „Cine s-ar fi așteptat să vadă pe tînărul Smîslov pe locul al doilea ? O nouă confirmare a imensului rezervor de forțe sovietice, căci Smîslov pînă la acest meci era egal cu cel puțin 3—4 maeștri ruși. Profunzimea, limpezimea, cunoștințele și rapiditatea jocului fac din Smîslov un

viitor succesor al lui Botvinnik. Instabilitatea jocului și mai ales neputința sa de a juca contra lui Botvinnik îl îndepărtează pe Keres, pentru mult timp, de laurii șahului mondial. Marele tactician Reshevsky, cu puternica sa voință de luptă, a contribuit la crearea celor mai frumoase partide ale turneului".

Într-un interviu dat unui reporter de la „Asociated Press", noul lider al șahului mondial a declarat: „Voința mea de a învinge a fost mai tare decît cea a adversarilor mei. Nu pot face încă programe pentru viitor. Voi reîncepe însă cu munca mea zilnică de inginer electrotehnic. Cei mai indicați candidați pentru titlul suprem sînt încă maeștrii care au jucat în acest turneu".

XIX. M. BOTVINNIK — D. BRONSTEIN
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.)

Moscova: 16 martie — 11 mai 1951

Tot la congresul de la Winterthur, din 1946, președintele F.I.D.E. a prezentat și un proiect de regulament privind disputarea titlului de campion mondial masculin după superturneul Haga-Moscova 1948, în cicluri ce aveau să se repete din trei în trei ani. Un astfel de ciclu cuprindea cinci etape: campionatele naționale, concursurile zonale, interzonale, turneul candidaților, încheindu-se cu meciul dintre șalanger și deținătorul titlului.

În cadrul acestui sistem, desfășurat în premieră între anii 1947—1951, Turneul Candidaților, organizat la Budapesta între 9 aprilie — 20 mai 1950, a dat doi cîștigători la egalitate de puncte, marii maeștri I. Boleslavski și D. Bronstein. Șalangerul a fost desemnat în urma unui meci de baraj, stabilit inițial pen-

tru 12 partide și cîștigat la limită în prelungiri de David Bronstein (Belaia Terkovi, 19 septembrie 1924). Astfel, acesta a devenit primul pretendent la titlul mondial deținut de Botvinnik din 1948.

Așadar, după 14 ani a fost reluat lanțul meciurilor pentru supremația șahistă mondială, printr-o confruntare de 24 de partide, cîștigător fiind cel ce va realiza primul $12\frac{1}{2}$ puncte. În caz de egalitate, titlul urma să rămînă în posesia vechiului deținător.

382/433. APĂRAREA OLANDEZĂ (1)

M. Botvinnik D. Bronstein

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Cf6 4.Ng2 Ne7 5.Cc3 0—0 6. e3 (?!) d6 7.Cge2 c6 8. 0—0 e5 9.d5 De8 (?! ; 9... c5) **10.e4 Dh5?!** (10...Ca6) **11.ef5 Nf5 12.f3?** (12. c5! ±) **Dg6 13.Ne3 Cbd7** ↗ **14.Dd2 cd5 15.cd5?** (15. Cd5 =) **Nd8!** (Ap) **16. Tac1 Na5 17.g4 Nd3 18. Tfd1 Nc4 19.Dc2 Dc2! 20.**

Tc2 Cb6 21.Tcd2 Na6 ∓ (VD) **22.Nf2 Cc4?** (22... e4! ∓) **23.Tc2** = **Nb6 24. Nb6 ab6 25.Te1 Ce3 26. Td2 Cc4 27.Tc2 Ce3 28. Td2 Cc4 29.Tc2.** Triplă repetare a poziției. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

383/434. APĂRAREA GRÜNFELD (2)

D. Bronstein M. Botvinnik

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.e4 Cc3 6. bc3 c5 7.Nc4 Ng7 8.Ce2 0—0 9.0—0 Cd7!? 10.Ng5! (Nt) h6 11.Ne3 Dc7 12.Tc1 a6 **13.Dd2** (13.Cf4!?) **Rh7 14.Nd3 b5 15.Cf4 e5 16. Cd5 Dd6 17.dc5!** (→ Fd) **Cc5 18.c4 Cd3 19.Dd3 Td8 20.c5?** (20.Nb6! ±)

Dc6 ∞ 21.Tfd1 Ne6 22. Td2 Td7 23.Tcd1 a5 24. a3 Tad8 25.Db3 Tb8 26. f3 Tdb7 27.Db2 b4 28. Cb6 Nf8 29.ab4 ab4 30. Tc1 b3 31.Cd5 Ng7 32. Td3 Tb5 33.h4? (33.h3) T8b7 34.Rh2 f5 35.Tcc3 fe4 36.fe4 Tb4? (Crn ; 36...Nd5 ; Ş —+) 37.Cb4 Tb4 38.Td6 (B 38.Nf2!?) De4 39.Nf2 Df4?! (39... Df5!) 40.Ng3 Df5 41.Tf3 Dg4! 42.c6 g5! 43.c7 Tc4 44.Tb3 e4 45.Df2 gh4 46. Nf4 Tc7 47.Te6! De6 48. Nc7 Db3 49.Df5 Rg8. (½—½)

384/435. APARAREA FRANCEZĂ (3)

M. Botvinnik D. Bronstein

1.d4 e6 2.e4 d5 3.Cd2 c5 4.ed5 ed5 5.Nb5 Nd7 6.De2 Ne7 7.dc5 Cf6 8. Cf3 0—0 9.0—0 Te8 10. Cb3 Nc5 11.Dd3 a6 12.Nd7 Cbd7 13.Ng5 Nf8?! (B 13...Na7) 14.Tad1 De7 15. c3 h6 16.Nh4 Te4 17.Ng3 Db6 18.Cfd2 Tee8 19.Dc2 Tac8 20.Cf3 g6 21.Tfe1 Ng7 22.Te8 Te8 23.Nf4! Nf8 24.h3 Rh7 25.Ch2 Ce5 26.Ne3 Dc7 27.Nd4 Ce4 28.Ne5 De5 29.Cg4 Df4! (Cra+Crn) 30.Dc1 Dd6 31.Dc2 Cf6 (?) 32.Cf6 Df6 33.Dd3 Td8 34.De3 Ng7 35.g3 h5 36.Rg2 Td6 37.Cd4 Td7 38.Cf3 Nh6 39.Dd4 Dd4 40.Cd4 Ng7? (40...Rg7) 41.Cc2! a5 42.a4 (?!) Td8 43.Rf3 Nf6 44. Cd4 Rg7 45.Cb5 Rf8 46. Cc7 d4 47.c4 Nc7 48.Cd5 Nc5 49.Re2 Te8 50.Rd3 b6 (Cra+Crn) 51.g4 Rg7 (B 51...hg4) 52.Th1 (B 52. gh5 ± Am) h4 53.g5 Te5 54.Tg1 Rf8 55.f3! Rg7 56. f4 Te8 57.Rd2 Te6 58. Te1? (58.Tg2!! etc. Ş +—) Te1 59.Re1 Rf8! = 60.Re2 Re8 61.Rd3 Rd7 62.Re4 Rd6 63.Cf6 Re6. (½—½)

385/436. GAMBITUL DAMEI (4)

D. Bronstein M. Botvinnik

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 g6 5.cd5 cd5 6. Nf4 Ng7 (!?) 7.e3 0—0 8. Ne2 Cc6 9.h3 Ce4 10.Tc1 Ne6 (Ad) 11.0—0 Tc8 12. Cd2 Cd2 13.Dd2 Da5 (?!) 14.a3 a6 15.Ta1! Nf5 16. Tfd1 Tcd8? (16...Tfd8) 17. b4 Db6 18.Ca4 Da7 19. Nc7! Td7 20.Nb6 Db8 21. f4?! (21.Nc5!) Ca7! 22.g4

Ne6 23.Na7 Da7 24.Cc5 Td6 25.Ce6 Te6 26.Tac1 Db8 27.Rg2 Tc8 28.Nf3 Td6 29.Tc5 e6 30.Tdc1 Tc5 31.Tc5 Nf8 32.Dc2 Td8 33.Tc3 Nd6 34.h4 Rg7! 35.Dc1 h6 36.Tc2 (Cra) g5 (Crn) 37.fg5 hg5 38.h5 Rh6 (38...Ng3!?) 39. De1 Tf8 40.e4 de4 41.De4 Tc8! 42.Nd1 Tc2 43.Nc2 Dh8! 44.Nd3 Dg7 45.Rf3 a5 46.ba5 Na3 47.Rg2 Nd6. ($^1/_2$—$^1/_2$)

386/437. INDIANA NIMZOVICI (5)

M. Botvinnik D. Bronstein

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 c5 6.Cf3 b6 7.0—0 Nb7 8. Ca4! cd4 9.a3! Ne7 10. ed4 Dc7 11.b4! (52') Cg4! 12.g3 f5 13.Cc3!? a6 14. Te1 Cc6 (14...Nf3!?) 15. Nf1 Cd8 16.Nf4 Nd6 17. Nd6 Dd6 18.Ng2 Cf7 19. c5 Dc7 20.Tc1 (B 20.Ca4) Tae8 21.Ca4 b5 22.Cc3 f4 (VD) 23.d5 fg3 24.fg3? (X e3; 24.hg3! ed5 25.Cd5 Te1 26.Ce1 +—) ed5 25. Dd4 Cf6 26.Ch4 Te5 27. Te5 De5 28.De5 (B 28.Td1) Ce5 29.Cf5 Cc4 30.Td1??

(30.Cd5 Cd5 31.Nd5 Nd5 32.Ce7 Rf7 33.Cd5 ±) Rh8! —+ 31.Te1 Ca3 32. Cd6 Nc6 33.Ta1 Cc2 34. Ta6 d4 35.Ccb5 Ng2 36. Rg2 Cg4 37.Cf5 d3 38.Td6 Tf5 39.Td7 Cce3. (0—1)

387/438. APĂRAREA SICILIANĂ (6)

D. Bronstein M. Botvinnik

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 e6 7.Dd2 h6 (7...a6) 8.Nf6 gf6 9.0—0—0 a6 10. f4 Nd7 11.Rb1 Ne7?! (11... Db6; 11...Dc7) 12.Ne2 Cd4 13.Dd4 Da5 14.Thf1 h5 15.Tf3 Dc5 16.Dd2 Nc6 17.Te3 Da5 18.Nf3?! (18.f5! 0—0—0 19.Nc4 De5 20.Cd5! →) 0—0—0 19.Dd3 (B 19.De2) Td7 20.h4 Rb8 21.a3 Nd8 22. Ra2 Dc5 23.Te2?! (B 23.

b4) a5 24.a4 Nb6 25.b3 Tc8 26.Dc4 Dc4 27.bc4 Th8 28.Rb3 Tdd8 29.Td3 Ng1 30.Ted2 Rc7 31.Ce2 Nf2 32.Td1 Nc5 33.Cg3 Tdg8 34.Ce2 Th7 35.f5 e5 36.Cc3 Nd4 (?! ; Cra+ Crn) 37.Td4 cd4 38.Td4?! (38.Ce2 U Cf4!) Thg7 39. Ce2 Tg2 40.Ng2 Tg2 41. Cf4 Tg3 42.Rb2 Tg4 43. Ch5 Th4 44.Cf6 Rb6! 45. Td6 Rc5 46.e5 Td4 47. Td1 Rd4 = 48.Cg4 Na4 49.e6 fe6 50.f6 Ne8 51. Rb3 e5 52.c3 Re4 53.Ch6 Rf4 54.f7 Nf7 55.Cf7 e4 56.Cd8 e3 57.Rc2?? (57. Ce6 =) Rg3! (0—1)

388/439. APĂRAREA OLANDEZĂ (7)

M. Botvinnik D. Bronstein

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 c6 4.g3 f5 5.Ng2 Cf6 6. 0—0 Ne7 7.b3 0—0 8.Na3 b6 9.Ne7 De7 10.Ce5 Nb7 11.Cd2 Cbd7 12.Cd7 Cd7 13.e3 Tac8 14.Tc1 c5 15. De2 Cf6? (15...Na6!) 16. cd5 ± Nd5 17.Nd5 ed5 18.Cf3 Tc7 19.Tc2 Tfc8 20.Tfc1 Ce4? (20...g6 U Rg8–g7) 21.Ce5?! (21. Da6!) Cf6 22.Dd3 g6 23. Da6 Rg7 24.De2 Dd6 (Cra+Crn) **25.a4 Ce8 26. Dd2 Cf6 27.Dc3 Ce4 28. Dd3 cd4** (28...c4 29.bc4 Db4!) **29.ed4 a5 30.Rg2 Cf6 31.De2** = (VD) **f4** (?!)

32.gf4? (32.Tc7 Tc7 33. Tc7 Dc7 34.gf4 ; Am) **Ch5?** (32...Tc2 33.Tc2 Ch5! =) **33.Tc7 Tc7 34. Tc7 Dc7 35.Dg4 Cf6 36. De6 Ch5 37.Dd7! ± Dd7 38.Cd7 Cf4 39.Rf3 Cd3 40.Cb6 Cb4 41.Rf4 Rf6 42.Cd7 Re7 43.Ce5 Re6 44.Re3 Rf5 45.f3 g5 46. Rd2 h5 47.Cd3 Ca6 48. Cc5 Cb4 49.Cd3 Ca6 50. h3 Cc7 51.Re3! Ca6 52. Re2! Re6 53.Rd2 Re7 54. Rc3 Rd6 55.b4! +— ab4 56.Cb4 Cc7 57.a5 Cb5 58. Rd3 Re6 59.Re3 Ca7 60. a6 Cb5 61.Cc6 Cc7 62. Cb4 Rf5 63.a7 Re6 64. Rf2 h4 65.f4 gf4 66.Rf3.** (1—0)

389/440. GAMBITUL DAMEI (8)

D. Bronstein M. Botvinnik

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 e6 5.e3 Cbd7 6. Nd3 dc4 7.Nc4 b5 8.Nd3 a6 9.e4 c5 10.e5 cd4 11. Cb5! Ce5 12.Ce5 ab5 13. Df3 Nb4 14.Re2 Tb8 15. Cc6 Nb7 16.Nf4 Nd6 17. Cd8 Nf3 18.Rf3 Td8 19. Nb5 (Ap) **Re7 20.Nd2 Tb8 21.a4 Cd5 22.b3 f5 23. Thc1 e5 24.Re2 e4 25.Tc6 Thc8 26.Tac1?** (26.a5 ±) **Tc6 27.Tc6 Tb6 28.Tb6 Cb6 = 29.a5 Cd5 30.a6 Nc5 31.b4 Na7 32.Nc6 Rd6 33.Nb7 h6 34.h4 g5 35.hg5 hg5 36.Ng5 Cb4 37.Nc8 Re5 38.Nd2 Cd5 39.Nb7 Cc3 40.Nc3 dc3 41.g3 Nb6.** (½—½)

390/441. APĂRAREA OLANDEZĂ (9)

M. Botvinnik D. Bronstein

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Cf6 4.Ng2 Ne7 5.Cc3 0—0 6. d5!? Nb4! 7.Nd2 (7.Db3!?) **e5 8.e3 d6 9.Cge2 a6** (?!) **10.Dc2 De8 11.f3** (!?) **b5 12.Db3 Nc5** (12...Nc3!?) **13.cb5 Nd7** (13...ab5 ∞) **14.Ca4! Na7?** (14...ab5 VD) **15.b6!! Na4 16.b7**

Nb3 17.ba8D Nb6 18.ab3 +— Db5 19.Cc3 Db3 20. Ta6!? (20.0—0 Db2 21.Ta2 Db3 22.Tb1 Dc4 23.Nf1 +—) **Ca6 21.Da6 Cd5 22. Da4?** (22.Cd5 Dd5 23.Re2 +—; 22.De2! +—) **Da4 23.Ca4 Ne3 ± 24.Nf1?** (B 24.Cc3 Nd2 25.Rd2 ±) **Ta8** (Cra) **25.b3 ∓ Nd2 26.Rd2 Rf8 27.Nd3 g6 28. Tc1 Tb8 29.Cc3 Cb4** (Crn) **30.Ne2 Ta8 31.Ca4 c6 32. Tc4 Tb8 33.Nd1 Re7 34. Cb2 d5 35.Th4 h5 36. g4 ∞ hg4 37.fg4 f4 = 38. g5 Tf8 39.Th7 Rd6 40. Tg7 e4 41.Tg6 Re5.** (½—½)

391/442. APĂRAREA OLANDEZĂ (10)

D. Bronstein — M. Botvinnik

1.d4 e6 2.c4 f5 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 Cf6 5.e3 0—0 6.Nd3 d6 7.Cge2 c5 8.a3 (B 8.Nd2) **Nc3 9.Cc3 Cc6 10.dc5 dc5 11.b3 Nd7! 12. Nb2 Ce5 13.Ne2?** (13. 0—0—0) **Nc6 ↗ 14.f3 Ch5 15.Cd1 Cg6 16.Dc3 Dg5! 17.g3 e5 18.Cf2 Tad8 19. Tg1 De7 20.Td1 Cf6 21. Td2 a6** (B 21...b6) **22.Rd1 b5 23.Rc1 b4 24.Dc2 Td2 25.Dd2 Td8 26.Dc2 f4 27. gf4 ef4** (27...ba3 28.Na3 e4! →) **28.e4 a5 29.Cd3?!** (29.Td1) **Cd7?** (29...Ce4! Ș —+) **30.ab4 ab4 31.Na1 Cdf8 32.Td1 Ce6 33.Ce5 Ce5 34.Ne5 Dg5 35.Td8 Dd8 36.Dd2 Dd2 37.Rd2 g5 38.Rd3 Rf7 39.Nf1 h5 40.Ne2** (?!) **Re7 41.Nf1** (35′) **Nd7! 42.Nh3 Cd8!** (Ș —+) **43.Nd7 Rd7 44. h3 Re7 45.Ng7 Rf7 46. Ne5 Re7 47.Ng7 Cb7?** (47...Rf7 48.Ne5 Rg6! —+) **48.Nh6 Rf6 = 49. Nf8 Rf7 50.Nh6 Rg6 51. Nf8 Rf6 52.Re2 Rf7 53. Nh6 Rg6 54.Nf8 Rf6 55. Rd3.** (½—½)

392/443. INDIANA DAMEI (11)

M. Botvinnik — **D. Bronstein**

1.d4 e6 2.Cf3 Cf6 3.c4 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.0—0 0—0 7.b3 d5 8.cd5 ed5 9.Nb2 Cbd7 10.Cc3 Te8 11.Ce5 Nf8 12.Tc1 Ce5 13.de5 (?!) **Te5** (!?) **14.Cb5 Te7 15.Nf6 gf6 16. e4** (?! ; 16.Cd4 ; 16.b4) **de4 17.Dg4 Ng7 18.Tfd1 Df8! 19.Cd4?!** (19.Cc7) **Nc8 20.Dh4 f5 21.Cc6?** (21.Nh3! ∞) **Te8** (Y) **22. Nh3 Nh6 23.Tc2 e3! 24. fe3 Ne3 25.Rh1 Ne6** (B 25...Nb7!) **26.Ng2 a5 27. Nf3 Rh8 28.Cd4 Tad8 29. Tc7** (Cra) **Nd5!** (VD) **30.**

Te1? (30.Tf1 Dd6 31.Nd5! Ș =) **Dd6! —+ 31.Tc2** (31.Tc3!?) **Te4!! 32.Ne4 Ne4 33.De4 fe4 34.Cf5**

Db4 35.Te3 Td1 36.Rg2 Td2 37.Td2 Dd2 38.Rh3 Df2 39.Rg4 f6. (0—1)

393/444. APĂRAREA OLANDEZĂ (12)

D. Bronstein M. Botvinnik

1.d4 e6 2.c4 f5 3.e3 Cf6 4.Cc3 d5 5.Ch3 (!?) c6 6. Nd2 Nd6 7.Dc2 0—0 8. 0—0—0 De7 9.f3 dc4! 10. e4 fe4! 11.Ce4 (B 11.fe4) b5 12.Cd6 Dd6 13.f4 Ca6! 14.Ne2 c5 15.Nf3 Tb8 16. Nc3 Cb4! 17.dc5 Ca2 ∓ 18.Rb1 Cc3 19.Dc3 Dc5 20.The1 h6 21.Te5 Dc7 22. g4 Nb7! 23.Nb7 Tb7 24. g5 Cd5 25.Tdd5 (!?) ed5 —+ 26.Dd4 c3! 27.b3 Dd7 28.Cf2 c2 29.Rc1 hg5 30.Tg5 De6 31.Te5 Dd6! 32.Rc2 Tc7 33.Rd2 Dc5 34. Dc5 Tc5 35.Cd3 Tc6 36. Td5 a6 37.h4 Th6 38.h5 Tf6 39.b4 Tf5 40.Td6 T8f6. (0—1)

394/445. INDIANA NIMZOVICI (13)

M. Botvinnik D. Bronstein

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 b6 5.Cge2 Nb7 6.a3 Nc3 7.Cc3 0—0 8. Nd3 c5 9.d5 b5 10.0—0 bc4 11.Nc4 ed5 (56′) 12. Cd5 Cc6 13.b3 (B 13.b4) Cd5 14.Nd5 Tb8 15.Nb2 Ce7 16.Dg4 Cg6 17.Nb7 Tb7 18.b4 a5 19.Nc3 ab4 20.ab4 cb4 21.Nb4 Te8 22. Nc3 Dh4 23.Df3 Tc7 24. Nd4 Cf8 25.Ta5 Ce6 26. Ne5 Tc6 27.Ng3 Dc4 28. Td5 Cc5 29.Td4 De6 30. Dd5 h6 31.h3 Ta8 32.Tfd1 Dd5 33.Td5 Ce4 34.Td7 Cg3 35.fg3 = Ta2 36.T1d2 Td2 37.Td2 Rf8 38.g4 Re7 39.Rf2 Tf6 40.Re2 Ta6 41. Td5 Ta2 42.Rf3 g5 43.Tf5 Rf8 44.Tf6 Rg7 45.Td6 Tb2 46.g3 Ta2 47.h4 Th2 48.Td1 Rf6 49.e4 Rg6 50. h5 Rf6 51.Td6 Rg7 52.e5 Th1 53.e6 fe6 54.Te6 Tf1 55.Re4 Te1 56.Rd5 Td1. (½—½)

395/446. INDIANA REGELUI LA ALB (14)

D. Bronstein M. Botvinnik

1.Cf3 e6 2.g3 d5 3.Ng2 c5 4.0—0 Cc6 5.d3 g6 6. e4 Ng7 7.De2 Cge7 8.e5 De7 9.Te1 h6 10.c3 Nd7 11.Ca3 a6 12.Tb1 Cf5 13. Cc2 Tc8 14.h4 Da5! 15.a3

Dd8 16.Nf4 0—0! 17.Ce3 Ce3 18.De3 Rh7 19.Ch2 Ce7 20.Cg4 Cg8 21.Dd2 Nc6 22.d4 cd4 23.Dd4 Nb5 24.b3 a5 25.a4 Na6 26. Dd2 De7 27.b4 Nc4 28. ba5?! (28.b5) Na6 29.Nf1 Dc5 30.Nb5 Dc3 ↑ 31.Dc3 Tc3 32.Na6? (32.Nb2) ba6 33.Tb6?! (33.Tec1) Tc4 (Y) 34.Ch2 Ce7 35.Ta6 Cc6 36.Cf3 Cb4 37.Tb6 Cd3 ∓ 38.Ta1 Cf4 39.gf4 Tf4 40.Rg2? (40.Ta3) g5 41.hg5 hg5 42.Cg5 Rg6 43. Cf3 Tg8 44.Ta3 (40′) Nf8 45.Td3 Ta4 46.Rf1 Ta1 47.Re2 Ta2 48.Re3 Ta5 49.Tb8 Th8 50.Cd4 Ng7 51.Th8 Nh8 52.f4 = Ta6 53.Td1 Ta2 54.Rf3 Ta3 55.Rg4 Ng7 56.Rh4 Nf8 57.f5 ef5 58.Tg1 Rh7 59. Cf5 Ta6 60.Tg5 Nh6 61. Tg3 Te6 62.Tf3 Te5 63. Ch6 Rh6 64.Tf7 Rg6 65. Tf4 Tf5 66.Rg4. (½—½)

396/447. APĂRAREA FRANCEZĂ (15)

M. Botvinnik D. Bronstein

1.d4 e6 2.e4 d5 3.Cd2 c5 4.ed5 ed5 5.Cgf3 Cf6 6.Nb5 Nd7 7.Nd7 Cbd7 8. 0—0 Ne7 9.dc5 Cc5 10. Cd4! (Ap) Dd7 11.C2f3 0—0 12.Ce5 Dc8 13.Ng5 Te8 14.Cd3 (V 14.c3) Cd3 15.Dd3 Dg4 16.Ne3 Nc5 17.h3 Dg6?! (17...Dh5) 18. Dg6 ± hg6 19.Tad1 Te4 20.c3 b6 21.Cc2 Td8 22. Td3 Rf8 23.Tfd1 Re7 24. Rf1 (V 24.g4) Rd7 25.Ng5 Rc6 26.b4 Nf8 27.Ce3 Te5 28.f4? (28.Nf6 gf6 29.c4 Ş +—) Te4 = 29.f5 Te5! 30.Nf4 Te4 31.Ng5 Te5 32. Nf4 Te4 33.Ng5. (½—½)

397/448. APĂRAREA OLANDEZĂ (16)

D. Bronstein M. Botvinnik

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Cf6 4.Ng2 Ne7 5.Cc3 0—0 6. e3 d5 7.Cge2 c6 8.b3 Nd6 9.0—0 De7 10.Dc2 Ce4 11. Cd1!? Ca6 12.Cb2 Nd7 13. c5 Nc7 14.Cd3 Ne8 15. b4 Cb8 16.Nb2 a5 17.a3 Cd7 18.Ce5 Cef6 19.Cc1 g5! 20.f3 g4 21.Ccd3 (B 21.f4) gf3 22.Nf3 Ce4 23. Tae1 Cdf6 ∓ 24.Cf4 Rh8 25.Te2 Cg5 26.Ng2 Tg8 27.Nc3! Cge4 28.Ne1 ab4 29.ab4 Ch5 (V 29..,Nh5. VD) 30.Cfd3 Chf6 31.Db1 Nh5 32.Tb2 Ne8 33.Ta2 Ta2 34.Da2 Nb8 35.Db2

h6 36.Cf4 Rh7 37.Rh1 Cg4 38.Cg4 Tg4 39.Nh3 Tg5 40.Da1 Nf7 41.Ng2 Tg8 42.Nf3 Cf6 43.Db2 Cg4 44.De2 Cf6 45.Tg1 Ce4 46. Tf1? (46.b5) De8 47.Dd3 (B 47.Dd1) Nf4 48.ef4 Nh5 49.Da3 ∞ Nf3 50.Tf3 ± Tg7 51.Rg2 Dd8 52.Rf1 Df6 53.Td3 h5 54.h4 Tg8 55.Td1? (Cra ; 55.Da7 Y) Dg7 56.Df3 Rh6 57.Rg2 Ta8 ∓ 58.Td3 Ta2 59.Rf1 Ta1 (50′ ; Crn) 60.Dg2 Dg4 61.Dh2 Dg8 62.b5 Da8 63.Db2 Da5 64.Te3 cb5 65.Te2 Da4 66.Rg2 Td1?! (66...Dd1 67.Db5 Tb1 —+) 67.Nf2 Dc4? (67...b4 —+) 68.c6 Dc6? (68...bc6 69.Da3 b4 70.Da8 Cf6 —+) 69.Db4 De8 70. Tc2 Td3 71.Ne1 Dg8 72. De7 Tg3? (72...b4) 73. Ng3 = Dg3 74.Rh1 De1 75.Rh2 (½—½)

398/449 INDIANA
NIMZOVICI (17)

M. Botvinnik D. Bronstein

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 b6 5.Cge2 Na6 (Nt) 6.a3 Ne7 7.Cg3 (B 7. b3) d5 8.cd5 Nf1 9.Cf1 ed5 10.Cg3 Dd7 11.Df3 (11.0—0!?) Cc6 12.0—0 g6 13.Nd2 0—0 14.Cce2 (B 14.b4) h5! ↗ 15.Tfc1 h4 16.Cf1 Ce4 17.Cf4 (VD)

a5! (Ap) 18.Tc2 Nd8 19. Ne1 (19.Tac1) Ce7 20.De2 Cd6 21.f3 g5 22.Cd3 De6 23.a4 Cg6 24.h3 f5 ∓ 25. Nc3 (B 25.Tac1) Nf6 26. Te1 Tae8 27.Dd1 Tf7 28. b3 Tfe7 29.Nb2 f4 → 30. Ce5 (Cra) Ne5 31.de5 Cf7 32.ef4? (32.Td2) Cf4 33. Ch2 e5 34.Cg4 d4 35.Cf6?? (35.Te4! +—) Df6. (0—1)

399/450. GAMBITUL DAMEI (18)

D. Bronstein — M. Botvinnik

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 e6 5.e3 a6 6.Nd3 b5 7.b3 Cbd7 8.0—0 Nb7 9.c5! Ne7 10.a3 a5 11.Nb2 0—0 12.Dc2 g6 13.b4 ab4 14.ab4 Dc7 15.Tae1 Tfe8 16.Ce2 (B 16.Ce5) **Nf8 17.h3! Ng7 18.Ce5 Cf8 19.f3** (B 19.f4) **C6d7 20.f4 f6 21.Cf3 Te7 22.Cc3 f5 23.Ta1 Tee8 24.Ce5 Ta1 25.Ta1 Ta8 26.Db1 Dc8** (B 26...Db8) **27.Nb5! Ce5 28.fe5 Nh6 29.Nc1 cb5 30.Cb5 Cd7 31.Cd6 Ta1 32.Da1 Da8! 33.Dc3 Nf8 34.b5 Nd6 35.ed6 Da4 36.Db2 Rf7 37.Rh2?!** (37.Nd2) **h6?!** (37...Cf6) **38.e4 f4 39.e5 g5 40.De2 Rg7** (40...Dd4? +—) **41.Dd3?** (41.c6! etc. +—) **Cb8 42.h4 Dc4! 43.Dh3 Db5! 44.hg5 hg5 45.De6 Dd3! 46.Df6 Rh7 47.Df7 Rh8 48.Df6 Rh7 49.Nf4 gf4 = 50.Df7 Rh8! 51.De8 Rg7 52.De7 Rh8 53.De8 Rg7 54.De7 Rh8 55.Df8 Rh7 56.Df7 Rh8 57.Db7 Dg3 58.Rh1.** (½—½)

400/451. APĂRAREA GRÜNFELD (19)

M. Botvinnik — D. Bronstein

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 d5 5.cd5 Cd5 6.Cf3 0—0 7.0—0 c5 8.e4 Cf6 9.e5 Cd5 10.dc5 (Ap) **Cb4! 11.Cc3 C8c6 12.a3 Cd3 13.Ne3!** (→ Fd) **Ng4 14.h3 Nf3 15.Df3 Cde5 ±| 16.De4 Dd3 17.Da4! Dc4 18.Tad1 Tad8 19.Nd5 Da4 20.Ca4 e6 21.Na2?** (21.Ng2! ±) **Cf3 22.Rg2 Cfd4 23.g4 h6 24.Td2 Rh7 25.f4 f5 26.Cc3 e5! = 27.fe5 Ne5 28.Cd5 fg4 29.hg4 Tf1 30.Rf1 Tf8 31.Tf2 Tf2 32.Nf2 a6 33.Rg2 Rg7 34.Nc4 Ce6 35.b4 Nb2 36.a4 Ce5 37.Ne2 Nd4 38.Ng3 a5! 39.ba5 Cc5 40.Cc7 Cc6 =** (VD) **41.a6 ba6 42.Ca6 Ce4?!** (42...Ca4 etc.

=) 43.Nc7 Cc3 44.Nf3 Ce5 45.a5 h5 46.g5 Cc4?? (46... Cf3 47.Rf3 Rf7 48.Cb4 Cb5 49.Nb6 Re6 =) 47. Cb1 Cb5 48.Nd8 Rf8 49. Cc6 Nc5 50.Ne2 Ce3 51. Rf3 Cd1 52.Cd4 Nd4 53. Nd3 Cg1 54.Ng6 Ce5 55. Re4 Cc6 56.Nb6 +— Nb6 57.ab6 h4 58.Nf5 Re7 59. Rf4 Rd6 60.Ne4. (1—0)

401/452. DESCHIDEREA RETI (20)

D. Bronstein — M. Botvinnik

1.c4 e6 2.Cf3 Cf6 3.g3 b6 4.Ng2 Nb7 5.0—0 Ne7 6.b3 0—0 7.Nb2 d5 8.cd5 (8.Ce5!?) ed5 9.Dc2 Te8 10.e3 Cbd7 11.d3 Nf8 12. Cc3 a6 13.Tad1 b5! (Ap; → Fd) 14.a4 b4 15.Ce2 c5 16.Cd2 Ce5 (B 16...a5!) 17. Cf4 Tc8 18.Db1 a5 19.Tfe1 Tc7 20.d4 Cg6 21.Cg6 hg6 22.dc5 Nc5 23.Da1 De7 24. Tc1 Cg4 25.Nd4 Tec8 26. Cf3 Cf6 27.Nh3 Nd4 28. Cd4 Tc1 29.Tc1 Tc1 30. Dc1 Ce4! ∞ 31.Nc8 Cc3 32.Nb7 Db7 33.f3 Rf8 34. Df1 Dc8 = 35.Rg2 g5 36. g4 g6 37.De1 De8 38.Dd2 De5 39.Dd3 Df6 40.Cc2 Re7 41.Dd4 Dd4 42.Cd4 Cd1 43.Cc2 Cb2 44.Cd4 Cd1 45.Cc2 Cb2 46.Cd4. (½—½)

402/453. INDIANA VECHE (21)

M. Botvinnik — D. Bronstein

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cc3 e5 4.Cf3 Cbd7 5.g3 g6 6. Ng2 Ng7 7.0—0 0—0 8.e4 c6 9.h3 Ch5 10.Ne3 De7 11.Ch2 (V 11.Te1; 11. Dd2) Rh8 (11...a6) 12.Te1 a6 13.a3 (?!) Tb8 14.Nf1 Chf6 15.Dd2 b5 16.cb5 ab5 17.Tad1 Cb6 (B 17... Te8) 18.Nh6 Nh6 19.Dh6 Ne6 20.Cf3 Nb3 21.Td2 Cfd7 22.De3 Nc4 23.Ng2 f6 24.Tc2 Nb3 25.Tce2 (B 25.Tcc1) Cc4 26.Dd3 Ca5 27.Td2 Cb6 28.Db1 Cbc4 29.Tde2 b4! ∓ 30.ab4 Tb4 31.h4 Cb6 32.Ca2 Na2 33. Da2 Cbc4 34.h5 Tfb8 35. hg6 hg6 36.Db1 Rg7 37. de5 fe5 38.De1 Cb2 39. Dc3 Ca4 40.Dc1 Tc4? (40... c5!) 41.Dg5 (28′) Dg5 42. Cg5 Cb3 43.f4! Cd4 44. Ta2 Tb2 45.Tb2 Cb2 46. Rh2 (B 46.Tf1 Ş =) Cd3 47.Te3 Tc3 48.Nf1 Tc2 49.

Rh3 Cf2 50.Rh4 Tc1! —+ 51.Ng2 Tg1 52.Nh3 Th1 53.fe5 de5 54.Ta3 Rf8 55. Cf7 Re7 56.Cg5 Rd6 57. Cf7 Re7 58.Rg5 Rf7 59. Ta7 Re8 60.Nd7 Rd8 61. Rg6 Ce4 62.g4 Tf1 63.Nf5 Cf5 64.gf5 Re8. (0—1)

403/454. APĂRAREA OLANDEZĂ (22)

D. Bronstein M. Botvinnik

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Cf6 4.Ng2 Ne7 5.Cc3 0—0 6. e3 d5 7.Cge2 c6 8.b3 Ce4 9.0—0 Cd7 10.Nb2 Cdf6 11.Dd3 (11.f3) **g5** (11... Nd7!) **12.cd5** (B 12.f3) **cd5 13.f3 Cc3 14.Nc3 g4 15.fg4 Cg4 16.Nh3 Ch6 17. Cf4 Nd6 18.b4 a6 19.a4 De7 20.Tab1 b5 21.Ng2 Cg4 22.Nd2 Cf6 23.Tb2 Nd7 24.Ta1 Ce4 25.Ne1 Tfe8** (25...Rh8) **26.Db3 Rh8?!** (26...Nf4) **27.Tba2 Df8 28.Cd3 Tab8** (Crn) **29.ab5 ab5 30.Ta7 Te7 31. Ce5 Ne8** (VD) **32.g4!! +— fg4 33.Ne4 de4 34.Nh4 Te5 35.de5 Ne5 36.Tf1**

Dg8 37.Ng3! Ng7 38.Dg8. (1—0)

404/455. APĂRAREA GRÜNFELD (23)

M. Botvinnik D. Bronstein

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 c6 4.Ng2 d5 5.cd5 cd5 6.Cc3 Ng7 7.Ch3 Nh3 8.Nh3 Cc6 9.Ng2 (9.0—0!?) **e6 10.e3 0—0 11.Nd2 Te8 12.0—0 Cd7** (B Cf6—e8—d6) **13. Ce2 Db6 14.Nc3?!** (14. Db3!) **Tfd8! 15.Cf4 Cf6! 16.Db3 Ce4 17.Db6 ab6 18. Ne1 Ca5 19.Cd3 Nf8 20. f3 Cd6 21.Nf2?!** (21.Tf2) **Nh6 22.Tac1 Cac4 23.Tfe1 Ca5?!** (23...Cf5 ↑) **24.Rf1 Ng7 25.g4 Cc6** (∞; VD) **26.b3?** (26.Nh4) **Cb5!, 27. Re2?!** (B 27.a4) **Nf8 28.a4 Cc7 29.Ng3 Ca6 30.Nf1** (Cra) **f6 31.Ted1 Ca5 =** **32.Te8 Te8 33.Tc1 Tc1 34.**

Cc1 Na3 35.Rd1 Nc1? (35...Rf7 =) 36.Re1 Cb3 37.Re2 Ca5 38.Re3 Rf7 39. e4 (Ap) f5? (39...Re7) 40. gf5 gf5 41.Nd3 ± Rg6 42. Nd6? (42.Nb1 etc. +—) Cc6 43.Nb1 Rf6?! (43... Ca7!) 44.Ng3!! ± fe4 45. fe4 h6 46.Nf4 h5 47.ed5 ed5 48.h4 Cab8 49.Ng5 Rf7 50.Nf5 Ca7 51.Nf4 Cbc6 52.Nd3 Cc8 53.Ne2 Rg6 54.Nd3 +— Rf6 55. Ne2 Rg6 56.Nf3 C6e7 57. Ng5!. (1—0)

405/456. GAMBITUL DAMEI (24)

D. Bronstein M. Botvinnik

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.Ng5 dc4 6. a4!? (6.e4) Nb4 7.e4 c5! 8.Nc4 cd4 9.Cd4 h6! 10. Ne3 (!?) Ce4 11.0—0 Cf6 12.Df3 0—0 13.Tad1 De7 14.Tfe1 Cc6! 15.Cc6 bc6 16.Dg3 Rh8 17.Nd4 Td8 18.Td3 Nb7 19.Tee3 (?! ↓ 19.Ted1!) Td4! 20.Td4 Nc5 21.Td1 Ne3 22.De3. (½—½)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
BOTVINNIK	½	½	½	½	0	1	1	½	½	½	●	1
BRONSTEIN	½	½	½	½	1	0	0	½	½	½	1	0
Mutări	29	40	63	47	39	57	66	41	41	55	39	40

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	Total
½	½	½	½	0	½	1	½	0	0	1	½	12
½	½	½	½	1	½	0	½	1	1	0	½	12
56	66	33	75	35	58	60	46	64	38	57	22	1176

Botvinnik a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Despre cei doi adversari ai acestui prim meci din perioada „exploziei șahiste", marele maestru iugoslav S. Gligorici scria : „...Botvinnik nu-l agrea sub nici o formă pe Bronstein. Din multe puncte de vedere ei erau două firi diferite. Botvinnik apărea rar în public și totdeauna se pregătea în liniște acasă. Bronstein îndrăgea agitația din clubul de șah, jucînd partide fulger în fiecare seară. Primul era serios și concentrat, în timp ce celălalt era numai nerv și imaginație. Printre manifestările exterioare ale vioiciunii la Bronstein, care-l deranjau pe sobrul Botvinnik se numărau obiceiul șalangerului de a sta și a privi tabla de joc după fiecare mutare pe care o făcea sau poziția ușor arogantă a corpului său cînd stătea mai departe de masă, și chiar modul în care Bronstein își bea ceaiul ținîndu-și ceașca cu amîndouă mîinile. Fotografiile meciului arată că, în momentele dificile, Botvinnik își acoperea în mod frecvent ochii cu mîinile pentru a nu-și vedea adversarul de cealaltă parte a mesei și a nu fi perturbat de purtarea acestuia. Însă ambii jucători erau foarte corecți".

Din punct de vedere tehnic, campionul României „en titre", Ion Bălănel, care a asistat la desfășurarea acestui campionat mondial, scria în „Revista Română de Șah" : „...Meciul de șah pentru întîietatea în lume a constituit un aport serios la îmbogățirea teoriei șahiste. În special marele maestru Bronstein a adus multe inovații în deschidere, diferitele variante pe care el le-a jucat reprezentînd obiectul unor noi cercetări. (...) Noile aspecte evidențiate de șahiștii sovietici demonstrează că șahul este o luptă în care învinge cel care are, pe lîngă o tehnică avansată, și alte calități, cum ar fi, de pildă, voința de a cîștiga, răbdare, tenacitate, calcul și condiția fizică necesară pentru păstrarea unui tonus ridicat de-a lungul meciului".

XX. M. BOTVINNIK — V. SMÎSLOV
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.)

Moscova : 16 martie — 13 mai 1954

Să ne întoarcem în timp cu numai șase ani și să recitim ultima declarație a campionului lumii pe care o încheia cu presupunerea că în viitor „cei mai indicați candidați pentru titlul suprem vor fi încă maeștrii care au jucat în acest turneu", respectiv cel de la Haga-Moscova/1948. Desigur că Botvinnik, din respect pentru Euwe și Reshevsky, nu a dat frîu liber gîndurilor sale care-l vizau în mod expres pe Smîslov și în subsidiar pe Keres. Și iată că după intempestiva „zvîcnire" a lui Bronstein din 1951, ce a zdruncinat din temelii tronul Everestului șahist, a reapărut fostul ocupant al locului secund din 1948, Vasili Smîslov (Moscova 24.III.1921) care, după cîștigarea Turneului Candidaților — Zürich/1953, la două puncte de grupul Bronstein, Keres și Reshevsky, a devenit șalangerul campionului mondial.

406/457. APĂRAREA FRANCEZĂ (1)

V. Smîslov — **M. Botvinnik**

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Na5 6.b4 cd4 7.Cb5 Nc7 8.f4 Ce7 9. Cf3 Cbc6 (B 9...Nd7) 10. Nd3 Nb8! 11.Cbd4 a6 12. Ne3 Na7! 13.0—0?! (13. De2) Cd4! 14.Nd4 Nd4 15. Cd4 Db6 16.Rh1 Nd7 17. c3 (X c3) Tc8 (Ap) 18.De1 (18.Tc1) h6 19.a4 a5! 20. Cb3 Dc7 21.Cc5 Nc6 22. Df2 (22.Cb3 etc. =) **0—0 23.Cb3 Nd7 24.De5 De5 25.Cc5 Tc7 26.Cd7 Td7 27.ba5 Ta8 28.a6 ba6 29. c4 dc4 30.Nc4 Td4 ∓ 31. Ne2 Cd5 32.g3 Cc3 33.Nf3 Tb8 34.Ta3 Cb1 35.Ta2 Cd2 36.Tf2 Ce4 37.h4** (Cra) **g5 38.hg5 hg5 39.fg5 Ce5 40.Ne2 Tb1 ∓ 41.Rg2**

a5 42.Tc2 (B 42.Nh5!) Tb3! 43.Tf4 Td5 44.Te4 Rg7 45.Nh5 Cg6 46.Tg4 Te3 47.Ng6 Rg6 48.Tf2 Tf5 —+ 49.Tf5 ef5 50. Tc4 Te4 51.Tc7 Ta4 52. Ta7 Ta3 53.Rh3 f4 54.Rh4 fg3 55.Ta6 Rf5 56.Tf6 Re4 57.Rh3 Tf3 58.Ta6 Tf5. (0—1)

407/458. INDIANA NIMZOVICI (2)

M. Botvinnik V. Smislov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 b6 5.Cge2 Na6 6. a3 Ne7 7.Cf4 d5 8.cd5!? Nf1 9.Rf1 ed5 (VD) 10.

g4!! c6 (B 10...g5!?) **11. g5 Cfd7 12.h4 Nd6?** (B 12...0—0) **13.e4! de4 14. Ce4 Nf4 15.Nf4 0—0 16. h5! ± Te8** (30') **17.Cd6 Te6 18.d5! Td6 19.Nd6 Dg5 20.Df3! Dd5 21.Dd5 cd5 22.Tc1 Ca6 23.b4 +— h6 24.Th3 Rh7 25. Td3 Cf6 26.b5 Cc5 27.Nc5 bc5 28.Tc5 Tb8 29.a4 Tb7 30.Tdc3.** (1—0)

408/459. APĂRAREA FRANCEZĂ (3)

V. Smislov M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Na5 6.b4 cd4 7.Cb5 Nc7 8.f4 Ce7 9.Cf3 Nd7 10.Cbd4 Cbc6 11.c3! Cd4?! (11...0—0) **12.cd4 Cf5 13.Ne2 Tc8 14. a4! f6 15.0—0 0—0 16.g4! Ce7 17.Nd3 De8 18.b5! Cg6 19.f5! ± Ce7 20.De2 ef5 21.e6 fg4 22.Ch4! ± Nb6 23.Nb2 Cg6 24.Cg6 hg6 25.Tac1 f5 26.ed7 Dd7 27.De6?** (27.Dg2 A Te1—e5, h2—h3 +—) **De6 28. Te6 Rf7 29.Tfe1 Tfe8 30. Te8 Te8 31.Te8 Re8 ∞ 32. Nc3 Rd7 33.a5 Nd8 34. Nb1 b6 35.a6 Nf6 36.Nc3 Re6 37.Rg2 g5 38.Ne2 g6 39.Nd1 Ne7 40.Nd2 Nd8 41.Ne3.** (½—½)

409/460. GAMBITUL DAMEI (4)

M. Botvinnik V. Smîslov

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 a6 4.e3 Ng4 5.Nc4 e6 6. Db3 Nf3 7.gf3 b5 8.Ne2 Cd7 9.a4! b4 10.Cd2 Cgf6 11.Ce4! c5 12.Cf6 Df6 13. d5 e5 14.a5! Nd6 15.e4 0—0 (Ad) 16.Ne3 (Ap) c4?! (16...Dh4) 17.Dc4 Tfc8 18.Db3 Dg6 19.Rf1 f5 20. Tg1 Dh5 21.Tg2 Cc5! 22. Dd1 Dh4 ↗ 23.Rg1! f4 (B 23...fe4) 24.Nd2 Tab8 25.Rh1 Tf8 26.Nc4 Tf6 (B 26...Dh3) 27.Dg1 (Y) Nf8 28.Tg4 Dh5 29.Dg2 Df7 30.b3 Rh8 31.Tg1 ↗ Td6 32.Nc1 Cd7 (Crn) 33. Nb2 ± Te8 34.Df1 Dh5 35.Dg2 Dh6 36.Tg5 g6 37. Df1 Ng7 38.Nc1 Nf6 39. T5g4 Ne7?! (39...Nd8) 40. Nd2 Cf6 41.T4g2 (41. Nb4!? etc. +—) Td7 42. Na6 Ta7 43.Nb5 Tg8 44. a6 g5 45.Dd3?! (45.Ne2) Nd6 (Y) 46.De2 Tag7 47. Dd1 Dh4 48.Ne2 → g4 49. Nc1 h5 50.fg4 hg4 51.Ng4 Tg4 (B 51...Cg4) 52.f3 +— Tg2 53.Nh4 Tg1 54.Dg1 Tg1 55.Rg1 Ce8 56.a7! Cc7 57.Rf1 Rg7 58.Re2 Rf7 59.Nf2 Re8 60.Rd3 Rd7 61.Rc4. (1—0)

410/461. GAMBITUL DAMEI (5)

V. Smîslov M. Botvinnik

1.c4 c6 2.d4 d5 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.Ng5 dc4 6. e4 b5 7.e5 h6 8.Nh4 g5 9.Cg5 hg5 10.Ng5 Cbd7 11.ef6 (11.g3!?) Nb7 12. g3 Db6 13.Ng2 0—0—0 14.0—0 Ce5?! (14...c5) 15. De2! Dd4 16.Ne3 Dd3 17. Tfd1 De2 18.Td8 Rd8 19. Ce2 ∞ Cd3 20.b3! Rc7 21. bc4 bc4 22.Na7 c5 23.Tb1 Ng2 24.Nb8! Rc6 25.Rg2 Nh6! (Ş =) 26.f4 e5! 27. a4 ef4 28.gf4 c3! 29.Cc3 Nf4 30.Nf4 Cf4 31.Rg3 Ch5 32.Rg4 Cf6 33.Rg5 Cd5 34.Cd5 Rd5 35.h4 f6 36.Rg4 c4 37.a5 c3 38.a6 Ta8 39.Rf5 Ta6 40.h5 Ta2 41.Rf6. (½—½)

411/462. APĂRAREA GRÜNFELD (6)

M. Botvinnik V. Smîslov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.e4 Cc3 6.

bc3 Ng7! 7.Nc4 0—0 8. Ce2 b6 9.0—0 Nb7 10.f3 c5 11.Ng5 cd4 12.cd4 Cc6 13.Nd5 Dd7 14.Dd2 e6 15. Nc6 Nc6 16.Tfe1 Nb5 17. Tad1 Tac8 18.Nh6! Nh6 19.Dh6 Ne2 20.Te2 Da4 21.Tdd2 Da3 22.Rf2 Tfd8 23.Te3 Dc1 24.Te1 Dc4 25.De3 Db4 26.Ted1 Tc3 27.Dg5! Td7 28.h4 De7 29.De7 Te7 30.d5 ed5 31. Td5 Ta3 32.T1d2 h5 33. Tc2 Rg7 34.Td6. (½—½)

412/463. APĂRAREA FRANCEZĂ (7)

V. Smislov M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 de4 6.Dg4 Cf6 7.Dg7 Tg8 8. Dh6 c5 9.Ce2 Tg6 10.De3 Cc6 11.dc5! Cg4! 12.De4 Dd1! 13.Rd1 Cf2 14.Re1 Ce4 15.Cf4! Tg8 16.Nd3! Cc5 17.Nh7 Th8 18.Nd3 Cd3 19.cd3 Nd7 20.Ne3 0—0—0 21.Rf2 e5 22.Ce2 Ng4! 23.h3! Nh5 (VD) 24. d4!! (32′ ; Ş +—) Ne2 25. Re2 ed4 26.cd4 Cd4 27. Rf2 ± b6 28.Thd1 Ce6 29.Tac1 Rb7 30.Td8 Td8 31.h4 Th8 32.g3 b5 33.

Rf3 a5 34.Re4 Te8 35.Rf3 Th8 (Cra+Crn) 36.Tc3 (B 36.Nf2!) f5! 37.Td3 (B 37. Tc1) Rc6 38.Nd2 Ta8 39. Nc3 Rc5 40.Nf6 b4 41.h5 Ta7 42.Te3 Rd6 43.Ne5 Rd5 44.Nb2 Rd6 45.Td3 Rc5 46.Td2 Th7 47.Th2 +— Rd6 48.a4 Re7 49.g4 f4 50.Td2. (1—0)

413/464. GAMBITUL DAMEI (8)

M. Botvinnik V. Smislov

1.d4 d5 2.Cf3 Nf5 (!?) 3.c4 e6 4.Db3 Cc6 5.Nd2! dc4 6.Db7! Cge7 7.Db5 Tb8 8.Da4 Tb2 9.Ca3 Dd7 10.Cc4 Tb8 11.e3 Cb4 (B 11...Cd5) 12.Dd7 Rd7 13. Nb4! Tb4 14.Cce5 Re8 15. Nd3! (Ap) f6 16.Nf5 Cf5 17.Cd3 Tb6 18.Re2 Na3

19.Cd2! Cd6 20.Thb1 Cc8 21.Cc4 Tb1 22.Tb1 Ne7 23.Tb8 Rd8 24.a4! Te8 25. a5 (B 25.e4) Rd7 26.a6 Nf8?! (26...Cd6!) 27.Tb7 Ne7 28.Ca5 Nd6 29.e4 Nf8 30.f3 Cb6 31.Ta7 Tb8 32. Cb3 Ca4 33.Tb7 Ta8 34.a7 Ne7 (Cra+Crn) 35.Re3 Rc8 36.Ca5 Rd7 37.g3 Cb6 38.Cb3? (38.h4) Rc8 39.Tb8 Tb8 40.ab8D Rb8 = 41.Cbc5 e5 42.de5 fe5 43.f4 Cc4 44.Rf3 ef4 45. gf4 g6 46.e5 c6 47.Cb3 Rc7 48.Re4 Rb6 49.f5 gf5 50.Rf5 Ce3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

414/465. APĂRAREA FRANCEZĂ (9)

V. Smislov M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Na5 6.b4 cd4 7.Dg4! Ce7 8.ba5! dc3 9.Dg7 Tg8 10.Dh7 Cd7 11. Cf3 Cf8 12.Dd3 Da5 (VD) 13.h4! ⩲ Nd7 14.Ng5 Tc8 15.Cd4 Cf5 16.Tb1 Tc4?! 17.Cf5 ef5 18.Tb7 Tc4?? (18...Tc8) 19.De4! +— de4 20.Tb8 Nc8 21.Nb5! Db5 22.Tb5 Ce6 23.Nf6 Tg2 24. h5 Na6 25.h6. (1—0)

415/466. GAMBITUL DAMEI (10)

M. Botvinnik V. Smislov

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 a6 4.e3 Ng4 5.Nc4 e6 6. Db3 Nf3 7.gf3 b5 8.Ne2 Cd7 9.a4 b4 10.f4! Cgf6 11.Nf3! Ta7 12.Nc6! (Ap) Ne7 13.Cd2 0—0 14.Cc4 a5 15.Ce5 Cb8 16.Nd2 Cd5 (B 15...Nd6) 17.e4 (V 17.f5) Cb6 18.Ne3 Nd6 (Y) 19.Nb5 Dh4! 20.Tc1 (20.0—0—0!) Rh8 21.Nc2 (21.Tg1!?) Ne5! 22.de5 C8d7 23.Nb5 Td8 (∞; VD) 24.Nd2?? (24.Td1 ±)

Ce5! ∓ 25.Dc3? (25.Ne2) Cg4! —+ 26.Dg3 Dg3 27. fg3 Cf2 28.Rf2 Td2 29. Re3 Tb2 30.Tb1 Tb1 31. Tb1 c5 32.Td1 Ta8 33.Td6 Tb8 34.Rd2 c4 35.Rc2 g6 36.Tc6 c3 37.Rb3 Tc8. (0—1)

416/467. PARTIDA SPANIOLĂ (11)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 d6 6.Nc6 bc6 7.d4 ed4 (?!; 7...Ce4) 8.Cd4 c5 9.Cf3 Ne7 10.Cc3 0—0 11.Te1 Nb7 12.Ng5 h6 13.Nh4 Te8 14.e5! (Ap; ± Fd) de5 15.Te5! Dd1 16.Td1 Nd6 17.Te8 Ce8 18.Cd2 Ne5! 19.Cb3 Nc3 20.bc3 c4 21.Cc5 Nc6 22.Td8 ± g5 23.Ta8 Na8 24.Ng3 a5 25.f3 f5 26.Ne5 Rf7 27.f4 Cd6 28.Ca6 Ce8 29.Rf2 Ne4 30.g3 Rg6? (30...Re6) 31.Re3 Rh5 32.Rd4 Rg4 33.Rc4 Rh3 34.fg5 hg5 35. Cc7! +— Cc7 36.Nc7 Rh2 37.Rb5 Rh3 38.c4! Rg4 39. c5 f4 40.gf4 gf4 41.Na5 Rf5. (1—0)

417/468. GAMBITUL DAMEI (12)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.e3 e6 7.Nc4 Nb4 8.0—0 Cbd7 9.Ch4 (Nt) 0—0 (B 9...Ne4) 10.f3 Ng6 11.e4 e5 12.Cg6 hg6 13.Ne3 De7 14.De2 ed4 15.Nd4 Nc5 16.Nc5 Dc5 17.Rh1 (VD)

g5?! (17...Tad8) 18.g3! Tad8 19.Na2 Tfe8 20.Tad1 Cf8 21.Td8 Td8 22.e5! Cd5 23.Cd5 cd5 24.Dd2 Ce6 25. f4 gf4 26.gf4 Dc6! 27.f5 Cc5 28.Dg5 Td7 (Crn; 28...f6! etc. Ş) 29.Tg1 +— f6 30.ef6 Ce4 31.f7! Tf7 32.Dd8 Rh7 33.Nd5 Cf2 34.Rg2 Df6 35.Df6 Tf6 36.Rf2 Tf5 37.Nf3 Tf4 38.Tg4. (1—0)

418/469. APĂRAREA SICILIANĂ (13)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.d3 b6!? (5...e5, 5...d6) 6.Cge2 d6 7.0—0 Nb7 8.f4 f5! 9.g4?! (∞; B 9.ef5) fg4 10.f5 Dd7 11.Cf4 gf5 12.ef5 Nd4 13.Rh1 Nc3 14.bc3 Ce5! 15.De2 Cf6! 16.Nb7 Db7 17.Dg2 Dg2 ∓ 18.Rg2 c4 19.Ne3 Cf3 20.Nd4 Cd4 21.cd4 Tc8 22.Tf2 cd3 23. cd3 Rf7 24.Te1 Thd8 25. Ce6 Td7 26.Tee2 Tb7 27. Rg3 Tg8 28.Rh4 h6 (Crn) 29.Tg2 Tbb8 30.Tc2 Tbc8 31.a4 Tc2 32.Tc2 Cd5! 33. Tf2 Rf6 34.Rg3 h5 35.Rh4 Ce3 —+ 36.d5 Cf5 37. Rh5 a6 38.Tb2 Ce3 39.Tf2 Cf5 40.Tb2 b5! 41.ab5 ab5. (0—1)

419/470. INDIANA VECHE (14)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.Cc3 d6 6.Cf3 Cbd7 7.0—0 e5 8. e4 c6 9.Ne3 Cg4 10.Ng5 Db6! (Nt; 10...f6) 11.h3 ed4!! → 12.Ca4 Da6 13. hg4 b5 14.Cd4 (B 14.Ne7) ba4 15.Cc6 Dc6 16.e5 Dc4 17.Na8 Ce5 (Ap) 18.Tac1 Db4! 19.a3 (?!) Db2 20. Da4? (20.Ng2! VD) Nb7!

21.Tb1 Cf3 22.Rh1 Na8!! —+ 23.Tb2 Cg5 24.Rh2 Cf3 25.Rh3 Nb2 26.Da7 Ne4 27.a4 Rg7 28.Td1 Ne5 29.De7 Tc8 30.a5 Tc2 31. Rg2 Cd4 32.Rf1 Nf3 33. Tb1 Cc6. (0—1)

420/471. APĂRAREA SICILIANĂ (15)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.d3 d6 6. Cge2 e5 7.Cd5 Cge7 8.c3 Cd5! 9.ed5 Ce7 10.0—0 0—0 ∓ (As Fr) 11.f4 Nd7 12.h3 (B 12.fe5) De7 13. Ne3 Tae8 14.Dd2?! (B 14.

g4 f5 15.g5) Cf5 15.Nf2 h5! 16.Tae1 Dd8 17.Rh2 Nh6 18.h4 Df6! ∓ 19.Ne4 ef4 20.Cf4 (VD) Ch4! 21.

Ne3 Cf5 22.Nf5 Df5! 23. Dg2 Dg4 (A h5—h4) 24. De2 De2 25.Te2 Te5 26. Tee1 Tfe8 27.Nf2 h4! 28. Te5 Te5 29.d4 hg3 30.Rg3 Tg5 31.Rh2 Tf5! —+ 32. Ne3 cd4 33.cd4 Rh7 34. Tf2 g5 35.Ce2 Tf2 36.Nf2 f5. (0—1)

421/472. INDIANA VECHE (16)

M. Botvinnik V. Smîslov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.Cc3 d6 6.e3 (!?) Cbd7 (B 6...e5) 7.Cge2 e5 8.b3 Te8 9.Na3 Tb8 10.0—0 a6 11.de5! Ce5 12.c5! dc5 13.Nc5 b6 (13...Cfd7!?) 14.Dd8 Td8 15.Nd4 Te8 16.e4 Nb7 17. f4 Ceg4 18.h3 c5 19.Nf6! Cf6 20.e5! Ng2 21.Rg2 Cd7 22.Tad1 Cf8 23.Td6 ± Ce6 24.Ce4 Ted8 25. Tfd1 Nf8 (25...Rf8!) 26. Td8 Td8 27.Td8 Cd8 28. Cf6 Rg7 29.Cd5 (B 29... Ce8) b5 30.Cc7 g5 31.Rf3 gf4 32.gf4 c4 33.bc4 bc4 34.Ca6 f6 35.Cc7 fe5 36. fe5 Rg6 37.Re4 Rg5 38.a4 Rh4 39.a5 Cc6 40.a6 Rh3 41.Cb5 +— c3 42.Cbc3 Rg4 43.Cd4 Ca7 44.Cd5 h5 45.Cf6. (1—0)

422/473. INDIANA VECHE LA ALB (17)

V. Smîslov M. Botvinnik

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.0—0 0—0 5.d3 c5 6.e4 Cc6 7.c3 d5 8.e5 Ce8 9.d4 Ng4 10.h3 Nf3 11.Nf3 e6 12.Ne3 cd4 13.cd4 f6! 14.Ng4 fe5 15.de5! d4 16. Nd2 Ce5 17.Ne6 Rh8 18. Nf4 Cc7 19.Nb3 Cc6 20. Dg4 Cd5 21.Ng5 Da5 22. Cd2 (37') Ce3! 23.fe3 Dd2 24.Tf8 Tf8 25.Tf1! Tf1 26. Rf1 Dc1 27.Rg2 Dd2 28. Rf1 Dc1 29.Rg2 Db2 30. Rf1 Dc1 31.Rg2. (½—½)

423/474. INDIANA VECHE (18)

M. Botvinnik — V. Smîslov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.Cc3 d6 6.e3 Cbd7 7.Cge2 e6 8.b3 Tb8 9.a4 e5 10.Na3 b6 11. 0—0 Nb7 12.d5 a5 13.e4 Cc5 14.Dc2 h5 15.Tae1 h4 16.Nc1 Nc8 17.Cb5 Nd7 18.Ng5 h3 19.Nh1 Nb5 20. cb5 Dd7 21.Nf6 Nf6 22. Cc1 Ng7 23.Cd3 f5 24. Cc5 dc5 25.Nf3 Dd6 26. g4! f4 27.g5!? Rf7 28.Rh1 Re7 29.Tg1 Th8 30.Td1 Th4 31.Td3 Dd7 32.De2! Tbh8 (V 32...Rd6) 33.Ng4 Dd6 34.Df1 Nf8 35.Tf3 Rd8 36.Dd3 Ne7 37.Ne6 T8h5 38.Th3 Th3 39.Nh3 c4! (Ş =) 40.bc4 Da3 41. Da3 Na3 42.Nf5 (B 42. Ng4) gf5 43.g6 Nf8 44.ef5 Ng7 45.f6 Nf6 46.g7 Ng7 47.Tg7 f3 48.Tg4 Th3! 49. Tg3 = Th4 50.Tf3 Tc4 51. Ta3 Rd7 52.Rg2 Rd6 53. Rg3 Rd5 54.h3 Re6 55. Rf3 Rf5 56.Rg3 Rg5 57. Rf3 Tf4 58.Rg3. (½—½)

424/475. APĂRAREA FRANCEZĂ (19)

V. Smîslov — M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 de4 6.Dg4 Cf6 7.Dg7 Tg8 8. Dh6 c5 9.Ce2 Cc6 10.dc5 Tg6 11.Dd2 Nd7 12.Tb1 Dc7 13.Dd6 0—0—0 14. Dc7 Rc7 15.Cd4 a6 16.Nf4 Rc8 17.g3 Cd5 18.Nd2 e5 19.Cb3 Ng4! 20.Ng2 f5 21. 0—0 Nf3 22.Nh3 (B 22. c4; 22.Nf3) Tf8 23.Tfe1 Rc7 24.Ng2 h5 25.c4 Cf4 26.Nf3 ef3 27.Nf4 ef4 (VD) 28.Cd2 (B 28.c3) fg3

29.Cf3 gh2 30.Rh2 Tfg8 31.Rh3 Tg4 32.Te6 Tc4 33.Tf6 Tg7 34.Tf5 Tc2 35. Cg5 Te7 36.Rh4 Cd4 37. Tf4 Cb5 38.a4 Cc3 39. Tc4 Tee2 40.Tb6 Cd5 41. Tc2. (½—½)

425/476. INDIANA VECHE (20)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.Cc3 d6 6.e3 Cbd7 7.Cge2 e5 8.b3 Te8 9.Na3 h5 10.h3 a6 11. de5 de5 12.e4?! (12.Dd2; 12.Dc2) Ch7 13.0—0 h4 14.Nc1 c6 15.Ne3 hg3 16. fg3 De7 17.Dd2 b5!? 18. Tad1 (B 18.cb5) bc4 19. bc4 Db4! ↗ 20.Tc1 Nf8 ∓ (Ap) 21.Rh2 Cc5 22.Cb1 a5 23.Dc2 Ne6 24.Tfd1 Teb8 25.Nf1 a4! 26.Nd2 Db6 27.Ne3 a3 28.Cec3 Da5 29.Df2 Ne7 30.Tc2 Cf6 31.Cd2 Tb2 32.Tdc1 Td8 ∓ (Ap; VD) 33.Nc5

Dc5? (Crn; 33...Nc5! etc. −+) 34.De2 Db4 35.Cb3! Tc2 36.Tc2 Ce8 (B 36... Cd7) 37.Cb1 Cd6 38.C1d2 Cb7 39.h4 Cc5 40.Cc5 Dc5 41.Cb3 Dd6 42.Td2 Db4 43.Tc2 f6 44.Nh3 Nf7 45. Ng4 Rg7 46.Rg2 Dd6 47. Td2 Db8 48.Tc2 Nb4 49. h5 Dd6 50.hg6 Ng6 51. Nh5 Dd3 52.Ng6 De2 53. Te2 Rg6 54.Tf2 Rf7 55. Tf1 Re6 56.Tf3 Ne7 57. Tf1 Nb4 58.Tf3 Re7 59. Tf1 Rf7 60.Tf3 Rg6 61. Tf2 Td6 62.Tf5 Nd2 63. Tf3 Ng5 64.c5 Td7 65.Tc3 f5 66.Rf3 Rf6 67.ef5 Rf5 68.g4 Re6 69.Re2? (69.Ca5! Ş =) e4 70.Tc4 Re5 71. Ta4 Th7 72.Ta3 Th2. (0—1)

426/477. APĂRAREA FRANCEZĂ (21)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 de4 6.Dg4 Cf6 7.Dg7 Tg8 8. Dh6 c5 9.Ce2 Tg6 10.Dd2 Cbd7 11.Nb2 b6 12.h3 Nb7 13.Tg1 Dc7 14.0—0—0 0—0—0 15.Df4! Dc6 16. g4 Cd5! 17.De4 Da4 18. Ng2 f5! 19.Dd3 c4 20.Dg3 C7f6 21.Cf4 Cf4 22.Nb7 Rb7 23.Df4 Cd5 24.Df3

Tf8 25.Tde1 De8 26.g5 h6 ∞ 27.h4 hg5 28.Tg5 Tg5 29.hg5 Tg8 30.De2 Dc6 31. De6 = De6 32.Te6 Tg5 33. Te5 Rc6 34.Rd2 a5 35.a4 Th5 36.Te6 Rc7 37.Te5 Rc6 38.Te6 Rc7 39.Te5 Rc6 40.Te6. (½—½)

427/478. APĂRAREA GRÜNFELD (22)

M. Botvinnik V. Smislov

1.c4 Cf6 2.d4 g6 3.Cc3 d5 4.Nf4 Ng7 5.e3 0—0 6. Ne5!? (Tr 6.Tc1) e6 7.Cf3 Cbd7 8.Ng3 c6 9.Nd3 b6 10.0—0 Nb7 11.De2 De7 12.Tfd1 Ch5 13.Nh4 Dd6 14.g4 Chf6 15.Ng3 De7 16. h3 c5 17.cd5 Cd5 18.Cd5 ed5 19.Na6 Na6 20.Da6 cd4 21.ed4 Cf6 22.Tac1 h5 23.Tc7 Db4 24.g5 Ce4 25. Da3!! = Db5 26.Db3 De8 27.De3 Tc8 28.Tdc1 Tc7 29.Tc7 Cg3 30.De8 Te8 31. fg3 Te2 32.Ta7 Tb2 33.Ta8 Rh7 34.Ta7 Rg8 35.Ta8 Rh7 36.Td8 Ta2 37.Td5 Ta7 38.Rf2 f6 39.gf6 Nf6 40.Td6 Rg7 41.Tb6 g5 42. g4 Ta2 43.Rf1 Ta1 44.Rf2 Ta2 45.Rf1 Ta1. (½—½)

428/479. INDIANA REGELUI LA ALB (23)

V. Smislov M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d3!? (2.d4) c5 Cd2 Cc6 4.g3 g6 5.Ng2 Ng7 6.Cgf3 Cge7 7.0—0 0—0 8.c3 d6 9.a4 f5 10. Db3 d5 11.ed5 ed5 12.Te1 f4 13.Cf1 Ng4 14.gf4 Nf3 15.Nf3 Rh8 16.Nd2 Nh6 17.Te6 Nf4 18.Tae1 Nd2 19.Cd2 Cf5 20.Ng2 Ch4 (VD) 21.Dd5! ± Cg2 22.

Dg2 Dd3 23.Ce4 ± Tf5?? (23...Dd5 Y) 24.Cd6 +— Tf3 25.Cb7 Taf8 26.Cc5 Df5 27.Te8 Rg8 28.Tf8. (1—0)

429/430. INDIANA REGELUI (24)

M Botvinnik — V. Smîslov

1.Cf3 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.d4 d6 5.g3 0—0 6. Ng2 Cbd7 7.0—0 c6 8.e4 e5 9.h3 a5 10.Ne3 ed4 (10...a4!?) 11.Cd4 Te8 12. Dc2 Cc5 13.Tad1 ⩲ Cfd7 14.Cb3 De7 15.Cc5 dc5 16. f4 Cb6 17.b3 a4 18.Df2 Nf8 19.e5 f5 20.Td3 ab3 21.ab3 Ne6 22.Tfd1 ± Ta3!? (½—½)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
BOTVINNIK	1	1	½	1	½	½	0	½	0	0	0	1
SMÎSLOV	0	0	½	0	½	½	1	½	1	1	1	0
Mutări	58	30	41	61	41	34	50	50	25	37	41	38

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	Total
1	0	1	1	½	½	½	0	½	½	0	½	12
0	1	0	0	½	½	½	1	½	½	1	½	12
41	33	36	45	31	58	41	72	40	45	28	22	998

Botvinnik a jucat cu piesele albe în partidele fără soţ.

Rezultatul de egalitate obţinut de Botvinnik *in extremis*, ca şi în confruntarea cu Bronstein din 1951, a demonstrat o dată în plus că liderul şahului sovietic nu mai avea forţa de joc dinaintea preluării titlului mondial, aceasta fiind diminuată din cauza prezenţei sale foarte rare la marile turnee internaţionale. Spre exemplu, între 1948—1954 nu s-a deplasat decît la Budapesta în 1952, unde a ocupat un relativ modest loc III—IV, împreună cu Stahlberg şi Smîslov, după

Keres și Gheller. Restul timpului a stat la Moscova pentru rezolvarea problemelor sale profesionale, participînd, printre picături, și la trei finale ale campionatului național al U.R.S.S. Desigur, prea puțin șah pentru a-și păstra superioritatea asupra contemporanilor săi foarte dotați ce se pregăteau asiduu pe toate meridianele pentru a-l detrona pe „Sfinxul de la Moscova".

Smîslov a ratat „la fotografie" titlul suprem, dar mai îndîrjit ca oricînd și-a continuat pregătirile pentru ciclul următor. Avea doar 33 de ani, vîrsta marilor performanțe în șah.

XXI. V. SMÎSLOV — M. BOTVINNIK
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.)

Moscova : 5 martie — 27 aprilie 1957

În cei trei ani scurși de la primul meci cu Smîslov, Botvinnik și-a continuat pregătirile șahiste tot după principiile sale, participînd mai mult din obligație la Olimpiadele Amsterdam/1954 unde a obținut primul loc la masa I și Moscova/1956 în care s-a clasat pe locul secund cu 73,10%, fiind depășit clar de danezul B. Larsen cu 77,80%, precum și la finala campionatului național al Uniunii Sovietice din 1955 cîștigată de Gheller (după baraj) și Smîslov cu 12 puncte fiecare.

Desigur, nemulțumit de ultimele sale evoluții, campionul lumii a acceptat invitația la Memorialul Alehin, desfășurat la Moscova în 1956, imediat după Olimpiadă, pe care l-a cîștigat, dar la egalitate cu... Smîslov, beneficiind doar de un Sonneborn de 0,50.

Cu aceste rezultate, care l-au situat pe Smîslov cel puțin la egalitate cu Botvinnik, s-a dat startul în cel de-al doilea meci pentru titlul mondial al celor mai buni mari maeștri ai șahului sovietic.

430/481. INDIANĂ VECHE (1)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.e4 c5 6. Cge2 Cc6 7.0—0 d6 8.a3 Nd7?! (8...Ce8) 9.h3 Ce8 10.d3 (?!) Cc7 11.Tb1 Tb8 12.Ne3 b5 13.cb5 Cb5 14. Cb5 Tb5 15.d4 Dc8! = 16. dc5 (16.Rh2!?) dc5 17.Rh2 Td8 ∓ 18.Dc1 Cd4 ∓ (VD) 19.Cc3 Tb7 20.f4

Nc6 (20...Cb3 21.De1 Nd4!) **21.Tf2! a5 22.Df1 Cb5 23. e5** (23.Nc5) **Cc3 24.bc3 Ng2 25.Tg2 Tb1 26.Db1 Dc6 27.Td2?** (Cra ; 27.c4) **Td2 28.Nd2 c4 29.Ne3 f6 30.Nd4 Rf7 31.Dd1** (31. Db8!?) **a4! 32.De2 Dd5 33. Rg1?!** (33.h4) **Nf8! 34.f5 fe5 35.fg6 hg6 36.Ne5 e6 37.Df2 Re8 38.Df6** (38. Nd4!?) **Na3 39.Dg6 Rd7 40.Dh7 Ne7 41.Nf6.** (0—1)

431/482. APĂRAREA SICILIANĂ (2)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 e6 7.Dd2 a6 8. 0—0—0 h6 9.Ne3!? (9. Nf4 ; 9.Nh4) **Cg4 10.Cc6 bc6 11.Nc5! Nb7 12.h3 dc5 13.Dd8 Td8 14.Td8 Rd8 15.hg4 ± Nd6! 16. Ca4 Rc7 17.Nc4 Td8 18. b3 Nc8 19.Te1 f6 20.Cb2 Nf4 21.Rb1 Nd2 22.Tf1 Nf4 23.Cd3 Nd6 24.Re1 a5 25.a4 Ne7 26.Te1 Nd6 27.e5 Ne5 28.Ce5 fe5 29. Te5** (Ap) **Rd6 30.Te3 Tf8 31.f3 e5 32.Rd2 Tf4 33.g3 Tf8 34.Td3 Re7 35.Te3 Rd6 36.Ne2 Ne6 37.Td3 Re7 38.Te3 Rd6 39.Re3 Nd5 40.Td3 Re7 41.Td1 Tf6 42.Th1 Rd6 43.e4 Nf7 44.Nd3 Re7 45.Ne4 Td6.** (½—½)

432/483 INDIANA VECHE (3)

M. Botvinnik V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.d4 d6 6.Cf3 Cc6 7.0—0 a6 8.d5 Ca5 9.Cd2 c5 10.Dc2 e5 (Nt ; 10...Tb8) 11.a3 b6 12. b4 Cb7 13.Tb1 Nd7?! (13... Nf5) 14.Cde4 Ce4 15.Ce4 Dc7?! (15...cb4) 16.bc5 Cc5 17.Cc5 bc5 18.Nd2 Tfb8 = 19.e4 Tb1 20.Tb1 Tb8 21. Tb3 Tb3 22.Db3 Nf6 23. h4 Nd8 24.Rh2 Db6 25. Dc2 h5 26.Nh3 Ne8 27. Nc3 Db7 28.Rg2 Rh7 29. Rf1 a5 30.a4?! (30.Re2) Da6 31.Db3 Db6 32.Da2 Db7 33.Rg1 Rg8 34.Rh1 Rh7 35.Rg2 Rg8 36.Dc2 Rh7 37.Nd2 Nf6 38.Rh2 Db6 39.Nc3 Ng7 40.Ne8 Nh6 41.Rg2. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

433/484. APĂRAREA SICILIANĂ (4)

V. Smislov M. Botvinnik

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6. Ng5 e6 7.Dd2 a6 8.0—0—0 h6 9.Ne3 Nd7 10.f3?! (10. f4!?) b5 11.Cc6 Nc6 12.Df2 (12.g4!?) Dc7 13.Nd3 Ne7 14.Dg3 g6 15.Rb1 0—0—0 ∓ ↗ 16.Df2 Rb7 17.Ce2 e5 18.Cc1 d5! 19.ed5 Cd5 20.The1 f5 21.Cb3 Ce3 22. De3 Nd6 23.c4! bc4 24. Nc4 Db6 25.De2? (25.Nd5! Nd5 26.Td5 De3 ; 26.Db6 Rb6 27.Td5 Nc7 28.Tc5 Nd6 29.Tc4 Tc8 30.Cd2 The8 = VD) Ra7 26.Tc1

Nb7 27.Ted1 e4!? (27... Nb8! A e5—e4) 28.Nd5 Nf4 29.Nb7? (29.Tc5 ef3 30.Df3 Nh2 31.Nb7 Ş =) Nc1 ∓ 30.Nd5 Ne3 31.fe4 fe4 32.Dc4 Th7! 33.De4 Thd7 34.Td3 Ng5 35.Df3 Td5!! —+ 36.Td5 Dg1 37. Rc2 Tc8 38.Rd3 Db1 39. Rd1 Db2 40.Re4 Te8 41. Rd3. (0—1)

434/485. INDIANA VECHE (5)

M. Botvinnik — **V. Smislov**

1.c4 Cf6 2.Cc3 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.d4 d6 6.Cf3 Ng4 7.h3 Nf3 8.Nf3 Cc6 9.Ng2! Cd7 10.e3! e5 11.d5 Ce7 (B 11...Ccb8) **12. e4 f5 13.h4! f4 14.Nh3 Tf6 15.De2 Nh6 16.Nd2 Cc5** (Crn ; B 16...a5) **17. b4! f3** (?!) **18.Df1 Nd2 19. Rd2 Ca6 20.a3 c6 21.Dd3 Cc7 22.Tab1 Tb8 23.Thc1 a5** (B 23...b6 U 24...c5) **24. b5 c5 25.b6!** ± (Ap) **Ce8 26.Tc1 Cg7 27.Tc3 Df8 28. Tb5 Ta8 29.Ca4 Df7 30. Dc3 h5 31.Ta5 Tb8 32.Cb2** (32.Cc5! dc5 33.De5 U Tc5 +—) **Rh7 33.Db3 Cg8 34. Cd3 Ch6** +— **35.Tc1 Cg4 36.Da4 De7 37.Rc2 Tff8 38.Ta7 Ce8 39.Ng4 hg4 40. Db5 Cf6 41.a4 Rg8 42. Da5! Dd8 43.Cb2 Cd7 44. Cd1 Cf6 45.Db5 De7 46. a5 Dh7 47.Rd3 Tf7 48. Db2 Ch5 49.Tg1 g5 50. hg5 Tbf8 51.Dd2 Tf4 52. Cc3 Cg3 53.Tg3 Dh2 54. De1.** (1—0)

435/486. APĂRAREA GRÜNFELD (6)

V. Smislov — **M. Botvinnik**

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6.Dc4 0—0 7.e4 Ng4 8. Ne3 Cfd7 9.0—0—0 Cc6?! (9...Cb6) **10.h3 Nf3 11.gf3 Cb6** (11...e5!?) **12.Dc5 f5 13.Ce2! Dd6** (B 13...e6) **14. e5! Dc5 15.dc5 Cc4 16.f4 Tfd8** (16...g5!?) **17.Ng2 Ce3 18.fe3** ± (VD) **Cb4**

19.Nb7 Tab8 20.c6 Rf7 21. Cd4 e6 22.Cb5 Cd5 23. Td5!! +— **ed5 24.Cc7 Tdc8 25.Nc8 Tc8 26.Cd5 Tc6 27.Rd2 Re6 28.Cc3.** (1—0)

436/487. INDIANA
NIMZOVICI (7)

M. Botvinnik V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 b6 5.Cge2 Na6 6.a3 Nc3! 7.Cc3 d5 8.b3 0—0 9.Ne2 dc4 10.bc4 Cc6 11.Cb5 Ca5 (V 11...e5) 12. Nd2 c6 13.Na5 ba5 14.Cc3 c5! = 15.Ca4 cd4 16.ed4 Dd6 17.0—0 Tad8 18.Dd2 Dd1 19.Da5 De4 20.Cc3 Dc6 21.Cb5 Db6 22.Db6 ab6 23.Tfd1 Ce4. ($^1/_2$—$^1/_2$)

437/488. APĂRAREA
SICILIANĂ (8)

V. Smislov M. Botvinnik

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6. Ng5 e6 7.Dd2 a6 8.0—0—0 h6 9.Ne3 Nd7 10.f4!? Tc8 11.Rb1 b5 12.Nd3 Cg4?! (12...Ca5!?) 13.Ng1 Cd4 14. Nd4 e5 (B 14...d4) 15.Ng1 ef4 16.Cd5! ± Ce3 17. Ne3 fe3 18.De3 Ne6 19. Da7! Nd5 20.ed5 Ne7 21. The1 Dc7 22.Da6 0—0 23. c3 Nf6 24.Nb5 +— (VD)

Ta8 25.Dc6 Db8 26.Dc4 Tc8 27.Nc6 Ta7 28.Db3 Dc7 29.Te4 g6 30.Tf1 Ne5 31.h3 Rg7 32.Tb4 Tf8 33. a3 h5 34.Ra2 Dc8 35.Dc2 f5 36.Df2 Taf7 37.a4 g5 38.Tb5 g4 39.a5 f4 40.hg4 hg4 41.a6. (1—0)

438/489. INDIANA
VECHE (9)

M. Botvinnik V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.d4 d6 6. Cf3 c6 7.0—0 Nf5 8.Ch4! Ne6 9.d5 cd5 10.cd5 Nd7 11.Ne3 Ca6 12.Nd4 Da5 13.Te1 Cc5 14.e4 Ca4 15. Ca4 Da1 16.b3 Da3 17.f4 (Ad) Nb5 18.e5! Cd7 19. e6! Nd4 20.Dd4 Dc5 21. Cf3! ± fe6 22.de6 (B 22 Tac1 ±) Cf6 23.Tac1

Dh5!? 24.Cg5 (V 24.Ce5) Nc6 25.Nc6 bc6 26.Tc6 Cg4 27.h4?! (Cra ; 27.h3 Ce5 28.Tc3 etc. +—) h6 28.Cf7 Rh7 29.b4?! (29. Cd6! A 30.Tc7 +— ; 29. Tc7 Da5 30.Tec1 etc. +—) Tac8 30.Tc8?! (30.Dc3! etc. +—) Tc8 31.Cd6!? ed6 32.Da7 Rh8! 33.Dd7 Tc3! = 34.Dd8 Rh7 35. Dd7 Rh8 36.Dd8 Rh7 37. De7 Rh8 38.De8 Rh7 39. De7 Rh8 40.De8 Rh7. (½—½)

439/490. PARTIDA SPANIOLĂ (10)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 Cc6 13. dc5 dc5 14.Cf1 Ne6 15. Ce3 Tad8 16.De2 g6 17. Cg5 Ne8 18.a4! Db7 19. ab5 ab5 20.h4! Nd6 21. Cd5! Ch5 22.Cf3 f6 23. Nh6 Tf7 24.Ted1 Ng4 25. De3 (Ap) Cg7 26.Td2 Ce8 27.Ch2 Ne6 28.Dg3 Rh8 29.Tad1 Tdd7 30.Cf1 Nb8 31.Ne3 Ca5! = 32.Nc5 Cc4 33.Te2 Cb2 34.Tb1 Dc6 35.Nb1 Cc4 36.h5 g5 37.Ce3 Cd6 38.Nd6 Cd6 39.Nd3 Tb7 40.Teb2 h6 41. Df3 Na7 42.c4 bc4 43.Tb7 Cb7 44.Cc4 Rg7 45.Ne2 Nd1 46.Cde3 Ne3 47.Ce3 Cd6. (½—½)

440/491. APĂRAREA GRÜNFELD (11)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.c4 c6 5.d4 d5 6.cd5 cd5 7.Cc3 0—0 8.Ce5 Cc6 9.0—0 Nf5 10.Cc6 bc6 11. Ca4 Cd7 12.b3 e5 13.de5 Ne5 14.Nh6 Te8 15.Tc1 Tc8 16.Dd2 (B 16.Ne3) De7 17.Tfe1 Nd6 18.Dd4 Df6 19.Df6 Cf6 20.Ce5 Cd7 21.Cd7 Nd7 22.e4 Na3 23.Ted1 Ng4. (½—½)

441/492. APĂRAREA SICILIANĂ (12)

V. Smislov — M .Botvinnik

1.e4 c5 2.Cf3 g6 (!?) 3. c4 Ng7 4.d4 d6 5.Cc3 Cc6 6.Ne3 Ng4? (6...cd4) 7.dc5 dc5 8.Dd8 Td8 9.Nc5 Nc3?! (9...Nf3) 10.bc3 Cf6

(B 10...Nf3) 11.Cd4!! Ce4 12.Cc6 bc6 13.Na7 ± Nf5 14.f3 Cd6 15.a4 Ta8 16. Nb6 0—0 17.c5 Cc8 18.g4 Ne6 19.a5 Cb6 20.cb6 ± Tfb8 (VD) 21.Nd3 (21.Rf2!)

Tb6 22.ab6 Ta1 23.Rd2 Ta2 24.Rc3 Nc8 25.Td1 Tb2 26.Nc4 Rg7 27.Td8 Ne6 28.Ne6 fe6 29.Tb8 e5 30.c4 Rf7 31.c5 Re6 32. Td8 +— g5 33.h3 Tb1 34. Rd2 Tb5 35.Rd3 Tb1 36. Rc4 Tc1 37.Rb4 Tb1 38. Ra4 Ta1 39.Rb4 Tb1 40. Ra3 Ta1 41.Rb2 Ta5 42. Td3 Ta8 43.Rb3 Ta5. (1—0)

442/493. INDIANA NIMZOVICI (13)

M. Botvinnik V. Smîslov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 b6 5.Cc2 Na6 6. a3 Nc3 7.Cc3 d5 8.b3 0—0 9.a4 c5 10.Na3 dc4 11.bc4 Cc6! (Ad) 12.Cb5 Nb7 (V 12...cd4) 13.Ne2 Ce4 14.Nf3 Cg5?! (B 14... Ca5) 15.Nc6 Nc6 16.f3 a6 17.Cc3 f5 18.0—0 Df6 19. Dd3 Tfd8 20.d5 Cf7 21.e4 ed5 22.cd5 Nd7 23.Nb2 (± M) Ce5 24.De2 f4 25. Cd1 b5 26.Cf2 c4 27.ab5 ab5 28.Dd2 Tac8 (VD) 29.

Tfc1 Te8 30.Nc3 Tc7 (Cra+Crn) 31.Rh1 Tb7 32. Ta2 h5 33.Tca1 b4 34.Nb4 Db6 35.Nc3 De3 36.Cd1 Dd2 37.Td2 Cd3 38.Nd4 Teb8 39.Cc3 Tb3 40.h4 T8b7 41.Ta8. (1—0)

443/494. APĂRAREA FRANCEZĂ (14)

V. Smîslov M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6.

bc3 Dc7 7.Dg4 f5 8.Dg3 Ce7 9.Nd2 0—0 10.Nd3 b6 11.Ch3 Na6 12.Cf4 Dd7 13.h4! Nd3 14.cd3 Cbc6 15.Ne3 cd4 16.cd4 Tac8 ∞ 17.h5 Ca5 (B 17... Cd8 ; 17...h6) 18.h6 g6 19. 0—0 Rh8 20.Tab1 Cg8 21. Nd2 Cc6 22.Ce2 Cd8 23. Tfc1 Cf7 24.Dh4 Tc1 25. Tc1 Tc8 26.f3! Tc1 27. Nc1 De7 ∞ 28.De7 Ce7 29.Cf4 Cd8 30.g4 fg4 31. fg4 Cec6 32.Ce2 Rg8 33. Rf2 Rf8 34.Re1 Cf7 35. g5 = Re7 36.Rd1 Rd7 37. Re2 b5 38.Rb3 a6 39.a4 Re7 40.ab5 ab5 41.Nd2 Rb6 42.Ra3 Rb7 43.Rb2 Ra6 44.Ra3 Cfd8 45.Ne1 Ce7 46.Cc1. (½—½)

444/495. INDIANA NIMZOVICI (15)

M. Botvinnik V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 b6 5.Ce2 Na6 6.a3 Nc3 7.Cc3 d5 8.b3 0—0 9.Ne2 dc4 10.bc4 Cc6 11.a4 Dd7 12.Cb5 Tfd8 13. Nb2 Ca5 14.Dc2 c6 15. Ca3 De7 16.0—0 c5 17. Cb5 Nb7 ∞ 18.Na3 Cc6 19.Tfd1 a6 20.Cc3 Cb4 21. Db3 a5 22.Cb5 h6 23.Nb2 Tac8 24.f3! cd4 25.cd4 Ch5 26.Nf1 Dg5 27.Na3 Cf4 28.Rh1 h5?! (28...Tc4!) 29.Nb4! ab4 30.Db4 h4 31.Ta3 Tc5 32.Tc1 Tf5 33.Cd6 (33.d5! Ap) Cg2?! (B 33...h3) 34.Ng2 h3 35. Nh3 Nf3 36.Tf3 (Cra) Tf3 (Crn) 37.Cf7!! ± (Am) Tf7 38.Ne6 Td4? (38... Df6! ±) 39.Db6 Tf4 40. Nf7 Tf7 (Am ; Ş +—) 41. De6 (B 41.Te8 etc. +—) Df4 42.Dc6 (B 42.Dd5) Tf5! 43.Da8 Rh7 44.De4 De4 45.Te4 Ta5 46.Rg2 Rg6 47.Rf3 Rf5 48.Tf4 Re5 49.Te4 Rf5 50.Tf4 Re5 51.Rg4 Ta4 52.Rg5 Ta6 53.h4?! (53.Tf5 Re6 54.Rg6 Ta4 55.Tf4 etc. +—) Tc6 54.h5?! (54.c5! ; Ş +—) Re6 = 55.Rg6 Re5 56.Rg5 Re6. (½—½)

445/496. PARTIDA SPANIOLĂ (16)

V. Smislov M. Botvinnik

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11. d4 Dc7 12.Cbd2 Cc6 13. dc5 dc5 14.Cf1 Nd6 15. Ch4! → g6 16.Nh6 Td8

17.Df3 Ce8 18.Ce3 f6 19. Cd5 Df7 20.Cb6 Tb8 21. Cc8 Tbc8 22.g3 Nf8 23. Ne3 Rh8 24.Cg2 Cc7 25. Tad1 Td1 26.Td1 Td8 27. Td8 (Ap) Cd8 28.a4 De6 29.ab5 ab5 30.h4 Rg7 31. h5 g5 32.Nc1 Cb7 33.Ce3 Cd6 34.Cf5 Cf5 35.ef5 Dd5 36.Ne4 Dd6 37.Ne3 h6 38.Rg2 Ne7 39.b3 Rf8 40.Nc6 Dd3 41.Rh2 Rf7 (41...Dc3) 42.Nb7 e4 43. Ne4? (43.De4 Dc3 44.b4! Ş +—) Dc3 44.Nd5 Cd5 45.Dd5 Rf8 46.Rg2 Dc2 47. g4 De2 48.Rg3 Dc2 49.Rf3 Dc3 50.Rg2 Dc2 51.Da8 Rf7 52.Dd5 Rf8 53.Rf3 Dc3 54.Da8 Rf7 55.Dd5 Rf8. Triplă repetare a aceleeași poziții. (½—½)

446/497. APĂRAREA GRÜNFELD (17)

M Botvinnik — V. Smislov

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.c4 c6 4.Ng2 Ng7 5.Cc3 0—0 6.d4 d5 7.cd5 cd5 8.Ce5 b6 9.Ng5 Nb7 10.Nf6 Nf6 11.0—0 e6 12.f4 Ng7! 13. Tc1 f6 14.Cf3 Cc6 15.e3 Dd7 16.De2 Ca5 17.h4 Cc4 18.Nh3 Cd6 19.Rh2 a5 20.Tfc1 b5 21.Cd1 b4 ↗ 22.Cf2 Na6 23.Dd1 Tfc8 24.Tc8 Tc8 25.Nf1 Nf1 26.Tf1 Dc6 27.Cd3 Dc2 28.Dc2 Tc2 29.Tf2 Tf2 30. Cf2 Cc4 ∓ 31.Cd1 Rf7 32. b3?! (B 32.g4 A g4—g5) Cd6 33.Rg2 h5 34.Rh3 Ce4 35.g4 (X h4) hg4 36. Rg4 f5 37.Rh3 Nf6 38.Ce1 Rg7 39.Cd3 Cc3! 40.Cc3 bc3 41.Ce1 (VD) Rh6 42.

Cc2 Ne7 43.Rg3 Rh5 44. Rf3 Rh4 45.Ce1 g5 46. fg5 Rg5 47.Cc2 Nd6 48. Ce1 Rh4 49.Cc2 Rh3 50. Ca1 Rh2 51.Rf2 Ng3 52. Rf3 Nh4! 53.Cc2 Rg1 54. Re2 Rg2 55.Ca1 Ne7 56. Cc2 Rg3 57.Ce1 Nd8 58. Cc2 Nf6 —+ 59.a3 Ne7 60.b4 a4! 61.Ce1 Ng5 62. Cc2 Nf6 63.Rd3 Rf2 64. Ca1 Nd8 65.Cc2 Ng5 66. b5 Nd8 67.Cb4 Nb6 68. Cc2 Na5 69.Cb4 Re1! (0—1)

447/498. APĂRAREA FRANCEZĂ (18)

V. Smîslov — M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 de4 6.Dg4 Cf6 7.Dg7 Tg8 8. Dh6 c5 9.Ce2 Tg6 10.De3 Cc6 11.Nd2 Ce7?! (11... Da5!) 12.Cg3 Nd7 13.dc5 Dc7 14.c4 Nc6 15.Ne2 Cg4 16.Ng4 Tg4 17.h3 Tg6 18. Ce4 Cf5!? 19.Cd6 Dd6! 20. cd6 Ce3 21.Nc3 Ng2 22. Tg1 Rd7 (22...Nh3 Ş =) 23.h4 h5 24.c5 Tag8 25. Tb1 Nf3! 26.Tg6 Tg6 27. Rd2 (Am) e5 ↗ 28.Rd3 f6 29.Nd2 Tg2 30.Re3 Nc6 31.Nc3 Re6 32.f4! Tc2 (Crn) **33.Rd3 Tg2 34.fe5 f5!! 35.Tb4 Ne4 36.Rd4 Tg4 37.Ne1 a5 38.Tb2 Nd5 39.Rd3 Ta4 40.Re2 Ta3 41.Td2 Nc4 42.Rf2 Rd7 43.Td4 Nb5 44.Nd2 a4 45.Ng5 Td3 46.Td3 Nd3 47.Nc1 Nb5 48.Re3 Re6 49.Rf4 Nd7 50.Nb2 Rd5 51.Na3 Nc8 52.Nc1! Nc6 53.Na3 Nd7 54.Nc1 Rd4 55.Na3! Ne6 56.Nb4 Nc8 57.Na3 Nc6 58.Nb4 Nd7 59.Na3 Nc8 60.Nc1 Rd5 61.Na3 Nd7 62.Nc1.** (½—½)

448/499. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (19)

M. Botvinnik — V. Smîslov

1.c4 g6 2.Cc3 c5 3.g3 Ng7 4.Ng2 Cc6 5.e3 e6 6.Cge2 Cge7 7.d4 cd4 8. Cd4 d5 (V 8...Cd4) **9.cd5 Cd4 10.ed4 Cd5 11.0—0 0—0 12.Db3 Db6 13.Cd5 ed5 14.Nd5 Db3 15.Nb3 Nd4.** (½—½)

449/500. APĂRAREA FRANCEZĂ (20)

V. Smîslov — M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6. bc3 Dc7 7.Dg4 f6 (B 7... f5) **8.Cf3 Cc6 9.Dg3! Df7 10.dc5** (Ad) **Cge7 11.Nd3 fe5** (B 11...Nd7 12.Tb1 0—0—0 ∞) **12.Ce5 Ce5 13.De5 0—0 14.0—0 Cc6 15.Dg3 e5 16.Ne3 ± Nf5 17.Tab1** (↗ I b) **Nd3 18. cd3 Tae8** (V 18.d4!? VD)

19.f4! ± Dc7 (19...e4!? ∓) 20.fe5 Tf1 21.Tf1 De5 22. De5 Ce5 23.Td1 +— Rf7 24.h3 Cc6 25.Nf4 Te7 26. Nd6 Td7 27.Tf1 Re6 28. Te1 Rf7 29.Rf2 b6 30.Tb1 Re6 31.Tb5! d4 32.c4 bc5 33.Nh2!? Tf7 34.Re2 Te7 35.Tc5 Rd7 36.Rd2 Te6 37.Tg5 g6 38.Td5 Rc8 39. Ng1 Tf6 40.Nd4 Cd4 41. Td4 Tf2 42.Rc3. (1—0)

450/501. APĂRAREA GRÜNFELD (21)

M. Botvinnik V. Smîslov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 c6 4.Ng2 d5 5.cd5 cd5 6.Cc3 Ng7 7.Cf3 0—0 8. Ce5 Nf5 9.0—0 Ce4 10. Ce4 Ne4 11.f3 Nf5 12.Ne3 Cd7 13.Cd7 Dd7. (½—½)

451/502. APĂRAREA FRANCEZĂ (22)

V. Smîslov M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 de4 5.Ce4 Cbd7 6.Cf3 Ne7 7.Cf6 Nf6 8.Nf6 Df6 9.Dd2 0—0 10.Dg5 Dg5 11.Cg5. (½—½)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
SMÎSLOV	1	½	½	0	0	1	½	1	½	½	½
BOTVINNIK	0	½	½	1	1	0	½	0	½	½	½
Mutări	41	45	41	41	54	28	23	41	40	47	23

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	Total
1	0	½	½	½	1	½	½	1	½	½	12½
0	1	½	½	½	0	½	½	0	½	½	9½
43	41	46	56	55	69	62	15	42	13	11	877

Smîslov a jucat cu piese le albe în partidele cu soț.

După o supremație relativă de nouă ani (nu absolută, deoarece atît în 1951, cît și în 1954 a fost egalul adversarilor săi, păstrînd titlul numai în virtutea unui articol din regulamentul F.I.D.E.), Botvinnik a fost înfrînt, dar cu o diferență de trei puncte, de calmul și ponderatul Vasili Smîslov, supranumit și „rusul liniștit", pierzînd astfel cununa de lauri a lumii șahiste, visul vieții oricărui mare maestru al șahului.

Noul campion mondial, al șaptelea în ordine cronologică, a evoluat de astă dată la un înalt nivel, cu linii uimitor de clare, încadrîndu-se perfect în limitele timpului de gîndire impus de regulament. Ca stil de joc, el s-a apropiat de Capablanca, pe care s-ar părea că-l depășește la capitolele putere de muncă și concentrare.

Victoria lui Smîslov a fost aplaudată cu nedisimulată bucurie atît în patria sa, cît și în țările în care a evoluat ca jucător. Însă fericirea încoronării sale cu însemnele titlului suprem a fost serios umbrită de „născocirea lui Botvinnik" (cum o denumea cunoscutul S. Gligorici). Acesta făcuse propunerea să se ofere excampionului dreptul la revanșă după un an, propunere acceptată de „dezinteresatul" congres F.I.D.E. cam în timpul cînd răsturnarea lui Botvinnik de pe tronul șahist era iminentă, respectiv în 1957.

XXII. M. BOTVINNIK — V. SMÎSLOV
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.)

Moscova : 4 martie — 9 mai 1958

Vrînd-nevrînd, deoarece unde-i lege nu-i tocmeală, Smîslov s-a așezat pentru a patra oară (după 1948, 1954 și 1957) la masa de șah față în față cu Botvinnik, pentru a disputa confruntarea-revanșă aprobată de F.I.D.E.

452/503. APĂRAREA CARO-KANN (1)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.Cc3 d5 3.Cf3 Ng4 4.h3 Nf3 5.Df3 Cf6!? (Tr. 5...e6) 6.d3 e6 7.Ne2 Cbd7 8.Dg3 g6 9.0—0 Ng7 10.Nf4 Db6 11.Tab1 0—0 12.Nc7 Dd4! 13.Nf3 e5! ↗ ∓ 14.Nd6 Tfe8 15.Na3 de4 16.de4 b5 17.Tfd1 Db6 18.b3 Cc5 19.Nc1 Dc7 (V. 19...b4) 20.Ne3 Ce6 21.a4 a6 22.b4 Tad8 23.Ne2 De7 24.ab5 ab5 25.Td8 Td8 26. Nb6 Ta8 27.f3 Ta3 28.De1 Nh6 29.Nf1 Cd4 30.Nc5 De6 31.Nd3 Cd7 32.Nd4 ed4 33.Ce2 Ne3 34.Rh1 Ce5 35.Df1 Dd6 (VD) 36.

f4 Cd3 37.cd3 Td3 38.Df3 Td2 39.Tf1 Db4 40.e5 Dc4 41.Cg3 Tc2 —+ 42.f5 Tc1 43.e6 fe6 44.fg6 Tf1 45. Cf1 hg6 46.Df6 b4 47.Rh2 g5 48.Ce3 de3 49.Dg5 Rf7 50.De3 b3 51.De5 c5 52. Đc7 Rg6 53.Db8 Rf5 54. Df8 Re4 55.Df6 Dd5 56. Df3 Rd4 57.Dd1 Re5 58. De2 Rd6 59.Da6 Re7 60. Da7 Rf6 61.Dh7 De5 62. Rh1 b2. (0—1)

453/504. INDIANA VECHE (2)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6. Ne3 a6!? 7.Nd3 Cc6 8. Cge2 Tb8 9.a3 Cd7 10.Nb1 Ca5 11.Na2 b5? (11...c5) 12.cb5 ab5 13.b4! ± Cc4 14.Nc4 bc4 15.0—0 c6 16. Dd2 Cb6 17.Nh6 Nh6 18. Dh6 f6 19.a4 Ca8 20.Tfb1 f5 21.De3 fe4 22.fe4 Cc7 23.d5 cd5 24.ed5 Nb7 (VD)

25.Tf1! Dd7 26.Dd4 e6!? (Y) 27.de6 Ce6 28.Dg4! Tfe8 29.Cd4 Dg7 30.Tad1 Cc7 31.Df4 Te5 32.Cc6 +— Nc6 33.Dc4 d5 34. Dc6 Td8 35.Db6!? (Cra+ Crn) De7 36.Dd4 Dd6 37. Tfe1 Tde8 38.Te5 Te5 39. b5 Ce6 40.Da7! d4 41.Ce4! (1—0)

454/505. APĂRAREA CARO-KANN (3)

V. Smîslov — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.Cc3 d5 3.d4 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.h4 h6 7.Cf3 Cd7 8.Nd3 Nd3 9.Dd3 Dc7 10.Nd2 Cgf6 11.0—0—0 e6 12.Rb1 0—0—0 13.c4 c5 14.Nc3 cd4?! (14...Nd6) 15.Cd4 a6 16.De2 Nd6 17.Ce4 Ce4 18.De4 Cf6 19.De2 Td7 20. Tc1 ± (Ap) Dc5 (!?) 21. Cb3 Df5 22.Tc2 Nc7 23.c5 Td5 24.c6 Nb6! 25.Cd2 ± Dd3 26.Cc4 Nc7 27.Dd3 Td3 28.Ce5?? (Cra; 28. cb7 ±) Tc3 29.cb7 Rb7 30.Tc3 Ne5 31.Tb3 Ra7 32.Tc1 Tb8 33.Tb8 Rb8 34.Tc4 Cd5 35.Rc2 h5 36. b4 Rb7 37.Rb3 Nd6 38.a3 Nc7 39.Tc2 Nb6 40.Rc4 Cf4 41.g3 Ch3 42.f3 Cg1 43.f4 Cf3 44.a4 Cd4 45. Td2 Cf5 46.a5 Ne3 47.Td8 Nf2 48.b5 Rc7 49.Tg8 ab5 50.Rb5 Ng3 —+ 51.a6 Nf2 52.Ra5 g6 53.Ta8 Ne1 54.Rb5 Cd6 55.Ra4 Cc8 56.Rb5 Nf2 57.Ra5 Na7 58.Rb5 f6 59.Rb4 e5 60. fe5 fe5 61.Rc3 Nb8 62.Rd3 Cb6 63.a7 Ca8 64.ab8D Rb8 65.Re4 Cb6 66.Re5 Cd7. (0—1)

455/506. APĂRAREA GRÜNFELD (4)

M. Botvinnik — V. Smîslov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6.Dc4 0—0 7.e4 Ng4 8.Ne3 Cfd7! 9.Ne2 (9.0—0—0!?) Cb6 10.Dc5 c6 11.Td1 C8d7 12.Da5 c5! 13.d5 cd5 14.Cd5 Cd5 15.Dd5 Nc6! ↗ 16.Dd2 Cf6 17.Db4 e5! 18.Db5 (B 18.Da3; 18.Da4) De8! 19.Cd2 Db5 20.Nb5 Na2! (Am) 21.Re2 Ne6 22. f3 Tfc8 23.Tc1 Ce8 24. Nd3 Cd6 25.Tc8 Tc8 26. Ta1 Ta8 27.Nb6 a4 28.Cb1 (B 28.b3) Cc4! 29.Nc4 Nc4 30.Re1 Nf8 (B 30...f5!) 31. Ca3 Nb3 32.Tc1 Ta6 33. Ne3 Tc6 34.Tc6 bc6 35. Rd2 f5?! (35...Nb4 Ş ∓)

36.Rc3 fe4 37.fe4 Rf7 38. Cc4 Re6 39.Na7 Na2 40. Nb8 Nh6 41.Nc7 Nb1 ∞ 42.Cd2 Nd2 43.Rd2 Ne4 44.g3 Rd5 45.Rc3 Ng2 46. h4 Nf3 47.Nb8 c5 48.Nc7 Ne4 49.Nb8 Nb1 50.Nc7 e4 51.Nf4 Nd3 52.Ne3 c4 53.Nf4 Re6 54.Rd2 Rf5 55.Nd6 Rg4 56.Re3 Nb1 57.Ne5 c3 58.Nc3 Rg3 59. Nf6 Rg4 60.Ne7 Rf5 61. Ng5 Re5 62.Nh6 Nc2 63. Ng5 Nb3 64.Nh6 Nd5 65. Ng5 Rf5 66.Nh6 Rg4 67. Ng5 Rg3 68.Nd8 Rg2 69. Ne7 Rf1 70.Nb4 h6 71. Nf8 g5 72.h5! = g4 73. Nh6 g3 74.Nf4 g2 75.Nh2 Nf7 76.Re4 Nh5 77.Rd3 g1D 78.Ng1 Rg1 79.Rc2 Ng6 80.Rc3 Nf7 81.Rc2 Na2 82.b4! (½—½)

456/507. APĂRAREA SICILIANĂ (5)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 (6.Ng5) g6 7.Ne3 Ng7 8.h4 (Nt) 0—0 9.h5 d5 10.hg6 hg6 11.ed5 Cd5 12. Cc6 bc6 13.Cd5 Dd5 14. Dd5 cd5 15.0—0—0 Nb7 16.f4 d4 17.Nd4 Ng2 18. Thg1 Ne4 19.Ng7 Rg7 20. Td7 Rf6 = 21.Td4 Nf5 22.Tgd1 Tac8 23.T1d2 Tc7 24.b3 Th8 25.Nc4 Th3 26. Rb2 Te3 27.a4 e5 28.fe5 Re5 29.a5 Ne6 (VD) 30.

Ne6 Re6 31.Td8 Re7 = 32.Tb8 Te6 33.c4 a6 34. Rc3 f5 35.Tdd8 f4 (B 35... Rf6) 36.Te8 Rf6 37.Te6 Re6 38.Rd4 Tf7 39.Re4 Rd6?? (Crn ; 39...Tf5! =) 40.Tb6 Rc5 41.Rd3. (1—0)

457/508. INDIANA REGELUI (6)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.c4 g6 2.e4 Ng7 3.d4 d6 4.Cc3 a6 5.Ne3 Cf6 6.f3 c6 7.Nd3 b5 8.Dd2 bc4 9.Nc4 d5 10.Nb3 de4 11.Ce4 (Ad) 0—0 12.Ce2

a5 13.0—0 a4 14.Nc4 Cbd7 15.Tac1 Tb8 16.Cf6 Nf6 17.Cc3 Cb6 18.Ne2 Ne3 19.Tfd1 Ng7 (B 19... Dd7) 20.Nh6 Nh6 21.Dh6 f6 22.Td2 Nf7 23.h4 Dd7 24.a3! ± Tfd8 25.Ce4 De8 26.Nf1 Nd5 27.Cc5 Df8 28.Df8 Rf8 29.Ca6 Tbc8 30.Cb4 Nb3 31.Tc6 +— Tc6 32.Cc6 Td6 33. Ca5 Na2 34.Cb7 Td5 35. Cc5 e5 36.Ce4! Td4 37. Td4 ed4 38.Cf6 Re7 39. Ch7 Nb1 40.Na6 Cd5 41. Rf2 Ce3 42.Ne2 Re6 43. Cg5 Rd5 44.Ce4 Ne4 45. fe4 Re4 46.g4 Rf4 47.h5 gh5 48.gh5 Rg5 49.Rf3. (1—0)

458/509. APĂRAREA SICILIANĂ (7)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 g6 7.Ne3 Ng7 8.h4 0—0 9.h5 d5 10.hg6 fg6! 11.ed5 Cd5 12.Cd5 Dd5 13.Nf3 Dc4 14.c3 Cd4 15. cd4 Ne6 16.Db3. (½—½)

459/510. INDIANA REGELUI (8)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e5 3.g3 c6 4.Cf3 d6 5.Ng2 g6 6. 0—0 Ng7 7.d4 Cbd7 8.e4 0—0 9.h3 Ce8 10.Ng5 f6 11.Ne3 f5 12.Dd2 Df6 13. ef5 gf5 14.Ng5 Df7 15.b3 f4 16.de5 Ce5 17.Nf4 Cf3 18.Nf3 Nh3 19.Ng2 Ng2 20.Rg2 Cf6! = 21.Dd3 d5 22.Tad1 Ch5 23.Nd2 dc4 24.Dc4 Dc4 25.bc4 Tad8 ∓ 26.Ce2 Cf6 27.Cf4 Tfe8 28.Nc1 (B 28.Ne3) Rf7 29. Ne3 b6 30.Th1 h6 31.Td8 Td8 32.Rf3 c5 33.a4 Td6 34.Tc1 Cd7 35.Re2 Ce5 36.Nd2? (36.a5) Cc6? (36... Td4 ∓ Ş —+) 37.Cd5 Te6 38.Ne3 Nd4 39.Th1 Ng7 40.Tc1 Cd4 41.Rd3. (½—½)

460/511. APĂRAREA SICILIANĂ (9)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 g6 7.Ne3 Ng7 8.h4 (!?) h5! 9.f3 0—0 10.Dd2 d5 11.Cc6 bc6 12.e5 Ce8

13.f4 f6! 14.0—0—0! fe5 15.fe5 Ne5 (VD) 16.g4!

Ng4 17.Ng4 hg4 18.h5 g5!! 19.Ng5 Dd6 20.Th4 Cf6 21.Nf6 Df6 22.Tg4 Rh8 23.Rb1 Tg8 24.Tb4 a5?! (24...Tab8) 25.Tb6! Nc3 = 26.bc3 Tab8 27. Tb8 Tb8 28.Ra1 Tg8 29. De3! Tg4 30.a3 Te4 31. Dd3 De5 32.Rb2 Te3 33. Dd4 Dd4 34.cd4 Rg7 35. Tg1 Rf7 36.h6 Th3 37. Tg7 Rf6 38.Th7 Th4 39. Rc3 Th3 40.Rb2 Th4. ($^1/_2$—$^1/_2$)

461/512. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (10)

M. Botvinnik V. Smîslov

1.c4 Cf6 2.Cc3 d5 3.cd5 Cd5 4.g3 g6 5.Ng2 Cc3 6. bc3 Ng7 7.Na3 Cd7 8.Cf3 c5 9.Da4 0—0 10.Tb1 a6 11.c4 Tb8 12.0—0 Dc7 13. d3 Td8 14.Nb2 Cf8 15. Ng7 Rg7 16.Tb2 Ce6 17. Tfb1 b5 18.cb5 ab5 19. De4 Nd7 20.Ce5 Ne8 21. Cc6 Nc6 22.Dc6 Dc6 23. Nc6 b4 24.Tc1 Cd1 = 25.Na4 Ta8 26.Nb3 Ta5 27.Rf1 e6 28.Re1 Rf6 29. Nc4 Re7 30.h4 Tda8 31. e3 Cb5 32.d4 Cd6 33.Nb3 cd4 34.ed4 Td8 35.Tc7 Rf6 36.Td2 Ce4 37.Td3 Tf5 38.f4 Cc5 39.Td1 Cb3 40.ab3 Tfd5 41.Tc4 Tb8 42.Ta1 Rf5 43.Rf2 Rg4 44.Ta7. ($^1/_2$—$^1/_2$)

462/513. APĂRAREA GRÜNFELD (11)

V. Smîslov M. Botvinnik

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6. Dc4 0—0 7.e4 Ng4 8.Ne3 Cfd7 9.Td1 Cb6 10.Db3 Cc6 11.d5 Ce5 12.Ne2 Cf3 13.gf3 Nh5! 14.h4 Dd7 (VD) 15.a4! a5 16.Cb5 Cc8 17.Nd4 Cd6 18.Ng7 Rg7 19.Cd4 Rg8 20.Tg1 Dh3 (B 20...c5) 21.De3!? (B 21. Tg3! Dh1 22.Nf1 +— ! 21...Dh4 22.e5 +—) c5? (B 21...Dh4) 22.dc6 +—

bc6 23.Dg5 e5 24.Cc6. (1—0)

463/514. DESCHIDEREA RETI (12)

M. Botvinnik V. Smîslov

1.c4 Cf6 2.g3 c6 3.Cf3 d5 4.b3 Nf5 5.Ng2 e6 6. Nb2 Cbd7 7.0—0 h6 8.d3 Ne7 9.Cbd2 0—0 10.a3 a5 11.Dc2 Nh7 12.Nc3 b5 13. cb5 cb5 14.b4 Dc7 15.Db2 Cb6 16.Ne5 Dd7 17.Cb3 ab4 18.ab4 Ta1 19.Ta1 Ca4 20.Dd2 Tc8 21.Tc1 Tc1 22.Cc1 ± (VD) Ce8

23.Cd1 Rf8 24.Nh3 Ng8 25.Cdb3 f6 26.Na1 Da7 27. d4 Cd6 28.Da2 Cc4 29.Cc5 Nc5 30.dc5 e5 ± 31.Db1 d4 32.Df5 Dc7 33.Cd3 Nf7 34.Dh7 Ng8 35.De4 Nf7 36.Da8 Ne8 37.Ng2 Re7 38.f4 Ce3? (38...Ce3 ±) 39.fe5 fe5 40.De4 Cg2 41. Ce5. (1—0)

464/515. GAMBITUL DAMEI (13)

V. Smîslov M. Botvinnik

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.e3 Cbd7 6. Nd3 dc4 7.Nc4 b5 8.Nd3 b4 9.Ce4 Ce4! 10.Ne4 Nb7 11.0—0 Nd6 12.Nd2 0—0 13.Tc1 Tc8 14.De2 Db6 15.Tfd1 Ne7 16.Ne1 Cf6 17.Nb1 c5 = 18.dc5 Tc5 19.Tc5 Dc5 20.Cd4 Td8 21.Cb3 Db6 22.Td8 Nd8 23.f3 Nd5! 24.Nf2 Nb3 25. ab3 Ne7 26.Nd3 Nc5 27. Nc4 Ce8 28.Rf1 Cd6 29. Nd3 g6 30.Dd2 (30.g4) f5! 31.Nc4 Rf7 32.Ng3 (?!) Dc6?! (32...Cc4 ∓ Fd) 33. Dd3 = a5 34.Re2 Re7 35. Nh4 Rf7 36.Ng3 Re7 37. Nf4 Nb6 38.Nd6 Dd6 39. Dd6 Rd6 40.Nb5 Nd8 41. f4. (½—½)

465/516. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (14)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 d5 3.cd5 Cd5 4.g3 g6 5.Ng2 Cc3 6.bc3 Ng7 7.Tb1 Cd7 8.c4 0—0 9.Cf3 Tb8 10.0—0 b6 11.d4 e5 = 12.Na3 Te8 13.de5 Nb7 14.Dc2 Ce5 15.Tfd1 Dc8 16.Ce5 Ng2 17.Rg2 Te5 18.Td5 De6 19.Te5 Ne5 20.Td1 Te8 ↗ 21.De4 Nf6 22.De6 Te6 23.Rf3 Te6 24.Te1 Nd4 25.e3 Nc5 26.Nb2 = f5 27.Re2 Rf7 28.h3 Ne7 29.a4 h5 30.Rd3 h4 31.g4 Te5 32.Nc3 Te6 33.Tg1 Td6 34.Re2 Nf6 35.gf5 gf5 36.Nf6 Rf6 37.Tg8 Te6 38.Re3 a6 39.Th8 Rg5 40.Tg8 · Rf6 41.Th8 Rg5 42.Rd4 Te5 43.Th7 Rg6 44.Td7 Rf6 45.Td5 Te6 46.Re3 Te6 47.Td4 Rg5 48.Td7 Te6 49.Rb4 Rf6 50.Td4 Rg5 51.Td8 Te6 = 52.Tc8 f4?? (52...Tc6 =) 53.ef4 Rf4 54.Tc7 ± Rf3 55.Th7!! +— Te4 56.Th6 b5 57.ab5 ab5 58.Tf6 Rg2 59.Rb5 Te2 60.c5 Tb2 61.Ra6 Ta2 62.Rb7 Tb2 63.Tb6 Tc2 64.c6 Rh3 65.c7 Rg2 66.Tc6 Tb2 67.Tb6 Tc2 68.f4. (1—0)

466/517. APĂRAREA CARO-KANN (15)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.f3 (?!) e6 4.Cc3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nh4 Db6 7.a3 c5 8.Cge2 Cc6 9.dc5 Nc5 10.Ca4 Da5 11.Cec3 Ne7 12.Nf6 Nf6 13.ed5 Cd4 14.Nd3 ed5 15.0—0 0—0 ∓ 16.f4 g6! 17.De1 Ng7 18.Rh1 Nd7 19.b4 Dd8 20.Td1?! (Cra ; 20.Cc5!) b6 21.Df2 Ne6 22.Na6 Df6 23.Td2 Tad8 24.Cd1 Cf5 25.Cac3 d4?! (25...Cd6) 26.Ce4 De7 27.Nd3?! (B 27.Te1 Ş =) a5! 28.ba5 ba5 29.a4 Db4 30.Te2 Nd5 31.Cg3 Cg3 32.Dg3 Tde8 33.Tef2 Nf6! 34.Dh3 (Cra) Rg7 35.Nb5 Te1 (VD) 36.Dd3 Ne4 37.Db3

Tf1 38.Tf1 Dd2 39.Cf2 Na8 —+ 40.Dd3 Df4 41.

h3 h5 (41...Ne5!) 42.De2 De3 43.De3 de3 44.Cd1 Tc8 (B 44...Nd4!) 45.Ce3 Tc3 46.Nd3 Tc5 47.Cc4 Tg5 48.Tf2 Nc6 49.Cd6 Te5 50.Cc4 Tg5 51.Cd6 Td5 52.Cb5 Te5 53.Te2 Te2 54.Ne2 Ne7 55.Rg1 (1—0) Dtg.

467/518. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (16)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 d5 3.cd5 Cd5 4.g3 g6 5.Ng2 Cc3 6.bc3 Ng7 7.Tb1 Cd7 8.Cf3 0—0 9.0—0 e5 10.d4! c6 11.e4 Da5 12.Dc2 ed4 13.cd4 Cb6 14.Nd2 Da4 15.Da4 Ca4 16.Tfc1 Cb6 17.Ne3 (Ap) f5 18.Ce5 fe4 19.Ne4 Nf5 20.Nf5 Tf5 21.g4! Tff8 22.a4 Tae8! (Y) 23.a5 Cd5 24.Tb7 Ce3 25.fe3 Ne5 26.de5 Te5 27.Tc6 (B 27.Ta7 Ş +—) Tf7! 28.a6 Te3 29.Tcc7 Te1 30.Rg2 Te2 31.Rg3 Te3 32.Rg2 Te2 33.Rg3 Te3 34.Rh4 Tc7 35.Tc7 h6! 36.g5 h5! (½—½)

468/519. APĂRAREA CARO-KANN (17)

V. Smislov — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.Cc3 d5 3.Cf3 de4 4.Ce4 Cf6 5.Cf6 gf6 (?!) 6.Nc4 Ng7 (V 6...Tg8) 7.h3 Nf5 8.0—0 e6 9.Te1 0—0 10.d4 Cd7 11.Nf4 Te8 12.Dd2 Ng6 13.c3 Cb6 14.Nb3 a5 15.a3 Cd5 16.Nh6 Db6 17.Ng7 Rg7 18.Na2 Tad8 19.c4 Ce7 20.Tad1 Dc7 21.De3 Nh5 22.Td3 Ng6! 23.Td2 Td7 24.Ch2 h5 25.Cf3 Ted8 26.Ted1 b6 27.Ch4 Cf5 28.Cg6 fg6 29.Nb1 c5 30.Nf5 cd4 31.Td4 Td4 32.Td4 Td4 33.Dd4 gf5 34.b4 ab4 35.ab4 Rf7 36.Rf1 Re7 37.Re2 Db7 (37...Da7!) 38.c5 Da6 = 39.Dd3 Da2 40.Rf3 Da8 41.Rg3 bc5 42.bc5 h4 43.Rh2 Db8 44.Rg1 Dc7 45.Da3 Rf7 46.Db4 Dc6 47.Db6 De4 48.Da5 Db1 49.Rh2 Db8. (½—½)

469/520. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (18)

M. Botvinnik — V. Smislov

1.c4 Cf6 2.Cc3 d5 3.cd5 Cd5 4.g3 g6 5.Ng2 Cc3

6.bc3 Ng7?! (6...c5) 7.Db3 Cc6 8.Cf3?! (8.h4) 0—0 9. 0—0 Ca5 10.Dc2 c5 11.d3 Nf5 12.e4 (B 12.Ch4) Nd7 13.Ng5 Tc8 14.Dd2 Nb5 15.Tfd1 Na4 16.Te1 f6 17. Nh6! Nh6?! (17...e5) 18. Dh6 Dd3 19.e5! Cc6 20. Te3 Dc2 21.ef6 ef6 22. Tae1 Tcd8?! (B 22...Cd8 ± VD) 23.Nh3?? (23.Cd4!!

cd4 24.Nd5! etc. +—) Ce5 24.Ce5 fe5 25.f4 Nc6 26.Dg5?? (26.Te5 ±) Tde8?? (26...Td2! 27.Ne6 Tf7!! etc. —+) 27.Te5 Dc3 28.Te8 Ne8 29.De5 De5 30.Te5 = b6 31.Te7 a5 32.Tb7 Tf6 33.Tb8 Rf7 34.Rf2 Td6 35.Re3 Na4?! (35...c4! Ş —+) 36.Tb7 Rg8 37.Tb8 Rg7 38.Tb7 Rg8 39.Tb8 Rf7 40.Tb7 Rf8 41.Th7 c4 42.Tc7 b5? (42...Nc6 Ş —+) 43.Re4 b4 = 44.Tc4 Td2 45.Re5 Ta2 46.Tc8 Ne8?? (46... Re7 =) 47.Nd7 +— Te2 48.Rf6 g5 49.fg5 Tf2 50. Re5 Te2 51.Rf4 b3 52.Tb8 b2 53.Ne8 Te8 54.Tb2 a4 55.Ta2 Ta8 56.Ta3 Rf7 57. h4 Rg6 58.Re4 Rh5 59. Rd4 Td8 60.Rc4 Te8 61. Rd5 Td8 62.Re5 Ta8 63. Rd5 Td8 64.Rc5 Tb8 65. Ta4 Tb3 66.Rd6 Tg3 67. Re7 Tb3 68.Ta6 Tb7 69. Rf6 Tb4 70.Td6 Ta4 71. Te6 Tb4 72.Rf7 Tb7 73. Te7 Tb1 74.Rg7. (1—0)

470/521. APĂRAREA CARO-KANN (19)

V. Smîslov — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.Cc3 d5 3.Cf3 Ng4 4.h3 Nf3 5.Df3 Cf6 6.d3 e6 7.a3! Ne7 8.g4!? Cfd7 9.d4 ↗ Cf8 10.Ne3 Cg6 11.Dg3 Nh4 12.Dh2 Cd7 13.0—0—0 Db8 (B 13...Da5!?) 14.f4 de4 15. Ce4 Cf6 16.Cf6 Nf6 17. Df2 Nh4 18.Df3 Ce7 19. Nd3 g6 20.f5! ± ef5 (VD) 21.Nf4! (→ M) Dd8 22.gf5 Dd5 23.Dg4 Nf6 24.The1 ± h5 25.Dg3 h4 26.Dg4 gf5 27.Nf5 Rf8 28.Ne4

Da2 (?!) 29.c3 Td8 30.Tf1! +— Cd5 31.Nd2 Td6 32. Dc8 Re7 33.Db7 Td7 34. Tde1! Da1 35.Nb1. (1—0)

471/522. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (20)

M. Botvinnik V. Smislov

1.c4 c5 2.Cf3 f5 (!? ; Tr 2...Cf6) **3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.g3 Ng7 6.Ng2 Cc6 7.Cb5 Cf6 8.C5c3 0—0 9.0—0 b6 10.b3 Nb7 11.Nb2 Tf7 12. Dd2 Df8 13.Ca3 Td8 14. Tad1 Ca5 15.Nb7 Cb7 16. Cab5 a6 17.Cd4** (B 17.Cc7 U C7d5) **Nh6 18.De2 f4 19.Cf3** (19.Ce4!) **d6 20. Cd4 Ta8 21.Cd5 Cd5 22. ed5 Tc8 23.Db1 De8 24. Na3 Cd8 25.De4 Dd7 26. Rg2 Dg4 27.f3** (B 27 h3) **Dh5 28.Ce6 Df5 29.Cd4?!** (Cra) **De4 30.fe4 fg3 31. Tf7 Rf7 32.hg3 Ng7 33. Nb2 b5 34.Td2 Re8 35.Rf2 Rd7 36.Cf3 Nb2 37.Tb2 Cf7 38.Re3 Tc3 39.Rd2 b4 40.Tb1 h5 41.a3 a5 42. ab4 ab4 43.Ta1! Ch6 44. Ta7 Re8 45.Ta8 Rf7 46. e5 de5 47.Cg5 Rg7 48.Ce6 Rh7.** (½—½)

472/523. APĂRAREA SICILIANĂ (21)

V. Smislov M. Botvinnik

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Cc6 dc6 7.Dd8 Rd8 8. Nc4 Re8 9.a4?! (9.Nf4) **e5 10.f4 Ne6! 11.Ne6 fe6 12. Tf1 Nh6 13.f5 Nc1 14. Tc1 Re7 15.Td1 gf5 16. ef5 Tad8 17.Td8 Td8 18. b3 Tg8 19.g3 h5 20.fe6 Re6 21.Tf2 h4 22.gh4 Th8 23.Cd1.** (½—½)

473/524. APĂRAREA OLANDEZĂ (22)

M. Botvinnik V. Smislov

1.d4 f5 2.g3 (2.e4!?) **Cf6 3.Ng2 e6 4.Cf3 Ne7 5.0—0 0—0 6.c4 c6 7.Cc3 d5 8. Ng5 Cbd7 9.e3 De8 10. Dc2 Rh8 11.Ce2 h6 12.Nf6**

Nf6! 13.cd5 cd5 14.Cf4 g5 15.Cd3 Tg8 16.Dc3 Ne7 17.Cfe5 Cf6 18.f3 Ne6 19. Cc5 Nc5 20.Dc5 (20...dc5!) Cd7 21.Cd7 Dd7 22.Tae1 Tg7 23.Tf2 b6 24.Dc3 Dd6 25.Tc2 (Ap) Nd7 (VD) 26.

b4? (26.e4! ±) h5! (→ Fr) 27.Rh1 (?!) h4 28.gh1 gh4 29.f4 Tag8 30.Nf3 Ne8! 31.Dd2 Dh6 32.De2 h3 33. Tec1 Tg2!! —+ 34.Ng2 Tg2 35.Df3 Dh4 36.b5 Nh5 37.Dg2 hg2 38.Rg1 c5. (0—1)

474/525. INDIANA REGELUI LA ALB (23)

V. Smîslov — M. Botvinnik

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.b4 b6 4.Nb2 Nb7 5.Ca3 Ng7 6.Ng2 0—0 7.0—0 d6 8.c4 c5 9.Cc2 Dc7 10.d3 Cbd7 11.e4 e6! 12.Ce3 Cg4 13. Ng7 Ce3 14.fe3 Rg7 15. Cg5 Tae8 16.a3 d5! 17. bc5 bc5 18.Db3 d4 19 ed4 cd4 20.c5 h6 21.Cf3 e5 22. Tac1 Nc6 23.Ch4 Tb8 24. Dd1 Dd8 25.Nh3 Cf6 26. Cf3 De7 27.Dc2 Tb7 28. Cd2 Tc7 29.Dc4 Ch7 30. Cf3 Tb8 31.Tf2 Cg5 32. Cg5 hg5 33.a4 Ne8 34.Ng4 a5 35.Nd1 Tbc8 36.Tfc2 Nd7 37.Ne2 Rg8 38.Rg2 Rg7 39.Rg1 Rf8 40.Nd1 Rg8 41.Db3. (½—½)

Cel de-al treilea meci al celor doi supermari maeştri sovietici a debutat surprinzător pentru mulţi specialişti ai şahului, cu trei victorii consecutive ale lui Botvinnik, handicap pe care Smîslov nu l-a mai putut remonta. În continuare, acesta a jucat cumva timorat de nescontata revenire în formă a adversarului său, care s-a dovedit a avea o pregătire excepţională şi o teribilă voinţă de a învinge, demonstrînd astfel că şi diferenţa de vîrstă poate fi învinsă.

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
BOTVINNIK	1	1	1	½	0	1	½	½	½	½	0	1
SMÎSLOV	0	0	0	½	1	0	½	½	½	½	1	0
Mutări	62	41	66	82	41	49	16	41	40	44	24	41

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Total
½	1	0	½	½	1	0	½	½	0	½	12½
½	0	1	½	½	0	1	½	½	1	½	10½
41	68	55	36	49	74	35	48	23	38	41	1055

Botvinnik a avut piesele albe în partidele cu soț.

În schimb, Smîslov nu a mai arătat aceeași siguranță în conducerea partidei, datorită căreia cîștigase meciul din 1957. Din păcate pentru romanticul Smîslov, laurii cununii sale au rămas verzi numai un an și 12 zile.

XXIII. M. TAL — M. BOTVINNIK
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.)

Moscova: 15 martie — 7 mai 1960

În timpul celor trei meciuri Botvinnik — Smîslov din perioada 1954—1958 și-a făcut intrarea în scena șahistă fiul unui medic din Riga, Mihail Tal (născut la 9.XI 1936) care, în numai patru ani, sărind din treaptă în treaptă pînă în vîrful piramidei șahiste, a obținut dreptul de a juca un meci pentru titlul suprem

cu Botvinnik, în urma cîștigării Turneului Candidaților din 1959.

De la genialul și misteriosul Morphy, nici un alt șahist de pe Terra nu a mai incitat într-o așa mare măsură curiozitatea și imaginația contemporanilor și n-a provocat atîtea discuții ca Mihail Tal. Jucător prin excelență ofensiv, un veritabli paradox în contextul școlii șahiste sovietice bazate pe riguroase principii științifice, el uimea prin spumoasele sale partide pigmentate cu sacrfiicii și lovituri tactice mai mult sau mai puțin corecte,dar teribil de spectaculoase.

Meciul Botvinnik — Tal a stîrnit în întreaga lume un interes enorm, deoarece de la mult discutata confruntare Lasker — Steinitz nu se mai întîlniseră doi adversari cu stiluri de joc atît de diametral opuse și cu o diferență de vîrstă atît de mare. Trebuie precizat că, în scurta sa careiră șahistă, Tal nu avusese încă ocazia să se confrunte cu Botvinik la tabla de șah.

475/526. APĂRAREA FRANCEZĂ (1)

M. Tal — **M. Botvinnik**

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6. bc3 Dc7 7.Dg4 f5 8.Dg3 Ce7?! (8...cd4) 9.Dg7 Tg8 10.Dh7 cd4 11.Rd1 Nd7 12.Dh5 Cg6 13.Ce2 d3 (?! ; 30′) 14.cd3 Na4 15.Re1 De5 16.Ng5 Cc6 17.d4 Dc7 18.h4 c5?! (18...Ce7) 19. Th3 Df7 20.de5 Cce5 21. Te3 Rd7 (VD) 22.Tb1 b6 ? (22...Nc6 ±) 23.Cf4 +− Tae8 24.Tb4! Nc6 25.Dd1! Cf4 26.Tf4 Cg6 27.Td4 Te3 28.fe3 Rc7 29.c4! dc4 30.Nc4 Dg7 31.Ng8 Dg8 32.h5. (1—0)

476/527. INDIANA REGELUI (2)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4.Cc3 ed5 5.cd5 d6 6. Cf3 g6 7.Ng5 Ng7 8.Cd2 h6 9.Nh4 g5 10.Ng3 Ch5 11.Cc4 (V 11.Da4) Cg3 12. hg3 0—0 13.e3 De7 14. Ne2 Td8 15.0—0 Cd7 16. a4 Ce5 = 17.Ce5 De5 18. a5! Tb8 19.Ta2 Nd7 20. Cb5 Nb5 21.Nb5 b6 22. a6 Tbc8 23.Dd3 Tc7 24.b3 Dc3 25.Dc3 Nc3 26.Tc2 Nf6 27.g4 Tc7 28.Tc1 Tc8 29.g3 Ng7 30.Td1 Tf8 31. Td3 Rh7 32.Rg2 Rg6 33. Td1 h5 34.gh5 Rh5 35.g4 Rg6 36.Tc2 Th8 37.Nd3 Rf6 38.Rg3 Tee8 39.Nb5 Te4 40.Tc4 Tc4 41.bc4 Re7 42.Na4 Ne5 43.Rf3 (43.f4!?) Th4 44.Tg1 f5. (½—½)

477/528. APĂRAREA CARO-KANN (3)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.Cc3 d5 3.Cf3 Ng4 4.h3 Nf3 5.gf3?! (Tr 5.Df3) e6! 6.d4 Cd7 7.Nf4 Nb4 8.h4 (8.a3!?) Cgf6 9. e5? (9.a3) Ch5 10.Ng5 Da5 11.Nd2 Db6 12.a3 Ne7 13. Ne3 g6 ∓ 14.Ca4 Dd8 15. Dd2! Cg7 16.Ng5 h6! 17. Nh6 Cf5 18.Nf4 Th4 19. Th4 Ch4 20.0—0—0 b5! 21.Cc5 Cc5 22.dc5 Nc5 23. Ne2 Ne7 24.Rb1 Dc7 25. Th1 0—0—0 26.Ng3 Cf5 (Crn ; Ş —+) · 27.Th7 Tf8? (27...Nc5) 28.Nf4 Dd8 29.Nd3 Th8 30.Th8 Dh8 31.Da5!! = Dh1 32.Ra2 Df3 33.Da6 Rb8 34.Dc6 Df4 35.Nb5 De5 36.De8 Rb7 37.Dc6 Rb8. (½—½)

478/529. INDIANA NIMZOVICI (4)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 0—0 6.f3 d5 7.cd5 ed5 8.e3 Nf5 (B 8...Ch5) 9.Ce2 Cd7 10. Cg3 Ng6 11.Nd3 c5 12. 0—0 Te8 13.Te1 Dc7 14. Ng6 hg6 15.e4 cd4 16.cd4 Tac8 17.Ng5 De2 18.Nf6 Dd1 19.Ted1 Cf6 20.e5 Ch5 21.Ce2 (V 21.Ch5) Tc2 22.Rf1 g5 23.Tdc1 Tec8 24. g3 f6 25.Tc2 Tc2 26.Tb1 b6 27.Tb5 fe5 28.de5 Tc5 29.Cd4 Rf7 30.Re2? (Cra ; 30.f4! ±) g6 31.Rd3 Cg7

32.Tb1 Ta5 33.Cc2 Ce6 34. Tb4 Tc5 35.h4 gh4 36. Th4 d4 = 37.Cd4 Te5 38. Ce6 Re6 39.a4 Tg5 40.Te4 Rf6. (½—½)

479/530. APĂRAREA CARO-KANN (5)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.C1e2 e6 7.h4 h6 8.Cf4 Nh7 9.Nc4 Cf6 10.De2 Nd6! 11.Ne3 Cbd7 12. Chg5 Ch5 13.Ch5 Tg8 14. g4 (B 14.0—0—0) Dc7! 15. g5 Ng6! 16.0—0—0 0—0—0 17.Cg3 hg5 18. Ng5 Nf4 19.Nf4 Df4 20. De3 Dh6 21.Nd3 Nd3 22. Td3 Cb6 23.Dh6 gh6 24. Tf3 f5 25.Te1 Td6 26.c3 Tg4 27.Ce2 Cd5 28.Th1 Td8 29.Tg3 Tg3 30.fg3 Tg8 31.Rd2 (V 31.Tf1) Tg4 32.Re1 Rd7 33.Rf2 Te4 34.Te1 Rd6 35.Cc1 Te1 36.Re1 c5 37.Re2 cd4 38.cd4 Cf6 39.Rd3 Ch5 40.Ce2 e5 41.a4 Cf6 42. de5 Re5 43.b4. (½—½)

480/531. INDIANA REGELUI (6)

M. Botvinnik — M. Tal

1.c4 Cf6 2.Cf3 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.d4 d6 6.Cc3 Cbd7 7.0—0 e5 8.e4 c6 9.h3 Db6 10.d5 cd5 11. cd5 Cc5 12.Ce1 Nd7 13. Cd3 Cd3 14.Dd3 Tfc8 15. Tb1 Ch5 16.Ne3 Db4 17. De2 Tc4 18.Tfc1 Tac8 ↗ 19.Rh2 f5! 20.ef5 Nf5 21. Ta1 (VD) Cf4 22.gf4 ef4

23.Nd2 Db2?! (23...Ne5) 24.Tab1! f3! 25.Tb2? (25. Nf3 etc. =) fe2 26.Tb3 Td4! —+ 27.Ne1 Ne5 28. Rg1 Nf4 29.Ce2 Tc1 30. Cd4 Te1 31.Nf1 Ne4 32. Ce2 Ne5 33.f4 Nf6 34.Tb7 Nd5 35.Tc7 Na2 36.Ta7 Nc4 37.Ta8 Rf7 38.Ta7 Re6 39.Ta3 d5 40.Rf2 Nh4

41.Rg2 Rd6 42.Cg3 Ng3 43. Nc4 dc4 44.Rg3 Rd5 45. Ta7 c3 46.Tc7 Rd4. (0—1)

481/532. APĂRAREA CARO-KANN (7)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.C1e2 Cd7 7.h4 h6 8.Cf4 Nh7 9.Nc4 e5 10.De2 De7 11.de5 De5 12.Ne3 Nc5 13.Nc5 De2 14.Re2 Cc5 15.Te1 Cf6 16.b4 Ccd7 17. Rf1 Rf8 18.Nb3 g5 (Ap) 19.hg5 hg5 20.Ch3 Tg8 21. Ted1 a5 22.ba5 Ta5 23. Td6 Re7 24.Tad1 Te5?! (24...Cc5) 25.Ch5! Ng6? (25...Te8) 26.Td7! Cd7 27. Td7 Rd7 28.Cf6 Rd6 29. Cg8 Tc5 30.Ch6 f6 31.Cg4 Nc2 32.Cf6 Nb3 33.ab3 Tb5 34.Cg5! Tb3 35.f4 Tb1 36.Re2 Tb2 37.Rf3 Tb3 38.Rg4 Tb2 39.g3 b5 40.Cfe4 Rd5 41.f5 b4 42. f6 Ta2 43.f7 Ta8 44.Ch7! b3 45.Cd2 b2 46.Rf3 Rd4 47.Re2 c5 48.f8D Tf8 49. Cf8 c4 50.Ce6 Rd5 51.Cf4 Rd4 52.Cb1. (1—0)

482/533. INDIANA REGELUI (8)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 c5 4.d5 ed5 5.cd5 g6 6. Cc3 Ng7 7.Ng5 0—0 8.e3 Te8 9.Cd2 d6 10.Ne2 a6 11.a4 Cbd7 12.0—0 Dc7 13.Dc2 Cb6 14.Nf3 (Ap) c4 (∅ ?!) 15.Nf6! ± Nf6 16.a5 Cd7 17.Ce4! Ne5 18. Dc4! Dd8 19.Da2 f5 (B 19...b5) 20.Cc3 g5 21.Cc4 g4 22.Ne2 Df6 23.Ca4 Rh8 24.g3 h5 25.f4! Nd4 26.Da3 Tb8 27.Cab6? (Cra ; 27.ed4 ; 27.Td1) h4 28. Tad1 Nb6 29.ab6 Cc5 30. gh4 Nd7 31.Dc3 Dc3 32. bc3 Nb5 33.Tfe1 Ce4 34. Tc1 Tbc8 35.Ca5 Ne2 36. Te2 Cc3 37.Tc3 Tc3 38. Cb7 Tee3 39.Te3 Te3 40. Cd6 Td3 41.Cf7. (1—0)

483/534. APĂRAREA CARO-KANN (9)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.C1e2 Cf6 7.h4 h6 8.Cf4 Nh7 9.Nc4 e6 10.0—0 Nd6

11.Ce6!? fe6 12.Ne6 Dc7 13.Te1 Cbd7 14.Ng8 Rf8 15.Nh7 Th7 16.Cf5 g6! (40') 17.Nh6 Rg8 18.Cd6 Dd6 19.Ng5 ± Te7 20. Dd3 (B 20.Te7) Rg7 21. Dg3!?! Te1 22.Te1 Dg3 23.fg3 (VD) Tf8! 24.c4

Cg4 25.d5 cd5 26.cd5 Cdf6 27.d6 Tf7 28.Tc1 Td7 29.Tc7 Rf7 30.Nf6 Cf6 31.Rf2 Re6 32.Td7 Rd7 33.Rf3 Rd6 ∓ 34.Rf4 Re6 35.g4 Cd5 36.Re4 Cf6 37.Rf4 Cd5 38.Re4 Cb4 —+ 39.a3 Cc6 40.h5 g5 41.h6 Rf6! 42.Rd5 Rg6 43. Re6 Ca5 44.a4 Cb3 (V 44...b5 —+) 45.Rd6 a5 46.Rd5 Rh6 47.Rc4 Cc1 48.Rb5 Cd3 49.b3 Cc1 50. Ra5 Cb3 51.Rb4 Cc1 52. Rc3 Rg6 53.Rc2 Ce2 54. Rd3 Cc1 55.Rc2 Ce2 56. Rd3 Cf4 57.Rc4 Rf6 58.g3 Ce2. (0—1)

484/535. INDIANA REGELUI (10)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6. Ne3 e5 7.d5 c6 8.Dd2 cd5 9.cd5 a6 10.g4 Cbd7 11. Cge2 h5 12.Ng5?! (12.h3) hg4 13.fg4 Cc5 14.Cg3! (32') Ng4 15.b4 Ccd7 16. h3 Nf3 17.Th2 a5 18.b5? (18.De3) Db6 19.Df2 Df2 20.Tf2 Nh5 21.b6! Tfc8 22.Cb5 Ce8 23.Ch5?! (23 Tb1) gh5 24.Ne3 Cc5 25. Nc5 Tc5 26.Nd3 Tac8 27. Re2 Tc1 28.Tc1 Tc1 29. Tf1 Tc5 30.Tb1 Nf6 31. Ca3 Nd8 32.Cc4 f5! 33.Ce3 fe4! 34.Ne4 Rh8! 35.Rd3 Cf6 36.Ng2 Rg8 37.a4 Ne7 38.Nf3? (Cra ; 38.Ne4) Nf8 39.Tg1 Rh7 40.Ne4 Ce4 41.Re4 Nh6 42.Cf5 Tc4 43.Rd3 Ta4 44.Cd6 Td4 45.Re2 Td5 46.Ce4 Rh8 47.Cf6 Td2 48.Rf3 Td8 49.Tg6 a4 = 50.Th6 Rg7 51.Th7 Rf6 52.Tb7 Td3 53.Rg2 Tb3 54.Ta7 a3 55. b7 Rf5 56.Ta3 Tb7 57.Ta4 Tb2 58.Rf3 Tb3 59.Rg2 Te3 60.Th4. (½—½)

485/536. DESCHIDEREA RETI (11)

M. Tal — M. Botvinnik

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.0—0 0—0 5.c4 c6 6.b3 Ce4 7.d4 d5 8.Nb2 Ne6 9.Cbd2 Cd2 10.Dd2 Ca6 11.Tac1 Dd6 12.Ce5 Tfd8 13.Tfd1 Tac8 14.Da5 dc4 15.Cc4 Dc7 16.De1 Db8 17.e4 Nc4 18.Tc4 Cc7 19.Nh3 e6 20.Nc1 Da8 21. Ng5 Te8 22.Dd2 f5 23. Nh6 (?!) Nh6 24.Dh6 Te7 25.Te1 Tf8 26.Tc5 Dd8 27. Te5 Tg7 28.Dd2 Dd6 29. Nf1 Td7 30.ef5 Tf5 31. T5e4 Tf6? (Crn ; 31...Td5 =) 32.h4 Rg7 33.h5 gh5 (VD) 34.Th4 Rg8 35.Nd3

Tg7 36.Te5 Tff7 37.Dh6 De7 38.Teh5 Cd5 39.Dd2 Cf6 40.Th6 ± Dd6 41.Tf4 Df8 42.De3 Cd5 43.Tf7 Df7 44.De5 Cc7 45.Dc5! Df3 46.Nh7! Th7 47.Dg5 Rh8 48.Dd8 Rg7 49.Th7 Rh7 50.Dc7 Rg6 51.Db7 De4 52.Da6! +— Db1 53. Rg2 De4 54.Rf1 Db1 55. Re2 Dc2 56.Rf3 Df5 57. Re3 Dg5 58.Re2 Dh5 59. Rd2 Rf6 60.Dc6 Da5 61. Dc3 Da2 62.Re3 Rf7 63. d5 ed5 64.Dc7 Re6 65.Dc6 Re7 66.Dd5 Da1 67.De4 Rf7 68.Rf4 Dc1 69.Rg4 Da1 70.Dd5 Rf8 71.Rf5 Db1 72.Rf6. (1—0)

486/537. GAMBITUL DAMEI (12)

M. Botvinnik — M. Tal

1.c4 Cf6 2.d4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 c5 5.e3 Cc6 6.a3 Nd6 7.dc5 Nc5 8.b4 Nd6 9.Nb2 0—0 10.cd5 ed5 11. Cb5 Nb8 12.Ne2 a5 13. ba5 Ca5 14.0—0 Ta6!? 15. Ne5 (15.Cbd4!?) Ne5 → 16.Ce5 Te8 17.Cd3 Ce4 18.Cf4 Te5 19.Tc1 Th6 20. Cd4 Cc6 21.g3 (21.Cf3!?) g5! 22.Cd3 Te8 23.Ng4 Ng4 24.Dg4 Cd4 25.ed4 = Df6 → 26.Ce5 Cd2 27. Td1 (27.h4!? ; 27.f4!?) Te5 (?!) 28.Td2 (Cra ; 28.

Tc8! etc. Ş +—) Te4 29. Dc8 Rg7 30.Db7 De6! 31. Tf1?! (31.Db1!) Te1? (31... The4! etc. —+) 32.Db5 Dh3 33.f3 De6? (33...Tb6! ∓ Ş —+) 34.Tf2 Tf6 35. Te1 De1 36.Rg2 g4 37. Dd3 h5 38.Tf1 De6 39.fg4 Tf1 40.Rf1 hg4 41.a4?! (B 41.Rg2) Db6 42.Rf2 Db4 (42...Db2 =) 43.Re3 Da4 44.Rf4 Da2 45.De3 Dh2 46.De5 Rf8 47.Dd6 Rg7 48.Dd5 Df2 49.Rg4 f5 50. Rg5 Dg3 51.Rf5 Dg6 52. Rf4 Df6 53.Re3 Rf8 54. Rd3 Df1 55.Re4 Dg2 56. Re5 Dg5 57.Re6 De7 58. Rf5 De7 59.Da8 Re7 60. De4 Rd8 61.Dh4 Rc8 62. Dh8 Rb7 63.De5 Df7 64. Re4 Dg6 65.Df5 Dd6 66. Df7 Rc8 67.Df5 Rd8 68. Da5 Re8 69.d5 Rd7 70. Da7 Rd8 71.Da8 Rd7 72. Rf5 Re7. (½—½)

487/538. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (13)

M. Tal — M. Botvinnik

1.c4 c5 2.Cf3 Cf6 3.g3 b6 4.Ng2 Nb7 5.0—0 g6! 6.d4 cd4 7.Dd4 Ng7 8.Cc3 Cc6 9.Dh4 h6! 10.Cd5 e6 11.Cf6 Df6 12.Df6 Nf6 13. Tb1 Ca5 14.b3 Ne4 15. Nb2! (F =) Nb2 16.Tb2. (½—½)

488/539. INDIANA NIMZOVICI (14)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 Ce4 6.Ch3 c5! 7.e3 Da5 8.Nd2 cd4 9.cd4 Cd2 10.Dd2 Dd2 11.Rd2 b6 = 12.Nd3 Na6 13.Thc1 Cc6 14.Tab1 Re7 15.c5 Nd3 16.Rd3 Tab8 17.Tb5 bc5 18.Tcc5 a6 19. Tb8 Tb8 20.Rc2 Tc8 21. Cf4 d6 22.Tc3 g5. (½—½)

489/540. APĂRAREA CARO-KANN (15)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.Nc4 e6 7.C1e2 Nd6 8.h4 h6 9.Cf4 Nf4! 10.Nf4 Cf6 11.Dd2 Cbd7 12.0—0—0 Cd5 13.Tde1 C7b6 14.Nb3 Cf4 15.Df4 Cd5 16.De5 0—0 17.Ce4 Db8 18.Cd6! Td8 19.Cc4 Cb6 20.Db8 Tab8 21.Ce5! Nh7 (VD)

22.Th3! Cd7! 23.c3 Ce5 24.Te5 b6 25.The3 Tbc8 26.Nc4 Tc7 27.b4 Rf8 28.g4 Ng8! 29.Nb3 Nh7 (B 29...c5) 30.f4 Ng8 31.Rb2 Nh7 32.h5 Tdc8 33.Nc2 Ng8 34.g5 f6 35.T5e4 c5 36.Nb3 cb4 37.cb4 hg5 38.fg5 fg5 39.Tg3 Tf7 40.Tg5 Tf2 41.Ra3 Tc7. (½—½)

490/541. INDIANA NIMZOVICI (16)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 Ce4 6.Dc2 f5 7.Ch3 (!?) d6 8.f3 Cf6 9.e4 fe4 10.fe4 e5 11.Cf2 0—0 12.Ne2 c5 13.de5 de5 14.0—0 Cc6 15.Ng5 De8 16.Cd1 Dg6 17.Nf6 Tf6 18.Ce3 Tf1 19.Tf1 Ne6 20.Dd3 Td8 21.Cd5 ∞ Tf8 22.Cc7! Tf1 23.Nf1 Df7 24.Dd6! Nc8 25.Ca6 Df4 26.Dd5 Rh8 27.Dc5 Ne6! (W) 28.Cc7 Ng8 29.Df2 De4 30.Ce8 Dg6 31.Df8 e4 = 32.Cd6 (Cra) Ce5 33.c5! Cd3 (Crn) 34.Cf5 Ce5 35.Ce7 Df7 36.Df7 Nf7 37.Rf2 Nc4! 38.Nc4 = Cc4 39.c6 bc6 40.Cc6 a5 41.a4. (½—½)

491/542. APĂRAREA CARO-KANN (17)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.Nc4 e6 7.C1e2 Cf6 8.Cf4 Nd6 9.Cg6 hg6 10.Ng5 Cbd7 11.0—0 Da5 12.f4 (?!) 0—0—0 13.a3 Dc7 14.b4 (?!) Cb6 15.Ne2 Ne7 16.Dd3 Cd5 17.Ne7 De7 18.c4 Cf6 19.Tab1 Dd7 20.Tbd1 Rb8 21.Db3 Dc7 22.a4 Th4 23.a5 Cc8 24.De3 Ce7 25.Db3 Thh8 (B 25...Td7) 26.b5 cb5 27.Db5 a6 28.Db2 Td7 29.c5 Ra8 30.Nf3 Cc6 31.Nc6 Dc6 32.Tf3 Da4 (Crn) 33.Tfd3 Tc8 (VD) 34.Tb1 Da5 35.Tb3 Dc7 36.Da3 Ra7?! (36...Dd8) 37.Tb6 Df4 38.

Ce2 De4 39.Db3 = Dd5?? (39...Ra8! Ş —+) 40.Ta6 Rb8 41.Da4. (1—0)

492/543 INDIANA NIMZOVICI (18)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 Ce4 6.Dc2 f5 7.Ch3 0—0 8.f3 Cf6 9.c5 b6 10.cb6 cb6 11. e3 Dc7 12.Nd2 Ce8!? 13. c4 Na6 14.Tc1 Cd6 15.Da4 Dc6 16.Dc6 = Cc6 17.Nb4 Cb4 18.ab4 Nc4 (F) 19. Nc4 Tfc8 20.Ne6 de6 21. Re2 Rf7 22.Cf4 a5 23.ba5 ba5 24.Rd3 a4 25.Tc8 Tc8 26.Ta1 Cc4 27.Tb1 a3? (27...Tc7) 28.Tb7 (Ap) Rf6 29.Ta7 g5 (?!) 30.Ch5 Rg6 31.g4! ± Cb2 32.Rd2 Cc4 33.Rd3 Cb2 34.Rd2 Cc4 35. Re2 Tc6 36.h3 (?! ; 36.e4) e5 37.de5 (B 37.d5) fg4 38.hg4 Ce5 39.Ta3 Tc2 40. Rf1 ∞ Rf7 41.e4 Td2 42. Re1 Tg2 43.Tb3 Re7 44. Cg7 Cf3 = 45.Tf3 Tg4 46.Cf5 Re6 47.Cg3 h5 48. Ch5 Te4 = 49.Rf2 Re5 50.Rg3 Th4 51.Cg7 Tf4 52.Ta3 Td4 53.Ta6 Td6 54.Ta7 Td4 55.Tc7 Tf4 56.Te7 Rf6 57.Ta7 Te4 58.Ch5 Rg6 59.Rf3 Tb4 60.Cg3 Tf4 61.Re3 Tf7 62.Ta5 Tf6 63.Ce1 Tf5 64.Ta6 Rg7 65.Cg3 Te5 66.Rd4 Tb5 67.Re4 Rf7 68.Cf5 Tb4 69.Cd4 Tb1 70.Cf3 Tb4 71.Cd4 Tb1 72.Cc6 Rg6 73.Ce5 Rh5 74.Ta5 Te1 75.Rf3 Tf1 76.Rg3 Tf5. (½—½)

493/544. APĂRAREA OLANDEZĂ (19)

M. Tal — M. Botvinnik

1.c4 f5 2.Cf3 Cf6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.d4 d6 6.

Cc3 e6 (6...0—0!?) 7.0—0 0—0 8.Dc2 Cc6 9.Td1 De7 10.Tb1 a5 11.a3 Cd8 12. e4 fe4 13.Ce4 Ce4 14.De4 (Ad) Cf7 15.Nh3 Df6 16. Nd2 d5 17.De2 dc4 18.Nf4 Cd6 (B 18...b5) 19.Cg5 Te8 20.Ng2 Ta6 21.Ce4 Ce4 22.Ne4 b5 23.b3! ± (VD) cb3 24.Db5 Tf8 25.

Db3 Tb6 26.De3 Tb1 27. Nb1 Nb7 28.Na2 Nd5 29. Nd5 ± ed5 30.Nc7 (Am) a4 31.Td3 Df5 32.Ne5 Nh6 33.De2 Tc8?! (33...De4) 34.Tf3 Dh3 35.Nc7! Nf8 36.Db5! +— De6 37.Ne5 De6 38.Da5 Ta8 39.Dd2 Tc8 40.Rg2 Dd7 41.h4 Dg4. (1—0)

494/545. INDIANA NIMZOVICI (20)

M. Botvinnik — M. Tal

1.c4 Cf6 2.d4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 Ce4 6.e3 f5 7.Dh5 g6 8.Dh6 d6 9.f3 Cf6 10.e4 e5 11. Ng5 De7 12.Nd3 Tf8 13. Ce2 Df7 14.Dh4 fe4 15. fe4 Cg4 16.h3 Df2 17.Rd2 Dh4 18.Nh4 Cf2 19.Thf1 Cd3 20.Tf8 Rf8 21.Rd3 Ne6 22.Cg3 Cd7 23.Cf1 a6 24.Nf2 Rg7 25.Cd2 Tf8 26.Ne3 b6 27.Tb1 Cf6. (½—½)

495/546. INDIANA DAMEI (21)

M. Tal — M. Botvinnik

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.0—0 0—0 7.Cc3 Ce4 8. Dc2 Cc3 9.Dc3 f5 10.b3 Nf6 11.Nb2 d6 12.Tad1 De7 13.Ce1 Ng2 14.Cg2 Cc6 15.Df3 Dd7 16.Cf4 Tae8 17.d5 Cd8. (½—½)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
TAL	1	½	½	½	½	1	1	0	0	½	1
BOTVINNIK	0	½	½	½	½	0	0	1	1	½	0
Mutări	32	44	37	40	43	46	52	41	58	60	72

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	Total
½	½	½	½	½	1	½	1	½	½	12½
½	½	½	½	½	0	½	0	½	½	8½
72	16	22	41	41	41	76	41	27	17	919

Tal a jucat cu piesele albe în partidele fără soț.

Fără a intra în amănuntele partidelor jucate, cert este că motivul principal care a determinat victoria lui Tal a fost criza de timp care s-ar putea spune că a fost al doilea adversar al lui Botvinnik. Este clar însă că această teribilă boală șahistă nu s-a instalat întîmplător în jocul fostului deținător al titlului, ci a fost provocată de marea putere de calcul a noului campion mondial care, prin combinațiile sale de o deosebită îndrăzneală, a pus adversarului probleme greu de rezolvat în limita timpului de gîndire regulamentar.

Din analiza partidelor s-a constatat totuși că Botvinnik a jucat sub posibilitățile sale psihofizice, comițînd prea multe greșeli pentru un singur meci.

La conferința de presă ținută imediat după încheierea celei de-a 21-a partide, cel mai tînăr campion mondial din istoria șahului mărturisea : „Sînt fericit că am avut ocazia să joc un meci cu unul dintre cei mai remarcabili șahiști ai timpului nostru,

liderul recunoscut al școlii sahiste sovietice Mihail Botvinnik"

În legătură cu stilul de joc al „uraganului din Riga", cronicarul „Revistei (Române) de Șah" conchidea în nr. 6 din 1960 : „Victoria lui Tal a fost pe deplin meritată. În lupta grea pe care a avut-o de susținut cu Botvinnik el a demonstrat în mod convingător că în condițiile jocului de concurs elementul tactic joacă un rol foarte important, că loviturile combinative, capacitatea de a crea poziții în care acestea sînt posibile constituie o strategie în sine și încă una foarte eficace. Botvinnik a fost învins de un jucător mai abil, mai talentat din punct de vedere tactic, un jucător a cărui concepție despre șah este poate mai puțin științifică, dar în același timp mai puțin rigidă, mai apropiată de aspectul sportiv".

XXIV. M. BOTVINNIK — M. TAL
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.)

Moscova : 15 martie — 12 mai 1961

Fără îndoială, rezultatul primului meci cu Tal l-a afectat în mod deosebit pe Botvinnik care, cu obiectivitatea și simțul autocritic ce-i sînt caracteristice, a analizat partidele jucate, greșelile făcute și mai ales cauzele lor. Ținînd seama de învățămintele trase, s-a decis să solicite revanșa, pentru care a efectuat, în cel mai strict secret, un antrenament tehnic la tabla de șah și o pregătire psihofizică timp de circa patru luni, prezentîndu-se la meci total revigorat și decis să recupereze titlul pierdut.

Tal însă, mai popular ca oricînd trăia din plin euforia victoriei, participînd la serbări date în onoarea

sa, încheiate cu simultane și blitzuri interminabile. El și-a neglijat în mare măsură pregătirea șahistă, considerînd, ca și Smîslov în 1957, că Botvinnik este un șahist terminat iremediabil.

Sub aceste auspicii a început meciul-revanșă.

496/547. INDIANA NIMZOVICI (1)

M. Botvinnik — M. Tal

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 d5 6.a3 dc4! 7.Nc4 Nd6 8. Cf3 Cc6 9.Cb5!? e5 10. Cd6 Dd6 11.de5 Dd1 12. Rd1 Cg4 13.Re2 Cce5 14. Nd5 c6 (V 14...Td8) 15. Ne4 Ne6 (15...b6!?!) 16. Cd2 Tad8 17.h3 Cf6 18. Nc2 Td7 19.b3 Tfd8 20. Td1 Cd3 21.Nd3 ± Td3 22.Nb2 T3d7?! (22...c5!) 23.Nf6 gf6 24.b4! Nf5 25. Cb3 Nd3 26.Re1 b6 27. Tac1 Ne4 (VD) 28.f3?!

(28.Td7) Td1 29.Td1 ± Td1 30.Rd1 Nd5? (30... Nf5) 31.Cd4! +— c5 32. bc5 bc5 33.Cb5 a6 34.Cc7 Nc4 35.Ce8! f5 36.h4 Rf8 37.Cd6 Nf1 38.g3 Re7 39. Cf5 Re6 40.e4 Re5 41.Rd2. (1—0)

497/548. APĂRAREA CARO-KANN (2)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.Nc4 e6 7.C1e2 Cf6 8.Cf4 Nd6 9.0—0 Cd5! 10.Cgh5 (10.Cd3) 0—0 11.Nb3 Cd7 12.Cg6 hg6 13.Cg3 Dh4 ∓ 14.Dd3 Tad8?! (14...C7f6) 15.Te1 C7f6 16.h3! Nf4 17.c3 (17.Ce4!?) b6 18.Df3 Nc1 19.Tac1 Df4 20.De2 c5 21.Tcd1 Dc7 22.dc5 bc5 (V 22...Dc5) 23.Ce4 Ce4 24.De4 Cf6 (24... Cb6!?) 25.De2 Td1 26. Td1 Td8 27.Td8 Dd8 ∓

(Ş =) 28.Nc4 Db8 29.Dd2 Dc7 30.Nf1 Rf8 (Crn) 31. b4 cb4 32.cb4 Cd5 33.a3 Dc3 34.Dg5 Df6?! (34... f6! =) 35.Dg3 Df4 36. Dd3 Dc1 37.a4 Rg8? (37... Dc3!) 38.a5 ± De1 39. Dd4 a6 40.b5 ab5 41.a6 Da5 42.a7 b4 43.Nc4 f6? (43...Cc7! Ş =) 44.Nb5 b3? (43...Cc7) 45.Da4. (1—0)

498/549. INDIANA NIMZOVICI (3)

M. Botvinnik M. Tal

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 d5 6.a3 dc4 7.Nc4 Nd6 8.Cf3 Cc6 9.b4 e5 10.Nb2 Ng4 11.d5 Ce7 12.h3 Nd7 (12... Nf5!?) **13.Cg5! Cg6?** (13... h6 ±) **14.Ce6! fe6 15.de6 Rh8 16.ed7 Dd7 17.0—0 Df5 18.Cd5!** (Ap) **Cg8?!** (18...Tad8) **19.Dg4 De2 20. De2 Df5 21.Dg4 De2 22. De2 Df5 23.e4 Dd7 24. Tad1 Tad8 25.Dg4 De8 26.g3! Ch6 27.Dh5 Cg8 28.De2 C6e7 29.Ce3 Ch6** (VD) **30.Cg1 ± Cg4 31. hg4 Cc6 32.Rg2 Ne7 33.**

Nd5 Cd1 34.Nd4 ed1 35. Nc4 c5?! (35...g6) **36.b5 Nf6 37.f4 +— d3 38.Td3 Td3 39.Nd3 Nd4 40.e5 g6 41.Th1 Rg7 42.De1 b6 43. Nc4.** (1—0)

499/550. APĂRAREA CARO-KANN (4)

M. Tal M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 c5 (Tr 3...Nf5) **4.dc5 e6 5. Cc3** (5.Dg4!) **Cc6 6.Nf4 Cge7 7.Cf3 Cg6 8.Ne3 Cge5 9.Ce5 Ce5 10.Dh5 Cc6 11.0—0—0** (Ad) **Ne7 12.f4 g6 13.Dh6 Nf8 14. Dg5 Dg5 15.fg5 a6 16. Ca4 Nd7 17.Nf4 h6! 18. Cb6 Td8 19.Nc7 hg5 20. c4 d4 21.b4 Ng7 22.Nd8?!** (B 22.b5) **Rd8 ↗ 23.b5 Cb8 24.Ne2 f5!** (Ş —+) **25.Nf3 ab5 26.cb5 Nb5**

27.Nb7 Rc7 28.a4 (Cra) Na4 29.Ca4 Rb7 —+ 30. Rd2 Cd7 31.Tb1 Rc6 32. Thc1 Ne5? (32...Th2 —+) 33.Rd3 Ta8?! (33...Nc7 —+) 34.Tb6! = Cb6 35. cb6 Rd7 36.Cc5 Re7 37. Te1 Ta3 38.Rc4 Tc3 39. Rb5 Te3 40.Ta1 Nh2 41. Ta7 Rc8. (½—½)

500/551. INDIANA NIMZOVICI (5)

M. Botvinnik — M. Tal

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 d5 6.a3 dc4 7.Nc4 Nd6 8.Cf3 Ce6 9.b4 e5 10.Nb2 Ng4 11.de5 Ce5 12.Ne2 De7 13. Cb5!? Tfd8 14.Dc2 a6 15. Cd6 cd6 16.Dd1 Tac8 ∞ 17.0—0 Ce4 18.Cd4 Ne2 19.De2 Cc4 20.Tac1 d5 21. Dg4! Dd7 22.Dd7 Td7 (X d5) 23.Tc2 Ced6 24.Td1 Tdd8?! (B 24...Tdc7) 25. Cb3 Cb2 26.Tb2 Cc4 27. Ta2 b6 28.Rf1 f6?! (B 28...Rf8) 29.a4 Ce5 30.b5 Tc3 (Crn) 31.Cd4 Ta8 32. Tda1! ± a5 33.Td1 Tac8? (33...Cd3) 34.Cf5 T8c7 35. Td5 Rf7 36.Td1 Re6 37. Cd4 Rf7 38.Re2 T7c4 39. h3 Tb4 40.Cc2 Tbc4 41.

Td2 (VD) Re7 42.Cd4 g6 43.Td1?! (43.Ta1!) Cd7 44.Cc6 Re8 45.Td6 Tc2 46.Tc2 Tc2 47.Rf3 Ta2 48. Te6 Rf8 49.Td6 Re8 50. Te6 Rf8 51.Rg3! Ta4 52. Te7 Cc5 53.Th7 Ce4 54. Rh2 Cd6 55.Th8?! (55. Td7) Rf7 56.Tb8 Cc4 57. Tc8 Cd2 58.g4 Ta2 59. Tb8 Ce4! 60.Tb6 Tf2 61. Rg1 Tb2 62.Ca5 Cd2 = 63.Cc6 Cc4 64.Tb7 Re6 65.h4 Rd5 66.Td7 Rc5 67. Td3 Rb5 68.Cd4 Rc5 69. Cf3 Te2 70.h5 gh5 71.gh5 Ce3 72.h6 Tg2 73.Rh1 Tg6. (½—½)

501/552. APĂRAREA CARO-KANN (6)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.dc5 e6 5.Dg4 Cd7 6.Cf3

Ce7 7.Ng5 h6 8.Ne7 De7 9.Cc3 Dc5 10.0—0—0 a6 11.Rb1 Cb6 12.Cd4 Nd7 13.h4 0—0—0 (B 13...Dc7) 14.Th3! Rb8 15.f4 (B 15. Tf3) Tc8 16.h5 Tg8 17.Cb3 Dc7 18.Nd3 Cc4 19.Nc4 Dc4 20.Cd4 Ne7 21.Thd3 Dc7 22.De2 Db6 23.Dg4 Dc7 24.De2 Db6 25.Dg4 Dc7. Triplă repetare a aceleeași poziții. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

502/553. INDIANA NIMZOVICI (7)

M. Botvinnik M. Tal

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 b6 6. f3 Na6 (V 6...d5) 7.e4 d5 8.cd5! Nf1 9.Rf1 ed5 10. Ng5! ± h6 11.Da4 c6?! (11...Dd7) 12.Nh4 de4 13. Te1 g5 14.Nf2 ± De7 15. Ce2 b5 16.Dc2 Da3? (16... e3) 17.h4 gh4?! (17...Tg8) 18.Nh4 Cbd7 19.Cg3 0—0—0 20.Ce4! The8 21. Rf2! +— Ce4 22.fe4 f6 23.Ta1 De7 24.Ta7 De4 25. De4 Te4 26.Ta8 Cb8 27. Ng3 Rb7 28.Tha1 Tc8 29. T8a7 Rb6 30.Nb8 b4 31. Nd6 b3 32.Nc5 Rb5 33. Ta4. (1—0)

503/554. APĂRAREA CARO-KANN (8)

M. Tal M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.dc5 e6 5.Dg4 Cc6 6.Cf3 Dc7 7.Nb5 Nd7 8.Nc6 Dc6 9.Ne3 Ch6!? 10.Nh6 gh6 11.Cbd2 Dc5 12.c4! (→ M) 0—0—0 13.0—0 Rb8 14. Tfd1 (VD) Db6? (14...Ne7)

15.Dh4! ± a5?! (15...Tg8) 16.Tac1 Tg8 17.Cb3! a4?! (17...Tc8 Ş =) 18.c5! Dc7 19.Cbd4 Tc8 20.b4 ab3 21. ab3 ± Dd8 22.Dd8 Tcd8 23.b4 Tg4 24.b5 Tc8 25. c6! +— Ne8 26.Tc2 Ng7 27.Ta1 Ne5 28.Ce5 Td4 29.Cd7! (1—0)

504/555. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (9)

M. Botvinnik — M. Tal

1.c4 Cf6 2.Cc3 c5 3.g3 c6 4.Cf3! e4 5.Cd4 d5 6. cd5 Db6?! (Nt ; Tr 6...cd5) 7.Cb3! cd5 8.Ng2 a5 9.d3 a4 10.Ne3! (Ad) Db4 11. Cd4 a3 12.Cc2! Db2 13. Nd4! Nb4 14.Cb4 Db4 15. Nf6 (15.de4!?) gf6 16.0—0 Ne6 17.Tc1 Cc6 18.de4 de4 19.Ce4 Na2 20.Cd6 Rf8 21.Cb7 Ce5 22.Cc5 ± Tb8 23.Ca6 (23.f4) Nb3 24.Cb4 Nd1 25.Tfd1 Tb4 26.Ta1 Tb2 27.Rf1 Rg7 28. Ta3 Tc8 29.Nc4 (Cra) Te8 30.Ta4 Te7 (Crn) 31.Nf5 Tc7 32.Th4 h6 33.Ta4 Tc5 34.h3 Cc4 35.Nd3 Ce5 36. Ne4 Cc4 37.Nd3 Ce5 38. Ne4 Cc4 39.Re1 Ce5 40. Tad4 Tc3 41.T1d2 Tc1 42. Td1 Tc3 43.f4 f5 44.Nf5 Cc4 45.T4d3 Tcc2 46.Ng4 Ta2 47.Tb3 Rg6 48.Rf2 Cd2 49.Te3 Cc4 50.Tb3 Cd2 51.Te3 Cc4 52.Te8 Cd2 53.Te5 Rf6 54.Tf5 Rg6 55.Te5 Rf6 56.Nh5 Tc3 57.h4 Tc4 58.Nf3 Tcc2 59.Nd5 Ta4 60.Nf3 Taa2 61.Te1 Ta4 62.h5 Tc3 63.Ng2 Tc2 64.Td1 Ta3 65.Nd5 Ta4 66.Re1 Td4 67.Ng2 Cb3 68.Td4 Cd4 69.Rf2 Ce6 70.Ne4 Tb2 71.Tf5 Rg7 72.Td5 Rf6 73.Rf3. (1—0)

505/556. APĂRAREA CARO-KANN (10)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Nf5 4.h4!? (Nt ; Tr 4.Cf3) h6 5.g4 Nd7! 6.h5 c5 7.c3 Cc6 8.Nh3 e6 9.Ne3 Db6 10.Db3 (10.Ce2!?) cd4 11. Db6 (?!) ab6 (Ap) 12.cd4 Ca5! ∓ 13.Cc3 b5 14.Nf1 b4 15.Cb5 Rd8! 16.Cf3 Cc4 17.Nc4 dc4 18.Cd6 Nd6 19.ed6 Nc6 20.Ce5 (F) Nh1 21.Cf7 Re8! 22. Ch8 Ne4 23.d5 cd5 24. Nd4 Cf6 25.Rd2 Rd7 26. Cf7 Re6 27.Ce5 Rd6 28.f3 Nh7 29.g5 hg5 30.h6 gh6 31.Cf7 Re6 32.Ch6 Cg8 —+ 33.Cg4 Nf5 34.Ce3 Ng6 35.Cg4 Nf5 36.Ce3 Ng6 37.Cg4 Rd6 38.Ce5 Nf5 39.Cf7 Rd7 40.Cg5 Ce7 41.f4 Cc6 42.Cf3 Rd6. (0—1)

506/557. GAMBITUL DAMEI (11)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 c6 3.Cc3 d5 4.cd5 cd5 5.Cf3 Cc6 6.Nf4 Nf5 7.e3 e6 8.Nb5 Nb4 9.Ce5 Da5 10.Nc6 bc6 11.0—0 Nc3 12.bc3 Dc3? (12...Tc8) 13.Dc1! Dc1 14.Tfc1 (± Fd) 0—0 15.f3 h6 16.Cc6 Tfe8 17. a4! Cd7?! (17...Nd3) 18. Nd6 Cb6 (VD) 19.Nc5

Nd3 20.Ca7 Ta7 21.Nb6 Ta6 22.a5 ± Nc4 23.Ta3 f6 24.e4 Rf7 25.Rf2 Taa8 26.Re3 Teb8 27.Tac3 Tc8 28.g4 Tab8 29.h4 Tc6 30. h5! Tbc8 31.e5! g6 32.hg6 Rg6 33.T3c2 fe5 34.de5 Th8 35.Th2 Tcc8 36.Rd2 Nb3 37.a6 Nc4 38.a7 Th7 39.Ta1 Ta8 40.Ne3 Tb7 41.Th6 Rg7 42.Tah1 Tb2. (1—0)

507/558. APARAREA FRANCEZĂ (12)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6. bc3 Dc7 7.Dg4 f5 8.Dg3 Ce7 9.Dg7 Tg8 10.Dh7 cd4 11.Rd1!? Nd7 12.Dh5 Rd8 13.Cf3 Dc3 14.Ta2! Cbc6 15.Tb2! Rc7 16.Tb5! Th8 (16...Da1!?) 17.Dh8! ± Th8 18.Nb2 Df3! 19. gf3 Cg6 20.h4!! Cge5? (20...Cce5 Ş =) **21.h5 Cf7 22.f4 Cd6 23.Tb3 Ce4 24. Re1 Th6 25.Ne2 Ne8 26. Td3 Cf6 27.Nd4 Cd4 28. Td4 Nh5 29.Td3 Th7 30. Tdh3 Ng6 31.Th7 Ch7 32. Th6 +— Cf8 33.Th8 Cd7 34.Tg8 Nf7 35.Tg7 Ne8 36.Te7 Rd8 37.Te6 Nf7 38.Th6 Re7 39.Nd3 Ne6 40.Th5 Cf6 41.Tg5.** (1—0)

508/559. INDIANA REGELUI (13)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6. Ne3 e5 7.de5 de5 8.Dd8

Td8 9.Cd5 Cd5 (V 9...Ce8) 10.cd5 c6 11.Nc4 b5!? (Tr 11...cd5) 12.Nb3 Nb7 13. 0—0—0 (13.Tc1!?) c5 14. Nc2 Cd7 15.Ce2 Nf8 16. Cc3 a6 17.b3 Tac8 18.Nd3 Cb6 19.Ne2! Td6 20.Rb2 f5 (B 20...c4 Ş =) 21.Tc1 Tf6 22.a4 ba4 23.ba4 a5 24.Rc2 c4 25.Tb1 → Nb4 26.Ca2 Nc5 27.Nc5 Tc5 28.Cc3? (28.f4! ±) Nc8 29.Tb2 Nd7? (29...fe4!) 30. Thb1 Na4 31.Ca4 Ca4 32. Tb8 Rg7 33.T1b7 Tf7 34. d6 +— Tb7 35.Tb7 Rf6 36.Th7 Tc8 37.d7 Td8 38. Nc4 Cc5 39.Tf7 Rg5 40. Nb5 fe4 41.fe4. (1—0)

509/560. APĂRAREA CARO-KANN (14)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Nf5 4.h4 (!?) h5 5.Ce2 e6 6.Cg3 g6 7.Cf5 gf5 8.c4 c5 9.cd5 Dd5 10.Cc3 Dd4 11. Df3?! (11.Nb5) Cc6 12. Nb5 Ce7 13.Ng5 De5 14. Rf1 Nh6?! (14...0—0—0 ; 14...Dc7) 15.Te1 Dd4 16. Ne7 Re7 17.Df5 Tad8 18. Th3 Dd2! 19.Dc5 Dd6 20. Dc4 Db4 21.De2 Dg4 22. Nc6 De2 23.Ce2 bc6 24. Ta3 Td7 25.Ta6 Tb8 26. Cg3 Tb2 27.Cf5 Rf6 28. Ch6 Tdd2 29.Rg1 Tf2 30. Tf1 Tf1 31.Rf1 Rg7 = 32. Ta7 Rh6 33.Tf7. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

510/561. INDIANA REGELUI (15)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6. Ne3 c6 7.Nd3 e5 8.Cge2 ed4 (V 8...Cbd7) 9.Nd4 c5! 10.Nf2 Cc6 11.0—0 a6 12.Dd2 Ne6 13.Tad1 Da5 14.b3 Tab8 15.Nb1 Tfd8 16.f4! Ng4 17.h3 Ne2 18. Ce2 Dd2 19.Td2 Te8 20. Cg3! Nf8 21.Te1 Te6 22. Cf1 Tbe8 23.Tde2 Ng7 24. g4 Cd7 25.Rg2 T6e7 26. Ch2 (V 26.Ce3) Cf8 (VD)

27.Nh4 Ce6! 28.Tf1 Td7? (28...f6! ∞) 29.g5 h5?

(29...Ced4) 30.gh6 ± Nh6 31.Cg4 Ng7 32.Cf6 Nf6 33.Nf6 Cg7? (33...Ced4!) 34.Td2 Ch5 35.Nc3 Ted8 36.Nc2 Rf8 37.Nd1 Re7 38.Ng4 Tc7 39.f5 Re8 40. f6 b5 41.Td5 +— bc4 42. bc4 Tb7 43.Rf3 Tb4 44. Nb4 Cb4 45.Nh5! Cd5 46. ed5 gh5 47.Tb1 Rf8 48. Tb6 Rg8 49.Rf4 Rh7 50. Rg5 Tg8 51.Rh5 Tg3 52. h4 Te3 53.Td6 Te5 54. Rg4 Rg6 55.Rf4 Tf5 56. Re3 Th5 57.Ta6 Th4 58. Rd3 Rf5 59.Tc6 Th2 60. Tc5 Ta2 61.Tc7 Rf6 62. Td7 Re5 63.Te7. (1—0)

511/562. APĂRAREA CARO-KANN (16)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Nf5 4.h4 c5 (B 4...h6) 5. dc5! Dc7 6.Cc3! Cc6 7. Cf3 Td8 8.Cb5 Dc8 9.Cfd4 Ng4 10.f3 Nd7 11.Cc6 bc6 12.Cd4 Db8 13.De2 e6 14.Cb3 Nc5 15.Cc5 Db4 16.c3 Dc5 17.Ne3 Da5 18. b4 Dc7 19.Nc5 Ce7 20.h5 h6 21.Nd6 Db7 22.0—0—0 (?!) Ta8 23.g4 a5 24.Df2 ab4 25.cb4 c5! 26.Ne7 Re7 27.Dc5 Re8 28.Rb2 Tc8 29.Dd4 Na4 30.Tc1 Tc1 31.Rc1 Rd7 32.Rb2 Tc8 33.Nd3 Nb5 34.Td1 Da6 35.a3 Nd3 36.Td3 Re7 37.De3 Re8 38.Dd2 Tc7 39.f4 (?!) Rd7 40.De3 Rd8 41.Td1 Rc8 42.Dd3 Db6 43.Dd4 Db5 44.De3 Rb7 45.Td4 Df1 46.a4 Dg2 47. Td2 Df1?! 48.Tc2 Tc2 49. Rc2 Dg2 50.Rb3 Dg4 51. a5 Dd1 52.Rb2 Df1 53. Db6 Ra8 54.Dc6 Ra7 55. Dc7 Ra8 56.Dc8 Ra7 57. Dc7 Ra8 58.f5 De1 59. Dc8 Ra7 60.Dc7 Ra8 61. Dc8 Ra7 62.Dc5 Rb7 63. Db6 Ra8 64.Dc6 Ra7 65. Dc5 Rb7 66.Dd4 De2 67. Ra3 Db5 68.fe6 fe6 69. Dc3 Df1 70.Ra2 De2 71. Rb3 Dd1 72.Dc2 Df1 73. Ra2 Db5 74.Ra3 Df1 75. Dc3 Db1 76.a6 Ra6 77. Dc6 Ra7 78.Dd7 Rb8 79. De6 Da1 80.Rb3 Dd1 81. Rb2 Dd4 82.Ra2 Db4 83. Dg8 Rc7 84.Dg7 Rd8 85. Df6 De7 86.Df4 De6 87. Rb2 Re8 88.Da4 Rf7 89. Df4 Re8 90.Rc2 Dh3. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

512/563. INDIANA REGELUI (17)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 g6 2.c4 Ng7 3.c4 d6 4.Cc3 Cf6 5.f3 Cbd7 (!?) 6.Ne3 0—0 7.Nd3 (?! ; 7.Dd2) e5 8.Cge2 Ch5!? 9.de5 (9.Dd2!?) de5 10. 0—0 c6 11.Dd2 De7 12. Tad1 Cc5 13.Nb1 Ce6 14. De1 Nf6 (B 14...b6) 15. Rh1 Chf4 16.g3 Ce2 17. Ce2 h5!?! 18.Df2 b6 19. f4! ef4 20.gf4 Nb7 21.e5!? → c5 22.Td5! ± Ng7 23. Rg1 (?!) Cc7 24.Cc3 Cd5 25.cd5 Tad8 26.Ne4 Na8 27.Dg3?! (Cra ; 27.a4) b5! 28.Df2 Dd7 29.Nc5 Tfe8 30.Dg3 (30.b4!?) Tc8 31.b4 Rh8 (VD) **32.Df3?? (32.**

e6! fe6 33.Dg6 Nc3 34. Rh1!! +—) a6 33.Rh1 ∞ f5! 34.ef6 Nf6 35.Ng6 Dg4 36.Dd3?! (36.Dg4 hg4 37. Ne8 =) Tg8 37.Ne4 Tce8 38.Nf3 Df4 39.Ce2 Dh4 40.Nf2 Dg5 41.Cg3 (41. h4!?) **Td8 → 42.Ne3 De5 43.Td1 Tg4! ∓ 44.a3 Nb7 45.Nb6 Td7 46.Ne3 Th4 47.Cf1 Tc4 48.Ng2 Tg7 49.Dd2 h4 50.h3 Db2 51. Db2 Nb2 52.Nc5 Td7 53. Ce3 Tc1 54.Tc1 Nc1 55. Nd4 Rg8 56.Cg4 Ng5 57. Rg1 Nd5 58.Ce5 Ng2 —+ 59.Cd7 Nh3 60.Cc5 Nc8 61.Rf2 Rh7 62.a4 ba4 63. Ca4 Nf4 64.Rf3 h3 65.Ng1 h2 66.Nh2 Nh2 67.Re4 Nd7 68.Cc5 Nb5 69.Rd5 Rg6 70.Ce4 Rf5 71.Cc3 Nf1 72.Rc5 Ne5 73.Cb1 Re6 74.Cd2 Nd6 75.Rb6 Ng2 76.Cb3 Nb4 77.Ra6 Nf1 78.Rb6 Rd6 79.Ca5 Nc5 80.Rb7 Ne2 81.Cb3 Ne3 82.Ca5 Rc5 83.Rc7 Nf4. (0—1)**

513/564. APĂRAREA CARO-KANN (18)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Nf5 4.h4 h6 5.g4 Nd7 6. c3 c5 7.Ng2 e6 8.Ce2 Nb5! 9.Ca3? (9.Cg3) **Nc2 10.De2**

cd4 11.cd4 Na3 12.ba3 Cc6 13.Ne3 Da5 14.Rf1 Cge7 15.Tb1 Tb8 16.Nh3 Da4 17.Td1 Da3 18.Rg2 Da6! 19.Da6 ba6 (Ap) 20. h5 Rd7 21.Tb1 Tb6 22. Rg3 Ca5 23.f4 Cc4 24.Tb6 ab6 25.Nc1 Cc6! ∓ 26. Td1 Cb4 27.a3 Ca2 28. f5 Cc1 29.Tc1 b5 —+ 30. Ta1 Re7?! (30...Cd2) 31. Rf4 Tc8 (31...Tb8!?) 32.g5 hg5 33.Rg5 ef5 34.Nf5 Tc6 35.Rf4 Th6 36.Ng4 Tc6 (?!) 37.Tc1? (37.a4! b4 38.Nf3 Ş =) f6 38.Nf5 fe5 39.de5 Ce5 40.Td1 Rd6 41.Ne4 Tc5. (0—1)

514/565. INDIANA REGELUI (19)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cc3 g6 4.e4 Ng7 5.f3 0—0 6. Ne3 a6 7.Dd2 c6 8.Nd3 e5 9.de5 de5 10.Ca4 b5! 11. Cb6 Ta7! 12.Nc2? (12. Ce2 ; 12.Nc5) Ne6 ↗ 13. Dd8 Td8 14.Ce2 Tb7 15. c5 a5 ∓ 16.Rf2 Nf8 17. Thd1 Td1 18.Td1 Cfd7! 19.Cd7 Cd7 20.Nb1 Nc5 (20...a4!?) 21.Nc5 Cc5 22. Tc1 Ca6 23.f4! (Y) ef4 24. Cf4 c5 25.Re3 Rf8 26.e5 Re7 27.Ne4 Tc7 28.a4 ba4 29.Ta1 Nb3 30.Cd5 Nd5 31.Nd5 Td7 (31...Cb4 ∓) 32.Nc4 Cb4 33.Ta4 Td4 ∓ 34.Nb5! Re6 35.Ta5 Cd5 36.Rf2 Re5 37.Ne2 Rd6 38.Ta6 Rd7 39.Ta7 Cc7 40.b3 Td2 (Am ; Ş —+) 41. Rf3 f5 42.h4 Rc6 43.Nc4 h6 44.g3 Td4 45.Rf2 g5 46.hg5 hg5 47.Ta2 g4 48. Ta1 Rb6 49.Te1 Cb5 50. Te6 Cd6 51.Re3 Rc7 52. Nd3 Rc6 53.Nc2 Tb4 54. Tf6 Rd5 55.Tf8 Re5 56. Ta8 Ce4 57.Te8 Rd5 58. Td8 Re6 59.Rf4 Cd2 60. Re3 Cb3 61.Te8 Rd7 62. Te5 Rd6 63.Tf5 Cd4 64. Tf2 Cc2 65.Tc2 Rd5 —+ 66.Th2 Te4 67.Rd2 c4 68. Th8 Td4 69.Re3 Td3 70. Rf4 c3 71.Td8 Rc4 72.Tc8 Rb3 73.Tb8 Ra2 74.Tc8 Rb2 75.Tb8 Rc1. (0—1)

515/566. APĂRAREA CARO-KANN (20)

M. Tal — M. Botvinnik

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Nf5 4.h4 h6 5.Ce2 e6 6. Cg3 Ce7 7.Cc3 Cd7 8.Ne3 Nh7 9.Nd3 Nd3 10.cd3 h5! 11.Cce2 g6 (11...Cg6!?) 12. Dd2 Cg8 13.0—0—0 Nh6

14.Rb1 Ne3 15.fe3 (As) Ch6 16.e4 De7 17.ed5? (17.Cf4) ed5 18.Da5 Cf8 19.Tdf1 Ce6 20.Tf3 Dd8 21.Da4 Db6 22.Tc1 Cg4 23.Cf1 0—0 24.Ce3 f5! ∞ 25.g3 Ch2 26.Tf4 Cg4 27. Cg2 Tae8 28.Da3 Tf7 (B 28...a5) 29.Tc3 a6 30.Tb3 Da7 31.Dd6 Db8 32.Db8 Tb8 33.Tf1 Ch2 34.Tc1 Te8?! (34...Cf3!?) 35.Cgf4 ⩲ Cf4 36.gf4 Cg4 37.Tb6 Rg7 38.Th1 Ch6 39.Cc3 Tc7 40.Ca4 Cf7 41.Rc2 Cd8 42.Rd2 ± Ce6 43. Re3 Td7 44.b4 Rf7 45.Cc5 (V 45.Tc1) Cc5 46.bc5 Ta8 47.Rd2 Re6 48.Tg1 Tg7 49.Rc3 Ta7 50.Rb4 a5 51. Ra4 Ta8 (V 51...Rf7) 52. Tgb1 Ta7 53.T1b5 Tg8 54. a3 Te8 55.Ta5 Tea8 56. Ta7 Ta7 57.Rb4 g5 58. hg5 h4 59.a4 h3 60.Ra3 h2 61.Tb1 Ta8 62.g6 Tg8 63.Th1 Tg6 64.Th2 Tg3 65.Th6 Rd7 66.Th7 Rc8 67.e6 Td3 68.Rb2 Te3 69. e7 Rd7 70.e8D Re8 71. Tb7 Rd8 72.a5 Te2 73. Rb3 Te1 ∞ 74.Rc2 Te2 75.Rc3 Ta2 76.Tb6 Rc7 77.a6 Ta1 78.Rb2 Ta4 79. Rb3 Ta1 80.Tb7 Rc8 81. Tb6 Rc7 82.Tb7 Rc8 83. Ta7 Tb1 84.Rc3 Ta1 85. Ta8 Rc7 86.Rb3 Tb1 87. Rc3 Ta1 88.Rb3 Tb1 (VD)

89.Ra2 Tb5 90.a7 Ta5 91. Rb3 Rb7 92.Tf8 Tb5 93. Ra4 Ra7 94.Tf5 Tb1 95. Tf6 Rb7 96.f5 Ta1 97. Rb4 Tb1 98.Rc3 Tc1 99. Rd2 Tf1! (P) 100.Re3 Rc7 101.Tf7 Rd8 102. Re2 Tf4 103.Rd3 Tf3 104.Rd2 Re8 105.Re2 Tf4 106.Re3 Tf1 107.Tf8 Rd7 108.Tf6 Rc7 109.Tf7 Rd8 110.Re2 Tf4 111.Rd3 Tf3 112.Rc2 Re8 113.f6 Rd8 114.Tf8 Rc7 115.Rd2 Rb7 116.Re2 Tf4 117.Re3 Tf1 118.Tf7 Re8 119.Rd2 Tf3 120.Re2 Rd8 121.Tf8 Rc7. (½—½)

516/567. INDIANA REGELUI (21)

M. Botvinnik — M. Tal

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 Cbd7 6. Ne3 e5 7.Cge2 0—0 8.d5 Ch5 9.Dd2 f5 10.0—0—0 a6 11.Rb1 Cdf6 12.ef5 gf5 13.Cg3! ⩲ De8 14. Nd3 Cg3 (14...e4 ∞) **15. hg3 c5 16.Nh6 Dg6 17.g4 b5 18.Ng7** (18.Th4!) **Rg7 19.Th4 bc4 20.Nc2 h6 21. Tdh1 Dg5** (VD) **22.Dg5 ± hg5 23.Th6 fg4** (23...e4!)

24.fg4 Ng4 25.Tg6 +— Rf7 26.Tf1 Re7 27.Tg7 Re8 28.Ce4! Cd7 29.Cd6 Rd8 30.Tf8 Cf8 31.Cc4 Nd7 32.Tf7 Rc7 33.d6. (1—0)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
BOTVINNIK	1	0	1	½	½	½	1	0	1	1
TAL	0	1	0	½	½	½	0	1	0	0
Mutări	41	45	43	41	73	25	33	29	73	42

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	Total
1	0	1	½	1	½	0	1	0	½	1	13
0	1	0	½	0	½	1	0	1	½	0	8
42	41	41	33	63	90	83	41	75	121	33	1103

Botvinnik a jucat cu piesele albe în partidele fără soț.

„...Pentru a spera într-un succes în meciul revanșă, a fost nevoie să devin elevul lui Tal. De la el am învățat cîte ceva din măiestria jocului practic și de aceea, ca practician, n-am fost inferior campionului mondial", declara Botvinnik într-un articol publicat în „Izvestia" din 22 iunie 1961, continuînd: „...La sfîrșitul secolului trecut a apărut în șah curentul științific. Reprezentanții acestui nou curent începeau să se pregătească pentru partidă cu mult înainte de a o juca. Faptul acesta este normal. Improvizația la tablă se leagă întotdeauna de elemente întîmplătoare, pe cînd pregătirea minuțioasă constituie o bază solidă a succesului. Acest curent a căpătat o amploare deosebită în școala șahistă sovietică și le-a permis șahiștilor noștri să ajungă la o faimă mondială (...) Dacă autorul acestui articol, după opinia generală, este un cercetător și un analizator, Tal este un excelent improvizator și practician. După părerea mea, el acordă atenție în primul rînd caracterului de joc al șahului și numai în al doilea rînd logicii și esteticii sale (...) Mai trebuie adăugat că atitudinea științifică, analitică față de șah necesită calități specifice. Ea nu se dezvoltă dintr-odată, ci de-a lungul multor ani de muncă serioasă. Desigur Tal este prea tînăr pentru ca studiul șahului să constituie punctul lui forte. Însă calitatea principală a tînărului mare maestru din Riga este improvizația. Un studiu atent a arătat că Tal nu este tare la tablă în poziții de orice tip (...), simțindu-se foarte bine numai în poziții cu joc bogat de figuri și mai ales atunci cînd are inițiativa. Unilateralitatea stilului partenerului meu i-a micșorat în oarecare măsură forța tactică, ceea ce probabil a influențat esențial rezultatul meciului revanșă". Și; în încheiere, Botvinnik aprecia că „...actualmente nu există pe glob un șahist care să-i depășească net pe ceilalți. Există un grup de mari maeștri, foarte buni

cunoscători ai șahului, care se deosebesc între ei ca stil și caracter, dar sînt aproximativ egali ca forță. Cel care este mai bine pregătit, în formă mai bună, acela iese învingător...".

După acest insucces de anvergură, cariera șahistă a lui Tal s-a stabilizat la cel mai înalt nivel, cu unele scăderi pasagere. El a mai cîștigat încă de trei ori campionatul U.R.S.S., în anii 1967, 1972 și 1978, dar n-a mai reușit niciodată să facă saltul decisiv pentru atacarea titlului mondial, deoarece după deconspirarea stilului său de joc, realizată atît de spectaculos de Botvinnik în meciul revanșă, marii săi adversari de mai tîrziu au știut să ia măsuri eficiente de contracarare, cel puțin parțială, a „enigmaticelor" sale combinații.

XXV. T. PETROSIAN — M. BOTVINNIK
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.)

Moscova : 23 martie — 20 mai 1963

Calificarea ca șalanger, obținută în 1962 de Tigran Petrosian (născut la 17.VI.1929), posesor al unui stil de joc pozițional asemănător cu cel al lui Capablanca, i-a dat lui Botvinnik încrederea în menținerea coroanei șahiste pentru încă un ciclu de trei ani, deși diferența de vîrstă era în avantajul marelui maestru din Tbilisi, care era cu 18 ani mai tînăr.

Ceea ce îl îngrijora însă într-o oarecare măsură pe campionul mondial era o decizie luată de F.I.D.E. cu puțin timp înainte de începerea meciului prin care clauza meciului revanșă fusese anulată.

517/568. INDIANA NIMZOVICI (1)

T. Petrosian — M. Botvinnik

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 d5 5.cd5 ed5 6.Ng5 h6 7.Nf6 Df6 8.a3 Nc3 9.Dc3 c6 10.e3 0—0 11.Ce2 Te8! 12.Cg3 g6! 13.f3?! (B 13.Nd3 U 14. 0—0) **h5 14.Ne2 Cd7 15. Rf2 h4 16.Cf1 Cf8 17.Cd2 Te7 18.The1** (18.f4!?) **Nf5 19.h3 Tae8 20.Cf1 Ce6 ∓ 21.Dd2** (VD) **Cg7 22.Tad1**

Ch5 23.Tc1 Dd6 24.Tc3 Cg3 25.Rg1 Ch5 26.Nd1 Te6 27.Df2 De7 28.Nb3 g5 29.Nd1? (29.e4!) **Ng6 30. g4?!** (Cra) **hg3 31.Cg3 Cf4 32.Dh2 c5** (V 32... Cd3) **33.Dd2 c4 34.Na4 b5! 35.Nc2 Ch3 36.Rf1 Df6 37.Rg2 Cf4 —+ 38. ef4** (?!) **Te1 39.fg5 De6 40.f4 Te2.** (0—1)

518/569. GAMBITUL DAMEI (2)

M. Botvinnik — T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 c5 5.Nc4 e6 6. 0—0 a6 7.a4 Cc6 8.De2 cd4 (8...Nc7) **9.Td1 Ne7 10.ed4 0—0 11.Ng5 Cd5 12.Ne7 Cce7 13.Ce5 Nd7** (B 13...b6) **14.Cd2 Nc6 15. Ce4 Cf4 16.Df3 Ne4 17. De4 Cfd5 18.Ta3! Tc8 19. Th3 Cg6 20.Nd5 ed5 21. Df5 Dd6 22.Tb3! Tc7 23. g3 b6** (V 23...Ce5!?) **24. Te1! Ce7 25.Df4 Tc2 = 26.Cd3 Dd8! 27.Dg5 Cc8 28.Dd8 Td8 29.a5 ba5 30. Tb8 Tf8 31.Ta1** (B 31. Te5) **Ce7 32.Tf8 Rf8 33. Ta5 Td2 34.Ta6 Td3 35. Ta8 Cc8.** (½—½)

519/570. INDIANA DAMEI (3)

T. Petrosian — M. Botvinnik

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.g3 b6 4.Ng2 Nb7 5.c4 Ne7 6.0—0 0—0 7.Cc3 Ce4 8. Ce4 (Tr 8.Dc2) **Ne4 9.Ce1 Ng2 10.Cg2 d5 11.Da4!** (Nt) **c5 12.Ne3 Dd7 13.Dd7 Cd7 14.cd5 ed5 15.Cf4 Cf6**

16.dc5 bc5 17.Tac1 d4 (?!) 18.Nd2 a5! 19.Cd3 Cd7 20.e3 de3 21.Ne3 Tfb8 22. Tfd1 a4 23.Rg2 h6 24.Td2 Tb5 25.Cf4 Cf6 (V 25... Cb6) 26.Rf3 Tab8 27.Cd3 Cd7 28.Nf4 T8b7 29.Ne3 f6!? 30.h4 h5 31.Tc4 Cb6 32.Tcc2 c4 33.Nb6 cd3 34. Tc8 Rf7 35.Nd4 g5 36.Tc4 Tb4 37.Tb4 Tb4 38.Nc3 Tc4 39.hg5 fg5 40.Td3 Nf6 41.a3 h4 42.gh4 Nc3 43. Tc3 Th4 44.Tc5 (!? Ş =) Rf6 45.Tb5 Tf4 46.Re3 Th4 47.Tb4 Re5 (∞) 48. Rd3 Re6 49.Tb5 Rf6 50. Re2 Te4 51.Rf1 Th4 52. Rg1 Tg4 53.Rh2 Th4 54. Rg2 Tg4 55.Rh3 Th4 56. Rg3 Td4 57.Rf3 Tf4 58. Re3 Th4 59.Tb8 Re6 60. Te8 Rf6 61.Rd2 Rf7 62. Te3 Tf4 63.f3 Th4 64.Rc3 Th7 65.Rd4 Th2 66.b4 ab3 67.Tb3 Re6 68.Rc5 Rd7 69.Rd5 Te2 70.a4 (B 70. Tb7) Rc7 71.a5 Ta2 72. Tb5 Ta4 73.Re5 g4 74.f4 g3 75.Tb3 Ta5 76.Re6 Ta6 77.Re7 Tg6 78.Tc3 Rb6 79.Tc1 g2 80.Tg1 Rc7 81. f5 Tg3 82.f6 Te3 83.Rf7 Tg3 84.Re6 Te3 85.Rf5 Tg3 86.f7 Tf3. (½—½)

520/571. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (4)

M. Botvinnik T. Petrosian

1.c4 c5 2.Cc3 Cc6 3.Cf3 g6 4.e3 Cf6 5.d4 cd4 6. ed4 d5 7.cd5 Cd5 8.Db3 Cc3 9.Nc4! ± e6 10.bc3 Ng7 11.Na3 Nf8 12.Nc1 Ng7 13.Nb5 Nd7 14.Na3 Nf8 15.Nf8 Rf8 16.0—0 (Ad+As) Rg7 17.Nc2 b6 18.c4 Df6 19.De3 Thc8 20. Ce5 Tad8 21.Tad1?! (B 21. a4 etc. ↗) De7 22.c5 Ce5 23.De5 Df6 24.cb6 ab6. (½—½)

521/572. APĂRAREA GRÜNFELD (5)

T. Petrosian M. Botvinnik

1.c4 g6 2.d4 Cf6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.e3 0—0 6. Ne2 dc4?! (B 6...e6) 7.Nc4 c5 8.d5 e6 9.de6 Dd1 10. Rd1 Ne6 11.Ne6 fe6 12. Re2 ∞ Cc6 13.Td1 Tad8 14.Td8 Td8 15.Cg5! (→ X e6) Te8 16.Cge4 Ce4 17. Ce4 b6 18.Tb1 Cb4 19. Nd2 Cd5 20.a4 Tc8 21.b3 Nf8 22.Tc1 Ne7 23.b4 c4?

± 24.b5 (→ X c4) Rf7 25. Nc3 Na3 26.Tc2 Cc3 27. Tc3 Nb4 28.Tc2 Re7 (VD)

29.Cd2 ± c3 30.Ce4 Na5 31.Rd3 Td8 32.Rc4 Td1 33.Cc3 Th1 34.Ce4! Th2 35.Rd4 Rd7 36.g3 Nb4 37. Re5! Th5 38.Rf6 Ne7 39. Rg7 e5 40.Tc6 +— Th1 41.Rf7 Ta1 42.Te6 Nd8 43.Td6 Rc8 44.Re8 Nc7 45.Tc6 Td1 46.Cg5 Td8 47.Rf7 Td7 48.Rg8. (1—0)

522/573. GAMBITUL DAMEI (6)

M. Botvinnik — T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 c5 6. 0—0 a6 7.a4 Cc6 8.De2 Ne7 9.dc5 Nc5 10.e4 Cg4 11.Nf4 Df6 12.Ng3 Cge5 13.Ce5 Ce5 14.Cd2 0—0 15.Tad1 b6 16.Dh5 Cc4 17.Cc4 a5 18.Ce5 De7! 19. Td2 f6 20.Cd3 e5 21.Cc5 Dc5 22.Dd1 Ne6 23.Te1 Tac8 24.h3 Db4 25.Te3 Tc4 26.b3 Tc6 27.Rh2 b5. (½—½)

523/574. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (7)

T. Petrosian — M. Botvinnik

1.c4 g6 2.Cf3 Ng7 3.Cc3 e5 4.g3 Ce7 5.Ng2 0—0 6.d4 ed4 (?!) 7.Cd4 Cbc6 8.Cc6 Cc6 9.0—0 d6 10. Nd2 Ng4 (?!) 11.h3 Ne6 12.b3 Dd7 13.Rh2 Tae8 14.Tc1 (14.Cd5!?) f5 (?!; 14...Ce7!?) 15.Cd5 Rh8 16. Ne3 Ng8 17.Dd2 Cd8 18. Tfd1 (Ap) Ce6 19.Cf4! ± Cf4 (B 19...b6) 20.Nf4 Dc8 21.h4 Te7 22.Nf3 Nf7 23. Da5 Ne8 24.c5 d5 (VD)

25.Nd6!! Dd7 (F) 26.Ne7 De7 27.Td5 (27.e3!?) f4! 28.Dd2 Nc6 29.Td3 Nb5 30.Td4! fg3 31.fg3 Nd4 32. Dd4 +— Dg7 33.Dg7 (B 33.Td1!) Rg7 34.Tc2 Te8 35.Rg2 Rf6 36.Rf2 Nc6 37.Nc6 bc6 38.Tc4 Re5 39. Ta4 Ta8 40.Ta6 Rd5 41.b4 Rc4 42.a3 (V 42.Tc6 etc. +—) Rb5 43.Ta5 Rc4 44. Re3 a6 45.Rf4 Rd5 46.Rg5 Te8 47.Ta6 Te2 48.Ta7 Te3 49.Rf4 Te7 50.Tb7 Re6 51.a4 Rd7 52.Tb8! (1—0)

524/575. GAMBITUL DAMEI (8)

M. Botvinnik T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 c5 6. 0—0 a6 7.a4 Cc6 8.De2 Ne7 9.dc5 Nc5 10.e4 Cg4 11.e5! Cd4 12.Cd4 Dd4 13. Ca3! Na3 14.Ta3 Ce5 15. b3 (35') De5 16.Ta2 (16. Nb2!?) Cc4 17.bc4 Nd7 18. Na3 Df5 19.Td2 Nc6! 20. Te1 h5 21.De3 f6! ∞ 22. De6 De6 23.Te6 Rf7 = 24.Te7 Rg6 25.a5 Tad8 26. Nd6 The8 27.Te8 Te8 28. f3 Te1 29.Rf2 Ta1 30.Nb4 Tb1 31.Na3 Tb3 32.Nd6 Tc3 33.Td4 (B 33.c5) Tc2 34.Rg3 Nd7! 35.h4 Ne6 36. c5 Nc4 37.Rf4 Nb5 38.g4 Tc3 39.Te4 Nc6 40.Te3 Tc4 41.Rg3 Ta4 42.Nc7 hg4 43.fg4 Nd7 44.Nf4 Rf7 45.Tb3 Nc8! 46.g5 fg5 47. hg5 Ta5 48.Ne3 Rg6 49. Tb6 Rf5 50.c6 bc6 51.Tc6 Ta3 52.Tc5! Rg6 53.Tc6 Rh5 54.Rf4 Ta4 55.Rg3. (½—½)

525/576. APĂRAREA OLANDEZĂ (9)

T. Petrosian M. Botvinnik

1.c4 e6 2.g3 d5 3.Ng2 Cf6 4.Cf3 Ne7 5.0—0 0—0 6.d4 Cbd7 7.Dc2 c6 8.Nf4 Ce4 9.Cc3 g5 10.Nc1 f5 11.b3 Nf6 12.Nb2 Ng7 (B 12...Cd6; 12...De7) 13. Tad1 Tf7 14.Ce4! fe4 15. Ce1 Cf8 16.f3 ef3 17.Nf3 (17.Cf3!?) Nd7 18.Cd3 Ne8 19.De1 (19.Ce5!?) Tc8 20. De3 Tcc7 21.Ce5 Tf5 22. Ng2 Tf1 23.Tf1 De7 24. Nh3 h5 25.Ng2 Cg6 (Ap) 26.Cd3 Nf7 27.Df2 b6?! (27...b5; 27...Td7) 28.e4 dc4 29.bc4 c5 30.dc5 bc5 31.Ng7 Rg7 32.e5! ± Cf8

33.Df6? (Cra ; 33.Ne4!?) Df6 34.ef6 Rg8 35.Ce5 Cd7 36.Cf3 Cf6 37.Cg5 Rg7 38.Te1 Td7! (Y) 39. Ce6 Ne6 40.Te6 Td1 41. Nf1 a5 = 42.Te3 Cg4 43. Ta3 a4! 44.h3 Ch2 45. Rh2 Tf1 46.Ta4 Tf2 47. Rg1 Tc2! 48.Ta3 Tc4 49. Tf3 Tc2 50.a4 Ta2 51. Tf4 Ta3 52.Rf2 Ta2 53. Re1 Ta3 54.Tf5 h4 55.gh4 Ta4. (½—½)

526/577. GAMBITUL DAMEI (10)

M. Botvinnik T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 c5 6. 0—0 a6 7.a4 Cc6 8.De2 cd4 9.Td1 Ne7 10.ed4 0—0 11.Cc3 Cb4 12.Ng5 Nd7 13.d5! (Tr 13.Ce5) ed5 14. Cd5 Cbd5 15.Nd5 Cd5 16. Td5 Ng5 17.Cg5 h6 18. Dd2! hg5 19.Td7 Df6 20. Tb7 Tad8 (W) 21.Da5?! (21.Db4 ; 21.Dc2) Td6 22. Db4 Tfd8 23.Tf1 Td4 24. Db3 Td3 25.Dc2 Td2 26. Dc7 Df4 27.Df4 gf4 28.h4 Tc8 29.Tb4 f3! 30.gf3 Tcc2 31.b3 Tb2 32.Rg2 Td3 33.Tb8 Rh7 34.Tb7 f6 35.Te1 Tbb3 36.Tb3 = Tb3 37.Te6 Tb4 38.Ta6 Th4 39.Rg3 g5 40.Rg2 Rg6 41.Ta8 Tf4 42.a5 Ta4 43. a6 Rf5. (½—½)

527/578. GAMBITUL DAMEI (11)

T. Petrosian M. Botvinnik

1.c4 c5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 e6 4.e3 d5 5.d4 Cc6 6.cd5 (Tr 6.a3) ed5 7.Nb5 Nd6 8.dc5 Nc5 9.0—0 0—0 10. b3 Ne6 11.Nb2 De7 12. Ce2 Tac8 13.a3 Tfd8 14. Ced4 Ng4 15.Ne2 Ce4 (VD) 16.Dd3 Nd6 17.g3

Cc5 18.Db1 Ce4 19.Dd3 Cc5 20.Dd1 Ce6 21.Te1 Nc5 22.Cc6 bc6 23.b4 Nb6 24.Da4 (B 24.Ce5) De8! 25.Tad1 f6! 26.Td2 Dh5 27.Dd1 c5 28.Cd4! Ne2 29.

De2 De2 30.Ce2 Cg5! 31. Rg2 Ce4 32.Tdd1 cb4 33. ab4 Tc2 (V 33...Tc4!?) 34. Nd4 Nd4 35.Td4 Tb2 36. h4 Tc8! 37.Td5 Tcc2 38. Rf3 Cd2 39.Rg2 Ce4 40. Rf3 Cd2 41.Rg2 Cc4. (½—½)

528/579. GAMBITUL DAMEI (12)

M. Botvinnik T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.cd5 ed5 5.Nf4 c6 6. e3 Nf5 7.g4! Ne6 8.Nd3 Cd7 9.h3 h5 10.gh5 Cdf6! 11.h6 Ch6 12.De2 Ch5 13.Ne5 f6 14.Nh2 Nd6 15. Ng6 Nf7 16.Cf3 Ng6 17. Dg6 Cf7 18.Ch4 (B 18. 0—0—0) Nh2 19.Th2 De7 20.Cf3 0—0—0 ± 21.Dg4 Rb8 22.h4 Cd6 23.0—0—0 f5 24.Dg1 f4 25.Ce5 Cf7 26.Cg6 The8 27.Th3 fe3 28.fe3 Cf6 29.Tf1 a6 30. h5 Ce4 31.Ce4 Te4 32.Rb1 Cd6 (Cra+Crn) 33.Ce5 Te8 34.Tg3 Te7 35.Tf8 Ra7 36.Tf1 Cc4 (36...T4e5! 37.de5 Cc4 →) 37.Cc4 dc4 38.Tf5 Dd7 39.Tff3 c5! 40.Tf1! (F) cd4 41.ed4 Dd4? (41...Te2! 42.d5 b6 Ş ∓) 42.Td1! = Dg1 43. Tdg1 T7e5 44.Tg5! Te1 45.Rc2 T1e2 46.Rb1 Rb6 47.Te5 Te5 48.Tg7 Th5 49.Rc2 Th3 50.b3 Th2 51. Rc3 Ta2 52.Rc4 Tc2 53. Rb4. (½—½)

529/580. INDIANA DAMEI (13)

T. Petrosian M. Botvinnik

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.0—0 0—0 7.Cc3 Ce4 8. Ce4 Ne4 9.d5 Nf6 10.Ce1 Ng2 11.Cg2 ed5 12.cd5 c5 13.dc6 dc6 14.De2 c5 15. Td1 De8 16.Nf4 Cc6 17. Nd6 Ne7 18.e3 Td8 19. Ne7 De7 20.Cf4 g6 21.Da4 Ce5 22.Td8 Td8 23.Td1 c4! ↗ 24.e4 b5! 25.Td8 Dd8 26.Db5 Dd1 27.Rg2 Df3 28.Rg1 Dd1 29.Rg2 Df3 30.Rg1 De4 31.Dd5! Dd5 32.Cd5 Cd3 33.b4 cb3 34.ab3 f5 35.b4 Rf7 36.b5 Ce5 37.b6 a5! ±| 38.Rf1 Re6 39.b7 Cc6 40. Cc7 Rd6 41.Ca6 a4! 42. Re2 a3 43.Cb4! Cb8 44. Rd3 Rc7 45.Rc2 Rb7 46. Rb3 Rb6 47.Ra3 Rc5 = 48.Rb3 Rd4 49.Rc2 Re4

50.Rd2 Rf3 51.Re1 Rg2 52.h4 Rf3 53.Cd3 Cd7 54. Rf1. (½—½)

530/581. GAMBITUL DAMEI (14)

M. Botvinnik T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.cd5 ed5 5.Nf4 c6 6.e3 Nf5 7.g4 Ne6 8.h3 Cf6 9.Nd3 c5 10.Cf3 Cc6 11.Rf1 0—0 12.Rg2 cd4 13.Cd4 Cd4 14.ed4 ± (As Fd) Cd7 15.Dc2 Cf6 16.f3 Tc8 17.Ne5 Nd6 18.Tae1 Ne5 19.Te5 g6 20.Df2 Cd7 21.Te2 Cb6 22.The1! (23') Cc4 23.Nc4 Tc4 24.Td2 Te8 25.Te3 a6 26.b3 Tc6 27.Ca4 b6 28.Cb2 a5 29. Cd3 f6 30.h4 Nf7 31.Te8 Ne8 32.De3 Nf7 33.g5 Ne6 34.Cf4 Nf7 35.Cd3 Ne6 36.gf6 Df6 37.Dg5 Dg5 38. hg5 a4?! (38...Rg7) 39.ba4 Tc4 40.a5! ± ba5 41.Cc5 Nf5 42.Rg3 a4 43.Rf4 a3 44.Re5 Tb4 45.Cd3 Tb5 46.Rd6 Rf7 47.Rc6 Nd3 48.Td3 Tb2 49.Ta3 Tg2 (Ş =) 50.Rd5 Tg5 51.Rc6 b5 52.d5 Tg2 53.d6 Tc2 54.Rd7 h4 55.f4 Tf2? (55...Tc4 Ş =) 56.Rc8! Tf4 57.Ta7. (1—0)

531/582. APĂRAREA GRÜNFELD (15)

T. Petrosian M. Botvinnik

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Db3 dc4 5.Dc4 Ng7 6.e4 0—0 7.Ne2 Cc6 8. Cf3 Cd7 9.Ne3 Cb6 10. Dc5 Ng4 11.d5 Cd7 12. Da3 Nf3 13.Nf3 Cd4 14. 0—0—0 Cf3 15.gf3 Cb6 16.Db3 Dd7?! (B 16...Dc8 U c6) 17.h4 h5 18.f4 e6 (VD) 19.de6 De6 20.De6

fe6 21.Thg1 Rh7 22.Cb5 Tf7 23.Cd4 Te8 24.Cf3 Nh6 25.Cg5 Ng5 26.Tg5 ±| Cc4?! (26...Cc8 ; 26... Tg8) 27.Tdg1 (27.f5!?) Tg8 28.Rc2 b6 29.b3 Cd6 30. f3 Td7 31.T5g2 Tdd8 32. a4 ± Cf7 33.Nc1 e5 34. Ne3 ef4 35.Nf4 Td7 36. Td2 Td2 37.Rd2 Td8 38.

Re2 c5 39.a5! +— Td7 40.ab6 ab6 41.Ta1 Rg7 42. Ta6 Tb7 43.Ta8 Rf6 44. Tc8 Ce5 45.Re3 Cd7 46. Tc6 Rf7 47.e5 Cf8 48.Tf6 Rg7 49.Re4 b5 50.Tc6 Rf7 51.Tc5 Ce6 52.Td5 Re7 53.Ne3 Tb8 54.Td6 b4 55. Ta6 Tb5 56.Ta7 Re8 57.f4 Rf8 58.f5. (1—0)

532/583. GAMBITUL DAMEI (16)

M. Botvinnik T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 c5 6. 0—0 a6 7.a4 Cc6 8.De2 cd4 9.Td1 Ne7 10.ed4 0—0 11.Cc3 Cd5 12.Nd3 Ccb4 13.Nb1 Nd7 14.De4 g6 15.Ce5 Nf6 16.Df3 Ng7 17.Dg3 (V 17.Ce4) Ne8 18.h4 Cc6 19.Cf3! (Ad) f6 20.Cd5 ed5 21.h5 Ce7 22. hg6?! (22.h6 Nh8 23.Nf4 Ş ±) Ng6 23.Ch4 Nb1 24. Tb1 Dd7 25.b3 Tf7 26.Df3 f5 27.Dg3 Cc6 28.Cf3 Te7!! (Y) 29.Nf4 Te4 30. Ce5 Ce5 (Crn ; 30...De6!?) 31.de5 (Cra) Tc8 32.f3 Te2 33.Tc1 Ta2 (?! ; 33... Te1!?) 34.Ng5 (B 34.Tbc1) d4 35.Nf6 (35.Tbd1!) Df7 36.Tbd1 Dg6! (Ş =) 37. Dg6 hg6 38.Ng7 Rg7 39. e6? (39.Td4 Ş +—) Tc8 40.Rh2 Tcc2 41.Tg1 (B 41.e7) Td2 ↗ 42.Tde1 Rf8 43.e7 Re8 44.Rg3 d3 45. Te3 Tab2 46.Rf4 Tg2 47. Td1 Tbd2 48.Td2 Td2 49. Rg5 Td1 50.Rf6 f4 51.Te4 Tc1 52.Td4 Tc6 53.Rg5 Tc3 54.Rf6. (½—½)

533/584. INDIANA DAMEI (17)

T. Petrosian M. Botvinnik

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.e3 Nb7 5.a3 d5 (5... c5!) 6.b4 dc4 7.Nc4 Ne7 8.Cbd2 0—0 9.Tb1 Cbd7 10.0—0 Tb8 11.b5 (V 11. De2) c5 12.bc6 Nc6 13.a4 Dc7 14.Nb2 Db7 15.Tc1 a6 16.Te1 b5 17.ab5 ab5 18.Nd3 Tfc8 19.e4 Cb6 20. De2 Ca4 21.Na1 Ne8 22. Tc8 Tc8 23.d5! Ch5? (23... Cc3 ; 23...ed5) 24.g3 Cc5 25.Cd4 Cd3 26.Dd3 Db6 27.de6? (27.e5! U d6 ±) fe6 28.e5 Nb4 29.Tb1 Ng6 30.Ce4 Db7 31.f3 Ne4! 32. De4 De4 33.fe4 Nc5 = 34.Tb5 g5! 35.Rf1 Nd4 36. Nd4 Tc1 37.Rg2 g4! 38. Ne3 Tc2 39.Rg1 Tc4. (½—½)

534/585. GAMBITUL DAMEI (18)

M. Botvinnik — T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.cd5 ed5 5.Nf4 c6 6.e3 Nf5 7.g4 Ne6 8.h3 Cf6 9.Cf3 Cbd7 (!?) 10. Nd3 Cb6 11.Dc2 Cc4 12. Rf1 Cd6 13.Cd2 (13.Cg5!?) **Dc8 14.Rg2 Cd7 15.f3 g6 16.Tac1** (16.e4!) **Cb6 17. b3 Dd7 18.Ce2 Cdc8 19. a4 a5 20.Ng3 Nd6 21.Cf4 Ce7 22.Cf1 h5 23.Ne2 h4 24.Nh2 g5 25.Cd3 Dc7 26. Dd2** (?!) **Cd7 27.Ng1 Cg6 28.Nh2 Ce7 29.Nd1 b6 30. Rg1 f6 31.e4 Nh2. 32. Dh2** (?!) **Dh2 33.Th2 Td8 34.Rf2 Rf7 35.Re3 The8 36.Td2 Rg7 37.Rf2 de4 38.fe4 Cf8 39.Ce1 Cfg6 40.Cg2 Td7** (∞ VD) **41.**

Nc2?! (41.Ch2 =) **Nf7! 42. Cfe3** (?! ; B 42.Tcd1) **c5!** ∓ **43.d5 Ce5 44.Tf1?** (44. Cc4) **Ng6 45.Re1 Cc8 46. Tdf2 Tf7 47.Rd2 Cd6 48. Cf5 Nf5 49.ef5 c4!** (→ Ş —+) **50.Tb1 b5 51.b4 c3! 52.Rc3 Tc7 53.Rd2 Cec4 54.Rd1 Ca3 55.Tb2 Cdc4 56.Ta2** —+ **ab4 57.ab5 Cb5 58.Ta6 Cc3 59.Rc1 Cd5 60.Na4 Tec8 61.Ce1 Cf4.** (0—1)

535/586. INDIANA DAMEI (19)

T. Petrosian — M. Botvinnik

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.0—0 0—0 7.d4 Ce4 8. Dc2 Cc3 9.Dc3 f5 10.b3 Nf6 11.Nb2 d6 12.Tad1 Cd7 13.Ce1 Ng2 14.Cg2 Ng5 (B 14...Dc7) **15.Dc2 Nh6 16.c4 f4 17.Ce1 De7 18.e5 de5 19.de5 Tad8?!** (19...a5) **20.De2 Dg5?! 21. Rg2 a5 22.Cf3 Dh5 23. Na3! Tfe8 24.Td4!** ± **Cb8 25.Tfd1 Td4 26.Td4 fg3 27.hg3 Df7 28.De4! g6 29. Db7 Ng7 30.c5 bc5 31.Nc5 Cd7 32.Dc7 Ce5 33.Df7 Cf7 34.Ta4 Nc3** (VD) **35. Tc4?** (Cra : 35.Nd4! +—) **Nf6 36.Nb6 Ta8 37.Ta4**

Nc3 38.Nd4 Nb4 39.a3 Nd6 40.b4 Nc7 41.Nc3 Rf8 42.b5 Re8 43.Tc4 Rd7 44. a4 Tc8 45.Cd2 Cd6 46. Td4 Re7 47.Td3 Cb7 48. Ce4 e5 49.Nb2 Nb6 50. Na3 Re6 51.Cg5 Rf5 52. Ch7 e4 53.g4? (Cra ; 53. Td7) Rf4! (Y) 54.Td7 Tc7 55.Tc7 Nc7 56.Cf6 Nd8? (56...Nd6! Ş =) 57.Cd7 Rg4 58.b6! +— Ng5 59. Cc5 Cc5 60.Nc5 Nf4 61. b7 Nb8 62.Ne3 g5 63.Nd2 Rf5 64.Rh3 Nd6 65.Na5 g4 66.Rg2. (1—0)

536/587. GAMBITUL DAMEI (20)

M. Botvinnik T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 c5 5.Nc4 e6 6. 0—0 a6 7.Nb3 Cc6 8.De2 cd4 9.Td1 Ne7 10.ed4 Ca5 11.Nc2 b5 12.Cc3 Nb7 13. Ng5 0—0 14.Tac1 (14. Ce5! ; 14.d5!?) Tc8 15.Nb1 Cc4 16.Ce5 Cb6 17.Dd3 g6 18.Nh6 Te8 19.Dh3 Cc4 20.Cc4 Tc4 21.Ce2 Db6. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

537/588. APĂRAREA GRÜNFELD (21)

T. Petrosian M. Botvinnik

1.c4 Cf6 2.Cf3 g6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.e4 Cc3 6. dc3 Dd1 7.Rd1 Ng4 8. Ne2 Cd7 9.Ne3 e5 10.Cd2. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). Cea mai scurtă partidă din istoria primului secol a meciurilor pentru titlul de campion mondial.

538/589. GAMBITUL DAMEI (22)

M. Botvinnik T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.Da4 Cc6 5.Cc3 Cd5!? 6.e4 Cb6 7.Dd1 Ng4 8.d5 Ce5 9.Nf4 Cg6 10.Ne3 e6. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
PETROSIAN	0	½	½	½	1	½	1	½	½	½	½
BOTVINNIK	1	½	½	½	0	½	0	½	½	½	½
Mutări	40	35	86	24	48	27	52	55	55	43	41

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	Total
½	½	0	1	½	½	1	1	½	½	½	12½
½	½	1	0	½	½	0	0	½	½	½	9½
53	54	57	58	54	39	61	66	21	10	10	989

Petrosian a avut piesele albe în partidele fără soț.

După eșecul din prima partidă, Petrosian a trecut la tactica sa preferată a „remizelor seci", fapt ce a avut darul să-l sîcîie pe Botvinnik care nu avea nici pe departe nervii de oțel ai adversarului său. Rezultatul s-a văzut numai după trei runde, cînd Petrosian a egalat, preluînd apoi și conducerea în meci pe care l-a încheiat practic după 19 partide.

Consecința majoră a pierderii titlului suprem de către Botvinnik a fost retragerea sa din activitatea competițională după ce timp de 15 ani dominase șahul mondial. Asemenea lupului bătrîn, Botvinnik a simțit că nu mai are rezistența psihică să intre în luptă cu tinerii candidați, care în 1965/1966 urmau să dea un nou asalt pentru cucerirea laurilor șahului.

XXVI. T. PETROSIAN — B. SPASSKI
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.)

Moscova: 9 aprilie — 9 iunie 1966

Începînd cu această ediție, desemnarea șalangerului avea să se facă prin meciuri eliminatorii, sistem ce punea capăt turneelor-maraton ale pretendenților care, după afirmațiile lui Fischer, puteau fi dirijate, iar după alte opinii nu erau cîștigate de cei mai valoroși mari maeștri, ci de cei mai bine pregătiți psihofizic.

La numai 18 ani, Boris Spasski (născut la 30.I.1937) a început escaladarea Everestului șahist, prin calificarea în turneul candidaților de la Amsterdam pe care-l încheie (în 1956) mai mult decît remarcabil, în poziția a treia, după erudiții Smîslov și Keres, fiind singurul învingător al cîștigătorului întrecerii. În continuare însă, tînărul leningrădean nu și-a mai menținut cadența ascensională, ratînd la „sosire" calificările din 1958 și 1961, datorită unor întîmplări nefericite atît de ordin personal, cît și șahist. Trecînd la o „restructurare" temeinică a activității sale în general, el reintră rapid pe drumul început în 1955, astfel că în 1964 se califică din nou în etapa candidaților, pe care o traversează cu succes în anul următor, urcînd pentru prima oară în 1966 pe extrem de incomoda, dar foarte rîvnita treaptă a șalangerului la titlul mondial.

539/590. APĂRAREA CARO-KANN (1)

B. Spasski — T. Petrosian

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.h4 h6 7.Cf3 Cd7 8.Nd3 Nd3 9.Dd3 Dc7 10.Nd2 e6 11.0—0—0 0—0—0 12.c4 Cgf6 13.Rb1 c5 14.Nc3 cd4 15.Cd4 a6 = 16.Cf3 Nc5 17.De2 Nd6 18.Ce4

Ne7! 19.Cf6 Nf6 20.Nf6 Cf6 21.Ce5 Td1 22.Td1 Td8 23.Td8 Rd8 24.Dd3 Re7 25.Dd4! h5! 26.a3 Cd7! 27.Cd7 Dd7 28.Dc5 (28.Dg7?! Dd3!) Dd6 29. Dg5 Re8! 30.De3 Dc6 (30...Dd1!? 31.Ra2 Dg4! 32.Dc5!) 31.Dg3 g6 32.b3 De4 33.Rb2 e5 34.De3! Dg2 35.De5 Rf8 36.Dh8 Re7 37.De5. (½—½)

540/591. GAMBITUL DAMEI (2)

T. Petrosian — B. Spasski

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 0—0 6.e3 h6 7.Nh4 b6 8.cd5 Cd5 9.Ne7 De7 10.Cd5 ed5 11.Tc1 Ne6 12.Da4 c5 13.Da3 Tc8 14.Ne2 a5 15. 0—0 Ca6? (Nt ; 15...Rf8!) 16.dc5 bc5 17.Cd4 ± Nd7 18.Na6 Ta6 19.Ce2 a4 (19...Nb5!) 20.Tfd1 Dd6 21.Td2! Ne6 22.h3 Tc7 23. Cf4 c4 24.Dd6 Td6 25.Ce2 a3?! (25...Tb6! 26.Cc3 Ta7 27.Tcc2 Ta5!) 26.ba3 Nf5 27.Cc3 Tcd7 28.Td4! Rf8 29.f3 Re7 30.Tcd1 Ne6 31. Tb1! Ta6 32.a4 Rd6 33. Rf2 Rc5 34.Td2 Ta5 (VD)

35.Re2? (35.g4!) Nf5! 36. e4 (36.Tb8 Nd3 37.Rf2 d4! ∓) de4 37.fe4 Td2 38.Rd2 Nd7! 39.Tb7 Rc6 40.Tb8 Rc5 41.Tf8 Ne6 42.Tb8 Nd7 43.Tb7 Rc6 44.Tb2 Rc5 45.Re3 Ta7! 46.Td2 Nc6! 47.g4 Tb7 48. Tf2! Td7! 49.Td2 Tb7 50. h4 f6!. (½—½)

541/592. APĂRAREA CARO-KANN (3)

B. Spasski — T. Petrosian

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4.c4 Cf6 5.Cc3 e6 6. Cf3 Ne7 7.cd5 Cd5 8. Nc4 Cf6 9.0—0 0—0 10. De2 Cc6 11.Ne3 Ca5 12. Nd3 b6 13.Ng5 Nb7 14. Tad1 Tc8 15.Tfe1 h6 16. Nc1 Nb4 17.Nd2 Nc3! 18. bc3 Dd5! = 19.Df1! Da2 20.Ce5 Cb3 21.Te2 Cd2

22.Ted2 Dd5 23.c4 Dd6 24.De2 Tfd8 25.h3 Cd7 26. Cg4 h5 27.Ce3 g6 28.Ta2 Ta8 29.Dc2 Rg7 30.Ne4 Ne4 31.De4 Cf6 32.Dh4 Td7 33.Tad2 Tad8 34.Td3 a6 35.Dg5 Ce4 36.Dh4 Cf6 37.Tb3 Dc7 (37...Tc8!?) 38. d5! De5 39.Tb6 ed5 40. Cd5 Cd5 41.cd5 Td5 42. Dd8 Td8 43.Td8. (½—½)

542/593. DESCHIDEREA CATALANĂ (4)

T. Petrosian B. Spasski

1.c4 e6 2.g3 d5 3.Ng2 Cf6 4.Cf3 Ne7 5.0—0 0—0 6.d4 c6 7.b3 b6 8. Nb2 Nb7 9.Cc3 Cbd7 10. Dc2 Tc8 11.Tad1 b5! 12. c5 b4! 13.Ca4 Na6 14. Ce1! (Nt) Nb5 15.Cd3 a5 16.a3! ba3 17.Na3 Tb8 18. Tb1 Te8 19.Cc3 Na6 20. Tfd1 Nf8 21.e4! de4 22. Ce4 Nd3! = 23.Dd3 Cd5! 24.Tdc1 C7f6 25.Cd6 Nd6 26.cd6 Dd7 27.Da6 Tec8 28.Da5 Ce8! 29.Dc5 Tb5 30.Dc4 Tbb8 31.Dc5 Tb5 32.Dc4 h6 33.Tc2 Tbb8 34. Tbc1 Cd6 35.Nd6 Dd6 36. Nd5 (36.Da4!?) ed5 37. Da1 Tb6 38.Tc5 De6! 39. b4 Tcb8 40.Tc6 Tc6 41. Dc6 Dc6 42.Tc6 Tb4 43. Rf1 Td4 44.Re2. (½—½)

543/594. APĂRAREA CARO-KANN (5)

B. Spasski T. Petrosian

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4.c4 Cf6 5.Cc3 g6 6. Db3 Ng7 7.cd5 0—0 8.g3! Ca6 9.Ng2 Db6 10.Db6 ab6 11.Cge2 Cb4 12.0—0 Td8 13.d6! Td6 14.Nf4 Td7 15.Tfd1 Cbd5 16. Ne5 ± Nh6? (16...Td8!?) 17.a3 e6 18.Cd5 Cd5 19. Td3 Ng5 20.Nd5! ed5 (20...Td5 21.Cc3 Tda5 22. Ce4 ±) 21.h4 Nd8 22. Tc1! Te7 23.Cf4 Ne6 24. Tdc3! Nd7! 25.Cd5 Te6 26.Nc7 Rg7 27.Nd8 Td8 28.Ce3 b5 29.d5 Tb6 30. Cc2 (30.Td3!?) h6! 31.Cb4 g5 32.hg5 hg5 33.Rg2 Tf6! 34.Te3 (34.Tc7 Ng4! 35.T1c3 Te8 ∞) Th8! 35. Cd3! Td6! 36.Ce5 Nh3 37. Rf3 Td5 38.Tc7 Ne6 39. Tb7 Tc5 40.Ta7 Nd5 41. Rg4 Tc2! 42.Rg5 Tf2 43. Cd3 Tf3 44.Tae7 Te3 45. Te3 f6! 46.Rf4 Rf7 47. Cb4 Nc4 48.Tc3 Th2 49.

b3 Nc6 50.Cd3 Ta2! 51. Tc7 Rg6 52.Cc5 Nf7 53. Tb7 Ta3 54.Tb5 Ta1 55. Ce1 Tf1 56.Re3 Te1 57. Rf3 Tf1 58.Re2 Tb1 59. Cd2 Tg1 60.Rf2 Tc1 61. b1 Tc2 62.Re3 Tc3 63.Rf4 Td3 64.Cf3 (64.Ce4 Nd5! =) Nd5 65.Ch4 Rf7 66. Tb8 Td4 67.Re3 Te4 68. Rf2 Re7! 69.Cg6 Rd7 70. Cf4 Nc6! 71.Cd3 Rc7 72. Tf8 Nb5 73.Cf4 Rd7 74. Tf7 Re8 75.Tb7 Tb4 76. Cd5 Tb2 77.Re3 Tb3 78. Rf4 Nc4 79.Cf6 Rf8. (½—½)

544/595. GAMBITUL DAMEI (6)

T. Petrosian B. Spasski

1.c4 e6 2.d4 Cf6 3.Cf3 d5 4.Cc3 c5 5.cd5 Cd5 6. g3 Cc6 7.Ng2 Cc3!? (Nt) 8. bc3 cd4 9.cd4 Nb4 10.Nd2 Ne7 11.0—0 0—0 12.Tb1!? (12.e3!) Cd4 13.Cd4 Dd4 14.Dc2 Dc5 15.Dc5. (½—½)

545/596. PARTIDA PIONULUI DAMEI (7)

B. Spasski T. Petrosian

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.Ng5 d5 4.Cbd2 Ne7 5.e3 Cbd7 6.Nd3 c5 7.c3 b6 8.0—0 Nb7 9.Ce5 (9.a4!?) **Ce5! 10.de5 Cd7 11.Nf4?!** (11. Ne7!? De7 12.f4 0—0 13. e4! =) **Dc7 12.Cf3 h6! 13.Ng3 g5! 14.b4! h5!** ∞ **15.h4! gh4 16.Nf4 0—0—0 17.a4?** (17.bc5!?) **c4! 18. Ne2 a6! 19.Rh1 Tdg8 20. Tg1 Tg4 21.Dd2 Thg8 22. a5 b5 23.Tad1 Nf8 24.Ch2** (VD) **Ce5! 25.Cg4 hg4 26.**

e4!? Nd6 27.De3 Cd7 (27...g3!? 28.f3!) **28.Nd6 Dd6 29.Td4??** (29.f4!) **e5! 30.Td2 f5!! 31.ed5** (31.ef5 h3! ∓) **f4 32.De4 Cf6 33. Df5 Rb8 34.f3 Nc8 35. Db1 g3 36.Te1 h3 37.Nf1** (37.gh3 g2 38.Rg1 Dd7! —+) **Th8 38.gh3 Nh3 39. Rg1 Nf1 40.Rf1 e4!! 41. Dd1 Cg4!! 42.fg4 f3 43. Tg2 fg2.** (0—1)

546/597. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (8)

T. Petrosian — B. Spasski

1.c4 c5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.d4 cd4 5.Cd4 e6 6. e3 Ne7 7.Ne2 0—0 8.0—0 d6 9.b3 a6 10.Nb2 Nd7 11.Dd2 Dc7 12.Tac1 Tac8 13.Tfd1 Db8 14.Cf3 Tfd8 = 15.Nd3 Ne8 16.De2 (16. e4 Ce5!) **d5! 17.cd5 Cd5 18.Cd5 Td5 19.a3 Tcd8 20.Ne4 Td1 21.Td1 Td1 22.Dd1 Dd8 23.Dd8 Nd8.** (½—½)

547/598. APĂRAREA CARO-KANN (9)

B. Spasski — T. Petrosian

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4.c4 Cf6 5.Cc3 e6 6. Cf3 Ne7 7.cd5 Cd5 8.Nd3 Cc6 9.0—0 0—0 10.Te1 Nf6 11.Ne4 Cce7 12.Dc2 g6 13.Nh6 Ng7 14.Ng5 (14.Dd2!?) **f6! 15.Nd2 Nd7 16.Db3 Nc6 = 17.Nd5 ed5 18.Ce4 Tf7 19.Cc5 Cf5 20. h3 Nf8 21.Ce6 Dd7 22.Cf8 Tff8 23.Nb4 Tfe8 24.Te8 Te8 25.Te1 Te1 26.Ce1.** (½—½)

548/599. INDIANA REGELUI (10)

T. Petrosian — B. Spasski

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.c4 Ng7 4.Ng2 0—0 5.0—0 Cc6 6.Cc3 d6 7.d4 a6 8.d5 Ca5 9.Cd2 c5 10.Dc2 e5! 11.b3 Cg4! 12.e4 f5 13. ef5 gf5 14.Cd1! b5! 15.f3 e4! ∞ 16.Nb2 ef3 17.Nf3 Nb2 (B 17...Ce5!?) **18.Db2 Ce5 19.Ne2 f4!? 20.gf4 Nh3?!** (B 20...Tf4 ∞ VD)

21.Ce3!! Nf1 22.Tf1 Cg6 23.Ng4! Cf4? (23...Df6!) **24.Tf4!! Tf4 25.Ne6 Tf7 26.Ce4 Dh4 27.Cd6 Dg5 28.Rh1 Taa7 29.Nf7 Tf7 30.Dh8!.** (1—0)

549/600. APĂRAREA FRANCEZĂ (11)

B. Spasski – T. Petrosian

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Cd7 5.Cf3 Cgf6 6.Cf6 Cf6 7.Ng5 Ne7 8. Nd3 c5 9.dc5 Da5 10.c3 Dc5 11.De2 Nd7!? 12. Ce5! Nc6 13.h4! Td8 14. 0—0—0 Cd7 15.Cc6!? (15. Ne7!) Ng5 16.hg5 Dg5 17.Re2 (17.Rb1!?) **bc6 18. Th5?!** (18.Ne4!? Dc5 19. Th5 Db6 20.Df3! ±) **Df4! 19.Ne4 Dc7! 20.De4 c5 21. Db5** (21.Th7!? =) **g6! 22. Th4 0—0 23.Dc6!? Dc6 24. Nc6 Ce5 25.Td8 Td8 26. Nb5!.** (½—½)

550/601. INDIANA REGELUI (12)

T. Petrosian – B. Spasski

1.Cf3 g6 2.c4 Ng7 3.d4 d6 4.Cc3 Cd7 5.e4 e6 6. Ne2 b6 7.0—0 Nb7 8.Ne3 Ce7 9.Dc2 h6 10.Tad1 0—0 11.d5! c5 12.Dc1 Rh7 13.g3! f5!? 14.ef5 Cf5 (14...gf5 15.Ch4!) **15.Nd3 Nc8 16.Rg2 Cf6 17.Ce4 Ch5!? 18.Nd2 Nd7 19.Rh1 Ce7 20.Ch4!** ± **Nh3 21. Tg1 Nd7 22.Ne3 De8 23. Tde1 Df7 24.Dc2 Rh8 25. Cd2 Cf5 26.Cf5!** (26.Cg6?) **gf5 27.g4!! e4!? 28.gh5 f4!?** (28...ed3! 29.Dd3 Tae8! VD) **29.Tg7!! Dg7**

30.Tg1 De5 31.Cf3!! ed3 32.Ce5? (Cra 32.Dd3! Nf5 33.Ce5! Nd3 34.Nd4!! ±) **dc2 33.Nd4!! de5 34.Ne5 Rh7 35.Tg7 Rh8 36.Tf7 Rg8 37.Tg7 Rh8 38.Tg6 Rh7 39.Tg7.** (½—½)

551/602. APĂRAREA CARO-KANN (13)

B. Spasski – T. Petrosian

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.h4 h6 7.Cf3 Cd7 8.h5 Nh7 9.Nd3 Nd3 10.Dd3 Dc7 11.Nd2 e6 12.De2! (Nt)

Cgf6 13.0—0—0 0—0—0 14.Ce5! Ce5 (14...Cb6!? 15.Na5 c5 16.Db5! ±) 15.de5 Cd7 16.f4 ± Ne7 17.Ce4 Cc5 18.Cc3 f6! 19. ef6 Nf6 20.Dc4! (20.b4 Nc3 21.Nc3 Df4 22.Nd2 De4! =) Db6! (VD) 21.

b4! Ca6 22.Ce4! Cc7 23. The1 Td4 24.Db3 Db5 25. c3 Te4!? 26.Te4 Dh5 27. Dc4 Df5 28.De2 h5 29. Ne1 Te8 30.g3 a5 31.ba5 Da5 32.Dc2 Df5 33.Ta4 g5?! (33...b5!?) 34.fg5 Ng5 35.Rb2 Dc2 36.Rc2 e5 37. Te4 Cd5 38.Nf2 Cf6 39. Ta4 Rc7 40.Nc5 Cd5 41. Te4 b6 42.Ng1 Nd8 43. Tf1 Cf6 44.Te2 c5 45.Tf5 Rd6 46.a4! Rd5 47.Rd3 Cg4 48.Tb2 Th8 49.a5! c4 50.Re2 Re4 51.Tf7 ba5 52. Tb8 a4 53.Tc8! Nf6 54. Tc4 (54.Th8! Nh8 55.Tc7! +—) Rf5 55.Ta7 a3 (55... Td8!? 56.Taa4 Ng5!) 56. Ta3 Tb8 57.Tb4 Tc8 58. c4! Ne7 59.c5 e4! 60.Ta7 Nf6 61.Th7 Rg6 62.Td7 Rf5 63.Td5 Ne5 64.Tb6 e3! 65.Rf3 Cf6 66.Td3 Tc5 67.Ne3 Tc2 68.Td8 Tc3 69. Re2 Tc2 70.Rd1 Tc3 71. Nf2 Ce4? (71...Ta3!?) 72. Tf8! Rg5 73.Tb5! Td3 (73...Cf2 74.Tf2 Te3 75. Te2! +—) 74.Re2 Td5 75.Td5 Cc3 76.Rf3 Cd5 77.Ta8 Rf5 78.Ta5 Re6 79.Ne1 Cf6 80.Tb5 Cd5 81.Nd2 Ng7 82.Nc1 Ne5 83.Nb2 Nc7 84.Tc5 Nd6 85.Tc1 Ce7 86.Te1! Rf5 87.Ta1 Cc6 88.Ta6 Ne5 89.Tc6 Nb2 90.Tc5 Rg6 91. Rf4 h4. (1—0)

552/603. DESCHIDEREA RETI (14)

T. Petrosian — B. Spasski

1.Cf3 Cf6 2.g3 b5 3.a4 b4 4.d3 Nb7 5.e4 d6 6. Ng2 Cbd7 7.0—0 e6 8.a5 Tb8 9.Cbd2 Ne7 10.Cc4 0—0 11.Te1 a6 = 12.Nf4 Na8 13.De2 Te8 14.h3 Nf8 15.Ccd2 g6 16.Ng5 h6 17. Ne3 Ng7 18.Rh2 De7 19.

Ta2? Rh7 20.Cg1 d5! 21. f4 c5! 22.fe5 De5! 23.d4 De6 24.e5 Ce4 25.Taa1 c5! 26.Ce4 de4 27.c3 bc3 28.bc3 cd4 29.cd4 f6! 30. ef6 Cf6 31.Tab1 Cd5! 32. Dd2 Tb1 33.Tb1 Dd6!! 34. Ce2 Da3 35.Ng1 Dd3! 36. De1! (36.Dd3?? ed3 37. Cf4 Cc3! —+) Nc6 (36... Tc8?? 37.Td1? Tc2!! ∓) 37.Td1 (37.Tc1!? Nb5 38. Cc3! =) Da3 38.Cf4! Cf4 39.gf4 Nb5 40.Ne3 Nd3 41.h4!! Dd6 42.h5! g5 43. Dg3 Nd4 44.Nd4 (44. Ne4!?) Dd4 45.fg5 De5 46.De5 Te5 47.gh6 Ta5 48.Rg3 Tg5 49.Rf2 a5 50. Ta1 Rh6 51.Nh1 Th5 52. Re3 Nc2 53.Tc1 Th3 54. Rd4 a4 55.Ne4 Ne4 56. Re4 a3 57.Rd4. (½—½)

553/604. APĂRAREA SICILIANĂ (15)

B. Spasski T. Petrosian

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.d3 d6 6. Ch3 Cf6 7.0—0 Ng4 8.f3 Nh3!? (Nt) 9.Nh3 0—0 10. Ne3 Ce8! 11.Dd2 Cc7 12. Tae1 b6 13.Cd1 d5 14.De2 e6 15.f4 f5 = 16.Nc1 Tf7 17.Ng2 Dd7 18.Cf2 Td8 19.c3 b5 20.ed5 ed5 21. Nd2 c4 22.Df3 Ce7 23.dc4 bc4 24.b3! Cc8 25.bc4 dc4 26.Nc1 Da4 27.Td1! Tdf8 28.Ne3! Cb6 29.Nc5 Tc8 30.Nb4 Ca6 31.Nd6 Da5 32.g4 Dc3 33.De2! Df6? (33...Cc5!?) 34.Tfe1! Td7 35.Ne7! Te7! 36.De7 De7 37.Te7 Cc5 38.gf5 c3! 39. fg6 hg6 40.Te2 Tc7 41. Ce4 Ce6! 42.Cc3! Cd4! 43. Te5! Ne5 44.fe5 Tc3 45. Td4 Rf7 46.Td6 Tc5 47. Tf6 Rg7 48.Ne4 Te5 49. Tg6 Rf7 50.Nc2 (50.Tg4!) Te1 51.Rf2 Ta1! 52.Tc6 Ta2 53.h4 Cd5 54.Rf3 Ta3 55.Re4 Tc3. (½—½)

554/605. APĂRAREA ROBATSCH (16)

T. Petrosian B. Spasski

1.d4 g6 2.e4 Ng7 3.Cf3 d6 4.Nc4 e6 5.c3 Cd7 6. 0—0 Ce7 7.Cbd2 b6 8.a4 a6 9.Te1 Nb7 10.Nb3 0—0 11.Cc4 De8 12.Nd2 f6 13. De2 Rh8 14.Rh1 Df7 ∞ 15.Cg1 e5! 16.de5 fe5 17. f3 Cc5 18.Ce3 De8! 19. Nc2 a5 20.Ch3 Nc8 (20... Na6!?) 21.Cf2 Ne6 22.Dd1 Df7 23.Ta3 Nd7 24.Cd3!

Cd3 25.Nd3 Nh6 26.Nc4 Dg7 27.Te2 Cg8 28.Ng8! Tg8 29.Cd5 Nd2 30.Td2 Ne6 31.b4 Df7 32.De2 Ta7! 33.Ta1 Tf8 (33...ab4!? 34.cb4 Tga8 35.Dd1 Rg7 ∞) 34.b5 Taa8 35.De3 Tab8 36.Tf1 Dg7 37.Dd3 Tf7 38.Rg1 Tbf8 39.Ce3 g5 40.Tdf2 h5 41.c4! Dg6 42.Cd5! Tg8 43.De3 Rh7 44.Dd2 Tgg7 45.De3 Rg8 46.Td2 Rh7 47.Tdf2 Tf8 48.Dd2 Tgf7 49.De3. (½—½)

555/606. APĂRAREA SICILIANĂ (17)

B. Spasski T. Petrosian

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 g6 4.g3 Ng7 5.Ng2 Cf6 6.d3 0—0 7.Ch4! Tb8! 8.f4 d6 9.0—0 Nd7 10.f5! b5! 11.Ng5! b4 12.Cd5 a5 13.Rh1 (13.Dd2!) Ce5 14.Dd2 Nc6 15.Tae1 ± a4 16.De2 (16.Nh6!?) Dd7 17.Nc1 Db7 18.Ce3 e6! 19.fe6 fe6 20.Cf3 Cf3 21.Tf3 d5! 22.ed5 ed5 23.Cg4 Tbe8 24.Cf6 Nf6 25.Te3 Te3 26.De3 Te8 27.Df2 Te1 28.De1 Rf7 29.De2. (½—½)

556/607. INDIANA DAMEI (18)

T. Petrosian B. Spasski

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.Cc3 Nb7 5.a3 Nf3? (Nt) 6.gf3 Ne7 7.f4 d5 8.f5! ef5 9.Ng2 0—0!? 10.cd5 Nd6 11.Dd3 g6 12.Ng5 Te8 13.h4 (13.0—0—0!?) Cbd7 14.h5 ± Tb8 15.hg6?! (15.Dh3!? De7! 16.Rf1 Df8 17.Nf3 b5 18.e3 Dg7 19.Ce2 ±) fg6 16.0—0—0 b5!! 17.Cb5 De8 18.Td2 Db7 19.Cc3 Db3 20.De2! Rg7! 21.Nf3 h5! 22.Db3 Tb3 23.Tc2 Teb8 24.e3 Rf7 25.Td1 Cb6! 26.Nf6 Rf6 27.Ne2 h4 28.f4! Te8 29.Rd2 Tc3!! 30.Tc3! (30.bc3 Cd5 ∓) Cd5 31.Nb5! (31.Tb3?) Cc3 32.Ne8 Cd1 33.Rd1. (½—½)

557/608. APĂRAREA FRANCEZĂ (19)

B. Spasski T. Petrosian

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.e5 Cfd7 5.Cf3 c5 6.dc5 Cc6 7.Nf4 Nc5 8.Nd3 f6! 9.ef6 Cf6 10.0—0 0—0 11.Ce5! Nd7! 12.Cc6 Nc6 13.De2 De7 14.Tae1 Tae8

= 15.Ng3 a6 16.a3 Df7 17.b4 Nd4 18.Ne5! (18. Cd1 e5! 19.c3 Na7 20.Ne5? Cd7! —+) Ne5 19.De5 Cd7 20.Dg3 e5! 21.f3 Df4?! 22.Df4 Tf4 23.Tf2 g5 24.Td2 Cb6 25.Tde2 Cd7 26.Cd1 b5 27.c3 Tf7 28.Ne2 Rg7 29.Nb3 h5 30. Ce3 Cb6 31.Cc2 Cd7 32. Te3 h4 33.h3 Tf6 34.Cd4! Nb7 35.a4! Td8 36.Ce2 ba4? (36...Rh6!?) 37.Na4 Cb6 38.Nb3 c4 39.Cd4 Rh6 40.Td1! Tc8 (VD) 41.

fc4 de4 42.Ce6!! Cc4 43. Nc4 Tc4 44.Cc5 Tf7 45. Ta1 Rg5 46.Ta5! (46.Ca6 Na6 47.Ta6 Td7! =) Rf4 47.Rf2 Nd5 48.Cb3! Re5 49.Re2 Tc6 50.Cd2 Re6 51.Ce4 Nc4 52.Rd2 Td7 53.Rc2 Rf7 54.Te5 Rg7 55.Cd2 Nb5 56.Cf3 Na4 57.Rb2 Td1 58.T5e4 Tf1 59.Te1 Te1 60.Te1 Tf6 61. Te4 g5 62.Cg5 Tf2 63.Ra3 Nc6 64.Th4 Ng2 65.Ce4 Te2 66.Cc5 Nf1 67.Tf4 Te1 68.h4. (1—0)

558/609. INDIANA NIMZOVICI (20)

T. Petrosian — B. Spasski

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 c5 6.Cf3 d5 7.0—0 Cc6 8.a3 Nc3 9.bc3 dc4 10.Nc4 Dc7 11.Nd3 e5 12.Dc2 Ng4 13. Ce5 Ce5 14.de5 De5 15.f3 Nd7 16.a4! (Nt) Tfd8 17.e4 c4 18.Ne2 Ne6 19.Ne3 Dc7 20.Tab1 Cd7 21.Tb5! ± b6 22.Tfb1 Dc6 23.Nd4 f6 24.Da2 Rh8 25.Nf1 h6 26.h3 Tab8 27.a5! Tb7 (27...a6!? 28.Tb6! Cb6! 29. ab6 ± VD) 28.ab6 ab6 29.Df2 Ta8 30.Db2 Tba7

31.Nb6 Ta2 32.Db4 Tc2? (32...T8a3!) 33.Nf2 Dc7 34.De7! Nh3?? (34...Dc6 35.Nd4! ±) 35.gh3 Tf2 36.Rf2 Dh2 37.Ng2 Ce5 38.Tb8 Tb8 39.Tb8 Rh7 40.Td8! Cg6 (40...Cd3 41. Td3! +—) 41.De6. (1—0)

559/610. APĂRAREA FRANCEZĂ (21)

B. Spasski T. Petrosian

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 de4 5.Ce4 Ne7 6.Nf6 Nf6 7.c3 Cd7 8.Cf3 0—0 9.Nd3 e5! 10.Dc2 (10.Dd2!?) ed4 11.cd4 g6 12.h4! Ng7! 13.h5 Cf6 14. hg6 hg6 15.0—0—0 Ce4 16.Ne4 Ng4 = 17.Db3 Dd6 18.Th4 (18.Db7?) Df4! 19.De3 De3 20.fe3 Nf3 21.gf3 c6 22.Rd2 Tfe8 23.b4 Nf6 24.Tg4 Te7 25. Nd3 Tae8 26.Te1 a6 27. Nc4 Rg7 28.Tgg1 Th8 29. Th1 Th1 30.Th1 Td7 31. Nb3 Nd8 32.f4 f5 33.Rd3 a5 34.ba5 Na5 35.Tc1 Rf6 36.Tc4 Td8 37.Re2 Nc7 38.Ta4 g5 39.fg5 Rg5. (½—½)

560/611. PARTIDA PIONULUI DAMEI (22)

T. Petrosian B. Spasski

1.d4 b5 2.c4 Nb7 3.f3 a6 4.Ne3 e6 5.Cd2! Cf6 6.c3 Ne7 7.Nd3 d6 8.a4 c6 9.Ce2 Cbd7 10.0—0 0—0 11.Cg3 Te8 12.ab5 ab5 13.Ta8 Da8 14.Dc2 Nf8 15.b4! ± Db8 16.Cb3 g6 17.Ta1 e5 18.Df2! d5 19.de5 Ce5 20.Nc2 Ng7 21. Na7 Dc7 22.Nb6 Db8 23. Na7 Dc7 24.Nb6 Db8 25. Na7 Dc8?! 26.Nd4 h5 27. h3 h4 28.Cf1 de4 29.fe4 Ced7 30.Cfd2 c5 31.Cc5 Cc5 32.bc5 Ne4 33.Nb3! Nf5 34.Ta7! Cd7 (34...Tf8 35.Dh4! +—) 35.Cf3 Db8. (1—0)

561/612. APĂRAREA FRANCEZĂ (23)

B. Spasski T. Petrosian

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 de4 5.Ce4 Ne7 6.Nf6 Nf6 7.Cf3 Nd7!? 8. Dd2 Nc6 9.Cf6 Df6 10. Ce5! 0—0 11.0—0—0 Cd7?! (11...Td8!?) 12.Cc6 bc6 13.h4! Tab8 14.Th3

c5 15.Dg5!! ± cd4 (15... Df2?) 16.Df6 Cf6 17.Td4 Tb7 (VD) 18.Tb3!! Tb3

19.ab3 Ta8 20.Tc4 Ce8 21.Ta4 Cd6 22.g3!! Rf8 23.Ng2 Tc8 24.Ta7 Re7 25.Rd2 h6 26.c4 g5 27.hg5 hg5 28.Rc3 Rd7 29.b4 Th8 30.b5 Th2 31.Nc6 Rd8. (1—0)

562/613. INDIANA REGELUI (24)

T. Petrosian — B. Spasski

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.Cc3 d6 6.e3 Cbd7 7.Cge2 a6?! (7...c6!) 8.b3 Tb8 9.a4! a5 10.Na3 c6 11.0—0 Dc7 12. Dd2 Te8 13.Tac1 Ta8 14. Tfd1 ± Cb8 15.h3 Ca6 16.Rh2 h5 17.f4! Cb4 18. Tf1 e5 19.fe5 de5 20.d5 Td8 (20...e4? 21.d6 Dd8 22.Tcd1! ±) 21.e4 Cd7 22.Tb1 Cc5 23.Ca2 Cba6 24.De3 Db6 25.Cec1! Da7 (25...Ca4?! 26.Df3!) 26.Cd3 Cd3 27.Dd3 Te8 28.Tb2 Cc5 29.De3 Cd7 30.Dc1 Db6 31.Tbf2 f6 (31...Db3? 32.Tf7!) 32.Tf3 Dd8 33. Cc3 Cf8 34.Dc2 Ch7 35. Td3 Dc7 36.De2 Nh6 37. h4 Nf8 38.d6 Df7 39.Nh3 Nh3 40.Rh3 Ted8 41.c5 De6 42.Rg2 Nh6 43.Cd1 Cf8 44.Cb2 Cd7! 45.Tdf3 Dg4 46.Dc4 Rg7 47.Cd3 Te8 48.Tb1! De6! 49.De6 Te6 50.b4 ab4 51.Tb4 Ta7 52.Tb2 Te8 53.Tf1 Rf7! (53...Ta4?) 54.a5 Re6 55. Nb4 Ne3! 56.Te2 Nd4 57. Rh3 Tf8 58.Tc1 Taa8 59. Rg2 Tg8 60.Ce1 g5! 61. Cf3 gh4 62.Ch4 Tg4 63. Cf5 Tag8 64.Rh3 T8g5 65. Tb1! Te4!! 66.Te4 Tf5 67. Te2 Tf3! 68.Rg2 Td3 69. Td2 Te3 70.Ta2! f5 71. Ne1 Cc5 72.Nf2 Tb3 73. Tb3 Cb3 74.Ta3! Cc5 75. Nd4 cd4 76.Tf3 d3 77.Rf2. (½—½)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
PETROSIAN	½	½	½	½	½	½	1	½	½	1	½
SPASSKI	½	½	½	½	½	½	0	½	½	0	½
Mutări	37	50	43	44	79	15	43	23	26	30	26

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	Total
½	0	½	½	½	½	½	0	1	½	1	0	½	12½
½	1	½	½	½	½	½	1	0	½	0	1	½	11½
39	91	57	55	49	29	33	68	41	39	35	31	77	1060

Petrosian a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Fără a atinge vreun moment parametrii senzaționalului, confruntarea s-a remarcat în principal prin tensiunea sportivă în care s-au jucat aproape toate partidele. Evoluînd fără o concepție proprie de joc, Spasski s-a văzut condus cu două puncte la jumătatea meciului. Analizînd situația, el a înțeles că acum singura tactică viabilă împotriva „tigrului ermetic" era aceea a jocului complicat. Depunînd eforturi considerabile, egalează scorul după partida a 19-a, după care se hotărăște... să schimbe iarăși tactica, jucînd la cîștig cu albele și remizînd cu negrele. Rezultatul? Din următoarele trei partide, Petrosian a obținut două victorii și o remiză, realizînd cele 12 puncte necesare menținerii titlului.

La inevitabila conferință de presă de după meci, Petrosian a declarat: „...Comentatorii apreciază că Spasski n-a arătat tot ce poate. Botvinnik este de părere că n-a știut să se „programeze" la adversar. La drept vorbind, nici eu n-am reușit mai mult la

timpul meu. Un asemenea meci este o confruntare între două personalități. Programarea nu depinde numai de unul din cei doi adversari ! (...) Rezultatele din meciurile candidaților l-au făcut probabil să subestimeze dificultățile. Se pare că după strălucitele sale victorii contra lui Keres, Gheller și Tal, el a crezut în steaua sa norocoasă, gîndind că totul va merge, ca să zic așa, în virtutea inerției...".

XXVII. B. SPASSKI — T. PETROSIAN
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.)

Moscova : 14 aprilie — 17 iunie 1969

Asemănător performanței lui Smîslov din 1956 cînd a cîștigat pentru a doua oară consecutiv Turneul Candidaților, Spasski a traversat din nou, în 1968, cele trei etape din meciurile candidaților, depășindu-și clar adversarii : 1/4 Gheller $5^1/_2$—$2^1/_2$, 1/2 Larsen $5^1/_2$—$2^1/_2$ și 1/1 Korcinoi $6^1/_2$—$3^1/_2$.

„Este foarte probabil ca peste trei ani meciul pentru titlul mondial să se desfășoare între aceiași adversari", declara Petrosian imediat după terminarea meciului din 1966, un pronostic nu prea dificil de dat și pe deplin realizat, astfel că în primăvara anului 1969 au luat loc încă o dată la masa de joc campionul lumii Tigran Petrosian și șalangerul său Boris Spasski.

563/614. APĂRAREA SICILIANĂ (1)

B. Spasski — T. Petrosian

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 a6 5.Nd3 Cc6 6.Cc6 bc6 7.0—0 d5 8.Cd2 Cf6 9.De2 Ne7 10.b3 0—0 11.Nb2 a5 ± 12.f4 g6? (12...a4 13.Tf3 g6! =) **13. Tad1** (13.Tae1!? ±) **Cd7! 14.c4?** (14.f5 ef5 15.ef5

Nf6 16.Nf6 Cf6 17.Df2 ±) **a4 15.f5 ef5 16.ef5 Nf6 17.Nf6 Cf6 18.Df2 ab3 19. ab3 Ta2 20.fg6?** (20.Nb1 Ta5 21.Dh4 ±) **fg6 21.h3 De7 22.Dd4?! c5 23.Df4 Nb7** ∓ **24.Tde1 Dg7** (24... Ch5 25.Dh6 = VD) **25.**

De3 d4 26.De6 Df7 27. De2 Te8 28.Df2 Te1 29. De1 De8 30.De8 Ce8 31. Ne4?! (31.Tf2 =) **Td2 32. Nb7 Cd6** ∓ **33.Nd5 Rg7 34.b4?!** (34.Tb1 Cf5 35. b4 =) **cb4 35.c5 Cf5 36. c6 Tc2 37.g4 Cd6** (37... Ce3!?) **38.Tf4 d3 39.Td4 d2 40.Nb3 Tc6 41.Td2 Ce4 42.Td7 Rf6 43.Th7 Tc1 44.Rg2 Cc5 45.Nf7!! b3 46.g5! Rg5 47.h4 Rf6 48. h5 Tc2 49.Rf3 b2 50.Na2 gh5 51.Th5 Tc1 52.Th6??** (52.Re3! Ca4 53.Th4 =) **Re5 53.Tb6 Ca4 54.Te6 Rd4 55.Te4 Rc5 56.Ta4 Ta1.** (0—1)

564/615. GAMBITUL DAMEI (2)

T. Petrosian — B. Spasski

1.c4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 c5 4.cd5 ed5 5.Cf3 Cc6 6. g3 Cf6 7.Ng2 Ne7 8.0—0 0—0 9.Ng5 cd4 10.Cd4 h6 11.Ne3 Ng4 (Nt) **12.Cb3 Ne6 13.Tc1 Te8 14.Cb5?!** (14.Tc2!? A 15.Td2) **Dd7 15.C5d4 Nh3 16.Cc6 bc6 17.Dd3 Ng2 18.Rg2 a5** = **19.Tc2?** (19.Nc5 Ce4 20. Ne7 Te7 21.Cc5 Cc5 22. Tc5 =) **a4 20.Cd2** (20.Cc5 Nc5 21.Nc5 Te6 ∓) **Db7! 21.Rg1 Tac8! 22.Tfc1 Cd7 23.Cf3 c5 24.b3 ab3** (24... Nf8!? ∓) **25.ab3 Nf8 26. Ta1 Cf6** (26...Ta8!? ∓) **27.Tca2 Ta8** (27...d4!? 28. Nd2 De4 ∓) **28.Ta8 Ta8 29.Ta8 Da8** = **30.Dc2 Ce4 31.Cd2 Cd2 32.Nd2 Da6 33.Rf1 Db5 34.Nc3 g6 35. Dd1 Dc6 36.f3 De6 37.Rg2 h5 38.h3 Nd6 39.Dd3 Ne5 40.Ne5 De5 41.h4 Rf8 42. Rf1 Re7 43.Rf2 De6 44. Db5 Dd6 45.Db7 Rf6 46.**

Db5 Dc7 47.Dd3 c4 48. bc4 dc4 49.Dc3 Re6 50. Re3 Dc5 51.Dd4 Da3 52. Rd2 Da5 53.Rc2 Db5 54. Rc3 Db3 55.Rd2 Db4 56. Rc2 Da4 57.Rc3 Da5 58. Rc4 Dc7 59.Rd3 Dg3 60. De4 Rf6 61.Dd4 Re7. (½—½)

565/616. APĂRAREA SICILIANĂ (3)

B. Spasski T. Petrosian

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.c4 Cf6 6. Cc3 Cd4 7.Dd4 d6 8.Ne3 Ng7 9.f3 0—0 10.Dd2 Ne6 11.Tc1 Da5 12.Ne2 Tfc8 13.b3 a6 14.Cd5 Dd2 15. Rd2 Cd5 = 16.cd5 Nd7 17.Tc8 Tc8 18.Tc1 Tc1 19. Rc1 Rf8 20.Rc2 e6 21.a4 (21.Nc4!?) ed5 22.ed5 Re7 23.Nd3 Nf8 24.g3 Re8 25. Rd2 Re7 26.Nb6 Ne8 27. f4 Ng7 28.g4 Nd7 29.h3 (29.Ne2!?) h5 30.Ne2 hg4 31.hg4 Nb2 32.Re3 Nc1 33.Rf3 Nb2 34.Nd3 Nc3 35.f5 gf5 36.Nf5 Nf5 37. gf5 Rd7 38.Re4 Ne1 39. Rd3 Re8 40.Rc4 Nd2 41. b4 Ne1 42.b5 Nd2 43. Nd4!. (½—½)

566/617. GAMBITUL DAMEI (4)

T. Petrosian B. Spasski

1.c4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 c5 4.cd5 ed5 5.Cf3 Cc6 6. g3 Cf6 7.Ng2 Ne7 8.0—0 0—0 9.Ng5 cd4 10.Cd4 h6 11.Ne3 Ng4 (Nt) 12.Cb3 Ne6 13.Tc1 Te8 14.Te1 Dd7 15.Nc5 Tac8 (15... Tad8!?) 16.Ne7 De7 17.e3 Ted8 18.De2 Ng4 19.f3?! Nf5 (19...Ne6!? =) 20. Tcd1 Ce5 21.Cd4 Ng6 22. Nh3 Tc4 23.g4 Tb4?! (23... Tc5 24.f4 Ced7 25.f5 Nh7 ∞) 24.b3 (24.f4!?) Cc6 25. Dd2 Tb6 26.Cce2 Nh7 27. Ng2 Te8 28.Cg3 Cd4 29. ed4?! (29.Dd4 =) Tc6 ∓ 30.Te6 De6 31.Tc1 Ng6 32.Nf1 (32.Rf2!? ∓) Ch7 ∓ 33.Df4 Cf8 (VD) 34.

Tc5? (34.De5! f6 35.De6 Ce6 ∓) Nb1! 35.a4 Cg6 36.Dd2 Df6 37.Rf2 Cf4 38. a5? (38.Tc3 ∓) Nd3 —+ 39.Cf5 Dg5 40.Ce3 Dh4 41.Rg1 Nf1. (0—1)

567/618. GAMBITUL DAMEI (5)

B. Spasski — **T. Petrosian**

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 c5 5.cd5 Cd5 6.e4 Cc3 7.bc3 cd4 8.cd4 Nb4 9.Nd2 Nd2 10.Dd2 0—0 11.Nc4 Cc6 12.0—0 b6 13. Tad1 (Nt) **Nb7 14.Tfe1 Tc8** (14...Ca5 15.Nf1 Tc8 ±) **15.d5 ed5? (15...Ca5!) 16. Nd5 Ca5 17.Df4 Dc7** (17... De7!?) **18.Df5 Nd5 19.ed5** (19.Td5 ±) **Dc2 20.Df4?!** (20.Dc2!? Tc2 21.Te7 ±) **Da2?** (20...Tce8! 21.d6 Te1 22.Te1 Dd3 ± VD) **21.d6**

+— **Tcd8 22.d7 Dc4 23. Df5 h6** (V 23...Dc6 24.Ce5 De6 25.Df3 +—) **24.Tc1! Da6 25.Tc7 b5 26.Cd4! Db6 27.Tc8 Cb7 28.Cc6 Cd6 29.Cd8! Cf5 30.Cc6.** (1—0)

568/619. GAMBITUL DAMEI (6)

T. Petrosian — **B. Spasski**

1.c4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.Tc1 Ce4 8. Ne7 De7 9.e3 c6 10.Dc2 (10.Ce4!? de4 11.Cd2 f5 12.c5 ±) **Cc3 11.Dc3 Cd7 12.a3 dc4 13.Nc4 b6 14. 0—0 Nb7 15.Tfd1 Tfd8** (15...c5!? =) **16.Ne2 Tac8?** (16...c5!? =) **17.b4 ± Tc7 18.Tc2** (18.Cd2!?) **Ta8 19. Cd2 a5 20.Nf3?** (20.ba5! Ta5 21.Cc4 Ta4 22.Cb6! Cb6 23.Db3 ±) **Ta7?** (20... ab4!? ±) **21.Tb1** (21.ba5!?) **ab4 22.ab4 Df8** (22...Na6!?) **23.h3 De7 24.Tcc1** (24. Cc4 ±) **Na6! 25.Db3 Nb5 26.Ce4 Cf6 = 27.Cf6 Df6 28.Db2 De7 29.Ta1 Ta1 30.Ta1 Ta7 31.Ta7 Da7 32. Ne4 De7 33.Da3 g5** (33...

g6!?) 34.Dc3 Dd6 35.Nf3 Rf8 36.e4 Rg7 37.e5 De7 38.Ne4 Dd8 39.Da1 De7 40.Da3 Dd8 41.Da1 De7 42.Dc3 Da7 43.Rh2 Da2 44.Df3 Dd2 45.Df6 Rg8 46.Dd8 Rg7 47.Df6 Rg8. (½—½)

569/620. GAMBITUL DAMEI (7)

B. Spasski — T. Petrosian

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6. e3 e6 7.Nc4 Nb4 8.0—0 Cbd7 9.De2 0—0 10.e4 Ng6 11.Nd3 Te8 12.e5 (12. Nf4!?) Cd5 13.Ng6 (13. Cd5!?) fg6 14.Nd2 Ne7 ± (14...a5!?) 15.De4 Cf8 16. a5! ± Te8 17.Tfc1 a6?! 18.Dg4 h6 19.Ce4 Dd7 20. h4?! (20.Ce1!? A Ce1—d3—c5 ±) Ted8 21.Tc4 De8 = 22.Tac1 Tc7 23. Cg3 Df7 24.Ce1 Ted7 25. Cf3 Tc7 26.De4 Ted7 27. Dg4. (½—½)

570/621. GAMBITUL DAMEI (8)

T. Petrosian — B. Spasski

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Nf4 c5 (5...0—0!?) 6.dc5 Ca6 7.e3 Cc5 8.cd5 ed5 9.Ne2 0—0 10.0—0 Ne6 11.Ne5 Te8 ±! 12.Tc1 a6 13.h3 b5 14. Nd3? (14.Cd4 ±) d4 ∓ 15.Nd1 Cd3 16.Dd3 Nc4 17.Db1 Nf1 18.Tf1 Cd5 19.Ce2 (19.Ce4 Dc7) Nf6 20.Td1 Dc7 21.Nf6 Cf6 22. Cfd4 De5 23.Dd3 Tfd8 24. a4?! ba4 25.Ta1 Ce4 26. Da6 Ta8 27.Dd3 Te8 28. Cf4 g6 29.Da3 Df6 30.Cd3 Tec8 31.Td1 Tc4! (VD)

32.b4?? —+ (32.f3?! Cg3 33.b3 Td4! etc. —+) Tac8 33.b5 Tc3 34.Da1 (34.Da4 Td3 35.Td3 Df2 36.Rh2 Dg3 37.Rg1 Tc1 38.Td1 De3 39.Rh2 Df4 40.Rg1 Td1 41.Dd1 Cc3 42.Dg4 Dd4 43.Dd4 Ce2 —+) Td3! 35.Td3 Df2 36.Rh2 Dg3 37.Rg1 Df2 38.Rh2 Dg3 39.Rg1 Cf2 40.Cc6

Ch3 41.Rh1 Cf2 42.Rg1 Cd3 43.Ce7 Rf8 44.Cc8 De3. (0—1)

571/622. INDIANA VECHE (9)

B. Spasski — T. Petrosian

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e5 4.Cc3 d6 5.e4 g6 6.Nd3 Ca6 7.Cge2 Cb4 8.Nb1 Ng7 9.h3 Nd7 10.Ne3 0—0 11.Dd2 Ca6 12.Nd3 Cb4 13.Nb1 Ca6 14.a3 Cc7 15.Nd3 Tb8 = 16.b4 b6 17.g4?! h5! 18.g5 (18.f3 Ch7!) Ch7 19.h4 f6 20.0—0—0 (20.f4!?) fg5 21.hg5 Ng4 22.Tdg1 De8? (22...Nf3!? 23.Th2 cb4! 24.ab4 Dd7 ∓) 23.b5! Ta8 24.Rc2 Tf3? (24...Nf3!?) 25.Cg3 a6 26.a4 ab5 27.cb5! ± (VD)

Df7? (27...Df8!?) 28.Ne2 Tf4 29.f3! ± Tf3 (29...Nf3 30.Nf3 Tf3 31.Ch5 ±) 30.Nf3 Df3 31.Th2 Df8 32.Tf2 Dc8 33.Cf1 Ta7 34.Dd3 Da8 35.Dc4 Dd8 36.Ch2 Nd7 37.Cf3 Ng4 38.Df1 Nd7 39.Rb3 Ne8 40.Cd2 Cf8 41.Cc4 Ch7 42.Dg2 Nf8 43.Ta2 Tb7 44.Rc2 Ne7 45.Tb1 Db8 46.Tab2?! (46.a5! ba5 47.b6!) Ca8 47.Ta2?! (47.a5!) Nd8! ± 48.Rd3 Nd7 49.Tba1 Cf8 50.Rc2 Ne8 51.De2 Nc7 52.Tf1 Nd8 53.Taa1 Ch7 54.Tg1 Cf8 55.Nd2 Ch7 56.Ta3 Cf8 57.Tga1 Ch7 58.a5?! ba5 59.Ca5 Na5 60.Ta5 Cc7 61.Tb1 Cf8 62.Ne3 Cd7 63.Df2 Rg7 64.Rd3 Rg8 65.Da2 Cb6. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

572/623. INDIANA NIMZOVICI (10)

T. Petrosian — B. Spasski

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 b6 6.Cge2 d5 7.0—0 (7.cd5!?) dc4 8.Nc4 Nb7 9.f3 c5 10.a3 cd4 11.ab4 dc3 12.Cc3 Cc6 ± (12...Dc7!?) 13.b5 Ce5 (13...Ca5!?) 14.Ne2 Dc7 15.e4 Tfd8 16.De1

Dc5?! (16...Cfd7!?) 17.Df2 De7? (17...Cfd7!) 18.Ta3! ± Ce8 19.Nf4 Cg6 20.Ne3 Cd6 21.Tfa1 Cc8 22.Nf1 f5? 23.ef5 ef5 24.Ta4 Te8 25.Nd2 Dc5 26.Dc5 bc5 27. Tc4 Te5 28.Ca4 +— a6 29.Ce5 ab5 30.Cb7 Ta1 31. Tc8 Rf7 32.Cd8 Re7 33. Cc6 Rd7 34.Ce5 Rc8 35. Cg6 hg6 36.Nc3 Tb1 37. Rf2 b4 38.Ng7. (1—0)

573/624. INDIANA DAMEI (11)

B. Spasski — T. Petrosian

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.a3 Nb7 5.Cc3 d5!? 6. e3 Cbd7 7.cd5 ed5 8.Ne2 (B 8.Nd3! =) Nd6 ∓ 9. b4 0—0 10.0—0 a6 11.Db3 De7 12.Tb1 Ce4! 13.a4 Cdf6 14.b5 Cc3 15.Dc3 Ce4 16.Dc2? (16.Db3 ∓) Tfc8 ∓ 17.Nb2 c6 18.bc6 Nc6 19.Db3 Dd7 20.Ta1 b5 21.a5?! (B 21.ab5) Nb7 22.Ce5 Dd8?! (B 22...De7 ∓) 23.Tfd1? (23.Nd3!) Dh4 ∓ 24.g3 De7 25.f3 (B 25.Nf3 ∓) Cg5 26.h4 Ce6 (VD) 27.f4 f6 28.Cf3 Cd8 29.Rf2 Cf7 30.Cd2 Tc4! —+ 31.Dd3 Te8 32.Nf3

Nb4 33.Na3 Na3 34.Ta3 Cd6 35.Te1 f5 36.Taa1 Ce4? ∓ (36...Tec8 —+) 37.Ne4 fe4 38.Db1 Dd7 39.Ta2 Tec8 40.Cc4?! (40. Cb3 ∓) dc4 —+ 41.d5 Nd5 42.Td1 c3 43.Tc2 Dh3 44.Tg1 Dg4 45.Rg2 Df3 46.Rh2 De3 47.f5 Dc5 48. Tf1 b4 49.f6 b3 50.Tcf2 c2 51.Dc1 e3 52.f7 Rf8 53.Tf5 b2 54.Db1 c1D 55.Dg7 Rg7 56.Tg5. (0—1)

574/625. GAMBITUL DAMEI (12)

T. Petrosian — B. Spasski

1.c4 e6 2.d4 d5 3.Cf3 c5 4.cd5 ed5 5.g3 Cc6 6. Ng2 Cf6 7.0—0 Ne7 8.Cc3 0—0 9.Ng5 cd4 10.Cd4 h6 11.Ne3 Ng4 12.Da4 (Nt; 12.h3!?) Ca5! 13.Tad1

Cc4 14.Nc1 Dc8 15.Dc2 Td8 (15...Cb6!?) 16.b3 Ce5? (16...Cb6 =) 17.Nb2 ± Dd7? (17...Dc5!?; 17...Cc6!?) 18.f3! ± Nh5 19.Df5 Cc6 20.Dd7 Td7 ± 21.Cc6 bc6 22.Ca4 Ce8 23.Tc1 Tc7 24.Ne5 Nd6 25.Nd6 Cd6 26.Tfd1 Cb5 27.Rf2 f6 28.e3 (28.Nf1!? A 29.e4 +—) Nf7 29.Nf1 Cd6 30.Tc3 Rf8 31.Cc5 a5 32.Tdc1 Te7 33.Nh3 Taa7 34.a4? (34.Cd3 Ne8 35.Cf4 ±) g5! ± 35.Td1 Rg7 36.Cd3 Ne8 37.Cc1 f5 38.Ce2? (38.Ng2 ±) g4! = 39.Ng2 gf3 40.Nf3 Ce4 41.Ne4 fe4 42.Cd4 Tf7 43.Rg2 Tf6 44.Tf1 Tf1 45.Rf1 h5 46.Rg2 Nd7 47.Tc2 Ta6 48.g4! hg4 49.Rg3. (½—½)

575/626. APĂRAREA RUSĂ (13)

B. Spasski — T. Petrosian

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.De2 De7 6.d3 Cf6 7.Ng5 De2 8.Ne2 Ne7 9.Cc3 c6 (Nt) 10.0—0—0 Ca6 11.Ce4 Ce4 12.de4 Cc5 = 13.The1 Ng5 14.Cg5 Re7 15.Cf3 Td8 16.Cd4 g6 17.Nf1 Rf8 18.b4 Ce6 19.Cb3 b6 20.Te3 Nb7 21.a3 Td7 22.g3 Te8 23.h4 Ted8 24.Ne4 Cc7 25.Tde1. (½—½)

576/627. GAMBITUL DAMEI (14)

T. Petrosian — B. Spasski

1.c4 c6 2.d4 d5 3.Cf3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.cd5 cd5 (6...Cd5!?) 7.Cc3 Cbd7 8.Nd3 b6 9.0—0 Nb7 10.Tc1 c5 11.Nf5 (11.Ce5!?) Te8 12.Te1 Cf8 13.de5 be5 14.Ca4 Ce4 15.Ne7 De7 16.Cd2 Cd6 17.Ng4?! (17.Nh3!?; 17.Nb1!?) e4 = 18.Cf3? (18.Cc3 =; 18.g3 =) f5! ∓ 19.Nh3 (VD) Cd7? (19...

g5! —+ 20.g4 h5!) 20.g5 = Cf6 21.Cd1 g6 22.Cc3 Cde4 23.Nf1 Tac8 24.Te2 Db1 25.Ce4 Ce4 26.De2

Cc5 27.Dd2 a5 28.b3 Dd2 29.Td2 Na6 30.Ted1 Ted8 31.Tb1 Rf7 32.Ne2 (32. bc4!? dc4 33.Tb6 ±) Cd3 33.Tdd1 Re7 34.Rf1 Cb1 35.a3 Ca2 36.bc4 Cc3 37. Tb6 Td6 38.Td6 Rd6 39. Tc1 Ce2 40.Re2 dc4 41. Rd2 Tb8 42.Rc3 Rd5 (42... Tb6!? 43.Td1 Rc5 =) 43 Td1 Re4?? (43..Rc5 =) 44.f3! +— Re3 45.Td2 Tb3 46.Cb3 cb3 47.Td7 (47.f4!?) h5 48.Ta7 Nf1 49.f4 h4 50.gh4 Rf4 51. Ta5 Re4 52.Rb3?? (52.Ta8 f4 53.Te8 Rf3 54.Te6 +—) f4 = 53.Tg5 f3 54.Tg6 Nh3 55.Tg1 f2 56.Tc1. (½—½)

577/628. APĂRAREA RUSĂ (15)

B Spasski T. Petrosian

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.De2 De7 6.d3 Cf6 7.Ng5 De2 8.Ne2 Ne7 9.Cc3 c6 (Nt) 10. 0—0—0 Ca6 11.The1 Cc7 = 12.Nf1 Ce6 13.Nd2 Nd7 14.d4 h6 15.Nd3 d5 16.h3 Td8 17.a3 0—0 18.Ne3 Nc8 19.Ch4 Tfe8. (½—½)

578/629 GAMBITUL DAMEI (16)

T. Petrosian B Spasski

1.c4 e6 2.d4 d5 3.Cf3 c5 4.cd5 ed5 5.g3 Cf6 6. Ng2 Cc6 7.0—0 Ne7 8.Cc3 0—0 9.Ng5 Ne6 10.dc5 Nc5 11.Nf6 (Nt) Df6 12. Cd5 Db2 13.Cc7 Tad8 14. Dc1 Dc1 ± 15.Tac1 b6 16.Ce6 fe6 17.Tc4? (17. Nh3!? Tfe8! 18.Cg5 Cd4 19.Ng4 Td5! ±) Cd4! = 18.Cd4 Td4 19.Td4 Nd4 20.e3 Nc5 21.Td1 Tf7 22. Ne4 g6 23.b4 Tc7 24.Rg2 Ne7 25.Rf3 Rg7 26.Td2 Nb4 27.Tc2 Tc2 28.Nc2 Rf6 29.Nd3 h6 30.Nc4 g5 31.h5 Ne1. (½—½)

579/630. APĂRAREA SICILIANĂ (17)

B. Spasski T. Petrosian

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 a6 5.Nd3 Cc6 6.Cc6 bc6 7.0—0 d5 8.Cd2 Cf6 9.b3 Nb4! 10.Nb2 a5 11.c3 Ne7 12.c4 0—0 13. Dc2 h6 14.a3 Na6 = 15. Tfe1 Db6 16.ed5 cd5 17. cd5 Nd3 18.Dd3 Tfd8 19.

Cc4 Da6 ∓ 20.Df3 Td5 21.Tad1 Tf5 22.Dg3 Tg5 (B 22...a4!?) 23.Dc7 Te8? (B 23...Cd5!) 24.Nf6! gf6?! ± (B 24...Nf6 25. Cd6 Tf8 =) 25.Td7 Tc8 26.Db7 Db7 27.Tb7 Rf8 28.a4 Nb4 29.Te3 Td8 30. g3 Td1 (30...Tgd5!?) 31. Rg2 Tc5 (B 31...Td4) 32. Tf3 f5? (32...Rg7 ± VD)

33.g4! ± Td4 34.gf5 ef5 35.Tb8 Re7 36.Te3 Rf6 37.Tb6 Rg7 38.Tg3 Rf8 39. Tb8 Re7 40.Te3 Rf6 41. Tb6 Rg7 42.Tg3 Rf8 43. Th6 f4 44.Tgh3! Rg7?! (44...Tg5!?) 45.T6h5 +— f3 46.Rg3 Th5 47.Th5 Td3 48.Ca5 Rg6 49.Tb5 Na5 50.Ta5 Tb3 51.Ta8 Ta3 52.a5 Rg5 53.a6 Rg6 54.a7 Rg7 55.h4 Rh7 56.h5 Rg7 57.h6 Rh7 58.Rf4. (1—0)

580/631. GAMBITUL DAMEI (18)

T. Petrosian — B. Spasski

1.c4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 c5 4.cd5 ed5 5.Cf3 Cc6 6. g3 Cf6 7.Ng2 Ne7 8.0—0 0—0 9.Ng5 cd4 10.Cd4 h6 11.Ne3 Te8 (Nt) 12.Tc1 Nf8 13.Cb3 Ne6 14.Cb5 Ng4 15.h3 Nf5 16.C5d4 Cd4 17. Cd4 Nd7! 18.Db3 Da5 = 19.a3 Nd6 20.Dd3 Dd8! 21.Tfd1 De7 22.Nd2 Ce4 23.Ne1 Ne5 24.Db3 (24. Cf3!?) Nd4 (24...Tad8! 25. Dd5 Na4! 26.De4 Nd1 27. Td1 Df6 ∓) 25.Td4 Nc6 ∓ 26.h4 De5 (26...Df6!?) 27.De3 Df6 28.Nc4! Te4 29.Te4 de4 30.Nc3 Df5 31. Td1! Te8 32.Td6 f6 33. Td4 a6 34.Rh2 Dg4 35.a4 Rf7 36.Rg1 Te5 37.Td6?! Tf5? (37...Th5!) 38.b3 Dh3 39.Ne1 Dg4 40.Nc3 Dh3 41.Nd4! = h5 42.Nc3 Rg8 43.Td8 Rh7 44.Td6 Dg4 45.a5 Dg6 46.b4 Df7 47. Nd4 De4 48.Nc5 Te5 49. Nd4 Tf5 50.Nc5 De2 51. Dd2 Db3 52.Dd1 Db2 53. Dd2 Da1 54.Dd1 De5 55. Dd4 De8 56.De4 Nb5 57. De6 De6 58.Te6 Td5 59. Td6. (½—½)

581/632. APĂRAREA SICILIANĂ (19)

B. Spasski — T. Petrosian

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6. Ng5 Cbd7 7.Nc4 Da5 8. Dd2 h6?! 9.Nf6! (Nt) Cf6. 10.0—0—0 e6 ± (10... e5!?) 11.The1 Ne7 12.f4 0—0 13.Nb3 Te8 14.Rb1 Nf8 (VD) 15.g4!! Cg4

(15...Cd7 16.h4 Cc5 17. g5 ±) **16.Dg2 Cf6 17.Tg1! Nd7 18.f5 Rh8 19.Tdf1 Dd8? (19...De5!? ±) 20.fe6 fe6 21.e5! de5 22.Ce4! Ch5 23.Dg6 ed4 24.Cg5!!** (24...hg5 25.Dh5 Rg8 26. Df7 Rh7 27.Tf3 +—). **(1—0)**

582/633. GAMBITUL DAMEI (20)

T. Petrosian — B. Spasski

1.c4 e6 2.d4 d5 3.Cf3 Ne7 4.Cc3 Cf6 5.Ng5 0—0 6.e3 h6 7.Nf6 Nf6 8.Dd2 b6 = 9.cd5 ed5 10.b4 Nb7 (10...Ne6!?) **11.Tb1 c6 ⩲ 12.Nd3 Cd7 13.0—0 Te8 14.Tfc1 a5 15.ba5! Ta5 16. Nf5 ± Ta6 17.Tb3-g6 18. Nd3 Ta7 19.Tcb1** (19.e4 de4 20.Ce4 Ng7 21.Cd6 Te6 22.Cb7 Tb7 ∓) **Ng7 20.a4 De7 21.Nf1 Na6 22. h4?! Nf1 23.Tf1 h5? ±⩲** (23...De6!? =) **24.Te1 Taa8 25.g3 Dd6 26.Rg2 Rf8? 27.Teb1 Rg8 28.Dd1 Nf8? 29.T3b2 Ng7 30.Tc2 Ta7 31.Tbc1 Cb8? 32.Ce2! ± Tc7 33.Dd3 Ta7 34.Db3 Ta6 35.Cf4 Td8 36.Cd3 Nf8 37.Cfe5 Tc8 38.Tc3 Ne7 39.Cf4 Nf6 40.Ced3** (40.Cc6! +—) **Ta5 41. Db6! +— Ta4 42.Tc5! Ta6 43.Td5 Df4 44.Da6 De4 45.f3 De6 46.Dc4 De3 47.Ce5 Tf8 48.Tc5 Ne7 49. Tb1 Nc5 50.Tb8. (1—0)**

583/634. PARTIDA SPANIOLĂ (21)

B. Spasski — T. Petrosian

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Cd7 10.d4 Nf6 11. Ne3?! Ca5 12.Nc2 Cc4 13. Nc1 Nb7?! (13...c5 =) **14. b3 ± Ccb6 15.Ne3 Te8?** (15...c5 ±) **16.d5! ± Tc8 17.Cbd2 c6 18.c4 cd5 19. cd5 Dc7 20.Tc1** (20.Nd3!) **Db8** (20...Dc3!? ±) **21.a4! Cc5 22.ab5?** (22.a5 Ca8 23.b4 Cd7 ±) **ab5 ± 23. Ta1 b4 24.De2 Cbd7 25. Nd3** (25.Tec1 ±) **Cd3?** (25...Nd5!) **26.Dd3 ± Na8 27.Cc4 Cc5 28.Nc5! Tc5** (VD) **29.Ta4 h6 30.Dd2**

Ne7 31.Tea1 Nb7 32.Db4 f5 33.Ta7 +— Tc7 34.ef5 Dc8 35.Ce3?! (35.Db6! +—) **e4 36.Cd4 Nf6 37. Tf1 Na6 38.Tc7 Dc7 39. Da4 Ta8 40.Td1 Db8 41. Cc6 Db7 42.De4 Db3 +— 43.Te1 Nc3 44.Tb1 Da2 45.Cb4 Da4 46.De6 Rh8 47.Dd6 Ne2 48.Cc6 Da2 49.Tb8 Tb8 50.Db8 Rh7 51.Dg3 Nh5 52.Rh2 Ne1 53.f6.** (1—0)

584/635. GAMBITUL DAMEI (22)

T. Petrosian — B. Spasski

1.c4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 0—0 6.e3 h6 7.Nf6 Nf6 = 8. Dd2 b6 9.cd5 cd5 10.Td1 (10.b4 Ne6 =) **Ne6 11.g3 Cd7** (11...Dd6!?) **12.Ng2 Ne7 13.0—0 c6 14.De2 Tc8** (14...Dc7!?) **15.Ce5! Ce5 16.de5 f6 17.ef6 Nf6 18.Ce2 Dd6 ± 19.Td2 Tfd8 20.Tfd1 De7** (20... De5!? =) **21.Cf4 Nf7 22. Nh3 Tc7 23.Nf5 g5! 24. Ce2 c5 25.e4 Nd4** (25... d4!? 26.f4 Rh8 ∓) **26. Cd4?!** (26.Da4!) **cd4 27. Dd3 de4 28.Ne4 Rg7 29. Df3 Df6 = 30.Df6 Rf6 31.** b3 a5. (½—½)

585/636. APĂRAREA SICILIANĂ (23)

B. Spasski — T. Petrosian

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Dc7 5.Cc3 e6 6.Ne3 a6 7.Nd3 Cf6 8. 0—0 Ce5 9.h3 Nc5 10.De2 d6 11.f4 Ced7 ± 12.Cb3 Ne3 13.De3 b6 14.Tae1 Nb7 15.e5 de5 16.fe5 Cd5 17.Cd5 Nd5 18.Tf4 ± b5 19.Cd4 Tb8 20.c3 g6 21. a3 0—0 22.Th4 f5 23.ef6 Tf6 24.Ne4 (24.Tg4! Cc5 25.Nc2 ±) Cc5 25.Nd5 ed5 ± 26.De7 De7 27.Te7 h5 28.Cf3 Ce4 29.Td7 Td6 30.Td6 Cd6 31.Td4 Cc4 32.Td5 Cb2? (32...Tb6 =) 33.Td6 +— a5 34.Tg6 Rh7 35.Tc6 Cc4 36.a4 Cb2 37.ab5 Tb5 38.c4 Tb7 39. c5 Ta7 40.Td6 Rg7 41.c6 +—. (½—½)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
SPASSKI	0	½	½	1	1	½	½	1	½	0	0
PETROSIAN	1	½	½	0	0	½	½	0	½	1	1
Mutări	56	61	43	41	30	47	27	44	65	38	56

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Total
½	½	½	½	½	1	½	1	0	1	½	½	12½
½	½	½	½	½	0	½	0	1	0	½	½	10½
49	25	56	19	31	58	59	24	50	53	31	41	1004

Spasski a jucat cu piesele albe în partidele fără soț.

Se poate afirma, fără riscul de a greși, că acest al doilea meci Petrosian — Spasski a fost copia fidelă a celui din 1966, cu deosebirea că de astă dată șalangerul nu a mai făcut greșelile tactice din prima confrun-

tare. După o luptă îndîrjită, în care și-a etalat cu prisosință calitățile de profund tehnician și maestru al pozițiilor pe muchie de cuțit, ce reclamă, alături de forța combinativă, și un calm desăvîrșit, Spasski și-a dominat în final adversarul, devenind cel de-al zecelea campion mondial de șah.

După șase ani, Petrosian a părăsit tronul lumii șahiste așa cum îl ocupase, fără a aduce vreo contribuție deosebită la teoria sau tactica jocului de șah.

XXVIII. R. FISCHER — B. SPASSKI
(S.U.A.) (U.R.S.S.)

Reykjavik : 11 iulie — 3 septembrie 1972

După o îndelungată perioadă de „hegemonie" europeană, de 45 de ani, pentru prima oară în istoria șahului un reprezentant al Statelor Unite ale Americii a ajuns în situația de a disputa un meci pentru titlul suprem. Apariția lui Robert Fischer în arena cu 64 de pătrate albe și negre în preajma anului 1956, cînd avea doar 13 ani, stîrnise deja în întreaga lume șahistă un interes imens, atît pentru rezultatele sale care demonstrau că s-a născut un nou geniu al șahului de talia unui Greco (Italia), Philidor (Franța), Morphy (S.U.A.), Capablanca (Cuba) sau Alehin (Rusia/Franța), cît mai ales pentru faptul că de aproape un sfert de veac marile confruntări pentru laurii șahului mondial se desfășurau exclusiv între marii maeștri sovietici. Era bine și frumos, dar prea „în familie", ceea ce atenuase într-o oarecare măsură interesul pentru aceste meciuri. Or, este în firea omului să mai dorească și altceva ! Și cum acest „altceva" promitea să fie de o calitate deosebită, lumea șahistă s-a întors cu fața spre insolitul „Bobby", considerat miracolul

șahist al contemporaneității. Astfel s-a lansat denumirea „meciul secolului", sub care a rămas cunoscută întrecerea Fischer — Spasski, în care marele maestru nord-american a jucat rolul de superstar.

586/637. INDIANA NIMZOVICI (1)

B. Spasski R. Fischer

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 Nb4 5.e3 0—0 6. Nd3 c5 7.0—0 Cc6 8.a3 Na5 9.Ce2!? (9.cd5 ed5 10. dc5 Nc3 11.bc3 ⩲) **dc4 10.Nc4 Nb6 11.dc5 Dd1 12.Td1 Nc5 13.b4 Ne7 14. Nb2 Nd7!** = (Nt ; 14...b6?!) **15.Tac1** (15.Ced4 =) **Tfd8 16.Ced4 Cd4 17.Cd4 Na4 18.Nb3 Nb3 19.Cb3 Td1 20.Td1 Tc8 ∓ 21.Rf1 Rf8 22.Re2 Ce4** (A Tc2) **23. Tc1 Tc1 24.Nc1 f6 25.Ca5! Cd6! 26.Rd3 Nd8 27.Cc4 Nc7 28.Cd6 Nd6 29.b5!** = **Nb2??** (VD) **30.g3 h5 31. Re2 h4 32.Rf3 Re7!** ± (32...h3 33.Rg4 Ng1 34. Rh3 Nf2 35.Nd2!) **33.Rg2 hg3 34.fg3 Ng3 35.Rg3 Rd6 36.a4 Rd5 37.Na3 Re4 38.Nc5 a6** (38...b6? 39. Nb6! ab6 40.a5 +—) **39. b6! f5 40.Rh4 f4??** (40... Rd5! 41.Nd4 e5 42.Nc3 Re4 43.Rg5 f4 44.ef4 ef4 A 45.Rd5, Rc4 ±) **41.ef4 Rf4 +— 42.Rh5 Rf5** (42... g5 43.Rg6 g4 44.Rf6 e5 45.Nd6 +—) **43.Ne3! Re4 44.Nf2 Rf5 45.Nh4! e5 46. Ng5 e4 47.Ne3! Rf6 48. Rg4 Re5 49.Rg5 Rd5 50. Rf5 a5 51.Nf2 g5 52.Rg5 Rc4 53.Rf5 Rb4 54.Re4 Ra4 55.Rd5 Rb5 56.Rd6.** (1—0)

587/638. —— ? —— (2)

R. Fischer B. Spasski

1. ? (— +)

„Eu sau camerele de televiziune !"

Aceasta a fost alternativa pe care le-a pus-o

Fischer organizatorilor înaintea începerii celei de-a doua partide. Cum compania americană care contractase toate drepturile de filmare și televizare nu accepta să-și retragă camerele de luat vederi, susținînd că acestea sînt perfect silențioase și total invizibile, Fischer a anunțat că nu se va prezenta la partidă deoarece existența lor îl deranjează, împiedicîndu-l să se concentreze. În această situație, conform programului, arbitrul meciului, marele maestru vest german Lothar Schmid, a pus în mișcare ceasul de control la ora indicată. După 35 de minute de la ora începerii, delegatul companiei TV s-a decis să-și retragă camerele. Fischer a luat notă de „capitularea" televiziunii, dar a cerut ca cele 35 de minute să nu i se pună în contul timpului său de gîndire. Cum regulamentul meciului nu permitea o asemenea derogare, după o oră de la începerea oficială a partidei, Spasski a fost declarat cîștigător prin neprezentarea adversarului. (— +)

588/639. INDIANA REGELUI (3)

B. Spasski — R. Fischer

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 c5 4.d5 ed5 5.cd5 d6 6. Cc3 g6 7.Cd2! (7.e4) **Cbd7 8.e4 Ng7 9.Ne2 0—0 10. 0—0 Te8 11.Dc2!?** (Nt ; 11. a4) **Ch5! 12.Nh5 gh5 13. Cc4 Ce5 14.Ce3 Dh4! 15. Nd2 Cg4 16.Cg4 hg4 17. Nf4! Df6!** = (VD) **18.g3?**

(18.Ng3 A 19.f3) **Nd7 19. a4 b6!** ∓ **20.Tfc1 a6 21. Te2 b5 22.Tae1 Dg6 23.b3 Te7 24.Dd3 Tb8 25.ab5 ab5 26.b4! c4 27.Dd2 Tbe8 28.Tc3 h5 29.T3e2 Rh7 30.**

Te3 Rg8 31.T3e2 Nc3 32. Dc3 Te4 33.Te4 Te4 34. Te4 (34.Ta1 Te8) **De4 35. Nh6** (35.Nd6?) **Dg6 36. Nc1 Db1 37.Rf1 Nf5 38. Re2 De4 39.De3 Dc2 40. Dd2?** (40.Re1 ∓) **Db3 41. Dd4??** (41.Re1!) **Nd3!** (42. Re3 Dd1 —+). (0—1)

589/640. APĂRAREA SICILIANĂ (4)

R. Fischer — B. Spasski

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Nc4 e6 7.Nb3 Ne7 8. Ne3 0—0 9.0—0 a6 10.f4 Cd4 11.Nd4 b5 12.a3 Nb7 13.Dd3 a5! (Nt; 13...Dc7 ⩲) **14.e5 de5 15.fe5 Cd7 16.Cb5 Cc5 17.Nc5 Nc5 18.Rh1 ∞ Dg5 19.De2?** (19.Dg3) **Tad8! 20.Tad1 Td1 21.Td1 h5!** (21...Ne3!! A Nf4 ∓) **22.Cd6 Na8 23. Nc4 h4 24.h3 Ne3! 25.Dg4 De5 26.Dh4 g5!** (A Dg3) **27.Dg4 Nc5 28.Cb5 Rg7 29.Cd4 Th8** (29...Td8! 30. c3 Th8!!) **30.Cf3 Nf3 31. Df3 Nd6** (31...Th4!) **32. Dc3! ∓ Dc3 33.bc3 Ne5 34.Td7 Rf6 35.Rg1 Nc3 36.Ne2 Ne5 37.Rf1 Tc8 38.Nh5 Tc7 39.Tc7 Nc7 40.a4 Re7 41.Re2 f5 42. Rd3 Ne5 43.c4 Rd6 44.Nf7 Ng3 45.c5.** (½—½)

590/641. INDIANA NIMZOVICI (5)

B. Spasski — R. Fischer

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 c5 5.e3 Cc6 6. Nd3 Nc3 7.bc3 d6 8.e4 e5 9.d5 Ce7 10.Ch4 h6! 11. f4!? (Nt; 11.f3) **Cg6!** (11...ef4!?) **12.Cg6 fg6 13.fe5 de5 ∓ 14.Ne3 b6 15.0—0 0—0 16.a4? a5! ∓ 17.Tb1 Nd7 18.Tb2 Tb8 19.Tbf2? De7 20.Nc2 g5! 21.Nd2 De8! 22.Ne1 Dg6 23.Dd3 Ch5! 24.Tf8 Tf8 25.Tf8 Rf8 26.Nd1 Cf4! 27.De2??** (27.Db1 ∓) **Na4!** (28.Da4 De4 —+). (0—1)

591/642. GAMBITUL DAMEI (6)

R. Fischer — B. Spasski

1.c4 e6 2.Cf3 d5 3.d4 Cf6 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 0—0 6. e3 h6 7.Nh4 b6 8.cd5 Cd5 9.Ne7 De7 10.Cd5 ed5 11. Tc1 Ne6 12.Da4 c5 13.Da3

Tc8 14.Nb5! ± a6 15.dc5 bc5 16.0—0 Ta7 17.Ne2 Cd7 (17...a5) 18.Cd4! Df8? (18...Cf6 19.Cb3 c4 20.De7 Te7 21.Cd4 ±) 19.Ce6 fe6 (VD) 20.e4!! d4 21.f4 De7

22.e5! Tb8 23.Nc4! Rh8 24.Dh3 Cf8 25.b3 a5 26.f5 +— ef5 27.Tf5 Ch7 28.Tcf1 Dd8 29.Dg3 Te7 30.h4 Tbb7 31.e6 Tbc7 32.De5 De8 33.a4! Dd8 34.T1f2 De8 35.T2f3 Dd8 36.Nd3 De8 37.De4! (A Tf8) Cf6 38.Tf6 gf6 39.Tf6 Rg8 40.Nc4 Rh8 41.Df4. (1—0)

592/643. APĂRAREA SICILIANĂ (7)

B. Spasski — R. Fischer

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Db2 9.Cb3 Da3! (Nt; 9...Cc6) 10.Nd3 Ne7! 11.0—0 h6 12.Nh4!? Ce4 13.Ce4 Nh4 14.f5! ef5! 15.Nb5! ab5! 16.Cd6 Rf8 17.Cc8 Cc6 ∓ 18.Cd6 Td8 19.Cb5 De7! 20.Df4 g6 —+ 21.a4 Ng5 22.De4 Ne3 23.Rh1 f4 24.g3 g5 25.Tac1 Db4 26.Db4 Cb4 27.Te2 Rg7 (27...Cc6!) 28.Ca5 b6 29.Cc4 Cd5 30.Ccd6 Nc5 31.Cb7 Tc8? (31...Ce3! —+) 32.c4! Ce3 33.Tf3 Cc4 34.gf4 g4 35.Td3! h5 ∓ 36.h3 Ca5 37.C7d6! Nd6 38.Cd6 Tc1 39.Rg2 Cc4 40.Ce8! Rg6 41.h4!! ∓ f6 (41...Rf5 42.Cg7) 42.Tc6 Tc2! 43.Rg1 Rf5 (43...Te8!) 44.Cg7 Rf4 45.Td4 Rg3 46.Cf5 Rf3 47.Tcc4! = Tc1 48.Rh2 Tc2 49.Rg1. (½—½)

593/644. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (8)

R. Fischer — B. Spasski

1.c4 c5 2.Cc3 Cc6 3.Cf3 Cf6 4.g3 g6 5.Ng2 Ng7 6.0—0 0—0 7.d4 cd4 8.Cd4 Cd4 9.Dd4 d6 10.Ng5!? (Nt; 10.Dd3) Ne6 (10...h6 11.Nd2) 11.Df4! Da5 12.Tac1 Tab8 13.b3 Tfc8 14.Dd2 a6 15.Ne3 b5? (15...Tc7 16.Tfd1 Tbc8 = VD) 16.Na7

bc4? (16...Ta8) **17.Nb8 Tb8 18.bc4 Nc4 19.Tfd1 Cd7??** (19...Rf8 ±) **20. Cd5 Dd2 21.Ce7 Rf8 +— 22.Td2 Re7 23.Tc4 Tb1 24.Nf1 Cc5 25.Rg2 a5! 26. e4 Na1 27.f4 f6 28.Te2 Re6 29.Tec2 Nb2 30.Ne2 b5? 31.Td2 Na3 32.f5 gf5 33.ef5 Re5 34.Tcd4 Rf5 35.Td5 Re6 36.Td6 Re7 37.Tc6.** (1—0)

594/645. GAMBITUL DAMEI (9)

B. Spasski — R. Fischer

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 c5 5.cd5 Cd5 6. e4 Cc3 7.bc3 cd4 8.cd4 Cc6! 9.Nc4 b5! (Nt) **10.Nd3 Nb4 11.Nd2 Nd2 12.Dd2 a6 = 13.a4 0—0! 14.Dc3 Nb7 15.ab5 ab5 16.0—0 Db6!?** (16...Ta1!) **17.Tab1 b4 18.Dd2** (18.d5! ed5 19. ed5 bc3 20.Tb6 Cd8 21. -Nc4 ±) **Cd4 19.Cd4 Dd4 20.Tb4 Dd7 21.De3 Tfd8 22.Tfb1 Dd3 23.Dd3 Td3 24.Tb7 g5 25.Tb8 Tb8 26. Tb8 Rg7 27.f3 Td2 28.h4 h6 29.hg5 hg5.** ($^1/_2$—$^1/_2$)

595/646. PARTIDA SPANIOLĂ (10)

R. Fischer — B. Spasski

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Cb8 10.d4 Cbd7 11.Cbd2 Nb7 12.Nc2 Te8 13.b4 Nf8 (13...a5!? ; 13... ed4!? ; 13...d5!?) **14.a4 Cb6 15.a5 Cbd7 16.Nb2 Db8!? 17.Tb1! ± c5 18.bc5 dc5 19.de5 Ce5 20.Ce5 De5 21.c4 Df4 22.Nf6 Df6 23. cb5 Ted8 24.Dc1 Dc3 25. Cf3 Da5 26.Nb3!** (VD)

ab5 27.Df4 Td7 28.Ce5 Dc7! 29.Tbd1! Te7 30.Nf7 Tf7 31.Df7 Df7 32.Cf7 Ne4 33.Te4 Rf7 34.Td7 Rf6 35.Tb7 Ta1? (35...b4 36.Rf1 Tc8! 37.Tc4 Te8! ⩲) 36.Rh2 Nd6 37.g3 b4 38.Rg2 h5 39.Tb6 Td1 40. Rf3? (40.f4) Rf7? (40... g5! ±) 41.Re2 Td5 42.f4! +— g6 43.g4 hg4 44.hg4 g5 45.f5 Ne5 46.Tb5! Rf6 47.Teb4 Nd4 48.Tb6 Re5 49.Rf3 Td8 50.Tb8 Td7 51.T4b7 Td6 52.Tb6 Td7 53.Tg6 Rd5 54.Tg5 Ne5 55.f6 Rd4 56.Tb1 (56... Nf6 57.Td1+—). (1—0)

596/647. APĂRAREA SICILIANĂ (11)

B. Spasski R. Fischer

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Db2 9.Cb3 Da3 10.Nf6! gf6 11.Ne2 h5 12.0—0 Cc6 13.Rh1 (13.Cb1!) Nd7? (13...Ca5) 14.Cb1!! (Nt ; VD) Db4 (14...Db2 15. a4! A 16.Ca3 ; 14...Da4 15.c4 ±) 15.De3 d5? (15... Ce7) 16.ed5 Ce7 17.c4! ± Cf5 18.Dd3 h4?! 19.Ng4 Cd6 20.C1d2 +— f5?! 21. a3! Db6 22.c5! Db5 23.

Dc3! fg4 24.a4! h3 25. ab5 hg2 26.Rg2 Th3 27. Df6! Cf5 28.c6 Nc8 29. de6 fe6 30.Tfe1 Nc7 31. Te6. (1—0)

597/648. GAMBITUL DAMEI (12)

R. Fischer B. Spasski

1.c4 e6 2.Cf3 d5 3.d4 Cf6 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 Cbd7 8. Tc1 c6 9.Nd3 dc4 10.Nc4 b5 11.Nd3 a6 12.a4! ba4! 13.Ca4 Da5 14.Cd2 Nb4 15.Cc3 c5 16.Cb3 Dd8 17. 0—0 cd4 18.Cd4 Nb7 19. Nc4! ± Db8 20.Ng3 Da7 21.Cc6 Nc6 22.Nc6 Tac8 23.Ca4 Tfd8 24.Nf3 a5! 25.Tc6 Tc6 26.Nc6 Tc8 ±; 27.Nf3 Da6! 28.h3 Db5 29.Ne2 Dc6 30.Nf3 Db5 31.b3 Ne7 32.Ne2 Db4 33. Na6 Tc6 34.Nd3 Cc5! 35.

Df3! Tc8 36.Cc5 Nc5 37. Tc1 Td8 38.Nc4 Dd2 39. Tf1 Nb4 40.Nc7 Td7 41. Dc6 (A 42.e4) Dc2 42.Nc5 Td2 43.Da8 Rh7 44.Nf6 gf6 45.Df3 f5 = 46.g4 De4 47.Rg2 Rg6! 48.Tc1 Na3 49.Ta1 Nb4 50.Tc1 Nc7! 51.gf5 ef5 52.Te1 Tf2 53.Rf2 Nh4 54.Re2 Df3 55.Rf3 Nc1. (½—½)

598/649. APĂRAREA ALEHIN (13)

B. Spasski — R. Fischer

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4.Cf3 g6 5.Nc4 Cb6 6.Nb3 Ng7 7.Cbd2!? (Nt; 7.0—0) 0—0 8.h3?! a5! 9.a4? (9.c3 ∓) de5 10.de5 Ca6! 11.0—0 Cc5 ∓ 12. De2 De8! 13.Ce4 Cba4 14.Na4 Ca4 15.Te1 (15. Dc4 ∓) Cb6 16.Nd2 a4 17.Ng5 h6 18.Nh4 Nf5!? (18...Nd7!) 19.g4 Ne6? (19...Ne4; 19...Nd7) 20. Cd4! Nc4 21.Dd2 Dd7 22. Tad1 Tfe8 23.f4! Nd5 24. Ce5 Dc8 = 25.Dc3!? (25. e6! Cc4 26.Dc1 =) e6! 26.Rh2 Cd7 27.Cd3? (27. Cb5) e5! 28.Cb5 Dc6 29. Cd6 Dd6 30.ed6 Nc3 31. bc3 f6 32.g5! hg5 33.fg5 f5 34.Ng3 Rf7 35.Ce5 Ce5 36.Ne5 b5 37.Tf1 Th8 38. Nf6! a3 39.Tf4 a2 40.c4 Nc4 41.d7 Nd5 (VD) 42.

Rg3! Ta3 43.c3 Tha8! 44. Th4! e5! 45.Th7 Re6 46. Te7 Rd6 47.Te5 Tc3 48. Rf2 Tc2 49.Re1 Rd7 50. Ted5 Rc6 51.Td6 Rb7 ∓ 52.Td7 Ra6 53.T7d2 Td2 54.Rd2 b4 55.h4! Rb5 56. h5 c4! 57.Ta1 gh5 58.g6 h4 59.g7 h3 60.Ne7 Tg8 61.Nf8 h2 62.Rc2 Rc6 63. Td1! b3 64.Rc3? (64.Rb2 f4 65.Td6 Rc7 66.Td1 f3 67.Rc3 f2 68.Rb2! =) h1D! 65.Th1 Rd5 66.Rb2 f4 67.Td1 Re4 68.Tc1 Rd3 69.Td1?? (69.Tc3! etc. =) Re2! —+ 70.Tc1 f3 71. Ne5 Tg7 72.Te4 Td7! 73. Te4 Rf1 74.Nd4 f2. (0—1)

599/650. GAMBITUL DAMEI (14)

R. Fischer — B. Spasski

1.c4 e6 2.Cf3 d5 3.d4 Cf6 4.Cc3 Ne7 5.Nf4 0—0 6.e3 c5 7.dc5 Cc6 8.cd5 ed5 9.Ne2 Nc5 10.0—0 Ne6 11.Tc1 Tc8 12.a3 h6 13.Ng3 Nb6 (A d4) 14.Ce5 Ce7 15.Ca4 Ce4 16.Tc8 Nc8 17.Cf3 Nd7 18.Ne5? (18.Cb6 Db6 19.Ne5 ±) **Na4! 19.Da4 Cc6 ∓ 20. Nf4!? Df6 21.Nb5?** (21. Dc2) **Db2 22.Nc6 Cc3! 23. Db4 Db4 24.ab4 bc6 25. Ne5 Cb5 26.Tc1 Tc8?** (26...f6!) **27.Cd4 f6??** (27... Cd4 28.Nd4 f6 ; 27...Nd4 ∓) **28.Nf6 = Nd4 29.Nd4 Cd4 30.ed4 Tb8 31.Rf1** (31.Tc6!? a5!) **Tb4 32.Tc6 Td4 33.Ta6 Rf7 34.Ta7 Rf6 35.Td7 h5 36.Re2 g5 37.Re3 Te4 38.Rd3 Re6 39.Tg7 Rf6 40.Td7 Re6.** (½—½)

600/651. APĂRAREA SICILIANĂ (15)

B. Spasski — R. Fischer

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Ne7 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 Cbd7 10. Nd3! b5 11.The1 Nb7 12. Dg3! (Nt ; 12.Cd5!? VD)

0—0—0 13.Nf6 Cf6 14. Dg7 Tdf8 15.Dg3 b4 16. Ca4 Thg8 17.Df2 ± Cd7! 18.Rb1! Rb8 19.c3! Cc5 20.Nc2 bc3 21.Cc3 Nf6 22. g3 h5 23.e5!? (23.Tc1 ; 23.Td2) **de5 24.fe5 Nh8! 25.Cf3 Td8! 26.Td8 Td8 = 27.Cg5 Ne5 28.Df7 Td7** (28...Ng3 29.hg3 Dg3 =) **29.Dh5?** (29.De8 Td8 30.Df7 =) **Nc3 30.bc3 Db6 31.Rc1 Da5 32.Dh8 Ra7 ± 33.a4 Cd3! 34.Nd3 Td3 35.Rc2 Td5 36.Te4! Td8 37.Dg7 Df5! 38.Rb3 Dd5?** (38...Td1!) **39.Ra3 Dd2 40.Tb4 Dc1 = 41.Tb2 Da1 42.Ta2 Dc1 43.Tb2 Da1.** (½—½)

601/652 PARTIDA SPANIOLĂ (16)

R. Fischer — B. Spasski

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Nc6 dc6 5.0—0 f6 (5...Dd6!?) 6.d4 Ng4 7.de5 Dd1 8.Td1 fe5 9.Td3 Nd6! 10.Cbd2 Cf6 11.Cc4 Ce4 12.Cce5 Nf3 13.Cf3 0—0 14.Ne3 b5! = 15.c4!? Tab8 16.Tc1 bc4 17.Td4 Tfe8 18.Cd2 Cd2 19.Td2 Te4 20.g3 Ne5 21.Tcc2 Rf7 22. Rg2 Tb2! ∓ 23.Rf3 c3 24. Re4 cd2 25.Td2 Tb5 26. Tc2 Nd6 27.Tc6 Ta5 28. Nf4 Ta4 29.Rf3 Ta3 30. Re4 Ta2 31.Nd6 cd6 32. Td6 Tf2 33.Ta6 Th2 34. Rf3 Td2 35.Ta7 Rf6 36. Ta6 Re7 37.Ta7 Td7 38. Ta2 Re6 39.Rg2 Te7 40. Rh3 Rf6 41.Ta6 Te6 42. Ta5 h6 43.Ta2 Rf5 44.Tf2 Rg5 45.Tf7 g6 46.Tf4 h5 47.Tf3 Tf6 48.Ta3 Te6 49. Tf3 Te4 50.Ta3 Rh6 51. Ta6 Te5 52.Rh4 Te4 53. Rh3 Te7 54.Rh4 Te5 55. Tb6 Rg7 56.Tb4 Rh6 57. Tb6 Te4 58.Rh3 Th1 59. Rg2 Ta1 60.Rh3 Ta4. (½—½)

602/653. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV (17)

B. Spasski — R. Fischer

1.e4 d6 2.d4 g6 3.Cc3 Cf6 4.f4 Ng7 5.Cf3 c5 6. dc5 (V 6.e5 Cfd7 7.Nc4 cd4!) Da5 7.Nd3 Dc5 8. De2 0—0 9.Ne3 Da5 10. 0—0 Ng4! (Nt ; 10...Cc6) 11.Tad1 Cc6 12.Nc4! Ch5! 13.Nb3 Nc3 14.bc3 Dc3 15.f5! Cf6! 16.h3 Nf3 17. Df3 Ca5! 18.Td3 Dc7 = 19.Nh6 Cb3 20.cb3 Dc5 21.Rh1? (21.Te3 Tfc8 22. g4) Dc5?! (21...Tfc8) 22. Nf8 Tf8 23.Te3 Tc8 ±! 24.fg6 hg6 25.Df4 Df4 26. Tf4 (A 27.e5) Cd7 27.Tf2 Ce5 28.Rh2 Tc1! 29.Tee2 Cc6 30.Tc2 Te1 31.Tfe2 Ta1 32.Rg3 Rg7 33.Tcd2 Tf1 34.Tf2 Te1 35.Tfe2 Tf1 36.Te3 a6 37.Tc3 Te1 38.Tc4 Tf1 39.Tdc2 Ta1 40.Tf2 Te1 41.Tfc2 g5! 42. Tc1 Te2 43.T1c2 Te1 44. Tc1 Te2 45.T1c2 Te1. (½—½)

603/654. APĂRAREA SICILIANĂ (18)

B. Spasski — R. Fischer

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.Cc3 Cc6 4.d4 cd4 5.Cd4 Cf6 6.Ng5 e6 7.Dd2 a6 8. 0—0—0 Nd7 9.f4 Ne7 10. Cf3 b5 11.Nf6 gf6 (11... Nf6!?) 12.Nd3 (Nt ; 12.f5) Da5 13.Rb1 b4 14.Ce2 Dc5 15.f5 a5 16.Cf4 a4 = 17. Tc1 Tb8 18.c3 b3 19.a3 Ce5 20.Thf1 Cc4! 21.Nc4 Dc4 22.Tce1 Rd8 23.Ra1 Tb5 24.Cd4 Ta5 25.Cd3 Rc7 26.Cb4 h5 ∓ 27.g3 Te5 28.Cd3 Tb8! 29.De2 Ta5 30.fe6 fe6 ∓ 31.Tf2 e5 32.Cf5 Nf5 33.Tf5 d5 34.ed5 Dd5? ± (34...Td8!) 35.Cb4 Dd7 36.Th5? (36. Tf3! Nb4 37.cb4 ±) Nb4! 37.cb4 Td5 38.Tc1 Rb7 39. De4 Tc8! ± 40.Tb1 Rb6 41.Th7 Td4! (VD) **42.Dg6**

Dc6 43.Tf7 Td6 44.Dh6 (A De3) **Df3 45.Dh7 Dc6** (A 46...Tc7) **46.Dh6 Df3 47.Dh7 Dc6.** (½—½)

604/655. APĂRAREA ALEHIN (19)

B Spasski — R. Fischer

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4.Cf3 Ng4 5.Ne2 e6 6. 0—0 Ne7 7.h3 Nh5 8.c4 Cb6 9.Cc3 0—0 10.Ne3 d5 11.e5 Nf3 12.Nf3 Cc4 13. b3 (13.Nc1 b6 ∓) **Ce3 14. fe3 b6 15.e4 c6 16.b4 bc5 17.bc5 Da5 18.Cd5!? Ng5! ∓ 19.Nh5!? cd5 20.Nf7 Tf7 21.Tf7 Dd2** (21...Cc6!) **22.Dd2 Nd2 23.Taf1 Cc6 = 24.ed5 ed5 25.Td7 Ne3 26.Rh1 Nd4 27.c6 Ne5 28. Td5 Te8 29.Te1 Te6 30. Td6 Rf7 31.Tc6 Tc6 32. Te5 Rf6 33.Td5 Re6 34. Th5 h6 35.Rh2 Ta6 36.c6 Tc6 37.Ta5 a6 38.Rg3 Rf6 39.Rf3 Tc3 40.Rf2 Tc2.** (½—½)

605/656. APĂRAREA SICILIANĂ (20)

R. Fischer — B. Spasski

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6. Ng5 e6 7.Dd2 a6 8.0—0—0 Nd7 9.f4 Ne7 10.Ne2 0—0 11.Nf3 h6 12.Nh4 Ce4! 13. Ne7 Cd2 14.Nd8 Cf3 15. Cf3 Tfd8 16.Td6 Rf8 = 17.Thd1 Re7 18.Ca4 Ne8 19.Td8 Td8 20.Cc5!? Tb8 21.Td3 a5 22.Tb3 b5 23.a3 a4 24.Tc3 Td8 25.Cd3 f6 26.Tc5 Tb8 27.Tc3 g5 ∓ 28.g3 Rd6 29.Cc5 g4 30. Ce4 Re7 31.Ce1 Td8 32. Cd3 Td4 33.Cef2 h5 34. Tc5 Td5 35.Tc3 (35.Td5 ed5 ∓) Cd4 36.Tc7 Td7 37.Td7 Nd7 (A 38...Cf3) 38.Ce1 e5 39.fe5 fe5 40. Rd2 Nf5 (VD) 41.Cd1!

Rd6 42.Ce3 Ne6 43.Rd3 Nf7 44.Rc3 Rc6 45.Rd3 Rc5 46.Re4 Rd6 47.Rd3 Ng6 48.Rc3 Rc5 49.Cd3 Rd6 50.Ce1 Rc6 51.Rd2 Rc5? (51...e4! A 52...Cf3 53.Cf3!? ef3) 52.Cd3 Rd6 53.Ce1 Ce6 54.Rc3 Cd4. (½—½)

606/657. APĂRAREA SICILIANĂ (21)

B. Spasski — R. Fischer

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 a6 5.Cc3 (5. Nd3!) Cc6 6.Ne3 (6.Nf4!?) Cf6 7.Nd3 d5! 8.ed5 ed5! = 9.0—0 Nd6 10.Cc6 bc6 11.Nd4 0—0 12.Df3 Ne6 13.Tfe1 c5 14.Nf6 Df6 15. Df6 gf6 16.Tad1 Tfd8 17. Ne2 Tab8 18.b3 c4 19. Cd5?! (19.Ca4 =) Nd5 20. Td5 Nh2 21.Rh2 Td5 22. Nc4 Td2! ∓ 23.Na6 Tc2 24.Te2 Te2 25.Ne2 Td8 26. a4 Td2 27.Nc4 Ta2! (VD)

28.Rg3 Rf8 29.Rf3 Re7 30. g4? (30.g3) f5! 31.gf5 f6 32.Ng8?! h6 33.Rg3 Rd6 34.Rf3 Ta1 (A Tg1) 35. Rg2 Re5 36.Ne6 Rf4 37. Nd7 Tb1 38.Ne6 Tb2 39. Nc4 (A 40.a5) Ta2 40.Ne6 h5 (40...Rg4! 41.Nd5!) 41. Nd7? (41.Rh3 Tf2 42.a5 Tf1! 43.a6 Th1 44.Rg2 Ta1 45.Nc4 Rf5 46.b4 Re5 47.b5 Rd6 48.b6 Rc6 49. b7 Rc7 —+ ; 41.Nd7 Rg4 A h4—h3 —+). (0—1)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
FISCHER	0	—	1	½	1	1	½	1	½	1	0	½
SPASSKI	1	+	0	½	0	0	½	0	½	0	1	½
Mutări	56	0	41	45	27	41	49	37	29	56	31	55

13	14	15	16	17	18	19	20	21	Total
1	½	½	½	½	½	½	½	1	12½
0	½	½	½	½	½	½	½	0	8½
74	40	43	60	45	47	40	54	41	911

Fischer a jucat cu piesele albe în partidele fără sol

Meciul cu Spasski a oferit iubitorilor șahului una din cele mai insolite dispute din lunga istorie a campionatelor mondiale, comparabilă sub unele aspecte cu confruntarea Alehin — Capablanca din 1927. Cîștigînd meciul la o diferență concludentă, Robert Fischer a demonstrat în această extraordinară întrecere o mare virtuozitate, rod al talentului și pregătirii sale complete : teoretice, psihologice și fizice. După primirea cununii de lauri, a diplomei și insignei de campion mondial, acest „Mozart al șahului" a declarat zia-

riștilor prezenți la recepție : „Acum visul meu este să-mi păstrez titlul toată viața".

Din păcate, veți vedea ce repede... se uită visurile !

—. A. KARPOV — R. FISCHER
(U.R.S.S.) (S.U.A.)

3—24 aprilie 1975

Odată instalat oficial în „fotoliul de aur" al campionilor mondiali de șah, după un dineu la Casa Albă ca invitat al președintelui S.U.A. și participarea la încă o serie de festivități omagiale, Fischer s-a închis în „turnul său de fildeș" de la Pasadena, pe care nu l-a mai părăsit niciodată, lăsînd fără răspuns numeroasele invitații la superturneele de pe toate meridianele globului terestru.

Ca o consecință, s-ar putea spune firească, a modului său controversat de a gîndi, în primăvara anului 1975 Robert Fischer s-a prăbușit în prăpastia psihică spre care se îndrepta de mulți ani, abandonînd titlul de campion mondial, cucerit după eforturi extraordinare făcute de-a lungul a 15 ani.

Iată pe scurt etapele premergătoare *„meciului nejucat"* din 1975, care a reprezentat cea mai dramatică pagină din istoria șahului mondial.

— La congresul de la Vancouver, septembrie 1971, F.I.D.E. decide ca meciul pentru titlul mondial masculin din 1975 să se joace pînă la șase partide cîștigate, fără a se lua în considerare remizele, rămînînd încă în studiu problema limitării numărului total al partidelor.

— În anul următor, la Skoplje, președintele F.I.D.E. propune ca un astfel de meci să nu depă-

șească 30 de partide disputate, dar nu se ajunge la un acord.

— În 1973 problema se complică! La reuniunea comitetului executiv al F.I.D.E. de la Helsinki, Federația de Șah a S.U.A. include pe agenda de lucru un nou proiect pentru meciul din 1975, iar în ajunul deschiderii sesiunii, campionul lumii R. Fischer trimite, printr-o telegramă, propria sa variantă de regulament prin care solicită ca meciul să se desfășoare pînă la zece victorii, fără limitarea numărului de partide, dar cu oprirea meciului la 9—9 în favoarea deținătorului titlului. Pentru a ieși cu fața curată din acest hățiș de proiecte, F.I.D.E. decide ca problema să fie transmisă tuturor federațiilor naționale, cu rugămintea de a-și exprima părerea pînă la 1 februarie 1974, urmînd ca o comisie formată din reprezentanții federațiilor din Brazilia, S.U.A., Ungaria, U.R.S.S. și președintele F.I.D.E. să redacteze regulamentul final, care să fie supus spre aprobare congresului din 1974.

— Comisia constituită la Helsinki (mai puțin Brazilia, care a absentat), întrunită la Amsterdam în martie 1974, a acceptat prin vot o schemă de regulament, dar cu serioase divergențe între delegații U.R.S.S. și S.U.A. la toate punctele-cheie.

— Plenara F.I.D.E., ținută la Nisa în iunie 1974, decide prin vot majoritar ca meciul din 1975 să se joace pînă la zece victorii, limitînd numărul partidelor la 36 și stabilind ca, în caz de egalitate, 18—18, campionul mondial să-și mențină titlul. La 27 iunie, tot la Nisa, președintele F.I.D.E. primește o nouă telegramă de la Fischer care, printre altele, preciza: „...Cum am spus clar în telegrama mea către delegații F.I.D.E., condițiile pe care le-am propus nu erau negociabile. Dl. Cramer m-a informat că regulamentul propus de mine (...) a fost respins de delegații F.I.D.E.

Făcînd astfel, F.I.D.E. a decis neparticiparea mea în ciclul din 1975 al campionatului mondial de șah. Din această cauză renunț la titlul meu de campion mondial". La ședința din 29 iunie, Congresul F.I.D.E., fiind informat asupra conținutului telegramei lui Fischer, a acceptat repunerea în discuție a regulamentului, dar în final s-a decis să nu se modifice nimic. După aceea s-a trimis o telegramă de răspuns lui Fischer, comunicîndu-i-se în principal : „Adunarea Generală F.I.D.E. vă roagă să reconsiderați problema apărării titlului după regulamentul adoptat aici. Numai astfel puteți să demonstrați lumii șahiste contemporane adevăratele și marile dumneavoastră calități".

— Disputa părea definitiv rezolvată. Părea numai, deoarece în iarna 1974/75 nu mai puțin de 35 de federații naționale, majoritatea din dorința de a salva meciul, au propus ca F.I.D.E. să rediscute de urgență regulamentul aprobat la Nisa și să-l accepte așa cum a fost propus de Fischer. În fața acestei avalanșe de apeluri la conciliere, conducerea F.I.D.E. s-a văzut nevoită să convoace congresul într-o sesiune extraordinară care a avut loc la Bergen între 18—20 martie 1975. Era deja în preajma începerii meciului Fischer — Karpov. Discuțiile purtate de cei 70 de membri F.I.D.E. și delegați prezenți nu au dus la o concluzie clară. Pentru a nu mai prelungi inutil ședințele, în ziua de 19 martie cele două puncte divergente au fost supuse unui vot majoritar, aprobîndu-se, cu 37 de voturi pentru și 33 contra, ca meciul să se joace fără limitarea numărului de partide, respingîndu-se însă, cu 35—32 și 3 abțineri, clauza opririi întrecerii în favoarea campionului la scorul de 9—9.

— Comunicînd imediat celor doi adversari noua modificare adusă regulamentului de joc al meciului

din 1975, conducerea F.I.D.E. a solicitat ambilor jucători să-și dea acordul de participare pînă la miezul nopții de 1 aprilie, ora locală a orașelor de reședință ale fiecăruia. Karpov a răspuns afirmativ imediat. La 2 aprilie președintele F.I.D.E. a anunțat că nu are încă nici o veste de la Fischer, ceea ce nu excludea însă posibilitatea ca telegrama să fi fost trimisă la timp, dar întîrziată în poștă. Ca atare, el a prelungit termenul de primire pînă la data de 3 aprilie, ora 10,00 GMT.

— La 3 aprilie 1975, ora 10,01 GMT, de la sediul F.I.D.E. din Amsterdam a fost emis următorul comunicat oficial: „Ca urmare a hotărîrii de ieri a președintelui F.I.D.E., Max Euwe, și avînd în vedere că pînă azi dimineața, ora 11,00 (ora locală) nu s-a primit nici o telegramă de răspuns din partea d-lui Fischer, declarăm campionul mondial indisponibil, potrivit articolului 2.3 din regulamentul de desfășurare a meciului pentru titlul de campion mondial masculin. În conformitate cu articolul 2.3 din regulament, președintele F.I.D.E. îl declară oficial pe șalanger, marele maestru Anatoli Karpov, campion mondial pe 1975".

— La 24 aprilie 1975, în cadrul unei ceremonii oficiale, desfășurată în Sala Colonadelor din Palatul Unional de la Moscova, în aplauzele unei asistențe numeroase, președintele F.I.D.E., dr. M. Euwe, i-a oferit lui Karpov medalia de aur, diploma și coroana de lauri care îl încununează întotdeauna pe campionul mondial de șah.

XXIX. A. KARPOV — V. KORCINOI
(U.R.S.S.) (Elveția)

Baguio City: 18 iulie — 17 octombrie 1978

„Consider că una din obligațiile principale ale campionului lumii este aceea de a participa în mod continuu la turnee, pentru ca iubitorii acestui joc din toate țările să vadă campionul la tabla de șah, iar maeștrii și marii maeștri să-și poată măsura forțele cu el, și, la rîndul lor..., să-l învețe cîte ceva! De aceea sînt ferm hotărît să concurez sistematic în marile concursuri", declarase Karpov la ceremonia încununării sale cu titlul suprem. Și trebuie să recunoaștem că și-a respectat promisiunea, participînd în perioada 3 aprilie 1975 — 18 iulie 1978 la 14 superturnee, dintre care a cîștigat 11, urcînd pe treapta a doua la Milano/1975 și Manila/1976, cea mai slabă performanță (locurile IV—V) realizînd-o în chiar fief-ul său șahist, la Leningrad.

În 1978 a devenit șalanger un alt mare maestru de origine rusă, Viktor Korcinoi, stabilit de curînd în Elveția, care prin prestigiosul său palmares se dovedise a fi cel mai în formă șahist al anilor 1976/1978.

Regulamentul meciului era asemănător celui din confruntarea Alehin — Capablanca, 1927, victoria revenind jucătorului care va obține primul 6 victorii, eliminîndu-se însă clauza prin care campionul „en titre" își păstra titlul la scorul de 5—5.

Meciul celor doi „K" — maeștri mînuitori cu stiluri diferite ai armatelor de lemn — a dat loc la una din cele mai înverșunate dispute... Dar să urmărim mai întîi partidele.

607/658. GAMBITUL DAMEI (1)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 Ne7 5.Ng5 h6 6. Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Tc1 Nb7 9.Nd3 dc4 10.Nc4 Cbd7 (10...Ce4?! 11.Ne7 De7 12.Ce4 Ne4 13.0—0 Cd7 14.Nb5 ± X c7) **11. 0—0 c5 12.dc5 Cc5 = 13. De2 a6 14.Tfd1 De8! 15. a3 Cfe4 16.Ce4 Ce4 17. Ne7 De7 18.Cd4** (18.Ce5 b5 19.Td7 Dc5 20.Cg6 bc4 21.Ce7 Rh8 22.Tb7 Cd6 23. b4 Dg5 ∓) **Tfc8.** (½—½)

608/659. PARTIDA SPANIOLĂ (2)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.c3 Nc5 10.Cbd2 0—0 11.Nc2 Nf5 12.Cb3 Ng4 13.Cc5 Cc5 14.Te1 (14.Nc3 Ce6 15.h3 Nh5 16. Dd3 Ng6 17.De2 Nc2 18. Dc2 Dd7 =) **d4** (Nt ; 14... Te8) **15.h3 Nh5 16.cd4** (16. g4 d3!) **Nf3 17.Df3 Cd4 18.Dc3 Dd5! 19.Ne3 Cc2 20.Dc2 Cd3!** (20...Ce6 21. f4 ±) **21.Ted1 Tfd8** (A c5) 22.Dc7 (22.e6?! fe6 23.Dc7, e5 ∓) **De5 23.De5 Ce5 24.** b3 (24.Rf1!?) **f6 = 25. Nb6 Td1 26.Td1 Tc8 27. Td2 h5 28.Ne3 Rf7 29.f4.** (½—½)

609/660. INDIANA NIMZOVICI (3)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 Cf6 2.d4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Ce2 cd4 6. ed4 d5 7.c5 Ce4 8.Nd2 Cd2 9.Dd2 a5 (Nt ; 9...Cc6 ; 9...b6! =) **10.a3 Nc3 11. Cc3 Nd7** (A a4 ; 11...a4!?) **12.Nd3** (12.b3!?) **a4 13. 0—0 0—0 14.f4** (A f5 → Fr) **g6** (14...Cc6?! 15.f5 → Fr ; 14...f5!?) **15.Rh1 Cc6 16.Nc2 Ce7 17.Tae1 b6 18. Tf3** (VD) **Te8! 19.Tfe3**

Nc6 20.cb6 Db6 21.g4 Dc7 22.f5 (22.Th3!?) ef5 23.gf5 Dd6 24.Th3 Cf5 25.Nf5 gf5 26.Tg1 Rh8 27.Th6 Te6 28.Te6 De6 29.Dg5 Dg6 30.Dh4 De6. (½—½)

610/661. PARTIDA SPANIOLĂ (4)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.c3 Nc5 10.Cbd2 0—0 11.Nc2 Nf5 12.Cb3 Ng4 13.Cc5 Cc5 14.Te1 Nh5 15.h3 (15.Ng5 Nf3 16. Df3 Dg5 17.Dd5 Tae8 =) Te8! = 16.Nf4 Ce6 17.Nd2 Cc5 (17...Cf8!?) 18.Nf4 Ce6 19.Nd2 (19.Nh2?! Cg5 ∓). (½—½)

611/662. INDIANA NIMZOVICI (5)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 Cf6 2.d4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Ce2 d5 6. a3 Nc3 7.Cc3 cd4 8.ed4 dc4 9.Nc4 Cc6 10.Ne3 0—0 11.0—0 b6 12.Dd3 Nb7 13.Tad1 h6 14.f3 (Nt) Ce7 15.Nf2 Cfd5 16.Na2 Cf4 17.Dd2 Cfg6 18.Nb1 Dd7 19.h4 Tfd8 20.h5 Cf8 21.Nh4 f6 22.Ce4 (A 23. Nf6) Cd5 23.g4 Tac8 24. Ng3 Na6 25.Tfe1 Tc6 26. Tc1 Ce7?! (B 26...Nb7! =) 27.Tc6 ↗ Dc6 28.Na2 Dd7 29.Cd6 Nb7 30.Cb7 Db7 31.De3 ± Rh8 32.Tc1 Cd5 33.Dc4 Dd7 34.Nb1 Db5 35.b4 Dd7 36.Dd3 De7 37. Rf2 f5?! 38.gf5 ef5 39. Te1 Df6 40.Ne5 Dh4 41. Ng3 Df6 42.Th1 Ch7 43. Ne5 Dg5 44.Df5 Dd2 45. Rg3 Chf6 46.Tg1 Te8 47. Ne4 Ce7 48.Dh3 Tc8 49. Rh4 Tc1 50.Dg3 (VD) Tg1

51.Dg1 Rg8 52.Dg3 Rf7 53.Ng6 Re6? (B 53...Rf8 ±) 54.Dh3 Rd5 55.Ne4?? (55.Nf7 Rc6 56.De6 +—) Ce4 56.fe4 Re4 57.Dg4 Rd3 (40') 58.Df3 De3 59.

Rg4 Df3 60.Rf3 g6 61. Nd6 Cf5 62.Rf4 Ch4 63. Rg4 gh5 64.Rh4 Rd4 = 65.Nb8 a5 66.Nd6 Rc4 67. Rh5 a4 68.Rh6 Rb3! 69. b5 Rc4 70.Rg5 Rb5 71.Rf5 Ra6 72.Re6 Ra7 73.Rd7 Rb7 74.Ne7 Ra7 75.Rc7 Ra8 76.Nd6 Ra7 77.Rc8 Ra6 78.Rb8 b5 79.Nb4 Rb6 80.Rc8 Rc6 81.Rd8 Rd5 82.Re7 Re5 83.Rf7 Rd5 84.Rf6 Rd4 85.Re6 Re4 86.Nf8 Rd4 87.Rd6 Re4 88.Ng7 Rf4 89.Re6 Rf3 90.Re5 Rg4 91.Nf6 Rh5 92.Rf5 Rh6 93.Nd4 Rh7 94.Rf6 Rh6 95.Ne3 Rh5 96.Rf5 Rh4 97.Nd2 Rg3 98.Ng5 Rf3 99.Nf4 Rg2 100.Nd6 Rf3 101.Nh2 Rg2 102.Nc7 Rf3 103.Nd6 Re3 104.Re5 Rf3 105.Rd5 Rg4 106.Rc5 Rf5 107.Rb5 = Re6 108.Rc6 Rf6 109. Rd7 Rg7 110.Ne7 Rg8 111.Re6 Rg7 112.Nc5 Rg8 113.Rf6 Rh7 114.Rf7 Rh8 115.Nd4 Rh7 116.Nb2 Rh6 117.Rg8 Rg6 118.Ng7 Rf5 119.Rf7 Rg5 120.Nb2 Rh6 121.Nc1 Rh7 122.Nd2 Rh8 123.Nc3 Rh7 124.Ng7 pat. (½—½)

Cea mai lungă partidă din primul secol al C.M.

612/663. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (6)

A. Karpov V. Korcinoi

1.c4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Cf3 Cc6 4.g3 Nb4 5.Ng2 0—0 6.0—0 e4 7.Ce1 Nc3 8.dc3 h6 9.Cc2 Te8 10.Ce3 d6 11.Dc2 a5! = 12.a4 De7 13.Cd5 Cd5 14.cd5 Cb8 (A Cd7—c5) 15.Ne3 Nf5 16. h3 Cd7 17.c4 b6 18.Dc3 Cc5 19.b3 Dd7 20.Rh2 Te7 21.Nd4 f6 22.Tac1 De8 23. De3. (½—½)

613/664. INDIANA NIMZOVICI (7)

V. Korcinoi A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 c5 6.d5 (Nt) b5!? 7.de6 fe6 8. cb5 Nb7 9.Cf3 d5 10.0—0 Cbd7 11.Ce2! De8 12.Cg3 e5 13.Nf5 g6 (13...a6!?) 14.Nh3 a6 15.Cg5 (15. ba6!?) ab5 (15...Na5!?) 16. Ce6 c4 17.Nd2! Nc5! 18. Cc7 De7 19.Ca8 Ta8 20. a3 Cb6 21.Dc2 Nc8 22.Nc8 Tc8 23.Na5 Cbd7 24.Dd2 ± (A Nb4) Nd6 25.Nb4 Cc5 (A Cd3) 26.Nc5 Nc5

27.Rh1 Dd6 28.Tad1 Rh8 29.Dc2 (29.e4!? d4 30.Dg5 A f4 ±) De6 30.Ce2 Dc6 31.h3 Te8 32.b4?! Nb6 (W) 33.Db2 Rg8 34.Tfe1 Rf7 35.Dc2? (Cra ; 35.Tf1! =) d4 ∓ 36.Cg3 Td8 37. ed4 ed4 38.Dd2 d3 39. Dh6 c3? (Crn ; 39...Te8!? ; 39...Nd4!) 40.Ce4 Ce4 41. Dh7 Rf8 42.Dh8. (½—½)

614/665. PARTIDA SPANIOLĂ (8)

A. Karpov V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.Cbd2 Cc5 10.c3 g6?! (Nt ; B 10...d4) 11.Dc2 Ng7 12.Cd4!? Ce5 13.f4 Cc4 14.f5 (→ Fr) gf5 15. Cf5 Tg8 16.Cc4! dc4 17. Nc2 Cd3 (VD) 18.Nh6! ±

(P) Nf8 19.Tad1 Dd5 20. Nd3 cd3 21.Td3 +— Dc6 22.Nf8 Db6 (22...Rf8 23. Cd4 Db6 24.De6 +— ; 22...Tf8 23.Cd4 +—) 23. Rh1 Rf8 24.Df3 Te8 25. Ch6 Tg7 26.Td7! Tb8 27. Cf7 Nd7 28.Cd8! (1—0)

615/666. GAMBITUL DAMEI (9)

V. Korcinoi A. Karpov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 Ne7 5.Nf4 0—0 6.e3 c5 7.dc5 Nc5 8.Dc2 Cc6 9.Td1 Da5 10.a3 Ne7 11.Cd2 e5 12.Ng5 d4 13. Cb3 Dd8 14.Ne2 h6 (Nt ; 14...Cg4) 15.Nf6 Nf6 16. 0—0 Ne6 (16...g6!?) 17. Cc5 De7 18.Ce6 De6 19. Cd5 ± Tad8 20.Nd3 (20. Nf3!? ; 20.e4!? A Nf3, b4, c5 ±) Ce7 21.Cf6 (21. Ne4!?) Df6 22.ed4 ed4 23. Tfe1 Td7 24.Te4 (24.De2!) Cc6 25.De2 g6 26.Te1 Rg7 27.b4 (27.h4!?) b6 28.Dg4 Tfd8 29.h4 (A h5) h5 30. Dg3 (↗ Fr) Dd6 31.f4 Te7 32.Te7 Ce7 33.Te5 a5! 34.Th5?! (34.c5!? bc5 35. bc5 ±) ab4 35.ab4 Db4 36. Tb5 Dd2 37.Rh2 De3 38.

Tb6 Ta8 39.De3 de3 40. Tb2 Ta3 41.Ne4 Tc3. (½—½)

616/667. PARTIDA SPANIOLĂ (10)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na1 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.Cbd2 Cc5 10.c3 d4 11.Cg5 (Nt Tr 11.cd4 Cd4 12.Cd4 Dd4; VD) dc3 12.

Cc6 fe6 13.bc3 Dd3 14. Cf3 Dd1 15.Nd1 ± Ne7 16.Ne3 Cd3 17.Nb3 Rf7 18.Tad1 Cde5 19.Ce5 Ce5 20.Nf4 Cc4 (F) 21.Nc4?! (B 21.Td7!) bc4 22.Td4 Nd6 23.Ne3 Thb8 24.Tc4 Tb2 25.a4 Ta2 26.g3 Tb8 27.Td1 Tbb2 28.Tdd4 Tb1 29.Rg2 Tba1 30.Th4 h6 31.Nc5?! (31.Na7! A Nb8 ±) e5 = 32.Na7 Re6 33. Tcg4 Ne7 34.Th5 Nf6 35. Tc4 Rd7 36.Nb8 c6 37. Te4 Ta4 38.c4 Ta5 39.Ne5 Ne5 40.The5 Te5 41.Te5 Ta4 42.Te4 Ta5 43.h4 h5 44.Tf4. (½—½)

617/668. APĂRAREA SICILIANĂ (11)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.g3 c5 2.Ng2 Cc6 3.e4 g6 4.d3 Ng7 5.f4 d6 6.Cf3 Cf6 7.0—0 0—0 8.c3 Tb8 9.De2 Ce8 (9...b5!?; 9... Ng4!?) 10.Ne3 Cc7 11.d4 cd4 12.cd4 Ng4 13.Td1 d5 (13...f5!?) 14.e5 (As) Dd7 15.Cc3 Tfc8 16.Df1 b5 17. h3 Nf3?! (17...b4!) 18.Nf3 b4?! (18...e6!? A Nf8) 19. Ng4! ± e6 20.Ca4 (X c5) Ca5 (20...Ce5!?) 21.Cc5 De8 22.Ne2 Cb7 (22... Cc4!?) 23.Cb7 Tb7 24. Tdc1 Dd7 25.Tc2 ± b3? (25...Tcb8!?) 26.ab3 Tb3 27.Dc1 +— Tb7 28.Na6 Tcb8 29.Nb7 Tb7 30.Ta3 h6 31.Tac3 Cb5 32.Tc8 Rh7 33.T2c6 f6 34.Rg2 Df7 35.Dc2 a5 36.g4 fe5 37. fe5 a4 38.Ta8 Ca7 39.Ta6

De7 40.Ta4 Tc7 41.Db3 Cc6 42.Ta1 Cb4 43.Tc1 Tc4 44.Tb8 Tc1 45.Nc1 Dc7 46.Tb4 Dc1 47.Dd3 h5 48.Tb6 Nh6 49.gh5 Dg5 50.Dg3 Dd2. (1—0)

618/669. PARTIDA SPANIOLĂ (12)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.De2 Ne7 10.Td1 0—0 11.c4 bc4 12.Nc4 Nc5 13.Ne3 Ne3 14.De3 Db8 15.Nb3 Ca5 16.Ce1 Db6 17.Db6 cb6 18.f3 Cb3 (18...Cc5!?) 19.ab3 ± Cc5 20.b4 Cd7 21.Cd3 (21. Cc3!?) g5?! (21...d4!?; 21...a5!?) 22.Cc3 Tfc8 23. Cf2! ± d4 24.Ce2 d3 25. Cd3 Nc4 26.Cg3?! (26.f4!?) Nd3 27.Td3 Ce5 28.Td5 Cg6 29.Tg5 Tc2 (W) 30.b3 Tb2 31.Cf5 Tb3 32.h4 Rf8 = 33.h5 Ce7 34.Ce7 Re7 35.Te1 Rf8 36.Te4 a5 37. Teg4 Re7 38.ba5 Ta5 39. h6 Tg5 40.Tg5 b5 41.Tg7 Tb1 42.Rh2 Td1 43.Th7 Td8 44.Tg7 Th8. (½—½)

619/670 GAMBITUL DAMEI (13)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 Ne7 5.Ng5 h6 6. Nh4 0—0 7.Tc1 b6 8.Nf6 Nf6 9.cd5 ed5 10.g3 (Nt) c6 11.Ng2 Nf5 12.0—0 Dd6 13.e3 Cd7 14.Ce1 Tfe8 15. Cd3 g6 (15...h5!?) 16.Cf4 Ng7 17.g4 Ne6 18.h3 ⩲ Cf8 19.Ce6 Ce6 20.Dd3 Tad8 (20...De7!? A Dh4, f5) 21.Tc2 Cc7 22.Ca4 Dd7 23.b3 Te6 (B 23...Cb5) 24.Cc3 Td6 25.b4 Nf8 26. Ce2 b5 27.Db3 (A a4) Ca8 (A Cb6—c4) 28.a4 ba4 29.Da4 Cb6 30.Db3 Tb8 31.Cf4 Cc4 32.Da4 f5?! (32...Tb5!? A a5) 33.gf5 Df5 34.Da7 Tb4 35.Ta2 (A Dc7) Dc8 36.Tc1 Tb7 37.Da4 (37.Da6! ±) Tf7 38.Tc4! dc4 39.Dc4 Df5 40.Cd3 (A Ce5) Ng7 41. Ta7 (41.Cb4!?; 41.f4!?; 41.Ta6!? A f4, Ce5) Tf6! 42.Tf7 Tf7 43.d5 (43.Nc6! ±) Ne5! 44.dc6 Rg7 45. Ne4 Dg5 46.Rf1 Nd6 47. Nd5 Te7 48.Nf3 h5 49. Nd1 Df5 50.Re2 Te4 51. Dc3 Df6 52.Db3 Df5 53. Db7 (53.Dc3 =) Te7 54.

Db2 Rh7 55.Dd4 Nc7 56. Dh4?? (Cra 56.Dc5 =) **Te4 —+ 57.f4 Nb6 58. Nc2** (58.Ce5 Te3 59.Rd2 De6 —+) **Te3 59.Rd2 Da5 60.Rd1 Da1 61.Rd2 Te4.** (0—1)

620/671. PARTIDA SPANIOLĂ (14)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.c3 Nc5 10.Cbd2 0—0 11.Nc2 Nf5 12.Cb3 Ng4 13.h3! Nh5 14.g4 Ng6 15.Ne4 (Nt) **de4 16.Cc5 ± ef3 17.Nf4 Dd1** (17...De7 18.Dd5!?) **18.Tad1 Cd8! 19.Td7** (19.e6 Ce6 20.Ce6 fe6 21.Nc7 ±) **Ce6 20.Ce6 fe6 21.Ne3 Tac8 22.Tfd1** (22.Nc5 Tfd8 23.Tfd1 Td7 24.Td7 Ne4 = VD) **Ne4**

23.Nc5 Tfe8 24.T7d4 Nd5 25.b3 a5 26.Rh2 Ta8 27. Rg3 Ta6 (27...a4! 28.c4 bc4 29.bc4 Nc6 30.Nb4 ±) **28.h4 Tc6?** (28...a4! ±) **29.Td5! ± ed5 30.Td5 Tce6 31.Nd4** (31.Td7!? Te5 32.Tc7) **c6 32.Tc5** (A Rf3, a4) **Tf8 33.a4 ba4 34.ba4 g6 35.Ta5 +— Tee8 36.Ta7** (A e6) **Tf7 37.Ta6 Tc7 38.Nc5 Tcc8 39.Nd6 Ta8 40.Tc6 Ta4 41.Rf3 h5 42.gh5 gh5 43. c4 Ta2 44.Tb6 Rf7 45.c5 Ta4 46.c6 Re6 47.c7 Rd7 48.Tb8 Tc8 49.Re3 Th4 50.e6!.** (1—0)

621/672. DESCHIDEREA CATALANĂ (15)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 Ne7 5.g3 0—0 6. Ng2 dc4 7.Ce5 Cc6 (7...c5 8.dc5 Dd1 9.Cd1 Cbd7 10. Cc4 Cc5 11.Cc3 ±) **8.Nc6 bc6 9.Cc6 De8 10.Ce7 De7 11.Da4 c5 12.Dc4 cd4 13. Dd4 e5** (W) **14.Dh4 Tb8** (A Tb4) **15.Ng5** (15.a3!?) **Tb2 16.0—0 De6 17.Nf6 Df6 18.Df6 gf6 = 19. Tab1 Tb1 20.Tb1 Ne6 21. f3 Tc8 22.Tc1 Tb8 23.Tc2**

Tc8 24.Rf2 Na2 25.Ta2. (½—½)

622/673. APĂRAREA FRANCEZĂ (16)

A. Karpov V. Korcinoi

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 4.ed5 ed5 5.Nb5 Nd7 6.De2 De7 7.Nd7 Cd7 8.dc5 Cc5 9.Cb3 De2 10.Ce2 Cb3 11.ab3 Nc5 12.Nd2 (12.Cc3!?) Ce7 13.Cf4 0—0 14.0—0?! (14.Cd3!) Tfd8 15.Cd3 Nb6 = 16.c3 f6 17.Tfd1 Rf7 18.Rf1 Cf5?! (18...Td7!?; 18...Cc6!?) 19.Ne1! Ce7 20.Cb4 Td7 21.Td3 Tad8 22.Tad1 ± Re6 23.Nd2 (23.f4!? Cf5 24.Cc2 ±) Cc6 24.Cc6 bc6 25.b4 Rf7 (25...c5!?) 26.Ne3 Ne3 27.Te3 Tb8 28.Te2 Tb5 29.Ta1 Tdb7 30.Td2 Re6 31.Ta6 T5b6 32.Ta2 Rd6 33.Re2 Te7 34.Rd3 a6 35.Td1 (35.Te2!?) Rc7 36.Taa1 Rd8 37.f3 (37.b3! Te5 38.f4 Te4 39.g3 ±) Te5 38.Rd4 Rc7 = 39.Te1 Rd6 40.f4 Te1 41.Te1 a5 42.ba5 Tb2. (½—½)

623/674. INDIANA NIMZOVICI (17)

V. Korcinoi A. Karpov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 c5 6.d5 b5 7.de6 fe6 8.cb5 a6!? 9.Ce2 d5 10.0—0 e5 11.a3 ab5 (11...Na5!?) 12.Nb5 Nc3 (B 12...Na5) 13.bc3! ± Na6 14.Tb1 Dd6 15.c4 d4 16.Cg3 Cc6 17.a4 Ca5 18.Dd3 De6 19.ed4 cd4 20.c5 Tfc8 21.f4! Tc5 22.Na6 (22.fe5! Te5 23.Nf4 ±) Da6 23.Da6 (23.Tb8! Rf7 24.Tb5 A fe5 ± →) Ta6 24.Na3 Td5 25.Cf5 Rf7! 26.fe5 Te5 27.Tb5 Cc4! (VD) 28.Tb7

Re6 29.Cd4 Rd5 30.Cf3 (30.Cc2!?) Ca3 31.Ce5 Re5 32.Te7 Rd4 33.Tg7 Cc4 34.Tf4 Ce4 35.Td7 (35.

Th7! Ta4 36.h4 =) Re3 36.Tf3 Re2 37.Th7 Ccd2 38.Ta3 Tc6 39.Ta1?? (Cra ; 39.g3! Cf3 40.Tf3 Rf3 41. Tf7 =) Cf3! (0—1)

624/675. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV (18)

A. Karpov V. Korcinoi

1.e4 d6 2.d4 Cf6 3.Cc3 g6 4.Cf3 Ng7 5.Ne2 0—0 6.0—0 Ng4 7.Ne3 Cc6 8. Dd3!? (Nt) e5 9.d5 Cb4 10. Dd2 a5 11.h3 (11.Tad1!?) Nd7 12.Ng5 De8 (A Ch5) 13.Ch2 Rh8 14.a3 (14. f4!?) Ca6 15.Nh6 ± (A 16.Ng7 Rg7 17.f4) Nh6 16.Dh6 Cg8 17.De3 (17. Dd2!?) f5 18.ef5 Nf5 19. Tac1 Cf6 20.g4! (As) Nd7 21.f4 ef4 22.Df4 Cc5 23. Tce1 Cfe4 24.De3 De5 25. Ce4 Ce4 26.Nf3 Cg5 27. De5 de5 28.Ng2 Tf1 29. Cf1 Te8 30.Cd2 (30.b4!?) a4! 31.Te3 Rg7 32.Rf2 Te7 33.c4 b6 34.Tc3 h5 35. Rg3! hg4 36.hg4 Ne8 37. c5 bc5 38.Ce4 (B 38.Tc5) Ce4 39.Ne4 Rf6 40.Tc5 Rg5 41.Nd3 Tf7 42.Ne2 Th7 43.Nf3 Tf7 44.Tc4 Th7 45.Tb4 (45.Te4!?) Te7 46.Rf2 Nd7 47.Rg3 Ne8 48.Rf2 Nd7 49.Re3 e4 50. Ne4 Rg4 51.Rf2 Rg5 52. Nc2 Te5 53.Na1 Na1 54. Ta4 Td5 55.Re3 Tb5! 56. b4 Te5 57.Rd4 Rf4 58. Ta8 g5 59.Tc8 Te4 60.Rd5 Te5 61.Rc6 g4 62.Tc7 g3 63.Rb6 g2 64.Tc1 Rf3. (½—½)

625/676. DESCHIDEREA CATALANĂ (19)

V. Korcinoi A. Karpov

1.c4 Cf6 2.g3 e6 3.Ng2 d5 4.Cf3 Ne7 5.d4 0—0 6. Cbd2 b6 7.0—0 Nb7 8.cd5 ed5 9.Ce5 Cbd7 (9...c5!? 10.dc5 bc5) 10.Cdf3 c5 = 11.b3 a5 (11...cd4!? 12.Nb2 Ce4) 12.Nb2 Ce4 13.Tc1 Te8 14.Cd7 Dd7 15.Ce5 De6 16.Cd3 (16.e3!?) Nd6 (A c4 VD) 17.dc5 bc5 18.e3 a4

(↗ Fd) 19.ba4 Na6 20.Te1 Nd3 21.Dd3 Ta4 22.Db3 Taa8 (A Teb8) 23.Ne4 de4 24.De6 Te6 25.a3 Ta4 26. Ted1 f6 27.Rf1 Rf7 28. Tc2 Ne7 29.Td7 Tb6?! (29...Tc6!?) 30.g4 (30. Tc5!?) Re6 31.Tc7 Ta8 32. Td2 g6 (32...Td8!?) 33.Rg2 f5 34.g5! Td6 35.Tc2 Tda6 36.h4 T8a7 37.Tc8 Ta8 38. Tc7 T8a7 39.Tc8. (½—½)

626/677. APĂRAREA CARO-KANN (20)

A. Karpov V. Korcinoi

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cd2 de4 4.Ce4 Cf6 5.Cf6 ef6 6.Nc4 Cd7 (Nt) 7.Ce2 Nd6 8.0—0 0—0 (8...Dc7!? 9. Cg3 0—0) 9.Nf4 Cb6 10. Nd3 Ne6 11.c3 Cd5 12. Nd6 Dd6 13.Dd2 Tad8 14. Tfe1 ± g6 15.Tad1 Rg7 16.Ne4 Cc7 17.b3 (17. Dc2!?) Tfe8 18.Nb1 (18. Nf3!?) Ng4 19.h3 (19.f3!?) Ne2 20.Te2 Te2 21.De2 Cd5 (21...Cb5!?) 22.Dd2 Cf4?! (22...f5!?; 22...Te8!?) 23.Ne4 f5 24.Nf3 h6 25. h4 Ce6 26.De3 Cc7 27.c4 ± f4 (27...Df6!?) 28.Dc3 Df6?! (B 28...Rg8) 29.Da5 Ce6 30.d5 cd5 31.cd5 b6 32.Da4! Cc5 33.Da7 Cd7 (B 33...Td7) 34.d6 Dh4 35. Dc7 Df6 36.b4 h5 37.a4 Rh6 38.b5 g5 39.Nc6 Cc5 40.d7 Rg7 (40...Ce6!?) 41. Te1 (41.a5!?) Ce6 42. Dd6?! (42.Db6! +—) g4 43.Rf1 g3 44.De5 h4 45. a5! ± ba5 46.b6 De5 47. Te5 Tb8 48.b7 Cd8 49. Te8 Rf6 50.fg3 fg3 51. Re2 Rg7 (51...Rf5!?) 52. Nf3? (52.Rf3) a4 53.Te4? (53.Nd5!) Rf6 54.Ta4 Re7 55.Th4 Rd7 56.Tf4 Rd6 = 57.Tb4 Rc7 58.Tc4 Rd7 59.Ng4 Re8! 60.Te4 Rf8 61.Nd7 Tb7! 62.Te8 Rg7 63.Td8 Tb2. (½—½)

627/678. GAMBITUL DAMEI (21)

V. Korcinoi A. Karpov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 Ne7 5.Nf4 0—0 6. e3 c5 7.dc5 Nc5 8.Dc2 Cc6 9.Td1 Da5 10.a3 Te8 (Nt) 11.Cd2 e5 12.Ng5 Cd4 (VD) 13.Db1! Nf5 14.Nd3 e4 (F) 15.Nc2 (15.Nf1!?; 15.Nf6!?) Cc2 16.Dc2 Da6?! (16...dc4!?) 17.Nf6

Df6 18.Cb3! ± Nd6 19. Td5 Te5?! (19...Ne5 20. Cd4 Nd4 21.Td4 Dg5 22. Rf1) 20.Cd4 Tc8 21.Te5?! (21.Cf5 Tf5 22.Db3 ± ; 21. f4! ±) De5 22.Cf5 Df5 23. 0—0 Tc4 24.Td1 De5?! (24...Ne7) 25.g3 a6 26.Db3 b5 27.a4 ± Tb4 28.Dd5 Dd5 29.Td5 Nf8 30.ab5 a5 31.Td8 Tb2 32.Ta8 f5 33. Ta5 Nb4 34.Ta8 Rf7 35. Ca4! Tb1 36.Rg2 Nd6 37. Ta7 Rf6 38.b6 Nb8 39. Ta8 Ne5?! (39...Nd6) 40. Cc5 Nd6 41.b7 (A Td8) Re7 42.Tg8 Ne5 43.f4! ef3 44.Rf3 Rf7 45.Tc8 Re7 46. h3 (46.e4!) h5 47.Tg8 Rf7 48.Td8 g5 49.g4! hg4 50. hg4 Re7 51.Tg8 fg4 52. Rg4 Rf7 53.Tc8 Nd6 54. e4 +— Tg1 55.Rf5 g4 56. e5 (56.b8D +—) Tf1 57. Re4 Te1 58.Rd5 Td1 59. Cd3 Td3 60.Rc4. (1—0)

628/679. APĂRAREA FRANCEZĂ (22)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 4.ed5 ed5 5.Nb5 Nd7 6.De2 Ne7 7.dc5 Cf6 8. Cb3 0—0 9.Ne3 Te8 10. Cf3 Nc5 11.Cc5!? (Nt ; 11. Nd7) Da5 12.Dd2 Db5 13. 0—0—0 b6 (13...Nc6!? A Ce4 ; 13...Ng4!?) 14.Cd7 ± Cbd7 15.Rb1 (A Cd4, f3) Ce4 16.Dd3 Dd3 17. Td3 Cdf6 18.h3 Cc5 19. Tdd1 Ce6 20.c3 (20.Cd4!?) b5 21.Cd4 a6 22.Cc2! ± (A Cb4) a5 23.Td3 Tab8 (23...Tac8!?) 24.Thd1 h6 25.f4! (A f5, Nf4, Ce3 X d5) Tbc8 26.g4?! (26.f5!) d4!? 27.cd4 Cd5 28.Tf1 b4 29.Nd2 Te7 (29...Cec7!?) 30.f5 Cg5 31.Ce3 Cf6 32. d5 Ch3 (32...Cge4!?) 33.d6 Td7 34.Cd5 Cd5 35.Td5 Ta8 (B 35...Te8) 36.Ne3 Cg5 37.Nb6 Ce4 38.Tfd1 a4 39.T5d4 Te8 40.Tb4 Td6 41.Td6 Cd6 42.Nc7? (42.Ta4 +—) Te1 43.Rc2 Ce8 44.Na5 a3 45.Tb8? (45.ba3 ±) Te7 46.Nb4? (46.ba3 ±) Te2 47.Rd3? (47.Nd2! ab2 48.a4 ±)

ab2 48.Nd2 Te7 49.a4 Td7 50.Re2 Rh7 51.Tb2 h5! = 52.gh5 Cd6 53.Ta2 Cf5 54. a5 Cd4 55.Rc3 Cc6 56.a6 Td5 57.Nf4 Tf5 58.Nd6 Td5 59.Ng3 Tg5 60.Nf2 Th5 61.Re4 Ca5 62.Rc3 Cc6 63.Ta1 Rg8 64.Re4 (64.Tc4 Th6 A Rf8 =) Ca5. (½—½)

62[illegible]680. GAMBITUL DAMEI (23)

[illegible]noi A. Karpov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 Ne7 5.Nf4 0—0 6.e3 c5 7.dc5 Nc5 8.Dc2 Cc6 9.Td1 Da5 10.a3 Ne7 11.Cd2 e5 12.Ng5 d4 13. Cb3 Db6 14.Nf6 Nf6 15. Cd5 Dd8 16.Nd3 g6 (A Ng7) 17.ed4 Cd4 18.Cd4 ed4 19.Cf6 Df6 20.0—0 Ne6 (Nt) 21.Tfe1 (21.f4!? A f5) Tac8 = 22.b3 Tfd8 23.Ne4 Tc7 (23...b6!? A a5) 24.Dd2 (24.h3!?) Ng4 (24...b6!? =) 25.f3 Ne6 26.a4 b6 (A a5) 27.a5 b5!? 28.cb5 Nb3 29.Tb1 Nd5 30.b6 ab6 31.Tb6 Tc6 32. Tc6 Nc6 33.Nd3 Nd7! (A Nf5) 34.a6 Nf5 35.Df4 (35. Ta1!?) Rg7 = 36.Nf5 Df5! 37.Df5 gf5 38.Ta1 d3 39.Rf2 Te8! 40.Ta2 Te7 41.Td2 Te6 42.a7. (½—½)

630/681. PARTIDA SPANIOLĂ (24)

A. Karpov V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.c3 Ne7 10.Nc2 Cc5 (10...0—0!) 11.h3 (11. Cd4!?) 0—0 12.Te1 Dd7 13.Cd4 Cd4 14.cd4 Cb7 (14...Ce4 15.f3 Cg3 16. Nf5 ±) 15.Cd2 c5 (15... Nf5 16.Df5 Df5 17.Cb3 ±) 16.dc5 Cc5 17.Cf3 ± Nf5 18.Ne3 (18.Nf5 Df5 19.Cd4 Dd7 20.Df3 ±) Tac8 19. Tc1 Nc2 20.Tc2 Ce6 = 21.Td2?! (21.Tee2!?) Tfd8 22.Db3?! (22.Nb6! Nb4 =) Tc4 23.Ted1 Db7 (23... Nb4!?) 24.a3 g6 ∓ 25.Da2 a5 26.b3 Tc3 27.a4 ba4 (27...b4!?) 28.ba4 (28.Da4 Tb3 ∓) Tc4 29.Td3! Rg7 30.Dd2 Ta4 (30...Nb4! ∓ VD) 31.Nh6 Rg8 32.Td5 Td5 33.Dd5 Dd5 34.Td5 Nf8 35.Nf8 Rf8 36.g3 = Re7 37.Tb5 Cc7 38.Tc5 Ce6 39.Tb5 Cd8 40.Rg2

h6 41.Cd2 Ta1 42.Cc4 Cc6 43.Tc5 Rd7 44.Cb6 Rc7 45.Ce8! Rc8. (½—½)

631/682. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (25)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e5 3.g3 Nb4 4.Db3 Cc6 5.Cd5 Nc5 6.e3 0—0 7.Ng2 Cd5! 8.cd5 Ce7 = 9.Ce2 d6 10.0—0 c6 (10...Ng4! 11.f3 Nd7 =) 11.d4 cd4 12.ed4 Nb6 13.Ng5 Nd7 14.a4 h6 15.Ne7 De7 16.Nf3 (16.Tfe1!? A Rf1) Tab8 17.a5 Nc7 18.Dc3 Tfc8 19.Cf4 (B 19.a6) Nd8 20.Tfc1 Df8 21.Db3?! (21.dc6! =) Ng5! 22.Ce2 Nf6 23.Tad1 c5 ∓ 24.Ne4 Dd8 25.Da2 Ng4 (25...cd4!?; 25...a6!?; 25...b6!?) 26.dc5 Tc5 27.b4 Tc7 28.Db3 Tbc8 29.f3 Nd7 30.De3 a6 31.Nd3 (B 31.Tb1) Nb2! 32.Rg2 Df6 33.Tb1 Na1 34.Cf4 g6 35.Tc2 Nc1 —+ 36.De4 Rf8?! (36...Nd7! 37.b5 ab5 —+; 36...Te8!) 37.b5 (F) ab5 38.Db4 Tc5? (38...Nf4! 39.Df4 Df4 40.gf4 Tc5 41.Tb1 Nc2 —+) 39.Tc1! Tc1 40.Cg6! Rg7 (40...fg6? 41.Te6 +—) 41.Ce7? (41.Cf4! Rf8 42.Ce6 Rg8 43.Dg4 Rh8 44.De4 +—) T8c4 42.Nc1 (42.Dd6!) Tc4 43.Dd6 Tc3 44.f4 Dd6 45.Cf5 Rg6 46.Cd6 Nb3 47.f5 ± Rg7 48.Ce8 Rf8 49.Cf6 Rg7 50.Ch5 Rf8 51.Cf4 Nc4 52.Te5 Ta3 53.d6 Ta2 54.Rf3 Td2 55.Te7 Td6 56.Tb7 Ta6 57.Tb6 (57.Re4! Ta5 58.Re5 ±) Ta5 58.Th6 b4 (W) 59.Tc6 Nb5 60 Tc1 b3 61.Tb1 Nc4 62.Re4 (62.f6! =) Ta2 63.Rd4 Tc2 64.Cd3 Nd3 65.Rd3 Th2 = 66.Tb3 Rg7 67.Re4 Ta2 68.Rf4 Ta4 69.Rg5 Ta5 70.g4 Tc5 71.Rh5 Ta5 72.Tf3 Tb5 73.g5 Tb1 74.f6 Rh7 75.Th3 Tg1 76.Th2 Tg3 77.Th1 Tg2 78.Ta1 Th2 79.Rg4 Rg6 80.Ta8 Tg2. (½—½)

632/683. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (26)

A. Karpov V. Korcinoi

1.c4 e5 2.Cc3 d6 3.g3 f5 4.Ng2 (4.d4!?) Cc6 5.d3 Cf6 6.e3 Ne7 7.Cge2 0—0 8.0—0 De8 9.f4 (9.Tb1!?) Nd8 10.a3 Tb8 (10...Cb8!? A Cbd7, c6) 11.b4 Ne6 12.Cd5 (12.Dc2!?) b5 13. Nb2 bc4 14.dc4 c4 15.Cf6 Nf6 16.Nf6 Tf6 17.Tc1 a5! 18.b5 Cd8 19.Tf2 (19.c5!?) Cb7 20.Nf1 Cc5 21.Cc3 Nf7 22.Cd5 (22.Ne2!? A a4, Cd5) Nd5 23.cd5 Cd3! = 24.Nd3 cd3 25.Dd3 Db5 26.Db5 Tb5 27.Tc7 Tf7!. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

633/684. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (27)

V. Korcinoi **A. Karpov**

1.c4 Cf6 2.Cc3 e5 3.Cf3 Cc6 4.g3 Nb4 5.Cd5 Cd5 6.cd5 Cd4 7.Cd4 ed4 8. Dc2! (Nt; 8.Ng2) **De7** (F) **9.Ng2 Nc5 10.0—0 0—0 11.e3 Nb6?!** (11...d6; 11...c6) **12.a4! de3 13.de3** (13.fe3!?) **a5 14.Nd2 Nc5 15.Nc3** (15.Tab1! ±) **d6 16.Dd2 b6 17.Tfe1 Nd7 18. e4** (18.h3 A Rh2) **Tfe8! 19.Rh1** (A f4) **c6!** = **20. e5 cd5 21.Nd5 Tad8 22. Df4 Df8! 23.Df3 de5 24.** Ne5 (24.Te5 =) **Ng4! 25. Dg4 Td5 26.Nc3 Ted8! 27. Rg2 Nd4 28.Tac1?!** (Cra; 28.Tad1! Nc3 29.bc3 =) **g6 29.De2** (B 29.Nd4) **Dd6 30.Nd4** (30.b3!?) **Td4 31. Db5 Tb4 32.Te8 Rg7 33. Td8 Dd8 34.De2 Dd5!** (VD) **35.f3 Ta4** —+ **36.**

Tc2 Td4 37.De3 b5 38.h4 h5 39.De2 a4 40.De3 b4 41.Tf2 (41.De2 b3) **Td3. (0—1)**

634/685. PARTIDA SPANIOLĂ (28)

A. Karpov **V. Korcinoi**

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4

6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.c3 Cc5 10.Nc2 Ng4 11.Te1 Ne7 (Nt) 12.Cbd2 Dd7 13.Cb3 (13.Cf1!? A Ce3) Ce6 (13...Cb3?! 14. ab3 ±) 14.h3 Nh5 15.Nf5 Ccd8 16.Ne3 a5 17.Nc5 (17.g4!?) a4 18.Ne7 De7 19.Cbd2 c6 20.b4 (20. De2!? A De3; 20.Dc2!?) Cg5 21.De2 g6 22.Ng4?! (22.Nd3! Cde6 23.De3 Nf3 24.Cf3 Cf3 25.Df3 ±) Ng4 23.hg4 Cde6 24.De3 h5! 25.Cg5?! (25.Ch2 hg4 26. Cg4 0—0—0 ∞) Dg5 26. Dg5 Cg5 27.gh5 Th5 28. Cf1 Th4 ∓ 29.Tad1 Re7 (29...Ce4 30.Td4! =) 30.f3 Ce6 31.Ce3 Td8 32.Cg4 Cg5 33.Ce3 (33.Td4!? Ce6 34.Td2) Ce6 34.Cg4 Cg7 35.Ce3 (35.Rf2!?) Cf5! 36. Cc2 (36.Cg4!?) Tc4 37.Td3 d4! 38.g4 Cg7 39.Cd4 (39. e6 Ce6 40.Cd4 Rf6 ∓) Ce6 40.Ted1 Cd4 ∓ 41. cd4 Tb4 42.Rf2 c5!? 43. d5 Tb2 44.Rg3 Ta2?! (44... g5!) 45.Te3 b4 46.e6 Ta3 47.Te2?! (47.Ta3! ba3 48. ef7 ∓) fe6 48.Te6 Rf7 49. Tde1? (49.g5!) Td7! —+ 50.Tb6 Td3 51.Tee6 T3d5 52.Tg6 a3 53.Tbf6 Re7 54. Te6 Rf8 55.Tef6 Re7 56. Te6 Rd8 57.Ta6 Tb7 58. Tg8 Rc7 59.Tg7 Td7 60. Tg5 b3 61.Tc5 Rb8. (0—1)

635/686. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (29)

V. Korcinoi — A Karpov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.e4 c5 4.e5 Cg8 5.d4 cd4 6. Dd4 Cc6 7.De4 d6 8.Cf3 de5 9.Ce5 Cf6 (9...Nd7!?) 10.Cc6 Db6 11.Df3 bc6 ±1 (X c6) 12.Ne2 (12.Nd3!?) Nb7 13.0—0 c5 14.Dh3 Ne7 15.Nf3 0—0 16.b3 Tfd8 17.Ne3 (A Ca4) Nc6 18.Ca4 Dc7 19.Nc6 Dc6 20.Tad1 Tac8 21.Dg3 Nd6 (B 21...Ce4 22.Df3 f5 23. Td8 Td8 Y) 22.Dh4 Ne7 23.f3 Rf8 24.Df2 Td1 25. Td1 Dc7 26.Dg3 Dg3 (26... Dc6!?) 27.hg3 h5 28.Rf2 Re8 29.Re2 g6 30.Cc3 a6 31.Ca4 Tc6 32.Th1 Nd6 33.Nf2 Cd7?! (33...Rd8!) 34.g4! hg4 35. Th8 ± ↗ Re7 36.fg4 g5 37.Ne3 f6 38.Cc3 Rf7? (38...Ce5!) 39. Th7 Re8 40.Ce4 Ne7 (VD) 41.Th6?! (41.Nd2!) Rf7 42.Th7 Rf8! 43.Th8 Rf7

44.Nd2 Cf8 45.Th1 Rg6 46.Td1 f5 47.Cf2 Nd6?! (47...Nf6!?) 48.Nc3 Cd7 49.gf5 ef5 50.g4! ± Cb6 51.Rf3 Ne7 52.Na5 Tf6 53.Rg2 fg4 (53...Cc8!?) 54.Cg4 Te6 55.Rf3 Nf6 56. Cf6 (56.Nb6?! ±) **Tf6 57. Rg4 Cc8** (57...Cc4!?) **58. Nd8 Tf4 59.Rg3 Tf5 60. a4 Rf7?!** (60...Te5!? ; 60... Tf7!?) **61.Td3 Te5?!** (61... Rg6!?) **62.Rg4 Rg6 63.a5 Tc4 64.Rf3 Tf4** (64...Th4!?) 65.Re3 Th4 66.Td5 +— Th3 67.Rd2! Tb3 68.Tc5 Tb8 69.Tc6 Rf5 70.Ta6 g4 71.Tf6 Re4 72.Nc7 Tb2 73.Rc3 Tb7 74.Nh2 Th7 75.Nb8 Tb7 76.Ng3 Tb1 77.Tf4 Re3 78.Tf8 Ce7 79.a6. (1—0)

636/687. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (30)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.c4 Cf6 2.Cc3 d5 3.cd5 Cd5 4.g3 g6 5.Ng2 Cc3 6. bc3 Ng7 7.Cf3 0—0 8. 0—0 c5 9.Tb1 Cc6 10.Da4 Ca5! 11.d3 (11.Dh4!?) **b6 12.Dh4 Nb7 13.Nh6** (A Cg5) **Nh6! 14.Dh6 Nf3 = 15.Nf3 Tc8 16.Ng2 Dd7 17.Tbe1?! b5 18.Tb1 Tb8 19.De3 Dd6 20.Tfd1?!** (20. Tb2! A Tfb1) **a6 21.Td2 Tfc8 22.Tdb2 Cc6** (A b4) **23.Dd2 Ce5** (23...Ca7!?) **24.Df4 Cd7 25.Dd6 cd6 26.Nh3 Td8 27.a4 ba4! 28. Nd7 Tb2 29.Tb2 Td7 = 30.Ta2 Rf8 31.Ta4 Ta7 32.Rf1 Re7 33.Re1 Rd7 34.Rd2 h5 35.Rc2 Ta8 36. Tf4 Re6 37.h4 Tb8 38.Te4 Rd7 39.Ta4 Ta8 40.Tf4 Re6 41.Tc4 Ta7 42.Te4.** (½—½)

637/688. GAMBITUL DAMEI (31)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Cf6 4.cd5 ed5 5.Ng5 Ne7

6.e3 0—0 7.Nd3 Cbd7 8. Cf3 Te8 9.Dc2 c6 10.0—0 Cf8 11.Nf6 Nf6 12.b4 Ng4 13.Cd2 Tc8 14.Nf5 Nf5 15. Df5 Dd7 16.Dd7 (16.Dd3!?) Cd7 17.a4 Ne7 18.Tfb1 Cf6 19.a5 (19.Rf1!?) a6 20.Ca4 Nf8 (B 20...Nd6 21.Cc5 Te7 A Tce8 =) 21.Cc5 Te7 22.Rf1 Ce8 23. Re2 Cd6 24.Rd3 Tce8 25. Te1 ± (↗ M) g6 26.Te2 f6 (26...Ng7!?) 27.Tae1 Nh6 28.Cdb3 Nf8 29.Cd2 Nh6 30.h3 Rf7 31.g4 Nf8 32.f3 Td8 33.Cdb3 (33. e4!?) Cb5 34.Tf1 Nh6 35. f4 (35.e4!?) Nf8 36.Cd2 Cd6 37.Tfe1 h6 38.Tf1 Tb8 39.Ta1 Tbe8 40.Tae1 Tb8 41.e4 de4 42.Cde4 Cb5 (42...Ce4!?) 43.Cc3 Te2 44.Te2 Nc5 45.bc5 Td8 46.Cb5 ab5 47.f5 gf5 48.gf5 Tg8 (48...Ta8 49. Ta2 A Rc3—b4, d5 ±) 49.Rc3 (49.Te6!?; 49. Ta2!?) Te8 50.Td2 (50. Ta2!?) Te4 51.Rb4 Re8 52.a6 ba6 53.Ra5 Rd7 54. Rb6 b4 55.d5 cd5 56.Td5 Rc8 57.Td3 a5? (57...Tc4! 58.c6 Tc3 =; 58.Tg3 Tc3 =) 58.Tg3 b3? (58...Tc4! ±) 59.Rc6 +— Rb8 60. Tb3 Ra7 61.Tb7 Ra6 62. Tb6 Ra7 63.Rb5 a4 64. Tf6 Tf4 65.Th6 a3 66. Ta6 Rb8 67.Ta3 Tf5 68. Tg3 Tf6 69.Tg8 Rc7 70. Tg7 Rc8 71.Th7 (1—0)

638/689. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV (32)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 d6 2.d4 Cf6 3.Cc3 g6 4.Cf3 Ng7 5.Ne2 0—0 6.0—0 c5 7.d5 (7.dc5!?) Ca6 8.Nf4 Cc7 9.a4 b6 10. Te1 Nb7 11.Nc4 Ch5?! (11...Cd7!?; 11...Cfe8!?) 12.Ng5 Cf6 13.Dd3 ± a6 14.Tad1 Tb8 15.h3 Cd7 16.Dc3 Na8 17.Nh6 b5 18. Ng7 Rg7 19.Nf1 Cf6 20. ab5 ab5 21.Ce2 Nb7 22. Cg3 Ta8 23.c3 Ta4 24.Nd3 Da8 (VD) 25.e5! de5 26.

De5 Cd5 27.Nb5 Ta7 28. Ch4 (↗ Fr) Nc8 29.Ne2 (A Nf3) Ne6 30.c4 Cb4 31. Dc5 Db8 32.Nf1 Tc8? (32...h6!) 33.Dg5 +— Rh8 34.Td2 Cc6 35.Dh6 (A Cg6) Tg8 (35...Cg8!?) 36. Cf3 Df8 37.De3 Rg7 38. Cg5 Nd7 39.b4 Da8 40.b5 Ca5 41.b6 Tb7. (1—0)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
KARPOV	½	½	½	½	½	½	½	1	½	½	0	½	1	1
KORCINOI	½	½	½	½	½	½	½	0	½	½	1	½	0	0
Mutări	18	29	30	19	124	23	42	28	41	44	50	44	61	50

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	Total
½	½	1	½	½	½	0	½	½	½	½	½	1	0	0	½	0	1	16½
½	½	0	½	½	½	1	½	½	½	½	½	0	1	1	½	1	0	15½
25	42	39	64	39	63	60	64	42	45	80	27	41	61	79	42	71	41	1528

Karpov a avut piesele albe în partidele cu soț.

A fost o confruntare extrem de dură, ambii combatanți luptînd din răsputeri pentru cucerirea cununii cu lauri. Evoluția scorului (1—0, 1—1, 4—1, 4—2, 5—2, 5—5!! și 6—5) demonstrează concludent că cei doi rivali au fost în general egali ca forță de joc, învingînd cel mai bine pregătit din punct de vedere psihofizic. După părerea lui Botvinnik succesul lui Karpov s-a datorat faptului că deține capacitatea instinctivă de autoprogramare. Ca stil, el amintește în mare măsură de Capablanca și Petrosian.

XXX. A. KARPOV – V. KORCINOI
(U.R.S.S.) (Elveția)

Merano : 1 octombrie — 20 noiembrie 1981

Au mai trecut trei ani de la confruntarea din 1978, timp în care cei doi „K" și-au continuat periplul lor în lumea șahului. Spre deosebire de Karpov, ale cărui evoluții erau din ce în ce mai valoroase, Korcinoi resimțea tot mai vizibil tarele vîrstei de 50 de ani. Și totuși Korcinoi a reușit din nou să depășească dificilele etape din meciurile candidaților, astfel că în 1981 a devenit pentru a doua oară consecutiv șalanger al campionului mondial.

639/690. GAMBITUL DAMEI (1)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Tc1 Nb7 9.Ne2 Cbd7 10.cd5 ed5 11.0—0 c5 12.dc5?! (12.Nb5) bc5 13.Dc2?! Tc8 14.Tfd1 Db6 15.Db1? (15. Db3) Tfd8 16.Tc2 De6 17. Ng3 Ch5 18.Tcd2 Cg3 19. hg3 Cf6 20.Dc2 g6 ∓ 21. Da4 a6 22.Nd3 Rg7 23. Nb1 (23.Ce2!?) Db6! 24. a3? (24.Ce2) d4! 25.Ce2 de3 26.fe3 c4 ∓ 27.Ced4 Dc7 28.Ch4 De5 29.Rh1 Rg8! 30.Cdf3 Dg3 31.Td8 Nd8 32.Db4 Ne4 33.Ne4 Ce4 34.Td4 Cf2 35.Rg1 Cd3 36.Db7 Tb8 37.Dd7 Nc7 38.Rh1 Tb2 39.Td3 cd3 40.Dd3 Dd6! 41.De4 Dd1 42.Cg1 Dd6 43.Chf3 Tb5. (0—1)

640/691. PARTIDA SPANIOLĂ (2)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.d4 Ne7 6.De2 Cd6 7.Nc6 bc6 8. de5 Cb7 9.Cc3 0—0 10. Te1 Cc5 11.Ne3 Ce6 12. Tad1 d5 13.ed6 cd6 14.

Cd4 Nd7!? 15.Cf5 d5 16. Ce7! De7 17.Dd2 (Nt ; 17. a4 ; 17.Ca4 ±) Dh4? (17... Df6! ∞) 18.Ce2 Tfe8 19. b3 (A c4) Te7 20.Cg3! Df6 21.f3 Ne8 22.Ce2 (A Cc1—d3) h6 23.Nf2 Dg6 24.Cc1 d4? (24...f6!? A Nf7) 25.Cd3 Df6 26.Ng3 Td7 27.Te5 Đd8 28.Tde1 Td5 29.Td5 (29.T5e4!?) Đd5 30.Te5 Dd7 31.Đe1 Tc8 32.b4 ± Dd8 33.Ta5 Dd7 34.h3 f6? (VD) 35.

Ta7 +— Dd5 36.Ta5 Dd7 37.Ta7 Dd5 38.Ta5 Dd7 39.De4 Nf7 40.Df5! Te8 41.Rh2 Db7 42.a3 Td8 43. h4 h5 44.Cf2 (A Ce4—d6) Dd7 45.Ta6! De8 46.Da5 Ng6 47.Cd3 Rh7 48.Db6 Tc8 49.a4 Nf5 50.a5 c5 51.bc5 Nd3 52.cd3 Cc5 53. Ta7 Dg6 54.Tc7! Tc7 55. Nc7 Cd3 56.Dd4 Ce5 57. Ne5. (1—0)

641/692. GAMBITUL DAMEI (3)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Tc1 Nb7 9.Ne2 dc4 10.Nc4 Cbd7 11.0—0 c5 12.De2 a6 13.a4 Ce4 14.Ce4 Ne4 15. Ng3! Dc8! 16.dc5! bc5 17. Cd2 ⩲ Nc6 18.b3 Td8 19. Nd3?! (19.Tfd1!) Db7 20. f3 Cf6 21.Tfd1 Cd5! 22.e4 Cb4 ⩱ 23.Nb1 Ne8! (A Cc6—d4) 24.e5 Cc6 25. Nf2 Cd4 26.Nd4 Td4 27. Ne4 Nc6 28.Nc6 Dc6 29. Cc4 Tad8 (29...Td5!? ∓) 30.Td4 cd4 31.Dd3 Nb4 32.g3 Tb8 33.Rg2 Nc3 34. Tb1 Dd5 35.h4 h5 36.Rf2 Nb4 37.Rg2 Ne7 38.Td1 Db7 39.Tb1 Dd5 40. Tb2 Nb4 41.Tb1 Ne7. (½—½)

642/693. APĂRAREA RUSĂ (4)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6. Nd3 Ne7 7.0—0 Cc6 8.Te1 Nf5 9.Nb5 Nf6! (Nt ; 9... 0—0) 10.Cbd2 0—0 11.Cf1

Ce7 12.c3 Cg6 13.Nd3 Cd6 14.Nf5 Cf5 = 15.Db3 b6 (15...Dd6) 16.Db5!? a6 17. Dd3 Dd7 18.Cg3 Cg3 19. hg3 a5 20.Ng5 Ng5 21. Cg5 Tfe8 22.b3 Tad8?! (22...a4; 22...Te1 23.Te1 Te8 =) 23.Cf3 f6?! (23... Te1) 24.Cd2 Rf7?! (24... Te1) 25.Cf1 ± h5?! (25... Te1) 26.Te8!? Te8 27.Df3 (27.Ce3!? A c4) Th8?! (27...h4) 28.Ce3 Ce7 29. Te1 g6? (29...Dd6) 30.Df4! Rg7 31.g4 (31.c4!) g5 (31... hg4!?) 32.Df3! hg4 33.Cg4 Dd6 34.g3 c6 35.c4! (A c5) f5 36.De3 Cg6 37.c5! Dd8 38.Ce5 bc5 39.Cc6 Df6 40.De6 cd4 (40...De6!?) 41.Dd5 +— d3 42.Dd7! Df7 43.Ce7! Rh7 44.Rg2 Te8 45.Th1 Ch4 46.gh4 De7 47.Df5 Rg7 48.hg5 Db7 49.f3 Te2 50.Rf1 Rg8 51. Dd3 Te6 52.Dd8 Rg7 53. Dd4. (1—0)

643/694. GAMBITUL DAMEI (5)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.Tc1 b6 8.cd5 Cd5 9.Cd5 ed5 10.Ne7 De7 11.g3 Na6 12.e3 c5 13.dc5 bc5 14.Na6 Ca6 15.Dd5 Cb4 16.Dc4 Df6 17.Ch4 Db2 (17...g5 !?) 18.0—0 Da2 19.Da2 Ca2 20.Tc5 Tfc8 21.Ta5 Cc1 22.Cf5 Tc7 23.Cd4 Tb8 24.Ta1 Cd3 25. Tfd1 Ce5 26.Ta2 g6 27.Tda1 Tbb7 28.h3 h5 29.Rg2 Rg7 30.Ta5 Cc6 (30...Cc4 =) 31.Cc6 Tc6 32.Ta7 Ta7 33.Ta7 Tc2 34.e4 Tc3 35.Ta2 Rf6 36.f3 Tb3 37.Rf2 Tc3 38.Re2 Tb3 39.Ta6 Re7 40.Ta5 Rf6 41.Td5 Ta3 42.Td6 Rg7 43.h4 Tb3 44.Td3 Tb5 45.Re3 Ta5 46.Rf4 Ta1 47. Td5 Tg1 48.Ta5 Th1 49. Ta7 Tb1 50.Ta4 Tg1 51. e5 Tb1 52.Re4 Te1 53. Rd5 Te3 54.Tf4 Ta3 55. g4 Ta5 56.Rd4 Ta4 57. Re3 Ta3 58.Rf2 Ta5 59. Te4 hg4 60.fg4 Ta2 61. Rg3 Ta3 62.Rf2 Th3 63. g5 Ta3 64.Te3 Ta4 65. Rg3 Tb4 66.e6 fe6 67. Te6 Ta4 68.Tf6 Tb4. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

644/695 PARTIDA SPANIOLĂ (6)

A. K... V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.c3 Nc5 10.Cbd2 0—0 11.Nc2 Nf5 12.Cb3 Ng6 13.Cfd4 Nd4 14.cd4 a5 15.Ne3 a4 16.Cc1 a3 17.b3 f6! (Nt ; 17...Cb3) 18. ef6 Df6 19.Ce2 Cb4 20. Nb1 De7 (20...c5!?) **21. De1! Tfe8 22 Cf4 Nf7 23. Dc1?!** (23.Cd3!) **c5! 24.dc5 Df6 25.Ne4 Te4 26.Ce2?** (26.Dd2! ∞) **d4 27.Cg3 Tee8 28.Dd2 Cc6 29.Ng5 De5 30.Tac1 d3 31.Tfd1 Ng6 32.Ne3 Te6 33.Nf4 Df6** ∓ (X Cg3) **34.Te1 Tae8 35.Te6 Te6 36.Tb1 h5 37.h3 h4 38.Ng5 Dd4 39.Ne3** (VD) **Dd5??** (39... De5! 40.Cf1 - Dd5 ∓ A Ce5, Nf5, Tg6) **40.Cf1??** (40.Ce2! Tf6 41.Cf4 Df5 42.Td1 +—) **Ne4 41.Nf4** (41.f3 Nf3 42.gf3 Ce5 43. Ch2 Cf3 44.Cf3 Df3 +—) **Ng2.** (0—1)

645/696. GAMBITUL DAMEI (7)

V. Korcinoi A. Karpov

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.Tc1 b6 8. cd5 Cd5 9.Cd5 ed5 10.Ne7 De7 11.g3 Na6?! (11... Te8!?) 12.e3 c5 13.dc5 Nb7!? 14.Ng2 bc5 15.0—0 ±! Cd7 16.Db3 Tfb8 17. Da3 De6 18.Tfd1 a5 19. Ce1 (19.Cd2!?) **a4 20.Cd3 d4! 21.Nb7?!** (21.e4!?) **Tb7 22.ed4 cd4 23.Tc1 ± Dd5 24.Tc2 Cf8 25.Cf4 Da5?** (25...Db5) **26.Tce2?** (26. Td1) **Db5 27.Df3 Tab8 28. h4 Df5 29.Te5** (B 29.Dd3 ±) **Df6 30.Dd5 Tb2 31. Tf5. (½—½)**

646/697. PARTIDA ITALIANĂ (8)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d3 d6 6. Cbd2 a6 7.0—0 0—0 8. Nb3 Na7 9.h3 Ne6 10.Nc2 d5 11.Te1 de4 (11...Te8!?) 12.de4 Ch5 13.Cf1 Dd1 14.Td1 Tad8 15.Ne3 f6 16. Na7 Ca7 17.Ce3 Cf4 18. h4! ⩲ Nf7 19.Ce1 Cc8 (B 19...Ce6) **20.f3 Ce6 21. Cd3! Td7 22.Nb3 Ce7 23.** Cd5 (A 24.Ce5) **Cc6 24.** Na4 ± (A C3b4 ±) **b5 25.Nc2 Tfd8 26.a4 Rf8 27. g3 Td6 28.b4** (28.Rf2!? ±) **Ce7 29.Ce3 Tc6 30.Ta3 Cc8 31.ab5 ab5 32.Rf2 Cb6 33.Cb2 Td1 34.Nd1 Td6 35.Ne2 Ne8 36.Ta5 Td8 37.Re1 c6 38.Ta6 Tb8 39. Nd1 Cc8 40.Cd3 Cc7 41. Ta5 Ta8 42.f4 ef4 43.gf4 Cb6 44.Nf3** (44.Nc2!? ±) **Td8 45.Ne2 Ca4 46.Ta7 Td7 47.Rd2 Ce6 48.Td7 Nd7 49.Ng4 g6** (B 49... Re7) **50.f5!** ± **gf5 51.Nf5 Rg7 52.e5 Cf8 53.Nd7** (53. Ne4!? ±) **Cd7 54.e6 Cdb6 55.Cf4 Rf8 56.Rd3 Cc8 57. Cg4 Re7 58.Ch6 Rd6 59. Rd4 Ce7 60.Cf7 Rc7 61. Ch5 c5! 62.bc5 Cc6 63. Re3 Cc5 64.Cf6 Ce6 65. h5! Cf8 66.Re4 Rb6 67. Cg5 h6 68.Cf7 Ce6 69. Ce8 Cc5 70.Re3 Ca4 71. Rd2 b4 72.cb4 Cb4 73. Ch6 Cc5 74.Cf5 Cd5 75. h6 Ce4 76.Rd3 Cg5 77. Rd4 Rc6 78.Cfg7 Ce7 79. Cf6 Cg6 80.Cf5.** ($^1/_2$—$^1/_2$)

647/698. GAMBITUL DAMEI (9)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.Tc1 dc4! (Nt) **8.e3 c5 9.Nc4 cd4 10.ed4 Cc6 11.0—0 Ch5! 12.Ne7 Ce7 13.Nb3!?** (B 13.Te1 ; 13.Db3!?) **Cf6 14.Ce5 Nd7 15.De2 Tc8 16.Ce4 Ce4** ⩢ **17.De4** (17.Tc8!? Dc8 18. De4) **Nc6 18.Cc6 Tc6 19. Tc3** (19.Tc6!? bc6 20.Tc1 Db6 ⩢) **Dd6 20.g3** (B 20. h4) **Td8** ⩢ **21.Td1 Tb6! 22.De1 Dd7 23.Tcd3 Td6 24.De4 Dc6 25.Df4 Cd5 26.Dd2 Db6!** (A Cb4) **27. Nd5 Td5 28.Tb3 Dc6 29. Dc3 Dd7** (A e5) **30.f4 b6 31.Tb4 b5 32.a4 ba4 33. Da3 a5 34.Ta4 Db5 35.**

Td2 e5! 36.fe5 Te5 37.Da1 (37.de5 Td2 38.Ta5 De2 —+ VD) De8! 38.de5

Td2 39.Ta5 Dc6 40.Ta8 (40.Df1 Db6 —+) Rh7 41. Db1 g6 42.Df1 Dc5 43.Rh1 Dd5. (0—1)

648/699. PARTIDA ITALIANĂ (10)

A. Karpov V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d3 a6 6. 0—0 d6 7.Te1 Na7 8.Nb3 0—0 9.Cbd2 Ne6 10.Cf1 Nb3 11.Db3 Dc8 12.Cg3 Te8 13.h3 (13.Ng5!?) Tb8 14.Ne3 De6 15.De6 fe6 16. Tac1 ± Ne3 17.Te3 Tbd8 (17...Cd7!? A Tf8) 18.d4 Td7 19.Rf1 Rf8 20.Td1 h6 21.de5 (21.Ted3!?) Ce5 22. Ce5 de5 23.Td7 Cd7 24. Re2 Re7 25.Cf1 b5 (B 25... a5) 26.Cd2 c5 27.Tg3 Tg8 28.b3 (28.c4!?) Cb8! 29.a4 (B 29.h4 ; 29.a3!?) Cc6 = 30.ab5 ab5 31.h4 Rf7 32. Tf3. (½—½)

649/700. GAMBITUL DAMEI (11)

V. Korcinoi A. Karpov

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Nf4 0—0 6.e3 c5 7.dc5 Nc5 8.De2 Cc6 9.Td1 Da5 10.a3 Ne7 11.Cd2 e5 12.Ng5 d4 13. Cb3 Dd8 14.Ne2 a5!? 15. ed4 a4 16.Ca4 Cd4 17.Cd4 ed4 18.b3 Da5 19.Dd2 (Nt ; 19.Nd2 ∓) Na3 20.Da5 Ta5 21.Nf6 Nb4 22.Rf1 gf6 23.Td4 Te5! 24.g4 b5! (W) 25.cb5 Nb7 26.f3 Tfe8 27.Nd1 Tb5 28.Rg2 Rg7 29.Rf2 Na5 30.Tf1 Te7 31. h3 h6 32.Nc2 Tc7 33.Tc4 Tc4 34.bc4 Tb4 35.c5 Nc6. (½—½)

650/701. APĂRAREA GRÜNFELD (12)

A. Karpov V. Korcinoi

1.c4 Cf6 2.Cc3 d5 3.cd5 Cd5 4.Cf3 Cc3 5.bc3 g6

6.d4 c5 7.e3 Ng7 8.Nb5! Cd7 (8...Cc6 ; 8...Nd7) 9. 0—0 0—0 10.a4 a6?! (10... b6 ; 10...Dc7) 11.Nd3 b6 12.Tb1 Nb7 13.e4 Dc7 14. Te1 e6 15.e5! h6 16.h4 Tfd8 17.Nf4 (17.h5!?) Cf8 18.Ne3 Tab8 19.De2 Nc6 20.Na6 (20.Cd2!? Na4 21. Ce4) cd4 21.cd4 Na4 22. Cd2 Dc6 23.Tec1 Da8 24. Nd3 Nc6 25.f3 b5 26.Cb3 (26.d5!?) Tbc8 27.Cc5 Cd7 28.Ce4 (28.Ta1!) Ne4 29. Tc8 Dc8 30.Ne4 Dc4! 31. Nd3 (31.Rf2!) Dc3 32.Nb5 Cb6 33.Dd3 Cd5 34.Nf2 h5 35.Dc3 Cc3 36.Tb3 Cd1 37.Td3 Cf2 38.Rf2 Tb8 39.Nc4 Tb2 40.Rg3 Tb4 41.Tc3 Tb8 42.f4 Tc8 43. Rf2 Nf8 44.Re3 Nb4 45. Tc1 Na3 46.Tc2 Nb4 47. Tc1. ($^1/_2$—$^1/_2$)

651/702. GAMBITUL DAMEI (13)

V. Korcinoi — **A. Karpov**

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Ne7 4.cd5 ed5 5.Nf4 c6 6.e3 Nf5 (B 6...Nd6 A Ce7) 7.g4 Ne6 8.h3 Cf6 9.Nd3 0—0 10.Cf3 c5 11. Rf1 Cc6 12.Rg2 Tc8 13. Tc1 Te8 (B 13...a6 =) 14. dc5 Nc5 15.Cb5 ± Nf8 16.Cfd4 Cd4 (16...Db6!?) 17.Tc8 Dc8 18.ed4 Dd7 19. Cc7 (19.Ca7!?) Tc8 20.Ce6 fe6 21.Te1 a6?! (21...Nd6) 22.g5 Ce4 23.Dg4 Nb4 24. Te2 Tf8 25.f3 Df7 26.Ne5 Cd2 27.a3 Cf3 (VD) 28.

g6? (28.Ng3! ±) hg6 29. Ng3 Ne7? (29...Ch4!) 30. Tf2 ± Ce1 31.Rh1 Df2 32.Nf2 Cd3 33.De6 Tf7 34. Ng3 Cb2 35.Dd5 Nf6 (B 35...b5) 36.Nd6 +— g5 37.Db3 Nd4 38.De6 g6 39. De8 Rg7 40.Ne5 Ne5 41. De5 Rh7 42.Db2. (1—0)

652/703. PARTIDA SPANIOLĂ (14)

A. Karpov — **V. Korcinoi**

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4

6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.Cbd2 Cc5 10.c3 d4 11.Ne6 Ce6 12.cd4 Ccd4 13.Ce4 (Nt) Ne7 14.Ne3 Cf3?! (14...Cf5) 15.Df3 ± 0—0 16.Tfd1 De8? (16... Dc8 17.Tac1 A Cd6 ±; 16...Db8 ±) 17.Cf6! Nf6 18.ef6 Dc8 19.fg7 Td8 20. h4! c5 21.Tac1 (21.Td8!) Dc7 22.h5 De5 23.h6 Db2 24.Td7 Td7 25.Da8 Td8 26.Da6 Dc2! 27. Tf1 Td1 28.Da8 Td8 29. Dc6 b4 30.Da4! Dd3 31. Tc1 Dd5 32.Db3 De4 (B 32...Dh5) 33.Dc2 Dc2? (33...Dg4) 34.Tc2 +— f5 35.f4! Rf7 36.g4 Td5 37. gf5 Tf5 38.Td2 Tf6 39. Td7 Rg8 40.f5! Tf5 41. Te7 Cg7 42.Tg7 Rh8 43. Tc7 Rg8 44.Nc5 Tg5 45. Rf2 Tg6 46.Ne3. (1—0)

653/704. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (15)

V. Korcinoi A. Karpov

1.c4 Cf6 2.Cc3 e5 3.Cf3 Cc6 4.g3 Nb4 5.Cd5 Nc5 6.Ng2 d6 7.0—0 0—0 (7... Cd5!?) 8.e3 (Nt) Ng4 9.h3 Nf3?! (9...Nh5) 10.Nf3 Cd5 11.cd5 (11.Nd5!? ±) Ce7 12.b3 Dd7 13.Ng2 c6 14. dc6 Cc6 15.Nb2 d5 16.Ne5 ± Ce5 17.d4 Nd6 18.de5 Ne5 19.Tc1 d4 20.Tc5 Nf6 21.Td5 (B 21.ed4) Dc7 22. ed4 Tad8 23.Dc1 Db6 24. Td8 Td8 25.d5 g6 26.Nf3 Rg7 27.Te1 (B 27.Rg2) Td7 28.Df4 Te7 29.Te7 Ne7 30.Rg2 a5 31.h4 h5 32.Ne2 Nc5 33.Nc4 Df6 34.Dd2 b6 35.a4 De5 36. Dd3 Df6 37.Dd2 De5 38. Ne2 De4 39.Nf3 De5 40. Nd1 De4 41.f3. (½—½)

654/705. PARTIDA SPANIOLĂ (16)

A. Karpov V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.Cbd2 Cc5 10.c3 d4 11.Ne6 Ce6 12.cd4 Ccd4 13.Ce4 Ne7 14.Ne3 Cf5 (Nt) 15.Dc2 0—0 16.Ceg5 (16. Tad1!?) Ng5 17.Cg5 g6 18.Ce6 fe6 19.Tae1 (19. Tfe1!? ±) Dd5 20.b3 Tac8 ∞ 21.Nc5 Tfd8 22.h3 Dc6 23.b4 Td7 24.Td1 Tcd8 25. Td7 Td7 26.Te1 Dd5 (26... g5!?) 27.a4 Ch4?! (27... Cd4) 28.f3 ± Cf5 29.ab5 ab5 30.De2! Dc6 31.Tc1

Td8 32.Ne3 Dd5 33.Nf2 c6 34.De1 Db3 35.Ta1 Db2 36.Tb1 Da2 37.Td1 Td5 38.Td5 cd5?! (38...Dd5) 39. g4! Cg7 40.Nc5 (40.Dc3!) h6 41.De3 Dc2 42.Rf1 g5. (½—½)

655/706. GAMBITUL DAMEI (17)

V. Korcinoi — A. Karpov

1.Cf3 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.d4 Ne7 5.Ng5 h6 6. Nh4 0—0 7.Tc1 dc4! 8.e3 c5 9.Nc4 cd4 10.Cd4 Nd7! 11.Ne2 Cc6 12.Cb3 Cd5! = 13.Ne7 Ccd7 14.Cd5 Cd5 15.Dd4 Nc6 16.Nf3 (16.0—0 Dg5! A 17...Dg2! 18.Rg2 Cf4 19.Rg3 Ce2 —+) Ce7 17.Nc6 Cc6 18. Dd8 Tfd8 19.Re2 Tac8 20. a3 Rf8 21.Tc2 Ce7 22. Thc1 Tc2 23.Tc2 Re8. (½—½)

656/707. PARTIDA SPANIOLĂ (18)

A. Karpov — V. Korcinoi

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.Cbd2 Cc5 10.c3 d4 11.Ne6 Ce6 12.cd4 Ccd4 13.a4! (Nt) Ne7 14.Cd1 Cd4 15.Ce4 Ce6?! (15...0—0!?) 16.Ne3 0—0 17.f4 ± (A f5) Dd1 18.Tfd1 Tfb8 19. Td7 Nf8 20.f5 Cd8 21.a5! Cc6 (VD) 22.e6! fe6 23.f6!

↗ Ce5 24.Tc7 Tc8 25.Tac1 Tc7 26.Tc7 Td8 27.h3 h6 28.Ta7 (28.Cc5?! ±) Cc4 29.Nb6! Tb8 30.Nc5 Nc5 31.Cc5 gf6 32.b4! Td8 33. Ta6 Rf7 (B 33...Td1) 34. Ta7 Rg6 35.Td7! +— Te8 36.a6 Ta8 37.Tb7 Rf5 38. Tb5 Re5 39.Tb7 Rd5 40. Tf7 f5 41.Tf6 e5 (42.Cd7! Td8 43.a7 Ta8 44.Ta6 e4 45.b5 f4 46.Ta4 A Tc4!). (1—0)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
KARPOV	1	1	½	1	½	0	½	½	1	½	½	½
KORCINOI	0	0	½	0	½	1	½	½	0	½	½	½
Mutări	43	57	41	53	68	41	31	80	43	32	35	47

13	14	15	16	17	18	Total
0	1	½	½	½	1	6 (11)
1	0	½	½	½	0	2 (7)
42	46	41	42	23	41	806

Karpov a avut piesele albe în partidele cu soț.

Acest al doilea meci Karpov — Korcinoi pentru titlul mondial de șah a fost, se poate spune, fără istoric. Spre deosebire de ediția de la Baguio City (Filipine), de data aceasta campionul lumii a dominat meciul, luînd conducerea, cu trei partide cîștigate și o remiză, încă din start, cînd practic s-a decis soarta luptei.

XXXI. G. KASPAROV — A. KARPOV
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.)

a. Moscova: 10 septembrie 1984 — 9 februarie 1985
b. Moscova: 3 septembrie 1985 — 9 noiembrie 1985

În cadrul interviului acordat redactorului „Revistei Române de Șah", cu ocazia vizitei sale în România, la București și Timișoara, la începutul lunii iulie 1983, campionul mondial „en titre" A. Karpov afirma că:

„...Dintre marii maeștri din prima linie, Garri Kasparov pare a fi cu un pas înaintea tuturor..." Cum putea oare să prevadă liniștitul Karpov că această confruntare din 1984 avea să fie presărată cu o seamă de evenimente stresante, generatoare de violente perturbații psihice, care, prelungindu-se timp de peste un an, au făcut din a 31-a ediție „meciul tuturor recordurilor". Spre deosebire de „meciul nejucat" din 1975, cînd tulburarea apelor s-a datorat campionului lumii, de astă dată pe banca acuzaților a stat conducerea F.I.D.E.

Să derulăm mai întîi secvența „Prolog la semifinalele meciurilor candidaților din 1983".

La 13 iunie 1983, de la noul său sediu din Lucerna, F.I.D.E. anunța lumea șahistă că meciul Korcinoi — Kasparov se va juca la Pasadena (S.U.A.), iar cel dintre Smîslov și Ribli la... Abu Dhabi (Emiratele Arabe Unite), fără a fi luate în seamă opțiunile celor patru pretendenți. Federația U.R.S.S. a protestat la 27 iunie, dar Florencio Campomanes, noul președinte al F.I.D.E., ales la 16.XI.1982, s-a menținut pe poziția inițială, decalînd data începerii întrecerilor la 5 august. La 4 august, ziarul „Sovietski Sport" din Moscova publică o declarație a lui Smîslov și un interviu al lui Kasparov, prin care ambii protestau împotriva deciziei „pripite" (Smîslov) și „arbitrare" (Kasparov) a F.I.D.E., sperînd că se va reveni cu o reprogramare corespunzătoare. În aceeași perioadă, agenția France Presse comenta faptul că „un regulament ambiguu al campionatului mondial de șah a dus la o hotărîre fără precedent". La 6 august, Korcinoi (prezent la Pasadena) și Ribli sînt declarați finaliști prin neprezentarea adversarilor, dar ambii declară public că... așteaptă să joace meciurile cu adversarii lor, fiind convinși că congresul F.I.D.E. din toamnă va găsi o

soluție salvatoare. La 16 septembrie, Korcinoi și Kasparov se întîlnesc în Iugoslavia declarînd că sînt de acord să dispute meciul într-o localitate europeană. La scurt timp după încheierea lucrărilor congresului de la Manila, ținut la începutul lunii octombrie, F.I.D.E. a decis ca ambele meciuri să se desfășoare în paralel la Londra începînd cu data de 20 noiembrie. Astfel, totul a reintrat în normal... după un imens consum de energie nervoasă.

Cîștigînd semifinala și apoi și finala candidaților, foarte tînărul Garri Kasparov a devenit, conform prevederilor lui Karpov, șalanger la titlul mondial.

A doua secvență dramatică din cadrul acestei a 31-a ediții a confruntărilor pentru titlul mondial individual masculin de șah a fost fără îndoială precipitatul epilog al „meciului fără sfîrșit" Karpov — Kasparov, început la 10 septembrie 1984.

708. APĂRAREA SICILIANĂ (1)

A. Karpov — G. Kasporav

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.g4 h6 7. h4 Cc6 8.Tg1 h5 9.gh5 Ch5 10. Ng5 Cf6 11.Dd2 Db6 12.Cb3 Nd7 13.0—0—0 a6 14.Tg3 Dc7 15.Ng2 Ne7 (Nt ; 15...Ch7?!) **16. f4 0—0—0 17.Df2 Rb8 = 18. f5** (18.a3!? A Tgd3) **Ce5 19. Nh3 Cc4** (19...Tc8!? A 20.Cd4?! Db6) **20.Cd2!? Cd2 21.Td2 Tc8 22.fe6 Ne6!? 23.Ne6 fe6 24.Dg1** (24.Dg2!? A Dh3) **Da5** (24... Nf8!? A 25...Cd7, A 26...Ce5, 26...Cc5) **25.Dd4!? (A Ne3) Dc5!? 26.Dd3 Dc4 27.De3 Ra8** (27...Dc5!? =) **28.a3 Dc6** (28... Tc6!?) **29.e5!? de5 30.De5 Thd8 31.Tgd3 Td3 32.Td3 Dh1 33. Cd1** (33.Td1 Dc6 A Na3) **Dg2 34.Td2 Dc6 35.Te2** (35.Cf2!? A Cd3) **Nd6!? 36.Dc3** (36.Dc6?? Te8 —+) **Dd7.** (½—½)

709. INDIANA DAMEI (2)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.0—0 0—0 7.d5 ed5 8.Ch4 c6 9.cd5 Cd5

10.Cf5 Cc7 11.Cc3 d5 12.e4 Nf6 13.Nf4 (Nt) Nc8 14.g4! (14.Cd6? g5 —+) Cba6 15.Tc1 Nd7 16. Dd2 Cc5 17.e5?! (17.Nc7) Ne7 18.Ce7?! (18.Ng3) De7 19.Ng5 De6 20.h3 Dg6 21.f4 f6 22.ef6 (22.Nh4 f5!) gf6 23.Nh4 f5 24. b4? (B 24.gf5 A Tf3 W) fg4 25.hg4 Cd3 26.Tf3 Cc1 27.f5 Dg7 28.Dc1 Tae8 (28...Ce8) 29. Dd2 d4 30.Ce2 Cd5 31.Cd4 Rh8 32.g5 Te4 33.Nf2 De5 34.Tg3 Tf4 35.f6 Ne8 36.b5?! (B 36. Cf3 W) c5 37.Cc6 Da1 38.Nf1 Tf5 39.g6 Ng6 40.Tg6 T5f6? (40...Tf2 41.Rf2 Cf6 —+) 41. Tf6 (VD) Df6 42.De1!! (A

Ng3—e5) Tg8 43.Rh2 Df4 44. Ng3 Tg3 45.Dg3 Df1 46.Db8. (½—½)

710. APĂRAREA SICILIANĂ (3)

A. Karpov — G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cc6 5.Cb5 d6 6.c4 Cf6 7. C1c3 a6 8.Ca3 Ne7 9.Ne2 0—0 10.0—0 b6 11.Ne3 Nb7 12.Db3 Ca5 (Nt) 13.Db6 (13.Dc2!? A b4 ↗ Fd) Ce4 14.Ce4 Ne4 15. Dd8 Nd8 16.Tad1 ± (VD)

d5?! (B 16...Cb7 17.Cb1 Nf6 ±) 17.f3 Nf5 18.cd5 ed5 19. Td5 ± Ne6 20.Td6!? Na2?! (20...Ne7) 21.Ta6 Tb8 22.Nc5 Te8 23.Nb5! Te6 24.b4 Cb7 (B 24...Cb3 25.Te6 fe6) 25.Nf2 Ne7 26.Cc2 Nd5 27.Td1 Nb3 28.Td7! Td8 29.Te6 Td7 30. Te1! Tc7 31.Nb6. (1—0)

711. INDIANA DAMEI (4)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. g3 Na6 5.b3 Nb4 6.Nd2 Ne7 7.Ng2 Nb7 8.Cc3 d5 9.cd5 ed5 10.0—0 0—0 11.Nf4 Ca6 12.Dc2 (Nt) c5 (12...Dd7) 13.Tfd1 Dc8!? (A Td8, De6) 14.Ne5 Td8 15.

Tac1 (15.Cg5?! Cb4!?) Ce4 16. Db2 ± De6 17.Cb5 (17.dc5!?) Nf8 18.Nf4 De8!? = 19.a4 (19. Cc3!?) Nc6 20.dc5 bc5 21.Ce5!? Nb5 22.ab5 Cb4!? 23.Db1 Cf6 (B 23...Db5) 24.Cc6! Cc6 25. bc6 Dc6 26.Ng5 (W ↗) a5 27. Nf6 Df6 28.Nd5 ± Ta7 29.Tc4 (B 29.Nd3 A Tcd1 ↗) Db6!? 30.Dc2 Tad7 31.e4 Rh8 32.Rg2 f5 33.f3 g6 34.Tc3 Dc7 35.Tcd3 fe4 36.fe4 Ng7 37.Tc1 Tc8 38. Tf3 De5 39.Tcf1 Dd6 40.De2 Ta7 41.De3 De5 42.T1f2?! (42. g4!? A g5, Th3 ; ↗ Fr) a4 = 43.ba4 Ta4 44.Tf7 Tb4. (½—½)

712. APĂRAREA SICILIANĂ (5)

A. Karpov — G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne2 e6 7. 0—0 Ne7 8.f4 0—0 9.Rh1 Dc7 10.Nf3 Cc6 11.a4 Te8! 12.Ne3 Tb8 13.Te1 Nd7 14.Dd3 Cd4 15.Nd4 e5 16.Na7 Tbc8 17.Ne3 Dc4 18.a5 h6 19.h3 Nf8 20.Nd2 Dd4 21.Ne3 Db4. (½—½)

713. INDIANA DAMEI (6)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. g3 Na6 5.b3 Nb4 6.Nd2 Ne7 Cd2 Tc8 (12...f5!?) 13.e4 b5 (Nt ; 7.Ng2 0—0 8.0—0 d5 9.Ce5 c6 10.Nc3 Cfd7 11.Cd7 Cd7 12. 13...de4) 14.Te1 dc4 15.bc4 Cb6?! (15...bc4) 16.cb5? (16. c5!) cb5 17.Tc1 Na3 18.Tc2 Ca4 19.Na1 Tc2 20.Dc2 Da5?! (20...De7! A Tc8) 21.Dd1! ± Tc8? (21...Nb2 22.Cb3 Db4 ±) 22.Cb3 Db4 23.d5 ed5 24.ed5 Cc3 25.Dd4! ± Dd4 26.Cd4 Ca2 (VD) 27.Cc6 (27.Cf5!) Nc5!

28.Nh3? (28.Ce7!? ; 28.Nc5!?) Ta8 = 29.Nd4 Nd4 30.Cd4 Rf8 31.d6 Cc3! 32.Cc6? (32.Ng2) Nb7! ∓ 33.Ng2 Te8 34.Ce5 (B 34.Ta1) f6! —+ 35.d7 Td8 36. Nb7 fe5 37.Nc6 Re7? (37...e4 38.Ta1 Re7!) 38.Nb5! ∓ Cb5?! (38...Rd6 39.Nd3 Td7!) 39.Te5 Rd7 40.Tb5 Rc6 41.Tb5? (41. Te5!) h6 42.Te5 Ta8 —+ (42... Td5!? —+) 43.Ta5 Rb6 44.Ta2 (44.Ta1!?) a5 45.Rf1 a4 (45... Te8!?) 46.Re2 Rc5 47.Rd2 a3

48.Re1 Rd4 49.f4 Re4 50.Rb1 Tb8 51.Ra1 Tb2 52.Ta3 Th2 53.Rb1 Td2! (A Td3) 54.Ta6 Rf5 55.Ta7 g5 56.Ta6 g4! 57. Th6 Tg2 58.Th5 Re4 59.f5 Tf2! 60.Re1 Rf3 61.Rd1 (61.f6!?) Rg3 62.Re1 Rg2 63.Tg5 g3 64. Th5 (64.Rd1 Rh3! 65.Re1 Rh4) Tf4 65.Re2 Te4 66.Rd3 Rf3 67. Th1 g2 68.Th3 Rg4 69.Th8 Tf4 70.Re2 Tf5. (0—1)

714. GAMBITUL DAMEI (7)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 c5 4. cd5 ed5 5.g3 Cf6 6.Ng2 Ne7 7. 0—0 0—0 8.Cc3 Cc6 9.Ng5 cd4 10.Cd4 h6 11.Ne3 Te8 12.Db3 Ca5 13.Dc2 Ng4 14.Cf5 Tc8 (Nt ; 14...Nb4) 15.Ce7 Te7 16. Tad1 De8 17.h3 (17.Nd5 Cd5 18.Td5 Nh3 19.Tfd1 Te3 20. fe3 Cc4 W ↗) Nh5 18.Nd5 Ng6 19.Dc1 Cd5 20.Td5 Cc4 21.Nd4 ± Tec7 22.b3?! (22. Df4! a6 23.e4 b5 24.Te1 ±) Cb6 23.Tc5 Dd7 24.De3 f6! (24...Dh3?! 25.Nb6 ab6 26.Cd5 A Ce7 ± VD) 25.Tc5 Tc5 26. Nc5 Dh3 27.Td1 h5?! (27...Nf7 28.Nd6 De6 = ; 27...Ne8!?) 28. Td4 Cd7 29.Nd6 Nf7 30.Cd5 Nd5 31.Td5 a6 32.Nf4 Cf8 33.

Dd3 Dg4 34.f3 Dg6 35.Rf2 Tc2?! (35...Dd3 36.Td3 Tc2 =) 36.De3! (A Td8) Tc8 37.De7 b5?? (37...Df7 ±) 38.Td8 +— Td8 39.Dd8 Df7 40.Nd6 g5 41. Da8 Rg7 42.Da6. (1—0)

715. DESCHIDEREA CATALANĂ (8)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4. Ng2 Ne7 5.Cf3 0—0 6.0—0 dc4 7.Dc2 a6 8.Dc4 b5 9.Dc2 Nb7 10.Nd2 Ne4 11.Dc1 Nb7!? (Nt ! 11...b4 ; 11...Dc8) 12.Ne3 (12. a3!?) Cd5 13.Cc3 Cd7 14.Td1 (14.Cd5!?) Tc8 15.Cd5 (15.Ce5 Cc3 16.Dc3 Ng2 17.Cd7 Dd7 18. Rg2 ±) Nd5 16.Ce1 c6 17.Cd3 Db6 18.Dc3 b4 19.Dd2 a5 20. Tdc1. (½—½)

716. GAMBITUL DAMEI (9)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 c5 4. cd5 ed5 5.g3 Cf6 6.Ng2 Ne7 7. 0—0 0—0 8.Cc3 Cc6 9.Ng5 cd4 10.Cd4 h6 11.Ne3 Te8 12.Db3 Ca5 13.Dc2 Ng4 14.Cf5 Tc8 15. Nd4 (Nt) Nc5 16.Nc5 Tc5 17. Ce3 ± Ne6 (17...d4 18.Tad1 ±) 18.Tad1 Dc8 19.Da4 Td8 20. Td3 a6 21.Tfd1 (21.Dd1!?) Cc4 22.Cc4 Tc4 23.Da5 (23.Db3!?) Tc5 24.Db6 Td7 25.Td4 Dc7 26.Dc7 Tdc7 27.h3 (27.e3!?) h5 28.a3 g6 29.e3 Rg7 30.Rh2 (30. Cd5 Cd5 31.Nd5 Nh3 =) Tc4 31.Nf3 b5 32.Rg2 T7c5 33.Tc4 Tc4 34.Td4 Rf8 35.Ne2 Td4 36. ed4 Re7 (36...Ce4!? 37.Ca2 Cd6 =) 37.Ca2 Nc8 38.Cb4 Rd6 39. f3 Cg8 40.h4 Ch6 41.Rf2 Cf5 42.Ce2 f6?! (B 42...Nd7 ±) 43. Nd3 g5 44.Nf5 Nf5 45.Ce3 Nb1 46.b4 gh4? (46...Ng6 ± VD)

47.Cg2!! hg3 48.Rg3 Re6 49. Cf4 Rf5 50.Ch5! (A Cg7—e8 — c7) Re6 51.Cf4 Rd6 52.Rg4 Nc2 53.Rh5 Nd1 54.Rg6 Re7 55.Cd5 Re6!? (B 55...Rd6) 56.Cc7 Rd7 57.Ca6 Nf3 58.Rf6 Rd6 59.Rf5 Rd5 60.Rf4 +— Nh1 61.Re3 Rc4 62.Cc5 Nc6 63.Cd3 Ng2 64.Ce5 Rc3 65.Cg6 Re4 66.Ce7 Nb7 (66....Rb3 67.d5 Ra3 68. d6 +—) 67.Cf5 Ng2 68.Cd6 Rb3 69.Cb5 Ra4 70.Cd6. (1—0)

717. INDIANA DAMEI (10)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. Cc3 Nb7 5.a3 d5 6.cd5 Cd5 7. e3 Cd7 8.Nd3 C5f6 9.e4 c5 10. d5 ed5 11.ed5 Nd6! 12.0—0 0—0 13.Ng5 Dc7 14.Nf5 a6 15. Dd2. (½—½)

718. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (11)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 Cf6 2.c4 b6 3.g3 c5 4. Ng2 Nb7 5.0—0 g6 6.b3 Ng7 7.Nb2 0—0 8.e3 e6 (8...d5!?) 9.d4 Dc7 (9...cd4!? 10.ed4 d5) 10.Cc3 Ca6 (10...d6 ±) 11.De2 d5 12.Tfd1 Tfd8 13.Tac1 dc4

(13...Ce4!?) 14.bc4 Tac8 15.Cb5 Ne4 16.a3!? ± Cb8 17.dc5!? bc5 18.Ne5 Ce8 19.Ng7 Rg7 20.Ce5 Ng2 21.Rg2 f6 22.Cd3 Cc6 23.Cc3 Cd6 24.Ca4 Ce5?! (B 24...Cb7) 25.Ce5 fe5 26.Cc3 Db7 27.Df3 (27.Rg1!? Db3!? Y) Df3 28.Rf3 Tb8 29.Tb1?! (B 29.Re2 A Cb5 ±; B 29.Rg2 A Cb5 ±) e4! 30.Re2 Tb1 31. Tb1 Rf6 32.Td1 Re5 = 33.Cb5 Td7!? 34.g4 h6 35.a4 a6 36. Cd6 Td6 37.Tb1 Td3!? 38.f4 Rf6 39.Tb6 Tc3 40.Ta6 Tc2 41. Rd1 Th2. (½—½)

719. GAMBITUL DAMEI (12)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Nc2 Nb7 9.Nf6 Nf6 10.cd5 ed5 11.b4 c5! 12.bc5 bc5 13.Tb1 Nc6 14.0—0 Cd7 15. Nb5! ± Dc7 16.Dd2 Tfd8 17. Tfc1 Tab8 18.Nc6 Tb1! = 19. Cb1 Dc6 20.dc5 Cc5 21.Dc2. (½—½)

720. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (13)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 Cf6 2.c4 b6 3.g3 c5 4. Ng2 Nb7 5.0—0 g6 6.Cc3 Ng7 7.d4 cd4 8.Cd4 Ng2 9.Rg2 0—0 10.e4 Dc7 11.b3 Ce4 12.Ce4 De5 13.Df3 Dd4 14.Na3 Cc6 15.Tad1 De5 16.Td7 Da5 (Nt ¦ 16...Tad8) 17.Ne7!? Ce5 18. Dd1!? Cd7 19.Dd7 (VD) Da2!?

20.Nf8 Tf8 21.Te1!? Db3 22. Cd6 (A Te8) Dc3!? 23.Te7 Df6 = 24.Ce4 Dd4!? 25.Dd4 Nd4 26.Td7 Ng7 27.Ta7 h6 28.Tb7 Nd4 29.Td7 Ng7 30.h4 f5 31.Cd2 Tf6 32.Tc7 Te6 33. Cf3 Nf6. (½—½)

721. INDIANA DAMEI (14)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. g3 Na6 5.b3!? Nb4 6.Nd2 Ne7 7.Ng2 0—0 8.0—0 d5 9.cd5 Cd5 (9...ed5) 10.Cc3 Cd7 11.Cd5 ed5 12.Tc1 c5 13.dc5 bc5 14.Ce1 Cb6 15.a4 Tc8 16.a5. (½—½)

722 INDIANA DAMEI (15)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 Cf6 2.c4 b6 3.d4 e6 4. g3 Na6 5.b3 Nb4 6.Nd2 Ne7 7.Ng2 0—0 8.0—0 d5 9.cd5 Cd5 10.Cc3 Cd7 11.Cd5 ed5 12.Tc1 Te8 13.Tc2!? (Nt ; 13.Te1) c5 14.Te1 (14.Ne3!? A 14...Nb7 15. Dc1 ↑) **Nb7 15.Ne3 a5!? (Y) 16.Dc1 a4 .17.Td1 ab3 18.ab3 Nf6!? 19.Ce1 h6** (19...cd4!? 20. Nd4 Nd4 21.Td4 Cc5 Y) **20. Nf3!? De7 21.Dd2 Ta3 22.Tb1 Td8?!** (22...Tea8!?) **23.dc5 Cc5** (F ; 23...bc5? 24.Nd5 A Dc1 VD) **24.Db4! d4!? 25.Nd4! Tb3!**

26.Tb3 Td4 27.Db6 Cb3 28.Tc7 Td7?! 29.Tb7 (B 29.Td7 Dd7 30.Db3 ±) **Tb7 30.Db7 Cd4?!** (30...Db7 31.Nd7 C-) **31.Rf1?!** (31.Dc8 Rh7 32.Dc4 ±) **Db7 32.Nb7 Cf5 = 33.Cd3 Nc3 34. e3 g5 35.g4 Cd6 36.Nf3 Rg7 37.Re2 Rf6 38.h3 Re7 39.Nd5 Rf6 40.Cc5 Re7 41.Ca4 Na5 42. Cc5 Nb6 43.Ca6 Na5 44.Cb8 Nc3 45.Cc6 Rd7 46.Rd3 Ne1 47.Ce5 Re7 48.Re2 Nc3 49.Cf3 Na5 50.Nb3 Nb6 51.Ce5 Nc5 52.Rd3 Nb6 53.Nd5 Nc5 54.Rc3 Re8 55.Rb3 Re7 56.Ra4 Nb6 57.Rb4 Re8 58.Cc6 Rd7 59.Re3 Re8 60.Rd3 Nc5 61.Re2 Rf8 62.Rf3 Na3 63.Nb3 Nc5 64.Ce5 Re7 65.Cd3 Nb6 66.Cb4 Nc5 67.Cd5 Rf8 68.Nc2 Na7 69.h4 Rg7 70.h5 Nc5 71.Re2 Cc4 72. Nf5 Cb6 73.Cc3 Nb4 74.Cb5 Rf6 75.Nc2 Cc4 76.Cd4 Nc5 77.Cf5 Cd6!? 78.Cg3 Re5 79. Cf1 Nb4 80.Ch2 Rf6 81.Nb3 Nc5 82.Cf3 Nb6 83.Rd3 Nc5 84.Nc2 Re6 85.Cg1 Re5 86.Ce2 Nb6 87.Nb3 Nc5 88.Cc3 Rf6 89.Cd5 Re6 90.f4!? gf4 91.g5 fe3 92.gh6 e2!** (92...Cf5 93.h7 Nd4 94.Cf6! +—) **93.Cf4 Re7.** (½—½)

723. INDIANA DAMEI (16)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. g3 Na6 5.b3 Nb4 6.Nd2 Ne7 7.Ng2 e6 8.Nc3 d5 9.Cbd2 Nb7 10.Ce5 0—0 11.e4 Ca6 12.0—0

c5 13.ed5 ed5 14.Te1 cd4 15. Nd4 Cc5 16.Cg4 dc4 17.Cc4 Ng2 18.Rg2 Cg4 (Nt ; 18...Ce6) 19.Dg4 Nf6 20.Tad1 Nd4 21. Td4 Dc7 22.Cd6 ± Ce6? (22... Tad8) 23.Te6! h5 24.De4 fe6 25.Dc6 Rh7 26.Td5? (26.Ce4! Ş ±) g6! 27.Ce4 Tad8 28.Cg5 Rg7 29.De4 Tfe8 30.Dd4? (30. Ce6 etc. Ş ±) Rg8 31.Td8 Td8 32.Df6 Td6 ∓ 33.Df4 Dc6 34. Rh3 Dd7 (34...Tf6!?) 35.Rg2 Dc6 36.Rh3 Dd7 37.Rg2 şah etern. (½—½)

724. GAMBITUL DAMEI (17)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.0—0 Cbd7 10.Tc1 c5 11.Ng3 a6 12.cd5 Cd5 13.Cd5 Nd5 14.dc5 Cc5 = 15. b4 Ce4 16.Nc7 De8! 17.a3 a5 18.Nd3 ab4 19.ab4 Nb4 20.Ne4 Ne4 21.Dd4 Nf3 22.Db4 Nc2. (½—½)

725. INDIANA DAMEI (18)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. g3 Na6 5.b3 Nb4 6.Nd2 Ne7 7.Ng2 c6 8.Nc3 d5 9.Cbd2 Cbd7 10.0—0 0—0 11.Tc1 c5 12.e4 de4 13.Ce4 Nb7 14.Cfg5 cd4 15.Nd4 Dc7 16.Cf6 Nf6 17. Nb7 Db7 18.Ce4 Nd4 19.Dd4 Tad8 20.Tad1 Da8 21.Dc3 Cb8. (½—½)

726. GAMBITUL DAMEI (19)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nf6 Nf6 7.Dd2 Cc6 8.e3 0—0 9.Tc1 a6 10.Ne2 dc4 11.Nc4 c5 12.d5 Ca7 13.Dc2 (Nt ; 13.Ce4) Cb5!? 14.Cb5 ab5 15.Nb3 e4 16.Cd4 Nd4 17.ed4 c6 (17...Dg5 18. 0—0 Nf5 19.Dc3 ±) 18.dc6 Dd4 19.0—0 bc6 20.Dc6 Nd7 (20...Tb8 21.Dc3 ±) 21.Dd5 Dd5 22.Nd5 Ta6 23.Tfd1 ± (23.Tc5!?) Ne6 24.a3 Nd5 25. Td5 Tb8 26.Td4 Ta4 27.Tcd1 Tc8 28.Rf1 Tc2 29.T4d2 Td2 30.Td2 Tc4 31.Re2 b4 32.Rd1 (32.ab4 ±) ba3 33.ba3 Ta4 34. Ta2 f5 35.Rc2 f4 36.Rb3 Td4 37.Ta1!? Rf7! 38.a4 e3 39.Rc3 Td8 40.fe3 fe3 41.Te1 Ta8 42. Rb3 Tb8 43.Rc2 Ta8 (43...Te8 44.Rd3 Ta8 45.Ta1 Te8 46.Re2) 44.Tf1 Re6. (½—½)

727. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (20)

G. Kasparov — A. Karpov

1.Cf3 Cf6 2.c4 b6 3.g3 c5 4. Ng2 Nb7 5.0—0 g6 6.Cc3 Ng7 7.d4 cd4 8.Cd4 Ng2 9.Rg2 0—0 10.e4 Dc7 11.b3 Ce4 12.Ce4 De5 13.Df3 Dd4 14.Tb1 De5 15.Nf4. (½—½)

728. GAMBITUL DAMEI (21)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nf6 Nf6 7.Dd2 dc4 (Nt) **8.e4 c5 9.d5 ed5 10.e5 Ng5 11.Dd5 Cc6 12.Nc4 0—0 13.0—0 Dd5 14.Nd5** (14. Cd5 Ne6 A Ca5) **Cb4 15.Cg5 Cd5** (15...hg5 16.Ne4 ±) **16. Cd5 hg5 17.f4 gf4 18.Tf4?!** (18. Ce7) **Td8 19.Ce7 Tb8 20.Taf1 Td7!** (VD) **21.Cb5 Te7 22.Ca7**

Nd7 23.a4 Ta8 24.Cb5 Nb5 (24...g5!? 25.Te4 f5) **25.ab5 Ta5 26.b6! Tb5 27.b4! cb4 28.Tb1 b3 29.Tf3 b2 30.Tf2 Tec5 31. Tfb2.** (½—½)

729. DESCHIDEREA CATALANĂ (22)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4. Ng2 Ne7 5.Cf3 0—0 6.0—0 dc4 7.Dc2 a6 8.a4 Nd7 9.Dc4 Nc6 10.Ng5 a5!? 11.Cc3 Ca6 12.Tac1 Dd6 (Nt ; 12...Nd5) **13.Ce5** (13. e3!? Db4 14.De2 ⩒) **Ng2 14. Rg2 c6** (B 14...Db4) **15.Nf6! gf6 16.Cf3 Tfd8 17.Tfd1** (17. e4! Db4 18.De2 ±) **Db4 18. Da2 Td7 19.e3** (19.e4!) **Tad8 20.Tc2.** (½—½)

730. GAMBITUL DAMEI (23)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.Tc1 dc4 8.e3 (8.e4!?) **c5 9. Nc4 cd4 10.Cd4 Nd7 11.0—0 Cc6 12.Cb3** (12.Cdb5 Ce8 =) **Tc8 13.Ne2 Cd5 14.Ne7** (14. Ng3 Ccb4 =) **Cce7 15.Cd5 Cd5 16.Tc8 Dc8 17.Dd4 Db8 18.Nf3 Cf6 19.Ce5** (19.Ca5 b6 =) **Nb5**

20.Td1 b6 21.Ce4 Ce4 22.Ne4 Tc8. (½—½)

731. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (24)

G. Kasparov — A. Karpov

1.Cf3 Cf6 2.c4 c5 3.Cc3 Cc6 4.d4 cd4 5.Cd4 e6 6.g3 Db6 7. Cb3 d5 8.cd5 Cd5 9.Ng2 Cc3 10.bc3 Ne7 11.0—0 0—0 12.Ne3 Dc7 13.Cd4 Td8 14.Da4 Nd7 15.Cc6 Nc6 16.Ne6 bc6 17.c4. (½—½)

732. GAMBITUL DAMEI (25)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Tc1 Nb7 9.Ne2 Cbd7 10.cd5 ed5 11.0—0 c5 12.dc5 bc5 13.Tc2 Tc8 14.Td2 Db6 15. Db3 Tfd8 16.Tfd1 Db3 17.ab3 Cb6 18.Ce5 Rf8 19.h3 a6 20. Nf3 Na8 21.Cg4 Cg8. (½—½)

733. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (26)

G. Kasparov — A. Karpov

1.Cf3 Cf6 2.c4 c5 3.Cc3 Cc6 4.d4 cd4 5.Cd4 e6 6.g3 Db6 7. Cb3 d5!? 8.cd5 Cd5 9.Ng2 Cc3 10.bc3 Ne7 11.0—0 e5 12.Ne3 Dc7 13.Cc5 0—0 14.Da4 Nc5 15.Nc5 Td8 16.Tfd1 ± Ne6 17. h3! (17.Td3 Td3 18.ed3 Td8 =) Td1 (17...a6) 18.Td1 Td8! 19. Td8 Dd8 20.Na7 Da8 (F) 21. Nc6 bc6 22.Rh2 ± h5 (22... Dc8!?) 23.Da5 f6. (½—½)

734. GAMBITUL DAMEI (27)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nf6 Nf6 7.e3 0—0 8.Dc2 c5 9.dc5 dc4 (Nt) 10.Nc4 Da5 11.0—0 Nc3 12. Dc3 Dc3 13.bc3 Cd7 14.c6 bc6 15.Tab1 Cb6 16.Ne2 c5 17. Tfc1! ± (As ; VD) Nb7?! (B

17...Nd7 A 18.Ce5 Na4) 18.Rf1 Nd5 (18...Nc6!?) 19.Tb5 Cd7 (19...Na2? 20.c4 +—) 20.Ta5

Tfb8 21.c4 Nc6 22.Ce1! ± Tb4 23.Nd1! Tb7 24.f3 Td8 25.Cd3 g5 26.Nb3 (26.Cc5? Cc5 27.Tc5 Tb2 28.Tc6 Tdd2 =) Rf8 27. Cc5 Cc5 28.Tc5 Td6 29.Re2 Re7 30.Td1 Td1 31.Rd1 Rd6 32.Ta5 f5 33.Re2 h5 34.e4!? fe4 35.fe4 Ne4 36.Tg5 Nf5 37.Re3 h4 38.Rd4 e5 39.Rc3 Nb1 40. a3 Te7 41.Tg4 h3 42.g3 Te8 43.Tg7! +— Tf8 44.Ta7 Tf2 45.Rb4 Th2 46.c5 Rc6 47.Na4 Rd5 48.Td7 Re4 49.c6 Tb2 50. Ra5! Tb8 51.c7 Tc8 52.Rb6 Re3 53.Nc6 h2 54.g4 Th8 55.Td1 Na2 56.Te1 Rf4 57.Te4 Rg3 58. Tc5 Rg4 59.Te2. (1—0)

735. APĂRAREA RUSĂ (28)

G. Kasparov — A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6.Nd3 Cc6 7.0—0 Ng4 8.Te1 Ne7 9.c4 Cf6 10.cd5 Nf3 11.Df3 Dd5 12.Dh3 Cd4 (Nt ; 12...Dd4) **13.Cc3 Dd7!? 14.Dd7 Rd7** (14...Cd7 15.Cd5 Ce6 16.Te6! ±) **15.Ne3 Cc6 16.Tad1** (W) **Nd6 17.Nf5** (17. Cb5!?) **Re7 18.Cb5 Thd8 19. Cd6 cd6** (19...Td6? 20.Nc5) **20. h3 b6 21.g4 h6 22.Nd4** (22.f4!? Tac8 23.Nb1 ↗) **Tac8 23.Nc3 g6 24.Ne2 h5!? 25.f3.** (½—½)

736. GAMBITUL DAMEI (29)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4.Cc3 c6 5.e3 Cbd7 6.Nd3 dc4 7.Nc4 b5 8.Ne2 Nb7 9.a3 b4 10.Ca4 ba3 11.ba3 Ne7 12.0—0 0—0 13.Nb2 c5. (½—½)

737. APĂRAREA RUSĂ (30)

G. Kasparov — A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6.Nd3 Ne7 7.0—0 Cc6 8.Te1 Ng4 9.c4 Cf6 10.Cc3 dc4 11.Nc4 0—0 12.Ne3 Nf3 13.Df3 Cd4 14.Nd4 Dd4 15.Te7 Dc4 16.Db7 c6 17.Db3 Db3 18.ab3 Tab8 19.Ta3 Tfe8 20.Te8 Te8. (½—½)

738. GAMBITUL DAMEI (31)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Tc1 Nb7 9.Nc2 Cbd7 10.cd5 ed5 11.0—0 c5 12.Da4 a6 13.dc5 bc5 14.Tfd1 Db6 15. Db3 Da7 (Nt) **16.Ng3 Tad8 17. Ce1! ±** (17.Ce5!?) **d4 18.ed4**

cd4 19.Ca4 Tc8 20.Tc8! Tc8 21.Nc4 (X f7) Tf8 22.Dd3! Nc6 23.Nb3 Ce4! (23...Na4 24.Na4 ±) 24.Dd4 Db7 25.Nd5 Cdf6 26.Nc6 Dc6 27.b3 Tc8 28.Dd3?! (28.Dc4! ±) h5! (Y) 29.Dc4 Db7 30.Cf3 Tc8 31.De2 Cg4 32. Ce5 Cg3 33.hg3 Db5! ∞ 34. Cc4 Nf6 35.Cab6 Te8. (½—½)

739. INDIANA DAMEI (32)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.Cc3 Nb7 5.a3 d5 6.cd5 Cd5 7.De2 Cd7 (B 7...Ne7) **8.Cd5** (Nt) **ed5 9.Ng5 f6 10.Nf4 c5 11. g3 g6 12.h4 De7 13.Ng2 Ng7 14.h5 f5 15.Dd2 Nf6 16.Tc1 Tc8 17.Tc3 Tc6 18.Te3** (18. Ng5!) **Te6 19.Te6 De6 20.Cg5 De7 21.dc5 Cc5 22.hg6 d4!** (VD) **23.g7?** (23.Cf7!? Ng2 24.

Th2 ∞) **Ng7 24.Nb7 Db7 25. f3 Dd5 26.Th7 Th7** (26...0—0 A d3) **27.Ch7 Db3?** (27...d3 28. b4 Ce6 29.Dd3 Dd3 30.e3 Cf4 31.gf4 Nb2 =) **28.Nd6 Ce6 29. Cg5 Nh6 30.Nf4 Ng5 31.Ng5 Cg5 32.Dg5 Db2 33.Df5 Dc1** (B 33...Da3) **34.Rf2 De3 35.Rf1 Dc1 26.Rg2 Da3 37.Dh5 Rd7 38. Dg4 Rc6 39.Dd4 b5 40.g4 b4 41.g5.** (1—0)

740. GAMBITUL DAMEI (33)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4. Cc3 c6 5.e3 Cbd7 6.De2 Nd6 7.e4 c5 8.cd5 cd5 9.cd5 ed4 10.Cd4 0—0 11.Ne2 Cb6 12. 0—0 Cbd5 13.Cd5 Cd5 14.Td1 De7 15.Nf3 Te8 16.g3 Nh3 17. Nd2 Ne5 18.Nd5 Nd4 19.Nc3 Nc3 20.De3. (½—½)

741. GAMBITUL DAMEI (34)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.Tc1 dc4 10.Nc4 Cbd7 11.0—0 a6 12.a4 c5 13.De2 cd4 14.ed4 Ch5 15.

Nc7 Dc7 16.d5 Cf1 17.De3 Df6 18.Ce4 Df5 19.Cg3 Df6 20.Ce4 Df5. (½—½)

742. APĂRAREA SICILIANĂ (35)

A. Karpov — G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Ng5 e6 7.Dd2 Ne7 8.0—0—0 0—0 9.f1 h6 10.Nh4 e5 11.Cf5 Nf5 12 ef5 ef4 13.Rb1 d5 14.Nf6 Nf6 15.Cd5 Ne5 16.g3 fg3 17.hg3 Ce7. (½—½)

743. GAMBITUL DAMEI (36)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.Tc1 dc4 10.Nc4 Cbd7 11.0—0 c5 12.dc5 Cc5 13.De2 a6 14.Tfd1 De8 15 Ce5?! (Nt ; 15.a3) b5! (VD) 16.

Cb5? (16.Nd3 =) ab5? (16... Db8! 17.Ng3 ab5 18.Cg6 fg6 19.Nb8 bc4 20.Ng3 Ta2 21.Dc4 Tb2 ∓) 17.Nb5 Na6 18.Tc5 Nc5 19.Na6! ± Da1 20.Nf6 gf6 (20...Ta6? 21.b3! +—) 21.Nb5 Da2 22.Cd7 Ne7 23.Dg4 Rh8 24.Cf8 Nf8 (24...Tf8!? 25.Td7 Db2 ±) 25.Df3 Ne7 26.Nc4? (26.Td7! Db1 27.Nf1 Te8 28. Db7 +—) Da7 ± 27.Dh5?! (27. b4 ±) Rg7 28.Dg4 Rf8 29. Nf1?! (29.b4! ±) Td8 ± 30. Tc1 Db8 31.Tc2 f5 32.De2 Rg7 33.g3 Tc8 = 34.h3 Tc2 35.De2 Nf6 36.b3 Db4 37.Dd1 Dc3 38. Rg2 Dc6 39.Rh2 Dc5 40.Ne2 Ne7 41.Rg2. (½—½)

744. APĂRAREA SICILIANĂ (37)

A. Karpov — G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Ng5 e6 7.Dd2 Ne7 8.0—0—0 0—0 9.Cb3 a5 10.a4 d5 11.ed5 Cd5 12.Ne7 Cce7 13.Cb5 Nd7 14.Ne2 Cf5 15.C3d4 Cd4. (½—½)

745. GAMBITUL DAMEI (38)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0

7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.Nf6 Nf6 10.cd5 ed5 11.b4 c5 12.bc5 bc5 13.Tb1 Nc6 14.0—0 Cd7 15.Nb5 Dc7 16.Dc2 (Nt) Tfd8 17.Tfc1 Tab8 18.a4 Dd6 19.dc5 Cc5 20. Nc6 Dc6 21.Cb5 Ne7 22.Df5 De8 23.Ce5 Tb7 24.Cd4 Tc7 25.Cb5 Tb7. (½—½)

746. GAMBITUL DAMEI (39)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4. Ng5 Ne7 5.Cc3 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.Nf6 Nf6 10.cd5 ed5 11.0—0 Cd7 12.b4 c5 13.bc5 bc5 14.Tb1 Nc6 15. Nb5 Dc7 16.Dc2 (16.Dd3) Tfd8 17.Tfc1 Tab8 18.a4 Dd6 19.dc5 Cc5 (19...Dc5 20.Dd2 ±) 20 Nc6 Dc6 21.Cb5 Ne7 22.Ca7 Da6 23.Cb5 (23.Tb8!?) Da4 24. Da4 Ca4 25.Cfd4 ± Td7 26 Cc6 Tb6 27.Cbd4 (27.Ce7 Te7 28.Cd4 ±) Nf6 28.Tb6 Cb6 29. Tb1 Ca4 30.g3 Cc5 31.Rg2 g6 32.Cf3 Td6 33.Ccd4 Ce6 34.Tb8 Rg7?! (34...Td8 =) 35.Cb3 Td7 36.Tb5 Nc3 37.Cc1! Cg5 (37... d4 38.Ce2 ±) 38.Ce2 Ce4? (B 38...Nf6) 39.Tb3?! (39.g4! ±) Tc7 40.Tb5 Td7 41.Cf4?! (41. g4! ±) Cf6 = 42.h3 h5 43.Tb3 Ce4 44.Ta3 Rg8 45.Ta4 Cf6 46. g4 hg4 47.hg4 Cg4 48.Ce2 d4. (½—½)

747. GAMBITUL DAMEI (40)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.Nf6 Nf6 10.cd5 ed5 11.b4 c5 12.bc5 bc5 13.Tb1 Da5 (Nt) 14.Dd2 cd4 15. Cd4 Nd4 16.ed4! (16.Dd4 Cc6 17.Dd2 d4 18.cd4 Na6 ∓) Nc6 17.Cb5! Dd8 18.0—0 a6?! (18... Cd7!?) 19.Ca3! ± Te8 20.Cc2 Te2?! (20...Cd7!?) 21.De2 Nb5 22.Tb5 ab5 23.Db5 Ta2 24.Ce3 Ta5?! (24...Ca6!?) 25.Db7 ± De8 26.Cd5 Tb5 27.Da8 Dd7 28.Ce3 Tb4 29.d5 Dc7 30.Cd1 Tb5 31.Ce3 Da5 (31...Ta5 32.d6 Dd8 33.Db7 ±) 32.Da5 Ta5 33. Td1 (33.Tc1!?) Cd7 34.g4 g6 35.Rg2 Ta4 36.h3 Rg7 37.d6 Ta6 38.f4 Tc6 39.h4 Rf8 40. g5? (40.h5 ±) hg5 41.hg5 f5! ± (41...f6 42.Cg4 fg5 43.Ce5 +—) 42.Td4 Rf7 43.Cc4 Re6 44.Rf3 Tc5 45.Re3 Tb5 46.Rd2 Td5 47.Td5 Rd5 48.Ce5 Rd6 49.Cg6 Cc5?! (49...Cb6!? 50.Rc3 Cd5 51.Rd4 Cc7 =) 50.Ch4! Re6 51.Re3 Ce4 52.Cf3 Rf7 53. Rd4 Re6 54.Rc4 Cf2 55.Rd4?! (55.Cg1!? ±) Ce4 = 56.Ce1 Rd6 57.Cc2 Cc5 58.Re3 Ce6 59. Cd4 Cg7 60.Rd2 Rc5 61.Rd3 Rd5 62.Ce2 Ch5 63.Re3 Cg7 64.

Cg3 Rd6 65.Rf3 Re7 66.Ce2 Ce6 67.Cg3 Cg7 68.Cf1 Rf7 69. Ce3 Rg6 70.Cd5 Ce6. (½—½)

748 APĂRAREA RUSĂ (41)

A Karpov G. Kasparov

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6.Nd3 Ne7 7.0—0 Cc6 8.c4 Cb4!? (8...Cf6) 9.Ne2 (Nt; 9.cd5) dc4 10.Nc4 0—0 11.Ce3 (B 11.Ce5) Cd6 (11...Nf5!? 12.Ce5 Cc6!? 13.Cc6 bc6 Y) 12.Nb3 Nf6 13.h3 (13. Ce5!?) Nf5 14.Ne3 Te8 = 15. a3 Cd3 (B 15...Cc6) 16.Tb1!? c5 (F) 17.dc5 Ce4!? 18.Nc2! Cb2!? 19.Dd8 Tad8 20.Tb2 Nc3 21.Tb7 Cc5 22.Nc5 Nc2 23.Ta7 (B 23.Tc1 Ne4 24.Ta7 ±) Nd1!? 24.Te7 Te7 25.Ne7 Td3 (W) 26.Cg5 Nb2 27.Nb4 h6 (B 27...f6 28.Ce4 Nc2 29.Cc5 Td1 30.Td1 Nd1 31.Rf1 Nd4 =; 28.Ce6!?) 28.Ce4 f5 (B 28...Nc2) 29.Cc5 Td5 30.Te1 f4? (30... Rf7) 31.a4! Td4 32.a5! Tb4 (VD) 33.Td1?! (33.a6!! Nb3 34. Cb3 Ta4 35.Cc5 Ta5 36.Te4! Rf7 37.Ta4 Ta4 38.Ca4 Nd4 39. Cc3! A Cb5 +—) Nd4 34.Ce6 Na7 35.Td7 (B 35.Cg7) Tb1 36.Rh2 Nf2 37.Cf4 Ta1 38.Ce6 Ta5 (38...g5!?) 39.Tg7 Rh8 40.

Tf7 Ne3 41.Rg3 Nd2 42.Td7 Nc3 43.Rf3 Rg8 44.Cf4 Tf5 45. Re4 (45.Td5!?) Tf7 46.Td8 (B 46.Tf7 Rf7 47.Rf5) Rh7 47.Td3 Te7 48.Rf3 Nb2 49.Tb3 Nc1 50.Cd5 Te5 51.Cf6 Rg6 52.Ce4 Tf5 53.Re2 Te5 54.Tb4 Te7 55.Tc4 Te8 56.g3 (56.Tc1 Te4 =) Nb2 57.Rf3 Te6 58.Tc5 Nd4 59.Td5 Ne5 60.Tb5 Nc7 61.Tc5 Nb6 62.Tc8 Nd4 63.Tg8 Ng7 64.h4 Ta6 65.Rf4 Ta5 66.Te8 Tf5 67.Re3 Te5 68.Tg8 Te7 69.Rf4 Tf7 70.Rg4 h5 71.Rh3. (½—½)

749. GAMBITUL DAMEI (42)

G. Kasparov A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.Nf6 Nf6 10.cd5 ed5 11.b4 c5 12.bc5 bc5 13.Tb1 Nc6 14.0—0 Cd7 15.Nb5

Dc7 16.Dc2 Tfc8 17.Tfc1 Nb5 18.Cb5 Dc6 19.de5 Ce5 20.Df5 De6 21.Cfd4 Df5 22.Cf5 Ce6 23.Tc8 Tc8 24.Ca7 Tc2 25.Cb5 Ta2 26.h3 Ta5. (½—½)

750. APĂRAREA SICILIANĂ (43)

A. Karpov G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Ce3 a6 6.Ne2 e6 7.0—0 Ne7 8.f4 0—0 9.Rh1 Dc7 10.De1 b5 11.Nf3 Nb7 12.e5 Ce8 13.f5 de5 14.fe6 Nf3 15.ef7 Tf7 16.Cf3 Cd7 17.Ng5 Nf8 18.a3 Cd6 19.Cd2 Tf1 20.Df1 De6 21.Te1 Te8. (½—½)

751. PARTIDA SPANIOLĂ (44)

G. Kasparov A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Ce6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.e3 0—0 9.h3 Nb7 10.d4 Te8 11.a4 h6 12.Cbd2 ed4 13.ed4 Cb4 14.De2 (Nt.; 14.d5) Nf8 15.e5 Ne6 (15...de5 16.Ce5 Cbd5 17.ab5 ±) 16.ab5 Nb5 17.Dd1 Cfd5 18.Ce4 e6 19.Ce3 Tb8 20.Cb5 ab5 21.ed6 Nd6 22.Nd2 De7 (B 22...Dd7) 23.Db1 (A Df5) Dd7 24.Ce5 Ne5 25.Te5 Te5 26.de5 e5 27.De1 e4 28.Nd1 Cd3 (28...Te8) 29.Ng4 Db7 30.Dd4 Db6! 31.Dd5 Df2 32.Rh2 Dd2 33.Tf1 Dg5 (F) 34.Df7 Rh8 35.e6 Ce5 36.Df5 Cg4 37.hg4 Te8 38.Dg5. (½—½)

752. APĂRAREA SICILIANĂ (45)

A. Karpov G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Ce3 a6 6.Ne2 e6 7.0—0 Ne7 8.f4 0—0 9.Rh1 De7 10.a4 Ce6 11.Ne3 Te8 12.Nf3 Tb8 13.Dd2 Cd4 14.Nd4 e5 15.Na7 Ta8 16.Ne3 Nd7 17.a5 Tac8 18.Ne2 Ne6 19.Dd3 Dd8 20.Tfd1 ef4 21.Nf4 Nf8 22.Nf3 De7 23.Nd6 Dd6 24.Dd6 Nd6 25.Td6 Ce4 26.Te6 Te6 27.Ce4 Tee6 28.Rg1 Te4 29.Ne4 Te4 30.Td1 g5 31.Td5 h6 32.c3 Te6 33.Rf2 Rg7 34.g4 b6 35.h3 Rg6 36.Rf3 h5. (½—½)

753. PARTIDA SPANIOLĂ (46)

G. Kasparov A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Ce6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.e3 0—0 9.h3 Nb7 10.d4 Te8 11.Cbd2 Nf8 12.a4 Dd7 13.ab5 (Nt; 13.Nc2; 13.d5!?) ab5 14.Ta8 Na8 15.d5!?

⩲ Cd8 16.Cf1 h6 17.C3h2 Cb7 (17...c6!?) 18.Nc2 Cc5 19.b4 Ca6 (19...Ca4 20.Na4 ba4 21.c4 ±) 20.Cg4 (As ; ↗ Fr) Ch7 21.Cg3 c6 22.dc6 (22.h4!? cd5 23.e5) Nc6 23.Nb3 Cc7 24.Df3 Ce6 25.h4 Dd8?! (25...Ta8) 26.Td1 ⩲ Da8 27.Nd5 (27.Nh6! gh6 28.Td6! W →) Nd5 28.ed5 Cc7 29.Ce4 Dc8 30.Ce3 Dd7 31.Cf5 Ta8?! (31...Rh8) 32.Dh3?! (32. Ced6!) Td8 33.Ne3 Dc8 34.Df3 (34.Nb6!?) Ce8!? 35.Nb6 Td7 36.h5 Db7 37.Ne3 Rh8 38.g4 Ne7!? 39.Ce7 Te7 40.g5 hg5 41. Ng5 Tc7. (½—½)

754. GAMBITUL DAMEI (47)

A. Karpov — G. Kasparov

1.Cf3 Cf6 2.c4 e6 3.d4 d5 4. Cc3 c6 5.Ng5 Cbd7 6.e3 Da5 7.cd5 Cd5 8.Dd2 C7b6 9.Cd5 (9.Nd3) Dd2 10.Cd2 ed5 = 11. Nd3 a5 12.a4?! (B 12.0—0 ; 12. f3!?) Nb4 13.Re2 Ng4 14.f3 Nh5 15.h4 (B 15.b3 0—0 16. Tac1) 0—0 16.g4 Ng6 17.b3 (B 17.Ng6 hg6 18.b3 =) Nd3 18. Rd3 Tfe8 19.Tac1 c5! (↗ Fd) 20.Nf4 (B 20.Tc2) Tac8 21. dc5?! (B 21.Tc2) Cd7 22.c6 bc6 ⩱ 23.Thd1 Cc5 24.Rc2 f6!? 25.Cf1 Ce6 26.Ng3 Ted8 27. Nf2?! (B 27.Rb2 c5 28.Ra2 VD) c5 ∓ 28.Cd2 (28.e4 Na3!

29.Ta1 Cd4 → ; B 28.Rb2) e4! 29.bc4 Cc5! 30.e4 (B 30.Ta1 Cd7!? A 31...Ce5, 31...Cb6 ∓) d4 —+ 31.Cb1 d3 32.Rb2 d2. (0—1)

755. APĂRAREA RUSĂ (48)

G. Kasparov — A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6.Nd3 Cc6 7.0—0 Ne7 8.c4 Cf6 9.Cc3 0—0 10.h3 dc4 (Nt ; 10...Cb4) 11.Nc4 Ca5 12.Nd3 Ne6 13.Te1 Cc6 14.a3 a6 15.Nf4 Dd7 (15...Cd5 16.Ng3 ±) 16.Ce5!? Ce5 17.de5 Cd5 18.Cd5 Nd5 19.Dc2 g6 20.Tad1 ⩲ c6?! (20...Dc6 ; 20... Tfd8) 21.Nh6 Tfd8 (VD) 22.e6! fe6 23.Ng6 Nf8 (23...Nf6!?) 24. Nf8 Tf8 25.Ne4 Tf7 (B 25... Tf4 26.Te3 Rh8) 26.Te3 Tg7 27.Tdd3!? Tf8 28.Tg3! ± Rh8 (F) 29.Dc3 Tf7 30.Tde3 Rg8 31.De5 Dc7 32.Tg7 Tg7 33.Nd5 De5 34.Ne6 De6 35.Te6 ± Td7

36.b4 (B 36.g4 Rf7 37.Te3) Rf7 37.Te3 Td1 38.Rh2 Tc1 39.g4 b5 40.f4 (40.Te5!?) c5 41.bc5 Tc5 42.Td3!? Re7 43.Rg3 a5 44.Rf3 b4 45.ab4 ab4 46.Re4 Tb5 47.Tb3 Tb8 48.Rd5 Rf6 49.Rc5 Te8 50.Tb4 Tc3 51.h4 Th3 52.h5 Th4 53.f5 (53.g5!? Rf5 54.h6 Th1 55.Rd6 Te1 56. Tb8! Rf4 57.g6 hg6 58.h7 Th1 59.h8D Th8 60.Th8 +—) Th1 54.Rd5 Td1 55.Td4 Te1 56.Rd6 Te8 57.Rd7 Tg8 (57...Te1 58. Td6 Rg5 59.f6 +—) 58.h6 Rf7 59.Tc4 Rf6 60.Te4 Rf7 61.Rd6 Rf6 62.Te6 Rf7 63.Te7 Rf6 64. Tg7 Td8 65.Rc5 Td5 66.Re4 Td4 67.Rc3. (1—0)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16
KARPOV	♗	♗	1	♗	♗	1	1	♗	1	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗
KASPAROV	♗	♗	0	♗	♗	0	0	♗	0	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗
Mutări	36	46	31	44	21	70	42	20	70	15	41	21	33	16	93	37

	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
KARPOV	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	1	♗	♗	♗	♗	0
KASPAROV	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	0	♗	♗	♗	♗	1
Mutări	22	21	44	15	31	20	22	17	21	23	59	25	13	20	35	41

	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	Total
KARPOV	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	0	0	5(25)
KASPAROV	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	♗	1	1	3(23)
Mutări	20	20	17	41	15	25	48	70	71	26	21	38	36	41	32	67	1635

Karpov a avut piesele albe în partidele fără soţ.

„Stop !... și *da capo al fine*", a fost hotărîrea președintelui F.I.D.E., Florencio Campomanes, care, în conferința de presă ținută la Moscova în dimineața zilei de 15 februarie 1985, a comunicat decizia sa de a întrerupe și anula meciul. Să urmărim împreună motivația acestei istorice acțiuni, unică în lupta de un secol pentru coroana șahistă.

„Am luat hotărîrea de a sista meciul dintre campionul mondial A. Karpov și șalangerul la titlu, G. Kasparov, după a 48-a partidă, constatînd că au fost epuizate toate resursele fizice, se pare și cele psihice, nu numai ale competitorilor înșiși, dar și ale tuturor acelora implicați în desfășurarea lui. Situația creată în meci poartă în practică numele de forță majoră și reclamă măsuri extreme din partea celor autorizați să o facă. Întrucît președintele F.I.D.E. este în măsură să ia asemenea decizii în perioada dintre congrese, am uzat de acest drept în interesul competiției și al șahului în sine. Dat fiind faptul că s-a întrecut de două ori limita precedentelor confruntări din cadrul campionatului mondial, am ajuns la concluzia că meciul trebuie oprit definitiv. Amîndoi competitorii voiau să continue întrecerea, dar eu am analizat în amănunt toate implicațiile hotărîrii și port singur răspunderea acesteia. Se poate afirma că meciul a fost oprit în momentul cînd la cîrma jocului se afla șalangerul și nu pot susține contrariul ; dar astăzi supremația o poate avea unul, iar mîine celălalt. Aceasta nu schimbă datele problemei. Un asemenea meci nu trebuie să se transforme într-o probă de rezistență dusă pînă la epuizare, natura șahului fiind cu totul alta. M-am gîndit, în primul rînd, să-i ocrotesc pe cei mai buni doi șahiști din lume, să servesc șahul atît ca disciplină sportivă, cît și ca formă de cultură. Se impunea reconsiderarea întregii competiții și formularea unui nou regulament al ei. În orice caz, a devenit limpede că viitorul meci

pentru titlul mondial nu va trebui să cuprindă mai mult de 24 sau 30 partide. Fixarea noilor reguli cade în sarcina viitorului congres al F.I.D.E., care se va ține în august la Graz. Declar meciul actual încheiat, fără ca el să se fi soldat cu o decizie finală". Apoi a venit cu precizarea „un nou meci va fi disputat după data de 1 septembrie a acestui an, care va începe de la scorul de zero la zero".

După analiza situației, făcută trei luni mai tîrziu la Gammarth (Tunis) de comitetul executiv al F.I.D.E. în luna august a aceluiași an 1985, congresul reunit la Graz a decis să se revină la vechea formulă a meciurilor cu 24 de partide și păstrarea titlului în caz de egalitate, la care s-a adăugat clauza opririi întrecerii după șase victorii și acordarea revanșei în ipoteza cîștigării meciului de către șalanger.

În aceste condiții, la 3 septembrie s-a pus din nou în funcție ceasul de control pentru prima partidă a „meciului adevărat" Kasparov — Karpov, care pentru cronicarii șahului va rămîne o continuare a „meciului fără sfîrșit" sistat la 15 februarie 1985.

657/756. INDIANA NIMZOVICI (1)

G. Kasparov — A Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 c5 5.g3 Ce4 6. Dd3 Da5 7.De4 Nc3 8.Nd2 Nd2 9.Cd2 Db6?! (9... 0—0) **10.dc5! Db2 11.Tb1 Dc3** (Nt ; 11...Da2) **12.Dd3! Dd3 13.cd3 ± Ca6 14.d4 Tb8 15.Ng2 Re7 16.Re2?** (16.0—0!) **Td8 17.Ce4 b6 18.Cd6** (VD) **Cc7?** (18... bc5! =) **19.Tb4! Ce8 20. Ce8? Re8?** (20...

Te8!) 21.Thb1 Na6 22.Re3 d5 23.cd6 Tbc8 24.Rd3 (24.Ta4! Nc4 25.Nb7 b5 26.d7! +—) Td6 25.Ta4 b5 26.cb5 Tb8 27.Tab4 Nb7 28.Nb7 Tb7 29.a4 Re7 30.h4 h6 31.f3 Td5 32.Tc1 Tbd7 33.a5 g5 34.hg5 Tg5 35.g4 h5 36.b6 ab6 37.ab6 Tb7 38.Tc5 f5 39.gh5 Th5 40.Rc4 Th8 41.Rb5 Ta8 42. Tbc4. (1—0)

653/757. APĂRAREA SICILIANĂ (2)

A. Karpov G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6. Ne2 e6 7.0—0 Ne7 8.f4 0—0 9.Rh1 Dc7 10.a4 Cc6 11.Ne3 Te8 12.Nf3 Tb8 13. Dd2 Nd7 (Nt) 14.Df2 Cd4 15.Nd4 e5 16.Ne3 Ne6? (16...Tbc8!?) 17.f5 Nc4 18. Nb6! Dc8 19.Tfc1? (19. Tfd1) d5 20.b3 Nb4 21.Ca2 Na3 22.bc4 (22.Tcb1?! de4 23.Nd1 Nd5 24.c4 e3!) Nc1 23.Cc1 Dc4! 24.ed5 e4 25. Ne2 Dc2 26.Dd4 Tbc8 27 h3? (27.Nd1!) e3 28.d6 Dd2! 29.Cd3 De2 30.d7 Cd7 31.Dd7 Dd2 32.Te1 e2 33.Rg1 a5! 34.g3? (34.Db5) Dh6? (34...Tf8!) 35.Nf2 Dc6! 36.Dc6 Tc6 37.Tb1 Tc4 38.Tb7 Ta4 39.Ne1 Ta3 40.Td7 a4 41.Rf2 Tb3?! (41...h5 —+) 42.Cc1 Tb1 43.Ca2 Ta8 44.Te7! Tb2 45.Te2 Te2 46.Re2 Te8 47.Rf2 h5 ∓ 48.Nc3 Tb8 49.Nb4 Td8 50.Re2 a3 51.Nc3 f6 52.Nb4 Rf7?! (52...Rh7) 53.Cc3 Tb8 54. Ca2 Tb5 55.g4 Tb8 56 Rd3 Td8 57.Rc4 Td1 58. Na3 Ta1 59.Rb3 Th1 60. gh5 Th3 61.Cc3 Tf3 62. Ne1! Tf5 63.h6 g6 64.Ce4 Th5 65.Nb2 (½—½)

659/758. GAMBITUL DAMEI (3)

G. Kasparov A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6. Nf6 Nf6 7.Db3 c6 8.e3 Cd7 9.Td1 0—0 10.Nd3 b6!? (Nt ; 10...Db6 ±) 11.cd5 cd5 (11...ed5 ±) 12.e4 de4 13. Ne4 Tb8 14.0—0 b5 15. Tfe1 Db6! = 16.Nb1 Nb7 (16...Td8 = A Cf8) 17.Dc2 g6 18.d5 ed5 19.Cd5 Nd5 20.Td5 Tfd8. (½—½)

660/759. GAMBITUL DAMEI (4)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nf6 Nf6 7.e3 0—0 8.Dc2 Ca6!? (Nt) **9.Td1 c5 10.dc5 Da5 11.cd5 Cc5 12.Dd2 Td8 13.Cd4 ed5 14.Ne2 Db6 15.0—0 Ce4 16.Dc2 Cc3 17.Dc3 ± Ne6 18.Dc2! Tac8 19.Db1 Tc7 20.Td2 Tdc8 21.Ce6! fe6 22.Ng4 Tc4 23.h3 Dc6 24.Dd3 Rh8 25.Tfd1 a5 26.b3 Tc3 27. De2 Tf8 28.Nh5 Nd8 29. Ng6 b5 30.Nd3 b4 31.Dg4** (A Dg6) **De8 32.e4 Ng5 33. Tc2 Tc2 34.Nc2 Dc6 35. De2 Dc5 36.Tf1 Dc3 37. ed5 ed5 38.Nb1! Dd2 39. De5 Td8 40.Df5 Rg8 41. De6 Rh8 42.Dg6 Rg8 43. De6 Rh8 44.Nf5! Dc3 45. Dg6 Rg8 46.Ne6 Rh8 47. Nf5 Rg8 48.g3 Rf8 49. Rg2 Df6 50.Dh7 Df7 51. h4 Nd2 52.Td1 Nc3 53. Td3 Td6 54.Tf3! Re7 55. Dh8! d4 56.Dc8 Tf6 57. Dc5 Re8 58.Tf4 Db7 59. Te4 Rf7 60.Dc4 Rf8 61. Nh7! Tf7 62.De6 Dd7 63 De5.** (1—0)

661/760. PARTIDA SPANIOLĂ (5)

G. Kasparov — A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Nb7 10.d4 Te8 11.Cbd2 Nf8 12.a4 Dd7 13. ab5 ab5 14.Ta8 Na8 15.d5 (VD) **Ca5!?** (Nt ; 15...Cd8

± ; 15...Ce7 ±) **16.Na2 c6 17.b4 Cb7! 18.c4 Tc8!?** (18...Cd8 ±) **19.dc6?!** (19. Nb2 ; 19.c5!? ∞) **Dc6 ⩱ 20.c5?!** (B 20.Nb2) **Cd8 21. Nb2 dc5! ∓ 22.bc5 Dc5 23.Ne5 Cd7 24.Nb2** (24. Nd4!?) **Db4! 25.Cb3?!** (25. Db1 ∓) **Cc5 ∓ 26.Na1 Ne4 27.Cfd4 Cdb7 28.De2 Cd6 29.Cc5 Dc5 30.Dg4 Te8 31.Td1 Ng6 32.Df4 Db4! 33.Dc1 Ne4 34.Te1**

Da5 35.Nb3 Da8 36.Db2 b4 37.Te3 Ng6 38.Te8 De8 39.Dc1 Ce4 40.Nd5 Cc5 41. Cb3 Cd3. (0—1)

662/761. GAMBITUL DAMEI (6)

A. Karpov G. Kasparov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nf6 Nf6 7.e3 0—0 8.Dd2 dc4 9.Nc4 Cd7 10.0—0 c5 11.Tfd1 cd4 12.Cd4 Cb6 13.Ne2! (Nt ; 13.Nb3) Nd7 14.Nf3 Tb8 15.Ce4 Nd4!? (15...Cc4!?) 16.Dd4 Na4! 17.Dd8 Tfd8 18.Td8 Td8 19.Cc5 Td2 20.b3 (20.b4!?) Nc6 21.Cb7 Nf3 22.gf3 Cd7! 23.Rg2! g5! 24.b4! Cb6! 25.Rf1 Cd7 26.Rg2 Cb6 27.Rf1 Cd7. (½—½)

663/762. INDIANA NIMZOVICI (7)

G. Kasparov A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 0—0 5.Ng5 d6!? 6.e3 Cbd7!? 7.Dc2 b6 8. Nd3 Nc3 9.bc3 h6 10.Nh4 Nb7 11.Cd2! g5!? 12.Ng3 Ch5 13.Dd1! ± Cg7 14.h4 f5 15.hg5 hg5 16.f3 De7 17.Db3 Rf7 18.0—0—0 Th8 (18...c5!? 19.Dc2!? Th8 A Tag8 =) 19.c5 dc5 20. Cc4?! (20.c4) cd4 21.cd4 f4! 22.Nf2 (22.ef4?!) Ch5 23.Nc2 (23.e4 ±) fe3 24. Ne3 Nd5 25.Dd3 Tag8! 26. Ce5 Ce5 27.de5 Cf4 (27... c5!) 28.Nf4 gf4 29.Th8 Th8 30.Dg6 Rf8 31.Td5. (½—½)

664/763. GAMBITUL DAMEI (8)

A. Karpov G. Kasparov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.Nf6 Nf6 10.cd5 ed5 11.b4 c5 12.bc5 bc5 13. Tb1 Nc6 14.0—0 Cd7 15. Nb5 Dc7 16.Dd3 Tfd8 17. Tfd1 (Nt) Tab8 18.Nc6 Dc6 19.Tb8 Tb8 20.dc5 Nc3 21.Dc3 Dc5 = 22.Dc5 Cc5 23.h3 Ce4 24.Td5 Tb1 25.Rh2 Cf2 26.Td8 Rh7 27.Td7 a5 28.Tf7 Tb2 29. a4! Cd1 30.Te7 Tb4 31. Cd4 Ce3 (31...Ta4!) 32.Cc6 Tc4 33.Te3 Tc6 34.Te5 Tc3?! (34...Tc4! 35.Ta5 g5! =) 35.Ta5 Ta3 36.h4! Rg6 37.g4 (37.h5!) Rf6 38.Tf5 Re6 39.Tf4 g5! 40.hg5 hg5

41.Tb4 Re5 42.Rg2 Ta2 43.Rf3 Ta3 44.Re2 Tg3 45. Rd2 Tg2 46.Re3 Tg3 47. Re2 Ta3 48.Rd2 Tg3 49. Tc4 Rd5. (½—½)

665/764. PARTIDA SPANIOLĂ (9)

G. Kasparov A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Nb7 10.d4 Tc8 11.Cbd2 Nf8 12.a4 h6 13. Nc2 Cb8 14.Nd3 c6 15.Cf1 Cbd7 16.Cg3 Dc7 (Nt ; 16... g6) 17.Nd2 g6 18.Dc1 Rh7 19.b3! Ng7 20.Dc2 Cf8 21. Ne3! Ce6 22.Tad1 Tac8 23. Nf1 Nf8 24.Td2 (24.b4!?) Db8 25.Db1 Na8 26.b4 Nb7 27.ab5?! ab5 28.Ted1 Dc7 29.Tc1 (29.Db3!?) Ng7 30. Tcd1 Tcd8! 31.de5 de5 32. Td8 Td8 33.Td8 Cd8 34. c4 bc4 35.Nc4 Ce8?! (35... Nc8!) 36.Da2?! (B 36.h4) Cd6?! (B 36...Nc8) 37.Nb3 Cb5 38.h4! Cd4 39.Nd4 ed4 40.h5 De7 41.Dd2?! (41.Dc2!) c5 42.Dc2?! cb4 43.hg6 fg6 44.Dc4 h5 (VD) 45.e5!? Nf3 46.gf3 Ne5 47. f4! Nf4! 48.Dg8 Rh6 49. Nc2 Dg7! 59.Dd8 Ng3 51.

fg3 De5 52.Df8 Rg5 53. Rg2. (½—½)

666/765. APĂRAREA SICILIANĂ (10)

A. Karpov G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6. Ne2 e6 7.0—0 Ne7 8.f4 0—0 9.Rh1 Dc7 10.a4 Cc6 11.Ne3 Te8 12.Ng1 Tb8 13.Dd2 (Nt ; 13.Dd3 e5!?) e5!? 14.Cb3! Ca5 15.Ca5 Da5 16.Na7 Ta8 17.Ne3 ± Db4?! (17...ef4) 18.Dd3! Ne6 19.f5 Nd7 20.Ta3 Da5 21.Tb3 b5!? 22.ab5 ab5 23. Cb5 Nc6 24.Nf3?! (24. Cc3!?) Tab8! 25.c4 Da8! 26.Ng5?! (26.Ta3) Ne4 27. Ne4 Ce4 28.Ne7 Te7 29. Ta3 Dc6 30.b4 h5?! (30... h6! ∓) 31.Ca7 Ta7 32. Ta7 Tb4 33.Df3 Tc4 34.

Dh5 Cf2 35.Rg1 Ch3 36. Rh1 Cf2 37.Rg1. (½—½)

667/766. INDIANA NIMZOVICI (11)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 0—0 5.Ng5 c5 6.e3 cd4 7.ed4 h6 8.Nh4 d5 (Nt) **9.Tc1! dc4?! (9... Cc6) 10.Nc4 Cc6 11.0—0 Ne7 12.Te1 b6 13.a3 Nb7 14.Ng3 Tc8 15.Na2 Nd6! 16.d5?!** (16.Ne5) **Cd5 17. Cd5 Ng3 18.hg3 ed5 19. Nd5 Df6 20.Da4 Tfd8 21. Tcd1! Td7?!** (21...Tc7! =) **22.Dg4!** (VD) **Tcd8??** (22...

Td6! 23.Ne4 Tcd8 24.Td6 Td6 25.b4 Te6! =) 23. Dd7! +— Td7 24.Te8 Rh7 25.Nc4. (1—0)

668/767. APĂRAREA SICILIANĂ (12)

A. Karpov — G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cc6 5.Cb5 d6 6.c4 Cf6 7.C1c3 a6 8.Ca3 d5!? 9.cd5 ed5 10.cd5 Cb4 11.Nc4!? Ng4! 12.Ne2 Ne2 13.De2 De7! 14.Ne3 Cbd5 15.Cc2 Ce3 16.Ce3 De6 17.0—0 Nc5 18.Tfe1 0—0. (½—½)

669/768. INDIANA NIMZOVICI (13)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 c5 5.g3 Cc6 6. Ng2 Ce4 7.Nd2 Nc3 8.bc3 0—0 9.0—0 f5?! (Nt ; 9...d6) **10.Ne3! Cc3 11.Dd3** (11. Dc2!?) **cd4 12.Cd4 Ce4 13. c5! Cd4 14.Nd4 b6! 15. Ne4 fe4 16.De4 Na6 17. cb6** (17.Tac1!?) **ab6 18. De5?** (18.a4! ±) **Df6 19. De3 Dh6!** = **20.Dh6 gh6 21.Tfe1 Nc4 22.a3 b5 23. Tad1 Tf5 24.Nb2 Td5.** (½—½)

670/769. APĂRAREA SICILIANĂ (14)

A. Karpov G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cc6 5.Cc3 d6 6.g4!? (Nt) h6 (6...Cge7!?) 7.h4 a6! 8.Ng2 Ne7 9.Ne3! Cd4 10.Dd4 e5 11.Dd1 Ne6 12.Cd5 Tc8 13.c3 Cf6 14.Ce7 De7 15.g5 (15.Nf3!?) hg5 16.hg5 Th1 17.Nh1 Cg4! 18.Nd2 Df8! 19.Df3 Dh8 20.Ng2 Dh4 21.b3! d5! 22.Dg3! Dg3 23.fg3 Td8 24.Re2 Re7 25.Nc1! d4! 26.Na3 Re8 27.cd4 ed4 28.Th1 Ce5 29.Th8 Rd7 30. Td8 Rd8 31.Nb2 Ng4 32. Rd2 Cf3. (½—½)

671/770. APĂRAREA RUSĂ (15)

G. Kasparov A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6. Nd3 Cc6 7.0—0 Ng4 8.c4 Cf6 9.Cc3 (50′; 9.cd5!?) Nf3!? 10.Df3 Cd4 11.Te1 (11.Dh3!? A 11...dc4) Ne7 12.Dd1!? (Nt; ± 12.Dg3) Ce6! 13.cd5 Cd5 14.Nb5 c6 15.Cd5 cb5 16.Db3 (16 Nf4!?) 0—0 = 17.Ce7 De7 18.Db5 a6 19.Db3 Tfd8 20. Ne3 Tac8 (20...b5 =) 21. Tac1 (21.a4!?) h6 22.h3 Cd4! (½—½)

672/771. APĂRAREA SICILIANĂ (16)

A. Karpov G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cc6 5.Cb5 d6 6.c4 Cf6 7.C1c3 a6 8.Ca3 d5 9.cd5 ed5 10.ed5 Cb4 11.Ne2!? (Nt; 11.Ng5) Nc5! 12.0—0 0—0 13.Nf3 Nf5 14.Ng5 Te8! 15.Dd2 b5 16.Tad1 Cd3! 17.Cab1? (17.d6!) h6! 18.Nh4 b4! 19. Ca4 Nd6 20.Ng3 Tc8 21.b3 (VD) g5!! 22.Nd6 Dd6 23.

g3 Cd7! 24.Ng2 Df6! 25. a3 a5 26.ab4 ab4 27.Da2 Ng6 28.d6 g4! 29.Dd2 Rg7 30.f3 Dd6 31.fg4 Dd4 32.

Rh1 Cf6 33.Tf4 (33.h3 Te3!) Ce4 34.Dd3 Cf2 35. Tf2 Nd3 36.Tfd2 De3! 37. Td3 Tc1!! 38.Cb2 Df2! 39. Cd2 Td1 (39...Te2!) 40.Cd1 Te1. (0—1)

673/772. INDIANA NIMZOVICI (17)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 c5 5.g3 Cc6 6. Ng2 Ce4 7.Nd2 (7.Dd3 ±) Nc3!? 8.bc3 0—0 9.0—0 Ca5!? (Nt) 10.dc5!? Dc7 11.Cd4?! (11.Nf4 Dc5 12. De2 f5 =) Cd2! 12.Dd2 Cc4 13.Dg5 f6 14.Df4 Ce5?! (14...Dc5!? 15.Cb3 Db5 ∓) 15.Cb3 = Tb8 16.Dd4 b6 17.f4 Cf7 18. Tfd1 Td8 19.c4 Nb7 20. Nb7 Tb7 21.cb6 Tb6 22.c5 Tc6 23.Tac1 d5 = 24.cd6 Tdd6 25.De3 Td1 26.Td1 g6 27.Tc1 Tc1 28.Dc1 Db6 29.Dc5. (½—½)

674/773. APĂRAREA SICILIANĂ (16)

A. Karpov — G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6. Ne2 e6 7.0—0 Ne7 8.f4 0—0 9.Rh1 Dc7 10.a4 Cc6 11.Ne3 Te8 12.Nf3 Tb8 13. Dd2 Nd7 14.Cb3 (Nt) b6 (14...b5!?) 15.Nf2! Nc8 16. Ng3 Cd7 17.Tae1 (17.e5!?) Nb7 18.e5 Tbd8 19.Df2 Tf8 20.Ne4!? de5 21.fe5 Cc5 22. Cc5 bc5! 23.Nf4. (½—½)

675/774. INDIANA NIMZOVICI (19)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 Ce4 5.Dc2 f5 6.g3 Cc6?! (Nt ; 6...b6) 7. Ng2 0—0 8.0—0 Nc3 9. bc3 Ca5 (9...d6!?) 10.c5 d6 11.c4! b6?! (11...dc5) 12. Nd2! Cd2 13.Cd2 d5 14.cd5 ed5 15.e3 ± Ne6 16.Dc3 Tf7 17.Tfc1 Tb8 18.Tab1 Te7 19.a4 Nf7 20.Nf1 (A 21.Cf3 Cc4 22.Cg5) h6 21. Nd3 Dd7 22.Dc2 Ne6 (22... g6!?) 23.Nb5 Dd8 24.Td1 g5?! (VD) 25.Cf3! Tg7 26.

Ce5 f4 27.Nf1! Df6 28. Ng2 Td8 29.e4 de4 30.Nc4 +— Te7 31.Dc3 Nd5 32. Te1 Rg7 33.Cg4! Df7 34. Nd5 Td5 35.Te7 De7 36. Te1 Dd8 37.Ce5 Df6 38. cb6 Db6 39.gf4! Td4? (Crn ; 39...gf4) 40.Cf3 Cb3 41.Tb1 Df6 42.Dc7. (1—0)

676/775. GAMBITUL DAMEI (20)

A. Karpov G. Kasparov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.cd5 ed5 5.Nf4 Cf6!? 6.Dc2 (6.e3) 0—0 7.e3 c5! 8.dc5 Nc5 9.Cf3 Cc6 10. Ne2 d4! = 11.ed4 Cd4 12. Cd4 Dd4 13.Ng3 Ne6 14. 0—0 Tac8 15.Nf3 b6 16. Tfe1 Db4 17.Ne5 Nd4 18. a3 Dc5 19.Nd4 Dd4 20. Tad1 Dc5 21.Da4 a5 22. Dd4 Dd4 23.Td4 Tfd8 24. Ted1 Td4 25.Td4 Rf8 26. Rf1 Re7 27.Re2 Nb3 28. Re3 Tc5 29.Rd2 h6 30. Ne2 Ce8 31.Nf3 Cf6 32. Td3 Te5 33.h3 Tc5 34. Td4 Tc8 35.Ne2 Tc5 36. Nd3 h5?! (36...Tg5 37.g3 Ne6 38.h4 Tg4 =) 37.g3! g6 38.Ce2 Cd7 39.Te4 Te5 40.Cd4 Nd5 41.Te2 Te2 42.Ne2 Cc5 43.Cb5 Ce4 44. Re3 Cd6 45.Rd4 Ne6 46. Cd6 ± Rd6 47.Nc4 Ne8 48.h4 f6 49.Ng8 Rc6 50. Na2 Rd6 51.Nd5 Re7 52. Ng8 Rd6 53.Nb3 Re7 54. Nd1 Rd6 55.Ne2 Nd7 56. Nd3 Ne8 57.Nc4 Re7 58. Ne2 Rd6 59.g4 hg4 60. Ng4 Nf7 61.f4 f5 (F) 62. Nd1 Nd5 63.Na4 Nf3 64. Nb3 Ne2 65.Nf7 Nh5 66. Rc4 Ne2 67.Rc3 Nh5 68. b4 Re7 69.Nc4 Rd6 70. ba5 ba5 71.Rd4 Nf3 72. Nf1 Nd5 73.Ne2 Nb7 74. Nd1 Nd5 75.Re3 Re5 76. Na4 Nf7 77.Nd7 Rc4 78. a4 Re5 79.Nb5 Rd5 80. Rd3 Re5 81.Re3 Rd6 82. Rd4 Nb3 83.Ne8 Re7 84. Ng6 Na4 85.Nf5 Rf6. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

677/776. GAMBITUL DAMEI (21)

G. Kasparov A. Karpov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.cd5 ed5 5.Nf4 c6 6. e3 Nf5 7.g4 Ne6 8.h4 Cd7 9.h5 Ch6!? (Nt) 10.Ne2 (10.Nh6?! gh6 ; Y ; X g4 ; 10.Nh3?! g5!) Cb6 11.Tc1

Nd6?! (11...Cc4) 12.Ch3 Nf4 13.Cf4 Nd7 14.Tg1! g5 15.hg6 hg6 16.Rd2! De7 17.b3! g5 18.Cd3 0—0—0 19.Th1 f6 20.Dg1! Cf7 21. Dg3 (A Cb5) Dd6! 22.Dd6 Cd6 23.f3 ± Tdg8 24.Cc5 Rd8 25.Nd3 Nc8 26.Ce2 Ca8?! (26...Re7 ; 26...Cd7) 27.Nh7! Tf8?! (27...Tg7) 28.Th6 Ce7 29 Cg3 Cf7 30. Th2 Ce6 31.Cd3 Cg7 32. Tch1 Re7 33.Cf2 Td8 (33... b6!?) 34.Nf5! Th2 35.Th2 Cf5 36.gf5 Th8 37.Th8 Ch8 38.e4 Cf7 39.Cg4 Cd6 40.Ce3? (Cra ; 40.Re3! b6 41.Ch5! etc. +—) de4 41. fe4 b6! 42.b4 Na6!? 43.Cg4 Cb5 44.Rd3 Ca3. (½—½)

678/777. GAMBITUL DAMEI (22)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.cd5 ed5 5.Nf4 Cf6 6.e3 0—0 7.Cf3 Nf5 8.h3 (Nt ; 8.Db3) c6 9.g4 Ng6 (9...Ne4!?) 10.Ce5 Cfd7 11. Cg6 fg6 12.Ng2 Cb6 13. 0—0 Rh8 14.Ce2 g5 15. Ng3 Nd6 16.Dd3 Ca6 17. b3 De7 18.Nd6 (18.f4!?) Dd6 19.f4 gf4! 20.ef4 Tae8 21.f5 (21.Tf3!?) Cc7 22.Tf2 Cd7 23.g5 De7 24.h4 De3 = 25.Td1 Cb5 26.De3 Te3 27.Rh2 Cb6 28.Cg3 Cc8 29.Cf1 Te7 (29...Tc3!) 30. Td3! Ccd6 31.Cg3 Ce4? (31...Rg8 ± VD) 32.Ne4!

± de4 33.Te3 Cd4 34.Rh3! Te5 35.Rg4 h5? (35...Rg8) 36.Rh5 +— Cf5 37.Tf5 Tff5 38.Cf5 Tf5 39.Te4 Rh7 40.Te7 b5 41.Ta7 b4 42.Rg4. (1—0)

679/778. GAMBITUL DAMEI (23)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nf6 Nf6 7.e3 0—0 8.Tc1 c6 9.Nd3 Cd7 10.0—0 dc4 11.Nc4 e5 12.h3! (Nt ; 12. Nb3) ed4 13.ed4 Cb6 14.

Nb3 Te8 15.Te1 Nf5 16. Te8 De8 17.Dd2 Dd7 18. Te1 Td8 19.Df4 Cd5 20. Cd5 (20.Nd5!?) **cd5 21.Ce5** (21.Tc1!?) **Ne5 22.Te5 Ne6** ± **23.De3 Rf8 24.Dd3 f6?!** (24...Dc7 ±) **25.Te1 Nf7 26.Dc3 Dd6 27.Tc1** ± **Ne8 28.Nd1 a6 29.Nf3 g6?! 30. h4 h5 31.g3 Nf7 32.a4 Td7 33.a5 Rg7 34.Db3 De6 35. Db4** (A Tc8) **De8 36.Rg2?!** (36.Ng2!? A Nh3) **Dd8 37. Tc5 De7 38.Dc3?** (38.Dd2 g5 39.Rg1 gh4 40.gh4 ±) **g5! 39.De3 g4 40.Nd1 De4 41.Rg1.** (½—½)

680/779. APĂRAREA SICILIANĂ (24)

A. Karpov — G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6. Ne2 e6 7.0—0 Ne7 8.f4 0—0 9.Rh1 Dc7 10.a4 Cc6 11.Ne3 Te8 12.Nf3 Tb8 13. Dd2 Nd7 14.Cb3 b6 15.g4 Nc8 16.g5 Cd7 17.Df2! (Nt) **Nf8 18.Ng2 Nb7 19.Tad1 g6 20.Nc1** (A Td3—h3) **Tbc8?!** (20...Cc5!) **21.Td3 Cb4 22.Th3 Ng7?!** (22...f5) **23.Ne3?** (23.f5 ef5 24.ef5 ±) **Te7! 24.Rg1 Tce8!** (A f5) **25.Td1! f5 26.gf6 Cf6! 27.Tg3 Tf7 28.Nb6 Db8 29. Ne3 Ch5 30.Tg4 Cf6 31. Th4!?** (VD) **g5! 32.fg5**

Cg4!? (32...Ce4!? ∞) **33. Dd2 Ce3 34.De3 Cc2 35. Db6! Na8! 36.Td6??** (Cra ; 36.Db8 Tb8 37.Nh3! Te7! ∞) **Tb7 37.Da6 Tb3 38. Te6 Tb2** —+ **39.Dc4 Rh8 40.e5?** (40.Te8 De8 41.Cd1 Ca3 42.Dd3 Ta2! 43.Ce3 Df8! —+ ; 40.g6! h6 41. Te8 De8 42.Cd1 Ca3 43. Df7 Df7 44.gf7 Tb1 45.Nf3 Cc4 46.Tf4 Tb8 —+) **Da7 41.Rh1 Ng2 42.Rg2 Cd4.** (0—1)

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
KASPAROV	1	½	½	0	0	½	½	½	½	½	1
KARPOV	0	½	½	1	1	½	½	½	½	½	0
Mutări	42	65	20	63	41	27	31	49	53	37	25

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	Total
½	½	½	½	1	½	½	1	½	½	0	½	1	13
½	½	½	½	0	½	½	0	½	½	1	½	0	11
18	24	32	22	40	29	23	42	85	44	42	41	42	917

Kasparov a jucat cu piesele albe în partidele fără soț.

A învins Garri Kasparov, născut la Baku la 13 aprilie 1963, care a devenit astfel cel de-al 13-lea purtător al cununii de lauri a campionilor mondiali de șah și, totodată, cel mai tînăr deținător al titlului suprem, cucerit la vîrsta de 22 de ani și 210 zile. Victoria din acest „meci al tuturor recordurilor" a fost obținută după o confruntare prelungită pe durata a 426 zile, în care s-au jucat efectiv 332 ore și 43 minute, disputîndu-se 72 de partide, cu un total de 2 570 de mutări, înregistrîndu-se o medie de 35,7 mutări/partidă. A fost meciul cu cea mai scăzută medie de vîrstă : Kasparov 22 ani + Karpov 34 ani = 28 ani și cu... cele mai insolite controverse și tribulații care și din acest punct de vedere s-au constituit într-un record superior celui din 1972.

XXXII. G. KASPAROV – A. KARPOV
(U.R.S.S) (U.R.S.S.)

Londra/Leningrad : 28 iulie — 9 septembrie

Iată-ne ajunşi cu povestea noastră în faţa ultimului episod, revanşa Kasparov — Karpov, desfăşurată în anul 1986, adică la încheierea unui secol de la prima întrecere oficială pentru titlul mondial de şah. Noutatea absolută a ediţiei a constat în faptul că, pentru prima oară în istoria seculară a acestei confruntări, un meci între doi conaţionali a fost programat parţial în afara graniţelor ţării căreia îi aparţin cei doi adversari. Înţeleapta atitudine a F.I.D.E., care a decis ca primele 12 partide să se joace la Londra, vine să demonstreze în mod convingător că cei ce-şi dispută titlul suprem aparţin întregii lumi şahiste.

631/780. APĂRAREA GRÜNFELD (1)

A. Karpov G. Kasparov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Nf4 c5! 6.dc5 Da5 7.Tc1 (Nt ; 7.cd5) **dc4! 8.e3 Dc5 9.Da4** (24′) **Cc6** (34′) **10.Nc4** (20′) **0—0 11.0—0 Nd7** (11... Ng4) **12.Db5** (27′) **Db5 13. Nb5 Tac8** (23′) = **14.Tfd1 Tfd8 15.h3 h6 16.Rf1 a6 17.Ne2 Ne6 18.Td8 Td8 19.Ce5 Ce5 20.Ne5 Td2.** (½—½)

632/781. INDIANA NIMZOVICI (2)

G. Kasparov A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 c5 5.g3 Cc6 6. Ng2 d5!? (Nt) **7.cd5** (7. 0—0!?) **Cd5 8.Nd2 ed4 9. Cd4 Cd4 10.Cd5 Nd2 11. Dd2 Cc6! 12.Cf4** (12.De3!?) **Dd2 13.Rd2 Nd7 14.Thc1 Re7 15.Cd3 Thc8 16.Cc5 Tab8?!** (16...b6! = 17.Ca6 Td8! 18.Rc1 Tac8 =) **17. Tc3 Cd8 18 Tac1 Nc6?!** (18...b6 19.Cd7 Rd7 20.Ta3

a5 ±) 19.Cd3 Nd7 20. Ce5! Tc3 21.Tc3 Ne8?! (21...Tc8 22.Ta3 a6 23.Cd7 Rd7 24.Tb3 Tc7 25.f4 ±) 22.b4! a6 23.Ne4?! (23. a3!) h6 24.a3 f6?! (24... a5!) 25.Cd3 Nc6 26.Nc6 Cc6 27.Cc5 Ce5 28.f4 Cd7 29.Cb3! Rd6 30.e4 g5 31. Re3 e5 32.fg5! fg5 33.Ca5! g4! 34.Tc2 h5 (VD) 35.

Tc1! b6 36.Tc6 Re7 37. Cc4 Tf8 38.Re2! Tf3? (38... Tf6 39.Tc8! b5 40.Ce3 ±) 39.Ce3?? (39.Tc7 Tc3 40. Rd2 +—) Cf6 40.Tb6 Ce4 41.Ta6 Tf2! 42.Rd3 Cd6 43.Ta7 Re6 44.Th7 e4!? 45. Rc3 Cb5 46.Re4 Ca3 47. Rd4 Th2 48.Th6 Rd7! (48...Rf7 49.Re5 ±) 49. Cd5!? h4! 50.Th4 Th4 51. gh4 g3 52.Cf4 Cc2. (½—½)

683/782. APĂRAREA GRÜNFELD (3)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cf3 Ng7 4.g3 c6 5.Ng2 d5 6. cd5 cd5 7.Cc3 0—0 8.Ce5 e6 9.0—0 Cfd7 10.Cf3 Cc6 11.Nf4 Cf6 12.Ce5 (Nt ; 12. Tc1) Nd7 13.Dd2 Ce5 14. Ne5 Nc6 15.Tfd1 Cd7 (21′) 16.Ng7 Rg7 17.Tac1 Cf6 (17...a5!?) 18.Df4 Db8 = 19.Db8 Tab8 20.f3 Tfd8 21.Rf2 Tbc8 22.e3 Ce8 23. Td2 Cd6 24.Tdc2 Rf8 25. Nf1 Re7 26.Nd3 f5 27.h4 h6 28.b3 g5 29.Ce2 Nd7 30.Tc5 b6 31.Tc7 Tc7 32. Tc7 Ta8 33.Cg1 Ce8 34.Tc1 Tc8 35.Tc8. (½—½)

684/783. INDIANA NIMZOVICI (4)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4 Cf3 c5 5.g3 cd4 6. Cd4 0—0 7.Ng2 d5 8.Db3 Nc3 9.bc3 Cc6!? (Nt) 10. cd5 Ca5! 11.Dc2 Cd5 12. Dd3!? Nd7?! (12...Dc7!) 13. c4 Ce7 14.0—0! Tc8 15.

Cb3! Cc4 16.Nb7 Tc7 17. Na6! Ce5 (VD) **18.De3 Cc4**

19.De4! Cd6?! (19...Da8) **20.Dd3! Tc6 21.Na3 Nc8** (21...Db6 22.Cd4! +—) **22. Nc8 Cdc8 23.Tfd1! Dd3 24.Td3 Te8 25.Tad1 f6 26. Cd4! Tb6 27.Nc5 Ta6** (27... Tb2!?) **28.Cb5 Tc6 29.Ne7! Ce7 30.Td7** +— (A Cd6) **Cg6 31.Ta7 Cf8 32.a4 Tb8! 33.e3 h5 34.Rg2 e5 35.Td3! Rh7 36.Tc3 Tbc8 37.Tc6 Tc6 38.Cc7 Ce6 39.Cd5 Rh6 40.a5 e4 41.a6** (41... Cc5 42.Tc7 +—; 41...Td6 42.Ce7 Td1 43.Ta8 +—). (1—0)

685/784. APĂRAREA GRÜNFELD (5)

A. Karpov G. Kasparov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Nf4 Ng7 5.e3 c5 6. dc5 Da5 7.Tc1 Ce4 8.cd5 Cc3 9.Dd2 Da2 10.bc3 Dd2!? 11.Rd2 Cd7 12.Nb5 0—0 13.Nd7 Nd7 14.e4 f5 (14...Tac8 15.Ne3 f5 16. f3 ±) **15.e5 e6!** (Nt; 15... Tac8 16.c4!? Tc5 17.Ne3 Ta5 18.f4 e6 19.d6 ±) **16. c4 Tfc8** (VD) **17.c6! bc6**

18.d6 c5?! (18...g5! 19.Ng5 Ne5 20.c5 Tcb8 Y) **19.h4!** ± **h6 20.Ch3! a5** (20... Tcb8!? ±) **21.f3 a4 22. The1 a3 23.Cf2 a2** (23... Na4 24.Cd3 ±) **24.Cd3 Ta3 25.Ta1 g5 26.hg5 hg5 27.Ng5 Rf7?!** (27...Tb8 28. Rc2! Tbb3 29.Cc5 +—) **28.Nf4 Tb8 29.Tec1 Nc6 30.Tc3** +— **Ta5 31.Te2 Tba8 32.Cc1.** (1—0)

686/785. APĂRAREA RUSĂ (6)

G. Kasparov — A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6. Nd3 Cc6 7.0—0 Ng4 8.c4 Cf6 9.Cc3 Nf3 10.Df3 Cd4 11.De3 (Nt ; 11.Dg3!?) **Ce6 12.cd5 Cd5 13.Cd5 Dd5 14. Ne4 Db5 15.a4 Da6 16. Td1! Ne7 17.b4! 0—0 18. Dh3! g6** (18...h6 19.Df5 g6 20.De5 ± →) **19.Nb2** (19. Dc3!? Nt ; Cg5 20.Ng5! Ng5 21.Dc7 ±) **Dc4!** ∓ **20. Td7?!** (20.Nd5 Dc2 21. Tab1! Tad8 22.Tdc1! =) **Tae8! 21.Nd5** (21.Nb7 Db4 22.Na3 Da4 23.Te7 Te7 24. Dc3 c5!) **Db4 22.Nc3 Cf4!!** 23.Nb4 (23.Df3?? Dc3 —+) **Ch3 24.gh3 Nb4 25.Tc7 b6** (B 25...Te5 A Tf5 → X f2) **26.Ta7 Rg7 27.Td7!** ∓ **Td8 28.Td8 Td8 29.Td1 Td6 30.Td3 h5 31.Rf1 Td7 32.Rg2 Nc5 33.Rf1 h4 34. Ne4 Te7 35.Tf3 Nd6 36. Rg2 Te7 37.Nb3 f5 38.Td3 Ne5 39.Te3 Rf6 40.Tc4 g5 41.Te2 Re5 42.Tc4.** (½—½)

687/786. GAMBITUL DAMEI (7)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.cd5 ed5 5.Nf4 c6 6. Dc2 g6 7.e3 Nf5 8.Dd2!? Cd7 (Nt ; 8...Cf6) **9.f3 Cb6 10.e4 Ne6 11.e5** ± **h5 12. Nd3 Dd7 13.b3** (13.Cge2!?) **Nh4 14.g3 Ne7 15.Rf2 Nf5 16.Nf1! Rf8 17.Rg2 a5 18. a3** (18.a4!?) **Dd8** (18...Rg7 19.h3 Ch6 20.g4 ±) **19. Ch3 Nh3 20.Rh3 Rg7 21. Rg2 Cd7! 22.Nd3 Cf8 23. Ne3 Ce6 24.Ce2 Ch6 25. b4?!** (25...Nc2! ± A 26. Nh6 Th6 27.f4) **Db6! 26. b5! c5 27.Cc3 cd4 28.Nh6 Th6 29.Cd5 Dd8 30.Ne4 h4 31.Thf1 hg3?!** (31...Tc8!? ∞) **32.hg3 Tc8 33.Th1! Th1 34.Th1 Ng5 35.f4 Tc5!? 36.fg5?** (36.Rg1!) **Td5 37.Nd5 Dd5 38.Rh2 De5 39.Tf1 Db5** (39...Cg5 ∓) **40.Df2 Cg5 41.Dd4 Rg8 =.** (½—½)

688/787. GAMBITUL DAMEI (8)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.cd5 ed5 5.Nf4 Cf6

6.e3 0—0 7.Nd3 c5! 8.Cf3! (8.dc5 Nc5 9.Cf3 Cc6 10. 0—0 d4! 11.Ca4 Nd6! 12. Nd6 Dd6 13.Cd4 Cd4 **14.** ed4 Ng4 =) **Cc6 9.0—0 Ng4!** (Nt ; 9...c4!?) **10.dc5 Nc5 11.h3 Nf3 12.Df3 d4 13.Ce4! Ne7?!** (13...Ce4 14.Ne4 de3 15.fe3!?) **14. Tad1** (14.Tfd1!?) **Da5! 15. Cg3! de3 16.fe3 Da2!** (16... g6? 17.Nh6 Tfe8 18.Cf5 ±) **17.Cf5 De6** (VD) **18.**

Nh6! Ce8 19.Dh5! g6! 20. Dg4 Ce5! 21.Dg3?! (21.Ce7 De7 22.Nf8 Rf8 23.Df4 ±) **Nf6! 22.Nb5?!** (22.Nf8 Rf8 23.Cd4 De7 W) **Cg7! 23. Ng7 Ng7 24.Td6 Db3!** (T) **25.Cg7 Db5 26.Cf5** (26.Ch5 Cf3!) **Tad8** (26...f6!?) **27. Tf6!? Td2?** (27...Rh8!) **28. Dg5! Db2?!** (28...Rh8 29. Dh6 Tg8 30.Ce7 Db2 31. Dg5 Td7!) **29.Rh1! Rh8?** (29...Td7 30.Ch6 Rg7 **31. T6f4!) 30.Cd4! Td4 31.De5!** (T ; 31...Td2 32.De7 Tdd8 **33.Tf7 Tf7 34.Tf7 Rg8 35.** e4! Dc1 36.Rh2 Dh6 37.e5 Tf8 38.e6 g5 39.Tf8 Df8 **40.Dg5 Rh8 41.c7 Dc8 42.** h4! h5 43.g5 hg4 44.h5 Rh7 45.Dg6 +—). (1—**0**)

689/788. APĂRAREA GRÜNFELD (9)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Nf4 Ng7 5.e3 c5 6. dc5 Da5 7.Tc1 dc4 8.Nc4 0—0 9.Cf3 Dc5 10.Nb3 Cc6 11.0—0 Da5 12.h3 Nf5 13.Cd4 Nd7 14.De2 Cd4! (25′) **15.ed4 e6 16.Nd2** (35′) **Db6 17.Tfd1 Nc6 18. Ne3** (20′) **Da5 19.Nd2 Db6 20.Ne3.** (½—½)

690/789. GAMBITUL DAMEI (10)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nf6 Nf6 7.e3 0—0 8.Tc1 c6 9.Nd3 Cd7 10.0—0 dc4 11.Nc4 c5 12.h3 cd4 13. ed4 c5 (Nt ; 13...Cb6) **14.**

Nb3!? cd4 (14...b6!? 15. Nd5 Tb8) **15.Cd5! b6! 16. Cd4 Nd4! 17.Dd4 Cc5 18. Nc4 Nb7 19.Tfd1 Tc8 20. Dg4! Nd5! 21.Td5 De7 22. Tcd1** (22.Df5!? ↗) **De4 23. De4 Ce4 24.Na6 Cf6! 25. Nc8 Cd5 26.Na6 Cf6 27. f4!** ± **Te8 28.Rf2 Rf8** (28...g5!?) **29.Rf3 Te7?!** (29...g5) **30.Td8 Te8 31. Te8! Ce8** (31...Re8 32.Re3 Re7 33.Rd4 ±) **32.Re4 Re7 33.Nc4! Cc7 34.Re5 f6 35.Rf5 Ce8 36.Re4 Cc7 37. h4 Rd6 38.Rf5 Re7 39.Rg6** (T) **Rf8 40.Rf5 Re7 41. Re4 Rd6 42.g4 Re7** (42... Ce6!? 43.Rf5 Cf8) **43.b4?** (43.a3! Rd6 44.Rf5 Re7 45.Rg6 Rf8 46.g5 fg5 47. fg5 hg5 48.Rg5 ±) **Rd6 44.Rf5.** ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

691/790. APĂRAREA GRÜNFELD (11)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Nf4 Ng7 5.e3 c5 6.dc5 Da5 7.Tc1 dc4 8.Nc4 0—0 9.Cf3 Dc5 10.Nb3 Cc6 11. 0—0 Da5 (11...Dh5) **12.h3 Nf5 13.De2** (13.Cd4 Nd7 14.Dc2 Cd4) **Ce4 14.Cd5! e5 15.Tc6!?** (Nt ; 15.Nh2 Ne6 16.Tfd1 Rh8 17.Nc4 Tad8 18.b4) **ef4?!** (15...bc6 16.Ce7 Rh8 17.Cc6 Db6 18. Cœe5 Ne6! ∞) **16.Tc7! Ne6! 17.De1?!** (17.Tb7 Nd5 18.Tb5 Cc3!! = ; 17. Ce7 Rh8 18.Tfc1! ±) **Db5 18.Ce7** (18.Nc4!?) **Rh8 19. Ne6 fe6** (VD) **20.Db1!**

Cg5! 21.Ch4! Ch3 (21... fe3! =) **22.Rh2 Dh5?!** (22...fe3!? 23.Rh3 e2! 24. De4!! ; 22...Cf2! 23.Tf2 fe3!) **23.Ceg6?** (23.Chg6! hg6 24.Dg6! Dh7! 25.gh3! Tf6 26.Dg4! ± ; A 26...Th6 27.Cc8! fe3 28.fe3 Th3 29. Dh3 Ne5 30.Rg1!! +—) **hg6 24.Dg6 De5! 25.Tf7! Tf7! 26.Df7 Cg5! 27.Cg6** (27.Db7 Dd5! —+) **Rh7**

28.Ce5 Cf7 29.Cf7 Rg6! ∓ 30.Cd6 fe3 31.Cc4! (31.f4 Nb2 ∓) ef2 (31...b5!?) 32. Tf2 b5 33.Ce3 a5 (33... Tc8!?) 34.Rg3 a4 35.Tc2 Tf8 36.Rg4 Nd4?! = (36... Nh6! ∓) 37.Te2 Ne3 38. Te3 Tf2 39.b3 Tg2 40.Rf3 Ta2 41.ba4. (½—½)

692/791. GAMBITUL DAMEI (12)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nf6 Nf6 7.e3 0—0 8.Tc1 c6 9.Nd3 Cd7 10.0—0 dc4 11.Nc4 c5!? (Nt ; 11...e5) 12. De2! a6 13.Tfd1 cd4 14. Cd4 De7 15.Ce4 Ne5 16. Cf3 Nb8 (16...b5!?) 17.Dd2 b5 18.Ne2 Cf6! 19.Cf6 (19. Cd6 Nd6 20.Dd6 Dd6 21. Td6 Nb7 =) Df6 20.Dd4 Nb7?! (20...e5! 21.Db4! ∞) 21.Df6 gf6 22.b3 f5 23. g3?! (23.Ce1!) Nf3! 24.Nf3 Ta7 25.Tc6 Rg7 26.Ne2 Ne5 27.h3 Nf6 28.Tdd6 (28.g4!?) Tfa8 29.Rg2 Ne7 30.Td2 b4! = 31.g4 fg4 32. hg4 a5 33.f4 Td8 34.Td8. (½—½)

693/792. APĂRAREA GRÜNFELD (13)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cf3 Ng7 4.g3 c6 5.Ng2 d5 6. cd5 cd5 7.Cc3 0—0 8.Ce5 e6 9.0—0 Cfd7 10.f4 f6 (Nt) 11.Cf3 Cc6 12.Ne3 (12. e4!? ; 12.b3!?) Cb6 13.Nf2 f5 14.Ce5 Nd7 15.Dd2 Cc8!? 16.Dc3 (16.h3 Cd6 17.g4 Rh8 ±) Rh8 17.Tfd1 (17.Tac1) Cd6 18.b3 Tc8 19.Tac1 Ne8 20.Ne1 Nf6! 21.Ca4 b6 22.Cb2 Ce4 23. Cbd3 (23.h4!? ±) g5! 24. Cc6 Nc6 25.Ce5 gf4 26. gf4 Ne8 27.Dh3 Tg8 28. Rf1?! (28.Dh6!) Tc1 29.Tc1 h5! ∓ 30.Nb4?! (30.Nf3 h4 ∓) a5 31.Na3? (31.Ne1 ∓) Ne5! 32.de5 Tg4 33. Ne4 de4? (33...fe4! 34.Nd6 d4 35.e3! a4! 36.b4 Da8 37.Rf2 Dd5 38.Tc2 d3 39. Td2 Dc4 40.Df1 h4 —+) 34.Nd6! Tf4 35.Re1 Tg4?! (35...Rh7) 36.De3 Dg5 37. Dg5 Tg5 38.Te8 Tg8 39. e3 h4 40.h3 a4. (½—½)

694/793. PARTIDA SPANIOLĂ (14)

G. Kasparov — A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Nb7 10.d4 Te8 11.Cbd2 Nf8 12.a4 h6 13. Nc2 ed4 14.cd4 Cb4 15. Nb1 c5 16.d5 Cd7 17.Ta3 c4 18.ab5 (Nt ; 18.Cd4) ab5 19.Cd4 Ta3 (19...Db6!?) 20.ba3 Cd3 21.Nd3 cd3 22. Nb2! Da5! (40′) 23.Cf5! (29′) Ce5?! (23...g6!) 24. Ne5! de5 25.Cb3 Db6 (25... Da3!?) 26.Dd3 Ta8?! (26... Nc8!?) 27.Tc1 g6! 28.Ce3 Na3 29.Ta1! Ta4 30.Cg4 Nf8 31.Tc1! Dd6? (31...f6 32.Df3 Ta6 ± ; VD) 32.

Cc5 Tc4 33.Tc4 bc4 34. Cb7 cd3 35.Cd6 Nd6 36. Rf1 Rg7 37.f3 f5 38.Cf2 d2 39.Re2 Nb4 40.Cd3 Nc3 41.Cc5. (1—0)

695/794. APĂRAREA GRÜNFELD (15)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6.Dc4 0—0 7.e4 Ng4 8.Ne3 Cfd7 9.Td1 Cc6 10.Ne2 Cb6 11.Dc5 Dd6 12.e5! (Nt ; 12.h3) Dc5 13.dc5 Cc8 14.Cb5 Tb8! 15.Cc7 e6! = 16.Cb5 (40′) C8e7 17.Td2! (30′) b6 (17...Cd5!?) 18.cb6 ab6 19.Ng5 Cf5 20.b3 h6! 21.Nf6 Nf3 22.Nf3 Ce5 23. Ne5 Ne5 = 24.0—0 (24. Ne4!?) Tfd8 25.Tfd1 Td2 26.Td2 Tc8 27.g3 Tc1 28. Rg2 Rf8 29.Ne4 Re7. (½—½)

696/795. PARTIDA SPANIOLĂ (16)

G. Kasparov — A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Nb7 10.d4 Te8 11.Cbd2 Nf8 12.a4 h6 13.

Nc2 ed4 14.cd4 Cb4 15. Nb1 c5 16.d5 Cd7 17.Ta3 c4 18.Cd4 Df6!? (Nt ; 18... Ce5) 19.C2f3 Cc5 (19... Cd3!?) 20.ab5 ab5 21.Cb5 Ta3 22.Ca3 Na6 23.Te3 Tb8! 24.e5! de5 25.Ce5 Cbd3? (25...Ccd3! 26.Cg4! Dd4!) 26.Cg4? (26.Dc2!) Db6! 27.Tg3 g6! 28.Nh6 Db2 29.Df3! Cd7?! (29. Nd6?!) 30.Nf8 Rf8 (VD)

31.Rh2! Tb3! 32.Nd3 cd3? (32...Ta3!) 33.Df4 Da3? (33...d2!) 34.Ch6 De7 35. Tg6 De5 36.Tg8 Re7 37. d6! +— Re6 38.Te8 Rd5 39.Te5 Ce5 40.d7 Tb8 41. Cf7. (1—0)

697/796. APĂRAREA GRÜNFELD (17)

A. Karpov G. Kasparov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6. Dc4 0—0 7.e4 Ng4 8.Ne3 Cfd7 9.Td1 Cc6 10.Ne2 Cb6 11.Dc5 Dd6 12.e5! Dc5 13.dc5 Cc8 14.h3! (Nt) Nf3 15.Nf3 Ne5 (15...Ce5!? 16.Nb7 Tb8 17.c6 ±) 16. Nc6 bc6 17.Nd4 Nf4 18. 0—0 a5? (18...e5) 19.Tfe1 a4 20.Te4 Nh6 21.Ne5 a3 22.b3 Ca7 23.Td7 ± (23. Nc7?!) Nc1 24.Tc7 Nb2 25. Ca4! Cb5 26.Tc6 Tfd8 27. Tb6 Td5 28.Ng3 +— Cc3 29.Cc3 Nc3 30.c6 Nd4 31. Tb7. (1—0)

698/797. INDIANA NIMZOVICI (18)

G. Kasparov A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.Cc3 Nb4 5.Ng5 Nb7 6.e3 h6 7.Nh4 Nc3 8.bc3 d6 9.Cd2 g5!? 10.Ng3 De7!? (Nt ; 10...Cbd7) 11.a4 (11.h4!? ; 11.f3!?) a5 (B 11...Cc6) 12.h4! Tg8 13.hg5 hg5 14.Db3! → (A c5) Ca6 (14...Nc6!?) 15.Tb1! Rf8 16.Dd1! Nc6 17.Th2! (A Nd3, c4—c5) Rg7 18.c5! bc5 19.Nb5 Cb8 (19... Nb7?!) 20.dc5 d5 21.Ne5 Rf8 22.Th6 Ce8 23.Dh5 f6 24.Th7 Cg7 25.Df3 Rf7 26.

Dh5 Rf8 27.Df3 ± Rf7 28.Th6! Ce8 29.e4!? (29. c4!? Nb5 30.cd5!! +— ; 29...g4!? ±) **g4 30.Df4 Nb5 31.Tb5 Cd7 32.Nc7 Cc5 33.De3 Ce4!? 34.Ce4 de4** (34...Cc7 35.Cf6 ±) **35.Na5 f5 36.Nb4 Dd7 37. Dd4! ± Ta7 38.Th7?** (38. Nc5 A Dd7, Nd4, Th7, a5—a6—a7) **Cg7 39.a5??** (39.Nc5) **Rg6?** (39...Db5) **40.Dd7 Td7 41.Th4** (X g4 ; 41.Tg7 Tgg7 A Th7—h1 —+) **Tgd8 42.c4** (X d2) **Td1 43.Re2 Tc1!?** (43... Ta1!? ∓) **44.a6?** (44.Nc5 ∓ A Ne3, Th6, Tb7, a6—a7) **Tc2 45.Re1 Ta2 46.Tb6 Td3! —+ 47.c5 Ta1 48. Re2 Ta2 49.Re1 g3 50.fg3 Tg3 51.Rf1!** (51.Th2 f4 A f3) **Tgg2 52.Ne1 Tgc2 53. c6 Ta1** (A e3, Tf2) **54.Th3 f4 55.Tb4 Rf5?!** (55...Cf5 56.Te4 Cg3 57.Tg3 fg3 —+) **56.Tb5 e5 57.Ta5 Td1??** (57...Tac1 —+ A e3, Tf2) **58.a7??** (58.c7 = e3 59.Th2!! Tcc1 60.c8D! Tc8 61.a7 Tcc1 62.a8D Te1 =) **e3.** (0—1)

699/798. APĂRAREA GRÜNFELD (19)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6.Dc4 0—0 7.e4 Ca6 8.Ne2 c5 9.d5 e6 10.0—0 ed5 11. ed5 Nf5 12.Nf4 (12.Ne3!?) **Te8 13.Tad1 Ce4** (VD) **14.**

Cb5!? (Nt) **Df6!?** (14...g5!?) **15.Nd3 Cb4?!** (15...Db2!?) **16.Cc7! ± Cd3 17.Ce8 Te8 18.Dd3 Db2 19.Tdc1!** (19. d6 Td8! ∞) **Db4 20.Cd2 Da4 21.Dc4 Dc4 22.Cc4 Nc3!? 23.Cd2 Nd2 24.Nd2 Nd7!? 25.Nf4! ± Nb5 26. f3 g5 27.Ng5! Nf1** (27... Cg5 28.Te8 Ne3 29.h4 +—) **28.Rf1 Cd6 29.Ne7 Cc8 30.Nc5 Td8 31.Te5 f6 32.Tf5 b6 33.Nd4 Ce7 34. Nf6 Td5 35.Tg5 Tg5 36.**

Ng5 ±— Cc6 37.Re2 Rf7 38.Rd3 Re6 39.Rc4 Ce5 40. Rd4 Cc6 41.Rc4. (1—0)

700/799. DESCHIDEREA CATALANĂ (20)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Ng2 Ne7 5.Cf3 0—0 6.0—0 dc4 7.Dc2 a6 8.Dc4 b5 9.Dc2 Nb7 10.Ng5 Cbd7 (33′) **11.Nf6 Cf6 12.Cbd2 Tc8 13.Cb3 c5!** (20′) **14. dc5 Nd5 15.Tfd1 Nb3 16. Db3 Dc7 17.a4 Dc5 18. ab5 ab5 19.Cd4 b4 20.e3 Tfd8 21.Td2 Db6.** (½—½)

701/800. INDIANA DAMEI (21)

A. Karpov — G. Kasparov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Na6 5.b3 Nb4 6. Nd2 Ne7 7.Ng2 0—0 8. 0—0 d5 9.Ce5 c6 10.Nc3 Cfd7 11.Cd7 Cd7 12.Cd2 Tc8 13.e4 dc4 14.bc4 b5 15.Te1 bc4 16.Dc2 Dc7! (Nt ; 35′ ; 16...Cb6) **17.Cf1** (17.Tad1!?) **e5!** (23′ ; 17... c5 18.d5 ±) **18.Ce3 ed4 19.Nd4 Nc5! 20.Nc5 Cc5 21.Cc4 Tfd8 22.Tad1 Td1 = 23.Td1 Td8 24.Td8 Dd8 25.h4! Dd4** (25...Nb5!?) **26. Db2!** ± **Db2 27.Cb2 f6 28.f3 Rf7 29.Nf1 Nb5 30. Rf2 Re6 31.Nc4 Rd6 32. Re3 Cd7 33.f4** (33.Rd4 Ce5 34.f4 =) **Cb6 34.Ng8 h6 35.Cd3 Cd7 36.Rd4 c5 = 37.Rc3 Nc6 38.Cf2 Cb6 39. Nb3 Ca8 40.Rd3 Cb6 41. Nc2 Nb5! 42.Rc3 Ca4 43. Rd2** (43.Rb3 Cb6 =) **c4 44.e5 fe5 45.Ce4 Re6.** (½—½)

702/801. GAMBITUL DAMEI (22)

G. Kasparov — A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6. Nf6 Nf6 7.e3 0—0 8.Tc1 c6 9.Nd3 Cd7 10.0—0 dc4 11.Nc4 e5 12.h3 ed4 13. ed4 Cb6 14.Nb3 Nf5 15. Te1 a5 16.a3 Te8 17.Te8 De8 18.Dd2 Cd7!? (Nt ; 18...a4 19.Na2 Dd7) **19.Df4!** (19.Te1 Db8! =) **Ng6 20. h4! Dd8 21.Ca4 h5! 22. Te1 b5!?** (22...Db8 23.De3 Da6 24.Cc3 ±) **23.Cc3 Db8 24.De3! b4 25.Ce4 ba3 26. Cf6 Cf6 27.ba3 Cd5!** (27... Cg4?) **28.Nd5 cd5 29.Ce5 Dd8!** (29...Dd6 30.Tc1! ±)

30.Df3 (30.Df4!?) Ta6 (30... Tc8!?) 31.Tc1 Rh7? (31... Dh4!?) 32.Dh3! Tb6 33.Tc8 Dd6 34.Dg3 a4? (34...De6 35.Tc5 ±) 35.Ta8! De6! 36.Ta4 (36.Dg5 Ta6!) Df5 37.Ta7! Tb1 38.Rh2 Tc1 (A Db1) 39.Tb7 Tc2 40.f3 Td2 (VD) 41.Cd7!! (41.

Tb4? f6! ±) Td4 42.Cf8 Rh6 43.Tb4!! Tc4 44.Tc4 dc4 45.Dd6! c3 46.Dd4!. (1—0)

703/802. DESCHIDEREA ENGLEZĂ (23)

A. Karpov G. Kasparov

1.Cf3 Cf6 2.c4 b6 3.g3 c5 4.Ng2 Nb7 5.0—0 g6 6.d4 cd4 7.Dd4 Ng7 8.Cc3 d6!? 9.Td1 Cbd7 10.b3 (Nt ; 10.Dh4) Tc8 (10...0—0 11.Dh4 A Nh6 ±) 11.Nb2 0—0 12.De3 Te8 13.Tac1 (13.Td3!? a6 14.Tad1) a6 14.Na1?! (14.Tc2!? A Dc1—a1 ±) Tc5!? (A b5) 15.a4 Da8! = 16.Ce1 Tf5 17.Nb7 Db7 18.f3 h5 (18... Ce5!?) 19.Cg2 Tc5 20.Nb2 Tcc8 21.Na3 Cc5 22.Tb1 Ce6 = 23.Dd3 Cc7 (23... Cd7) 24.Cf4 b5! 25.cb5 ab5 26.Cb5 Cb5 27.Db5 Db5 28.ab5 Tb8 29.Nb2 Tb7 30.b6 Teb8 31.b4 Cd7 32. Ng7. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

704/803. INDIANA DAMEI (24)

G. Kasparov A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Nb4 6. Nd2 a5 7.0—0 0—0 8.Ng5 Ne7 9.Dc2! h6 (Nt ; 9...c5) 10.Nf6 Nf6 11.Cc3 g6! 12. Tad1 d6 13.h4 h5! 14.e4 (14.d5!?) Cd7 15.e5!? Ng7 16.d5?! (16.Tfe1) Ce5! 17. Ce5 Ne5 18.de6 Ng2 19. ef7 Rf7! 20.Rg2 Nc3! 21. Dc3 Df6 22.Df6 Rf6 23.a4! Tae8 24.Tfe1 Te1 (24... Te5!?) 25.Te1 Td8 26.Td1 c6 27.Rf3 Re5 28.Re3 Tf8 29.f3 Th8 30.Te1 Tb8 31. Rd3 Rf6 32.Te4 (32.Rd4!?)

d5 33.cd5 cd5 34.Te2 b5 Rf4) 38.Rd5 Tb5 39.Rd4 35.Rd4! ba4 36.Rd5 Tb3 Tb4 40.Rd5 Tb3 41.Re4 37.Re4 Tb4 (37...Re6 38. Tb4. ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$)

	Londra											
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
KASPAROV	½	½	½	1	0	½	½	1	½	½	½	½
KARPOV	½	½	½	0	1	½	½	0	½	½	½	½
Mutări	20	52	35	41	32	42	41	31	20	44	41	34

	Moscova												
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	Total
½	1	½	1	0	0	0	½	½	1	½	½	12½
½	0	½	0	1	1	1	½	½	0	½	½	11½
40	41	29	41	31	58	41	21	45	46	32	41	900

Kasparov a jucat cu piesele albe în partidele cu soț.

Continuînd să-și adapteze stilul de joc la imperativele meciurilor directe pentru titlul de campion mondial, după debutul din septembrie 1984, Kasparov a reușit să-l învingă din nou pe Karpov, evoluînd cu o siguranță din ce în ce mai mare. Astfel a lăsat impresia că instalarea sa pe tronul Olimpului șahist va fi de lungă durată, cu condiția ca această glorie, cucerită la o vîrstă relativ tînără pentru un sport al minții, să nu-l afecteze din punct de vedere psihic, repercutîndu-se nefavorabil asupra modului de înțelegere obiectivă a realității înconjurătoare.

UN SECOL DE ÎNTRECERI PENTRU LAURII ŞAHULUI

Un secol de întreceri pentru laurii şahului mondial ! Un secol în care jocul de şah a evoluat continuu, în mod accelerat, deţinătorii titlului suprem avînd o contribuţie majoră în dezvoltarea tacticii şi strategiei în mirifica bătălie de pe eşichierul cu 64 de pătrate albe şi negre, prin partidele şi cercetările lor.

De regulă, în întrecerile care au drept miză un titlu mondial, competitorii urmăresc în primul rînd rezultatul sportiv, trecînd pe planul al doilea aspectele ştiinţifice, artistice sau spectaculare ale partidelor. Ca atare, într-un meci de acest gen, atît campionul, cît şi şalangerul îşi pregătesc cu grijă un repertoriu de deschideri care să corespundă stilului propriu de joc, acumulărilor teoretice, rutinei şi, nu în cele din urmă, vîrstei, acest parametru variabil în timp şi spaţiu, permanent influenţat de 1 001 de factori de mediu, benefici sau nocivi. De felul cum va şti fiecare să se pregătească şi să se adapteze jocului adversarului, care, de asemenea, va trebui studiat şi cunoscut din toate punctele de vedere, va fi influenţat în bună măsură şi rezultatul din finalul întrecerii.

Astfel de probleme au avut şi au de rezolvat campionii mondiali şi as-

Cei „13"	Data nașterii	Campion mondial de șah						Data decesului
		Primire titlu CM	Vîrsta		Pierdere titlu CM	Durata		
			ani	zile		ani	zile	
1. W. Steinitz	17.05.1836	29.03.1886	49	317	26.05.1894	8	58	12.08.1900
2. Em. Lasker	24.12.1868	26.05.1894	25	152	28.04.1921	26	337	11.01.1941
3. J. Capablanca	19.11.1888	28.04.1921	32	160	29.11.1927	6	215	08.03.1942
4. A. Alehin	11.01.1892	29.11.1927	35	321	15.12.1935	8	16	
		16.12.1937	45	339	24.03.1946	8	98	
						16	114	24.03.1946
5. M. Euwe	20.05.1901	15.12.1935	34	209	16.12.1937	2	1	26.11.1981
6. M. Botvinnik	17.08.1911	16.05.1948	36	272	27.04.1957	8	346	
		09.05.1958	46	265	07.05.1960	1	363	
		12.05.1961	49	268	20.05.1963	2	8	
						12	352	—
7. V. Smislov	24.03.1921	27.04.1957	36	34	09.05.1958	1	12	—
8. M. Tal	09.11.1936	07.05.1960	23	178	12.05.1961	1	5	—
9. T. Petrosian	17.06.1929	20.05.1963	33	338	17.06.1969	6	28	13.08.1984
10. B. Spasski	30.01.1937	17.06.1969	32	138	03.09.1972	3	78	—
11. R. Fischer	09.03.1943	03.09.1972	29	178	03.04.1975	2	212	—
12. A. Karpov	23.05.1951	03.04.1975	23	315	09.11.1985	10	220	—
13. G. Kasparov	13.04.1963	09.11.1985	22	210	?	?	?	—

piranții la titlul suprem, mai ales după preluarea „coroanei șahiste" de către Em. Lasker care, prin implicarea factorului psihologic în partida de șah, a mărit în mod considerabil dificultățile atingerii măiestriei. De aceea, analiști autorizați consideră că pentru a se ajunge în vîrful piramidei sînt necesari un număr corespunzător de ani în care să se facă acumulările teoretice și rodajul în marile întreceri, concluzionînd că perioada performanțelor maxime se situează între 25—40 de ani, cu o toleranță de cel mult 10%.

Comparînd aceste ipoteze cu datele cronologice reale din tabelul alăturat, rezultă că în general cei 13 campioni mondiali se încadrează în limitele antestabilite ca urmare a cercetărilor antroposomatologice făcute de specialiști. Parcurgînd însă coloanele care indică vîrsta cînd a cucerit fiecare cununa de lauri și durata deținerii titlului suprem, s-ar părea că în ultimele trei decenii s-au produs o serie de mutații la ambii parametri. Spre exemplu, la o analiză sumară s-ar putea afirma că Steinitz a devenit liderul lumii șahiste abia la aproape 50 de ani. Se știe însă că la vîrsta de 30 de ani, după numai patru ani de șah la cel mai înalt nivel, timp în care a participat la trei turnee internaționale și șapte meciuri, devine campion mondial neoficial învingîndu-l pe germanul A. Anderssen într-un meci dramatic desfășurat la Londra în vara anului 1866. Însă cei 20 de ani, 1866—1886, nu pot fi luați în considerație sub nici un aspect, deoarece în toată această perioadă Steinitz nu a mai susținut nici o confruntare pentru titlul suprem, oficial sau neoficial, dedicîndu-se cercetărilor teoriei șahului, elaborînd concomitent și manuscrisul viitoarei sale opere „Modern Chess Instructor". Principiile enunțate de el, sub denumirea de „Școala Nouă", au marcat un evident

progres în strategia jocului de șah. Or, pretendenți la titlu au fost destui !

Lui Em. Lasker, după cum se vede din tabel, i-a surîs șansa, avînd astfel posibilitatea să cucerească coroana șahului mondial la numai 25 de ani, fără să fi fost un copil minune al șahului. A avut în schimb curajul, așa cum este scris mai pe larg în prefața meciului său cu Steinitz din 1894, să-l provoace direct pe campionul lumii... și să cîștige titlul !

Nu același lucru s-a întîmplat cu Capablanca și Alehin care, datorită faptului că deținătorul-autocrat al titlului și-l punea în joc numai cînd și cu cine voia el, n-au putut ajunge la mult-rîvnitul trofeu decît la 32 și respectiv 36 de ani, deoarece încă nu se crease un for coordonator al șahului mondial.

După trecerea în eternitate a lui Alehin, F.I.D.E. a avut mînă liberă și în acest foarte important compartiment al activității șahiste de pe toate meridianele, organizînd mai întîi „Turneul celor 5" desfășurat la Haga și Moscova. Astfel F.I.D.E. și-a luat răgazul necesar pentru redactarea și aprobarea unui regulament definitiv privind atribuirea titlului de campion mondial de șah.

Trecînd la problemele tehnico-tactice se remarcă modificările majore din repertoriul deschiderilor utilizate în meciurile desfășurate în cadrul campionatului mondial, comparativ cu cel din concursurile curente, individuale sau pe echipe, întocmit de colecția iugoslavă „Șahovschi Informator" care publică semestrial cele mai bune partide ale performerilor șahului mondial. Astfel, în timp ce în întrecerile obișnuite Apărarea siciliană domină cu un procentaj de circa 21%, urmat de Gambitul damei (14,2%), Deschiderea engleză (7,3%), Partida spaniolă (6,8%), Indiana damei (6,7%), Apărarea franceză (6,6%) etc., în confruntările pentru titlul suprem primul loc îl ocupă cu auto-

Deschiderea	„Informator" medie 1985/6		Campionate mondiale	
	Partide	%	Partide	%
Apărarea : — Caro-Kann	29	1,9	26	3,7
— franceză	100	6,6	44	6,3
— Grünfeld	78	5,2	36	5,1
— olandeză	20	1,3	17	2,4
— siciliană	315	20,8	37	5,3
Deschiderea engleză	110	7,3	22	3,1
Gambitul : — damei	214	14,2	233	33,1
— Evans	—	—	20	2,8
Indiana : — Benoni	57	3,8	1	0,1
— damei	102	6,7	10	1,4
— Nimzovici	71	4,7	53	7,5
— regelui	95	6,3	21	3,0
— veche	11	0,8	13	1,9
Partida : — pionului damei	11	0,8	13	1,9
— spaniolă	103	6,8	100	14,2
Alte deschideri	195	12,8	58	8,2
Total	1511	100,0	704	100,0

ritate Gambitul damei cu circa 33%, ceea ce reprezintă a treia parte din partidele jucate, lăsînd departe în urma sa Partida spaniolă (14,2%), Indiana Nimzovici (7,5%), Apărarea franceză (6,3%); abia pe locul al cincilea se situează Apărarea siciliană cu un modest (5,3%).

Alte aspecte interesante se pot desprinde și din tabelul sinoptic următor, care cuprinde o serie de date statistice legate de rezultatele partidelor disputate în cele 32 de meciuri oficiale. Din simpla citire a cifrelor reiese că pe parcursul acestui secol șahist, cu toate cuceririle teoretice înregistrate, partida de șah s-a

Nr. meci	Adversari	Anul	Nr. partide
1.	Steinitz-Zukertort	1886	20
2.	Steinitz-Cigorin	1889	17
3.	Steinitz-Gunsberg	1890/1	19
4.	Steinitz-Cigorin	1892	23
5.	Lasker-Steinitz	1894	19
6.	Lasker-Steinitz	1896/7	17
7.	Lasker-Marshall	1907	15
8.	Lasker-Tarrasch	1908	16
9.	Lasker-Janowski	1909	10
10.	Lasker-Schlechter	1910	10
11.	Lasker-Janowski	1910	11
12.	Capablanca-Lasker	1921	14
13.	Alehin-Capablanca	1927	34
14.	Alehin-Bogoliubov	1929	25
15.	Alehin-Bogoliubov	1934	26
16.	Euwe-Alehin	1935	30
17.	Alehin-Euwe	1937	25
18.	Turneul Haga/Moscova	1948	50
19.	Botvinnik-Bronstein	1951	24
20.	Botvinnik-Smislov	1954	24
21.	Smislov-Botvinnik	1957	22
22.	Botvinnik-Smislov	1958	23
23.	Tal-Botvinnik	1960	21
24.	Botvinnik-Tal	1961	21
25.	Petrosian-Botvinnik	1963	22
26.	Petrosian-Spasski	1966	24
27.	Spasski-Petrosian	1969	23
28.	Fischer-Spasski	1972	21
29.	Karpov-Korcinoi	1978	32
30.	Karpov-Korcinoi	1981	18
31.	Kasparov-Karpov	1985	24
32.	Kasparov-Karpov	1986	24
	Total		704

Din care:				Mutări	
Cîştigate			Remize	Total meci	Medie partidă
Alb	Negru	Total			
8	7	15	5	845	42,25
12	4	16	1	768	45,18
5	5	10	9	742	39,03
12	6	18	5	847	36,83
10	5	15	4	991	52,16
7	5	12	5	832	48,94
4	4	8	7	668	44,53
7	4	11	5	834	52,13
5	3	8	2	437	43,70
2	0	2	8	520	52,00
5	3	8	3	553	50,27
2	2	4	10	574	41,00
6	3	9	25	1396	41,06
10	6	16	9	1230	49,20
4	7	11	15	1329	51,12
13	4	17	13	1323	44,10
11	3	14	11	1093	43,72
17	14	31	19	2127	42,54
4	6	10	14	1176	49,00
8	6	14	10	998	41,58
6	3	9	13	877	39,86
9	3	12	11	1055	45,87
6	2	8	13	919	43,76
11	4	15	6	1108	52,76
5	2	7	15	989	44,95
6	1	7	17	1060	44,17
6	4	10	13	1004	43,65
5	5	10	11	911	43,38
7	4	11	21	1528	47,75
5	3	8	10	806	44,78
5	3	8	16	917	38,21
8	1	9	15	900	37,50
231	132	363	341	31357	44,54

desfășurat în cadrul acelorași parametri dimensionali, cam în toate compartimentele principale.

Să începem deci... cu începutul !

La toate aceste confruntări, de cel mai înalt nivel, organizatorii s-au străduit și au reușit să creeze condiții optime de joc și confort pentru ambii adversari, excepție făcînd, în unele cazuri, manifestațiile de simpatie ale spectatorilor mai entuziaști, adresate unuia sau altuia din jucători.

Dificultăți mai importante au apărut ori de cîte ori a fost vorba de alegerea localității de disputare a meciului, cînd cei doi competitori la titlu trăiau în spații geografice foarte îndepărtate. Așa a fost cazul confruntărilor Steinitz — Cigorin sau Lasker — Capablanca, învinșii acuzînd căldura excesivă care, afirmau ei, i-a însoțit tot timpul întrecerii.

Avantajul primei mutări a fost și a rămas în continuare un apanaj al pieselor albe, care totuși nu întotdeauna au decis soarta meciului. Spre exemplu în disputele Steinitz — Gunsberg, Lasker — Marshall, Capablanca — Lasker și Fischer — Spasski, scorul a fost egal, iar în cele dintre Alehin — Bogoliubov și Botvinnik — Bronstein s-a asistat la o inversare destul de drastică a rolurilor, negrele cîștigînd cu 7—4 și respectiv 6—4.

De notat că remizele fără luptă au constituit o excepție, fiind consemnate doar cîteva, hotărîndu-se atunci cînd unul din adversari ajungea la concluzia că nu mai are puterea să refacă terenul pierdut.

Nici lungimea partidelor nu s-a modificat, marea lor majoritate încheindu-se între 25 și 55 de mutări, atît în 1886, cît și în 1986.

Calitativ însă s-a realizat o continuă deplasare spre mai frumos, spre mai spectaculos, confruntările șahiste, pentru obținerea titlului mondial de șah devenind acum

Meci	Mutări										Total
	00 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	Peste 90	
1. WS—JZ	—	1	3	5	8	1	1	—	1	—	20
2. WS—MC	—	—	3	7	—	3	3	—	1	—	17
3. WS—IG	—	—	7	6	2	3	—	1	—	—	19
4. WS—MC	—	—	5	11	6	1	—	—	—	—	23
5. EL—WS	—	—	—	2	7	7	1	2	—	—	19
6. EL—WS	—	—	1	6	3	2	4	1	—	—	17
7. EL—FM	—	1	1	3	6	3	1	—	—	—	15
8. E —ST	—	—	2	2	5	3	1	2	—	1(119)	16
9. EL—DJ	—	—	2	4	—	1	3	—	—	—	10
10. EL—KS	—	—	1	1	3	2	2	1	—	—	10
11. EL—DJ	—	—	3	1	3	1	1	—	1	1(101)	11
12. JC—EL	—	—	5	2	4	1	2	—	—	—	14
13. AA—JC	—	3	7	6	12	1	3	—	2	—	34
14. AA—EB	—	—	3	6	6	5	2	2	1	—	25
15. AA—EB	—	1	3	2	6	5	6	2	1	—	26
16 ME—AA	—	2	3	4	13	3	4	1	—	—	30
17. AA—ME	—	—	5	3	10	3	4	—	—	—	25
18. TURNEU	—	2	8	11	17	6	2	4	—	—	50
19. MB—DB	—	—	2	6	5	6	4	1	—	—	24
20 MB—VS	—	—	4	7	9	2	1	1	—	—	24
21. VS—MB	—	3	3	1	10	3	2	—	—	—	22
22. MB—VS	—	1	2	4	10	1	3	1	1	—	23
23. MT—MB	—	2	2	3	8	3	—	3	—	—	21
24. MB—MT	—	—	2	3	9	—	1	3	2	1(121)	21
25. TP—MB	2	—	3	3	3	8	2	—	1	—	22
26. TP—BS	—	1	5	6	6	2	1	2	—	1 (91)	24
27. BS—TP	—	1	4	3	7	6	2	—	—	—	23
28. RF—BS	1	—	2	4	8	5	—	1	—	—	21
29. AK—VK	—	2	6	2	12	1	5	3	—	1(124)	32
30. AK—VK	—	—	1	3	10	2	1	1	—	—	18
31 GK—AK	—	2	7	4	7	1	2	—	1	—	24
32. GK—AK	—	1	3	7	11	2	—	—	—	—	24
Total	3	23	108	138	226	93	64	32	12	5	704

pe toate meridianele globului un veritabil spectacol sportiv, urmărit cu interes de toată lumea șahistă. Din punct de vedere teoretic, toate aceste confruntări au constituit momente de referință pentru „sportul minții", ambii adversari, care, cu unele excepții, erau în mod real cei mai buni practicieni ai șahului, recurgînd la întreaga lor ingeniozitate și forță de joc și contribuind astfel la ridicarea stachetei valorice a șahului mondial.

Și acum pentru amatorii de recorduri :

— cele mai scurte meciuri : *Lasker — Janowski* și *Lasker — Schlechter* cu cîte 10 (zece) partide de meci ;

— cel mai lung meci : *Alehin — Capablanca*, 34 de partide ;

— cea mai lungă pauză între meciuri : Em. Lasker nu a mai pus titlul în joc în intervalul 9 decembrie 1910 — 15 martie 1921, adică 10 ani și 95 de zile ;

— cel mai „plimbat" meci : *Euwe — Alehin*, 1935, pentru care s-au făcut 24 de deplasări în 13 localități din Olanda ;

— cea mai scurtă partidă : a 21-a din meciul *Petrosian — Botvinnik*, 1963, în care la mutarea a 10-a albul a propus remiză, acceptată de negru ;

— cea mai lungă partidă : a 5-a din meciul *Korcinoi — Karpov*, 1978, în care adversarii au remizat după 124 de mutări ;

— cel mai „scurt" campion mondial : *M. Tal*, 1 an și 5 zile ;

— cel mai tînăr deținător al titlului : *G. Kasparov* a primit cununa de lauri la 22 de ani și 210 zile ;

— cel mai longeviv campion al lumii : *Em. Lasker*, care a ocupat tronul șahist timp de 26 de ani și 337 de zile ;

— cel mai vîrstnic campion mondial : *W. Steinitz*, care a cedat titlul suprem la 58 de ani și 10 zile.

INDEXUL JUCĂTORILOR

Alehin A.: 192/238—331/377, 378—382. Anderssen A.: 1—46. Bogoliubov E.: 226/272—276/322. Botvinnik M.: 335/386, 337/388, 338/389, 340/391, 345/396, 347/398, 348/399, 350/401, 355/406, 357/408, 358/409, 360/411, 365/416, 367/418, 368/419, 370/421, 375/426, 377/428, 378/429, 380/431, 382/433—538/589. Bronstein D.: 382/433—405/456. Capablanca J.: 178/224—225/271. Cigorin M.: 21/67—37/83, 57/103—79/125. Euwe M.: 277/323—331/377, 378—382, 332/383, 335/386, 339/390, 341/392, 342/393, 345/396, 349/400, 351/402, 352/403, 355/406, 359/410, 361/412, 362/413, 365/416, 369/420, 371/422, 372/423, 375/426, 379/430, 381/432. Fischer R.: 586/637—606/657. Gunsberg I.: 38/34—56/102. Janowski D.: 147/193—156/202, 167/213—177/223. Karpov A.: 607/658—656/707, 708—755, 657/756—704/803. Kasparov G.: 708—755, 657/756—704/803. Keres P.: 332/383, 334/385, 336/387, 340/391, 342/393, 344/395, 346/397, 350/401, 352/403, 354/405, 356/407, 360/411, 362/413, 364/415, 366/417, 370/421, 372/423, 374/425, 376/427, 380/431. Kieseritski L.: 1—3. Korcinoi V.: 607/685—656/707. Lasker Em.: 80/126—191/237 Marshall F.: 116/162—130/176. Morphy P.: 22—32. Petrosian T.: 517/568—585/636. Re-

shevsky S.: 333/384, 336/387, 338/389, 341/392, 343/394, 346/397, 348/399, 351/402, 352/404, 356/407, 358/409, 361/412, 363/414, 366/417, 368/419, 371/422, 373/424, 376/427, 378/429, 381/432. Schlechter K.: 157/203—166/212. Smîslov V.: 333/384, 334/385, 337/388, 339/390, 343/394, 344/395, 347/398, 349/400, 353/404, 354/405, 357/408, 359/410, 363/414, 364/415, 367/418, 369/420, 373/424, 374/425, 377/428, 379/430, 406/457—474/525. Spasski B.: 539/590—606/657. Staunton H.: 10—14. Steinitz W.: 33—46, 1/47—115/161. Szen J.: 4—9. Tal M.: 475/526—516/567. Tarrasch S.: 131/177—146/192. Wyvill M.: 15—21. Zukertort J.: 1/47—20/66.

www.ster

INDEXUL DESCHIDERILOR

Apărarea Alehin : 305/351, 598/649, 604/655. (3 partide). **Apărarea Benoni :** 259/305. (1). **Apărarea Caro-Kann :** 452/503, 454/505, 466/517, 468/519, 470/521, 477/528, 479/530, 481/532, 483/534, 489/540, 491/542, 497/548, 499/550, 501/552, 503/554, 505/556, 509/560, 511/562, 513/564, 515/566, 539/590, 541/592, 543/594, 547/598, 551/602, 626/677. (26). **Apărarea franceză :** 4, 87/133, 117/163, 119/165, 121/167, 123/169, 125/171, 127/173, 129/175, 136/182, 137/183, 139/185, 141/187, 192/238, 243/289, 249/295, 279/325, 281/327, 283/329, 285/331, 345/396, 360/411, 365/416, 368/419, 380/431, 384/435, 396/447, 406/457, 408/459, 412/463, 414/465, 424/475, 426/477, 443/494, 447/498, 449/500, 451/502, 475/526, 507/558, 549/600, 557/608, 559/610, 561/612, 622/673, 628/679. (44 + 1 neoficială = 45). **Apărarea Grünfeld :** 232/278, 242/288, 276/322, 278/324, 280/326, 288/334, 290/336, 337/388, 347/398, 354/405, 359/410, 367/418, 379/430, 383/434, 400/451, 404/455, 411/462, 427/478, 435/486, 440/491, 446/497, 450/501, 455/506, 462/513, 521/572, 531/582, 537/588, 650/701, 681/780, 683/782, 685/784, 689/788, 691/790, 693/792, 695/794, 699/798. (36). **Apărarea olandeză :** 18, 20, 36/82, 74/120, 126/172, 261/307, 300/346, 302/348, 348/399, 382/433, 388/439, 390/441, 391/442, 393/444, 397/448, 403/454, 473/524, 493/544, 525/576. (17 + 2 = 19). **Apărarea Pirc-Ufimţev :** 602/653, 624/675, 638/689.

(3). **Apărarea Robatsch**: 554/605. (1). **Apărarea rusă**: 575/626, 577/628, 642/693, 735, 737, 748, 755, 671/770, 686/785. (5 + 4 = 9). **Apărarea scandinavă**: 26, 28. (0 + 2 = 2). **Apărarea siciliană**: 1, 3, 5, 7—10, 14, 15, 17, 19, 21, 30, 32, 38, 44, 156/202, 163/209, 165/211, 357/408, 387/438, 418/469, 420/471, 431/482, 433/484, 437/488, 441/492, 456/507, 458/509, 460/511, 472/523, 553/604, 555/606, 563/614, 565/616, 579/630, 581/632, 585/636, 589/640, 592/643, 596/647, 600/651, 603/654, 605/656, 606/657, 617/668, 708, 710, 712, 742, 744, 750, 752, 658/757, 666/765, 668/767, 670/769, 672/771, 674/773, 680/779. (37 + 23 = 60).

Deschiderea Anderssen: 27, 29, 31. (0 + 3 = 3). **Deschiderea catalană**: 320/366, 322/368, 344/395, 542/593, 621/672, 625/676, 715, 729, 700/799. (7 + 2 = 9). **Deschiderea centrală**: 176/222. (1). **Deschiderea engleză**: 294/340, 374/425, 448/499, 461/512, 465/516, 467/518, 469/520, 471/522, 487/538, 504/555, 520/571, 523/574, 546/597, 593/644, 612/663, 631/682—633/684, 635/686, 636/687, 653/704, 718, 720, 727, 731, 733, 703/802. (22 + 5 = 27). **Deschiderea Euwe**: 293/339. (1). **Deschideri neregulate**: 340/391, 587/638. (2). **Deschiderea Reti**: 263/309, 328/374, 361/412, 401/452, 463/514, 485/536, 552/603. (7).

Deschiderea Zukertort: 50/96, 52/98. (2).

Gambitul damei: 6, 16, 1/47, 3/49, 5/51, 7/53, 9/55, 13/59, 15/61, 17/63, 19/65, 28/74, 38/84, 40/86, 42/88, 44/90, 46/92, 48/94, 54/100, 56/102, 76/122, 78/124, 89/135—91/137, 93/139—95/141, 97/143, 98/144, 103/149, 105/151, 107/153, 109/155, 111/157, 113/159, 115/161, 118/164, 120/166, 122/168, 124/170, 128/174, 130/176, 143/189, 166/212, 167/213, 169/215—174/220, 178/224, 179/225, 181/227, 182/228, 184/230—188/234, 190/236, 193/239, 195/241—226/272, 228/274, 230/276, 234 280—239/285, 241/287, 244/290, 248/294, 250/296—257/303, 260/306, 269/308, 264/310, 265/311, 267/313, 269/315—271/317, 273/319—275/321, 277/323, 282/328, 284/330, 286/332, 287/333, 291/337, 292/338, 295/341—297/343, 299/345, 301/347, 304/350, 306/352, 307/353—313/359, 315/361, 317/363, 319/365, 321/367, 323/369, 324/370, 330/376, 378, 380—382, 334/385, 335/386, 341/392, 343/394, 355/406, 356/407, 363/414,

361/415, 375/426, 377/428, 381/432, 385/436, 398/440, 399/450, 405/456, 409/460, 410/461, 413/464, 415/466, 417/468, 464/515, 486/537, 506/557, 518/569, 522/573, 524/575, 526/577—530/581, 532/583—536/587, 538/589, 540/591, 544/595, 564/615, 566/617—570/621, 574/625, 576/627, 578/629, 580/631, 582/633, 584/635, 591/642, 594/645, 597/648, 599/650, 607/658, 615/666, 619/670, 627/678, 629/680, 637/688, 639/690, 641/692, 643/694, 645/696, 647/698, 649/700, 651/702, 655/706, 714, 716, 719, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 741, 743, 745—747, 749, 754, 659/758, 660/759, 662/761, 664/763, 676/775—679/778, 687/786, 688/787, 690/789, 692/791, 702/801. (233 + 25 = 258). **Gambitul Evans:** 22, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 21/67, 25/71, 27/73, 29/75, 31/77, 33/79, 35/81, 37/83, 49/95, 51/97, 53/99, 55/101, 57/103, 59/105, 61/107, 63/109, 65/111, 69/115, 71/117, 73/119. (20 + 7 = 27). **Gambitul regelui:** 2, 34, 36, 40, 42, 46, 77/123, 79/125, 177/223. (3 + 6 = 9).

Indiana damei: 194/240, 233/279, 327/373, 329/375, 392/443, 495/545, 519/570, 556/607, 573/624, 709, 711, 713, 717, 721—723, 725 739, 701/800, 704/803. (10 + 9 = 19). **Indiana Nimzovici:** 227/273, 229/275, 231/277, 246/292, 258/304, 272/318, 298/334, 314/360, 316/362, 318/364, 325/371, 326/372, 331/377, 379, 338/389, 350/401, 358/409, 371/422, 372/423, 376/427, 386/437, 394/445, 398/449, 407/458, 436/487, 442/493, 444/495, 478/529, 488/539, 490/541, 492/543, 494/545, 496/547, 498/549, 500/551, 502/553, 517/568, 558/609, 572/623, 586/637, 590/641, 609/660, 611/662, 613/664, 623/674, 657/756, 663/762, 667/766, 669/768, 673/772, 675/774, 682/781, 684/783, 698/797. (53 + 1 = 54). **Indiana regelui:** 240/286, 395/446, 428/479, 429/480, 457/508, 459/510, 474/525, 476/527, 480/531, 482/533, 484/535, 508/559, 510/561, 512/563, 514/565, 516/567, 548/599, 550/601, 562/613, 588/639. (21). **Indiana veche:** 336/387, 402/453, 419/470, 421/472—423/474, 425/476, 430/481, 432/483, 434/485, 438/489, 453/504, 571/622. (13).

Jocul celor doi cai: 62/108, 64/110, 66/112, 68/114. (4). **Jocul celor patru cai:** 11/57, 148/194, 150/196, 378/429. (4).

Partida italiană: 11, 13, 41/87, 45/91, 47/93, 83/129, 85/131, 96/142, 99/145, 101/147, 104/150, 646/697, 648/699. (11 + 2 = 13).

Partida pionului damei : 22/68, 24/70, 26/72, 30/76, 32/78, 34/80, 43/89, 145/191, 168/214, 268/314, 370/421, 545/596, 560/611. (13). **Partida scoțiană :** 12, 2/48, 75/121. (2 + 1 = 3). **Partida spaniolă :** 23—25, 45, 4/50, 6/52, 8/54, 10/56, 12/58, 14/60, 16/62, 18/64, 23/69, 39/85, 58/104, 60/106, 67/113, 70/116, 72/118, 80/126—82/128, 84/130, 86/132, 88/134, 92/138, 100/146, 102/148, 106/152, 108/154, 110/156, 112/158, 114/160, 116/162, 131/177—135/181, 138/184, 140/186, 142/188, 144/190, 146/192, 147/193, 149/195, 151/197—155/201, 157/203—162/208, 164/210, 175/221, 180/226, 183/229, 189/235, 191/237, 245/291, 247/293, 266/312, 289/335, 332/383, 333/384, 339/390, 342/393, 346/397, 349/400, 351/402—353/404, 362/413, 366/417, 369/420, 337/424, 416/467, 439/490, 445/496, 583/634, 595/646, 601/652, 603/659, 610/661, 614/665, 616/667, 618/669, 620/671, 630/681, 634/685, 640/691, 644/695, 652/703, 654/705, 656/707, 751, 753, 661/760, 665/764, 694/793, 696/795, 697/795. (100 + 6 = 106). **Partida vieneză :** 20/66, 303/349 (2).

BIBLIOGRAFIE

ABRAMOV L. *Desiat cempionov mira.* Moscova, Izdatelstvo Fizkultura i Sport, 1972.

AVERBAH/TAIMANOV. *Matci na zvanie cempiona mira po şahmatam: KARPOV — KASPAROV, Moskva 1985.* Moscova, Fizkultura i Sport, 1986.

BARCZA/ALFÖLDY/KAPU. *Die Weltmeister des Schachspiels von Morphy bis Fischer.* Hamburg, Das Schach-Archiv K. Rattmann, 1975.

FLOHR S. *Max Euwe.* Moscova, Fizkultura i Sport, 1979.

GLIGORIC S. *The World Chess Championship.* Londra, B. T. Batsford Limited, 1973.

HARENBERG W. *Schach Weltmeister.* Hamburg, Spiegel-Buch, 1981.

ICHIM Tr. *Meciurile Botvinnik — Tal 1960—1961.* Bucureşti, Editura U.C.F.S., 1962.

KONIG I. *Chess from Morphy to Botvinnik — A Century of Chess Evolution.* New York, Dover Publications, Inc., 1977.

KARPOV A. *Parties Choisies 1969—1979*. Editions du Progrès, Moscou, 1981.

LASKER EM. *Mein Wettkampf mit Capablanca*. Verlager W. de Gruyter, Berlin, 1922.

LEVY/O'CONNELL. *Oxford Encyclopedia of Chess Games*. Oxford University Press, S.U.A., 1981.

MURRAY H. *A History of Chess*. The Clarendon Press, Oxford, 1913.

PANOV V. *300 Partide alese ale lui Alehin*. București, Editura Tineretului, Cultură Fizică și Sport, 1957.

ȘTEFANIU C. *Șah — Cartea de aur*. București, Editura Sport-Turism, 1982.

ȘTEFANIU C. *Șah de la A la Z*. București, Editura Sport-Turism, 1984.

WHYLD/HOOPER. *The Oxford Companion to chess*. Oxford University Press, New York, 1984.

WOOD B. *Livre d'Or de la F.I.D.E*. Editions Grasset-Fasquelle, Paris, 1976.

Colecțiile : „Revista de Șah" și „Revista Română de Șah" — România. „Europe Echecs" — Franța și „Schach Echo" — R. F. Germania.

CUPRINS

CUVÎNT ÎNAINTE 5

LAURII ŞAHULUI MONDIAL 7

Codul semnelor pentru comentarea partidelor . 11

PRECAMPIONATE MONDIALE 13

1. Turneul internaţional Londra, 27 mai — 15 iulie, 1851 13
2. P. C. Morphy — A. Anderssen, 1858 . 24
3. W. Steinitz — A. Anderssen, 1866 . 30

Interludiu 37

CAMPIONATE MONDIALE 39

I. W. Steinitz — J. Zukertort, 1886 40
II. W. Steinitz — M. Cigorin, 1889 52
III. W. Steinitz — I. Gunsberg, 1890/1891 62
IV. W. Steinitz — M. Cigorin, 1892 71
V. E. Lasker — W. Steinitz, 1894 . 83
VI. E. Lasker — W. Steinitz, 1896/1897 95
VII. E. Lasker — F. Marshall, 1907 . 105
VIII. E. Lasker — S. Tarrasch, 1908 . 114
IX. E. Lasker — D. Janowski, 1909 . 124
X. E. Lasker — K. Schlechter, 1910 130
XI. E. Lasker — D. Janowski, 1910 . 137
XII. J. Capablanca — E. Lasker, 1921 143
XIII. A. Alehin — J. Capablanca, 1927 152
XIV. A. Alehin — E. Bogoliubov, 1929 168
XV. A. Alehin — E. Bogoliubov, 1934 182
XVI. M. Euwe — A. Alehin, 1935 . . 196
XVII. A. Alehin — M. Euwe, 1937 . . 213
XVIII. Turneul Haga/Moscova, 1948 . . 229

XIX. M. Botvinnik — D. Bronstein, 1951 254
XX. M. Botvinnik — V. Smîslov, 1954 269
XXI. V. Smîslov — M. Botvinnik, 1957 281
XXII. M. Botvinnik — V. Smîslov, 1958 292
XXIII. M. Tal — M. Botvinnik, 1960 . 304
XXIV. M. Botvinnik — M. Tal, 1961 . 316
XXV. T. Petrosian — M. Botvinnik, 1963 330
XXVI. T. Petrosian — B. Spasski, 1966 342
XXVII. B. Spasski — T. Petrosian, 1969 355
XXVIII. R. Fischer — B. Spasski, 1972 368
—. A. Karpov — R. Fischer, 1975 381
XXIX. A. Karpov — V. Korcinoi, 1978 385
XXX. A. Karpov — V. Korcinoi, 1981 404
XXXI. G. Kasparov — A. Karpov, 1984/1985 413
XXXII. G. Kasparov — A. Karpov, 1986 446

UN SECOL DE ÎNTRECERI PENTRU LAURII ŞAHULUI 459
INDEXUL JUCĂTORILOR 469
INDEXUL DESCHIDERILOR 471
BIBLIOGRAFIE 475

DE ACELAȘI AUTOR:

— **Meciul secolului FISCHER — SPASSKI**
Editura STADION, București, 1974
(În colaborare cu Elisabeta Polihroniade)

— **Secretele marilor maeștri FISCHER, GHEORGHIU, KARPOV**
Editura SPORT-TURISM, București, 1978

— **Momente critice în pregătirea șahistă**
Editura SPORT-TURISM, București, 1980
(În colaborare cu Gh. Mititelu)

— **ȘAH — CARTEA DE AUR**
Editura SPORT-TURISM, București, 1982

— **Șah de la A la Z**
Editura SPORT-TURISM, București, 1984

— **Problematica finalurilor în ȘAH**
Editura SPORT-TURISM, București, 1987

www.sse.ro

Redactor : EUGENIA VIȘINOIU
Tehnoredactor : MARIA TAMES

Bun de tipar : 7.VII.1989
Coli de tipar : 30

C. 728 – I. P. Informația
Str. Brezoianu nr. 23–25
București

www.stere.ro

803
partide

*

31
meciuri
și un turneu

*

13
campioni
mondiali

ISBN 973-29-0095-4

Lei 14,50